

ДЕЙВИД ФАРЛАНД

Леговище от Кости

ЧЕТВЪРТИ ТОМ ОТ • ПОВЕЛИТЕЛИТЕ НА РУНИТЕ •

ИМА ПО-МРАЧНИ СЪЩЕСТВА
ОТ ХАЛИТЕ. ТЪРСИХ ГИ НАВСЯКЪДЕ
ПО СВЕТА, НО ВСЕ ОЩЕ МНОГО НЕЩА
ОСТАВАТ СКРИТИ ЗА МЕН.

Крал Габорн

ДЕЙВИД ФАРЛАНД ЛЕГОВИЩЕ ОТ КОСТИ

Превод: Камен Костов

chitanka.info

Докато несъкрушимият с хилядите си насила отнети дарове — мощ, обаяние и ум — Радж Атън продължава победоносните си завоевания над земята, новият Земен крал Габорн заедно с любимата си Йоме, чародеят Бизнесман с неговия вайлд и Ейвран проникват през Устата на света в мрачните лабиринти на подземното царство на халите, за да освободят затворените на дъното му хора и да ликвидират тяхната повелителка... Ебер, вуйчото на Шемоаз, става жертва на стотиците озверели плъхове, пратени като отмъщение от силите на мрака срещу хората, които успяват да се справят с тях с помощта на храбрите си съюзници торбаланите...

ЕДИНАДЕСЕТА КНИГА
ДЕН ЧЕТВЪРТИ В МЕСЕЦА НА ЛИСТАТА,
ДЕН ЗА ВНЕЗАПНО НАПАДЕНИЕ

ПРОЛОГ

УЛИЧНИ СРАЖЕНИЯ

*Гордостта заслепява хората и им отнема
потребността от промяна. Затова за да извърви човек
пътеката на истинската мъдрост, трябва да пристъпи
върху нея през дверите на смирението.*

А'келлахска пословица

Щом керванът на Радж Атън наближи Замъка на слона в Мейгаса, всички звезди като че ли се спуснаха от небето, сякаш заваля дъжд от пурпурно-златисти отблясъци. В неподвижния среднощен въздух над земята беше надвиснал ароматът на подправки от околните пазари: черен пипер от Деяз, кора от канела от островите отвъд Ейвън и пресен кардамон. Добре дошло облекчение от надвисналата като покров над войските на Радж Атън миризма на смърт. Неговите воини, принцове и лордове от Индопал, облечени в изящни копринени доспехи, бяха украсили с рубини тюрбаните върху високо вдигнатите си глави и бяха извадили мечове за поздрав. Барабанистите и тропетистите възвестяваха пристигането им.

Войската пристъпваше като победител от юга през опустошените земи, съсухрени от проклятията на халите. Халите, които разговаряха чрез миризми, пращаха проклятията си, които полепваха върху воините и техните коне: „Дано изгниете, о, човешки деца. Да изсъхнете като прах. Да секне дъхът ви“.

Дори и сега ароматите накараха Радж Атън да си спомни гледката на връхлитащите гигантски хали. Със своите четири крака и две ръце те напомняха огромни богомолки, а изпружените им нокти бяха сякаш издялани от камък жезли или огромни ятагани, или дълги железни пръти със сърпове на върха. Земята тътнеше под връхлитащата орда и рояци грий се носеха над писукащите като прилепи хали.

Начело на армията на Радж Атън се движеше трофей: четири мъжки слона теглеха фургон, натоварен с главата на огромна хала, зла магесница. Гледката беше ужасяваща. Четиритонната глава беше поширока от фургона. Твърдата като подметка кожа беше черна като гърба на крокодил, зейналата свирепост уста разкриваше няколко реда зъби като бледозеленикави кристали, кучешките зъби бяха дълги колкото детска ръка. Нямаше нито очи, нито уши. По долния ръб на челюстта над костните плочи, от които се състоеше почти цялата подобна на лопата глава, пипалцата ѝ — единствените забележими сетивни органи — се люшкаха като умрели змиорки при всяко друсване на фургона.

Зад слоновете, близо до челото на войската, беше самият Радж Атън, Господарят на слънцето. Лежеше върху възглавници в носената от робите носилка, облечен в блестяща бяла копринена туника, традиционна одежда в Стар Индопал. Параван от коприна в лавандулов цвят надвисваше като воал, прикривайки лицето му от погледите на поданиците.

От четирите страни на носилката в знак на почит яздеха четирима огнетъкачи. Засега те контролираха огъня и от ноздрите им се извиваха само тънки струи пушек. Огънят беше изпепелил окосмеността по телата на четиримата и по тях нямаше нито едно косъмче. Лъскавите им гладки черепи загатваха силата им, а в очите им дори през нощта проблясваше странна светлина като потрепване на далечна звезда. Носеха блестящи наметала като пламъци, напомнящи искрящия пурпур на огнище и златистата мекота на бивачен огън.

Радж Атън се чувстваше свързан с тях. Те обслужваха един господар. Почти чуваше мислите им, които се виеха като пушеци.

Войските му минаха между две огромни кадилници, в които огънят гореше неспирно вече сто години. Тук започваше Булевардът на кралете. Щом носилката се изравни с тях, градът се разтърси от гръмогласни викове.

Малко по-нататък тълпите се бяха струпали покрай булеварда, за да дадат израз на преклонението си. Народът на Радж Атън беше обсипал улиците с розови листенца и бели лотосови цветове и когато слоновете стъпваха върху тях и ги размазваха, се разнасяше упойващо благоухание. Още по-упойващ за Радж Атън беше ароматът на запалените в сто хиляди фенера благовония.

Тълпата приветстваше своя спасител като обезумяла. Множеството се беше събрало да го поздрави — граждани от Мейгаса и бежанци от юга, наброяващи повече от три милиона души.

Тези, които бяха най-близко до носилката, се свличаха на ръце и колене в почитително преклонение. Изгърбените им фигури в наметала от бял лен стърчаха над наредените по земята фенери като обли камъни наред река от светлина.

Тези, които бяха най-отзад, се мъчеха да се промъкнат по-напред. Жени пищяха и разголваха гърдите си, предлагайки се на Радж Атън. Мъже крещяха слова на вечна благодарност. Бебета ревяха от страх и изумление.

Приветствията бяха оглушителни. Виковете се издигаха над града като пушеци и отекваха в отдалечените на миля ниски хълмове и високите каменни стени на самия Замък на слона.

Радж Атън се усмихна. И усети болка. Много рани беше получил при битката за Картиш, рани, които биха умъртвили всеки по-хилав мъж, а някои от тях бяха по лицето му. Отпусна се върху сребристите възглавници — наслаждаваше се на лекото полюшване на носилката при ритмичното пристъпване на носачите и гледаше подплашените гълъби, които кръжаха над града като сажди над огън.

Изглежда, започваше един прекрасен ден.

Постепенно нещо привлече вниманието му. Пред него хората се кланяха в знак на почит, но сред приведените фигури един мъж оставаше изправен.

Беше облечен в сивата а'келлахска мантия на съдниците от пустинята. Отметнатата над десния му хълбок мантия разкриваше ръкохватката на сабята му. Беше вдигнал високо глава и черните халки на простия железен боен шлем се спускаха върху раменете и надолу по гърба му. Вакъз? Радж Атън се зачуди. Вакъз Фааракин най-последно заставаше насреща му за битка? Предлагаше дуел?

Простите хорица наоколо поглеждаха страхливо съдника с крайчеца на очите си, някои го молеха да падне на колене и да отдаде почит, други го укоряваха за поведението му.

Носилката се изравни с а'келлаха и Радж Атън вдигна ръка в знак шествието да спре.

Бумтенето на барабаните мигновено секна и всички воители се заковаха на място. Тълпата стихна и над нея се извиси само ревят на

няколко бебета.

Въздухът сякаш изпука от напрежение и мислите на огнетъкачите все едно подпалиха съзнанието на Радж Атън. „Убий го“, нашепваха те. „Убий го. Изпепели го за назидание. Нека народът види величието ти“.

„Не още — прошепна в отговор Радж Атън, защото след докосването до смъртта при битката за Картиш сега и в неговите очи проблясваха скрити пламъчета. — Засега няма да се разкривам“.

Огънят беше белязал живота му, изпълвайки го с божествена, но и нечестива светлина. Старото му „аз“ беше изпепелено и от пепелта се беше възправил нов човек — Скатаин, Господарят на пепелищата.

Радж Атън познаваше повечето а'келласи. Пред него не стоеше Вакъз. Сам неговият чичо Хасаад Атън препречваше пътя му.

Не Вакъз, за голямо съжаление на Радж Атън, а собственият му чичо изпълняваше повелята.

Радж Атън беше взел хиляди дарове на Гласа от своя народ, дарове на прекрасни певци и велики оратори. И сега заговори и гръмовният му глас се плисна като вълна над тълпата. С тембър, поочарователен от цвят на праскова и по-страховит от огнен пламък, той изкомандва:

— Поклони ми се.

Стохиялната тълпа се просна върху земята. Тези, които вече бяха превили гръб, се притиснаха още по-плътно, сякаш искаха да се слеят с праха.

Хасаад остана изправен. Очите му преливаха от гняв.

— Дойдох да те посъветвам, племеннико — каза той, — за да се увеличи твоята мъдрост. Говоря в твоя полза.

Изрече думите по начин, който да накара тълпата да проумее, че говори по право. Традицията повеляваше, че дори Радж Атън, върховен господар на всички народи в Индопал, няма право да убие по-възрастен родственик, чието единствено желание е да го посъветва.

Хасаад продължи:

— Говори се, че вече си наредил на войските си да потеглят в боен марш към границата с Роуфхейвън. — Хасаад викаше с цяло гърло, за да отекнат думите му над цялата тълпа, но с двата си единствени дара гласът му не можеше да постигне емоционалното въздействие на думите на Радж Атън. — Халите опустошиха нашите

ниви и градини във всички кралства на Скъпоценния камък. Народите ни са заплашени от гладна смърт. Нима е проява на мъдрост да изпращаш още мъже на война, когато те биха могли да използват времето си за осигуряване на храна?

— В Роуфхейвън има достатъчно храна — отвърна със спокоен тон Радж Атън — за онези, които са достатъчно силни да си я вземат.

— А в Картиш — продължи Хасаад — си изпратил един милион поданици да обработват мините и да вадят кървав метал от земята, за да се отрупваш с нови и нови дарове.

— На моя народ му трябва силен господар — отговори Радж Атън, — за да победи халите.

— Трупаш силата на други за себе си от години — не спираше Хасаад, — като твърдиш, че единствената ти цел е спасението на твоя народ от халите. Сега те са победени. Ти вече обяви победата си над господарите на Долния свят. Не победа над тях искаш. След като плякосаш храната на Роуфхейвън, ще принудиш народа му да ти даде дарове.

Гласът на Хасаад натежа от нотки на обвинение.

„Изгори го веднага“, заломотиха гласовете на огнетъкачите.

— Две битки срещу халите може и да спечелихме — в отговора на Радж Атън прозвуча съжаление, че си позволяват да го обвиняват така коравосърдечно, — но ни предстои още по-голяма битка.

— Откъде можеш да знаеш? — настоя Хасаад. — Откъде можеш да знаеш, че халите ще нападнат отново?

— Моят гадател го видя в пламъците — отвърна Радж Атън и посочи Рахджим, който яздеше от дясната му страна. — Ще пламне огромна битка, по-страховита от всички, които сме знаели досега. Халите ще извират от Долния свят както никога. Сега отивам в Роуфхейвън, за да отвоювам прехрана за моя народ и да победя халите в името на неговото благо. Нека всеки, който има здрав кон, застане на моя страна. Водя ви към победа!

Множеството нададе викове, но Хасаад предизвикателно не помръдваше.

„Как смее!“ — помисли си Радж Атън.

— Ти си глупак — продължи Хасаад, — щом преследваш народа на Земния крал. Алчността ти е безгранична, както и жестокостта ти.

Ти вече не си човешко същество и затова трябва да бъдеш убит като животно.

Радж Атън отметна воала, който го скриваше от тълпата, и тя нададе общ вопъл. Магьосническите пламъци в Картиш бяха изпепелили всеки косъм върху олисялата му и останала без вежди глава. Бяха изгорили дясното му ухо и изпепелили ретината на дясното му око, което мътнееше с матов блясък. Отвратителната линия на белезникава кост очертаваше долния край на челюстта му.

Тълпата възкликна ужасена — лицето на Радж Атън бе гледка на самата разруха. Но той беше обсебил от своите поданици хиляди дарове на обаянието, които му придаваха неземна и неописуема красота. В миг възгласите от ужас се превърнаха във възклицания на възхита.

— Как дръзваш — ревна Радж Атън — след всичко, което изстрадах за вас? Преклони се пред величието ми!

— Никой не може да бъде велик, ако не е смирен — произнесе с типичното за а'келлах невъзмутимо достойнство Хасаад.

Радж Атън не можеше да позволи на чичо си да му се противопоставя — той щеше да се опита да разколебае тълпите, след като Радж Атън се оттеглеше и мощният му глас останеше само спомен.

Свирепа усмивка изкриви лицето му. Не можеше да убие Хасаад, но можеше да го накара да млъкне.

— Донесете ми езика му — нареди той на слугите си.

Хасаад сграбчи дръжката на сабята си. Острието почти се измъкна от ножницата, но един от привелите гръб слуги дръпна Хасаад за глезените и той се плъосна по лице на земята, а преданите на Радж Атън хора наскочаха отгоре му и сложиха точка на краткото спречкване. Някой извъртя главата му на една страна, а друг пхна нож между зъбите му. Бликна струя кръв.

След няколко мига едно приятно младо девойче заподскача към Радж Атън, понесло парче кървава плът с две ръце, сякаш му поднасяше дар в знак на дълбока почит.

Радж Атън щипна топлия език с два пръста, демонстрирайки презрението си, след което го пусна на пода на носилката и го настъпи с обувия си в пантоф крак.

Няколко души още държаха Хасаад. Радж Атън почука два пъти отстрани на носилката, което беше знак шествието да продължи.

— Към конюшните — високо каза той. — Отивам на бран.

Докато шествието напредваше към Замъка на слона, група облечени в черно мъже го наблюдаваха от сумрака на една неосветена спалня в най-горните помещения на някаква странноприемница във високата част на града. Водачът им Вакъз Фааракин се обърна кротко към останалите:

— Радж Атън няма да изостави пътищата на войната, а хората му са така заслепени от обаянието му, че не съзират истинската му същност.

Самият Вакъз го усещаше. Дълги години и той беше заслепен от великолепието на Радж Атън. Дори сега се мъчеше да превъзмогне желанието да се преклони пред това чудовище заедно с цялата тълпа. Но Радж Атън беше отсякъл ръката му. Беше заклал собствените си воини при опита да убие Земния крал, между които и един от братовчедите на Вакъз. Радж Атън трябваше да плати за това убийство. Вакъз беше от благородното потекло на А'келлах, съдниците от пустинята, и в неговия език нямаше дума за „милост“.

— Как да го спрем? — прошепна един млад мъж.

— Ще смъкнем воала на величието от него — каза Вакъз.

— Но нали се опитахме да убием негови Посветители — обади се един от мъжете. — Не можем да проникнем в замъците му.

Вакъз кимна умислен. В главата му се оформяше план. В Картиш халите бяха прокълнали земята. На стотици мили растения бяха загинали, което предричаше гладна смърт за южните провинции.

Това беше принудило Радж Атън да придвижи повечето Посветители на север към Гуса, яка крепост в Деяз. Според традиционните разбирания никой не би могъл да разруши огромните ѝ порти или да се изкатери по високите ѝ стени.

— Да вървим в Гуса — обърна се Вакъз към останалите — Най-голямата слабост на Радж Атън е неговата алчност. Ще ви покажа как да го накараме да се задави с нея.

ОТВЕРСТИЕТО НА ПОДЗЕМНИЯ СВЯТ

Открай време Роуфхейвън граничи на север и на изток с морета, на запад с планините Хест и на юг с планините Алкаир. В опит да осигури гаранции, за да предотврати избухване на война за някое желано парче от земите му, Ерден Геборен постигна съгласие с кралете на Стар Индопал и старейшините на Инкара. Той определил за югоизточна граница на своите владения най-непривлекателното място на земята, където се събирали трите велики кралства: там се намирало отворието към грамадно и древно леговище на хали, наречено Устата на света.

Из „История на Роуфхейвън“ от Учителя край камината
Ределф

— ЕТО ВИ най-после, милорд — извика някой. — Започнах да се тревожа. Чакаме ви от часове.

Ейвран се събуди. Позна гласа на магьосника Бизнесман. Намираше се в талига в легло от прясно окосено ароматно ухаещо сено. За възглавница ѝ служеше раницата на Габорн, пълна с ризници и кожени подпльнки. Мускулите ѝ бяха натежали и изтощени, а в очите ѝ сякаш имаше песьчинки. Остана да лежи, без да ги отваря. Все пак посегна почти машинално към жезъла, нейната скъпоценна тояга от черно отровно дърво. Напипа я и усети силата ѝ да бушува под ръката ѝ.

— Бързах, колкото мога — отвърна Габорн. — Но конят едва креташе, затова го пуснах и оставих коняря да се погрижи за него.

— Ще рече, че Земния крал е теглил цяла талига, за да спаси някакъв си кон? — смъмри го кротко Бизнесман, сякаш притеснен, че Габорн прекалено се е озорил. — Дори великите дарове имат своите граници — както при конете, така и при хората. — Бизнесман се разсмя. — Приличаш на стар фермер, помъкнал стоката си към пазара.

— Оставаха само трийсетина мили — отвърна Габорн. — А товарът ми е много по-скъпоценен от обикновена стока.

Ейвран се разсъни още повече. Беше спала толкова дълбоко, че нямаше представа, че спи в талига, а още по-малко, че самият Земен крал я тегли.

— Да впрегнем моя кон — предложи Бизнесман.

Талигата спря, а магьосникът се смъкна от коня си и го разседла.

Ейвран откряна едва-едва очи. Звездите блестяха на небесния свод, сякаш непоклатими в решението си окъпят земята в светлина. Слънцето щеше да изгрее най-рано след час, но въпреки това светлината се лееше като разтопено злато връз снежните върхове на планините Алкаир. На Ейвран й се стори, че струи от някакъв друг, по-прекрасен свят.

Небесната феерия беше заблудила дори животните. Над земята се издигаше цвъртенето на утринни птици: гърленото гукане на гrieveка, песента на чучулигата, ревнивият грак на свраката.

От двете страни на пътя се притискаха заоблени хълмове. Изсъхналата пшеница по склоновете им отразяваше звездното сияние. Безлисти дъбове се възправяха черни и неподвижни като трънени корони. Кукумявка пищеше пронизително в далечината. Макар да не чуваше ромоленето на ручей, Ейвран усети едва доловим мирис на вода.

Тя наблюдаваше несекващия порой от звездна светлина. Той се сипеше във всевъзможни посоки, образувайки огнени следи върху небесния свод.

— Е, Ейвран добре ли е? — попита тихо Бизнесман.

— Беше й много трудно — отвърна Габорн. — Цял ден стоя изправена пред Майстора на пътя, вдигнала жезъла над главата си — надничаше в мислите на чудовището. Потта се лееше от нея, все едно беше в пещта на ковачница. Много се уплаших за нея.

— А тя узна ли пътя към това... Леговище на костите?

— Да — отвърна Габорн. — Но се боя, че леговището е дълбоко в подземния свят и Ейвран не е в състояние да опише пътеката. Ще трябва да ни води — ако дойдеш с мен.

— Ако? — възкликна Бизнесман. — Разбира се, че ще дойда.

— Добре — отвърна Габорн. — Ще имам нужда от съветите ти. Не искам да изправам толкова младо момиче пред такива големи

затруднения.

Ейвран притвори очи — преструваше се на заспала и изпитваше гузно задоволство да подслушва какво си говорят за нея. Все още почти дете, тя беше единственото човешко същество на света, което се беше научило да разговаря с хали, най-страховитите врагове на хората.

Габорн се досещаше, че за нея е истинско мъчение да проникне в съзнанието на Майстора на пътя, но дори той не можеше да допусне колко болезнено е това. Главата я болеше толкова силно, сякаш беше стегната в стоманен обръч, и тя имаше усещането, че черепът ѝ ще се пръсне на парченца. Стотици хиляди, може би милиони аромати се блъскаха в мозъка ѝ, като ѝ подсказваха имена на места и проходи в подземния свят, предавани от хала на хала понякога в продължение на поколения. С вътрешното си зрение Ейвран можеше да си представи тунелите в този подземен свят, подобни на огромни артерии, свързващи отделните леговища. Съществуваха десетки хиляди тунели, отвеждащи към рудници и каменоломни, към ферми и ловни полета, към развъдници и гробища, към смъртни опасности и древни чудеса. Дори за цял един живот Ейвран не би могла да начертае карта на този подземен свят.

Продължаваше да се страхува, че не е в състояние да съхрани толкова много информация. Човешкият мозък беше една десета от този на хала. Нейният не можеше да запомни толкова неща. Надяваше се поне да е запомнила пътя до Леговището на костите.

„Трябва да си спомня — каза си Ейвран. — Трябва да помогна на Габорн да победи Истинската властелинка“.

Дочу скърцане на стъпки по пътя и се опита да успокои дишането си. Искаше да си почине и се надяваше, че като се преструва на заспала, ще успее да го направи.

Бизнесман остави седлото си в задната част на талигата и промълви:

— Горкото момиче! Погледни я — невинна като бебе.

— Нека спи — прошепна Габорн.

Каза го нежно, не със заповедния тон, който човек би очаквал от един крал, а с деликатността на разтревожен приятел.

Бизнесман се отдалечи и безмълвно се зае да впрегне коня в талигата.

— Имаш ли други новини за халите? — попита шепнешком Габорн.

— Да — отвърна Бинесман. — Повечето са добри. Мъчихме ги цял ден. Много от чудовищата умряха от изтощение, докато се спасяваха от нашите кавалеристи, а рицарите ни връхлитаха всяко, което изостанеше. Според последните сведения накрая останаха само няколко хиляди. Но щом стигнаха долината Дрейксфлъд, се заровиха в пясъка. Това стана следобед. Нашите воители ги държат в обсада — в случай, че се опитат да избягат, но засега не могат да направят почти нищо друго.

Ейвран си представи чудовищата при Дрейксфлъд. Халите бяха огромни, над шестнайсет стъпки високи и двајсетина стъпки дълги. С четирите си задни и двата предни крака напомняха гигантски безопащати скорпиони. Но главите им имаха формата на лопата и те можеха да си прокопават път под земята с копаене и пълзене напред. Тъкмо така бяха постъпили в Дрейксфлъд. Маневрата им бе осигурила добра защита от рицарските копия.

— Значи това е добрата новина — каза мрачно Габорн. — А лошата?

— Открихме следи на хала навътре през Устата на света. Изглежда, три хали са обикаляли хълмовете след битката при Карис. Успели са да се промъкнат покрай съгледвачите ни.

— В името на Седемте стоящи камъка! — изруга Габорн. — За колко време ще стигнат до леговището си според теб?

— Невъзможно е да се каже — отвърна унило Бинесман. — Може вече да са съобщили на господарката си за победата ти над армията им при Карис и в момента тя да обмисля как да отвърне.

— Но как са се измъкнали от съгледвачите ми? — удивляваше се Габорн.

— Подозирам, че е било лесно — отговори Бинесман. — След битката при Карис ордата побягна през нощта, докато валеше като из ведро. Единствената светлина идваше от кратките светкавици. Тъй като нашите воители бяха заети на предните линии, халите са се измъкнали, преди изобщо да ни хрумне да ги засечем.

Бинесман и Габорн впрегнаха коня в талигата и се покатериха в нея. Габорн подсвири на коня и конят потегли в тръс.

— Това ме тревожи — промълви кралят.

Бизнесман остана дълго замислен. Накрая въздъхна.

— Внимавай с Леговицето на костите. Внимавай с Истинската властелинка. Сърцето ми е пълно с лоши предчувствия за това същество. Нито един звяр на този свят не е така изкусен в руническото познание.

— Подозираш ли нещо? — запита Габорн.

— Преди седемнайсет столетия, когато Ерден Геборен водел битките си в подземния свят, знаеш ли какво е победил?

— Хали.

— Така се знае, но аз не мисля така — отвърна Бизнесман. — В библиотеката на крал Силвареста има няколко древни свитъци, които Ерден Геборен е написал със собствената си ръка. В тях той съветва воините да не воюват с хали, а с нещо, което нарича „локъс“. Струва ми се, че е преследвал особена хала. Може дори да е това, което Ейвран нарича Истинската властелинка, макар да не мога да си представя която и да било хала да живее толкова дълго.

— И смяташ, че това същество не е от нашия свят?

— Вероятно не е — потвърди Бизнесман. — Започвам да се чудя. Може би в Долния свят има хали, които са по-изкусни и силни от нашите. А може тукашните хали да са само техни сенки, така както ние сме само сенки на Сияйните от онова кралство.

— Умна мисъл — съгласи се Габорн.

Магъосникът и Земния крал замълчаха. Ейвран отново се отпусна, притворила очи. В главата ѝ се блъскаха стотици мисли.

Пътят се спускаше надолу и Габорн рязко спря колата. Ейвран се надигна крадешком на лакът и видя, че са стигнали някакво градче — няколко струпани една до друга сиви каменни къщички със сламени покриви. Позна, че е Честъртън. На това място имаше разклонение. Единият път отвеждаше почти право на изток към Дворовете на прилива. Другият водеше на югозапад към крепостта Хейбърд и по-нататък към Устата на света.

Високо над главите им огромна червена огнена топка прониза небето. От нея с пращане изскачаха пламъци. Топката приближи планините Алкаир, избухна, раздели се на две части, които образуваха огнено „V“, и падна на трийсетина мили върху покритата със сняг планина. Земята се разтресе и след няколко мига се чу тътен на отекващи един след друг гръмове.

— Земята страда — прошепна Бизнесман.

Ейвран чу радостен детски писък. До една от къщурките някаква жена седеше на тревата. Три момиченца, най-голямото на не повече от шест годинки, седяха до нея, загледани с изумление в небесния спектакъл.

— Красиво! — каза най-малкото и проследи с пръстче останената от огнената топка диря.

По-голямото изръкопляска от задоволство.

— Тази беше най-хубавата досега — заключи майката.

Други обитатели не се забелязваха — селището спеше. Къщурките сякаш се бяха сгушили от умора в мрачни купчинки. Нищо не беше в състояние да накара стопаните им да се надигнат, докато кравите не започнат да мучат, та да ги издоят.

Габорн подкара талигата през градчето. Майката и дъщерите ѝ ги проследиха с погледи.

Земята под тях отново потрепера като болен от артрит стар пес. Бизнесман беше прав. Ейвран разпознаваше болката на земята не само по земетръсите и падащите звезди. Имаше по-незабележими знаци, които вероятно можеше да разпознае само този, който обича земята. Усещаше ги вече дни наред, докато се разхождаше — някаква прокоба в пръстта, някаква болезненост сред хълмовете.

— Знаеш ли, Габорн — обади се най-послед Бизнесман. — Казваш, че имаш нужда от съветите ми. Ще ти го кажа направо: мисля, че се нагърбваш с прекалено много неща. Искаш да откриеш Леговището на костите и се надяваш да убиеш Истинската властелинка. Но ти не си призван да бъдеш Земен воин, а си Земния крал, защитникът на земята. Говориш и за битки с хали, че ще убиеш... може би хиляди. Но съдбата на човечеството не е единственото, което тежи на везните на хармонията. По дърветата има бухали, по полетата — мишки, а в моретата — риби. Животът, всеки вид живот може да посърне с нас. Земята страда.

— Бих ликувал, ако можем да я излекуваме — отвърна Габорн, — но не знам как.

— Земята добре те е избрала — продължи Бизнесман. — Може двамата заедно да открием пътя.

Колата подрънкваше по пътя. Ейвран се преструваше на заспала и усещаше тежест в сърцето си.

„А аз?“ — питаше се тя. Като небесен ездач често ѝ се налагаше да пътува надалеч от дома и беше открила някои специални местенца, които обичаше. Припомни си едно бистро езеро сред боровете на планините Алкаир, където понякога отпочиваше, и белите пясъчни дюни на четирийсетина мили източно от Хейбърд, по които обичаше да се търкаля. Беше кацала върху скалисти планински върхове, които никое човешко същество не би могло да изкатери, и бе оглеждала безкрайните полета и горите, люшнари се като море в зелената мараня. Да, Ейвран обичаше Земята достатъчно силно, за да прекара дните си, като ѝ служи.

„Сигурно тъкмо затова съм помощник на Земен пазител“ — мина ѝ през ума.

Колата потропваше в нощта, понесла потъналата в размисъл Ейвран. Пътят лъкатушеше нагоре по хълмовете. Скоро спряха пред огромна пещера, в която бяха завързани десетки коне. Вътре припукваше огън, около който цяла тълпа рицари ревяха с цели гърла непристойна песен.

— Ейвран, събуди се — подвикна нежно Габорн. — Стигнахме Устата на света.

Той протегна ръка към задната част на талигата и когато Ейвран надигна глава, придърпа раницата с доспехите и бойния чук с дълга дръжка. Бизнесман се изправи и закуцука вдървено към пещерата, като се подпираше на тоягата си.

— Снощи сънувах сън — прошепна Ерин Конал на Селинор, докато се навеждаха да пийнат вода от един ручей в Южен Кроудън на повече от хиляда мили североизточно от Индопал.

Слънцето щеше да изгрее най-рано след половин час, но небето над хоризонта вече се къпеше в сребро. Свежият утринен въздух пощипваше, а земята бе покрита с тежка роса.

Беше странен сън.

Тя хвърли притеснен поглед към рицарите на Южен Кроудън, които в момента събаряха лагера. Капитан Гантръл, слаб чернокос мъж с фанатични пламъчета в очите, даваше нареждания на воините си, като че ли никога преди това не бяха разваляли полеви лагер.

— Изчисти калта от палатката, преди да я качиш във фургона — кресна на един войник той.

След което викна на друг:

— Недей само да изливаш вода в огъня, а разбъркай въглените.

По киселите погледи на войниците Ерин можеше да отгатне, че не им е любимец. Докато мъжете бързаха насам-натам, заети с работата си, Ерин за първи път след изминалата нощ почувства, че може да разговаря със съпруга си, макар и с известна предпазливост.

— Сън ли сънува? — попита Селинор и повдигна едната си вежда. — Това необичайно ли е?

Той потопа манерката си в плитката рекичка почти нехайно, сякаш му беше все едно, че воините на Гантръл са наоколо и се отнасят към принца и новата му съпруга като към затворници.

— Струва ми се, че не беше просто сън — призна Ерин. — Мисля, че беше послание.

Ерин задържа дъх, за да види реакцията му. От собствен опит знаеше, че повечето хора, които твърдят, че получават послания, показват и други признаци на лудост.

Селинор премигна. Гледаше надолу към манерката. После попита мрачно:

— Послание от кого?

Не му се слушаха налудничавите сънища на съпругата му.

— Помниш ли вчера, когато изпуснах кинжала си в огнения кръг в Туинхейвън? Кинжалът докосна пламъците и изчезна. Премина през вратата в Долния свят.

Селинор кимна, без да каже нищо. Наблюдаваше я внимателно и я чакаше да продължи.

— Снощи сънувах, че виждам някакво същество от Долния свят. Приличаше на огромен бухал, който живее в дупка под гигантско дърво. Държеше кинжала в човката си и ми заговори. Предупреди ме.

Селинор напълни манерката и облиза устните си. Леко трепереше, сякаш му беше студено. Както повечето хора, и той се чувстваше неловко, когато разговаряше за Долния свят. Населяваха го приказни същества като Сияйните, но разказваха и за страховити същества като саламандрите, които огнетъкачите на Радж Атън бяха събрали в Лонгмът, както и за Сияйния на мрака, когото затвориха в Туинхейвън.

— Това... същество какво те предупреди?

— Предупреди ме, че Сияйният на мрака не може да бъде убит. Някакъв отвратителен дух притежава тялото му, толкова опасно същество, че дори Сияйните се боят от него. Съществото се нарича локъс и е едно от най-могъщите сред всички локъси. Името му е Асгарот.

— Ако си убедена, че този Асгарот е толкова опасен — попита Селинор, — защо шептиш? Защо не изкрещиш името му на целия свят?

— Защото може да е наблизно — продължи да шепне Ерин.

Една катеричка се стрелна по ствола на едно дърво и Ерин я изгледа подплашено, след което добави:

— Можем да поразим тялото, в което обитава духа му, както Мирима порази Сияйния на мрака, но не можем да убием самия Асгарот. Отделиш ли локъс от тялото му, той търси ново вместилище, зъл човек или звяр, който да контролира. — Тя замълча, за да го остави да осъзнае казаното. — Когато Мирима порази Сияйния на мрака, от него изскочи вихрушка и отлетя на изток към Южен Кроудън.

Селинор я изгледа втренчено и в очите му проблесна гняв.

— Какво от това?

— Каза ми, че баща ти страда от самозаблуди...

— Баща ми може да е луд — прекъсна я грубо Селинор, — но не е зъл човек.

— Нали тъкмо ти ми разказваше как случайно умрял неговият гадател? — напомни му Ерин. — Ако го е убил той, може да е било проява на лудост. А може и да е било злодеяние.

— Само го подозирам — отвърна Селинор. — Няма никакви доказателства. Освен това той започна да се държи странно преди чародеите на Радж Атън да повикат Сияйния на мрака. Дори посланието ти да е истина, дори твоят „локъс“ да е действителен, нищо не те оправдава да подозираш баща ми.

На Селинор не му се обсъждаше възможността баща му да е обсебен. Тя не го обвиняваше. Нито пък можеше да оспори, че баща му е започнал да се държи странно седмици преди това.

И все пак нещо, което бухалът от подземния свят ѝ беше казал, я безпокоеше. Беше ѝ показал локъс, сянка от зло, обитаваща един мъж, който излъчваше около себе си филизите на мрака и докосваше

другите, като ги съблазняваше, впримчваше, изпълваше ги със собствената си разруха.

Така влиянието на локъса се разрастваше и изпълваше сърцата на хората, изпепеляваше разума им и ги подготвяше да станат обиталища на други като него.

Досега не беше срещала Гантръл, но фанатичният блясък в очите на капитана и начинът, по който караше войните си да пазят Селинор, своя принц, сякаш беше пленен шпионин, я караха да подозира, че е докоснат от локъс.

Както и бащата на Селинор: с твърденията му, че е Земния крал, със заговорите срещу Габорн, с лъжите, изпращани на далечни лордове, които би трябвало да са съюзници на Габорн.

„Асгарот може и да не обитава бащата на Селинор — помисли си Ерин, — но все пак представлява заплаха.“

— Вие двамата какво правите сами там? — провикна се капитан Гантръл.

Приближи се бавно към тях; пресилената му усмивчица едва прикриваше изписаното върху лицето му подозрение.

— Планираме бягството ми обратно във Флийдс — отвърна закачливо Ерин.

— Не би било разумно — опита се без никакъв успех да имитира безгрижието ѝ Гантръл и погледна одобрително към рицарите си, които бяха яхнали конете, почти готови да потеглят. — Е, да видим дали ще си прекараме добре, докато все още е хладно.

Ерин се опита да се усмихне, макар Гантръл да я безпокоеше все по-силно. Инстинктът ѝ подсказваше, че вместо да му се хили учтиво като на някакъв нахален ухажор, би било по-добре да разпори корема му и да го удуши със собствените му черва.

Тя се метна на коня си, изтощена от недостига на сън, и препусна в ранното утро. През няколко мили се разминаваха с малобройни групички рицари, които яздеха на юг. След тях се придвижваха във фургони или тътреха крака по пращия път ковачи, перачки и фермери. Колари караха военни фургони, натоварени с копия, стрели, храна и палатки, всичко необходимо за продължителен поход.

След като подминаха керван от двайсетина балисти, качени на колелета и теглени от коне, Ерин запита безгрижно Гантръл:

— Защо е цялото това раздвижване още преди изгрев слънце. Коя страна възнамерявате да нападате?

— Да нападате ли, ваше височество? — възкликна Гантръл. — Това е съвсем нормално дислоциране на отбранителните ни линии.

Яздеше толкова близо до нея, че ѝ се налагаше да кара коня си да завива в страни, за да не преплете крак с неговия.

— Ако се опасявахте от нападение — възпротиви се Ерин, — щяхте да подсилите укрепленията, а не да струпвате войски по южната граница. Та кого ще нападате?

— Не бих могъл да кажа, милейди — отвърна Гантръл с вбесяващо лицемерна усмивчица.

Разлудувалите се коне току се изправяха на задните си крака. Рицарските брони подрънкваха като чинели под барабаненето на конските копита, сякаш служеха за акомпанимент на някакъв грандиозен химн.

На изтощената Ерин всичко ѝ се струваше като някакъв сюрреалистичен сън. Някои смятаха Южен Кроудън за красива страна и не беше лъжа: дърветата по хълмовете се гиздеха в шарените си одежди от есенни багри, а тук-там се случваше зад някой завой да зърне живописна каменна къщурка, задрямала под някой разкривен дъб или бряст. Наблизо самотна крава хрупаше трева в мъглата от утринна роса, а каменните дувари, издигнати от незапомнени времена, ясно очертаваха потъналите в спокойствие фермерски ниви. Но зад следващия завой се появяваше следващата овехтяла под разкривен бряст каменна къщурка с похрупваща тревица край обора крава, следващите безкрайни каменни огради, очертаващи квадратите земя, и пак, и пак, докато на Ерин не започна да ѝ се струва, че никоя следваща къщурка или крава, или ливада, или дърво не биха могли да я възторгнат.

И тя притвори смъдящите я очи.

„Ще почина само за миг — каза си. — Няма да заспивам.“

Уплаши се да не се побърка. Картините, които нахлуваха всеки път, щом се отпуснеше в прегръдките на съня, бяха толкова ярки, че сега ѝ се стори, че конят ѝ галопира през някакъв сън и че ако заспи, ще се събуди в друг, по-истински свят.

Засънува. Някакво смътно видение — огромния бухал в мрачната дупка. Беше се преместил на ново място, сгъшен на кълбо още по-

навътре сред сенките. Сиво-бялата окраска на перата му напомняше напластени върху кости мъртви листа.

Ерин надникна в немигващите златисти очи и промълви:

„Остави ме на мира. Не искам да говоря с теб.“

„Боиш се от мен — изрече бухалът и мислите му пронизаха мозъка ѝ с отсенки на чувство и прозрение, които никакви думи не можеха да изразят. — Не бива да се боиш от мен. Аз не съм твой враг.“

„Ти си лудостта“, отвърна Ерин с желанието да се събуди.

Видението помръкна.

Конете изскочиха иззад един завой тъкмо когато слънцето изгряваше, и капитан Гантръл се провикна:

— Войски-и-и, сто-о-о-й!

Ерин отвори очи. Предположи, че спират, за да пропуснат поредния конвой фургони.

Вместо това близо до пътя малко пред тях видя забулено в утринна мъгла кротко езерце, а над него се възправяше пурпурна шатра със златна лента на върха: кралския флаг.

До езерото без риза беше приклеknал самият крал Андърс и се миеше в хладната утрин. Беше висок, слаб мъж с изражение на мъченик върху подобното на череп лице с очертана от тъничка брадичка челюст.

Наблизо неговият Дни, историкът, който хроникираше живота му, вчесваше един кон — подготвяше го за път.

Дебела възрастна жена, облечена в сивкави дрипи, клечеше на огромен камък близо до него, а около нея се стрелкаха разлудували се катерички. Тя трошеше лешници с яките си пръсти и ги подхвърляше във въздуха. Катеричките се мятаха върху раменете ѝ или подскачаха в скута ѝ, за да ги налапат, преди да са докоснали земята.

Селинор побутна Ерин, кимна към жената и каза:

— Лешничарката, Земен пазител на Елианската гора.

Замаяна от съня, Ерин си помисли, че наблюдава една от най-странните сцени в живота си.

„Значи това бил крал Андърс Лудия — мина ѝ през ума, когато отново погледна бледоликия възрастен владетел с хълтнаги гърди, —

мъжът, когото може би ще трябва да убия.“ Нищо в него не излъчваше заплахата.

Кралят прекъсна сутрешния си тоалет и погледна смръщено, сякаш разтревожен от тупурдията на приближаващите войски. Но после забеляза Селинор и върху лицето му просветна сърдечна усмивка.

— Синко — извика възторжено крал Андърс. — Ти се върна!

Грабна захвърлената върху близкия храст хавлиена кърпа и като се бършеше, се втурна напред. Селинор скочи от седлото и го сграбчи в прегръдките си.

Прегръдката беше кратка. Селинор пусна баща си и попита:

— За какво са всички тези войски по границата, татко? Война ли започваш?

— Да започвам война ли? — отвърна обидено Андърс. — Скъпо момче, аз мога да сложа точка на една война, но никой никога не е чувал да започна война.

И без да пуска ръцете на сина си, Андърс погледна над рамото му към Ерин.

— И кой още е дошъл при нас? — възкликна той. — Ерин Конал? Портретът ви е несправедлив към вас, красива госпожо.

— Благодаря — отвърна Ерин, изненадана, че я е познал по една миниатюрна рисунка в медальон отпреди десетина години.

Крал Андърс се усмихна с искрено благоразположение, сърдечност и признателност. Сивкавите му очи я гледаха втренчено, сякаш я пронизваха. Той остави Селинор и пристъпи към нея, оглеждайки я от глава до пети.

Конят ѝ заотстъпва подплашен, но щом той протегна ръка и го докосна, моментално се укроти.

Крал Андърс вдигна лявата си ръка във въздуха.

— Избирам теб, Ерин Конал — обяви той. — Избирам те за Земята. Ако някога се окажеш в опасност и чуеш гласа ми да нашепва в теб, подчини му се и аз ще те избавя.

Ерин политна назад в седлото си и изхлипа изумена. Всичко друго бе очаквала да изрече устата му, но най-малко същите думи, които бе изрекъл Габорн, Земния крал, посочвайки я за свой воин. Нима беше възможно Андърс също да притежава способността да

„Избира“, да я посочи за един от своите воители и да използва Земния взор, за да узнае кога тя ще се натъкне на опасност и да я предупреди?

Не, това би било богохулство.

— С какво право? — попита Ерин. — С какво право постъпвате така?

— С всички права — отвърна крал Андърс. — Аз съм Земния крал. Земята ме е призовала да спася семето на човешкия род през мрачните времена, които настъпват.

Ерин се вторачи втрещена в крал Андърс. Думите му й се сториха абсолютно откровени. Сивкавите му очи я наблюдаваха ласкаво, внимателно и благосклонно. Излъчваше увереност. Усмивката му беше обезоръжаващо дружелюбна. Външният му вид с нищо не напомняше Габорн. И все пак в поведението му прозираше нещо от него — сякаш се беше преродил в него.

— Какво имаш предвид, като казваш, че си Земния крал? — попита Селинор.

— Случи се вчера сутринта. Трябва да призная, че се чувствах странно дни наред. Изпитвах усещането, че мрачните времена настъпват, че предстоят велики събития, затова се уединих в горите да премисля всичко това. Горите излъчваха стаена напрегнатост. Всички катерици бяха избягали. Започнах да търся Лешничарката...

При тези думи Лешничарката се смъкна от камъка и бавно тръгна към тях. Побеснелите катерички заподскачаха около краката й.

— Намерих я в пещерата й — продължи крал Андърс — да пакетира сухите си билки и още какво ли не. Каза ми, че отвела катериците на безопасно място и се върнала само да прибере някои неща. След което ме поведе навътре в горите към някаква пещера.

Лешничарката положи ръка върху рамото на краля, сякаш го молеше да й разреши да продължи разказа.

— Там — започна тя с преливащ от благоговение глас — ни се яви Земният дух и ни предупреди, че настъпват мрачни времена, по-мрачни от всичко, което светът е познавал. Земята предупреди баща ти: „Бъди ми предан! Дръж се здраво за мен и могъществото ми ще те съпътства. Ако ме изоставиш, и аз ще те изоставя: *както изоставих Земния крал преди теб!*“

Андърс се извърна, сякаш мисълта за човек, изгубил могъществото на Земята, го нараняваше до дън душа.

— Бедният Габорн, да го сполети такова проклятие — простена той. — Милото момче. Страхувам се, че всички добрини, които се опита да стори, ще се превърнат в злини. Съмнявах се в него. Но той беше призован от Земята, макар и за кратко. Сега аз трябва да продължа вместо него и да разбера дали мога да премахна огромната вреда, която му причиних.

Ерин ги гледаше навъсено и не знаеше нито как да постъпи, нито какво да мисли. Очакваше да срещне някакъв налудничав мъж и моментално да го очисти. А сега в съзнанието ѝ се промъкна неясна тревога: ами ако той наистина беше Земния крал?

„Устата на света — помисли си Ейвран, докато наблюдаваше зейналата пещера. — Колко пъти съм прелитала над нея и над пасящите кротко по околните хълмове овце. На не повече от десетина мили от дома съм.“

При спомена усети болка в сърцето. Преди седмица халите бяха разрушили крепостта Хейбърд. Почти всичките ѝ познати бяха избити.

Тя скокна от колата и стъпи върху каменистата земя с все още омекналите си от съня крачка. Стъпи сякаш в коловоз на дъвен път. Но Ейвран знаеше много добре, че не е така.

В действителност „пътят“ представляваше оставената от халите следа. Преди седмица десетки хиляди чудовища бяха излезли от подземния свят и бяха плъпнали из околността. Бяха издълбали шейсет-седемдесет стъпки широка и няколко стъпки дълбока дия. Извила се стотици мили, тя прекосяваше десетки опустошени градове.

Ейвран заби тоягата си в земята и от изтощение се подпря върху нея.

— Готова ли си да приемеш даровете си? — попита Габорн, докато нарамваше доспехите си.

— Искаш да кажеш, че ще трябва да го направя тук — изненада се Ейвран, — а не в кула на Посветители?

— Много далеч сме от каквато и да било кула — отвърна Габорн. — Йоме доведе облекчител и няколко души за Посветители. Върви намери нещо да хапнеш и после ще видим от какво имаш нужда.

Ейвран вдигна края на наметката пред лицето си. На тази височина въздухът беше хладен като през есента и вятърът духаше

напористо, мяташе се насам-натам като неспокойна хрътка. Тя тръгна след Габорн към устието на пещерата.

С всяка следваща крачка пеенето се чуваше все по-силно; отекуваше в стените на пещерата.

— Защо пеят?

— Празнуват — отговори Габорн. — Ордата на халите е натикана в земята.

„Нищо чудно, че пеят“ — помисли си Ейвран.

Седемдесет хиляди победени хали. От векове не бе имало такова сражение. И все пак от толкова много пролята кръв — дори на хали — Ейвран усещаше в устата си вкус на вкиснало.

Не по-малко от двеста мъже се бяха скупчили около огъня близо до входа на пещерата. Повечето бяха дребни владетели от Мистария и Хиърдън, но мнозина бяха и Рицари на справедливостта, които не признаваха господар над себе си, а някои бяха тъмнокожи воители, облечени в жълтите цветове на далечния Индопал.

Няколко десетки селяци също бяха последвали войската на Габорн. Повечето бяха навлекли елечи от агнешка кожа и плетени вълнени шапки. Някои бяха просто любопитни фермери и ловци, дошли да зърнат Земния крал, но повечето носеха тежки топори и лъкове от тис, сякаш нетърпеливи да се влеят в редиците на армията на Габорн.

Някой изкрещя:

— Всички да приветстваме Земния крал!

Избухнаха необуздани викове.

Ейвран пристъпи към отвора на пещерата и погледна нагоре. Трепкащата светлина на огъня осветяваше опушения таван, от който провисваха сиво-зелени валма, приличащи на водорасли. Огромен паяк-слепец пълзеше тромаво по тавана и се хранеше с тях.

Дори тук, до входа на пещерата, флората и фауната на подземния свят изглеждаха странни и призрачни. Ейвран се поколеба — страхуваше се, че щом влезе, ще напусне света зад себе си и ще започне пътуването й надолу.

Вдигна отново поглед към изпълненото със звезди небе. Вдиша дълбоко чистия планински въздух и се заслуша в кроткото гукане на гривека, след което прекрачи ръба на пещерата. Пътуването й беше започнало.

Седнал на един камък наблизо, един рицар се опитваше да изправи деформирания си шлем. Момчетата разтурваха лагера — издърпваха гърнетата от огъня и проверяваха за кой ли път вързопите си. Рицар с посивяла коса от Индопал клечеше на земята и заглаждаше с брус металните върхове на стрелите си.

Всички се суетяха насам-натам. Тя изпита усещането, че ще се случи нещо неотложно, сякаш целият този народ беше очаквал Габорн не само от няколко часа, а цял живот.

Вайлдът на Бизнесман стърчеше напред тълпата. Чародеят беше създал това същество, за да бъде воин на Земята. Вайлдът беше една от малкото жени в групата и държеше бойна тояга от дъб. Беше облечена с панталони от еленова кожа и вълнена туника. Бе красива млада жена, но нещо във външността ѝ смущаваше. Огромните ѝ зеници бяха толкова тъмнозелени, че изглеждаха почти черни, а косата ѝ падаше върху раменете на авокадовозелени вълни. Кожата ѝ също беше зелена, с цвета на млади листа. Ейвран пристъпи към вайлда.

— Здравей, Пролет — обърна се тя към нея с името, което използваше още от първия миг, когато видя зелената жена да пада от небето.

— Здравей — отвърна вайлдът.

Езиковите ѝ умения бяха все още ограничени. От друга страна, Бизнесман я беше създал преди малко повече от седмица, а нито едно новородено не проговаряше на една седмица, Ейвран знаеше това много добре.

— Как си днес? — попита Ейвран с надеждата да подхване разговор.

Зелената жена я изгледа объркано. И след кратък размисъл отвърна:

— Искане ми се да убия нещо, Ейвран.

— И аз понякога изпитвам същото — отвърна Ейвран, опитвайки се да проумее думите ѝ.

Те подчертаваха разликата между двете. Отначало я беше възприела като човек, който се нуждае от помощта ѝ. Но нито майка, нито баща бяха полагали грижи за нея; Бизнесман я беше измайсторил от коренища, камъни и кръвта на Земята. Ейвран никога нямаше да стане нейна приятелка, тъй като зелената жена се стремеше към едно-единствено: да преследва и убива враговете на Земята.

Отначало Ейвран си беше помислила, че в пещерата има около двеста воини, но сега разбра, че групата е поне два пъти по-многобройна — много мъже имаше и сред плътните сенки навътре в тунела. Това ѝ вдъхна известна увереност. Искаше ѝ се да види всички Повелители на руни да маршируват зад гърба ѝ, когато ги поведе към подземния свят.

Почувства се изтощена до мозъка на костите. Седмицата, откак се бе измъкнала от нападението на халите над цитаделата Хейбърд, беше твърде изморителна.

Ейвран се приближи до огъня и някакво селянче тикна в ръката ѝ чиния. Един рицар отрязва дебело парче от сложеното да се пече овнешко и го плесна в нея, след което гребна запържен с масло пащърнак и хлебен пудинг от един двоен бакър.

За набързо вдигнат лагер като този храната беше добра — същински пир. Рицарите полагаха големи усилия, защото нищо чудно това да беше последната сносна храна в живота им. Ейвран пое яденето и се заоглежда за някой камък, на който да приседне.

Отиде към един сенчест ъгъл в пещерата, където се хранеха насядали върху пясъка десетки мъже, и се наведе над чинията. Точно зад гърба ѝ растяха няколко папрати. Тя отрязва залък овнешко и неволно вдигна очи.

Всички мъже наоколо, изглежда, я наблюдаваха. Върху лицата им се четеше нескрито учудване, примесено с любопитство. Бузите ѝ се изчервиха от притеснение.

Стана ѝ ясно. „През цялото време разговарят за мен.“ Знаеха, че е усетила вкуса на мозъка на хала и така е научила тайните на чудовищата.

Набоде овнешкото с ножа си и отхапа. Сочното месо беше леко подправено с розмарин и полято със сос от сладък джоджен.

— Не е толкова вкусно като печен на скара мозък на хала — високо каза Ейвран, — но ще свърши работа.

Няколко селяни се изкикотиха пресилено на шегата, въпреки че не беше особено смешна. Най-после успя да разчупи напрежението. Разговорите изведнъж се подновиха. Ейвран се захвана да дъвче мъжката и в този момент една тежка ръка се стовари върху гърба ѝ.

— Искаш ли бира да го прокараш?

Някой тикна тенекиена халба в ръцете ѝ. Тя позна гласа и се задави от изненада.

— Бранд?

Зверомайстор Бранд, нейният отколешен приятел, се беше надвесил над нея, ухилен до ушите. Изпружи единствената си ръка, подканвайки я за прегръдка, и Ейвран подскочи и го сграбчи за врата.

— Мислех те за умрял! — извика тя.

— Не си единствената — изкикоти се той. — Аз самият няколко пъти си мислех, че съм умрял.

Смехът му беше от сърце, но не така безгрижен, какъвто бе преди седмица. Ейвран усети скритата болка в него.

Впери очи в зверомайстора. Бранд беше нейният възпитател. Беше я приютил като дете и я беше научил да язди грааци от гнездото в цитаделата Хейбърд. Беше я научил да чете и да пише, за да може да доставя съобщенията на херцога. Да се грижи за грааците и да ги храни. Дори само за тези благодеяния щеше да му бъде вечно признателна. Но той беше повече от учител. Беше едновременно и майка, и баща, и неин стопанин, и нейно семейство, а така също и най-любимият ѝ приятел. Облекчението, което почувства, както и искрената радост, че го вижда отново, изпълниха очите ѝ със сълзи.

— О, Бранд, как успя да избягаш? Когато те видях за последен път... халите...

— Нападаха кулата — довърши той.

Моментът оживя в съзнанието ѝ. Беше се издигнала високо над Хейбърд и виждаше стените на замъка и атакуващите хали. Ордата им беше толкова многобройна и беше връхлетяла с такава скорост, че не би било възможно да се измъкне.

— Сложих те на гърба на стария Кожоврат и те изпратих в небето — продължи Бранд. — След това освободих последния граак от въжетата. След което просто застанах на площадката и загледах града отвисоко. Халите връхлетяха и светът под краката ми се разтресе. Приличаха на черен потоп, който приижда от каньона. Повечето грааци отлетяха. Но младата Ярkokрила продължаваше да кръжи над гнездото и да надава печални крясъци. Халите се нахвърлиха върху стената на замъка без никакво бавене. Метателните ни машини, рицарите... — Той поклати тъжно глава. — Халите просто бутнаха стените и се втурнаха по улиците. Някои приятелчета се опитаха да

избягат, други да се скрият. Халите помитаха всичко. Не можех да се бия с една-единствена ръка. Затова си седях и чаках халите да ме изядат, когато изведнъж нещо ме тресна отзад. Следващото, което помня, е как Ярkokрила ме издига над кошмара. Държи с ноктите си кожената ми жилетка, разбираш ли. И понеже съм дебел дъртак, си мисля, че ще ме отнесе право в лапите на смъртта. Но тя размахва яростно криле и ме отнася над долината като младо прасенце, с което си е наумила да похапне. И продължава и продължава да лети, а на мен ми се струва, че пада надолу по-бързо, отколкото лети...

Ейвран го гледаше слисано.

— Колко надалеч? На какво разстояние те пренесе?

— Миля и половина — отвърна Бранд. — Може би две.

Ейвран знаеше, че граците могат да носят по-голямо тегло от това на дете. Беше виждала стария Кожоврат да задига теле от полето, а то не би могло да е кой знае колко по-леко от Бранд. Беше чувала, че женските граци понякога пренасят огромните си рожби от едно гнездо в друго, ако има някаква опасност. Но граците не можеха да пренесат подобна тежест на голямо разстояние.

— Явно е летяла по посока на вятъра.

Ейвран отлично знаеше, че ако се бяха движили срещу вятъра, дори и от две мили халите щяха да го подушат.

— Да — потвърди Бранд. — Точно така. А и аз не помръднах, докато ордата не отмина.

— А другите? — попита Ейвран.

Бранд тъжно поклати глава.

— Няма ги. Някои се измъкнаха с бързите си коне — херцог Хейбърд и приятелите му... — Той спря; гласът му потъмня от ярост при спомена за тези страхливци. — А какво ще кажеш за собствените си приключения? — попита с друг тон Бранд, за да смени темата. — Доста си пораснала, откакто те видях последния път.

— Пораснала? — възкликна тя. — Само за една седмица?

— Е, може и да не е с цяла глава, но наистина си пораснала.

Той протегна ръка и докосна наметалото ѝ. Старото синьо наметало на небесен ездач беше покрито с мънички коренчета, сякаш от влажната тъкан бяха покарали семенца. Човек наистина трудно можеше да забележи следи от синята вълна. Коренчетата се бяха преплели едно в друго, образувайки плътна нова тъкан. Това трябваше

да е магьосническата ѝ одежда, която като Земен пазител щеше да я прикрива и предпазва от опасности.

— Да — съгласи се Ейвран. — Вероятно съм пораснала.

Изпита неясна тъга. Не беше станала по-висока, но се чувстваше поне с хиляда години по-стара. Бе станала свидетел на смъртта на твърде много невинни хора в сраженията при Карис и Фелдъншир. За една седмица беше видяла повече чудеса и ужаси, отколкото би могла да изпита за цял живот. Всичко това я беше променило и беше събудило зелената земна кръв, която течеше във вените ѝ. Вече не беше човешко същество. А чародейка, властелин на енергии, което объркваше не по-малко нея самата, отколкото хората около нея.

Бранд се усмихна широко и каза с дрезгавия си глас:

— Толкова съм щастлив...

И пак я прегърна.

След това я пусна и лицето му отново придоби делови вид.

— Значи отиваш в подземния свят?

Ейвран кимна. Бранд я огледа изпитателно и продължи:

— Бих дошъл с теб, ако можех. Но се боя, че с една-единствена ръка едва ли ще съм ти от полза. Вярно, че мога да мъкна някой вързоп с храна или посуда, но...

— Няма нищо — прекъсна го Ейвран.

— Работата е там, че мога да помогна и другояче. Аз съм силен мъж, Ейвран, винаги съм бил силен. Искам да вземеш силата ми.

Ейвран преглътна мъчително и очите ѝ се насълзиха.

— Искаш да бъдеш мой Посветител?

— Не само аз. — Той кимна към насядалите в пещерата ловци. — Много от нас биха дали всичко, за да помогнат — *всичко*. Може и да не сме достойни да крачим до теб или Габорн като Повелители на руни, но *наистина* ще направим, каквото можем. Кралските облекчители донесоха стотици силари!

— Не искам да ти причиня болка — промълви Ейвран. — Ами ако умреш, докато ми даваш силата си?

— Мисля, че ще ми се пръсне сърцето, ако не я вземеш, което ще е по-лошо...

— Не бих го понесла — не отстъпваше тя. — Не мога да си представя, че те намерих, за да те загубя отново.

— Ако не вземеш дар от мен — предупреди я Бранд, — ще го дам на някой друг.

Ейвран понечи да продължи спора, но в този момент един облекчител се приближи забързан от дъното на пещерата и се провикна:

— Ейвран!

Беше облечен в черни панталони и черна полупелерина със сребърна верижка на врата, която показваше служебното му положение. Ейвран се надигна, изгледа с тъжен поглед Бранд и се запровира през тълпата. Докато детето крачеше зад издутата черна пелерина към пазвите на пещерата, облекчителят каза:

— Негово величество е намерил огромен брой дарове за теб, дете. Двайсет дара на обоняние от кучета и двайсет на издръжливост, по осем на гъвкавост и мускули, дванайсет на метаболизъм, по десет на зрение и слух и пет на осезание.

На Ейвран ѝ се зави свят при мисълта за саможертвите, които трябваше да направят другите. Щеше да остави десетки хора слепи, неми или по някакъв друг начин лишени от жизнените им енергии.

Вероятно не по-малко ужасяващи промени щяха извършат даровете със самата нея. С дванайсетте дара на метаболизъм щеше да притежава способността да се придвижва по-бързо от другите, да пробягва петдесет мили за час, независимо че на нея ще ѝ се струва, че времето тече по-бавно. Всеки ден щеше да остарява с около две седмици. Всяка година тялото ѝ щеше да се състарява с десетки години. За десет години щеше да се превърне в старица — ако изобщо оцелееше.

Облекчителят отведе Ейвран във вътрешността на пещерата, където в един ъгъл бяха насядали десетина Посветители. Облекчителят беше наредил седем силара — малки дамгосващи прибори от кървав метал — върху една атлазена възглавница. Помощниците му вече бяха положили едно момиче по гръб и го подготвяха да дари зрението си. Изглеждаше съвсем мъничко, не много по-голямо от Ейвран. Руса чуплива коса обграждаше слабото му лице. Капки пот оросяваха челцето. Един от помощниците припяваше с писклив глас, допрял силара до ръката ѝ, а останалите ѝ шепнеха окуражителни думи.

— Ето я, идва — зашептя натъртено единият, — надеждата на човечеството, която трябва да предвожда нашия владетел през мрака

на подземния свят. Твоето зрение ще я води, твоята саможертва ще ни дари с надеждата за успех.

„Надежда за успех?“ — помисли си Ейвран. Онова, което ѝ предстоеше, беше изпълнено с опасности. Пътеките през подземния свят бяха преплетени като огромно кълбо прежда. И какво можеше да направи, когато стигне крайната цел? Да убие властелина на подземния свят?

„Не съм готова за това“, връхлетя я отчаяна мисъл.

Но помощникът не прекъсваше литанията си, а момичето не откъсваше умолителен поглед от Ейвран.

— Спаси ме — промълви то. — Спаси всички нас.

„Аз съм последното, която вижда — осъзна Ейвран. — С нейния дар очите ми ще разкъсват дълбоките сенки. Ще мога да преброя веничките в крилото на прилеп от десетки крачки.“

Тя пристъпи плахо и хвана ръката на момичето.

— Благодаря ти. Ще направя... всичко, което е по силите ми.

В този момент силарът лумна в ослепително бяло и момичето изкрещя от болка. Зениците му се сгърчиха като изсушени плодове и побеляха, очите му хлътнаха. Момичето се сгърчи, вцепенено от болка, и помощникът дръпна силара настрана. Върху ръката на детето се белееше сбръчканата дамга с руната на зрението.

Помощникът ловко размаха във въздуха проблясващия връх на силара, зад който оставаше по змийски криволичеща белезникава следа. Дирята остана да виси на мястото си дълго след отдалечаването на силара. Той огледа внимателно блясъка, широчината и размаха на дирята, след което погледна към облекчителя в очакване на преценката му.

— Добра работа — отсеке облекчителят. — Продължавайте.

Помощникът оголи ръката на Ейвран и се видяха белезите от приетите по-рано дарове. Всички нейни стари Посветители бяха мъртви и всички белези бяха посивели.

Помощникът поднови припяването си и притисна силара към кожата ѝ. Блещукащата бяла диря се откъсна от ръката на Посветителката и се вля в Ейвран. В този момент кървавият метал лумна в бяло и се превърна в прах.

Ейвран усети неописуемия екстаз от получаването на дара и щом даровете на зрението се вляха в нея, сякаш цялата мрачната пещера се

озари от ярко сияние.

От този момент нищо вече нямаше да изглежда по старому.

СВЕТЛИНА В МРАКА

В името на любовта, която ни свързва, давам обет да бъда за теб светлина в мрака и да те дарявам с надежда, когато надеждата изтлее, да бъда твоя крепост в планините, когато враговете ти са наблизо...

Из Сватбения обет на Йоме

Съскащ звук, сякаш пърхане на криле, профуча през Устата на света и огромният огън угасна. Йоме вдигна очи. Магът Бизнесман се беше изправил на мястото на огъня. Току-що беше издигнал като вълна една земна гънка, за да усмири пламъците.

Той вдигна жезъла си и потъна в зеленикавата мъгла на рояка светулки, които закръжиха около него. Във вените му течеше кръвта на Земята, затова цветът на кожата му имаше зеленикав оттенък, какъвто притежаваха и оцветените му в есенни багри одежди, и всичко това му придаваше странен, призрачен вид. Йоме си помисли, че той блести като Сияен, изскочил направо от старите приказки за Долния свят.

— Господа и дами, бихте ли ме чули? — запита високо Бизнесман. — Настъпи времето да се подготвим за битка. Нека нищо от това, което чуете тази сутрин, не бъде изречено на дневна светлина или край огън, защото някои огнетъкачи могат да чуят думите ви сред съскането и пращането на пламъците.

Той хвърли поглед към Габорн.

— Ваше величество...

Йоме усети тръпката на нетърпението. Цялата нощ чакаше да чуе плановете на Габорн. Вчера помоли да го придружи в подземния свят, но той не обеща нищо, а само каза: „Ще помисля“.

Изведнъж тълпата се умълча. Всички се струпаха по-наблизо. Някой извика:

— С теб сме, милорд!

От всички страни се надигнаха крясъци и бойни викове.

Габорн вдигна ръка и помоли мъжете да запазят тишина.

— През целия ден — започна той — много от вас ме помолиха да дойдат с мен в подземния свят: Върховният маршал Хондлър — той кимна почитателно към Хондлър, — сър Ленгли от Оруин, сър Райън Макким от Флийдс. — При всяко име спираше, за да открие и изпрати благосклонен поглед към всеки един от тези воители. — Доказвали сте величието на сърцата си с още по-велики дела. Всеки от вас е повече от достоен да ме последва. Но много повече ме занимава мисълта как мога да спася своя народ и това ме принуди да взема трудни решения...

При тези думи могъщите владетели около Габорн заеха величествени и горди стойки, нетърпеливи да узнаят кои от тях ще избере за свои спътници.

Габорн ги огледа един по един. В тъмнината зениците му бяха толкова огромни, че почти изцяло изпълваха бялото на очите му. Това накара Йоме да се сети, че вече беше поел няколко дара на зрение, за да вижда по-добре в подземния свят.

— Тези, които ще ме последват — продължи с нетърпящ възражения глас Габорн, — са трима: магът Бизнесман, неговият вайлд и детето Ейвран.

Възклицания на изумление преминаха през тълпата, а Йоме изхълца. Призля й. Надяваше се да придружи Габорн и дори се беше осмелила да си представи, че е начело на армия от поне няколкостотин воители.

Някои от владетелите замърмориха недоволено. Видът им недвусмислено подсказваше, че ще се отправят към подземния свят въпреки заповедите на Габорн.

Сър Райън Макким от Флийдс се провикна с цяло гърло:

— Стига сте дрънкали, всички до един, или ще си събирате зъбите по земята! Дори този мъж да беше най-обикновен крал, би трябвало да му отдадете заслужено уважение. Нима не е толкова по-достойно за уважение решението на Земния крал?

Габорн се усмихна с благодарност на сър Макким и добави:

— Не със силата на оръжието ще си проправим път към трона на свирепата кралица. Бизнесман, Ейвран и аз сме под закрилата на Земята. Мисля, че дори само това е достатъчно да си проправим път към подземния свят. И макар с радост да бих взел цяла армия, убеден съм, че всички ще загинат до крак.

В този момент Йоме забеляза увереността му да се стопява. Лицето на Габорн преbledня, сякаш той гледаше смъртта право в очите, и тя си даде сметка, че действително предстои безжалостна битка.

— Ваше величество — обърна се към Габорн Върховният маршал Хондлър, — вчера заявихте, че съдбата на света зависи от изхода на предстоящата битка. Ако не унищожим халите...

— Не тръгваме да унищожаваме хали... — прекъсна го Бизнесман. — Никога не съм имал подобно намерение. Земята кърви от болезнена и дълбока рана. Дължни сме да изцерим раните ѝ, ако можем. Според мен, за да го постигнем, трябва да разрушим трите руни и техния създател. Може да се наложи да унищожим само една хала...

— Да — атакува Хондлър, — трябва да унищожите една хала, но без съмнение ще ви се наложи да се изправите срещу хиляди други, за да си проправите път до леговището ѝ. Никой никога не е прониквал толкова надълбоко в подземния свят. Ако предположенията ми не ме лъжат, това е древно свърталище в най-отдалечените земни дълбини. Самият аз съм предприемал на два пъти подобно рисковано пътешествие в подземния свят, но никога не съм стигал толкова далеч.

Той преглътна и огледа тунела. Всички воители се умълчаха. Огънят гаснеше и нощта се спусна в пещерата още по-мрачна и дълбока. Звездната светлина отвън само сгъстяваше сенките върху лицата.

— Нашите предци някога са преследвали халите в далечните дълбини. Но не са се осмелявали да достигнат дълбоките леговища, където земята те изгаря, ако я пипнеш, и въздухът е толкова плътен, че можеш да го режеш с нож. Древните книги ги наричат Безкрайния развъдник, защото тунелите никога не свършват, а всяко леговище на хали е като кошер със стотици и хиляди воители, които пазят свърталищата им.

— Да, но великите печати не са в близост до свърталищата! — извика Ейвран. — Те са близо до Леговището на костите.

— Значи — продължи Върховният маршал Хондлър — вие потегляте като убийци, а не като армия. И все пак, ваше величество, почтително смея да заявя, че аз или Ленгли бихме били от огромна полза и при подобно начинание...

Габорн изгледа спокойно Хондлър, после очите му зашариха из пещерата.

— Предстоят велики дела — подхвана той, — повече на брой, отколкото има хора, които да ги извършат. В настъпващите битки всеки от вас трябва да се прояви като герой. Усещам опасностите да настъпват от всички страни. — Той се вторачи в пода, сякаш надничаше в земните дълбини. Капки пот оросиха челото му. — Първият враг ще удари Хиърдън, на хиляда мили на север оттук, след две денонощия. Дори да можеш да изпратя армия да подкрепи Хиърдън, това няма да помогне. Земята ми заповядва да предупредя хората там да се скрият — да търсят убежище под земята.

От тълпата се надигна шепот на изумление, защото думите на Габорн бяха наистина странни.

— Да се крият под земята като къртици? — изтърси някой.

Но колкото и странно да звучеше, съветът на един Земен крал не биваше да се пренебрегва.

— Следващия ден на свечеряване — продължи Габорн — битката ще наближи нашия дом. Щом толкова много ви се воюва, ще се навоюват... та и отгоре. Защото войната настъпва, при това война с враг, който не жали нито жените, нито децата.

Той скочи върху един голям камък, за да вижда над тълпата, и извика:

— Пратете вестители из цяла Мистария: кажете на всички, които могат, да се съберат в Карис. Нужен ни е всеки, който може да ходи, всяка жена, която може да държи лък, всяко дете над десет години, което е готово да погледне смъртта в очите. Искам всички да се съберат върху стените на замъка. По залез-слънце на третия ден втвърдете сърцата си и надуйте бойните рогове. Трябва да ударите, и да ударите безжалостно. Враговете ни не знаят милост и пощада и ако се провалим, това ще бъде краят на човечеството!

Някой се развика:

— Да не искаш да кажеш, че трябва да изпратим жените и децата в битката? Ти ще бъдеш ли там, за да ни предвождаш?

— В името на Седемте стоящи камъка, надявам се да бъда — отвърна Габорн, но Йоме забеляза тревогата в очите му да се сгъстява и й стана ясно, че не е уверен в собствената си сила.

Габорн погледна наобиколилите го Владетели. Бяха мъже от повече от десет народности.

— Сър Ленгли, вземете най-бързия кон, който намерите, и тръгвайте към родината си в Оруин. Доведете всеки, който ви последва, в Карис. Трябва да сте там на третия ден по залез-слънце.

— Ясно — отсече Ленгли.

С половин дузина дарове на метаболизъм за него не беше проблем да вземе петдесетина мили за час. Ленгли бързо се обърна и хукна навън.

— Върховен маршал Хондлър, вие настоявате за голяма задача и аз ви я давам: моля ви да започнете да укрепвате Карис. Не се занимавайте с доставка на провизии, защото няма да ви трябва повече от онова, което може да предложи замъкът. Ако не спечелите тази битка, всичко е загубено.

— В името на Елементите! — закле се Хондлър.

Задачата беше наистина рискована, след като халите бяха срутили стените на замъка. Но Габорн стовари цялата тежест на света върху раменете на този мъж.

— А аз? — попита Йоме.

Габорн я изгледа с тъга, сякаш се боеше да не нарани сърцето ѝ.

— Ако Карис рухне, ще ми трябва някой, който да отведе народа ни в безопасност.

— Аз съм Повелител на руни — отвърна Йоме — и по право трябва да воювам в Карис. Наистина ли не бива да командвам бойна част?

— Мислех да оставя теб да удържиш Карис — обясни Габорн. — Ти последна изостави замъка Силвареста и никой не е по-загрижен за народа ѝ от теб. Но Хондлър е по-добър предводител за Карис.

Тя знаеше, че той търси някакво извинение, за да я предпази от опасностите.

— На сватбения ни ден дадох обет да бъда за теб светлина в мрака — продължи Йоме. — А няма по-мрачно място от онова, към което тръгваш. Нека да дойда. Ще направя всичко, за да облекча пътуването ти.

Габорн поклати печално глава.

— Не разбираш. Не е безопасно.

От начина, по който го изрече, Йоме усети, че Габорн се опасява не само за нейния, но и за собствения си живот. Сърцето ѝ заблъска. Тя не посмя да продължи спора с него пред народа му.

Хондлър викна на неколцина Рицари на справедливостта и те светкавично грабнаха оръжията и вързопите си. За секунди всичко заприлича на лудница.

Габорн моментално започна да избира оръжия. Ейвран, Бизнесман и зелената жена си имаха магически тояги и не искаха да се затрудняват допълнително. Габорн носеше традиционния ездачески боен чук, предпочитано оръжие в Мистария. По навик носеше и сабя. Но нито едно от двете не беше подходящо за бой с хали в тяхното леговище. Бойният чук бе заплаха само за човек, който се намира твърде наблизо, ако успееш да го запратиш по него по време на битка. А сабята му вероятно щеше да се строши при първото съприкосновение с грубата кожа на някоя хала.

Затова Габорн започна да разглежда оръжията, донесени от мъжете на маршал Хондлър и сложени на земята пред него: копия за хали. Бяха тежки, направени от твърда стомана и по форма приличаха на обикновени копия, но с по-издължени остриета. Всяко копие беше дълго осем стъпки, заточено от двете страни на острието и с диамант на върха, за да прониже по-лесно кожата на халата. За ръкохватка служеше усукана около металния прът необработена волска кожа.

Тези копия бяха древно оръжие, рядко използвано през последните хиляда години. Изглеждаха прекалено тежки, но с даровете му на мускул всяко щеше да е лекичко като върбова клонка в ръката му. И все пак размерите им ги правеха тромави, недодялани.

„И какво трябва да правя, докато Габорн е надалеч да спасява света?“, чудеше се Йоме. Вече бе отхвърлил молбата ѝ да тръгне с него и едва ли тепърва щеше да склони. Все пак тя носеше в себе си неговото дете, а той в никакъв случай не би изложил детето си на опасност.

Плюс това Габорн се страхуваше не само за нея, но и за себе си. „Има неща, с които мога да помогна — помисли си тя, — дори да не ми разреши да тръгна. И които самият той никога няма да свърши.“

Йоме беше по-практична от него. Обожаваше достойнствата му, чувствителността му. Обичаше го заради деликатността му.

„Но идва момент, когато вече не бива да си деликатен“, каза си тя.

Върна се в тунела, подмина тлеещия огън и продължи към плътните сенки, където двама облекчители прехвърляха дарове на Ейвран. Петима-шестима Посветители бяха налягали като употребени жертви около девойката.

Йоме изчака, докато главният облекчител за момент се освободи, и пристъпи към него.

— Габорн скоро тръгва — каза му тя. — Когато потегли, изпрати съобщение на нашите облекчители в замъка Силвареста в Хиърдън. Имам много силари в най-горната гробница на върха на хълма. Искам облекчителите да ги използват, за да прехвърлят дарове на Габорн. Той разполага с Посветители в замъка Лонгмът. Не би трябвало да е трудно.

— Колко дара трябва да му дадем? — попита облекчителят.

— Всичко, което могат.

— Габорн никога няма да се съгласи на подобно нещо! — каза облекчителят прекалено високо. — Дори като дете не обичаше силарите.

— Разбира се, че няма — прекъсна го Йоме и му посочи с жест да говори по-тихо. — Не трябва да знае какво правим за него. Това е моя молба. Габорн е обвързан с клетва. Никога няма да приеме дарове насила, нито пък ще направи размяна за тях с бедните, които нямат друг избор. Тези, които дадат даровете, трябва да са зрели хора, които разбират опасността и дават силите си доброволно, от чисто желание да помогнат.

Облекчителят я изгледа изпитателно. Съзнаваше колко безнадеждно е начинанието на Габорн. Съзнаваше също така, че светът не може да му позволи да се провали.

— Знаеш, че ще го изгубиш — каза той. — Дори да успее в своето търсене, с толкова много дарове на метаболизъм той ще остарее и ще умре, докато си все още млада. Рисувах нещо още по-скверно. Спокойно би могъл да придобие Даровете всечовешки, да стане безсмъртен, самотен, неспособен да умре.

Тази мисъл накара Йоме да се просълзи.

— Нима допускаш, че не съм наясно за опасностите? Не го правя от лекомислие.

— Добре — съгласи се облекчителят. — Веднага пращам съобщение в Хиърдън.

Йоме се върна в пещерата заедно с Бизнесман и вайлда. Ейвран тъкмо беше приключила с приемането на даровете.

По-навътре в тунела Габорн стоеше сам с факла в ръка, взрян в пустотата, докато рицарите му разтурваха лагера.

Отверстието към Устата на света беше над стотина стъпки широко, но много бързо се стесняваше навътре докъм двайсет-трийсет стъпки.

Наскоро халите бяха подсилили стените с клей, който се втвърдяваше във вещество, по-твърдо от бетон. Клеят беше оформен в подобни на ребра колони, които се извисяваха нагоре до около трийсет стъпки височина. На всеки десетина разкрача се издигаше поредната двойка колони. На върха, където колоните се срещаха, по цялата дължина на тунела лъкатушеше костено било.

Въздействието им беше потискащо. Йоме се втренчи във вътрешността на тунела и подпорите ѝ заприличаха на бели ребра, сякаш се намираще във вътрешността на останките от скелета на някакъв огромен, отдавна умрял червей.

От тавана над тях провисваха дългите ластари на космати пещерни растения.

— Какво правиш? — попита Йоме.

— Чудя се колко факли да вземем — отвърна Габорн. — Ако вземем прекалено много, ще бъдат излишен товар. Ако вземем прекалено малко, няма да ни стигнат.

— Корен от хоя гори чудесно — предложи Бизнесман. — Сигурно ще намерим някъде по пътя.

— Може би имам нещо по-добро от факли — вметна Йоме, доволна, че има възможност да покаже способностите си. — Позволих си да донеса подарък от съкровищницата в Замъка на прилива.

Отиде до вързопа си, който лежеше наблизо под намотано яко въже, и измъкна пълна чанта с бижута, украсени до едно с опали. Те бяха нищожна част от съкровищцата на мистарския двор, доказателство за необятното количество бижута, колекционирани от предците на Габорн в продължение на над две хиляди години. Имаше поне

осемдесет игли за пелерини с опали във всевъзможни цветове, за да подходат на всяка дреха в изискания гардероб на един владетел: черни опали от хълмовете над Уестмур, огнени опали от Индопал, перлени опали от земите отвъд Каролско море, син опал, който беше толкова древен, че канцлерът ѝ беше споделил, че никой в двора не знае откъде е. Златни опали, изпъстрени с червени петънца, обсипваха потъмняла корона, а огърлиците, гривните и пръстените нямаха чет.

Тя изсипа съдържанието на чантата на земята до краката на Габорн. Бижутата заблещукаха на светлината на факлата.

— Можеш ли да изтеглиш светлината от тях — запита тя Бизнесман. — Както направи в замъка Силвареста?

— Да — затържествува Бизнесман. — Това е великолепно!

Магът разпръсна бижутата в кръг и нарисова до него няколко руни. Размаха жезъла си над тях, изричайки заклинание, което завърши с тихичко:

— Събудете се.

Камъните запремигнаха бледо, всеки със свой собствен блясък. Гледката напомняше изгряването на звезди в лятна вечер. Пръв проблесна синият опал, след него и останалите.

Но за разлика от звездите, тяхното великолепие сякаш нямаше граници. Дори без човек да имаше дарове на зрение, сиянието, което излъчваха опалите, заслепяваше и раняваше погледа.

Потоци блестящо бяла, сякаш отразена от заснежено поле слънчева светлина, извираха от много от опалите. Имаше изумителни цветове: ручей воднозелено изтичаха от сапфирено езеро, ръждивото злато на есенен ден, толкова ярки зелени и червени проблясъци, че ако се опиташе да ги опише, Йоме не би могла да намери точните думи.

Камъните блестяха с такава яркост, че Йоме усети да излъчват топлина, сякаш горяха. Това я накара да отмести поглед и тя видя цветните отражения, които танцуваха по тавана на пещерата.

Ейвран дишаше на пресекулки. Дори зелената жена възкликна от удивление.

Бизнесман бързо протегна ръка и заопипва опалите — събираше най-ярките. Преди да тръгне, Йоме беше преровила набързо ковчезите със съкровищата и много от камъните, които ѝ се бяха сторили блестящи, сега бяха отместени настрана.

— Сега се укротете — изрече магът.

Опалите помръкнаха и престанаха да излъчват топлина, но дори приглушената им светлина беше по-ярка от всякакъв фенер.

— Да видим сега — замърмори магьосникът. — На кого какво да дадем?

Най-напред вдигна един сребърен пръстен с чудесен бял камък с топъл блясък.

— Грижи се за този, дете. — Той го подаде на Ейвран. — Можеш даже да си готвиш на него.

Ейвран го надяна на пръста си и се зарадва:

— Сякаш специално за мен е правен!

— Може и да е така — засмя се магът.

Пръстенът блестеше ослепително и Ейвран го чукна и пошепна:

— Сега се укроти.

Светлината му помръкна — сякаш на пръста ѝ заблещука звезда.

За вайлда Бизнесман избра огърлица с дузина златни опали. Надяна я през главата ѝ и зелената жена заби поглед в ослепителните камъни.

Накрая за себе си и Габорн избра игли за пелерина.

Иглата на Габорн беше тази със златния опал, най-яркия от всички цветни камъни.

— Изключителен камък за изключителен мъж — заяви Бизнесман, докато го забождаше на пелерината му.

После протегна ръка над останалите бижута — канеше се да угаси светлината им, — но Йоме го грабна за китката и викна:

— Чакай. Тръгвам с вас.

След това бръкна в купчината бижута и измъкна старинната златна корона. Не всичките ѝ опали светеха ярко, но понеже бяха стотици, Йоме предположи, че ще вижда поне на четвърт миля.

Габорн не откъсваше очи от нея.

— Не можеш да дойдеш с нас. Имам друга задача за теб.

Той се огледа: изглежда, се притесни да не го чуят останалите.

— Ако Хондлър не успее, ако в Карис го разбият, очаквам, че всички мои Избрани могат да умрат. А може би има още една крехка надежда.

— Назови я — настоя Йоме.

— Някои могат да намерят спасение в морето — продължи той.
— Халите мразят водата и не виждат достатъчно далеч, за огледат

добре океаните. Никога не се появяват на повърхността на островите. Тогава защо да не бъдат спасени някои хора? Можете да отпловате на север, към замръзналите морета, където никоя хала няма да дръзне да ви преследва!

— Значи — отвърна Йоме, опитвайки се да скрие огорчението си, — все още се надяваш да ме пратиш в безопасност?

— Надявам се да поведеш народа ни към безопасност.

— Чудесно — продължи тя. — Изпрати съобщение на канцлер Уестхейвън в Мистария и на канцлер Родерман в Хиърдън и нека те започнат приготовленията. Те не се нуждаят от помощта ми.

— Но... — опита се да възрази Габорн.

— Не опъвай струната на чувството ми за отговорност — прекъсна го Йоме. — Аз не съм ти слуга. Заклепа съм се да ти служа по-вярно от всеки друг. Знам за какво мислиш. Искаш да ме пратиш в безопасност, но ти си Земния крал и единственото място, където мога да бъда в безопасност, е до теб. Ти се закле, ти пое сватбен обет, че ще си мой защитник.

— Не знам какво ще намерим долу — упорстваше Габорн. — Не мога да обещаая, че ще си в безопасност.

— Тогава за какво ти е Земният взор? — попита тя. — Сляп си за това, което ни очаква, като всеки обикновен човек. Но обикновената аз ти обещавам следното. Когато другите се уплашат, ще бъда твой щит. А докато мислиш как да спасиш света, аз ще мисля как да спася теб.

Габорн дълго я гледа втренчено. Нямаше начин да я опровергае. Накрая промълви с болка, сякаш някой изтръгваше думите една по една от устата му:

— Добре. Ще се възправим... заедно... срещу ямата.

СЪЧЕТАН С ЖЕНА ОТ ВОДА

От всички стихии Водата е най-съблазнителната. Вероятно защото лесно се отприщва. Но твърде скоро ручейчетата се вливат в яростен поток, който нищо не може да спре, а този, който се опита да подчини Водата, се превръща в поредната отнесена към морето тресчица.

Из „Буквар по чародейство“ от Учителя край камината
Кол

Сър Боренсон и съпругата му Мирима напуснаха Фенрейвън преди разсъмване, докато мъглата се надигаше над блатата, а звездите се носеха по небето като блещукащи въглени.

Най-напред Боренсон нахлу в кухнята, грабна няколко суджука и ги напъха във вързопа си. След това се промъкна до вратата на странноприемницата с бойния си чук в ръка и надникна към улицата. Къщурките дремеха, метнали издължени сенки в мрака, а сухите клони на дърветата стърчаха зад тях като черни пръсти, протегнати сякаш да уловят падащите звезди. В селището нямаше будна душа. От нито един комин не се издигаше пушек от запален рано огън. Не се чуваше ни лай на куче, ни грухтене на любопитно прасе.

И все пак Боренсон беше неспокоен, защото не беше забравил забуления с качулка мъж, който ги преследваше преди две ноци. Яздеше подсиления си кон в мрака, без да се бои от гъмжащите от духове мочурища из Западните земи. Явно беше храбър мъж. Но яздеше закачулен и беше увил копитата на коня си с овчи кожи, за да заглушават стъпките му, както постъпваха убийците от Инкара. А можеше и да е просто самотен разбойник, който се надяваше по този начин да издебне някой нищо неподозиращ търговец. Боренсон обаче отдавна се беше научил да се вслушва в подозренията си.

Той огледа внимателно улицата като се взираше във всяка сянка. Когато се увери, че никой не наблюдава, прошепна:

— Да вървим.

И се измъкна като сянка през вратата, като заобиколи странноприемницата на път към конюшнията.

В нея едва-едва мъждукаше фенер. Сеното в плевнята миришеше на мухъл, което беше обичайно през късна зима или ранна пролет, но беше странно през есента. Боренсон наблюдаваше Мирима, докато тя отиваше към фенера. Тя не мигна, докато повдигаше фитила, а щом тръгна към конете, запристъпва грациозно като вода, потекла върху съвършено гладка повърхност. Предишната нощ беше успяла да пропъди един дух със студено желязо, но от докосването му сърцето ѝ едва не бе спряло. Изглежда, беше се оправила напълно.

Когато стигнаха при конете, Мирима вдигна високо фенера и в същия момент Боренсон възкликна изненадан и се засмя тихичко.

— Какво има? — попита тя.

— Петнистата ми кобилка! Виж, тук е! Някой я е намерил.

Беше в съседната на бойния му кон клетка. Бе намерил кобилката край Карис и за няколко дни се бе привързал към нея. Но я беше загубил, докато се спасяваше от духа. Беше се спънала в един корен, препускайки в мрака.

— Дали е окуцяла?

— Надявам се, че не — отвърна Мирима. — Намерих я вчера следобед край града. Копитото ѝ беше сцепено и бедното животно ставаше само за колене, но я намазах с остатъка от мехлема на Бизнесман.

— Чудодейният мехлем на Бизнесман? — попита Боренсон и се наведе към копитото на кобилата. — Мислех, че съм го използвал целия за теб.

— Ти хвърли кутията — уточни Мирима, — но беше останало малко.

Върху конското копито личеше бял белег, сякаш беше зараснало поне преди година, но иначе всичко изглеждаше наред. Кобилката дори не закуцука, когато се приближи, за да тръкне Боренсон с муцуна.

Той я потупа по врата и каза:

— Старият чародей надмина себе си с това чудо. Боя се обаче, че повече няма да видим подобно нещо.

Мехлемът беше спасил живота на Мирима и на Боренсон, извършвайки чудо след чудо. Но беше свършил.

— Благословени да са поточетата, които се спускат по склоновете на Серинпайр, и блажени да са рибките, които плуват в тях — почти запя Мирима.

Боренсон се изненада от думите ѝ, звучаха като песен, песен, която никога не бе чувал. Но Серинпайр бе името на висока планина западно от Балингтън, където Бизнесман беше направил мехлема.

— Колко е до Инкара? — попита Мирима.

— Оттук до Батене е седемдесет мили — отвърна Боренсон. — Ако случим с хубаво време, може да стигнем до обяд и бих могъл да взема даровете в дома на маркиза. Южната граница е на още четирийсет мили. Преходът през планините до Скритите кралства може би ще ни забави, но след това пътищата до Айселферион би трябвало да са добри.

— Там ли живее Кралят на бурите?

Боренсон кимна.

— Би трябвало да стигнем на свечеряване. Можем да предадем посланието на Габорн на Краля на бурите, а може и да разберем къде се намира Дайлан Чука.

— Толкова ли е просто? — поинтересува се тя.

Боренсон се засмя на наивността ѝ. Какво ли знаеше тя за Инкара? В сумрака се взря в нея.

— Това беше шега.

Оседлаха конете. Боренсон изведе внимателно кобилката от клетката, за да провери дали наистина е излекувана. За негова радост беше в отлично състояние.

Препуснаха в нощния мрак към хълмовете на юг от града. Известно време се спускаха през гъста мъгла. Конят на Мирима не се отделяше от коня на Боренсон, сякаш се боеше от духове. Боренсон погледна съпругата си, за да провери дали и тя не се страхува, но Мирима яздеше с вдигната глава, вирнала брадичка, сякаш се наслаждаваше на ездата. Мъглата бе навлажнила кожата ѝ и по челото и в косата ѝ блещукаха водни капчици, а тя жадно поглъщаше влажния въздух.

Боренсон възкликна изненадан. След изминалата нощ съпругата му беше станала друг човек. Усещаше влажния ѝ дъх, сякаш откъм близко езеро подухваше ветрец, а косата ѝ ухаеше на дълбок вир. Но не само уханието ѝ беше различно. А и движенията — леката походка,

сякаш плуваше над земята, спокойствието и усещането за хармония, които излъчваше.

Родена от маг. Беше научила, че е родена от маг, служител на водата. Докосването на водата я бе излекувало и преобразило. Но тя бе отхвърлила възможността да ѝ стане слуга и предпочете да остане с него.

Да... нещо в нея се бе променило.

В продължение на няколко мили пътят се издигаше плавно нагоре и скоро видяха потъналите в мъглата мочурища зад гърба си. Край пътя се редуваха гори и поля. Горите бяха безмълвни и съсухрени, но земята беше по-плодородна от мочурищата на север.

Той продължаваше да оглежда внимателно пътя за следи от закачуления мъж. Разговаряха рядко и само шепнешком. Щом стигнеха гориста местност, пришпорваха конете в галоп, а всеки път, когато се изкачваха на върха на някой хълм, Боренсон спираше и дълго се взираше в огрения от звездната светлина път зад гърба им.

Най-после стигнаха височините на Крейгънуолд, местност с гъсти гори и скални масиви. Пътят се използваше толкова рядко, че беше напълно занемарен. Сред орловата папрат се издигаха отломки от сиви каменни стени, градени преди хиляда години. Срутени статуи на древни владетели стояха в шпалир край пътя с издълбани от вятъра и водата очи. Зейналите им уста бяха няма свидетелство, че древна Фересия някога е била велико кралство.

Но много, много отдавна. Сега само черни борове ограждаха порутени гробища. Сред самотни горички бухаха бухали и ехото разнасяше крясъците им из пустошта.

Вече цял час пътят ту се изкачваше, ту се спускаше, но след всяко спускане сякаш се издигаше все по-нагоре. Утринното слънце изпълзя тромаво над хоризонта.

Боренсон усещаше присъствието на мъртвите, скрити в сенките, сякаш сгушени в мъхестите дървета. Все пак тези духове не вещаеха зло. Бяха духове на човешки същества като него и затова не се боеше от тях. А и слънцето напичаше гърба му всеки път, щом се измъкнеха от сенките на дърветата и то отнемеше силата им.

Боренсон продължаваше да оглежда миля след миля пътя за следи. И ето най-после: върху влажната земя близо до малък поток очите му съзряха размазан отпечатък.

Той огледа внимателно следата.

— Нашият убиец. Мислиш ли, че е прясна?

Протегна ръка зад гърба си и измъкна бойния чук от калъфа.

Мирима скокна от коня. Беше взела дарове на кучешки нюх и подуши около следата, след което помириxa въздуха.

— Не е прясна — отговори тя. — Може би отпреди ден. Мъж, според миризмата. Някакъв особняк.

— Особняк? — прошепна Боренсон.

— Мирисът ми напомня за открити пространства и пусти хълмове. Може да скита само от няколко дни, но ми се струва, че е от много по-дълго. Сякаш... би предпочел да спи под дъжда, отколкото в топла странноприемница.

Боренсон се огледа.

— По-вероятно е Радж Атън да го е пратил да наблюдава пътя още преди месец. Ще напоим конете и ще закусим.

Той слезе от коня и го поведе нагоре по хълма настрани от потока. Над една долчинка растяха лески, сгущени една до друга като стари клюкарки. Ниско долу пътят се виеше като лента между дърветата по склоновете на възвишенията към Фенрейвън.

Боренсон запали огън и заоглежда пътя в далечината, докато чакаше съчките да изгорят и пламъците да направят на жар и поедрите клони, за да изпече суджуците, които беше взел от странноприемницата. Не забеляза почти никакво движение. Зърна огромен елен с отпуснати на гърба му извити като арка рога да пристъпва предпазливо със скована походка и вирната муцуна. Душеше за сърна. Но нито от тайнствения ездач, нито от друг пътник нямаше и следа.

И все пак усещаше тревога. Не можеше да назове причината за безпокойството си. Може би пътуването им до Инкара. То само по себе си криеше достатъчно рискове.

Но имаше и още нещо. Най-много го притесняваше Мирима. През последните няколко седмици какво ли не направи, за да не се влюби в нея. Като страж на принца най-важните му задължения бяха свързани с Габорн. Никога не беше предполагал, че ще си намери съпруга — поне съпруга, която да обича. Винаги си беше представял, че ако изобщо вземе жена, тя ще е някоя беднячка, която ще му готви и ще задоволява останалите му физически нужди от благодарност за

покрива, който ѝ е осигурил. Не си беше представял, че ще има за съпруга красива и силна жена, която ще го обича безумно, жена с ум и обаяние.

Сега беше влюбен в Мирима до ушите. Беше замаян — като момченце, чието сърце за първи път усеща вълненията на неподозирани страсти.

Изминалата нощ, през която се отдадоха докрай на любовта си, беше наистина съвършена.

И все пак чувстваше, че нещо не е наред. Боеше се, че тя ще го напусне — или по-точно, че нещо се опитва да му я отнеме.

Мислите му непрестанно се връщаха към закачуления. Той излъчваше нещо злокобно.

Мирима беше останала в ниското до потока, скрит зад гъстите корони на дърветата. Боренсон предположи, че се къпе или отдъхва, или пък събира още дърва за огъня. Но щом наниза дебелиите суджуци на няколко дълги пръчки и ги сложи да се изпекат, си даде сметка, че не я е виждал от доста време.

Не искаше да вика заради опасността от разбойници наоколо, така че забърза надолу към потока. Не я видя край него, но видя миниатюрните ѝ стъпки по меката земя.

Беше тръгнала надолу покрай потока. Не беше трудно да я последва. Разкаляната земя беше покрита с мъх и нападали листа, които я правеха стабилна за ходене. Тихото бълбукане на водата между заоблените камъни заглушаваше стъпките му; уханието на ручей изпълваше въздуха.

Боренсон пристъпваше внимателно, следвайки стъпките ѝ. Други следи нямаше, но след няколко крачки забеляза нещо подозрително — следи от лапите на огромен вълк пресичаха пътя ѝ. Това го накара да си спомни, че са сред пущинаците.

Стигна до стръмен склон — потокът подскачаше надолу, спускайки се в малък вир. Точно до него се беше ширнал по-голям вир със спокойна и гладка като стъкло повърхност.

Мирима седеше на зелената трева на брега. Между някои от камъните покрай водата стърчаха котешки опашки, а вирът беше толкова прозрачен, че се виждаше дъното: Сребристи дребни рибки се стрелкаха между черните корени на огромен бор.

Мирима не се къпеше. Беше втренчила разсеян поглед във водата и поклащаше крака във вира. Боренсон забеляза някакво потрепване върху водната повърхност, сякаш рибка я беше докоснала с гърба си. Образува се почти пълен кръг, след което потрепването заплува към центъра му, раздели се внезапно на три части, и те се стрелнаха в различни посоки и изчезнаха.

Върху водната повърхност се очерта руна, но Боренсон не можа да я разчете. Пулсът му се учести. Водната повърхност още не беше се успокоила и започна да се оформя нова руна. Той се вгледа повнимателно, за да види дали действително са рибки, или водни бръмбари, но не видя нищо. Водата се движеше сама.

Боренсон моментално разбра причината за страха си. Не убиец щеше да му отнеме съпругата, друг похитител искаше да я изкуши — една от Стихиите.

„Трябваше да се сетя — каза си той. — Трябваше да го забележа в начина, по който се носи над земята и вдишва утринната мъгла, или по блещукащите в косите ѝ капчици. Тя е русалка!“

Боренсон вдигна една съчка и я метна гневно във вира. Гладката повърхност се надипли.

Мирима вдигна поглед към него и на лицето ѝ грейна широка усмивка.

— Каза, че си отблъснала Водата. — В гласа му прозвучаха обвинителни нотки, колкото и да се стараеше да не се издаде.

— Не — отвърна Мирима. — Казах, че те обичам повече и че отказвам да отида в морето.

— Но Стихиите не ни позволяват подобен избор. Не можеш да обичаш едновременно мен и Водата.

— Сигурен ли си? — не се съгласи тя. — А как може един мъж да обича и съпругата, и децата си, и коня и кучето си, дома и страната си? Не може ли да ги обича дълбоко, всяко по свой си начин?

— Може — съгласи се Боренсон, — но животът задължително ни принуждава да избираме измежду нещата, които обичаме, и ако ти се опиташ да служиш на Водата, тя ще предяви права върху теб, така както Земята предяви своите права върху Габорн.

— Габорн служи на суров господар — отвърна Мирима, — твърд и неумолим като камък. — Гребна вода от езерото и я разля върху близката скала. — А Водата е отстъпчива. Тя запълва празните

пространства около нас и празнотата вътре в нас, а после ни издига. Водата може да ме отнесе в своите дълбоки подмоли и да продължавам да те обичам. Снощи ти казах, че те обичам и няма да те напусна. Това е истина. Никога няма да те напусна.

Боренсон знаеше, че са малко тези, които обичат Водата и могат да устоят на зова ѝ, но гласът на Мирима беше тъй нежен и убедителен, че почти успя да прогони страховете му.

— Ела тук — промълви тя и потупа земята до себе си.

Боренсон се спусна по склона и приклепна на тревата до нея.

Тя протегна ръка и докосна неговата. Разправяха, че мощните чародеи можели да пробудят неведоми чувства в душата на обикновен човек, когато я обладаят. Огнетъкачите възбуждали апетитите му — ламтежа за богатства, похотта му към жени, желанието за кръвопролитие и скъперничеството му; докато Земните пазители събуждали желанието за създаване на потомство или за обработване на земята, или необходимостта от усамотение в мрачни кътчета. Боренсон никога не беше изпитвал подобни чувства — до този момент. Щом Мирима хвана ръката му, той почувства как го обгръща спокойствие, някаква прекрасна хармония, която прогони всичките му съмнения и тревоги. Беше почувствал същото предишната нощ, докато двамата лежаха преплели тела в леглото. Беше си помислил, че това усещане е вътре в него, че е породено от опиянението, което бе изпитал от любовта им. Сега разбра, че е нещо повече.

Мирима постави дясната му ръка в дланите си и го погледна дълбоко в очите. Нейните бяха толкова тъмни, че изглеждаха почти черни, а бялото им бе бледосиньо. Дори сега, когато вече нямаше утринна мъгла, в тъмните ѝ коси проблясваха водни капки, а дъхът ѝ ухаеше на планински ручей. Но нищо в нея не напомняше русалка. Очите ѝ не бяха морскозелени. На шията ѝ не се виждаха хрилни отвори. Нямаше и следа от сребристи люспици върху кожата ѝ.

— Не се страхувай — каза тя и думите ѝ пропъдиха страховете му. — Водата ме е натоварила с отговорност, която съм готова да поема. Настъпват мрачни времена, сухи времена. Водата се нуждае от воители, които да ѝ помогнат да укрепи и излекува земята. Непрекъснато си мисля: ние с теб сме едно цяло. Бих искала да се присъединиш към мен.

„Значи тя е воин на Водата?“, запита се Боренсон. Това обясняваше защо по нищо не прилича на русалка. Вероятно това обясняваше и невероятната ѝ храброст в сраженията. Та нали тъкмо от *нейната* ръка бе намерил гибелта си Сияйният на мрака, докато всички останали бяха отстъпили пред него. И със собствената си ръка бе прогонила дух, на което не беше способен нито един обикновен смъртен. Та нали тя бе посякла десетки хали във вчерашната битка. Да, тя бе истински воин. Нещо повече, Водата беше направила мъдър избор, съобразявайки желанието си с нейното предразположение.

Очите на Мирима искряха от копнеж.

— Моля те, съчетай се с мен — промълви тя. — От тази битка не остават белези по сърцето. Водата ще ги отмие до един.

Какво я бе обладало, за да произнесе подобно нещо? Тя знаеше, че вината, която той изпитваше заради избитите от него Посветители в замъка Силвареста, едва не го съсипа. Но нима знаеше, че след това бе подирил Водата, за да направи жертвоприношение до един свещен вир?

Беше сигурен, че дори тя да не знае, нейният господар знае. И в отговор сега му прави предложение.

Мирима протегна лявата си ръка, гребна шепа вода и я изля върху стиснатите им десни ръце. Боренсон не се поддаде на импулса да дръпне ръката си и хладната вода се разля върху нея, върху същата тази ръка, която преди седмица бе така подгизнала от кръв, че не се надяваше да я види отново чиста. Мирима изливаше водата бавно и тя потече надолу по палеца и пръстите, по дланта и пропълзя към лакътя му. „Водата е повече, отколкото може да се побере в една шепа.“ — помисли си той.

Беше по-топла, отколкото очакваше, сякаш още пазеше целувката на лятото. А след като Мирима го уми, цялата болка и умора в дясната му ръка се стопиха. Усети се на само умит. Усети се нов.

Тя се усмихна, наслаждавайки се на изумлението му. Гребна още веднъж и по водната повърхност препуснаха вълнички.

— Нека Водата те освежи — прошепна тя, докато я изливаше върху главата му. Мислите му сякаш се избистриха. Всички страхове за нейното бъдеще, всички съмнения за собствената му съдба, сякаш се стопиха. Тя гребна за трети път и поля гърдите му. — Нека Водата

винаги те крепи — прошепна отново тя, наведе се да го целуне и добави: — И нека те приеме за свой.

И чак тогава го целуна и сграбчи туниката му. С мощен тласък го блъсна във вира. Но продължаваше да го притиска в прегръдката си, повличайки го със себе си към подмолите. Топлата вода беше над него, под него, навсякъде, а тя не го пускаше; продължаваше да го целува, а той не изпитваше необходимост да диша, нито желание да я отблъсне. Тя го държеше, притиснала устни до неговите, и той знаеше, че тя наистина го обича, почти толкова силно, колкото обичаше водата.

РАКЪТ-СЛЕПЕЦ

Вероятно най-често срещаният обитател на подземния свят е ракът-слепец. Тези същества, чиито сетивни пипалца и скелетна конструкция показват, че са роднини на халите, имат огромен брой представители — от миниатюрните раци-фенери в пещерата Уодълс в Алник, чиито светещи телца могат спокойно да се поместят върху бебешки нокът, до рака-бегемот в Девингската дълбина, чиято черупка може да приюти голямо семейство.

Из „Обитатели на дълбините“ от Учителя край камината Куикс

Габорн Вал Ордън се спусна в подземния свят. Малкото на брой признаци на живот при входа на пещерата скоро отстъпиха пред опустошението. Още в началото на тунела въздухът захладня, а само след четвърт миля студът стана щипещ.

В мразовития въздух от ноздрите на конете започна да струи пара. След половин миля блещукащ лед покри стените и пода на тунела. Ледените кристали по тавана, изглежда, не бяха обезпокоявани от хиляда години. Ледени ветрила се разтваряха с широчина на човешка длан и отразената от покрива и вкочанените от студ стени светлина на опалите блестеше ослепително.

На едно място тялото на умряла хала задръсти пътя им. Дали беше умряла от естествена смърт, или беше убита от друга хала, или пък бе прегазена от ордата, докато тя бе препускала през пещерата, беше трудно да се каже. Отвратителното чудовище беше изблъскано до стената, сякаш халите се бяха опитвали да го заобиколят, а отделни части от тялото му бяха премазани. Безоката му глава бе непокътната, тикната до стената, а челюстите му зееха широко отворени. Миризмата бе привлякла няколко малки раци-слепци, но и те не бяха издържали на студа и се въргаляха на купчини наоколо.

Тунелът беше достатъчно широк, за да могат петима души да яздят рамо до рамо, но конете изглеждаха неспокойни и вървяха с нежелание по пътеката.

Навсякъде имаше следи от хали. Препускането на повече от седемдесет хиляди чудовища през тунела беше изровило бразда и бе смазало цялата растителност по пода. Не растеше нищо, освен някоя туфа гъби тук-там или случайно поникнало в стената растение. Понякога провиснала лоза или пълзящ коренак ги бръсваше по главите, но те също бяха изпотрошени от преминалата под тях армия хали. Пътят се спускаше плавно и не беше труден за кон или муле.

Ейвран яздеше начело. Момичето беше получило дарове на кучешко обоняние и се надяваше да долови тънките миризми на разговори между хали, чийто език разбираше само тя. Докато яздеше, девойчето тихичко подсмърчаше и хлипаше. Току-що завинаги се бе сбогувало с един от своите Посветители, едрия Бранд, останал само с една ръка.

Йоме яздеше плътно до Габорн. Тя не беше воин, независимо че имаше точно толкова дарове, колкото всеки капитан от гвардията на Габорн. Най-отзад бяха Бизнесман и зелената жена. Тунелът плавно се спускаше към центъра на планината, променяйки от време на време посоката си. Габорн беше сигурен, че заобикаля около огромни каменни блокове или прекалено твърди скали.

Независимо от наскоро прокараната дияра, в тунела на халите не липсваха и разрушения. Парчета от тавана се бяха срутили на места, задръствайки пода със скални отломки. На едно място земята се беше разцепила. Пукнатината беше не повече от четири стъпки широка, но като че ли се спускаше безкрайно надолу, доколкото можа да зърне Йоме, когато конят ѝ я прескочи.

Все пак халите бяха изкусни майстори, след като в по-голямата си част тунелът бе добре укрепен.

„Халите са свикнали със земетресения — даде си сметка Габорн. — Сигурно знаят как да се справят с тях, както ние с вятъра и дъжда.“

Но някои природни дейности не се обуздаваха така лесно. На места водата се просмукваше през скалите и векове наред бе образувала сталагмити и сталактити. Халите ги бяха почистили само преди четири дни при преминаването си през тунела. Тук-там водата се процеждаше по стените, оформяше малки поточета и леденостудени

вирчета, които на свой ред намираха цепнатина, през която да се просмучат. Такива цепнатини с времето се разширяваха и подът рухваше.

След десетина мили започна да става по-топло. Ледените ветрила изчезнаха и пещерата неочаквано се изпълни с гъста влажна мъгла.

Конете забавиха ход и макар Габорн да не усещаше непосредствена опасност, биенето на сърцето му се учести. До този момент виждаха далече напред и Габорн не изпитваше притеснения, че може да налетят на хала. Дори и да се случеше, щеше да я зърне навреме. Но сега светлината на опаловата му игла не можеше да пробие мъглата и той не виждаше дори опънатата пред лицето си ръка.

Всички слязоха от конете и Габорн тръгна пръв през мъглата; подплашеният му кон се дърпаше почти на всяка крачка.

Припомни си един разговор, докато Ейвран получаваше даровете.

Дните на Габорн го помоли:

— Ваше величество, моля ви да ме вземете със себе си. Позволете ми да измина поне част от пътя с вас.

Габорн се ядоса на молбата на историка.

— Непрекъснато искаш нещо от мен, а в замяна нищо не даваш. Казваш, че на Дните е забранено да се намесват в политически интриги, че сте само наблюдатели на човешките дела и служите единствено на Господарите на Времето. И все пак за последен път те моля да се намесиш. Помогни ми. Помоли всички Дни по света да предупредят хората: да им кажат да отплуват на север или на юг към островите в моретата. Ако не победим халите в Карис, те може би остават единственото ни убежище.

Според Габорн това беше дребна и лесно изпълнима молба. Всеки от Дните бе дал дарове на друг, който го даряваше на свой ред, и по този начин двамата Дни споделяха обща памет.

От двамата „близнаци“ Дните, с когото разговаряше Габорн, изпълняваше ролята на „свидетел“ и имаше задължението да изучава подробно всяка негова дума и постъпка. Близначката му беше „писар“ и живееше в усамотение на един остров в студените морета на север от Оруин, където водеше летописа на Габорн.

Така, заедно с писарите, Дните образуваха една огромна общност. На теория биха могли да изпълнят онова, което Габорн искаше от тях. Биха могли да предупредят всеки владетел във всяко кралство за предстоящата гибел.

— Това би нарушило политическия ни неутралитет — отвърна Дните.

— Не и ако предупредите всички — обори го Габорн. — Не те карам да облагодетелстваш един народ за сметка на друг. Предупреди всички хора. Помогни ми да помогна на всеки, който би искал да се спаси.

За първи път в живота си Габорн забеляза Дните да трепва и да се замисля сериозно над отправена молба за помощ. Според собствените им закони, ако един принц, па бил той и дете, падне в някой вир и започне да се дави, на Дните не бе разрешено дори да му подадат ръка.

— Сам разбираш — отговори след малко Дните, — че искаш или не, ще има политически последици. Крале и кралици ще напуснат собствените си владения или ще изпратят децата си в изгнание. Народите ще се смесят, ще се преселят и претопят. Ще избухнат войни за контрол над островите на север.

— И все пак някои ще оцелеят — отвърна Габорн, — поне из пущинаците на север. Така ще съхранят възможността да се възправят срещу халите.

Дните на Йоме, младо и все още неопитно момиче, погледна Дните на Габорн и се намеси:

— Трябва да отнесем молбата в съвета.

— Рискуваш да избухне разкол — противопостави се той.

— А ти рискуваш съдбата на човечеството! — викна в отговор тя.

Двамата се втренчиха кръвнишки един в друг и сърцето на Габорн подскочи. Никога не беше виждал Дни да се карат.

Дните на Габорн внезапно се метна на коня си и препусна, кипнал от ярост. Дните на Йоме се обърна към Габорн:

— Ваше величество, ще направя, каквото мога, за да изпълня молбата ви.

— Благодаря — отвърна той.

Протегна ръка и стисна нейната.

Момичето погледна към отдалечаващия се Дни на Габорн и поклати унило глава.

— По-възрастните като него са забравили какво е да обичаш, да имаш семейство и приятели. Единствената им страст е да наблюдават отстрани, а единствените им приятели са техните близнаци.

— В този ваш съвет — попита Габорн — имаш ли шанс срещу такива като него?

Момичето поклати глава.

— Не знам. Ние служим на Господарите на Времето. Водим летописите. Но какво ще записваме в тях, ако всички хора погинат? Нашествието на халите, постепенното изстиване на слънцето, края на всичко? Мисля, че е дошло време за действия, но ако пристъпим към тях, трябва да го направим всички заедно...

Сега Габорн продължаваше да крачи през мъглата и се мъчеше да разкъса мрака със Земния си взор.

— Мъглата няма да трае дълго — увери ги Ейвран. — Пред нас има голям коридор, шахта, която се изкачва нагоре, и там горещият въздух от подземния свят се смесва със студения въздух от планината.

— Габорн, има ли опасност пред нас? — попита Йоме. — Усещаш ли хали?

— Да — отвърна той, като се помъчи отговорът му да не прозвучи злоещо. — Усещам опасност, но на много мили пред нас.

Това го учудваше. Ако халите възнамеряваха да им направят засада, какво по-добро от тази усойна мъгла, за да се нахвърлят върху тях?

Той се обърна към Ейвран.

— Вчера ме предупреди за опасностите, които ни грозят. Какво ни чака напред?

Ейвран завъртя глава, сякаш искаше да подреди мислите си.

— Най-вече хали. Много хали. Но има и други опасности — дълбоки каньони, които халите могат да изкатерят, но хора едва ли. Там долу има и други животни...

— С даровете си — прекъсна я Габорн — надали трябва да се притесняваме от разни животни.

Ейвран замълча за момент, после изпъшка смутено.

— Това... не го помня. Преди една седмица таванът на този тунел беше покрит с лози, а подът беше почернял от гадина. Това

помнеше Майстора на пътя. А сега халите са изровили бразда и са изравнили пътя. Затова не знам какво има пред нас. И не съм сигурна накъде трябва да вървим. Близо до Безкрайния развъдник има безброй тунели, а има и пътеки, по които дори халите се страхуват да минат. Ако искаме да избегнем среща с тях, трябва да изберем някой от порядко използваните тунели, по-опасните. По-добре да се промъкнем незабелязано.

— Казваш, че ни предстои среща с халите — попита я Габорн. — Ще има ли стражи?

Ейвран се замисли за момент.

— Вече ти казах: халите, които ти победи, не бяха воители. Бяха фермери, тунелджии, касапи и... просто обикновени хали. Почти никоя от тях не знаеше как да се сражава. Вярно, че носеха лодки и гребла, но не знаеха как да ги използват. Ако пред нас има стражи, ще ти кажа за какво да внимаваме. Халите обичат да се заравят, когато искат да хванат някого. Покриват се с боклуци и се скриват така добре, че да не се вижда никаква бабунка. Може да не се вижда нищо друго, освен някое и друго сетивно пипалце над повърхността.

— Винаги съм се чудел — обади се Бизнесман, — виждат ли ни, когато са скрити под земята?

— Не — обясни Ейвран. — Както ти казах, те не виждат по начина, по който виждаме ние. Усещат само формите, благодарение на жизнената светлина в телата си.

— Електрическата сила — добави Бизнесман.

— Както и да се нарича — продължи Ейвран. — Така че през калта не виждат по-добре от нас. Но тъй като едно или две от пипалцата им са над земята, могат да подушат приближаването ни и да усетят движенията ни. И когато стъпиш върху тях, се надигат и те събарят на земята, за да те объркат. Искат да те убият, преди да си се окопитил.

— Същото съм чувал и аз — каза унило Габорн.

Ейвран не знаеше, че той беше слизал в Дънуд да преследва хали в деня след сватбата си с Йоме. Това беше древна пещера, в която бяха се скрили няколко хали. Макар че беше Земен крал и притежаваше сетива, с които да предупреждава воините си за опасности, много малко от спътниците му оцеляха по време на похода. Петдесетина рицари загинаха при една засада, същата като описаната от Ейвран.

— Пред нас има опасност — каза Габорн. — Хали, по всяка вероятност. Но на не по-малко от... охо, деветдесет или сто мили.

— Спомних си нещо — прекъсна го Ейвран, — което научих от Майстора на пътя. Пред нас има развъдник. Не знам как да обърна разстоянията на халите в наши мерки... но ми се струва, че е на стотина мили. Халите са стояли там дни наред, преди да излязат на повърхността.

— Може би нещо като сборен пункт? — попита Габорн.

— Мисля, че там има повече хали — продължи тя. — Цяла армия — и то голяма. Помня, че я видях в съзнанието на злата магесница. Тя искаше воините ѝ да се махнат, за да освободят място за другите, които пристигаха.

На Габорн му се зави свят. Седемдесет хиляди хали бяха нападнали Карис. Ако пред тях се изпречеше подобна многобройна орда, как щяха да се измъкнат?

— Има ли път, който да заобикаля сборния пункт? — попита Габорн. — Страничен тунел, по който да минем?

Ейвран го погледна в очите.

— Може би трябва да открием друг път към подземния свят.

— Нямаме време — отсече той.

— Може да успеем да се промъкнем покрай тях — намеси се Бизнесман. — Или ако охраната им е малка, може да се преборим и да се надяваме да не тръгнат да ни преследват.

Габорн имаше чувството, че мъглата се сгъстява. Ейвран започваше да го тревожи. Беше научила много от халите, но то не бе достатъчно, за да ги води. Или по-точно, главата ѝ така беше претъпкана с подробности, че нямаше време да подреди всичко.

— А мъглата? — обади се Йоме. — Халите могат ли да виждат в мъгла?

— Да — отвърна Ейвран. — Почти не я забелязват.

Щом Йоме заговори, Габорн забеляза, че мъглата се вдига. И наистина само след няколко крачки напълно изчезна. Тунелът се разклони и от левия ръкав нахлу по-топъл въздух, сякаш летен ветрец, с тази разлика, че миришеше на минерали и влага. Лявото разклонение беше по-стръмно.

— Тръгни наляво — каза Ейвран. — Следата почти неизменно води надолу, към по-топлия въздух.

В тунела започнаха да се забелязват признаци на живот. Ледът се бе разтопил напълно и смесването на горещина и влага беше благоприятствало растежа на туфи трева-червей навсякъде по пода и по стените. Причина за името ѝ бе обстоятелството, че наподобяващите таралежи шубраци имаха меки бодли с дебелината и дължината на дъждовен червей. От тавана провисваха пещерни растения, а скалите бяха окичени с туфи ярки гъби.

Почти всичко по пода и стените бе унищожено и само тук-там се виждаха отделни кръпки растителност.

Раци-слепци щъкаха насам-натам, търсейки храна. По нищо не приличаха на морски или речни раци. По-скоро бяха роднини на халите. На Габорн му приличаха по-скоро на гигантски кърлежи, отколкото на раци. Имаха по шест издължени тънки крака.

Яхнаха конете и бавно заслизаха по стръмното. Пътят пред тях беше чист.

Повечето млади раци-слепци бяха безцветни. Черупките им приличаха на напукани кристали, през които се виждаха вътрешностите и мускулите им. Габорн виждаше сърцата им, които препускаха лудо от страх при приближаването на конете. Можеше да различи и цвета на храната, която поглъщаха. Повечето бяха дребни — едва няколко пръста.

Няколко заблудени грий прелетяха през пещерата със скоростта на стрели — търсеха хали заради полепналите по кожата им насекоми и паразити, с които се хранеха. Крилата им се извиваха и скрибуцаха болезнено. Едно от съществата кацна на рамото на Йоме, обезумяло от глад. Главата му беше като на хала — с форма на лопата и с малки сетивни пипалца, които растяха по челото и продължаваха по ръба на брадичката. То моментално заби нокти в наметката на Йоме и заровичка за насекоми. Тя изпищя, сграбчи го и го запокити в стената.

Малко след това групата видя първия огромен червей — сив като плужек, дълъг почти девет стъпки и широк колкото човешка ръка с разперени пръсти, той оставяше слузеста диря, докато се хранеше с колония плесени.

Габорн го гледаше като онемял. Не беше чувал много неща за подземния свят и не знаеше имената на растенията и животните му, както и на този гигантски червей.

Вече часове наред, след като бяха излезли от мъглата, се спускаха към търбуха на света. Тунелът постоянно се разклоняваше и кръстосващите го утъпкани от халите пътища показваха, че те често минават по тях.

На всяко разклонение Ейвран помирисваше следите и проверяваше за оставената от Майстора на пътя миризма. И въпреки спомените, които бе взела от него, дори тя се натъкваше на изненади.

След няколко часа бърза езда Габорн забеляза нещо: встрани от пътя беше издълбана недодялана малка пещера. Над нея в светлината на блещукащите опали ясно се виждаше надраскан като от човешка ръка надпис.

— Какво е това? — попита Габорн. — Леговище на животни?

— Не е на животни — отвърна Бизнесман. — На хора. В древни времена, докато са преследвали халите, воините на Ерден Геборен често са изграждали такива подслони в подземния свят. Този надпис е на инкарски. Не познавам много добре езика им, но предполагам, че надписът гласи: „Устата на света — Преден пост 3“.

— Майсторът на пътя познаваше стотици подобни укрепления — поясни Ейвран.

— Мисля, че е добре да го огледаме — предложи Габорн. — Може да ни се наложи да потърсим убежище в някое такова укрепление, преди да е дошъл краят на пътуването ни.

Ейвран скокна от коня и надникна в тесния проход, като вдигна високо пред себе си проблясващия опал, за да освети пътя си с червеникавото му сияние.

— Тунелът е изкопан в твърда скала — съобщи тя. — Проходът се издига десетина крачки и завива наляво.

Заизкачва се първа. Габорн слезе от коня и я последва.

Порести черни гъби, сякаш смачкани листа, покриваха пода. Габорн изпита усещането, че пълзи по мокро одеяло.

В дъното на тунела откри помещение, което беше достатъчно голямо да побере десетина-петнайсет души. Усетили присъствието на натрапници, двойка раци-слепци побързаха да се мушнат зад висока каменна делва в един от ъглите. На една от стените беше подпряно древно копие за хала, отдавна ръждясало.

В друг ъгъл лежаха костите на дете. Кожата се беше разложила върху скелета, след което бе изсъхнала, скрепявайки костите.

Габорн огледа костите. Установи, че детето е било момиченце, на четири-пет години. Беше се свило в утробна поза, пъхнало пръстче в уста. Беше увито в одеяло, инкарско одеяло, изтъкано от дългите кичури на бяла коза.

Габорн чу нечие дишане. Йоме го бе последвала в тунела. Завари го да се взира в купчината кости.

— Кой би довел дете тук долу? — запита Йоме.

— Когато преди няколко дни вкусих мозъка на хала — обади се Ейвран, — видях нещо. Видях... пълни с хора кошари в дълбините на подземния свят. Халите ги използваша, за да изпробват магическите си заклинания върху тях. — Йоме я гледаше изумена. — Всичко, което могат — да изцедят водата от човешко тяло, да те ослепят болезнено, да предизвикат гниене на рани, — първо изпробват върху живи хора. Затова хващат пленници, не повече от двама-трима от едно място, и ги довеждат тук долу. Може би това момиченце е едно от тях.

— Сигурно е било ужасно — промълви Йоме, сякаш ставаше дума за нещо, което се е случило много отдавна.

Ейвран поклати глава.

— Не е било. Е. Те са все още тук долу.

Новината беше умопомрачителна. Габорн си беше представял, че мозъкът на Ейвран е огромна пещера, пълна със съкровища, които чакат единствено някой да плисне светлина върху тях. Сега установяваше, че е претъпкана с кости и кошмари.

— Знаеш ли къде са? — попита той. — Можеш ли да ми покажеш пътя?

Освен всичките си невъзможни задачи, трябваше да открие и тези хора и да ги измъкне от затвора им, стига да се справи.

— На дъното — каза Ейвран. — Близо до Леговището на костите.

Габорн пое дълбоко дъх. Беше му трудно да диша в това тясно пространство. Отначало си беше помислил, че подобен пост може да е подходящо място за лагеруване, но сега знаеше, че точно в този не би могъл да си почине, с вторачените в него очни кухни на момиченцето. Изпита вина, че е жив, когато толкова други хора са мъртви. Изпита

вина, че му се живее, когато земните му сетива го предупреждаваха, че на толкова други предстои да умрат.

— Да вървим — подкани ги Габорн.

Не бяха успели да се отдалечат и на десетина мили от древния пост, когато Габорн спря коня си, вторачи се в пътя пред тях и каза:

— Усецам опасност — недалеч оттук.

РАЗТЪРСЕН СВЯТ

Една добре възпитана лейди следва да умее всичко. Не е достатъчно да е майсторка в ръкоделието. Тя трябва да е подготвена да ръководи държава. Да умее също така да разпространява слухове, да разменя наемници, да организира празненства, да набива на кол убийци, да успокои дете и да предвожда кавалерия в атака.

Из „Буквар на младата дама“ от Андрека Ордън-Кувс, херцогиня на Галент

Нервите на Йоме бяха изопнати до краен предел и стомахът ѝ се бе свил на буца. Знаеше, че ще срещне хали в подземния свят, но се надяваше това да не стане толкова скоро.

През последните седемдесетина мили тунелът беше твърде еднообразен — безкраен мрачен проход през подземния свят, в който единственото разнообразие беше срещата с някой случаен рак-слепец или огромен червей. По сивите камъни нямаше нито едно цветно петънце. Неочаквано пред тях се откри естествена пещера, чийто таван се издигаше на стотици стъпки. В далечината гърмеше буйна река, а наблизо Йоме дочу стичащата се по стените вода и процеждащите се от сталактитите капки. Тунелът пред тях бе покрит с блещукащ като кварц калцит, който халите бяха натрошили под краката си, и останената от тях диря сякаш беше осеяна със стъкълца. Въздухът беше наситен с острата миризма на сярата.

— Халите харесват тези езерца — каза Ейвран. — Това им е последната глътка вода, преди да напуснат подземния свят.

— Те са тук — каза Габорн и поклати убедено глава. — На пътя пред нас. Усещам опасността да се увеличава.

Йоме беше наблюдавала от разстояние битка с хали, но самата тя никога не бе участвала в такава. Зелената жена, вайлдът на Бизнесман, се надигна на стремената си и задуши въздуха като хрътка, втренчила поглед пред себе си.

— Надушваш ли хали? — попита я Ейвран.

— Не. — Зелената жена поклати глава.

Габорн погледна въпросително Ейвран.

— Може да са поставили стража отпред — обясни тя. — И да са се заровили.

„Човек по нищо не би могъл да ги усети, докато не го хванат“ — помисли си Йоме.

— Поемам водачеството — обяви Габорн. Със Земния си взор той единствен можеше да се придвижва с известна сигурност.

Всички препуснаха напред.

Йоме беше нащрек. Бе вдигнала опалите високо над главата си и те осветяваха пещерата така, както вероятно не бе осветявана никога. Стените блещукаха като глазура в нюансите на мед и слонова кост. Отвсякъде се процеждаше и стичаше топла вода с мирис на сяр, образувала в продължение на векове причудливи каменни утайки. По пода като някакви странни същества клечаха сталагмити, а от тавана като змии се извиваха сталактити. Плитките зеленикави вирчета от двете страни на пътя бълваха пара. Върху тинята на дъното им се виждаха безброй стъпки на хали.

Растителността беше рядка, но от пукнатините по тавана провисваха папрати. Нещо огромно с размерите на орел размаха криле над главите им и закръжи около един сталактит.

— Ястреб-грий! — развика се Бизнесман.

Габорн дръпна юздите на коня и извадя сабята си, без да откъсва очи от съществото, което направи още два кръга. Приличаше на гигантски прилеп, но имаше глава на хала — безока, плоска, с огромен брой зъби в устата и провиснали по долната челюст сетивни пипалца; пипалца имаше и по гърба.

За Йоме, с нейните шест дара на метаболизъм, ястребът-грий не представляваше особена заплаха, но на обикновен пътник сигурно щеше да се стори, че лети със скоростта на светкавица.

— Ще нападне ли? — попита тя.

— Ядат предимно грий — отговори Бизнесман. — Но ако е гладен и налети на лесна плячка като самотен пътник, да речем, може и да нападне.

Габорн наблюдаваше ястреба-грий. Той направи един кръг близо до тавана на пещерата и кацна в един тъмен ъгъл, обрасъл с

червеникава папрат. Папратите се отдръпнаха от съществото, оттегляйки се в нишите по стената толкова светкавично, че само след секунда нямаше и следа от тях, освен малките дупчици, в които се бяха скрили.

Габорн поведе групата. В продължение на още три мили пътът следваше наредените едно до друго езерца и Йоме видя множество разклоняващи се в неизвестна посока тунели.

Скоро до слуха им достигна оглушително бучене, някакъв нескончаем грохот от разбиваща се в скали вода. Габорн отново спря групата, явно обезпокоен от шума, и помириxa въздуха.

Йоме се изправи върху стремената. Нямаше дарове на кучешко обоняние и единственото, което долови, бе миризмата на сярна вода. По всяка вероятност точно зад завоя пред тях имаше водопад — грохотът на разбиваща се вода тресеше цялата пещера.

Заслушана в него, Йоме си даде сметка, че става нещо странно. Тътенът се усилваше.

— Бягайте! — изкрещя Габорн, после обърна коня си и препусна.

Всички побързаха да го последват.

— Земятресение! — предупреди ги Йоме, тъй като грохотът ѝ напомни преживяното от нея преди два дни земятресение, разклатило Замъка на прилива.

— Не — викна Габорн. — Халите настъпват!

„Колко ли трябва да са, за да разтърсят така земята?“ — зачуди се Йоме.

Но всъщност знаеше отговора. Беше чула подобен тътен над полетата край Карис.

Йоме и зелената жена бяха най-отзад. Йоме обърна коня си колкото можеше по-бързо, но конят на Бизнесман препусна пред нейния.

„Как трябва да постъпим? — запита се тя. — Конете ни препускат по-бързо от халите, но докога? Те просто ще ни преследват по обратния път през тунела.“

Йоме прелетя край едно разклонение надясно, но когато стигна до следващото, което се изкачваше по стръмен склон и изчезваше в друг коридор, Габорн викна:

— Насам! Наляво!

Тя пришпори бойния си кон по височината. За нормален кон стръмнината би била непреодолима — дори с даровете си на мускули и метаболизъм конят ѝ се закатери с усилия по склона, а веднъж дори се препъна и за момент ѝ се стори, че ще се търкулнат надолу. Но животното се окопоти и препусна през отворието. Пред нея се откри пътека — навсякъде като някакви зловещи чудовища се възправяха сталагмити. Гледката беше смразяваща.

— Не натам! — изкрещя Ейвран, щом конят ѝ стъпи на билото. — Майстора на пътя познаваше тази пътека. След няколко мили стига до задънен край!

— Да, насам! — настоя Габорн. Конят му тъкмо изскачаше на върха. — Да се скрием!

Йоме имаше по-голямо доверие на неговия Земен взор, отколкото на спомените на Ейвран.

— Къде? — попита Ейвран.

— Насам! — извика пак Габорн. — След мен!

Препусна стотина крачки, спря и се заоглежда за подслон.

— Ето там! — извика накрая и посочи тясна пукнатина между два сталактита близо до покрива.

— Конете няма да могат да минат! — обади се Бизнесман.

— Тогава ги оставяме — разпореди Габорн.

Той скочи от коня, измъкна камата и срязва ремъците на седлото. Седлото и целият багаж се свлякоха на земята.

Конят на Йоме бе свил уши и въртеше очи като обезумял. Животното не преставаше да пръхти, ужасено от тътена на тежките стъпки на халите. Йоме скочи и свали седлото, въжетата и денка си. Конят ѝ се вдигна на задни крака и започна да рита във въздуха като луд.

Тя не виждаше спасение за животното. Тук в Подземния свят цареше абсолютен мрак, а конете не можеха да препускат в тъмнина.

Докато се питаше какво да направи, Бизнесман също се смъкна от коня си, но остави седлото върху него, а свали само денковете и въжетата. След това откопча опаловата си игла и я закрепил за седлото. Накрая постави длан върху муцуната на сивия императорски боен кон и каза тихо:

— Докара ме, докъдето бе възможно, приятелю. А сега си потърси по-зелени поля.

Жребецът го изгледа с любопитство, наострил уши напред. Йоме се запита дали животното разбира какво му говори чародеят, но знаеше, че подсиленият кон някога е бил личен жребец на Радж Атън. Дамгосаните по кожата му руни показваха, че има четири дара на ум и беше схватлив почти като човек. Може би разбираше.

— Тръгвай, приятелю — подкани го Бизнесман. — Осигурих светлина за из път.

Земята не преставаше да се тресе. Сякаш из пещерата се търкаляха гигантски камъни. Тътенът не идваше от конкретна посока. Йоме имаше усещането, че халите ще връхлетят отгоре им всеки момент, макар да беше убедена, че са много далеч. Шумът бе оглушителен не защото бяха наблизко, а защото бяха безброй.

Чародеят обърна гръб на коня си. Габорн вече се катереше по скалите и теглеше зелената жена зад себе си. Йоме ги последва най-отзад.

Конете препуснаха по обратния път, изпълвайки тунела с чаткането на копитата си.

— Хайде — подкани Йоме чародеят. — Тръгвай напред.

Той я изчака, докато тя се изкатери между два сталагмита, извисили снага като странна стража. До убежището нямаше пътека. Докато изкачваше склона, Йоме трябваше да се оглежда за какво да се хване. Макар да бяха гладки и хлъзгави, камъните по стената предоставяха доста такива възможности.

Тя се обърна да види защо се бави чародеят. Той извади от джоба си няколко стръкчета магданоз и ги благослови. Хвърли ги на пътя и начерта с жезъла заклинателни знаци за защита на земята.

Йоме стигна до убежището и се вмъкна през отвора. Габорн и останалите вече бяха вътре. Беше малка пещера, дълга около четиридесет стъпки. Образувалите се в течение на векове сталактити се бяха съединили със сталагмитите под тях, оформяйки разкривени колони. Няколко от тях бяха толкова близо една до друга, че образуваха масивна стена. Следите по пода показваха, че някога пещерата е била наводнявана, но сега беше суха.

— Халите ще подушат конете — обади се Ейвран. — И ще дойдат да проверят.

— Но няма да подушат нас — увери я Бизнесман.

Йоме се изненада. Вярно, че Бизнесман беше най-великолепният билкар, когото познаваше. Заклинанията му обогатяваха естествените качества на растенията, подсилвайки въздействието им. Но беше ли по силите дори на несравнимия Бизнесман да скрие от халите миризмата на петима души?

Сърцето ѝ заблъска. Огледа тясната пещера. Нямаше изход. По челото на Габорн бе избила пот. Той облиза устни.

„Какво ли е това — запита се тя, — че дори Земния крал е уплашен?“

Земята започна да се тресе така, че от тавана се откъртиха каменни отломки. Далечният тътен се примеси със съскане — звукът от дишането на халите. Сякаш тунелът представляваше огромна дихателна тръба и дишаше самата земя.

Габорн пусна седлото на пода и свали денка, въжетата и вързопите. След това ги метна на рамо. Изправи се и се огледа нервно.

Йоме и останалите грабнаха багажа си.

— Дръпнете се назад — нареди Габорн. — В дъното на пещерата.

Ейвран тръгна първа. Бизнесман и останалите я последваха. Габорн хвана копие и застана да пази на входа.

Ейвран се облегна на задната стена и се заслуша. Тътенът се засилваше. Подът се тресеше и помещението се изпълни с прах.

— Бързо напредват — промълви тя. — Много бързо.

— Много бързо? — запита паникьосана Йоме.

— Ето това е — добави Ейвран. — Това е цялата орда, цялата войска. Това е краят на света.

— Какво имаш предвид, като казваш, че това е ордата? — попита настоятелно Йоме.

— Сега идват *истинските* воители — отвърна Ейвран, — и идват всички до един. Ще доведат със себе си най-могъщите бойни вещици и... и... — Тя вдигна ръце, безсилна да обяснява повече.

Три дни. Габорн бе предупредил, че след три дни предстои ужасна битка в Карис. Йоме пресметна с каква скорост се бяха придвижили обикновените хали и заключи, че три дни са достатъчни. След три дни армията, която прекосяваше подземния свят, щеше да стигне до Карис.

Габорн закри до входа на пещерата.

— Какво има? — попита Йоме.

— Земята... — отвърна той. — Земята ме предупреждава да бягаме, но не виждам никакъв изход.

— Може би трябва да тръгнем след конете — предложи Ейвран.

— Не — противопостави се Габорн. — Това е вярната посока. Просто аз... просто не виждам изхода.

Йоме се втурна да търси като обезумяла. Белите стени ги ограждаха отвсякъде като спуснати каменни завеси. Подът бе осеян с кратери от изсъхнали преди векове езерца. Белите ръбове по периферията показваха докъде е стигала водата. По земята бяха пръснати свършени белезникавосинкави пещерни бисери.

„Водата все трябва да се е промъквала отнякъде“, досети се Йоме. Вдигна очи към тавана. Издигаше се на двадесетина стъпки над главата ѝ. От него като шушулки или копия провисваха малки сталактити. В този момент земята под краката ѝ се разтърси и Йоме облиза устни, уплашена да не би някой сталактит да се откърти и да се строполи заедно с каменните отломъци, които вече се ронеха от тавана.

Най-после го забеляза — миниатюрен процеп, толкова малък, че през него не би могъл да се промуши дори язовец. Беше близо до тавана, в дъното на пещерата.

— Ето там! — извика тя.

Пусна денка и възетата и се закатери по стената. Ръцете и краката ѝ сами намираха невидимите с просто око вдлъбнатини и ръбчета, за които да се заловят и където да стъпят, които нормален човек едва ли би могъл да забележи. Гладките камъни ѝ предлагаха достатъчно възможности за катерене. С даровете на мускули и гъвкавост се чувстваше едва ли не като муха, която пълзи по стена.

Стигна до върха. Опаловата ѝ корона проблясваше и тя откри пролуката. Не можа да види много навътре. Протегна ръка. Дупката се стесняваше до широчината на ръката ѝ. Напипа буца калцит, пещерен бисер, който се бе утаил на пода на малкото изворче, и се опита да я отчупи. С даровете на мускули това не представляваше проблем, но щом го откърти, ръката ѝ се отплесна и се удари с все сила в тавана на пещерата. От кокалчетата ѝ шурна кръв. Нямаше да свърши никаква работа. Калцитните утайки бяха твърди като кварц и тя не можеше да копае достатъчно бързо, за да разшири отвора.

— Ето ги, идат! — извика Габорн. — Изтеглете се назад!

И избута групата в дъното на пещерата. Йоме се долепи до стената като муха, страхувайки се да помръдне. Камъните под нея се тресяха. Помоли се безмълвно на Земните сили: „Скрийте ни. Нека да не ни намерят.“

Отвън се чу оглушително съскане.

— Надушили са ни — прошепна Ейвран. — Няма друга причина да тръгнат по това разклонение на пещерата.

Навсякъде се усещаше задушливата миризма на конска пот. Дори без дарове на кучешко обоняние Йоме я долавяше. Единственото, на което се надяваше, бяха заклинанията на Бизнесман.

Надеждата ѝ беше краткотрайна.

Една от халите стигна отвора на пещерата за секунди: Огромното чудовище се изкатери по стръмния склон и вклини глава в пукнатината. Сетивните пипала по ръба на челюстта му потрепваха нетърпеливо. От страховитата му паст се стичаше слуз.

— Намери ни! — изпищя Ейвран. — Предупреждава и останалите.

Халата не издаваше друг звук, освен съскащо дишане. Виковете ѝ представляваха миризми, толкова неуловими, че Йоме не ги усещаше.

Отворът беше широк само шест стъпки — прекалено тесен, за да се вмъкне през него възрастна хала; така поне предположи Йоме.

Но чудовището набута глава в цепнатината и изви тялото си на една страна. След което се напъна и се чу трясък.

Върху главата му имаше три костни плочи, свързани с хрущял. Халата ги присви и тикна муцуната си още по-навътре в отвора. И отново изви туловището си на една страна.

Йоме усещаше зловонния ѝ дъх. Един грий излетя от скривалището си върху халата, подплашен от акробатичните ѝ мятания, и запърха из малката пещера, като пищеше пронизително.

Габорн се спусна напред и халоса с копието чудовището по муцуната. Въпреки даровете му на мускули ударът едва-едва одраска дебелия кожа.

Йоме се заоглежда за изход. Тук горе нямаше да го открие.

Халата изсъска яростно и измъкна муцуната си от пещерата. Йоме се вцепени: зад нея имаше още хали. Застанали в плътна черна редица, те настъпваха към тунела като стена.

Но дори след като наближиха и спряха, трясъкът продължи, даже ставаше все по-оглушителен. Йоме разбра, че основната част на ордата продължава марша си, без да прояви какъвто и да било интерес към няколкото дръзки човечета, осмелили се да проникнат в техните владения. Интересуваше ги единствено предстоящата битка.

Една по-едра хала изникна пред входа и мушна една „рицарска кука“ — железен прът с метален ченгел на върха — в дупката. Габорн успя да я прескочи в последния миг и изкрещя:

— Бизнесман!

Халата размаха ловко железния прът и за малко не набучи чародея на куката, за да го измъкне от убежището му. Но Габорн скочи върху пръта и се спусна към масивната лапа на халата. Прободе я с копието, в по-меката плът между пръстите. Халата изхриптя от болка.

Като силен порив на вятър долетя съскане.

Йоме го беше чувала и преди, когато магесниците на халите мятаха заклинанията си.

В пещерата плъзна тъмен облак от задушливи пари. Йоме усети очите ѝ да пламват, сякаш я ослепиха с горещи въглени. Не посмя да поеме въздух, защото беше изпитала опустошителния ефект от заклинанията на магесниците дори на откритото пространство на бойното поле. В тясната пещера въздействието им щеше да е стократно по-унищожително.

„Мисли — каза си Йоме. — Габорн каза, че трябва да има изход. Но къде?“

Халата издърпа куката от пещерата, блъскайки я в една от стените. Прътът, дълъг трийсет стъпки и шест пръста дебел, се удари в лявата стена и откърти огромен каменен отломък.

Окуражена, халата завъртя ченгела и го тресна в другата стена.

— Разширява отвора! — предупреди Бизнесман.

Чародеят изпусна дъха си и се принуди да поеме въздух. Отпусна се върху стената с пронизани от болка очи. Помъчи се да бръкне в джоба си за някоя лечебна билка.

Зелената жена понечи да се втурне напред, за да се сбие с халите, но той сложи ръка на рамото ѝ.

— Не — спря я чародеят, изричайки с усилие дори тази единствена дума.

„Подът!“ — сети се Йоме. По него имаше следи от езерца, но не и от поток, през който водата да е изтичала. Все пак някога тя се бе просмуквала през някакво отворстие на пода. В него може би имаше някакъв скрит изход.

Тя скочи от тавана на пещерата от двайсетина стъпки височина и при удара ожули крака си. Заоглежда внимателно дъната на по-дълбоките дупки. Очите я смъдяха и тя обърса бликналите сълзи. Видя я в дъното на пещерата — малка пукнатина под ръба на подобното на кратер езерце, не по-дълга от стъпка и около два пръста широка.

Габорн се спусна към отвора на пещерата и съсече лапата на халата. В същия момент втори рицарски ченгел влетя през входа. Въпреки даровете на метаболизъм на Йоме ѝ се стори, че прътът влетя с невероятна скорост. Габорн отскочи, но желязото рикошира и го халоса.

Ударът го запрати в стената.

— Убий халата! — викна Бизнесман на вайлда.

Облегнал гръб на каменната стена и задъхан от отровния въздух, чародеят се опита да издърпа Габорн на безопасно разстояние.

Зелената жена се втурна напред и размаха железния жезъл във въздуха, изписвайки с върха му руна на сила.

Заби го в лапата на халата, при което се чу звук на съсечена плът. На всички страни се разлетяха парчета разтрошена кост. Чудовището изхриптя от болка, изпусна пръта и се заизмъква, но като че ли се заклеци. В момента друга хала не можеше да се приближи и да нападне.

Йоме грабна копието си и го тикна в малката пукнатина. Успя да открие голям колкото ръката ѝ каменен отломък. Копието проникна по-навътре. Тя се наведе и надникна. През отвора се виждаше друга пещера!

Усети, че се задушава. Дробовете ѝ сякаш изгаряха, но не смееше да поеме въздух. Заудря с последни сили по камъка, за да разшири отвора.

Ейвран изпусна въздуха си и извика от болка:

— Помощ! Не мога да виждам!

Йоме не можеше да направи нищо за нея. Продължи да блъска камъка с копието, откъртвайки парчета калцит. Въпреки даровете на

мускули, силите ѝ бяха на привършване, а и върхът на копието се изтъпи и не вършеше добра работа.

Но тя продължаваше да блъска.

Нова хала се промъкна през отворието на пещерата, грабна пръта и го метна навътре. Той халоса вайлда по глезена и го събори на земята.

Йоме удари още веднъж копието в камъка. Огромен къс калцит се откърти и падна надолу.

Пещерата зейна пред погледа ѝ! Пътека от гладък камък се спускаше по склона и по-надолу се сливаше с коритото на пресъхнала река.

Повече не можеше да задържа дъха си.

Издиша и пое въздух.

Зловонните пари изгориха гърлото ѝ и когато изпълниха дробовите ѝ, сякаш чу командата на магесницата: „Ослепей!“

Вайлдът изрева яростно и запокити жезъла си. Той се тресна в стената и на всички страни се разлетяха каменни отломъци. Халата заотстъпва.

Йоме имаше чувството, че очите ѝ ще изтекат. Не можеше да фокусира погледа си. Сякаш някой беше забил две ками в очните ѝ кухини и ги въртеше. Дори дузината дарове на издръжливост не можеха да ѝ помогнат да вижда.

Докопа най-напред Ейвран и я напъха в дупката. Ейвран се преметна няколко пъти, след което се пързулна по корем надолу. Стигна дъното и залази. Скимтеше и се мъчеше да се отдалечи на безопасно разстояние. Йоме напипа денка ѝ и го метна след нея. После извика на останалите:

— Насам!

Едва различаваше приятелите си. Не можеше да фокусира погледа си. Габорн, Бизнесман и вайлдът бяха само някакви смътни сенки, които се движеха из препълнения от болка свят.

— Наведи се! — изкрещя Габорн.

Йоме се сниши.

Прътът профуча край главата ѝ. Тя по-скоро го усети, отколкото го видя. Както беше полуослепяла, единствено предупреждението на Габорн я спаси.

Тя сграбчи Габорн, който се сгърчи от болка и притисна ребрата си с ръка, и го избути към изхода.

— Върви!

После бутна нагам и Бизнесман.

Зелената жена все още охраняваше входа на пещерата. Поредната хала тикна глава в отвора, опитвайки се да се вмъкне, но тя я фрасна в челюстта. Из цялата пещера се посипаха парчета кървава плът.

Йоме заопипва пода слепешката. Бизнесман беше изпуснал тоягата и денка си. Тя ги мушна в тесния отвор, след това метна и своя денк и се плъзна през изхода.

Пое въздух, чист въздух! За момент остана просната по корем, вдишвайки дълбоко, за да прочисти дробовете си от проклятията на халите.

— Грозен избавителю, светъл разрушителю — при мен! — викна с немощен глас Бизнесман.

В отговор зелената жена влетя през отвора над главите им. Претърколи се по склона и се блъсна в една каменна стена с такъв трясък, че ако беше човешко същество, щеше да изпотроши всичките си кокали.

— Да се махаме оттук — нареди Габорн.

Земята продължаваше да се тресе от подминаващите хали, съскането им ехтеше.

Йоме погледна назад. От даровете на взор и издръжливост зрението ѝ се възстановяваше бързо. На халите щеше да им отнеме известно време да се промъкнат в пещерата и да открият изхода, през който се бяха измъкнали. Но нямаше никакво съмнение, че ще ги последват.

Пред тях през подземния свят се извиваше древно речно корито, тук-там осеяно с вирчета, пълни с вода. Странни, подобни на зелени листа растения покриваха стените. Таванът беше обрасъл с преплетени в пишно изобилие грудки и влакнести коренища, а сред покрилите целия под гъделичкащи папрати се открояваха островчета — гигантски бели гъби. Но все пак речното корито се различаваше ясно. Придвижването през този пущинак нямаше да е никак леко. А и накъде трябваше да вървят?

Конете ги нямаше. Габорн бе ранен. А халите бяха по петите им. Един сталактит се откърти от тавана и се разби на десетина крачки от тях.

— Лесното май бе дотук — отбеляза Йоме.

ШАХТАТА

*Осмели се да бъдеш водач. Когато се изправят пред
голяма опасност, хората ще последват всеки, който поеме
риска да направи първата крачка.*

Оват, емир на Тулистан

— Тръгваме! — подкани ги Габорн. — Нямаме никакво време за губене.

„Тръгваме накъде?“, запита се Ейвран.

В тунелите на халите можеше да разпознае пътя. Но тук, в тази естествена пещера, без да я води миризмата на халите по стените, се чувстваше изгубена. Земята тътнеше под стъпките на стотиците хиляди хали.

Едва се бяха измъкнали от малката пещера. Ейвран издиша въздуха от дробовете си, за да ги изчисти от проклятията на халите.

— Сляпа съм! — Тя присви очи.

Не можеше да фокусира погледа си. Виждаше като през червеникава мъгла.

— Ще се оправиш — успокои я Бизнесман.

Тя се втренчи в него — смътен силует в сумрака. Успя да го разпознае единствено по цвета на светлината от забодената на шапката му игла. За момент успя да фокусира очи върху лицето му. Заклинанието беше толкова силно, че бялото на очите му бе кървавочервено.

Усещаше очите си като жигосани. Никога не бе изпитвала толкова остра болка.

„Сигурно и моите са зачервени“, мина й през ума.

Бизнесман бръкна в джоба си и извади малка китка.

— Ето — каза той. — Цяр за очи.

Скърши стъбълцето на растението и го близна, след което бързо тръкна клепачите й с него. Болката мигновено изчезна. Чародеят вече лекуваше и останалите.

Ейвран грабна денка и възетата и огледа двете посоки — нагоре и надолу. От двете страни на пещерата от тавана провисваха сталактити, а от пода като гора от стрели се издигаха сталагмити. Но по средата пространството беше свободно. Там някога беше текла реката. Сега речното дъно бе покрито със странна подземна растителност, напомняща тъмна жилава папрат. Тя се поклащаше едва-едва, сякаш подухвана от лек ветрец. Бизнесман я наричаше „гъделичкаща папрат“.

Ейвран се опита да си представи мрежата от прокопани от халите тунели. Но в съзнанието ѝ възникна оплетено като прежда кълбо. Майстора на пътя едва ли имаше по-ясна представа. Халите нямаха зрение. Затова не използваха карти. Разчитаха единствено на обонянието си.

Ейвран подуши. Халите имаха име за този камък. Името беше миризма — варовития мирис на синкавобели пещерни бисери. Ако тази утайка се свързваше с други тунели на халите, можеше да отгатне по мириса.

— Надолу по течението! — каза тя. — Мисля, че коритото пресича изоставен от халите тунел.

Обзе я съмнение. Би трябвало да е на десетки мили, а в пещера като тази пътят можеше да е преграден от стотици препятствия.

Габорн се надигна с пъшкане и присвил очи от болка. Подпря се на копието като на патерица. Ребрата явно го боляха. Остана за момент неподвижен, за да даде възможност на даровете на издръжливост и метаболизъм да окажат лечебното си въздействие върху счупените му кости.

В този момент откъм малката пещера над главите им се чу силно съскане. Ейвран чуваше как халите блъскаат камъните с прътовете, за да си проправят път. При всеки удар подът на пещерата се разтрисаше.

Габорн погледна Бизнесман.

— Можеш ли да запушиш пещерата зад нас?

— Да срутя тавана? Това е свръх силите ми — отвърна чародеят. — Нямам чак такива възможности. — Замисли се за момент и добави: — Може би едно малко заклинание ще свърши работа.

Изкатери се обратно до отворието на пещерата и след малко се върна, явно доволен от себе си.

Халите продължаваха да съскат, но земята като че ли се тресеше по-леко.

— Да се махаме оттук — каза той.

— Какво направи? — попита Ейвран.

— Има едно простичко заклинание за размекване на камъни — обясни чародеят. — С него можеш да разрушиш покрив или да срутиш мост. Един Земен пазител може също така да втвърди земята или да направи калта корава като камък, а камъка твърд като стомана. Мисля, че на халите ще им се наложи да покопаят поне няколко часа.

— Значи успя да заключиш вратата зад нас? — попита Габорн.

— Мога само да се надявам, че успях — отвърна Бинесман.

Габорн поведе групата — катереше се по сталагмити и огромни колкото сандъци гъби и газеше през гъделичкащата папрат. В едната си ръка държеше копието, а денка и въжетата бе метнал през рамо.

Всички бяха взели дарове на метаболизъм, които вършеха добра работа. Ейвран напредваше най-бавно. Беше само на девет години и крачетата ѝ бяха по-късички от краката на останалите — всеки две крачки на Габорн се равняваха на три нейни.

Отначало тя се стараяше да тича наравно с другите. Но скоро Габорн сам забави темпото. Въпреки че даровете действаха, той продължаваше да скимти от болката в ребрата, дори след като затича по-бавно.

Коритото се спускаше все по-надолу и по-надолу. Често прекосяваха земя без растителност, някога дъно на по-големи вирове. Повечето от тях бяха пресъхнали, но в някои се беше насъбрала вода. Понякога Ейвран съзираше скрабери — слепи гущери с подобни на криле крачета, — които сякаш летяха във водата. Такива вирове прецапваше, колкото може по-бързо, като разплискваше водата около себе си от страх някой гущер да не я ухапе.

Понякога старото речно корито се стесняваше и понеже в такива отсечки някога реката бе текла по-бързо, пътеката беше по-чиста. Почти не срещаша животни. Тук-там пълзяха едри сиво-зелени голи охлюви, които се хранеха с папрат и на свой ред осигуряваха препитание на дребните раци-слепци. Но по-големи и опасни животни Ейвран не видя.

„Все още сме далеч от дълбините“ — мина ѝ през ума. Там бяха свърталищата на сериозните опасности.

Пресичаха пустинна местност. Повечето подземни растения вирееха на топло, а тук бе прекалено студено. Затова липсваха и поедри животни.

Бяха изминали в тичане много мили, но земята продължаваше да трепери и до слуха им продължаваше да достига тътенът на маршируващите хали. Сега вече по-отдалеч.

Стигнаха до една теснина, в която сталактитите висяха от тавана като колони и по тях се процеждаше вода. Трябваше да минат в редица един по един и когато се промъкнаха, Бизнесман се обърна.

— Ейвран — каза той. — Я да видим дали можеш да изпишеш онази руна, за която ти говорех. — Той очерта с пръст руната върху камъка, оставяйки едва забележими драскотини. — Сега я начертай с върха на тоягата си, като си представиш, че твоята сила, твоята енергия и енергията на тоягата се вливат в камъка.

Ейвран позна руната. Беше я виждала много пъти, издълбана върху каменни блокове по стените на къщи и замъци. За един обикновен човек издълбаването на подобна руна нямаше по-голямо значение от това на заклинание, което да го защити от опасност. Но за един Земен пазител това беше мощна магия.

Ейвран освен това знаеше, че различните Земни пазители нямат еднаква сила. Бизнесман можеше да наднича в камъните и да вижда на голямо разстояние. Тя нямаше подобни умения. Но все повече се досещаше, че притежава способности, за които чародеят дори не е чувал.

Старият маг явно се надяваше да открие тези нейни способности.

Тя затвори очи. Начерта руната почти инстинктивно, като се съсредоточи да вмъкне цялата си сила в нея. Накрая се разтрепери от усилието.

— Затвори се — каза тя шепнешком. — Затвори се.

Начерта руната, след което жезълът ѝ като че ли сам добави още няколко завъртулки в нея.

И в същия момент изпита странно усещане. Сякаш за част от секундата цялата ѝ енергия се изпари.

Пред очите ѝ притъмня и тя припадна.

Когато дойде на себе си, изглежда, не беше минало много време. Виеше ѝ се свят и главата ѝ сякаш беше стегната в метален обръч,

който някой продължаваше да затяга. Усещаше силна болка дълбоко между очите. Надвесен над нея, Габорн крещеше:

— Ейвран! Ейвран, събуди се!

Тя се огледа. Едни се бяха вторачили в нея, други в тясната стена. Бизнесман бе застанал до колоните и внимателно ги оглеждаше.

— Добре ли си? — попита я Габорн.

Ейвран се опита да седне и усети огромна слабост. Ръцете ѝ сякаш бяха от гума, а краката си изобщо не можеше да помръдне. Дори ако беше тичала цял ден, без да спре, нямаше да грохне така.

— Добре съм — отговори тя и се опита да се надигне.

Най-после успя, но болката между очите се засили. Усещаше някаква замаяност. Не можеше нито да мисли, нито да се съсредоточи.

Усети силата постепенно да се завръща в мускулите ѝ.

— Много добре — обади се Бизнесман. — Много добре, макар да ти дойде в повече. Искаш ли да видиш постижението си?

Той отстъпи встрани и Ейвран ахна.

Между колоните нямаше никакво разстояние — бяха се слели в стена, чиято сивкава каменна повърхност блещукаше, сякаш беше изпечена на огън.

— Какво съм направила? — попита Ейвран.

Изуменият Бизнесман поклати глава, след което се засмя.

— Някои чародеи на мътните са можели да моделират камъни според волята си. Така е образувана голямата падина в Хиърдън и континентите са се разцепили. Това е най-рядко срещаната от всички стихии на дълбоката земя. Не съм чувал човешко същество да притежава подобни умения, но изглежда, ти ги притежаваш до известна степен.

Ейвран наблюдаваше изумена каменната стена. Бизнесман почука стената с жезъла си, сякаш искаше да чуе ехото.

— Това ще ги задържи доста време. Вярно, че халите може да загубят надежда да я срутят и да се принудят да изкопаят проход около нея. Да вървим.

Ейвран се изправи. Всички се втурнаха да тичат. Бизнесман остана с нея отзад, без да я изпуска от погледа си: изглежда, се страхуваше да не припадне пак. Което за малко не се случи, ако не беше тоягата ѝ, на която да се подпре.

— Когато спрем следващия път — каза Бизнесман, — ако имаш сили, ще поупражняваме новооткритите ти умения. Но този път ще се опитаме да моделираме нещо по-дребно.

— Добре — съгласи се тя, макар да не изпитваше особено силно желание да опитва отново.

Пробягаха едва половин миля и подът на пещерата внезапно свърши.

Тунелът се стесняваше и старото речно корито се спускаше почти отвесно надолу.

Габорн надникна в ямата. По стените ѝ растяха папрати и трева-червей. Погледът на Ейвран стигаше на около четвърт миля дълбочина. Там тунелът като че ли завиваше, но не беше сигурна. Светлината бе твърде слаба, за да види по-надолу. Ейвран погледна Габорн, за да разбере дали ще рискуват да се спуснат в шахтата.

— Земята ни предупреждава да бягаме — каза той. — А това е единственият изход.

Ейвран протегна ръка и докосна една папрат. Листата ѝ погалиха нежно кожата ѝ. Тя дръпна и я откъсна без никакво усилие.

— Спускането е рисковано — каза Ейвран. — Стените са много нестабилни.

— Ще се справим — отсече Габорн.

После започна да вади въжетата от разхвърляните наоколо денкове и да ги завързва едно за друго, а Йоме завързва края за близкия сталагмит.

— Дай да ти погледна ребрата — настоя Бизнесман.

— Ще се оправя — отказа Габорн. — Почти не ме болят.

Но магът пристъпи до него, развърза ризницата му и я смъкна. Кожата му под ватата и туниката беше цялата на зелени и черни петна.

— Изглеждат по-зле, отколкото ги усещам — каза Габорн.

— Добре, че е така — не отстъпваше Бизнесман, — защото ако ги усещаше, както изглеждат, щеше да си умрял! — Той простря пръсти над раните, без да ги докосва, намръщи се и измърмори: — Както предполагах — четири счупени ребра. И с всичките ти дарове няма да зараснат напълно за ден-два. Но изобщо не мога да проумея как се случи.

— Доверих се повече на очите, отколкото на сърцето си — обясни Габорн. — Усетих предупреждението да легна, но не видях

опасността. А и прътът профуча много бързо.

— Нека ти бъде за урок — продължи Бизнесман. — Прави това, което ти нареди Земята. Забрави това, което виждат очите ти или което мислиш, че знаеш.

Бизнесман измъкна стрита на прах сушена комунига и духна малко върху раните. После вдигна ризницата на Габорн и кожената ѝ подплата, замисли се за секунда и ги метна в ямата. Ризницата задрънча и затрополи надолу из мрака.

— Защо ги хвърли? — попита Габорн.

— Само ще ти пречат, докато се спускаш — обясни Бизнесман. — Ще ги намерим на дъното.

Йоме и Ейвран тъкмо привършваха със завързването на въжетата.

— Кой ще е пръв? — попита напрегнато Йоме.

Габорн пристъпи до ръба и пусна копието си в дупката. То издрънча и той метна денковете след него. Най-накрая пусна края на въжето и скочи. Ейвран възкликна от уплаха.

Но Габорн се изви като котка във въздуха и сграбчи въжето. С многобройните си дарове на мускули и гъвкавост се запуска със скоростта на паяк.

Бизнесман свъси чело от изненада. Явно ребрата на Габорн наистина бяха в по-добро състояние, отколкото изглеждаха.

Ейвран пристъпи към шахтата и погледна в нея. Стисна здраво тоягата си от отровно дърво. Искеше да се спусне с нея, но не смееше. За нея тоягата беше скъпоценност, нищо че все още не бе успяла да я украси. Имаше намерение при първа възможност да издълбае защитни руни. Отровното дърво я беше избрало и тя чувстваше тоягата като част от себе си. Докато се чудеше как да постъпи, Бизнесман метна своята тояга в шахтата, като внимаваше да не улучи Габорн. След това накара и вайлда да направи същото.

— Хайде — подкани той Ейвран. — Дървото те познава. Ще те чака на дъното.

Ейвран пусна тоягата внимателно — опасяваше се да не се счупи в каменната стена.

След секунди рискованото спускане започна. Габорн бе най-отпред, следван от вайлда, Бизнесман и Йоме. Най-отзад остана Ейвран.

Спускането наистина се оказа трудно. Първите стотина крачки Ейвран излиза прилепнала към въжето, местейки ръцете си една под друга. Но много скоро стигна края му.

Трябваше да се пусне. Обзе я смъртен ужас. Всеки бе носил по едно здраво въже — но вече никога нямаше да могат да ги използват.

— Хайде — подкани я Йоме. Беше точно под нея и Ейвран я чуваше да пъшка и да сумти, докато търси за какво да се хване. — Ако почнеш да падаш, ще те уловя.

Сърцето на Ейвран се разтупка. Даровете на мускул ѝ даваха сила, но ѝ беше трудно да намери опора за ръцете и краката си. Водата беше изгладила скалата и не беше останало почти нито едно ръбче. Израслите почти навсякъде гъделичкащи папрати увеличаваха опасността. Нямаше възможност да погледне под себе си, за да види къде да стъпи или за какво да се хване, така че се спускаше по-скоро по инстинкт, отколкото доверявайки се на зрението си.

На всичко отгоре не можеше да разчита и на папратите. Ако успееше да напипа някоя миниатюрна вдлъбнатина или ѝ се наложеше да се хване за някое стебло, в първия момент ѝ се струваше, че корените са достатъчно надълбоко, за да я издържат. Но много често те неочаквано се отскубнаха под тежестта ѝ и тя се мъчеше слепешката да докопа нещо.

Ръцете и краката ѝ бяха по-къси и ѝ бе по-трудно да намери опора, отколкото на останалите.

Бизнесман забеляза, че тя се измъчва, пропусна Йоме да мине под него и се изкачи нагоре, за да е по-близо до нея. Когато положението ставаше безизходно, той подкрепяше с ръка стъпалото ѝ или ѝ вдъхваше увереност.

— Не се притеснявай — казваше ѝ. — Точно под теб има за какво да се хванеш.

И Ейвран успяваше да преодолее ужаса и да се спусне още по-надолу, като внимаваше къде стъпва и за какво се хваща.

Така продължиха още около миля. На места тунелът извиваше като змия, но всеки път, когато Ейвран успяваше да хвърли поглед под себе си, бездната се спускаше все по-надълбоко и по-надълбоко.

Напредваха много бавно.

Тъкмо се канеше да направи следващата крачка, когато Габорн извика:

— Ейвран, стой там. Премести се надясно и се опитай да продължиш надолу.

Беше доста далеч от нея и не беше възможно да е забелязал дебнещата я опасност. Но той беше Земния крал и я беше усетил. И тя постъпи, както той я посъветва, което Габорн правеше непрекъснато, като предупреждаваше останалите.

Спускаха се още цяла миля, но Ейвран така и не виждаше дъно. Нервите ѝ бяха изопнати докрай и тя цялата трепереше.

Земята продължаваше да тътне като далечен гръм под стъпките на халите.

С изненада установи, че все още никой не е паднал. Дори и с подкрепата на Габорн и с всичките им дарове това беше невероятен подвиг.

Габорн стъпи на една скалиста тераска, първото сигурно място, което достигаха, и обяви почивка. Ейвран се спусна надолу и се присъедини към останалите. Йоме бе опряла гръб в скалистата стена — лицето ѝ беше изкривено от страх. Габорн бе приклекнал до нея и се мъчеше да успокои дишането си. Бизнесман се бе отдръпнал възможно най-далеч от бездната, но вайлдът пристъпи до самия ръб и надникна надолу.

Площадката беше широка само три-четири стъпки и бездната зееше все така бездънна под нея. При други обстоятелства Ейвран сигурно би се ужасила да стои толкова близо до ръба. Но в този момент площадката ѝ се струваше като кътче от рая. Тя погледна към безпределния мрак на шахтата над главите им.

„В мига, в който минат през моята стена — помисли си, — халите ще се спуснат по петите ни.“

Бяха великолепни катерачи. С огромните нокти на предните си лапи и с четирите си крака можеха да препускат по склоновете много по-бързо от хората. А и издълбаната от древната река шахта беше достатъчно широка, за да се спусне безпрепятствено през нея някое от чудовищата.

Щом си го помисли, ѝ се прииска да тръгнат веднага.

— Стигнат ли отвора горе — осмели се да каже тя, — достатъчно е да стоварят една скала върху главите ни и да ни погребат.

— Стовари ли се скалата върху главата ти — опита се да се пошегува Бизнесман, — няма защо да се боиш, че ще те погребат.

Той се опита да ѝ се усмихне успокояващо, но Ейвран забеляза, че на никого вече не му се остава на площадката.

Габорн продължи спускането и всички останали го последваха. Ейвран усети, че я болят ръцете; пръстите ѝ бяха разранени до кръв. И другите не бяха в по-добро състояние, след като скалата беше покрита с петънца от кръвта им. Наложил си да не мисли за нищо, за да не усеща болката.

След още половин миля Габорн викна:

— Останете по местата си. Няма никакво дъно.

— Какво означава това? — попита Йоме.

— Не виждам дъното — отвърна той. — Просто... под нас няма нищо.

Ейвран се сви, сграбчила някаква несигурна издатина. Папратите се олюляха, гъделичкайки китките ѝ.

Опита се да погледне надолу, но Бизнесман и зелената жена препречваха гледката. Цялата шахта бе осветена от опалите и Ейвран разбра какво има предвид Габорн — на десетина разкрача под нея шахтата изведнъж свършваше и надолу зееше бездънна пропаст.

Ейвран се долепи до стената с разтупкано сърце. Челото ѝ плувна в пот. Нокътят на лявото ѝ кутре всеки момент щеше да падне. Беше го разранила до кръв.

Помръдна едва-едва пръст и нокътят се откъсна.

Зарови пръстите на краката си в някаква вдлъбнатинка, прилепи главичка до стената и ѝ се прииска да зареве. Крачетата и ръчичките ѝ се тресяха въпреки усилията ѝ да запази хладнокръвие.

„Дали и паяците се уморяват, когато се катерят по стените? — запита се. — Сигурно.“

До слуха ѝ достигаше хриптенето на Габорн, докато той продължаваше да се спуска все по-близо до ръба на празната бездна.

— Мисля, че виждам вода под нас — извика Габорн. — Почти съм сигурен.

Пулсът заблъска в ушите ѝ. Помириса въздуха. Да, усети мирис на вода. Даде си сметка, че през последните няколко часа мирисът непрекъснато се бе усилвал. Цялата пещера бе просмукана от влага, а някои скали бяха покрити с водни капки от кондензацията. Но сега надушваше огромно пространство вода, просмукана със сяра.

„Денковете ни“, беше първата ѝ мисъл. „Хвърлихме долу денковете и оръжията си. Значи са под водата. И няма да ги намерим. И храната.“

Усети, че ѝ прилошава, и се улови за една-единствена надежда: че тоягата ѝ се носи по повърхността. Ако поплуваше достатъчно, щеше да я намери.

Без нея вълшебствата ѝ бяха немислими и макар да бе изгубила всичко друго, беше сигурна, че ако я намери, ще оцелее.

А ако имаха късмет, и денковете щяха да плават на повърхността.

— Има само един начин да се спуснем — обади се Габорн. — Трябва да скочим. Под нас е езеро. Виждам брега.

— Чакай! — спря го Ейвран. — Не знаем какво живее в него!

Но Габорн се хвърли от ръба. Ейвран напрегна слух, като броеше наум, докато плясъкът най-после не стигна до слуха ѝ. Беше преброила до осемдесет и девет.

„Осемдесет и девет секунди? Не — досети се тя. — Имам дванайсет дара на метаболизъм. Трябва да разделя на тринайсет. Кое то е около седем секунди. На какво разстояние ще падна за седем секунди?“

Нямаше никаква представа. Знаеше само, че е доста.

„Какъв би могъл да е най-страшният обитател на езерото?“, запита се Ейвран. Беше яла от мозъка на няколко хали и беше научила доста неща за подземния свят. В езерата отгоре имаше скрабери. Сигурно и в това езеро ги имаше — освен ако нямаше слепоци, които да ги ядат.

В Идуминийско море имаше много слепоци — огромни змиорки, дълги трийсетина стъпки, които можеха да нагълтат цяло дете, мустакати риби с размерите на лодка. А имаше и други, не по-малко опасни твари, като плаващите стомаси — пихтиести мехури, които се лепват за теб и направо започват да те храносмилат.

„Какво е най-страшното, което може да се случи?“ — продължи да си задава въпроси Ейвран и осъзна, че страховете ѝ са неоснователни. Габорн беше Земния крал. И не би допуснал тя да скочи в лапите на смъртта. В най-лошия случай щеше да я щипне някой скрабер.

Погледна надолу. Йоме вече бе скочила. Скачаха през няколко секунди, за да дадат възможност на този отдолу да отплува встрани.

Бизнесман нареди на вайлда си да скочи и Пролет се метна в нищото.

— Не плувам много добре — пошушна Ейвран на Бизнесман.

Чародеят се засмя.

— Не бой се, детето ми, аз плувам като тапа. Изчакай пет секунди, след като скоча. Чакам долу да ти помогна.

Тя нагласи крака и се вторачи през рамо надолу. Видя Бизнесман да се спуска до самия ръб на шахтата. Сега вече успя да види пещерата под себе си. Габорн и останалите бяха засилили опалите и светлинките им блестяха като звезди в лятно небе. Плуваха в огромно езеро с почти идеална кръгла форма и разплискваха вълни около себе си. Габорн плуваше към скалите до отсрещната стена.

Гледката излъчваше спокойствие — сякаш плувци се наслаждаваха на среднощно къпане.

Бизнесман се отблъсна от стената и зарита, политайки надолу. На светлината на опаловата си огърлица Ейвран мерна за миг лицето му — беше абсолютно спокойно. Той полетя с прилепнали от двете страни на тялото му ръце и след миг тъмнината го погълна. Ейвран започна да брой.

В далечината дочу звук, от който сърцето ѝ заблъска като обезумяло — стържещото дишане на хала.

„Къде може да е? Дали не се крие в скалите долу?“

Наклони глава и напрегна слух. С даровете си на слух чуваше всички шумове по-силно, преувеличено.

Не. Звукът идваше отгоре.

— Халите са по петите ни — извика Ейвран.

И не изчака да минат петте секунди на Бизнесман.

Пропадането в тъмнината нямаше край. Никога не беше скачала толкова отвисоко. Най-дългият ѝ скок беше от клоните на старото дърво в езерото в Уитибрук.

Летеше, свита на топка, сграбчила колене с ръце. Преброи почти до сто и най-накрая падна във водата.

Продължи да потъва все по-надолу и по-надолу. Водата беше учудващо топла. Задържа дъх, докато изплуваше. Опита се да огледа наоколо на светлината на опала. Костеливи като щуки слепочи се

стрелкаха из черните води, едновременно стреснати от нещо толкова голямо и привлечени от движенията ѝ. Дъното не се виждаше.

Ейвран се напругаше да изплува на повърхността. Наметката ѝ натежа и си помисли да я свали. Но това беше наметка на маг, която ѝ служеше за защита и скривалище, затова не посмя да се лиши от нея.

Продължаваше да размахва ръце към повърхността. Докосна нещо твърдо и го сграбчи.

Беше напипала тоягата си и я облада усещане за мощ.

За момент се замая наоколо, без да може да повярва на късмета си. Но моментално си даде сметка, че не е само късмет.

„Исках си тоягата и тя ме намери“ — каза си Ейвран.

Бизнесман доплува до нея.

— Тук съм, детето ми, хвани се за ръката ми.

— Халите — изхриптя тя и се вкопчи в наметката му. — Чух ги отгоре в шахтата.

Той тикна тоягата си в ръката ѝ.

— Ето. Дръж, за да ми е по-лесно.

И заплува. Ейвран стисна тоягите и Бизнесман я повлече след себе си.

Ейвран знаеше, че халите не могат да плуват. Потъваха като камъни. Но можеха да лаят като речни раци на кратки разстояния по дъното.

Езерото беше достатъчно малко, за да могат да изпълзят от него. Но дали те го знаеха? Знаеха ли как да се измъкнат? На стотина разкрача виждаха сравнително ясно, но на разстояние над двеста крачки за тях светът потъваше в неясна мъгла.

Не бяха в състояние да усетят очертанията на езерото под себе си. Можеха да надушат само мириса на водата и на скалистите стени. Мирисът на скалите дали щеше да е достатъчно силен, за да ги ориентира за размера на езерото? Щяха ли да дръзнат да скочат в него?

Ейвран не знаеше. Халите можеха да проявяват изключителна смелост. Кожата им беше толкова здрава, че им служеше почти като броня, а бяха и ужасяващо силни. Това им даваше самочувствие на неуязвимост.

„Някои от тях ще ни проследят“, беше сигурна Ейвран. Не можа да проумее защо е толкова сигурна, докато не се порови из мислите си.

Хитрия ядач. Преди няколко дни беше вкусила мозъка му и помнеше какви са чувствата му към човешките същества. Ужасяваща смесица от страх и ненавист след последните победи на хората над халите, примесени с толкова неутолима жажда за мъст, която неминуемо би го накарала да ги преследва.

— Не се притеснявайте за денковете! — викна Габорн от брега. — Вече ги измъкнах. Побързайте!

„Значи денковете са изплували — помисли си Ейвран. — Но копията ги няма.“

Ейвран зарита, за да помогне на Бизнесман да доплуват до брега. След секунди се измъкнаха от черната вода. Светлината от опалите се отразяваше върху водната повърхност и танцуваше по обсипаните с бели кристали стени.

Едва бяха стигнали брега, когато една огромна хала плъсна от шахтата, разплисквайки вълни във всички посоки.

— По-бързо! Насам! — извика Габорн. Сочеше един мрачен свод, където древната река беше издълбала проход в скалата.

— Чакайте! — възпротиви се Ейвран. — Трябва да убием халата. Ако тези горе в шахтата не помиришат смъртта ѝ, ще я последват.

— Не! Бягайте! — нареди Габорн. — Веднага!

— Тръгвай, детето ми — подкани я Бизнесман и я изтегли от водата на брега. — Грабвай денка.

Ейвран метна своя денк на гърба си. Бизнесман хвърли един на вайлда и посегна да вземе своя. Изглеждаше уморен. Имаше толкова дарове, колкото Ейвран, но въпреки това от възрастта движенията му бяха забавени.

Пред тях като търбух зееше пещера. Габорн бе застанал на входа ѝ.

— Бизнесман — изкрещя той, докато чародеят мятеше денка на гърба си, — бягай!

Бизнесман пусна денка и се извърна. Нещо чудовищно се надигаше от водата.

„Нищо не е в състояние да се движи с такава скорост“ — помисли си Ейвран.

Въпреки всички дарове, които имаше, виждаше изсочилата от водата хала като през мъгла. Водата се стичаше от подобната на лопата глава и се разплискваше върху скалите пред краката ѝ.

Бизнесман я гледаше с изкривено от ужас лице, вдигнал с две ръце тоягата си в самозащита.

Още неосъзнала, че халата е въоръжена — с огромен стоманен меч, дълъг поне двайсет стъпки, — Ейвран зърна тъмната сянка на острието да разцепва въздуха.

Миг по-късно до слуха ѝ достигна звукът от цепене на дърво и трошене на кости. Бизнесман литна във въздуха и тупна на трийсетина крачки върху земята.

— Помощ! — изпищя Ейвран.

И вдигна тоягата си, за да се защити. Халата надвисна над главата ѝ, разтвори масивните си челюсти, които можеха да налапат цял фургон. Върху предните ѝ крака в смътно синьо проблясваха руни. Ейвран никога не бе виждала толкова страховит мечоносец. Вдъхна миризмата му и благодарение на даровете на обоняние името му започна да се мерзелее като сянка в ъгълчетата на съзнанието ѝ. Познаваха го всички хали, чиито мозъци бе опитала. Името му всяваше ужас: Съпругът на сенките.

Измежду всички слуги на Истинската властелинка той беше най-коварният и ловкият. Ейвран се вцепени от смъртен ужас.

Той като че ли се вторачи в нея за част от секундата. След което острието изсвистя над главата ѝ.

Тя не съзнаваше какво се случва. Бизнесман го нямаше. Не можеше да помръдне.

— Бягай! — изкрещя Габорн.

Ейвран отскочи встрани в мига, в който острието се стовари върху мястото, където беше стояла допреди секунда. Металът разцепи скалата.

Нещо над главата ѝ, някаква надаваща болезнен вълчи вой сянка се изпречи между нея и халата.

— Кръв! — разцепи въздуха викът на вайлда.

И Пролет нанесе удар с тоягата си, сякаш искаше да смаже Съпруга на сенките.

Внезапно, както беше нападнала, халата отскочи встрани, покатери се на стената и се вкопчи като паяк в нея. И започна да изпраща поток от съобщения под формата на миризми. Ейвран долови мириса на вайлда, последван от миризма, означаваща: „Объркан съм“, а след това: „Предупреждавам, това носи смърт“.

Съпруга на сенките се закатери по стената, потрепвайки със сетивните си пипала. Зелената жена се втурна след него, като виеше от безсилие. Захвърли тоягата, скочи върху една издатина и продължи да се катери подир чудовището. Стените на пещерата бяха покрити с калцит и целите бяха обрасли в папрат. Някои от камъните бяха бели и крехки като крем, а други меки и златисти като восъчна пита. Наслоилите се през вековете утайки бяха оформили шупли и ронливи сталагмити. Зелената жена се катереше със светкавична скорост, а Съпруга на сенките отстъпваше все по-нагоре, докато най-последно не прилепна към тавана като огромен тлъст паяк.

— Кръв, кръв! — виеше сърцераздирателно вайлдът. Изкачи се до тавана и затърси начин да докопа жертвата си.

Съпруга на сенките внезапно скочи, прелетя шейсет стъпки във въздуха и се вкопчи с крака за тавана. Сграбчи с едната си лапа вайлда, отстъпи назад и я размаза в скалата. На фона на яростния вой на вайлда на Ейвран й се стори, че чува хрущене на кости.

След което халата запокити Пролет в езерото. За миг не се чуваше нищо друго освен плисъка на вълните в скалите.

Вкопчена в тавана на пещерата, халата внимателно ги следеше и размахваше сетивните си пипала като обезумяла.

Вайлдът внезапно изскочи на повърхността, като плискаше вода около себе си и все така виеше от ярост.

Съпруга на сенките се оттегли в шахтата.

„Отиде си“ — помисли си с облекчение Ейвран. Макар да знаеше, че е само временно. Той ги изучаваше.

— Ейвран, Бизнесман — извика Габорн.

„Не е възможно Бизнесман да умре — каза си тя. — Та той е моят учител.“

Но знаеше много добре на какво е способен „мечът“ на халата. Огромният къс стомана тежеше неимоверно. Не беше остър като меч, но дори да не те съсечеше, можеше да натроши всичките ти кокали.

Беше виждала убити от халите човешки същества — накълцаните на парчета тела, тук глава, там ръка, разплискана навсякъде кръв, увиснали по клоните на дърветата вътрешности, сякаш закачени по куките на странноприемница суджуци.

Вайлдът беше изпаднал в умопомрачение. Виеше като смъртно ранено животно и газеше към брега. Ейвран не проумяваше как

изобщо е оцеляла.

Тя се изправи с усилие. Не смееше да погледне към Бизнесман. Знаеше какво ще види. Втренчени в пространството невиждащи очи и черва.

— Бизнесман? — викна пак Габорн и се спусна към тях.

Все пак Ейвран погледна. Може би все още беше жив. Лежеше проснат по гръб. Лицето му бе бледо, без капчица кръв, а ръцете му потрепваха като в предсмъртен гърч. От носа и устата му се бяха проточили струйки кръв. Като по някакво чудо беше останал цял, макар ударът на халата да беше попаднал в гърдите му.

— Жив ли си? — попита го Ейвран.

— Радвам се да го чуя — отвърна Бизнесман, но тонът му не съответстваше на опита му да се пошегува, а и в очите му се четеше страх.

„Не е жив — реши Ейвран. — Но все още не е и мъртъв. Просто умира.“

Приклекна, хвана ръката му и я стисна силно. Бизнесман се задъха: опитваше се да поеме въздух. Не стисна ръката ѝ в отговор. Нямахме с какво да я успокои.

Габорн дотича и спря зад Ейвран.

Тя вдигна очи и видя преbledнялото му от уплаха лице. След малко дотича и Йоме.

— Защо не избяга? — попита го Габорн.

— Цели сто години — промълви Бизнесман немощно — бях най-мъдрият човек, когото познавах. — Закашля се и от устата му бликна кръв. — Трудно се вслушвам в съвети.

Йоме беше застанала зад гърба на Габорн и гледаше Бизнесман с преливащи от скръб очи.

Ръцете на Бизнесман потрепнаха и Ейвран отново го погледна. Той я гледаше умолително.

— Няма много време — каза чародеят. — Дай ми жезъла.

— Счупен е — отвърна тя.

Но я облада безумна надежда, че дори и счупен, жезълът би могъл да го изцери. Втурна се да го вземе. Дървото не беше просто пукнато, а се бе разцепило на парченца, пръснати наоколо. Ейвран искаше да ги намери до едно. Всяка тресчица бе съхранила Земна сила, а в основата на жезъла бяха гравирани руни за лек и защита. Искеше да

го сглоби целия. Тя бързо събра всички парчета и се втурна обратно към Бизнесман.

— Съжалявам — тъкмо казваше той на Габорн. — Провалих всички ви.

Дъхът му едва се долавяше и при всяка дума от устата му бликваше струя кръв.

— Недей да говориш — замоли го Йоме, приклепна до него и хвана ръката му.

— Нещата трябва да се казват — отвърна й Бизнесман. — Грозен избавителю, светъл разрушителю — прошепна той, — освобождавам те.

Зелената жена зави като животно от радост. Ейвран вдигна очи към нея. Вайлдът не откъсваше поглед от тавана на шахтата: търсеше път към халите.

— Ейвран — повика я Бизнесман.

Търсеше я с очи, но вече не можеше да фокусира погледа си.

— Тук съм — промълви тя. — Ето ти тоягата.

И започна да подрежда изпочупените парченца върху гърдите му, сякаш бяха подпалки. Той ги опипа и стисна едно от тях.

— Ейвран, трябва да ви оставя. Ти ще ги водиш. Слушай Земята. Сега тя ще ти бъде единственият учител.

Отвори уста, за да поеме въздух, и не каза нито дума повече.

На Ейвран й се стори, че светът под краката й се люшна. Не можеше да повярва, че Бизнесман умира. Старите чародеи като него би трябвало да са недосегаеми. Цялата трепереше.

— Заровете го! — извика Габорн. — По-бързо.

— Какво? — попита Йоме.

— Покрийте го с пръст! — Габорн вдигна лявата си ръка и зашепна отчаяно: — Бизнесман, нека Земята те изцери; нека Земята те скрие; нека Земята те приюти като свой.

Разбира се! Преди три нощи Ейвран беше спала под земята, освободена от необходимостта да диша и да разсъждава. Никога не бе спала толкова дълбоко. И никога не се бе чувствала така укрепнала след сън.

Никой от тях не беше в състояние да спаси Бизнесман, но докато животът все още мъждукаше в него, може би Земята можеше да го стори.

Подът на пещерата обаче бе твърда скала с пръснати тук-там камъчета.

Ейвран грабна тоягата си, удари земята и прошепна:

— Покрий го.

От всички посоки по пода се втурнаха всевъзможни отпадъци, камъни и прахоляк — и се струпваха в покривало от сивкав пясък, скални отломки и пещерни бисери върху Бизнесман.

„Какъв красив гроб“ — помисли си Ейвран.

Обзе я скръб. Страхуваше се, че Бизнесман ги е изоставил завинаги, че нищо не е в състояние да помогне. Че след всичко казано и сторено ще остане да лежи в този красив гроб.

Габорн погледна към мрачната шахта над главите им и сложи ръка на рамото на Ейвран, сякаш за да я успокои. После каза тихо:

— Трябва да тръгваме.

Йоме приклепна до гроба и притисна ръка в пръста, оставяйки отпечатък от дланта си, както правеха на селските погребения. Избърса една бликнала сълза и взе денка на Бизнесман.

Зелената жена продължаваше да крачи по брега на езерото и да търси път към халите. На лицето ѝ имаше драскотина от удара, който ѝ бе нанесъл Съпруга на сенките в каменната стена. Ейвран не забеляза белези от други увреждания.

Ужаси я явната безчовечност на вайлда. Притесняваше я не само неумолимата същност на зелената жена. Абсолютната липса на загриженост към падналия ѝ господар беше смразяваща. Ейвран все още се надяваше да открие някаква следа от човешка сантименталност във вайлда, но зелената жена явно не можеше да изпитва привързаност, състрадание, жалост, обич.

Просто крачеше по брега и виеше от безсилие да настигне халите.

— Пролет — викна я Ейвран. — Тръгваме.

Зелената жена не ѝ обърна капка внимание.

Габорн хвърли поглед към съществото; не можеше да скрие тревогата си.

— Грозен избавителю, светъл разрушителю — извика той. — Чуй ме: тръгваме да преследваме големите врагове на Земята. Най-добре би служила на своя господар, ако дойдеш с нас.

Ейвран не беше сигурна дали вайлдът въобще чу думите му.

Тя усети халите — горе в шахтата те шепнеха и обсъждаха как да постъпят. Бяха десетки. Предполагаше, че вайлдът също ги надушва.

— Да вървим! — Габорн я грабна за ръката.

Йоме вече крачеше по древното речно корито. Габорн затегли Ейвран. Стъпките им отекваха в пещерата.

Докато се отдалечаваха все по-навътре в пещерата, до слуха на Ейвран достигаха пронизителните викове на вайлда.

ВРЪЗКИ, КОИТО СЪЧЕТАВАТ

Прехвърлянето на дарове е по-скоро изкуство, отколкото наука. Всеки облекчител е чувал за онези сублимни случаи, при които прехвърлянето на дарове изглежда истинско чудо — когато например силата на един господар значително се увеличава след прилагане на силар, но и силата на неговия Посветител почти не намалява; или още по-изключителните случаи, при които ефектът се запазва дори след смъртта на Посветителя. Като изучаваме изкуството да постигаме съвършено съчетаване, ние се надяваме, че такива удивителни случаи в бъдеще ще станат норма.

Из „Изкуството на съвършеното съчетаване“ от Анса Пер и Дилан Фендемер, майстори облекчителы

НЯКОЛКО часа след изгрев слънце Мирима и Боренсон стигнаха в Батен, древен град, чиито високи къщи бяха построени в старинен ферециански стил с майсторски издялани камъни, които прилепваха един към друг без никакъв хоросан. Покривите бяха от позеленели от времето медни листове от близките мини — застъпваха се като рибени люспи. Старинните къщи на владетелите се издигаха по хълмовете над просторни градини, в които сред върби със златистожълти листа можеха да се видят мраморни статуи на напъпили девойки, до една размахали дълги саби.

Подминаха града и стигнаха замъка на Абелар Монтесфром, маркиз на Фересия, на най-високия хълм над града. Външните стени бяха варосани и блестяха толкова ярко, че когато утринното слънце ги огряваше, човек го заболяваха очите. Самият замък приличаше на кацнал сред крепостните стени светъл облак. Стражите при портата бяха със сребърни ризници с инкрустирания върху нагръдниците червен граак на Фересия. Цепките върху забралата на шлемовете им

бяха толкова тесни, че войните приличаха на слепци. Бяха въоръжени с дълги копия от потъмняло желязо с декоративни сребърни накрайници.

Мирима избягваше да поглежда дрехите си, все още влажни от къпането в езерото и кални и мръсни от пътя. За сметка на това оглеждаше всичко друго с изумление.

— Затвори си устата — посъветва я деликатно Боренсон. — Тук няма мухи за лапане.

— Толкова е красиво! — промълви тя. — Изобщо не предполагам, че съществува такова място.

И наистина овалните камъни по стените бяха така идеално подравнени, сякаш бяха наредени тази сутрин. Върху мозайка от бели камъчета изпъкваше червеният граак. Моравата покрай пътя беше окосена съвършено равно. От сандъчетата за цветя по первазите на пролуките за стрелба с лък се спускаха жасмин и орлови нокти и се сливаха със слеза и розите по поляните под тях, изпълвайки въздуха с естествените си благоухания. Сред мрачните сенки на кулите се стрелкаха колибри — проблясваха като скъпоценни камъчета на слънчевата светлина.

Мирима забеляза гневното изражение на съпруга си и попита шепнешком, за да не я чуе стражата.

— Какво има?

— Това — отсече Боренсон и кимна към двореца. — На по-малко от триста мили оттук хората в Карис проливат кръвта си и гинат по стените на замъка, а маркизът и неговите контета тънат в разкош. Ще взема да бутна тези красиви сандъчета от прозорците и да метна маркиза след тях.

Мирима не знаеше какво да отговори. Маркизът беше могъщ владетел и наследник на един от най-старите и богати родове в целия Роуфхейвън, а Боренсон беше най-обикновен Рицар на справедливостта. От няколко дни не я изоставяше страха, че ще го изгуби. Усещаше как той ѝ се изплъзва. Растящото му възмущение към Габорн, маркиза и абсолютно всички лордове без съмнение създаваше проблеми.

Боренсон приближи централната кула в мрачно настроение. Пристъпваше стиснал зъби и със зачервено от нахлулата в лицето му кръв. Един прислужник ги въведе във внушително преддверие, където

в позлатени рамки висяха изящни картини на маркиза и неговите прадеди. Огромни канделабри украсяваха полицата над камината.

— Изчакайте тук — помоли прислужникът.

Боренсон крачеше като разгневен пес и имаше вид, като че ли всеки момент ще последва прислужника, за да докопа маркиза. Не бяха изминали и две минути, когато при тях се втурна млад мъж с пламнало лице и искрящи от нетърпение очи.

— Сър Боренсон, нима е вярно? — възкликна младежът. — Води ли битка Земния крал с халите в Карис?

Боренсон огледа момъка за момент.

— Нима знаете?

— Аз съм Бернауд...

— Синът на маркиза? — Боренсон не можа да повярва.

— На вашите услуги. — Бернауд се поклони.

Зло пламъче проблясна в погледа на Боренсон.

— Да, вашият крал воюва с халите, както ще ви се наложи и на вас... много скоро.

В този момент през отворената врата влезе прислужник.

— Маркизът ви умолява да се присъедините към него в Голямата стая за закуска.

Боренсон и Мирима тръгнаха след него към Голямата маркизка зала, последвани от Бернауд. Огромна маса, дълга около петдесет стъпки, заемаше цялата дължина на стаята. Беше отрупана с достатъчно сладкиши, плодове и глиганско, за да се нахранят десетина души, но маркизът седеше сам, сякаш потънал в размисъл от кой деликатес да вкуси.

Покритите със златно фолио щитове на предците на маркиза украсяваха стените над масата — свидетелства за великите родове, от които произхождаше владетелят. Мирима имаше слаби познания по въпроса, но дори тя позна някои от гербовете: ето готвещия се за скок лъв на Меригаст Дръзкия, изправен срещу чародеите на тот в кулата Воглен, когато не беше останала никаква надежда за спасение. Ето ги и двойните орли на крал Хьовенер от Делф, понесли ара от Алкаирските планини. Всички щитове бяха изящни, много от тях бяха изковани от най-изкусните майстори на своята епоха. Но най-силно впечатляваше малък овален щит над централното място на масата, доста недодялана работа, сякаш измайсторена от ръчичките на малко дете. Върху него

беше изрисуван червен граак с разперени крила, кръжащ над два свята. Мирима беше сигурна, че това е щитът на самия Ферес Геборен, сина на Земния крал Ерден Геборен. Бяха го наричали Свирепия заради безстрашието му в битките. Според легендата тринайсетгодишен той станал причина за похода до Долния свят с магьосника Сендавиан и Дайлан от Черния чук. Там Ферес помолил Сияйните да влезнат в битка на страната на човечеството. От всички рицари никой не бил така почитан като Ферес Геборен.

Печален беше споменът за величествената някога Фересия. Още по-тъжно напомняне за нейната гибел беше самият маркиз, седнал в копринения си халат точно под щита и втренчил високомерен поглед в Мирима и Боренсон. Държеше пред лицето си бяла парфюмирана кърпичка и киселото му изражение не скриваше отвращението му, че две нищожни същества като Мирима и нейният съпруг са се явили по негово нареждане.

— Мили боже — възкликна маркизът, — сър Боренсон, толкова се радвам, че те виждам! Изглеждаш... добре.

— Вие също — отвърна натъртено Боренсон; изпъкналите вени на шията му сякаш щяха да се спукат. — Макар че при последната ни среща разполагахте с четири-пет дара на обаяние. Без тях изглеждате... доста по-съсухрен образец на човешкия род.

Лицето на маркиза побеля от обидата. Боренсон се престори, че се закашля в шепата си, след което тупна маркиза по рамото с обичайния между воини жест. Маркизът изгледа наглата ръка, ококорил очи от изумление.

Боренсон приличаше на човек, готов да извърши убийство, а маркизът на човек, готов да припадне всеки момент.

— Аз, аз, аз се надявам, че всичко е наред с... нашия крал — заекна маркизът.

— О, кралството е съсипано, както със сигурност знаете — отвърна Боренсон. — Затова Габорн ме изпрати да ви предам спешно послание. Както също така знаете, той се сражава с халите южно от Карис.

— Той? — престори се на неосведомен маркизът.

— Той — натърти Боренсон. — И се пита дали старият му приятел, маркизът на Фересия, се крие?

— Така ли? — изненада се маркизът.

— Нали получихте призива да участвате в битката?

— Да — заоправдава се маркизът, — и веднага се подготвих да потегля, но тъкмо тогава Радж Агън разруши Синята кула и моите воители останаха с по-малко от дваисетина дара. Без съмнение, не може да очакваш от някого да влезе в битка без дарове!

— Може и трябва — натърти заплашително Боренсон. — В Карис мъже, жени и деца се втурнаха срещу халите, без да ги е грижа за собствения им живот. Сили им даваше единствено отчаянието, защото нямаха друг избор.

— Гадна работа — измърмори отвратено маркизът.

— А сега е ваш ред — добави Боренсон.

Капки пот оросиха челото на маркиза и той тикна парфюмираната кърпичка по-близо до лицето си.

— Трябва да въоръжите воитите си и веднага да потеглите към Карис, като влизате в битка с всеки неприятел, който изскочи на пътя ви, бил той човек или хала.

— Мили боже! — простена маркизът.

— Татко, разрешаваш ли да отида? — намеси се синът му.

— Мисля, че... — започна маркизът.

— Чудесна идея — прекъсна го Боренсон. — Вие трябва да представите вашия син на Земния крал, както за да покажете роднинска солидарност, така и да получи неговата благословия. Всеки друг избор би ви оставил... — той огледа внимателно шията на маркиза, сякаш обмисляше къде да нанесе удара си палачът, и довърши: — незащитени.

Маркизът беше истински затруднен, но синът му настоя:

— Татко, сега е моментът за нашия шанс! Можем да покажем на света, че Ферес все още е един от великите родове. Ще известя войската!

И момъкът изтича от стаята, като остави маркиза в ръцете на Боренсон.

Сърцето на Мирима се беше разтупкало. Боренсон и маркизът не изпитваха добри чувства един към друг, но Боренсон играеше опасна игра. Габорн не беше нареждал маркизът да влиза в сражение и не беше отправял никакви заплахи, нито прикрити, нито явни. И въпреки това Боренсон заплашваше с кралско отмъщение.

Боренсон се усмихна зловецко.

— Добър момък е синът ти. — И се залови с най-належащото: — Имаш ли ловък облекчител? Пътувам за Инкара и се нуждая от три дара на издръжливост.

— Им... мам облекчител — заекна маркизът, — а могат да се намерят и подходящи Посветители, но се боя, че нямам никакви силари.

— Нося си мои — каза Боренсон. — И имам още дузина, които бих искал да подаря на сина ти.

Пред замъка Бернауд викаше на капитана на стражата да приготви коне.

Маркизът изгледа изпитателно Боренсон и неочаквано ужасът в очите му като че ли се стопи. Лицето му стана сериозно.

— Ти също забеляза, нали? — попита маркизът. — Синът ми е повече мъж, отколкото се надявах да стане. Много прилича на дядо си на млади години. В негово лице родът Ферес може да се надява да възвърне славата си.

Боренсон само кимна. Никога дори не би се престорил, че изпитва предразположение към маркиза. Старият мъж се усмихна раздражено.

— Та значи кралят ни нарежда да потеглим на бран. Нека огънят погълне старите дървета, за да направи място за новите. — Той въздъхна и се втренчи в Боренсон. — Злорадстваш. Ще си доволен да ме видиш мъртъв.

— Аз... — почна Боренсон.

— Не отричай, сър Боренсон. Познавам те от колко, десетина години? Винаги си бил уверен във воинската си доблест. Независимо че притежавам богатства, които никога няма да имаш, или пък титла над твоята, всеки път, когато се срещнем, ме наблюдаваш с непоносимия си поглед. Знам какво мислиш за мен. Моите предци са били славни крале. Но през вековете парчета от кралството ни веднъж са били разменени от някой владетел, друг път прахосани от следващия, трети път откраднати от поредния, който бил прекалено слаб, за да задържи справедливо натрупаното, и последният в тази редица... съм аз. Още когато беше на тринайсет години, ти ме гледаше с презрение, защото знаеше какво представлявам: дребна рибка, пръкнала се от хайвера и прищевките на потекло от левиатани.

— Караш ме да говоря направо — почти изръмжа Боренсон, — а и собственото ти неуважение към себе си облекчава задачата ми.

Той подпря ръце на масата, така че почти допря лице до лицето на маркиза и заби очи в неговите, без да мига.

— Да, бих се радвал да те видя мъртъв. Не понасям мъже, които тънат в разкош, а същевременно оплакват съдбата си. Когато бях тринайсетгодишен хлапак, ти ме гледаше с високомерие, защото бях беден, а ти беше богат, защото баща ми беше убиец, а твоят беше господар. Но още тогава знаех, че съм по-добър, отколкото ти можеше дори да мечтаеш да станеш някога. Истината е, че ти, сър, си мамино синче с толкова кекави крачета, че никога не би могъл да направиш собствено дете. Казваш, че Бернауд прилича на дядо си, но подозирам, че ако огледаме стражите ти, ще открием някой, на когото да прилича повече. Срам за теб! Ако беше поне мъничко мъж, щеше да направиш всичко, за да ме убиеш точно в този момент заради думите ми, независимо дали имаш дарове, или не.

Лицето на маркиза се вкамени и за момент на Мирима ѝ се стори, че ще измъкне ножа за месо от глиганския бут и ще го забие в шията на съпруга ѝ. Вместо това той се отпусна на стола и се усмихна злобно.

— Винаги си страдал от амбицията да се докажеш. Така е при плебеите. Дори сега, като капитан на кралската стража, изпитваш необходимост да ме предизвикваш.

Маркизът очевидно не беше чул, че Боренсон е напуснал поста си, и Мирима се запита как ли би постъпил, ако знаеше.

— Но — продължи той — за мен е ненужно да воювам с теб. Ти и парцаливата ти съпруга заминавате за Инкара, а ние и двамата знаем, че Децата на нощта ще върнат главите ви в чувал до изгрев слънце. Колкото до мен, отивам да се бия с халите — много по-достоеен и непреклонен противник от теб.

Мирима за миг си помисли, че след подобни оскърбления мъжът ѝ ще го убие, но Боренсон се разсмя с глас, преливащ от веселие. Маркизът също се разсмя, а Боренсон го тупна по рамото, сякаш бяха стари приятели. И наистина в момента ги обединяваше, ако не друго, то взаимната им омраза, презрение и желание да отприщят яростта си срещу друг противник.

Боренсон и Мирима крачеха към цитаделата на Посветителите зад замъка. Както всичко останало в имението на маркиза, тя беше прекалено красива. Стените и кулите бяха варосани, така че постройката направо блестеше. В двора растяха бадемови дървета. Листата им бяха кафяви и тревата беше покрита със златни бадеми. Катерички подскачаха като обезумели, за да скрият по-бързо съкровищата си. Двама Посветители играеха шах в открития двор до един фонтан, а един сляп Посветител беше седнал с лютнята си в едно сенчесто кътче и пееше:

*В ливадите на Ендемор
жена танцуваше във бяло.
Звездите даже онемяха
пред чудното ѝ тяло.*

*И Фалион бе онемял,
обзет от мисли страстни,
че цял живот си бе мечтал
за таз жена прекрасна.*

— Мразиш ли маркиза? — попита Мирима.

— Не — отвърна Боренсон. — „Мразя“ е много силна дума. По-скоро изпитвам към него такова презрение, че бих се зарадвал на смъртта му. Това не е омраза.

— Наистина ли?

— Да — потвърди Боренсон. — Ако го мразех, щях да го убия със собствените си ръце.

— Какво имаше предвид — продължи да разпитва Мирима, — когато каза, че „децата“ ще върнат главите ни в чувал?

— Децата на нощта — обясни Боренсон. — Това означава думата „инкарци“. Идва от „инз“ — тъмнина, и „карат“ — потомство.

Произнесе думите с такъв акцент, че Мирима си помисли, че знае добре езика.

— Инкарците ще върнат главите ни в чувал — добави той.

— Защо? — попита Мирима.

Боренсон въздъхна.

— Какво знаеш за инкарците?

— Познавах един у дома — Дракениан То. Чудесен певец. Но беше много кротък и мисля, че никой не знаеше нищо за него.

— Нали ти е известно, че границите ни са затворени? — попита Боренсон. — Преди шейсет години дядото на Габорн изгони инкарците от кралството си и Кралят на бурите започна да отмъщава. На пръсти се броят онези, които са успели да се върнат оттам.

— Това съм го чувала и аз. Но мислех, че щом сме пратеници, ще ни бъде гарантирана сигурност. Дори военните куриери понякога разнасят послания.

— Ако мислиш, че сме в безопасност, значи не знаеш достатъчно за инкарците — каза Боренсон. — Те ни *мразят*.

От тона му тя усети, че те не просто не харесват нейния народ, а искат да го унищожат. Но се питаше каква е причината за това. Знаеше, че инкарците са обявени извън закона в Мистария, но това не важеше за всички кралства в Роуфхейвън. Крал Силвареста ги търпеше в Хиърдън и дори понякога търгуваше с онези инкарци, които използваша пътищата на подправките през Индопал. Затова се запита дали твърденията на Боренсон не са повлияни от местните конфликти.

— И защо ни мразят?

— Не знам цялата история — отвърна Боренсон. — И може би никой не я знае. Знаеш ли какво изпитват инкарците към нас, Родените през деня, ако имаме поколение с някои от тях?

— Не одобряват ли?

— Меко казано — продължи той. — Няма да ти го кажат право в лицето, но много инкарци просто се разболяват от подобна мисъл — при това основателно. Всяко дете от подобен съюз взема кожата, косата и цвета на *очите* на родения през деня родител.

— Което ще рече?

— Чистокръвният инкарец е с бели като лед очи и може да вижда в абсолютен мрак дори в подземния свят. Докато тези от смесен брак нощно време не виждат по-добре от нас, при това тъмните очи се наследяват от поколение на поколение. Инкарците наричат такива хора *кутасари* — развален плод на пениса. По техните земи някои ги отбягват, други ги съжालяват, но те си остават завинаги изолирани от Децата на нощта.

Мирима си спомни за убиеца със смесена кръв, който се бе опитал да убие Габорн.

— Но нали — заспори тя — дори в някои кралски родове има *кутасари*. Даже самият племенник на Краля на бурите...

— Никога няма да седне на трона — довърши Боренсон.

— Ама че мистерия — продължи Мирима. — Защо би се съгласил един кутасар от Инкара да действа като убиец? Защо би се опитал да убие Габорн? Очевидно не от любов към родината си.

— Вероятно просто за да докаже цената си пред своя народ — отговори Боренсон. — Може да има и още нещо. Инкарците не ни мразят само заради цвета на очите. Те ни наричат „варвари“. Те мразят обичаите ни, начина ни на живот, нашата цивилизация. Мислят, че ни превъзхождат.

— Това не може да е цялата причина — настояваше Мирима. — Виждала съм инкарци в Хиърдън. Въобще не се държаха високомерно. Трябва да има още нещо.

— Добре — започна Боренсон. — В такъв случай ще ти изнеса един урок по история. Преди шейсет години дядото на Габорн, Тимор Рахджим Ордън, установил, че много инкарци, които влизали по нашите земи, били престъпници, избягали от правосъдието, и затворил границите. Върнал и много от търговците им и наредил на по-дребните аристократи да изпращат в съда всеки, който представлявал заплаха. Така трима дребни инкарски благородници в имението на херцог Белингурст попаднали в съда и гордо признали, че са повече от престъпници — те били убийци, решени да убият кралските Посветители. Били от някакво южно племе в Инкара, което ни мразело най-много от всички, и се били заклели да унищожат нас, „варварите“ в Мистария. Белингурст ги екзекутирал набързо, без да поиска разрешение от крал Ордън. Кралят бил кротък човек и някои твърдят, че щял само да обяви нарушителите извън закона. Не съм убеден в това, но така или иначе, вече било твърде късно. И той изпратил телата им у дома за урок на всички инкарци.

— Когато мъртъвците били откарани в родната си страна, семействата им предявили пред своя крал категорични претенции за разплата — продължи той. — И крал Зандарос изпратил гневно послание, в което давал израз на възмущението си от екзекуциите и проклинал северняците. Дядото на Габорн изпратил небесен ездач през

планините, съобщавайки на Зандарос, че след като той отказва да охранява собствените си граници, няма право да се възмущава от опитите ни да се защитим. Ден по-късно един небесен ездач от Инкара пуснал един чувал върху най-високата кула в Дворовете на прилива в самите крака на крал Ордън. В него била главата на детето, отнесло посланието на Краля на бурите, заедно с указ, който предупреждавал че гражданите на Мистария, както и на всички останали кралства в Роуфхейвън, вече няма да бъдат допускани в Инкара. Малко след това инкарците започнали строежа на тяхната стена от руни по продължение на северната граница, която днес никой не смее да прекоси.

— Но това се е случило отдавна — недоумяваше Мирима. — Може новият върховен крал да е по-благоразположен.

— Зандарос е все още върховен крал на Инкара. Вярно, че е много стар, но се говори, че е повече от крал. Той е могъщ маг, който може да призовава бури, и използва силата си, за да удължи живота си.

— И все пак — настоя Мирима — за шейсет години гневът му положително се е поохладил. Спорът му е бил с дядото на Габорн, не с нас.

— Да — съгласи се Боренсон. — В това ми е надеждата. Това е единственото, което би могло да ни спаси. Ние отиваме като пратеници не на стария, а на новия крал и носим предложение за мир. Дори този коравосърдечен дърт язовец би трябвало да се съобрази с това.

Надвисна напрегната тишина. Боренсон обичаше съпругата си и ѝ предлагаше последна възможност да се откаже от това рисковано пътешествие.

Но Мирима обяви категорично:

— Няма да остана тук.

— Чудесно — каза Боренсон.

Боренсон предаде три силара за издръжливост на облекчителя на маркиза, застаряващ мъж, който ги заоглежда с наслада, сякаш не беше виждал такова количество от много, много дълго. Облекчителят отиде до един дневник и се върна, поклащайки глава.

— Само двама души са предложили издръжливост за последната година. Бихте ли почакали, докато нашите глашатаи намерят трети?

— Това може да отнеме няколко седмици — въздъхна Боренсон.
— Дайте ми, каквото имате сега, и пратете глашатаите. Вероятно можете да използвате вектор за третия дар, нали?

— Става — съгласи се облекчителят и изчезна от стаята, за да се приготви.

Мирима заглежда работната стая, изпълнена с облекчителски уреди и приспособления. Имаше везни за измерване на кървав метал, клещи, чукове и пили, малко огнище, дебели железни калъпи за направа на силари. Една карта на стената показваше различните руни, които позволяваха прехвърлянето на различни видове дарове, като взор и разум, заедно с възможните незначителни варианти във формата на руните. Върху картите бяха надраскани и тайни бележки на тайните езици на различни облекчители.

Мирима погледна озадачено Боренсон. Забеляза, че е леко пребледнял.

— Как си?

— Добре — отговори той. — Защо?

— Облекчителят в Карис каза, че ще използва вектор, за да ти прехвърли дарове: на метаболизъм, мускули и разум. Но сега не се движиш по-бързо, отколкото преди два дни. Мислиш ли, че е забравил?

— Не — отвърна Боренсон. — Облекчителят пази подробни бележки. Сигурен съм, че просто е твърде зает. Градът беше...

Той се замисли за точна дума за съсипването на Карис. Стените бяха рухнали под пристъпа на халите и много от великолепните кули бяха срутени. Земята на трийсет мили наоколо беше почерняла и изгорена, останала без нито една тревичка. Трупове на хали — черни монолити с широко зейнали уста — покриваха полята заедно с труповете на мъртви хора. Проклятията на халите тегнеха над града — смрад, която настояваше хората да се съсухрят, да ослепеят и да се разложат. Като си припомни кошмара в Карис, Мирима не можа да се сети за подходяща дума за описанието му. *Разрушен* беше твърде слаба. Срутен? Опустошен? Боренсон беше казал „заличен“.

— И все пак — продължи Мирима — много хора оцеляха. Би трябвало да намери Посветители.

— Само че тези хора не искат нищо друго, освен да се махнат от Карис — отвърна Боренсон. — Облекчителите бяха заети с

преместването на Посветителите, опитваха се да ги натоварят на лодките. Сигурен съм, че ще прехвърли даровете при първа възможност.

Въпреки че уверяваше Мирима, самият Боренсон не беше особено убеден. По всичко изглеждаше, че неговите Посветители в момента се спускат по течението, вероятно към Дворовете на прилива. Ако облекчителят бе с тях, щеше да потърси място да ги настани, а от слуховете Мирима знаеше, че повечето градове по реката са претъпкани с ранени и бездомни бегълци и не могат да поемат голям брой Посветители. При тези обстоятелства можеше да минат дни или седмици, преди облекчителят да се върне към обичайните си задължения.

Липсата на дарове у Боренсон доста затрудняваше Мирима. Липсваше ѝ и воинският опит на Боренсон, но пък тя имаше повече дарове и беше определено по-силна, по-бърза и по-находчива. При всяко положение беше по-подготвена от него за пътуване до Инкара.

Боренсон сигурно затова нервно кръстосваше стаята. Приблужи се до прозореца, погледна навън, въздъхна и седна с гръб към стената. Беше блед и целият трепереше. На челото му беше избила пот.

— Какво има? — попита Мирима.

— Не знам дали ще мога да го направя пак — промълви той. — Виждал съм да умират много Посветители.

Мирима се досети за какво мисли. Беше принуден да изколи Посветителите на Радж Атън в замъка Силвареста — хиляди мъже, жени и деца — за една-единствена нощ. Мислеше и за своите Посветители, които Радж Атън беше убил в Синята кула.

— Знаеш ли — тихо каза той, — маркизът имаше право за мен. Като младеж винаги исках да съм Повелител на руни. Исках да се докажа и мислех, че като приемам дарове, ще стана по-могъщ. Но това не просто ти дарява мощ. Натоварва те с нови отговорности и ти разкрива... нови светове на страдание.

След по-малко от час облекчителят доведе Посветителите — две здрави момичета на единайсет и дванайсет години — и остана с тях зад завесата в приемната, уютна стая във весели цветове, мебелирана с удобни кушетки, за да ги успокои. Мирима чуваше разговора им — момичетата молеха облекчителя да им даде гаранции, че овдовялата им майка и по-малките им братчета ще получат храна от кралските запаси.

— Прекрасни млади жертви, и двете — прошепна гневно Боренсон, след като надникна през завесата.

Трепереше, докато облекчителят изтегляше издръжливостта от момичетата, което бе съпроводено от болезнените им викове. Дори когато силарите докоснаха плътта му и усети екстаза от прехвърлянето на даровете, не престана да трепери. Когато помощниците на облекчителя изведоха пребледнелите и омаломощени от шока момиченца, Боренсон повърна на пода.

КУХИТЕ ВЪЛЦИ

Кухият вълк може би дължи името си на необикновената си фигура. Краката му са издължени, стомахът прибран към гръбначния стълб, поради което винаги изглежда празен. Но аз предпочитам теорията, че това създание дължи името си на изцъклените му бездушни очи.

В дните на лудия крал Харил животното е подложено на гонения до почти пълното му изтребване. Но при един излет кралят дочул хора на натрапчивия им вой, по-дълбок и плътен от този на по-дребните им братовчеди.

„О, каква прелестна музика правят тези вълци. Нека гласовете им изпълват тези планини завинаги!“, обявил той и забранил лова им в продължение на почти четиридесет години, докато не пренаселили планините.

След смъртта му ловът бил подновен, разгърнати били цели армии и той станал популярен като „Войната на вълците“.

Из „Бозайници в Роуфхейвън“ от чародея Бизнесман

ПЪТЯТ КЪМ Алкаирските планини южно от Батен беше пуст и изоставен. На места гората напълно го скриваше и много често Мирима и Боренсон яздеха направо между дърветата, напразно вирайки се за следа от път. Но щом се заизкачваха над горите към покритите с лед назъбени върхове, коловозите и каменните стени можеха лесно да се видят.

От далечните планини се дочуваше и зловещият вой на кухи вълци, сякаш стенещ между скалите вятър.

Тъкмо бяха спрели да навлекат по-тежки наметала в края на рядка горичка, където сред сенките на морените все още се гушеха купчинки сняг, когато Мирима усети присъствието на друг ездач.

— Нашето приятелче е наблизно — каза тя. — Надушвам го.

— Убиецът ли? — попита Боренсон.

Тя слезе от коня и внимателно опъна лъка си. Измъкна стрела от колчана и плю върху остроото стоманено шило, овлажнявайки го с вода от собственото си тяло. После прошепна:

— Улучвай точно.

И погледна към Боренсон.

Боренсон извади бойния си чук. Беше неспокоен. Не беше воден маг, но Мирима го беше окъпала и му беше предоставила благословията на водата. Той също плю върху чука и прошепна:

— Нека Водата те води.

Мирима огледа пътя пред тях. Издигаше се плавно нагоре. Тук-там по планинския склон растяха групички борчета — стволите им се чернееха на фона на ослепително белия сняг. Нямахше кой знае какви възможности човек да се скрие някъде. Но Мирима беше сигурна, че убиецът е достатъчно близо пред тях и не може да не ги е забелязал.

— Колко е далеч? — попита Боренсон.

— На една-две мили — отвърна тя.

— Ти тръгни вдясно от пътя, аз ще тръгна наляво — предложи той.

Вързаха конете за едно дърво и се запромъкваха от двете страни на пътя.

По снега имаше безброй вълчи следи. Мирима изостри сетивата си: пронизваше с поглед сенките, вслушваше се във всеки звук — покашляне, шумолене на клонка. Подуши въздуха. Вятърът духаше от всички страни. За момент изгуби миризмата на убиеца, в следващия я усети два пъти по-силно.

Наоколо нямаше почти никакво прикритие, а след половин миля свършиха и дърветата.

Мирима скочи и се втурна с почти безшумни стъпки по снега. С петте дара на метаболизъм, прибавени към даровете на мускули и издръжливост, можеше да тича часове без усилие. А още по-важно — можеше да тича по-бързо от повечето коне. Надяваше се скоростта да ѝ осигури преимущество при всяко стълкновение.

Тичаше с петдесет-шейсет мили в час, привела ниско глава, надушвайки миризмата на убиеца. Не беше тичала така, откакто беше приела даровете. Усещането беше странно.

Времето не течеше по различен начин. Скоростта беше добра, но не прекомерно. Все пак на един завой усети някакво странно дръпване, което я накара на завоите да се привежда навътре. А когато отново се изправяше, стомахът ѝ се присвиваше, сякаш тялото ѝ излиташе.

Усещаше устрем и сила, подобно на подгонил елен вълк.

Въздухът стана по-рядък и студен. Скреж покриваше калта там, където слънчевите лъчи все още не бяха докоснали сенките. Високо в планините снегът блестеше под слънчевата светлина. Тъкмо беше подминала последните дървета, когато миризмата на коня на убиеца внезапно я блъсна в носа.

Тя спря и огледа пътя пред себе си. Усети неуловимата миризма на огън, чиято пепел вече е изстинала. Убиецът беше лагерувал на хълма вдясно. Там се издигаха няколко дървета. Ако имаше късмет, можеше да е заспал.

Дълго се визира натам, но не забеляза никакво движение, нито пък различи нещо, което да напомня, макар и смътно, човек.

Измина крадешком двеста крачки встрани от пътя и заобиколи през едно дърво към дърветата. Не видя никого, но конската миризма се усили. Остави се на обонянието да я поведе към горичката, нагоре към един зъбер край паднало дърво.

Не забеляза лагера на убиеца, докато не се приближи на четирийсет стъпки от него. Беше наскреж група израсли едно до друго дървета, чиито клони образуваха естествен покрив. На това място земята някога беше хлътнала и малка скала се издигаше в полукръг на височината на гърдите, оформяйки нещо като защитна стеничка. Тя видя щръкналите над скалата уши на коня и замръзна.

До слуха ѝ достигна тежкото, хрипливо дишане на убиеца. Помириса въздуха. Усети миризма на кръв и гной. Мъжът беше ранен.

Мирима погледна назад. Боренсон я беше забелязал да притичва и сега подскочаше нагоре по хълма към нея, за да я настигне. Попадна в дълбока пряспа и наоколо му се разхвърча сняг, докато се опитваше да се изправи. Тя вдигна ръка, за да го предупреди, прикри се зад едно дърво и зачака.

Накрая той се приближи до нея. Дишаше учестено. Надникна в гъсталака, видя миниатюрния лагер и кимна. После ѝ даде знак да заобиколи лагера, за да се появи в гръб.

Мирима се запромъква безшумно по ръба на горичката. Размекнатият сняг пропадеше на всяка крачка. Под крака ѝ изпращя клонче. Конят, чиято глава едва се показваше над скалата, наостри уши.

Непосредствено до лагера снегът беше утъпкан от вълчи следи. Мирима вдигна очи и видя бял силует на фона на група дървета нагоре по склона. Беше огромен вълк. Не помръдваше. Звярът внезапно се извърна и заподскача, отдалечи се по заледения склон с тих вой.

В същия момент зад нея изпращя съчка. Тя се обърна и видя Боренсон с високо вдигнат над главата боен чук да се втурва към заслонения лагер.

Остър вятър изскимтя през дърветата към тях. Не идваше откъм склона. Приближаваше като килното на една страна торнадо към Мирима и нейния съпруг. Горичката внезапно се разтресе като от гръм и погледът на Мирима се замъгли от вихрушка борови иглички, шишарки и парченца лед.

Сърцето ѝ сякаш спря. За миг тя си помисли, че Сияйният на мрака се е върнал, защото само при срещата си с него беше изпитвала нещо подобно.

— Магия! — извика тя. Не можеше да помръдне.

Вихрушката я връхлетя: заслепяващ порив на леден вятър, който изблъска стрелата от ръцете ѝ. Върху нея се посипаха шишарки и клонки, по лицето я заудряха парченца лед. Мирима присви очи и вдигна ръка, за да се предпази.

Боренсон се хвърли с крясък напред. За миг вихрушката стихна, после се насочи към него. Той скочи в дупката.

Бойният му чук се стовари с тъп звук върху нечия плът, надигна се ридаещо стенание.

След това вятърът се завъртя около дърветата, а викът продължаваше да изскача на пресекулки от гърлото на мъжа. Борови иглички и лед закръжиха като вихрушка във въздуха и се понесоха нагоре по планинския склон — на юг, към Инкара.

Мирима чу сред вятъра вика „Нееее!“ — заглъхваше все по-надалеч, отеквайки между каньоните.

Тя дотича до Боренсон. Знаеше какво ще види.

Мъжът ѝ стоеше над един труп и се мъчеше да освободи острието на чука от главата на магьосника. Мъртвецът беше облечен в

синята туника на куриер от Мистария с образа на зеления мъж на гърдите. Но дългата му сребърна коса показваше, че е инкарец. Леденозелените му очи бяха широко отворени, устата му беше леко закръглена, сякаш от изненада или от болка.

Конят изцвили жално при вида на непознатите и се опита да се надигне. Краката му бяха спънати.

— Пилвин коли Зандарос — каза Мирима.

— Магьосникът, който се опита да убие Габорн? — поиска потвърждение Боренсон.

Тя кимна. Пилвин беше едновременно убиец и магьосник на Въздуха. Мирима поклати объркано глава.

— Какво според теб е правил тук? Чакал е скрит в засада?

Боренсон оглеждаше земята. Лагерът беше в отвратително състояние. Спънатият кон очевидно лежеше в собствените си изпражнения от часове. Животното гледаше Боренсон умолително.

Мирима не забеляза нито една останала съчка край огъня. Той едва-едва допушваше.

Боренсон се приведе над трупа на Пилвин. Преди четири дни сър Хосуел, един от стражите на Йоме, го беше улучил със стрела. Раната би умъртвила за минути всеки обикновен човек. Беше проникнала в белия дроб на Пилвин. Но се знаеше, че да убиеш маг на Въздуха е изключително трудно. При това Пилвин беше Повелител на руни с дарове на издръжливост. Така че той просто беше запушил дупката в гърдите си с груба превръзка. Но Мирима видя, че ужасно подпухналата рана е покрита с кора засъхнала почерняла кръв. По ръбчетата на превръзката пълзяха личинки.

— Нямахте да оцелеете дълго — промълви Боренсон. — Щеше да умре след няколко часа, даже да не го бяхме нападнали. Ако не го убиеше инфекцията, щяха да го направят кухите вълци.

— А защо ни преследваше онази нощ? — попита Мирима.

— Мисля, че не ни е преследвал — отвърна Боренсон. — Просто и той като нас е пътувал за Инкара. Вероятно се е отбил от пътя да почине и ни е чул да минаваме, след което е решил да мине зад нас. Може дори да се е надявал на помощта ни. Но той беше инкарец в Мистария — извън закона.

Боренсон въздъхна.

Мирима пристъпи към тялото. Посегна да махне превръзката и да огледа раната. Когато доближи ръка до гърдите му, усети студен полъх и предположи, че е докоснала написани с Вятър защитни руни.

Високо от хълма, иззад малка група дървета, чу ужасния призракен вой на гласа му и зърна ледената вихрушка да се носи все по-надалеч, вече на около миля нагоре по склона.

Боренсон погледна нататък и каза:

— Неговият елементал ще стигне в Инкара много преди нас.

Мирима се замисли за собствения си елементал, който растеше в нея. Представи си, че когато умре, Водата вътре в нея просто ще изтече от устата и клепачите ѝ, оставяйки само една локвичка.

Боренсон отиде до коня на Пилвин и махна букаите. Животното се изправи.

След това Боренсон скочи върху каменния заслон над лагера. Не каза нищо, но позата и наклонът на главата му сякаш я питаха: „Готова ли си да вървим?“

— Какво ще правим с тялото? — попита Мирима.

— Остави го — отвърна той. — Вълците ще се справят.

— Но той е племенник на Краля на бурите — настоя Мирима. — Трябва да се отнесем с уважение.

— Не можем да изкопаем дупка, а нямам намерение да го пренасям през планините до Инкара — отсече Боренсон. — Крал Зандарос надали ще е особено доволен да научи, че сме убили роднината му, докато сме пътували да молим за благоволението му.

— Прав си — съгласи се Мирима. — Разбира се, че си прав. Но в цялата тази работа нещо ме тревожи. Магьосниците не умират току-така. След като поразих Сияйния на мрака, неговата стихия замята около нас камъни колкото ябълки. Бизнесман предупреди, че природната стихия е способна да извърши голяма злина. Стихията на Пилвин е малка, но това нещо се е отправило към Инкара.

Тя отново изпита лошото предчувствие, което нарастваше през целия ден. Нещо или някой щеше да се опита да ѝ отнеме съпруга. Възможно ли бе това да е природната стихия на магьосника?

— Погледни нещата от добрата им страна — предложи Боренсон. — Поне се сдобихме с добър кон.

С трите коня пътуването през снега стана по-бързо. Или поне така би изглеждало на страничен наблюдател. Подсилените коне вземаха на галоп височините, мятайки с копитата си сняг и буци лед на всички страни. Когато пътят беше равен, сякаш се носеха над него — с такава невероятна скорост и грациозност напредваха.

Но сега Мирима имаше повече дарове на метаболизъм от коня си и за сетивата ѝ той изобщо не се движеше бързо. Тя имаше чувството, че самото време се е разтегнало. Слънцето се влачеше едва-едва по небето, кретайки към мрака. Един ден като че ли се точеше цели пет денонощия. Всяка секунда от живота ѝ се влачеше безкрайно.

Пътуването им беше започнало преди изгрев. За това време бяха пропътували стотици мили.

Пътят нагоре по височините беше еднообразен. Мирима дори не беше успяла да види нито един от прехвалените кухи вълци отблизо. Веднъж забеляза в далечината цяла глутница да се носи по снега — бели на бял фон, те препускаха като призраци по склоновете на срещнатата планина. Дори от разстояние изглеждаха огромни.

Кухите вълци ги забелязаха и удвоиха скоростта с надеждата да ги застигнат, но не можеха да се мерят с подсилените коне. Боренсон остави конете да препускат цял час.

При следващото спиране вече бяха близо до планинските върхове. Снегът беше около педя дълбок и беше хванал ледена кора от нощния студ. Мирима огледа следите пред тях. Покритият със сняг път се виеше през хълмовете и изглеждаше достатъчно широк и не особен стръмен, за да може да мине и фургон.

Неизвестно защо Мирима винаги си беше представяла Алкаирските планини непроходими. Вероятно за човек без дарове пътуването би било по-голямо премеждие. Но тя подозираше, че прекосяването на планините е не толкова физическо, колкото политическо предизвикателство.

По планинските върхове на фона на небето се възправяха каменни кръгове. Бяха около трийсет-четирийсет стъпки високи. Подредени по билото в зигзагообразна линия, която току изчезваше в някоя клисура, те сякаш бяха някакви скални перли, които украсяваха хълмовете. На всеки беше издълбана руна. Мирима ги заглежда, недоумявайки какво би могло да е предназначението им.

— Не гледай към стената от руни! — предупреди я Боренсон. — Не и ако не е крайно наложително. Не отделяй очи от пътя!

Мирима отклони поглед, но я загложди любопитство. Какво представляваше тази стена от руни? Руните изглеждаха като издълбани на отделни каменни плочи, които след това бяха дотъркаляни до мястото си. Изграждането на това масивно укрепление беше грандиозна работа. Границата между Роуфхейвън и Инкара се протягаше на хиляда мили. Построяването на подобна преграда вероятно бе отнело цели десетилетия на десетки хиляди зидари.

Това, че разглеждането ѝ е забранено, я правеше още по-изкусителна. Мирима искаше да усети внушението ѝ.

— Нямах представа, че е толкова огромна — каза тя.

Заоглежда земята. Снегът беше мръсен, оплескан с пепел. Потърси източника на пепелта, но не видя следи от огън. Наоколо нямаше нито едно високо дърво, а само тук-там ниски шубраци; сухите им клони стърчаха между скалите.

Тя послушно не откъсваше поглед от пътя. Конете пристъпваха с тежки уморени крачки. Изведнъж изпита странно усещане. Каменните щитове се възправиха огромни в съзнанието ѝ. Сякаш самите им силуети сграбчиха съзнанието ѝ. Колкото по-близо беше до тях, толкова по-силно ги усещаше и по-властно приковаваха вниманието ѝ.

Трябваше да заповядва на волята си, за да не погледне. Трябваше насила да съсредоточи вниманието си върху неравния каменист път или върху разкривените клони на съсухрените шубраци, или върху скалите, които хвърляха нацърбени сенки върху снега. Дори когато успяваше, погледът ѝ неудържимо се стремеше да прескочи като врабче към монолитите, оформящи стената на руните.

Желанието да погледне и да престане да се измъчва изгаряше съзнанието ѝ и оставяше в устата ѝ кисел привкус. Можеше да затвори очи и да усети как каменните плочи се възправят над нея. Така можеше да ги следва.

Усети да я обладава страхопочитание: да държи очите си затворени беше по-добре, отколкото да погледне.

Внезапно конят, който теглеше, се дръпна назад. Като внимаваше да не отклони поглед, тя се обърна да го види. Очите му се бяха разширили и той гледаше, вцепенен сякаш от ужас, към монолитите.

Мирима се разтревожи, че конят е имал нещастieto случайно да вдигне поглед, но в себе си беше сигурна, че не е случайно. Дори безчувственото животно усещаше мрачното присъствие на стената.

„Щом един кон може да я погледне, и аз мога“, мина ѝ през ума. И очите ѝ мигновено се втурнаха по пътя пред нея. Намираше се точно под линията на хоризонта, на не повече от петдесет крачки.

Над пътя се простираше огромна арка. Небето над нея беше синьо, но в мрачната ѝ рамка на фона на далечния хоризонт се стелеха опалесцентни облаци, от което тя досущ напомняше око на слепец.

Над арката имаше два надписа, на роуфхейвънски и инкарски: „Отвъд тази точка твоето племе е лишено“.

Положи усилие да не поглежда към монолитните камъни, издигнати като щитове от двете страни на арката. Но погледът ѝ беше стигнал твърде далеч и вече не можеше да го откъсне — сякаш беше взет за заложник.

Видя от двете страни на пътя огромни обли камъни, напомнящи окръжности или щитове. Погледът ѝ стигна до най-северния. Върху него имаше издялан в скалата знак, който сочеше надолу и навътре. Позна, че е руна, хипнотизираща и могъща. Опита се да отклони поглед, но не успя. Очите ѝ бяха принудени да проследят следата, която се извиваше все по-надолу и по-надолу. Докато я следваше, Мирима усети товара на бавно отминаващи епохи, които се въртяха под нея. С всяко завъртане на окръжността възникваха цивилизации и загиваха светове. Изникваха огромни градове и с вътрешното си око тя ги виждаше да рухват. Основите им потъваха и чезнеха сред пусти гори. Рушаха се паметници на горди крале. Стигналите им до просешка тояга деца се биеха и търсеха подслон сред руините. След време отново започваха да градят. Кръгът продължаваше да се върти и Мирима се понесе сред мечтите на знаменити любовници, самохвалствата на воители, налудничавите слова на поети и пророци, но колелото продължаваше да се върти към своя опустошителен финал.

Сърцето ѝ заблъска панически, устата ѝ пресъхна.

„Ако продължавам да гледам, ще ме убие“, мина неясна мисъл през съзнанието ѝ. Опита се да се овладее, да затвори очи и да се извърне. От гърлото ѝ се изтръгна неволен стон, но тя продължаваше да се взира във виещата се следа по нейния страховит път — покрай

въздигащи се кули и унесени мечтатели, и сражаващи се под скрито зад облаците слънце надменни владетели, — докато всичко спря.

Врълхлетя я внезапно възникнало ужасяващо усещане.

„Ти си нищо — сякаш разкъса съзнанието й някакъв глас. — Всички твои дела и мечти са напразни. Копнееш за красотата и дълговечност, а си по-нищожна от червей на пътя, червей, който чака колелото на времето да го премаже.“

Почувства се обладана от тази непозната категоричност и мощ. Възникналите от руната видения доказваха твърдението. Как се осмеляваше такава като нея да иска да влезе в Инкара? Такава отрепка! По-добре моментално да обърне коня и да препусне бясно към някоя стръмна урва, отколкото да продължава напред.

Не си даваше сметка какво прави. Само простена и дръпна юздите на коня, опитвайки се да го обърне, забила пети в хълбоците му. Търсеше спасение.

Никога не беше преживявала подобен ужас, какъвто беше мисълта да застане пред руната. Досега беше живяла сравнително спокойно, без да подозира нейното съществуване.

Но сега, когато вече я беше видяла, никога нямаше да е свободна. По-добре да се превърне в нищо. Обезумяла от страх, тя не виждаше стръмните скали отпред.

Небесата почерняха и тя полетя през някакъв мрачен тунел към забравата.

— Не! — изкрещя Боренсон. — Не!

Съпругът й скочи от коня и грабна нейния за юздите. Опита се да го задържи, като същевременно трябваше да укроти и инкарския кон. Мирима не го виждаше, но усети ръцете му да я сграбчат за китките и да дърпат юздите. Тя заби шпорите. Яздеше едрия и мощен боен кон на Боренсон и когато животното започна да рита във въздуха, беше сигурна, че ще стовари копита върху главата му, както беше обучено. Но той му беше стопанин от дълги години и вероятно единствено това спаси живота му.

Боренсон дръпна коня да стъпи на четири крака и закрещя на Мирима:

— Не гледай! Не гледай натам!

Беше ослепяла от ужас, но неочаквано започна да вижда като в мъгла.

Боренсон я погледна. След това отпрати поглед към стената на руните и се вторачи в ужасяващата гледка. От очите му бликнаха сълзи, но той не отклони предизвикателния си поглед.

— Това е лъжа! — нахвърли се той срещу Мирима. — Аз те обичам! Обичам те, Мирима. Проклети да са тия копелета!

Извърна се и поведе конете. Всяка стъпка му причиняваше болка, сякаш стъпваше в разтопено желязо.

Мирима стисна силно очи и обърна лице към стената. Сърцето ѝ заблъска.

„Застанах срещу Сияйния на мрака — каза си тя. — Победих дух. И това мога да победя.“

И все пак страховитите руни я ужасяваха по-силно от всяко чудовище. Не можеше да помогне на Боренсон с нищо друго, освен от време на време да пришпорва коня с пети.

А Боренсон вървеше срещу възпиращите ги пазители и теглеше Мирима натам, където тя никога не би могла да отиде сама.

Мирима усети тежестта на пазителите да се разраства над нея. Дори през силно стиснатите си очи виждаше настръхналите им силуети, сякаш отпечатани на тила ѝ, докато тя им се кланяше покорно.

„Твоето раждане е нещастна случайност, съвкупление на разврат и невъздържаност. С нищо не си по-добра от секретите, от които си се пръкнала.“

А още по-отдалеч, сякаш от някоя дупка сред хълмовете, Боренсон изкрещя предизвикателно:

— Не вярвай!

След това навлязоха под арката. Мирима почти усещаше тежестта ѝ, сякаш се беше стоварила на гърба ѝ и я смазваше.

После излязоха, но тя все още я усещаше зад себе си. Разтърсиха я ридания.

— Обичам те — каза тихо Боренсон, без да спира да крачи напред.

Мирима щеше да шибне коня и да препусне към Инкара, ако той не стискаше здраво юздите му.

С всяка крачка мощта на пазителите намаляваше. Мирима се чувстваше като току-що събудила се от кошмар. Сънят избледняваше в паметта ѝ с всяка крачка на коня, тъй като съзнанието не можеше да

съхрани подобно изтезание или поне не можеше да го съхранява дълго време.

Стената беше вече на около половин миля или повече зад гърба ѝ, когато тя успя да отвори очи и да повдигне леко глава. Боренсон държеше юздите и на трите коня и ги водеше надолу към Инкара. Неговият кон замяташе крак надясно, а конят на магьосника — наляво.

Тя заоглежда склоновете под тях. Море от мъгла в ниското скриваше Инкара. От тази страна на планината беше по-топло, много по-топло, усети тя, сякаш стената възпираше не само нежеланите северняци, но и студа. Тънкият снежен пласт постепенно изчезна и по шубраците по скалите се показаха зелени листа.

Но по-нататък, отвъд тези бегли знаци на живот сред камъните, Мирима съзираше единствено развълнувано море от мъгла. „Отвъд тази точка твоето племе е лишено.“ „Лишено от какво?“, запита се тя. Лишено от надежда? Лишено от гордост? Лишено от утеха?

След един остър завой Мирима неочаквано видя вляво от пътя малка пещера, издълбан в камъка вход към укрепление.

До него стояха трима души с кожа като слонова кост и дълга сребриста коса, сплетена на плитки, които висяха над десните им рамена. Бяха облечени в кървавочервени туники до над колената. Под тях не се виждаше друга дреха освен привързани с канап от глезените до колената сандали. Ризниците им бяха кръгли стоманени плочи върху гърдите и гърба. Носеха еднакви дискове, вързани на ремък за челата и ръцете над лакътя. Двама от тях държаха дълги лъкове, а третият носеше инкарска бойна секира — две завързани една за друга летви с шипове между тях — приличаха на челюстта на звяр с остри зъби.

— Стой! — викна с груб глас един от воините. — Вие сте наши пленници!

ВРАТАТА КЪМ БЕЗДНАТА

Малко са онези, посмели да изследват дълбините на подземния свят, а още по-малко са дръзвали да нападнат халите в тяхното логовище. Подвизите на Ерден Геборен, чиито рицари претърсваха подземния свят години наред, днес са се превърнали в легенда.

Из „Военни походи в подземния свят“ от Учителя край камината Кокстън от Стаята на оръжията

Все по-нататък и по-нататък лъкатушеше речното корито през подземния свят. Габорн тичаше, замаян от скръб. Гърдите го боляха от удара на халата, но физическата болка не беше нищо в сравнение с грижите, възникнали от загубата на Бизнесман.

Чародееят беше този, който трябваше да го представи на Земния дух. Беше мъдър съветник и приятел.

Нещо повече, той беше най-верният му съмишленик. Като Земен пазител беше определен за едно-единствено задължение: да защитава човечеството през настъпващите тъмни времена. Габорн беше Земния крал, със своя собствена мощ, независимо колко ограничена беше тя. Но способностите и мъдростта на Бизнесман бяха несравними.

„Сега, когато вече го няма, какво ще стане с нас?“, питаше се Габорн.

Изпита срам, че го тревожат подобни мисли. Но той знаеше отговора. Бизнесман му го бе казал. Ако той се провали, човечеството е загубено.

Ейвран тичаше до Габорн с късите си крачета и ридаше горчиво. Йоме беше най-отзад и се грижеше детето да не изостава. Лицето ѝ беше безизразна маска.

Вече дълго тичаха по коритото на древната река, в което водата беше се стичала от скалите, оставяйки дупки във формата на кратери. Стигнаха до обширна кухня, в която от една висока стена се спускаше малко поточе и пълнеше няколко вирчета.

Накрая Йоме запитва Габорн:

— Може ли да спрем за почивка тук?

Звукът от препускащите над главите им хали беше неясен тътен. Габорн протегна сетивата си, проверявайки за опасност. Да, усещаше я навсякъде. Предстоящите битки за Хиърдън, грозящата Карис смърт, пълзящият мрак, който можеше да погълне света. След всеки изминал в тичане час тъмнината се приближаваше с още един час.

Но в момента тях тримата не ги заплашваше сериозна опасност.

— Можем да спрем.

Устата му изгаряше, толкова суха беше, а стомахът му се беше свил като юмрук. С даровете си на издръжливост можеше да изтрае дълго, но дори Владетелите на руни понякога имаха нужда от почивка.

Откога не беше ял? От вчера при изгрев слънце? С даровете на метаболизъм тялото му отчиташе, че са изминали почти десет дни.

— Не можем да останем дълго — обади се Ейвран с натезал от страх глас.

— Защо? — попита Габорн.

— Онази хала — отвърна тя, — тази, която... удари Бизнесман. Помирисах я. Познавам я. Всички хали я познават. Казва се Съпруга на сенките. Няма да ни остави на мира. Ще ни преследва, докато ни унищожи.

— Какво искаш да кажеш? — попита Габорн.

— За халите той е истинска легенда — продължи Ейвран. — Любимец е на Истинската властелинка, неин съпруг. Той е ловец, изпратен да залавя болни и опасни хали.

— Опасни? — не разбра Йоме.

— Халите — почна да обяснява Ейвран — най-много се страхуват от една болест, която наричат „мечтите на червея“. Ситни червеи прояждат мозъка на халите и предизвикват призрачни аромати и видения — мечтите на червея. След време червеите им причиняват ужасяващи болки, следва загуба на памет и смърт. Така че когато една хала хване „мечтите на червея“, за да не се разпространява болестта, убиват болната и изгарят трупа ѝ. Такава смърт за тях е позорна, защото ако хала умре и друга изяде мозъка ѝ, тя научава отчасти нейните спомени и преживявания. А хали, които не биват изядени, не могат да споделят спомените си.

— С други думи — заключи Габорн, — всяка хала се надява на нещо като безсмъртие.

Той знаеше, че халите изяждат своите мъртви. Знаеше също така, че придобиват спомените на мъртвите. Но не си беше представял, че живите хали желаят да бъдат изядени.

— Да — каза Ейвран. — Но не безсмъртието е това, към което се стремят, а честта да бъдат изядени. Всяка хала се надява смъртта ѝ да предизвика битка сред останалите за правото да изядат мозъка ѝ. На пировете, на които се събират най-могъщите магеснички, мозъците на мъдрите хали се считат за лакомство. Така най-могъщите хали, като Майстора на пътя, с когото общувах вчера, притежават спомени от сто поколения назад в непрекъснатата последователност.

— Разбирам какво имаш предвид — каза Габорн. — Да те отхвърлят, да те изгорят е толкова голям позор, че някои от тях водят битки. И тъкмо това е работата на Съпруга на сенките?

— Да — потвърди Ейвран. — Хали, които биват изгаряни, умират от „по-голяма смърт“. Това е вечна смърт и тя ги опозорява. Затова, забележат ли симптоми на лудостта на червея, много често ги крият дори от самите себе си. Опитват се да живеят нормален живот, да бъдат изядени и да умрат с достойнство. Но тъй като мозъците им започват да се изхабяват, мечтите им стават още по-ужасяващи и страхът им, че ще бъдат открити, нараства. И те напускат развъдниците. Идват тук, далеч от кошерите, в пустошта, и заживяват като скитници.

— Това би могло да обясни нещо — прекъсна я Габорн. — Преди много години една хала нападна селцето Камптон. Баща ми прати няколко души след нея и намериха една хилава хала, която едва си влачеше краката.

— Да — съгласи се Ейвран. — Някои излизат чак на повърхността, ако не ги залови Съпруга на сенките. Той е безжалостен и смъртно опасен. Привлякохме вниманието му. Ще се върне. Сигурна съм.

— Може би — каза Габорн. — Но в момента опасността не е голяма. Трябва да се храним, когато ни се удаде възможност.

Той продължи да проверява за опасности. Със загубата на Бизнесман шансовете им да победят Истинската властелинка бяха намалели.

Ейвран отиде до близкото езеро, надникна във водата и каза:
— Няма скрабери. Само слепоци.

Приклекна и подуши.

— Водата е чиста.

Навсякъде, откъдето бяха минали през последните няколко часа, водата беше примесена със сярата. Габорн веднага се приближи и заоглежда плитчините. Езерцето имаше диаметър около трийсет стъпки и беше дълбоко почти две крачки. Няколко дюзини мътносиви слепоци с дължина на човешка ръка плуваха тромаво насам-натам. Това не бяха жилавите, бодливи, вмирисани на сярата риби на подземния свят, а приличаха по-скоро на някаква разновидност на костура.

В продължение на много мили земята беше покрита с папрати и туфи трева-червей, но тук край езерото с чиста вода растеше жилаво сиво ухо.

Ейвран гребна с шепа и отпи голяма глътка. Скоро и останалите направиха същото.

— Ще останем за един час — реши най-после Габорн. — Починете си. Ще обядваме риба. Ще попълним запасите си.

Йоме го погледна.

— Преди това не трябва ли... да измислим план? Какво ще правим без Бизнесман?

Габорн поклати глава.

— Аз... той не е мъртъв.

— Но може и да е — не отстъпи Йоме.

Габорн тръсна раздражено глава.

— От всички хора на света Бизнесман най-добре би трябвало да знае колко е важно да се вслуша в предупреждението ми.

— Понякога мъдростта напуска и най-мъдрите — отвърна Йоме.
— Отсега нататък — помоли Ейвран тя, — когато Габорн ни каже да направим нещо, направи го.

Габорн не допускаше, че биха забравили този урок. Но го болеше, че трябваше да го научат на такава скъпа цена. Той разглеждаше рибите, които плуваха лениво в езерото. Да ги уловиш беше почти като да набереш ягоди. Той нагази във водата.

— Габорн — спря го Йоме, — лягай и почивай. Аз също мога да ловя риба.

Неумолимият ѝ вид му подсказа, че няма смисъл да ѝ противоречи.

Какво му беше казала тази сутрин? „Докато ти спасяваш света, кой ще спасява теб?“ Беше взела присърце тези думи. Габорн нямаше настроение да спори.

Намери покрито със сиво ухо парче земя и полегна, докато Йоме и Ейвран наловят риба. Растенията бяха като влажен матрак.

Лежеше спокоен, заслушан в шумовете наоколо.

От стената над него се спускаше завеса от пещерни висулки — сталактити, образувани през вековете от водните капки, просмукващи се през скалните кухини. Приличаха на ахати или нефрити във всевъзможни нюанси от нежнорозово до наситен прасковен цвят. Бяха красиви — все едно блещукащи скъпоценни камъни, — а звукът на капещата от висулките върху калцитния под вода отекваше навсякъде. Габорн не беше сигурен дали това се дължи на акустиката на пещерата, или на неговите дарове на слух, но звукът от капките му напомняше тих звън на камбани. А далечният тътен от крачките на маршируващите хали напомняше бумтене на барабани.

Бизнесман му беше казал, че до този момент той е задавал неточни въпроси. Че се е съсредоточил върху тактиката и различните оръжия, които би могъл да използва, за да победи Истинската властелинка, но не и върху това, което би могло да гарантира за дълго време спасението на неговия народ.

„Мракът настъпва — помисли си Габорн, — абсолютната нощ, която никога досега не сме зървали. Как да спася народа си?“

Представи си надигащи се армии да атакуват различни народи — индопалци, инкарци, кроудънци. Нямаше никакъв смисъл.

Мракът настъпваше и нападението над другите не носеше никаква надежда.

Докато лежеше, потънал в мисли, Ейвран откри няколко изсъхнали папрати и запали малък огън. След това изпразни вързопите и подреди вещите около огъня да съхнат. Струпа ябълките, орехите, брусовете и парченцата кремък накуп, след което изхвърли прокисналите от водата влажни хлябове. Когато приключи, опакова всичко наново, като остави само някои дрехи и други дреболии да съхнат.

От подпалената папрат се носеше странен лютив мирис, от който Габорн усети още по-силен глад. За съжаление, бяха нужни петнайсетина минути за приготвянето на рибата, а с даровете му на метаболизъм за него това се равняваше на два-три часа.

Той погледна към другия край на пещерата. Там стените изглеждаха почти гладки, сякаш бяха дялани от човешка ръка. Забеляза близо до тавана две дупки със странна форма. Приличаха на прозорци. Над тях като сталактити надвисваха грозни камъни в мръсно кафяво.

Габорн зяпна от изненада. Беше му се сторило, че само прилича на укрепление, но сега можа да види подробности: да, отдолу имаше портал, но част от покрива беше хлътнала и задръстваше входа. Каменните стени се бяха изкорубили и килнали върху основите. Сталактити надвисваха като копия и скриваха някои от прозорците.

„Човешко дело? — запита се Габорн. — Или на мътните?“

Сърцето му заби по-силно. В руините на мътните можеха да се намерят удивителни неща — фини метални изделия, които човешка ръка не би могла да изработи, лунни камъни, които грееха със собствена извечна светлина...

Габорн се изправи, пресече речното корито и стигна до няколко рухнали от старинна стена камъни. Бяха намазани с клей, както камъните по външните стени, което ги правеше невидими. Тук някога беше стоял портикулът и дървената порта, обкована с железни пръти. През вековете желязото беше ръждясало, а дървото отдавна беше изгнило.

Габорн хвана един железен прът и натисна. Портата рухна почти сама. Ритна с крак няколко прогнили греди, за да разчисти пътя.

Подът изглеждаше като покрит с мазилка. Някога в миналото укреплението явно беше наводнявано, защото по пода и стените имаше дебел пласт кал. Няколко подземни растения се опитваха да надигнат черните си стръкове от пода, но поради някаква причина, изглежда, тук почти нищо не можеше да вирее.

Жълтеникаво същество с плосък гръб, някакъв странен безок бръмбар, заподскача към Габорн, размахвайки нокти във въздуха. Габорн го настъпи и ефектът беше изумителен.

Последва пукот и проблясък и мъртвият бръмбар пламна, изпускайки миризма на сярата.

„Блестун“, досети се Габорн. Беше чувал за този бръмбар преди много време в Къщата на Разбирането. „Това са единствените познати нам животни — беше му казал Учителят край камината Яроу, — които са така добри да се сготвят сами, когато си гладен. За съжаление, на вкус са по-отвратителни от пържени хлебарки.“

Габорн се огледа. Беше попаднал в помещение, навремето най-вероятно било главна зала. На една от стените като знаме все още висяха дрипави останки от гоблен, но цветовете бяха така избледнели, че не можа да предположи какво е било нарисувано. По ъглите се виждаха старинни газени лампи; тук-там се търкаляха останки от мебели — част от изгнил стол или скелет от шкаф.

„Това е построено от мистарианци — осъзна Габорн. — Виждам съм такива глинени лампи в Стаята на времето в Къщата на Разбирането.“

Градежът беше дъвен, много дъвен. Но Габорн не можа да се сети колко дъвен. Струваше му се, че се досеща, но не искаше да го признае дори пред себе си. Само три пъти в писаната история Мистария се беше осмелявала да завладее подземния свят. Вероятно самият Ерден Геборн бе спал в тези покои и бе предвождал войните си по тези коридори при първия от тези опити.

Усети как настръхва. Почти усещаше присъствието на духовете на онези, които бяха загинали в бран.

В камъка в дъното на стаята беше издялана тясна стълба. Той се изкачи по стъпалата на втория етаж. Старинна дървена врата преграждаше пътя.

Върху нея бяха издълбани някакви думи. Някаква старинна версия на роуфхейвънски, която Габорн трудно можеше да разчете. Вратата беше прогнила и на места думите не се разчитаха.

Аз, Берон Уиндхоувън... тази крепост... година на херцог Вал Мъдрият... Долу... предвещавам за хали.

„Херцог Вал Мъдрият?“

Габорн се опита да отгатне възрастта на надписа по памет. Майчиният му род водеше началото си от Вал. Вал Мъдрият беше син на Вал Заклетия, който беше завладял Западните земи преди седемстотин години.

Значи по това време мястото вече е било древно, прецени Габорн. Което означаваше, че не е възможно да го е издигнал крал

Харил.

Габорн надигна резето и то остана в ръката му. Натисна с рамо и вратата падна навътре.

Нямаше кой знае какво за гледане. В скалата бяха издълбани петдесетина малки стаи. Помещението приличаше на казарма. В камъка бяха издълбани и нужници, но нямаше никакви старинни оръжия или редки антики, плячкосани от развалини на мътните.

Всичко ценно беше отмъкнато преди векове.

Друго стълбище отвеждаше нагоре. Там би трябвало да са офицерските квартири. Габорн се заизкачва с нарастващо благоговение и излезе на една площадка. Левият коридор отвеждаше в голямо помещение, чиято врата зееше. Габорн предположи, че Уиндхоувън някога е предявил претенции към тази стая. Част от тавана се беше срутила и той не посмя да влезе.

Вдясно обаче се възправяше старинна врата от потъмнял метал, а на нея имаше герб, твърде добре познат на Габорн: лицето на зеления човек го гледаше втренчено през изковани в черния метал дъбови листа.

„Ерден Геборен е спал някога в тази стая — помисли Габорн. — Планирал е военните действия и е ръководил хората си оттук. Сега се сещам как е името на това място: Вратата към бездната, Мрачната крепост.“

Знанията за местоположението ѝ с времето се бяха заличили, но името ѝ все още се помнеше в Мистария. Габорн си я беше представял по-голяма и че може да побира хиляда души, каквато представа бяха създали за нея легендите.

В живота на един мъж настъпва момент — ако има късмет, — когато изпитва усещането, че сякаш се е срещнал със съдбата си. Момент, в който осъзнава, че всяка пътека, която е предпочел дотогава, всеки план, който така старателно е осъществявал, го е отвел до прага, зад който го очаква съдбата му. А какво може да произтече от това, е само неясна мечта.

В момента Габорн имаше подобно предчувствие.

„Всяка крачка, която съм предприемал, ме е водила по стъпките на Ерден Геборен — помисли си той. — Защо не тук? Защо не сега?“

Шумът от ордата на халите проникваше през пещерите отгоре като далечен тътен.

Габорн протегна ръка и остърга вратата с нокътя на палеца си, издълбавайки сребърен прорез. Под трупаната векове наред чернилка вратата беше изцяло от сребро.

Всичко останало, което бе представлявало някаква ценност, беше откънато, но почитта към Земния крал беше така искрена, че никой не бе дръзнал да оскверни тази врата.

Габорн дръпна дръжката. Вратата беше заключена, но ключалката представляваше огледално отражение във формата на зеления човек. Габорн вмъкна пръстена си с герба в ключалката и завъртя. Пръстенът му беше отлят преди повече от хиляда години. В първия момент бравата заяде, но след това поддаде.

Той откряна вратата.

Стаята излъчваше строгост и аскетичност. Беше виждал дори затворнически килии, по-големи от нея. Тук горе, запечатана зад вратата си, стаята беше останала суха. Мебелите напомняха вкаменелости. По-голяма част от тясното пространство заемаше легло в дървена рамка. Върху него лежаха тръстикова рогозка и кафяво вълнено одеяло. Беше оставено неоправено.

До леглото имаше масичка и стол. Върху масата имаше дървена чиния и нож, а до тях овехтяла книга в кожена подвързия и мастилница във формата на лилия, както и останки от паче перо. На стената висеше проста туника за езда, а изпод леглото надничаха високи ботуши.

Сякаш преди няколко века Ерден Геборен беше закусил и излязъл, заключвайки вратата, за да не се върне вече никога.

Внезапно се сети: точно това се беше случило. Ерден Геборен е бил тук, във Вратата към бездната, предвождайки своите Мрачни рицари в битките срещу халите под земята, когато е узнал за предателството в Сир Фийл.

След една безкрайна война с хали, тот и номени е научил, че народът в родния му град се е надигнал срещу него, Земния крал.

Малко се знаеше за причините на бунта. Някои историци твърдяха, че цената на тази война била твърде висока — все пак той предвождал своите рицари из подземния свят повече от десет години. Други оспорваха тази теза и предполагаха, че разбойници и бандити са се обединили срещу него в последен опит да му отнемат властта. Но едно било сигурно: че той умрял в Сир Фийл и нито една рана не загрозявала тялото му.

И сега, почти осемнайсет столетия след тези събития, Габорн се намираше в стаята на Ерден Геборен, една стая, чието спокойствие никога не беше нарушавал от часа, в който древният крал беше потеглил към смъртта си.

Габорн почти очакваше да види сянката на Земния крал да се навърта търпеливо в ъгъла, очаквайки го да ѝ проговори.

Докосна внимателно книгата, развърза шнура, с който беше завързана, и отгърна първата страница. Книгата се състоеше от отделни листове, някои от които се бяха превърнали на прах. Върху заглавната страница имаше рисунка — огромен дъб, под който личаха две фигури, приличащи на мъже с крила, но с лисичи лица. Всеки от тях държеше дълга сабя с вълнообразно острие. Рисунката беше направена старателно с мастило, въпреки че художникът явно не притежаваше никакъв талант. Габорн се досети, че рисунката е направена от любов към изкуството, най-вероятно груба скица на самия Ерден Геборен, която да бъде усъвършенствана от ръцете на майстор за ръкопис с цветни илюстрации. Не можа да прочете заглавието, защото буквите и езикът бяха по-древни от всички, които познаваше.

Трепереше от вълнение. Запрелиства страниците. Бяха изписани на древен алнискиански — език, използван в двора в продължение на хилядолетие, но вече почти напълно забравен. Габорн не го разчиташе, но все пак пред него стоеше книга, написана от ръката на самия Ерден Геборен. Отгърна следващата страница. Почеркът беше енергичен и грациозен. Мастилото тъмнееше върху пожълтелите страници. Но ръкописът съвсем не беше завършен. Имаше зачеркнати думи, на чието място бяха вмъкнати цели фрази. Полетата бяха изпълнени с въпросителни знаци. Това очевидно беше чернова.

„На стария Учител край камината Бидълс много ще му хареса“, мина му през ума. Томчето щеше да даде повод за истинско празненство на пазителите на Стаята на времето. Той го напъха под ризата си.

В стаята нямаше почти нищо друго: посивяла от времето старинна камбанка от калай, четири медни монети върху един рафт. Зад вратата откри древно копие за хали, по-дълго от обичайното и различно от всички, които беше виждал. Беше изработено майсторски, като за крал, не от стомана, а изваяно от цяла кост на хала, най-

вероятно от раменната плешка. Забелязваше се и кожена ръкохватка, но беше овехтяла и безполезна. Диамантите на върха на копиецо бяха необикновено едри и източени.

Габорн се усмихна. Оръжието на самия Ерден Геборен. Костта на халата се втвърдяваше с времето, а ръкохватките лесно можеха да се отстранят.

„Сигурно е искал да го намеря“ — помисли си Габорн.

Взе копиецо, отиде до вратата и огледа стаята още веднъж.

„Ерден Геборен е бил непретенциозен човек“ — помисли Габорн. Стаята не подсказваше за никакви наклонности към разкош, никакво предположение към показност.

Затвори вратата и заключи.

Йоме приготвяше десетина риби на огъня. Вдигна очи към него и видя блестящото кехлибарено копие.

— Какво намери? — попита го и на лицето й се появи широка усмивка.

— Крепостта Вратата към бездната — отвърна Габорн. — В нея е древната спалня на Ерден Геборен, недокосната от векове. Намерих неговото собствено копие за хали!

— Какво друго? — настоя тя.

— Древна книга. Ръкопис, предполагам.

— От ръката на самия Ерден Геборен? — попита Йоме.

Стори му се, че тя ще скочи и ще затанцува.

Габорн кимна в потвърждение на очевидното й задоволство, но се заглежда с нарастваща тревога.

— Къде е Ейвран?

— Тръгна нагоре по пътя — отвърна Йоме. — Каза, че искала да се изпишка, но ми се струва, че е много разстроена заради Бизнесман. Просто иска да поостане сама.

Габорн простря своя Земен взор. Да, беше се отдалечила по пътя. Не усети да я заплашва опасност.

Извади томчето и Йоме разгъна кожата, с която беше подвързано. Отгърна на заглавната страница и бавно зачете:

— „Разказите...“, не, струва ми се, че означава „Знания за Долния свят, както са разказани от един, който е живял сред Сияйните“.

— Можеш да четеш този древен език? — възкликна изумен Габорн. — Никога не съм чувал да се говори на него извън Стаята на езиците в Къщата на Разбирането. Къде изобщо си го чувала?

— Научи ме канцлерът Родам — обясни Йоме. — Беше истински учен и смяташе, че за мен е несравнимо по-важно да науча алнисиански, отколкото да плета дантели.

Габорн я гледаше с искрено изумление. После каза замислено:

— Историята мълчи за това какво е научил Ерден Геборен от Сияйните и Лъчезарните. Вече знаем защо: не е успял да завърши книгата. Това е невероятно. Само най-могъщите чародеи са изминавали пътеката между нашия и Долния свят, Единствения истинен свят.

Йоме отгърна следващата страница и промълви:

— Много е старо. Трудно се разчита.

И се помъчи да чете:

— „Моят глас е грубо... недодялано оръдие, боя се. Пиринчов е езикът ми и неизкусен. Как мога да изложа думите на Сияйните и славите гърмящи, които...“, не знам тази дума, „... люде с думи от светлина, които шепнат на...“ или може би „в“?, „... ушите на нашите духове? Вслушайте се в думите на славите, ако не умеете. Освен ако гласът ми не заглъхне, от което се боя. Но все пак се надявам вий да чуйте.“

Габорн слушаше като вцепенен. Йоме вдигна очи да види изражението му, после отгърна напосоки към средата на книгата и зачете отново:

— „Тогава Фил ми рече“...

— Какво е „фил“? — прекъсна я Габорн.

Йоме повдигна рамене.

— Нещо, което изрича някакви неща на Ерден Геборен.

И продължи да чете:

— „Научи се да обичаш всички люде...“, колебае се дали да използва думата „еднакво“ или „съвършено“.

— Ако обичаш всички хора съвършено — забеляза Габорн, — не ги ли обичаш еднакво?

Йоме кимна и продължи:

— „Не почитай един повече от друг. Не обичай богатия повече от скромния, силния повече от немощния, милостивия повече от

жестокия. А научи се всички ти еднакво да обичаш.“

Йоме спря да чете, без да откъсва замислен поглед от книгата, сякаш прочетеното я беше смутило. Понечи да я затвори.

Габорн никога не беше чувал подобни слова, не беше чувал някой, освен крал, да се осмелява да изрича заповед за това как да се отнасят хората едни към други.

„Фил“ би трябвало да е крал на Сияйните и Лъчезарните, реши той.

— Продължавай.

Йоме запрелиства нататък с огромна предпазливост.

— „Тогаз запитах аз: «Как мога да обичам всички люде с еднакво съвършенство?» И Фил ми отговори...“

Йоме възкликна изненадана.

— Ерден Геборен е зачеркнал много от написаното. Отчасти той казва, че ние се научаваме да обичаме тези, на които служим, и пише: „Ти трябва да се научиш да служиш на всеки човек съвършено“, но е надраскал бележка в полето, задавайки въпроса: „Как мога да насадя...“, предполагам, иска да каже „да втълпя на людете“... „че да служиш съвършено някому, то значи да му служиш най-...“, не знам тази дума, „... напреко собствените му потреби? Защото вярно е, че някои сред людете желаят туй, което зло е, но ние задължени сме да ги даряваме единствено с добро. Тез люде, подвластни на ло... локъса, воюват с доброто наизуст, без да проумяват, че любимците на Истинската властелинка ги направляват.“

Главата на Габорн гръмна, сякаш му зашлевиха шамар.

— Сигурна ли си, че точно така е написано? — попита той. — „Истинската властелинка“?

— Да! — потвърди Йоме.

— Кралицата на халите ли има предвид?

Бизнесман беше споменал, че Ерден Геборен е преследвал една определена хала, която наричаше „локъс“, но нито магът, нито Габорн можаха да отгатнат какво точно е търсел.

— Струва ми се — продължи Йоме, — че сякаш говори за нещо по-могъщо от обикновена хала.

Габорн изпъшка от недоумение. Дните учеше, че има едно-единствено зло: себелюбието — черта, характерна за всички хора. Това изглеждаше достатъчно обяснение на злото. В края на краищата кой

между хората не желае безгранично богатство или непоклатимо здраве, безпределна мъдрост или вечен живот? Кой не жадува за любовта и възхищението на другите?

Разбира се, подобен копнеж е напълно оправдан, разсъждаваше Габорн, и сам по себе си не е никакво зло. Или както беше подчертал веднъж баща му, човек, който се стреми към богатство и по този начин се подлага на още по-големи терзания, ощастливява както себе си, така и тези около себе си. Жената, която се стреми към мъдрост и учи дълго нощем, обогатява всички, които среща. Сам Габорн често мечтаеше да стане господар, който да заслужи несекващата обич на своя народ, тъй като за него това беше точна мярка за неговото управление.

Само когато се стремим към тези неща толкова силно, че изпитваме желание да погубим някой друг, за да ги получим, само тогава се съюзяваме със злото.

— Истинската властелинка... е търсел Ерден Геборн, преди да умре — заразсъждава на глас Габорн. — Войната му с халите е продължила над десет години. Възможно ли е това да е същото създание, което преследваме сега, след толкова време, или това е само титла, използвана от господарката на халите?

Усети необходимост да зададе някои въпроси на Ейвран. Възможно ли бе тази Единствена истинна господарка да живее вече седемнайсет столетия? Какво още би могла да му каже тя по този въпрос? Той погледна към тунела. Детето не се беше върнало.

— Ейвран? — извика Габорн.

Гласът му отекна в пещерата.

— Ейвран! — викна и Йоме.

Никакъв отговор. Габорн използва Земния взор, за да провери за опасност. Усети присъствието ѝ половин миля навътре в тунела.

— Къде е тръгнала? — учуди се Габорн и в същия момент се паникьоса, защото разбра накъде е тръгнала: към опасността.

СЪПРУГА НА СЕНКИТЕ

Едно дете трябва да се осланя на вярата да го води, тъй като му липсва както мъдрост, която е плод на опита, така и предвидливост, която настъпва със зрелостта. Докато някои проповядват вярата като добродетел, аз предпочитам мъдростта и предвидливостта.

Менделас Дракен Ордън

Ейвран се отдалечаваше от лагера. Беше объркана. Усещаше силна тревога, която нарастваше с всяка минута. Съпруга на сенките беше по следите им и тя беше сигурна, че няма да ги остави на спокойствие.

Подозираше, че ги чака да се върнат горе в пещерата. Най-вероятно щеше да изкопае дупка някъде в тунела и да се зарови, оставяйки само едно-две сетивни пипалца над земята.

Предвид репутацията му на ловец Ейвран се съмняваше, че дори Габорн би могъл вечно да му се изплъзва.

Единствената им надежда беше да намерят друг тунел на халите, който да ги отведе дълбоко към развъдниците. Но изгледите да се случи това бяха твърде крехки. Майстора на пътя никога не беше попадал в тази шахта и Ейвран не можеше да се ориентира. Едничката ѝ надежда беше някъде по-надолу по древното речно корито да открие мирис, който да ѝ посочи посоката.

Вървя известно време единствено в компанията на тревогите си. Спускаха се все по-надълбоко в подземния свят. Въздухът беше топъл и тежък. От топлината по стените се появи „кралска корона“ — яркожълта гъба, която израстваше бавно от едно централно ядро, което постепенно повяхваше, като се разширяваше в концентрични вълни към периферията и образуваше златист ореол. Ейвран дочу странен далечен шум.

Спря. Приличаше на гърленото мъркане на голяма котка.

„Нима е възможно тук да има котки?“, изненада се тя. Но нали имаше слепоци, пещерни раци и всевъзможни животни, които живееха над земята. Не изглеждаше съвсем невъзможно да има и котки.

Какви ли не странни неща имаше в подземния свят. Но нито една от халите, от които беше яла, не беше виждала котка.

Ейвран приближи предпазливо завоя и надникна. Няколко пещерни гущери, които приличаха на охранени тритони, клечаха до малко езеро и шумно се надпяваха, сякаш се състезаваха за награда.

Пастира знаеше за тези гущери. Изкопаваха дупки и живееха в рохкавата тиня. Излъчваха едва доловим, безвкусен мирис. Но въпреки обширните знания на Пастира той никога не беше чувал песните им.

Ейвран пристъпи към тях. Гущерите извърнаха безоките си глави към нея и наскачаха в езерото.

Малко по-нататък старото речно корито свършваше. Стотици тесни тунелчета, подобни на вълчи свърталища, изпъстриха като решето каменната стена — издълбани в крехкия камък леговища на скални пълзачи, които приличаха на гигантски стоноги. От постоянното ровене на пълзачите скалата беше поддала и покривът беше рухнал.

Ейвран си даде сметка, че единственият начин за измъкване е през дупките. Но преминаването през тях криеше рискове. Скалните пълзачи стигаха на дължина до петдесет стъпки, а бяха и месоядни.

Тунелите на пълзачите стигаха на дължина няколко мили. „Трябва да намеря проход“ — помисли си Ейвран. Представи си колко горд би бил с нея Габорн, когато научи, че е открила път.

Приближи разтреперана най-близката дупка и помириса вътре. Нищо. Миришеше само на камъни и папрат. Никакъв пълзач не се беше вмъквал тук от векове.

В третата дупка усети мускусния аромат на яйца на пълзач и моментално се отдалечи. При дванайсетата най-послед откри, каквото търсеше — смътния мирис на друг въздух, който подухваше от вътрешността. Дупката или отвеждаше до тунел на хали, или беше проход към друга пещера.

Ейвран се поколеба. Огледа входа. Тя можеше да се пъкне вътре, но можеха ли Габорн и останалите?

„Да — реши накрая. — С малко усилия.“

Надигна се на пръсти и надникна навътре. Проходът беше достатъчно широк, за да пропълзи в него без затруднения.

„Което означава, че пълзачът, който го е прокопал, е достатъчно голям, за да ме нагълта цялата. Не бива да влизам. Габорн ще побеснее.“

Но Габорн чакаше да се стотви рибата. Ами ако халите бяха по петите му? Нали щеше да потърси възможност за бързо бягство. Нали разчиташе тя да бъде водач.

„Трябва да го направя — каза си Ейвран. — Ако разузна прохода, ще спестя ценно време.“

— Ейвран? — извика Габорн откъм входа на тунела. — Чакай!

Тя спря с разтуптяно сърце. Обърна се и погледна назад. По отражението на светлината по стените разбра, че Габорн се приближава.

После той изскочи иззад завоя, видя я и попита:

— Какво правиш?

— Просто оглеждам — обясни тя. — Навътре има пещера. Търся пътека до нея.

— Опасно е.

Върху лицето му ясно се четеше тревога.

— Това е единственият ни изход — настоя тя.

Габорн огледа пътя, по който бяха дошли. Далечният тътен на настъпващите през подземния свят хали отекваше като тих грохот. Той облиза устните си и поклати глава.

— Съгласен съм. Но усещам опасност пред нас. Не... не смърт. Но се боя, че ако тръгнем натам...

— Какво?

— Не знам. Може би аз трябва да водя. — Той огледа дупката и отстъпи назад. — Не. Земята предупреждава, че не мога да тръгна нататък, нито пък Йоме.

— Значи трябва да отида аз — каза Ейвран. — Не може да е толкова опасно. Усещам свеж въздух. Тунелът би трябвало да има изход.

Габорн се втренчи навътре, сякаш търсеше някаква скрита опасност, след което кимна. Едва-едва.

— Да — прошепна той. — Този е пътят.

— В такъв случай нека тръгна първо аз.

— Чакай — спря я с ръка Габорн. — Рибата сигурно е почти готова. Ще хапнем и ще се върнем тук.

Ейвран знаеше, че Габорн нарочно протака. В погледа му се четеше тревога.

След като се наядоха набързо, през което време потъналият в размисъл Габорн не престана да оглежда далечината, Ейвран усети готовност да атакува прохода.

С Габорн и Йоме зад гърба ѝ се пъхна в тесния тунел. Подът беше покрит с черна лепкава материя, която пълзачите отделяха като секрет, с който смазваха проходите. Халите харесваха вкуса ѝ.

— Тук няма причини за безпокойство — съобщи Ейвран на Габорн.

— Може би. Но винаги са възможни изненади. Усещам опасност. Може да е нещо незначително. Не забравяй, че не си хала. Един бръмбар може да е нищожен за една хала, но да е фатален за теб.

— Ще внимавам — обеща Ейвран.

И пое навътре. Габорн се нуждаеше от нейната помощ.

Запромъква се бързо през тунела, ослушвайки се за стърженето, което издаваха пълзачите при проникването си през скалите.

Стигна изхода само след няколкостотин крачки и подаде глава навън.

Видя обширна пещера. Отново видя и речното корито, но всичко беше различно. Тук камъкът беше червен и, както изглеждаше, мек, защото реката се разширяваше като ветрило. Таванът, рухвал многократно през вековете, се извисяваше на двеста стъпки над главата ѝ. От пода като някаква замръзнала гора се издигаха сталагмити, а сталактитите надвисваха като гигантски зъби.

От двете страни на пътеката растяха коренаци — растения с корени, които кръстосваха пода на пещерата. Гигантски луковици се поклащаха тромаво като търбуси в центъра на тази плетеница. Но Ейвран знаеше, че само да докосне с крак някой от корените, търбусите ще се натъркалят около нея и ще се опитат да я погълнат.

Приведе се ниско до земята и помириxa въздуха. После направи една-две крачки.

Усети едва доловима миризма на хала. Помириса думата: „Чакай“. Можеше да е изкрещяна преди сто години команда или пък нещо прошепнато съвсем наскоро. Не можеше да отгатне.

— Габорн — викна Ейвран. — Излязох от тунела. Ела.

Не смееше да продължи по-нататък без Габорн.

„Но ако тук е имало хали — помисли тя, — тази пещера би трябвало да извежда до главен тунел. И ако го намеря, ако открия знаци на мирис, мога да разбера как да стигна до Леговището на костите.“

Огледа внимателно коренака, за да се убеди, че краката ѝ не са близо до някой от сивите корени, готови да се увият като змии около глезените ѝ.

Сталагмитните колони пред нея пробождаха въздуха от двете ѝ страни, а над дълбока пропаст се извиваше арката на естествен каменен мост. Долу в ниското се чуваше грохотът на преминаваща през клисура вода.

Неочаквано някакъв камък се срути и я удари по гърба. Тя погледна нагоре и изкрещя при вида на връхлитащото огромно чудовище. Опита се да отскочи, но огромната му лапа се стовари отгоре ѝ и я сграбчи.

— Хала! — изкрещя Ейвран.

Тя се заизвива между ноктите; опитваше се да се измъкне и да се втурне към спасителния тунел. Едно от коренищата, събудено от борбата, шибна като камшик и се уви около крака ѝ. Тя се просна на земята. Наподобяващият търбух семенник на коренака се извъртя към нея и зейна — раздели се на четири части и разкри странна беззъба уста, обрасла с влакнеста четина. Понечи да я налапа, но не успя.

Халата дръпна с все сила и разкъса коренака, който се беше увил около крака ѝ. Ейвран се опита да стъпи на краката си, но беше твърде късно. Халата я вдигна в лапата си и я стисна.

Ейвран се изви, мъчеше се да си поеме въздух. Дори с всичките ѝ дарове, силата ѝ не можеше да се мери с тази на халата. Тя я стискаше в желязната си хватка и я мятеше насам-натам. После прескочи коренаците и се понесе по каменния мост.

— Габорн! — извика Ейвран. — Помощ!

Успя да погледне назад. Габорн тъкмо се измъкваше от прохода и се изправяше срещу коренака. Той размахваше крайници като

разгневени змии, търбусите търсеха слепешката да налапат нещо. Габорн не можеше да стигне до нея!

Ейвран заблъска юмрука на халата. В отговор тя я разтресе толкова силно, че едва не откърши главата ѝ.

Ейвран усети миризмата ѝ. Познаваше тази хала. „Как успя да ме намери? — изуми се тя. — Как стигна дотук толкова светкавично?“

Замаяна, Ейвран се опита да поеме въздух. Съпруга на сенките я отнасяше в мрака.

ПОДАРЪКЪТ НА ФЕЙКААЛД

Където има надежда, локъсите сеят страх. Където има светлина, локъсите пръскат мрак.

За природата на локъсите от „Знания за долния свят“ на Ерден Геборен

Армията на Радж Атън напредваше северно от Мейгаса през Великото солено море. Слънцето напичаше плитчините, докъдето стигаше погледът. В свитата му имаше трима огнетъкачи, дванайсет подсилени слона и още три хиляди Повелители на руни с различна мощ. Повечето от тях бяха благородници с ризници от многопластова коприна в отсенки от бяло и златно и кървавочервени тюрбани, украсени с големи колкото гълъбови яйца рубини. Макар да не бяха много на брой, бяха могъща сила, тъй като не бяха наемници — всички до един бяха принцове, крале и шейхове на старите кралства на Индопал, не по-малко богати на дарове, отколкото на злато. Нещо повече, бяха мъже, възпитани в коварство и безжалостност, защото бяха отрасли в богатство и сражения и отдавна се бяха научили да постигат онова, което са си наумили.

Сбруите и седлата на конете и камилите им проблясваха от скъпоценни камъни, а сабите и кинжалите им бяха обковани с най-фина стомана.

Те напредваха, а животните им разплискваха водата с копитата си. По това време на годината язденето напъряко през соленото море беше за предпочитане пред обикалянето по брега му. През зимата то ставаше дълбоко и непроходимо за конете, но в момента водата беше по-малко от стъпка дълбока и едва покриваше бялото солено дъно на езерото. А то се простираше, докъдето погледът стига. Далечни вълнички проблясваха под обедното слънце и хоризонтът във всички посоки приканваше с напразни обещания за сребро. На север отвъд морето се очертаваше силуетът на планинска верига.

Радж Атън, целият облечен в бяла коприна, яздеше начело върху гърба на величествен сив боен кон. Конят разплискваше вода с копитата си при всяка крачка. Пръските върху корема и краката му мигновено изсъхваха и оставяха по кожата му бели солени петна. Радж Атън носеше на главата си бял воал, за да го предпазва от жаркото слънце и да скрива белезите върху обезобразеното му лице.

Забеляза в далечината самотен ездач, който препускаше през морето към тях. Ездачът, целият в черно, се беше привел напред като старец. Яздеше черен подсилен кон, който почти залиташе под тежестта на окачените на седлото торби.

Радж Атън притежаваше над хиляда дара на взор. Зрението му беше по-остро от това на орел, защото няма орел, който да забележи излъчващата се от човешко тяло топлина през нощта. Нито да преброи от двайсет разкрача космите по крачката на муха. Въпреки че обикновен човек би съзрял само някакво неясно петно в далечината, Радж Атън знаеше, че ездачът е Фейкаалд, неговият верен слуга.

— О, Светлина на света! — извика Фейкаалд, когато най-последно се приближи. — Нося подарък, съкровище, откраднато от самия лагер на Земния крал!

После бръкна в торбите и измъкна шепа силари, миниатюрни дамгосващи метални пръчки с инкрустирани на върха им руни.

— Моите силари?

Радж Атън вдигна ръка, което беше знак армията да спре.

Фейкаалд кимна. Бащата на Габорн беше взел почти четирийсет хиляди от тях от съкровищницата на Радж Атън в Лонгмът.

— Как успя да ги вземеш?

— Бяха в пълен със съкровища фургон в кралската свита — отвърна Фейкаалд. — Бяха му останали почти двайсет хиляди! Вчера по обяд Земния крал преследваше халите на юг от Скалата на Мангън — сражаваше се с ордата, която разруши Карис, и успях да взема тези.

— Какво е намислил да прави с тях? — попита Радж Атън.

— Мисля, че ги откарва в Дворовете на прилива. Там ще ги използва да подсилят армията му.

— А войските му? Кои са най-добрите му воини?

— Ленгли от Оруин е единственият лорд, който е взел стотици дарове. Иначе армията на Габорн е разнебитена. Твоето нападение срещу Синята кула ги довърши. Воините му са слаби и грохнали. А от

север дъщерята на Лоуикър се подготвя да го удари, за да отмъсти за баща си, когото Габорн посече.

„Глупавият млад крал Ордън“ — помисли си Радж Атън.

Силарите бяха безценни. Ако Габорн се беше осмелил да ги използва както трябва, ако беше вложил в десетина от най-добрите си мъже дарове, би могъл да създаде воители, способни да го спрат. А сега между него и Габорн стоеше само този Ленгли.

— Отлично си се справил, приятелю — похвали го Радж Атън. — Новините, които ми носиш, ме радват не по-малко от съкровищата. Като награда ще получиш сто силара. Сега върви, отнеси ги на облекчителите в двореца Гуса в Деяз. Кажим им, че след две нощи моята армия ще нахлуе в Мистария, както жътвари нахлуват в пшеничена нива. Кажим им да ми прехвърлят дарове чрез моите вектори. Трябва да ги получа преди да е паднала нощта.

— Всичките четири хиляди ли? — попита Фейкаалд.

— Всичките — потвърди Радж Атън.

Това означаваше, че двайсет облекчители трябва да работят непрестанно цял ден.

— О, Лъчезарни — напомни му Фейкаалд, — Гуса е уединено укрепление. Откъде да намерят Посветители твоите облекчители?

— Нека претърсят околните селища — нареди Радж Атън. — Там би трябвало да има много сираци, които ще продадат ума и мускулите си, за да си напълнят коремите.

— Както заповядаш — отвърна с поклон Фейкаалд.

После погледна на изток и добави:

— Силарите ще бъдат в Деяз до изгрев.

Обърна коня си на запад, пришпори го и препусна.

УБИЙСТВО НА ГАРВАНИ

Когато Ерден Геборен беше избран от Земята за неин крал, той преименува земята си Роуф-хей евън, което на алнисиански означава „Свободна от сражения“, и раздаде владения на десетина от най-верните си служители. Първият, когото дари, беше чародеят Сендавиан, който избра за свой герб черния гарван, символ на умения и вълшебства, и нарече владенията си Кроудън. Когато умря, кралството беше разделено на две, за да управляват двамата му близнаци свои собствени кралства.

Из „История на Роуфхейвън“ от Учителя край камината Фридерих

Ерин Конал яздеше вече цял ден в свитата на крал Андърс. Кралят държеше Лешничарката да язди от лявата му страна; катериците подскачаха по седлото ѝ и примъкваха лешници от единия в другия джоб на сивата ѝ наметка. Селинор яздеше вдясно от краля, висок и величествен, тъй че тримата запълваха цялата широчина на пътя. Затова Ерин Конал беше принудена да язди зад тях с капитан Гантръл от едната ѝ страна и Дните на краля от другата. Петдесет рицари в сребърни туники с черния гарван на Южен Кроудън на гърдите яздеха зад нея. Беше заобиколена отвсякъде.

Групата напредваше на юг през планините по зелени хълмове с ширнали корони дъбове и живописни къщурки. Крал Андърс не пришпорваше подсиления си кон, защото спираше при всяка къщурка и във всяко селце и оглеждаше обитателите. Понякога вдигаше лявата си ръка и изричаше тържествено:

— Избирам те. Избирам те в името на Земята. Ако някога чуеш гласа ми да те предупреждава, вслушай се и аз ще те избавя.

Понякога се заглеждаше продължително в някой мъж или жена и накрая отпускаше тъжно глава и отминаваше.

Та понеже Андърс избираше хората си, придвижването им на юг напомняше по-скоро пълзене, тъй като изминаваха по-малко от десет мили на час.

Денят беше хладен и облаците пълзяха на юг, високи и унили, сякаш тънък воал скриваше слънцето, студено и безжизнено като невидящо око на мъртвец.

Ерин имаше усещането, че денят е някак странен, нереален. Струваше й се, че редицата облаци ги преследва. Тънка ивица синьо небе на хоризонта пред тях все още обещавахе хубаво време. Но над и зад тях ги следваха облачните талази, подобно на куче, което пристъпва изтощено в краката на господаря си. Нямаше значение дали препускаха в галоп, или едва се влачеха. Облаците бяха неотклонно зад гърба им.

Без да обръща внимание на странните знаци по небето, Селинор разговаряше с баща си. През последните няколко часа той обстойно излагаше всичко, което го беше сполетяло, откак бе тръгнал за Хиърдън. Започна с първата си среща с Габорн, след това разказа за битката на двамата с Ерин със Сияйния на мрака и подробно описа препускането им до Карис, където Габорн бе заварил войските на Радж Атън да окупира града, заобиколен от черно море от хали. Разказа как Габорн използвал своята Земна мощ да Избере Радж Атън и неговите воини заедно с всички граждани на Карис, за да се защитят от халите. Но дори след като Габорн повикал един световен червей да убие злата магесница, която предвождаше ордата на халите, Радж Атън не подгънал коляно пред него. Вместо това мерзавецът се опитал да го нападне от засада след битката. Габорн употребил мощта си в опит да убие Радж Атън и заради това светотатство Земята ги изоставила. Сега Габорн можел да усеща опасността, която дебне неговите Избрани, но вече не можел да ги предупреди как да я избегнат. Вместо това му се налагало да страда, когато избиват или откъсват хората му от него.

Ерин слушаше и мълчеше. Нямаше доверие на крал Андърс. Мислите й бяха объркани поради недоспиване и беше така изтощена, че дори самото пътуване й се струваше нереално. Всички дървета и хълмове й се струваха някак твърде натрапчиви и със заострени ръбове, а светлината, която се спускаше от небето, беше прекалено ярка и обагрена в жълто. Усещаше студа, но беше прекалено изтощена,

за да изпита болка или да се напруга, а даже и да се замисля позадълбочено.

По време на разказа на Селинор крал Андърс яздеше с приведена глава и почти притворени очи, потънал в дълбок размисъл. Сякаш искаше да си представи битката, извиквайки я във въображението си според описанието на Селинор. От време на време го прекъсваше, за да зададе някой въпрос. Обикновено задаваше въпросите си любезно. Един от тях например беше:

— Проклятията, които запрати злата магесница — казваш, че едно от тях е изстискало водата от теб. Как така?

— Когато ме улучи — заобяснява Селинор, — от всичките ми пори моментално бликна пот и изпитах усещането, че пикочният ми мехур ще се пръсне, толкова ужасно ми се допика. Потенето изобщо не спираше. Дрехите ми за секунди подгизнаха.

— А какво стана с потребността да се изпикаеш? — зададе следващия си въпрос крал Андърс.

— Направих го направо там, където стоях, като всички други — обясни Селинор. — Бяхме в разгара на битката и нямаше никаква възможност за деликатности. При това пикането ми нямаше край.

Крал Андърс кимна разбиращо и остави сина си да продължи.

Отчетът отне часове. На всеки въпрос на краля Селинор отговаряше прекалено направо — поне за вкуса на Ерин.

За стотен път се сети, че крал Андърс беше пратил сина си да шпионира Габорн. И въпреки че Селинор бе споделил, че няма доверие на баща си и се притеснява, че се е побъркал, щом като е убил собствения си наблюдател, той все пак се държеше като шпионин. Не спестяваше нищо. Ерин не можеше да разбере кралят ли притежава тактичността да получава необходимите отговори — защото през целия разговор поведението му беше на любезен събеседник, който просто иска да си изясни по-подробно ситуацията — или Селинор не умее да си държи езика зад зъбите.

Селинор разказа абсолютно всичко, включително и как Ерин го беше избрала за съпруг, както постъпват Конесестрите.

— Наистина ли? — попита крал Андърс и погледна назад към Ерин. — Оженил си се за нея? Майка ти ще бъде покрусена!

— Защо? — попита Селинор.

— Би искала голяма сватба в Южната градина с месеци планиране и хиляди присъстващи лордове.

— Съжалявам, че ще я разочаровам — отвърна Селинор.

Кралят се извърна назад и се усмихна предразполагащо на Ерин.

— О, няма да е разочарована. Поне в това съм сигурен.

Когато Селинор приключи разказа си, крал Андърс запита:

— Казваш, че Габорн пътувал с голям товар силари. Колко бяха?

— Пет големи сандъка — каза Селинор. — Предполагам, че бащата на Габорн ги е отнел от Радж Атън, когато е завзел Лонгмът. Всеки сандък трябваше да бъде вдиган от двама подсилени воители, следователно не са тежали по-малко от триста или четиристотин фунта. Изчислих, че са по четири хиляди силара във всеки.

Кралят изсумтя от изненада.

— Наистина голямо съкровище.

Бойците зад гърба на крал Андърс замърмориха при споменаването на съкровището.

— Да — потвърди Селинор, — наистина голямо съкровище, а имаше и други допълнения. Облекчителите на Габорн припяваха ден и нощ в двореца Силвареста, докато прехвърляха дарове, макар Габорн да не пожела нито един за себе си.

— Не пожела ли? — възкликна крал Андърс.

— Той не обича целувката на силара — отвърна Селинор. — Казват, че е положил клетва.

— Колко дара притежава? — попита Андърс.

Това беше дълбоко личен въпрос, каквито никога не се обсъждат публично отчасти от деликатност, отчасти заради опасността. От подобни неща се интересуваха единствено убийците.

— Не съм виждал белезите му — отвърна Селинор, — но знам, че е изгубил даровете си, когато Радж Атън убил неговите Посветители в Синята кула. След това получил няколко дара в Лонгмът, но не е възможно да са били кой знае колко — предполагам петнайсетина, по три на мускули, гъвкавост и метаболизъм, четири-пет за издръжливост и може би малко взор и слух. Не е взимал нищо за чар или глас, в това съм сигурен.

Крал Андърс кимна разбиращо.

— Ще се окаже добър човек. Само че би ми се искало да е по-добър крал. Запомни, Селинор, никой от нас, които сме на власт, не

може да си позволи лукса на подобни скрупули.

— Някои смятат, че скрупулите са необходимост, а не лукс — обади се Ерин.

И съжали още докато го изричаше.

— И са точно това. — Крал Андърс се извърна, колкото му беше възможно, за да я вижда по-добре, и ѝ се усмихна приветливо. — Не исках да засегна Габорн. Той прави всичко възможно, за да се справи с една ужасна ситуация. И все пак ми се струва, че ако действително е загрижен за своя народ, е длъжен да приема повече дарове. Вярно, че няколко Посветители тук-там ще умрат — загуба, за която всички бихме съжалявали. Но ако народът на Габорн загуби своя крал...

Той въздъхна.

Ерин разгледа лицето му. Изражението му с нищо не подсказваше, че крои планове да убие Габорн и да присвои силарите му, но тя не можеше да се освободи от подозрението, че подобни намерения се въртят из мозъка му.

Крал Андърс я изгледа косо и попита:

— Нямаш ми доверие, нали? — Ерин не отговори. Единственият шум беше от потропването на конските копита по засъхналата върху пътя кал. — А защо?

Ерин не посмя да му каже истината — че не му се доверява, тъй като собственият му син се опасява, че е луд. Че може би е убил собствения си наблюдател и е сторил всичко по силите си, за да се отърве от Габорн.

Дори в момента Ерин не знаеше със сигурност защо крал Андърс се придвижва на юг към Мистария. Каза, че отивал, за да се опита да спре една война, която не бил започнал. Но не бързаше особено.

И тогава Селинор наруши неловката тишина и изтърси:

— Тя те сънува. Сънува, че си локъс.

В първия момент кралят като че ли имаше намерение да отхвърли обвинението, но след кратък размисъл я изгледа със странен израз.

— Че съм какво?

— Сънува бухал в Долния свят — продължи Селинор, — който ѝ каза да се пази от същество, наречено „локъс“, нещо като средоточие на злото. Може да се вмъкне в човек и да го използва като своя ризница.

Крал Андърс вдигна ръка и спря хората си. Обърна коня си и огледа отблизо Ерин, сякаш търсеше точния отговор.

— Сънувала си бухал? — попита я той. — Кажи ми, обикновена кукумявка ли беше, или по-скоро горски бухал?

Няколко рицари се изкискаха зад гърба ѝ. А един забуха като бухал.

Ерин усети, че кръвта нахлу в лицето ѝ. Беше бясна, че Селинор издаде тайната ѝ на баща си. Лично тя никога не би споменала открито за своя сън.

— Беше бухал от Долния свят — отговори тя, — в хралупа под огромно дърво.

— И каза, че съм... локъс?

— Не — отрече Ерин. — Не изрече името ти. Само ме предупреди, че в нашия свят е пристигнал локъс, скрит в Сияйния на мрака, който Мирима уби. Колкото до това дали се е вмъкнал в теб, или не, единственото, което знам, е, че ще търси домакин, а ти се държиш странно.

За миг ѝ се стори, че мъжете наоколо са склонни да приемат думите ѝ сериозно, но крал Андърс каза:

— Мило момиче, а в този твой сън не се ли обади в моя защита някоя крастава жаба или мишле?

При тези думи цялата войска избухна във взрив от смехове. Лицето на Ерин почервения от ярост. Кралят ги остави да се посмеят на воля и вдигна ръка за тишина.

— Съжалявам — добави той. — Не биваше да говоря така със снаха си. Не исках да те обърквам. Сигурен съм, че си сънувала лош сън...

— Не беше сън — прекъсна го разгорещено Ерин. — Беше послание, истинско послание. — Израз на огорчение се изписа на лицето на Андърс. Зад него капитан Гантръл завъртя очи. — Чародеите на Радж Атън повикаха Сияйния на мрака в Мистария — продължи Ерин, — в град Туинхейвън. Опожариха го целия, използвайки населението му като човешки жертви за черните си магии. Отвориха врата към Долния свят и пуснаха съществуването да излезе. Когато със Селинор се връщаме от Карис, спряхме в града. Сред пепелта открихме огнени руни, които все още тлееха и пълзяха в кръг като змии. Вратата към Долния свят изглеждаше все още отворена. И аз

пуснах кинжала си сред руните. Той мина през огъня и изчезна. Без да докосне земя. Така се уверихме, че вратата зее отворена.

След тези думи мъжете около Ерин се смълчаха. На съня ѝ можеха да се изсмеят, ако беше само сън, но всеки беше чувал за послания и след обясненията за обстоятелствата, при които се бяха случили странните ѝ преживявания, всички изглеждаха по-скоро загрижени, отколкото развеселени.

— Същата нощ — добави Ерин — сънувах бухала от Долния свят. Държеше моя кинжал в клюна си. Именно той ми изпрати предупреждението.

— Било е истинско послание или аз не съм никаква чародейка! — обади се Лешничарката. — Усещам го с костите си. Но повярвай, че никакъв бухал не ти е проговорил. Бил е Сияен или дори Лъчезарен. Много често едно истинско послание ни се явява като сън.

Ерин пое въздух от изненада. Възможно ли беше да ѝ е проговорил Сияен или Лъчезарен? Това бяха легендарни същества. Те бяха помагали на такива велики хора като Ерден Геборен. Но не можеше да си представи, че биха помогнали на нея.

— Защо ще ѝ се появява като бухал? — попита Селинор.

— Защото нещо в него е „Ийл“ — отвърна Лешничарката. — Може би името му или може да е домашен любимец. Но запомнете думите ми, трябва да се вслушаме в това предупреждение!

Последва дълго мълчание. Ерин се огледа. Беше заобиколена от мъже с герба на гарвана на Южен Кроудън и я споходи една мисъл. Крал Андърс имаше за герб гарван, а бухалите мразят гарваните. Когато могат, ги убиват и след това гарваните обсаждат бухала в дървото му при изгрев и го изтезават цял ден, докато не го повалят.

„Затова ли вестителят ми се явява като бухал?“ — учуди се Ерин.

— Добре — обади се най-после крал Андърс, — да предположим, че това е истинско послание. Защо мислиш, че този... — локъс ли го нарече? — защо се опасяваш, че може да се вмъкне в мен?

— Когато Мирима повали Сияйния на мрака в замъка Силвареста — отговори Ерин, — от него се надигна стихия, огромна ревяща вихрушка. И полетя на изток. Бизнесман каза, че чудовището все още е способно да извърши голямо зло.

— Може да е стигнало до Кроудън — рече разтревожено крал Андърс, — въпреки че между замъка Силвареста и моето владение се простират много левги. А има и няколко града — замъка Дониейс, Емит и дори укреплението при Червената скала. Ако това, което казваш, е вярно, това същество би могло да е къде ли не, в кого ли не. Може да се е вмъкнало в рицар, в търговец, в перачка. В тези градове живеят десетки хиляди хора.

Но Ерин подозираше, че то не би се задоволило да се вмъкне в една проста перачка. То беше Сияен на мрака, властелин на Долния свят. А подобно същество, отдадено на злото, би търсило мощ. Стихията не беше поела просто в някаква посока. Това беше свързано и с падането на наблюдателя от наблюдателната кула на Андърс, и с обстоятелството, че търсеше съюзници, за да се възправи срещу Габорн.

Крал Андърс стоеше неподвижен, сякаш потънал в дълбок размисъл. Накрая въздъхна и се обърна към един от хората си:

— Сър Бенърс, поведете тези мъже към Хиърдън, в източните провинции, и претърсете градовете. Вижте дали можете да откриете следи от този локъс — някакви убийства, които са били извършени, някакви грабежи. — Андърс отново млъкна; хапеше устната си, докато размишляваше. — Може би трябва да отида самият аз. Бих могъл да използвам дарбата си да надничам в сърцата на хората и да прогоня това същество. То не би могло да се скрие от мен или от Габорн.

— Ако все още е в Хиърдън — обади се Селинор. — Може да е в Кроудън. А може само да е минало покрай нас и да е запрашило някъде на изток.

Крал Андърс кимна замислено.

— Прав си. Може да загубя в търсене месеци. А освен това ме притискат по-важни дела. Чувствам го. Нашият път е на юг, към Мистария.

Тъй че Бенърс пое с мъжете на север, а крал Андърс потегли на юг. Ерин не смееше да обсъжда повече тревогите си, а обмисляше начина, по който крал Андърс бе реагирал на новината за посланието. Беше останал спокоен и вежлив, но тя не пропусна да забележи колко внимателно обмисля отговорите си и как се старее да не изтърве излишна дума.

Продължи да го наблюдава през целия ден и установи, че благосклонната усмивка не слиза от лицето му. Той често се усмихваше по незначителни поводи — щом слънцето изскочеше иззад някой облак или когато някоя катеричка прескочеше от коня на Лешничарката върху неговия. Но не се хилеше като обезумял, както беше правил блъсканият от вятъра маг от Инкара.

Какво ѝ беше казал бухалът — че Асгарот е най-неуловимият от всички локъси?

Естествено едно неуловимо същество не би се разкрило. Щеше да се спотайва и да злосторничи подмолно.

И все пак нещо, което бе казал крал Андърс, не оставяше Ерин на мира. Един локъс можеше да е навсякъде и във всеки. Можеше да се крие в Гантръл или дори в Селинор, доколкото знаеше тя.

Ерин искаше да знае повече. Искаше да зададе въпроси на бухала от Долния свят.

Цели два дни се беше борила със съня, тъй че в късния следобед, когато слънцето започна да залязва, при едно от многото спирания, за да починат конете, Ерин се отдалечи до една хикория край пътя, седна и се облегна на ствола ѝ.

И въпреки шума и суматохата наоколо, скоро заспа. И се събуди в Долния свят.

Беше нощ и Ерин беше в хралупата на огромното дърво. Отвън проблясваха светкавици, в небето трещяха гръмотевици и в клоните бушуваше ураган, от чиито набези те скрибуцаха, а листата шушнеха и съскаха.

Сред вятъра дочу викове. Вълчи вой и смразяващите кръвта писъци на Сияйни на мрака. Беше сигурна, че това не е обикновена буря.

Вторачи се в мрака, търсейки следа от бухала. Под отблясъците на светкавиците можа да различи познатите ѝ вече възлести коренища, които изпълваха хралупата. Кости от сърна и дребни животни лежах на купчина под клона на бухала, а в един отдалечен ъгъл нечий стъпки отвеждаха между разклонените корени към вътрешно помещение. Над входа върху корените беше издълбано лице на жена, чиято коса се спускаше на вълни от двете страни на отвора.

Изкачи няколкото стъпала и надникна навън. Клоните на огромното дърво се люшкаха и скриваха небето над главата ѝ. Но на

светлината на проблясващите светкавици Ерин видя прилеповидните силуети на прелитащото в небето огромно ято Сияйни на мрака.

Сърцето ѝ се разтуптя и тя се дръпна навътре. Препъна се по стълбите и се вмъкна в хралупата покрай осветяваното от време на време от светкавиците женско лице, влезе още по-надълбоко, където цареше пълен мрак. Продължи по извиващо се още по-надолу под земята стълбище. Най-после стигна до една площадка и по отекването на дишането си разбра, че е попаднала в обширна каменна зала. Не можеше да види нищо.

Обграждаше я абсолютен мрак.

Къде ли беше бухалът?

„Бухале, къде си? — извика безмълвно тя. — Имам нужда от помощта ти!“

Дълго вика така, но не последва отговор.

Върна се в мислите си към последната им среща. Тогава му бе казала, че не иска да разговаря повече с него. Вероятно се беше махнал.

„А може да е навън — мина ѝ през ума — и се сражава със Сияйните на мрака или се спасява от тях.“

„А може и да е тук, но не иска да рискува с отговорите си от страх да не чуят враговете му.“

Съвсем тихо, като прошепната мисъл, тя чу гласа му. „Да — рече бухалът. — Враговете ти са навсякъде около теб. Не надушваш ли злото? Дори в момента са нащрек, за да чуят мислите ти.“

Ерин отвори очи. Седеше под огромната хикория. Листата на дървото шумоляха от поривите на задухалия вятър.

В ниското рицарите на Кроудън пояха конете си в малкия поток, над чиито води все още надвисваха туфи сочна зелена трева.

Крал Андърс и Селинор седяха един до друг, увлечени в разговор, но щом тя погледна към тях, Андърс вдигна очи към нея. Имаше нещо подозрително в стойката му и в начина, по който я погледна. За нея ли разговаряха?

Селинор също погледна към нея. Ерин остана с притворени клепки, преструвайки се на заспала. Дватама мъже отклониха погледи.

Беше сигурна, че разговарят за нея.

Ерин се надигна и забърза надолу по хълма. Рицарите бяха оставили конете да пасат и те пристъпваха наоколо, търсейки сочна

трева. Един от тях застана между нея и Селинор.

Ерин приближи иззад коня и чу крал Андърс да казва:

— Сигурен ли си, че не са я ударили по главата при битката в Карис? Всички тези нейни приказки — май се е побъркала.

— Беше абсолютна бъркотия — отвърна Селинор. — Халите бяха навсякъде. Но щях да забележа, ако я бяха ударили по главата. Повероятно е поначало да си е луда.

Крал Андърс въздъхна дълбоко. Ерин се приведе и хвана коня за юздата, за да се скрие от погледите им. И се заслуша.

— Нали не си разстроен, че се ожених за нея? — попита Селинор.

— Разстроен? — възкликна Андърс. — Не, за бога! Не би могъл да направиш по-добър избор. Щом е дъщеря на Палдейн, това те прави достоен претендент за короната на Мистария, може би и на Хиърдън.

Селинор не беше отварял дума за родословието на Ерин тази сутрин. Като Конесестра на Флийдс майката на Ерин беше избрала най-подходящия мъж, който да изпълни ролята на жребец, но никога не беше споменавала името на Палдейн, а Ерин го беше споделила единствено със съпруга си при абсолютна конфиденциалност, съзнавайки възможните политически усложнения, които би имало в Мистария разкриването на този факт.

А сега Селинор беше изтърсил всичко на баща си.

„Що за човек съм взела за съпруг?“ — запита се Ерин. Беше отишъл в Хиърдън да шпионира Земния крал и да научи всичко, което може, за Ерин Конал и съмнителното ѝ родословие. Беше ѝ споделил, че подозира собствения си баща в малоумие, с единствената цел да спечели доверието ѝ.

И ето, че нищо от онова, което му беше казала, не бе останало в тайна. Възможно ли беше да се опитва да противопостави нея и баща си един срещу друг?

След дълга пауза крал Андърс проговори:

— Боя се за новата ти съпруга. Ако продължава да си въобразява, че получава послания, знаеш как би трябвало да постъпим.

— Да я затворим? — попита Селинор.

— За нейно добро — потвърди Андърс — и за доброто на дъщеря ти.

Ерин усети стомахът ѝ да се свива.

— Дъщеря ми? — възкликна Селинор.

— Да — отвърна Андърс. — Когато Избрах Ерин тази сутрин, усетих в нея не един, а два живота. Детето, което носи, е с благородно потекло. Трябва да направим всичко, което можем, за да защитим и нея, и него, за да го износи докрай.

Настъпи дълго мълчание. Ерин внезапно видя приближаващата се сянка на мъжа си под коня.

— Ерин — каза той. — Събуди ли се?

Селинор хвана коня за поводите. Гледаше я над широкия гръб на животното. Очите му бяха хладни и пронизващи. Знаеше, че е подслушвала. А тя знаеше, че ако не е предпазлива, още сега могат да ѝ сложат вериги.

— Да — отвърна тя. — Правилно ли чух баща ти току-що да казва, че нося дете? Дъщеря?

— Да — каза крал Андърс и се приближи широко усмихнат. — До лятото ще станеш майка.

Ерин се замисли за миг. Чудеше се как би трябвало да постъпи, как да се спаси. Да хукне да бяга или да се сбие би било безразсъдно. Гарваните я заобикаляха от всички страни. Избра благоразумието. Протегна ръка над коня и погали Селинор по брадичката, след което го целуна по хладните устни.

— Изглежда, съм си намерила първокласен жребец — пошегува се тя. — Достатъчна беше само една нощ в обора.

Усмихна му се широко, а Селинор я изгледа за момент, преди да ѝ се усмихне в отговор.

Крал Андърс се разсмя, сякаш от облекчение.

— По седлата. Този вятър май предвещава буря. Трябва да се опитаме да стигнем двореца при Гарванова врата преди да се е мръкнало.

Гарванова врата беше голяма древна крепост на границата на Южен Кроудън. В момента там гъмжеше от десетки хиляди воители на Андърс, почти цялата му армия. Ерин си спомни нещо, което ѝ беше казала майка ѝ за тази крепост: „Дълбока тъмница са изкопали в Гарванова врата и който попадне в нея, не може да избяга“.

ДВАНАДЕСЕТА КНИГА
ДЕН ПЕТИ В МЕСЕЦА НА ЛИСТАТА,
МРАКЪТ СЕ СГЪСТЯВА

ГОСПОДАРЯТ

Никой не би могъл да поведе другите, докато не стане господар на самия себе си.

Меңделас Дракен Ордън

Габорн огледа коренака — камшиците му шибаха на всички страни и гигантските търбуси подскачаха напразно във въздуха. Дори с всичките си дарове той все пак не посмя да го прекоси. Забеляза, че коренакът, който се беше увил около крака на Ейвран, още стиска кожения й ботуш. По-наблизо беше изтървала тоягата си.

— Ето там горе — обади се зад гърба му Йоме. — Там се е криела халата и я е причаквала. Сигурен ли си, че още е жива?

— Жива е — отговори Габорн, като се взря дълбоко в себе си. — Но халата се отдалечава много бързо.

— Дори с всичките си дарове не успя да избяга — отбеляза Йоме. — Има дарове на обоняние поне от петнайсетина кучета. Познава нрава на халите, знае и езика им. И все пак я хванаха.

— Халите могат да крият миризмата си — изтъкна Габорн в защита на Ейвран. — Изобщо не помириствам, че тук е имало хала. Нищо не можехме да направим, за да го предотвратим.

— Къде според теб я отнася?

Габорн поклати глава.

— Не мога... да отгатна.

Не усещаше да я заплашва близка смърт. Значи халата не възнамеряваше да я изяде веднага.

Коренакът се беше поукротил. Като използва копието, Габорн се засили няколко крачки и го прескочи. Направи още няколко предпазливи крачки, стъпи на моста и погледна надолу в бездната. Светлината на опаловата му игла не стигаше дъното, но до слуха му достигна шуртенето на река. Над главата му като несекващ тътен продължаваше да се носи звукът от препускането на халите през тунела.

Засега Ейвран беше жива, но той усети смъртта да се приближава към нея. „По някаква причина халата я отнася в дома си“, реши Габорн.

Почувства се безпомощен. Беше довел Бизнесман и Ейвран в тази проклетата дупка като водачи, а сега беше останал без съветите и на двамата.

— А може би — прозвуча искрица надежда в гласа на Йоме — халата не я отнася никъде? Ейвран е чародейка. Вчера призова Майстора на пътя и го задържа часове наред. Може би я контролира.

— Не, не мисля, че контролира положението — не се съгласи Габорн. — Майстора на пътя беше почти умрял от изтощение, а и тя беше с тоягата си. Ако контролираше това чудовище, щеше да го доведе тук. Знам само, че засега е жива и е единствената, която би могла да ни води. Трябва да я намерим.

Габорн освети пътя пред тях. Мостът бе дълъг четирийсетина разкрача. От другия край се виждаше входът към тунел на хали. Стените бяха покрити с клей и подобни на кости колони подпираха тавана.

— Мога да открия Ейвран — реши да рискува Габорн. — Усещам мириса ѝ навсякъде.

После сякаш се подвоуми за момент.

— Какво има? — попита Йоме.

— Мисля, че ни предстои дълго преследване с битка на финала — каза той. Обърна се към Йоме. Тя стоеше от другата страна на коренаците. — Използвай тоягата на Ейвран да прескочиш.

Йоме събра смелост, след това се засили, използвайки една скала за опора, и прескочи. С даровете си прелетя на височина петнайсетина стъпки цели осемдесет.

Затичаха. Габорн отпред, Йоме след него.

Той усети, че храната му е придала сила — едновременно на мозъка и на духа му. Безпокойството за Ейвран го потискаше, но от поетата от храната енергия мъглата като че ли се беше поразсеяла.

Тичането по тунела на халите не беше леко. Габорн усети, че от скоростта с тялото му се случват странни неща. Сетивата му внушаваха, че се движи с нормално темпо, но му беше трудно да взима по-острите завой, тъй като залиташе встрани. Това го принуди на всеки

завой да се навежда до неестествено малък ъгъл. Имаше чувството, че язди подсилен кон.

Трябваше да внимава и за неравната скалиста повърхност. На всяка крачка имаше опасност да се препъне или да навехне глезен в някой камък, макар пътеката да беше покрита с растителност. Тревата-червей и плесените създаваха не по-малко проблеми от ръбестите стени. От тавана провисваха подобни на корени храсталаци, жълти и бели ластари се спускаха като замръзнали водопади. Понякога те образуваха завеси, които препречваха пътя, и само благодарение на огромната хала, която беше разкъсала препятствията преди тях, пътеката беше чиста. На много места земята беше подгизнала от влага. Край водата растеше черен мъх, от който се процеждаха златисти капки сок, плодовете на някакви жилави растения бяха дребни кафяви зърна с размер на череша. Според Габорн тези две препятствия бяха особено опасни. Мъхът беше хлъзгав, а зърната можеха да се търкулнат под краката му.

На всичко отгоре светлината не беше достатъчна. Опалите осветяваха пространството, когато стояха на едно място. Но когато препускаше с петдесет мили в час, Габорн трябваше да внимава къде да стъпи, да преценява дали да ускори или да забави скоростта, дали да прескочи или да мине направо през някой проснал се във всички посоки корен. И най-важното, да бъде постоянно нащрек за нови опасности.

Не един и два пъти му се случваше да налети стремглаво на някой пещерен пълзач или гигантски паяк-слепец, които трябваше да заобикаля.

Тъй че въпреки даровете си на взор той напрягаше поглед, за да се ориентира в сумрака.

В един момент усети, че е на път да успее, че Ейвран е само на около миля и нещо пред него. Но след поредния завой пътя им препречи огромна каменна врата. Беше издълбана в самата скала и висеше на закрепени на тавана каменни панти. Каменният блок беше най-малко три стъпки дебел. Габорн се опита да го избута, но той не помръдна. Вратата беше заключена.

Той я заблъска от безсилие, след което двамата с Йоме, като използваха скални отломъци, започнаха да копаят проход, което им отне часове.

Когато отново стъпиха на пътеката, Габорн бе крайно изтощен, а Ейвран беше отнесена много, много надалеч.

Нямаше слънце или луна, които да отбелязват въртенето на земята. Навсякъде цареше само мрак, който се отдръпваше за миг встрани от осветеното от опалите им пространство, за да възстанови правата си зад гърбовете им, докато те продължаваха да тичат напред.

Пътеката се виеше, промушваше се през вените на меката скала, заобикаляше огромни каменни блокове, от време на време поемаше в неочаквана посока по причини, понятни само на халите.

Но неизменно се спускаше все по-надолу.

Габорн измерваше времето по ритъма на тежките си стъпки, по вдишванията и издишванията си и по пълзящите по страните му капки пот. Горещината и влагата се увеличаваха с всяка измината миля.

Понякога стигаха до издигащи се като комини странични тунели или шахти. На всяко кръстовище Габорн спираше и подушваше въздуха — проверяваше за мириса на Ейвран.

Почти не разговаряха. Габорн беше останал насаме с мислите си и установи, че те са насочени към книгата, която Йоме носеше във вързопа си: ръкописа на Ерден Геборен.

Наистина ли беше преследвал Истинската властелинка? И ако беше така, какво представляваше това същество?

Преди два дни, когато Ейвран за първи път спомена за това създание, Бизнесман изглеждаше смутен. Тогава той попита: „Сигурна ли си, че е хала?“

Ейвран потвърди, че е сигурна. Но сега Габорн се колебаеше. Какво точно беше локъс? Усети, че Земният му взор отслабва. Бизнесман беше казал, че това е, защото все още задава неточните въпроси. Може би разбереше ли по-добре неприятеля си, щеше да знае как да го победи.

Беше убеден, че би могъл да узнае много неща от книгата, но Йоме не можеше да я разчете добре, а и в момента също тичаше по опасния път.

Стигнаха до тунел, който се спускаше стръмно надолу. Папратите в него бяха изпотъпкани. Земята беше опустошена. Халите явно често минаваха оттук.

Пред тях се изправи нова врата.

Габорн спря и каза:

— Трябва да си починем и да хапнем нещо. И ако можеш да отделиш малко време, бих искал да ми почетеш.

После бръкна във вързопа си, извади няколко ябълки и манерка вода. Отхапа от ябълката, вдигна най-близкия камък и започна да блъска по вратата.

Йоме също загриза ябълка и извади книгата. Габорн знаеше, че алнисианският не е лесен. Беше изчезнал преди стотици години и повечето учени ползваха най-съвременния вариант, но Ерден Геборен беше писал книгата си, когато езикът е бил все още жизнеспособен. Така че правописът, словоредът и граматиката нямаха нищо общо със съвременните правила.

Йоме отвори книгата и я запрелиства.

— Кажи ми, щом попаднеш на нещо интересно — настоя Габорн.

Все още задъхана от дългото тичане, Йоме отвърна:

— Ерден Геборен започва с равносметка на дотогавашния си живот в няколко изречения. Бил свинар по Хълмовете на Гробницата, докато не го призовал Земният дух. След това разказва как срещнал мага Сендавиан, който повел него и Дайлан Касапина — това трябва да е било името на Дайлан, преди да го нарекат Черния чук — по „пътеки от въздух и зелени пламъци“ към Долния свят.

Това звучеше като легенда. Йоме не се впусна в подробности. След това продължи:

— Но щом попада в Долния свят, неочаквано променя стила. Започва да поставя подзаглавия и разделя книгата на глави.

— Виж дали не можеш да намериш нещо за „локъс“ — каза Габорн.

Йоме започна да преглежда заглавията — прелисти десетина страници — и накрая каза:

— Тук има нещо: „За срещата с Локъс“. Ще се опитам да го превода на по-съвременен език.

Тя зачете:

— „Локъс беше отвратително създание. Сияйните го държаха заключено в клетка, скрита сред зелена горска поляна в тесен каньон. Пътуването дотам беше трудно, а чудовището заудря като обезумяло с криле по решетката на килията, докато приближавахме. Крилете му бяха покрити с черни пера и разперени се простираха на около трийсет

стъпки. Самото създаване наподобяваше човешко същество с набити крака и дълги ръце, чиито краища свършваха със страховити нокти. Имаше нещо в черния му цвят, което око не можеше да понесе. Вероятно бях присвил очи, защото погледът ми не можеше да проникне до дълбините на клетката. Чудовището сякаш поглъщаше светлината около себе си или пък я увиваше около себе си като черна пелерина. Въздухът се въртеше като вихрушка около звяра и се носеше зловоние на гнило. Не виждах ясно създаването, по-скоро имах някаква смътна представа за остри зъби, свирепи нокти и искрящи очи“.

Йоме млъкна потресена.

Габорн се обади:

— Ерден Геборен описва Сияен на мрака, нали?

Дори само при споменаването на името на чудовището Йоме потрепери.

— Вероятно — промълви тя. — А може и да грешим. Може да са различни същества.

После продължи да чете:

— „Решетката на клетката му беше от потъмняло желязо. Блещукащи морави руни опасваха основата ѝ, а отгоре се издигаше покрив. Щом приближих, усетих, че съществото ме хипнотизира. Напрегнах поглед, пристъпвах по-близо и по-близо. Но колкото повече се приближавах, толкова повече мракът около него се съгъстваше и замъгляваше зрението ми. Едва когато се приближих на една ръка разстояние, смътно осъзнах, че ми говорят Сияйните — не, те ми крещяха. Но не можех да ги чуя. Гласовете им бяха неясни, сякаш ми викаха от огромно разстояние. Вместо тях чувах единствено съществото, което ме подканваше: «Ела! Ела при мен». Видях вратата на килията. Не съзирах никаква...“ — Йоме спря да чете. — Предполагам, че думата е „ключалка“. — Тя продължи: — „Имах усещането, че вратата ще се отвори, дори само да я докосна с пръст, и все пак слугата на Мрака не можеше да я отвори. Докато се приближавах, съществото не помръдна. Крилете му престанаха да блъскат лудешки решетката и то ме наблюдаваше неподвижно, сякаш изваяно от камък. «Отвори вратата!», чувах шепота му аз. «Отвори я.» Чувах виковете на Сияйните отдалеч, но в техните думи...“ — Йоме се опита да довърши изречението по смисъл — „... нямаше никакъв разум“, е написано, но мисля, че иска да каже: „нямаше никакъв

смисъл“. „Нямах намерение да отворя вратата — продължи тя. — Мислех само да пробвам да я докосна едва-едва. Тъкмо да го направя, когато Дайлан ме сграбчи изотзад. Той изкрещя в ухото ми, но не разбрах смисъла на думите му. Издърпа ме настрана от клетката и ме събори на земята, след което се изправи над мен и започна да ми говори нещо, което не разбирах. Локъс се разбушува насреща ми, сякаш започнаха да падат гръмотевици и цялото небе щеше да се срути. «Виждам те, кралю на Света на сенките! Аз ще пресея твоя свят като жито и ще изхвърля плявата от него.» Усецах ненавистта на слугата, подушвах я във въздуха, осезаема като зловонието на мъртвец. След известно време започнах да проумявам думите на Дайлан. «Не ни ли чу? — крещеше той. — Мен не ме ли чуваш?» Лицето му беше пламнало от тревога и сълзи от...“ — мисля, че думата би трябвало да означава „безсилие“, — „... бяха напълнили очите му. «Не те чух», отвърнах аз, докато идвах на себе си. Тогава гласът на Фил така ме разтърси, че го чух ясно. «Пази се от Асгарот. Той е най-коварното дете на майката на всички локъси, Истинската властелинка на Злото.»“

Габорн удари ръката си в скалата и изпъшка. Зелената светлина на опаловта му игла проблесна, щом се извърна към Йоме. Но пъшкането му не беше от болка.

— Истинската властелинка... — промълви той. — Мислех, че тя е Истинската властелинка на всички хали или нещо такова, а не...

— ... на Злото — довърши Йоме.

Габорн усети, че му се завива свят. Съществуването, срещу което му предстоеше да се изправи, беше враг, от който се бояха дори Сияйните и Лъчезарните. Нищо чудно, че бяха тръгнали да се сражават на страната на Ерден Геборен.

Йоме продължи нататък:

— „Много слова ми каза Фил, слова, изречени от сърце. Разбрах, че ако бях докоснал тази врата, ако се бях опитал да я отворя, силата ми щеше да ме напусне. Вратата беше запечатана с толкова могъщи руни, че обикновен мъж като мен не би могъл да я разбие. Но ако бях опитал, щях да успея да отворя друга врата: вратата към моето сърце. «Асгарот можеше да те изпълни — говореше ми Фил. — Зловещите му желания можеха да станат твои желания. Можеше да те изпълни така, както мракът изпълва кухините на земята.» Сграбчи ме неназовим страх. Бях така потресен, че не можех да се изправя. «Локъсът не е

създанието, което виждаш пред себе си — продължаваше Фил. — Сияйният на мрака може да остарее и да умре, но скритата в него сянка е безсмъртна. Когато Сияйният на мрака умре, същността му ще продължи да търси друг домакин. Затова предпочетохме да затворим Асгарот, вместо да го унищожим. Много Лъчезарни загинаха, докато се опитваха да го доведат тук. Хиляди пъти по хиляди сенчести светове е успял да завладее Асгарот.»“

Йоме се поколеба за момент и каза:

— Ерден Геборен не харесва думата „завладявам“. Зачеркнал я е и е сложил вместо нея „разрушавам“ или „господствам“, или „превземам“.

Тя продължи:

— „Но докато го държим в плен, той не може да пакости.“

Затвори книгата. От лицето ѝ се лееше пот, дрехите ѝ бяха прилепнали към тялото ѝ.

— Мислиш ли, че магът на Радж Атън е освободил същия Сияен на мрака?

Габорн обърса с ръкав потта от челото си. От тичането и увеличаващата се горещина се чувстваше мазен и нечист. Искаше му се да се изкъпе. Беше видял магът да влиза през огнената врата в Туинхейвън и да излиза много скоро след това. Нима беше имал време да проникне в клетката? Или само се беше срещнал с чудовището, след като някой съучастник от другата страна го беше освободил.

Името му беше Асгарот. Възможно ли бе описаното преди две хиляди години от Ерден Геборен чудовище да е същото, което дебнеше Йоме в замъка Силвареста само преди седмица?

Беше сигурен, че е така. Бе се появило сред облак тъмнина и вихрушка от вятър, изсмуквайки цялата светлина от небето, увило около себе си нощта като мантия. При приближаването му изтреця гръм и се посипаха светкавици. Беше проговорило, „сякаш избумтя гръмотевица“.

— Може би — каза Габорн. — Изглежда, си си спечелила достоен противник.

— Не търсех повод за битка — обясни Йоме. — То ме преследваше.

Габорн се усмихна с надеждата да я успокои.

— Чакай — прошепна тя. — То не преследваше мен. Дойде за нашия син, за детето, което нося в утробата си.

— Защо? — попита Габорн.

Завладя го страх. Сияйният на мрака беше дошъл за сина му! Щом разпростря сетивата си, Габорн усети опасност да дебне детето.

— Сияйният на мрака не иска просто да убие едно дете — промълви сякаш на себе си Йоме. — Хромото момче беше с мен, но Сияйният на мрака не поиска *неговия* живот. Чакай... — Йоме наведе лице и сграбчи утробата си, след което изпъшка. — Чакай!

— Какво има? — попита Габорн.

— Сияйният на мрака... — продължи тя — или локъсът вътре в него не искаше да *убие* детето. Просто го искаше. Настояваше за него.

— Какво искаш да кажеш?

— Мисля, че искаше да завладее бебето, за да се скрие!

— Разбира се — възкликна Габорн. — Сияйният на мрака е напуснал Долния свят. Може би дори се тревожи, че враговете му ще го потърсят. Следователно има нужда от място, където да се скрие. А има ли по-добро място от една майчина утроба?

Като изрече притесненията на Йоме на глас, Габорн, изглежда, им придаде тежест и реалност. Йоме се разрида и прикри утробата си с ръкописа на Ерден Геборен.

— Аз също се тревожа къде е отишло — каза Габорн. — Но с моя Земен взор мога да видя духа на детето. Вътре в теб няма мрак. Детето в утробата ти е като всяко друго — живо, но все още неоформено. Не усещам никакво зломислие, никаква злонамереност.

Йоме се тресеше от страх. Габорн я прегърна. Тя се вторачи в мрака с размътен поглед.

— Колко време ще ти отнеме да преведеш останалата част от книгата? — попита я Габорн.

— Не знам. Бавно върви. Може би една седмица.

— Нямам нужда от цялата — добави той. — Само... да ми разкажеш всичко, което казва за локъсите и за Истинската властелинка.

Габорн отвори манерката. Водата, с която я беше напълнил от езерото при Вратата към бездната, миришеше силно на минерали. Той отпи голяма глътка и приседна. Възцари се абсолютна тишина, толкова дълбока, че проникваше чак до костите. Далечният тътен от стъпките

на халите не се чуваше. Беше го чул за последен път, когато оглеждаха мястото, където беше уловена Ейвран. Кога беше престанал?

Над земята никога не се спускаше толкова плътна тишина. Или ще изкрещи сойка, или вятърът ще прошумоли между листата, или овца ще изблее в далечна ливада. Тук нямаше нищо.

Това действаше угнетяващо. Цялата земна твърд беше виснала над главата му, небе от камъни и руда, готово да рухне всеки момент. Усещаше я навсякъде около себе си — острата миризма на минерали.

„Като затишие пред буря“, мина му през ума. Това беше най-точното сравнение: както в лятна вечер, когато въздухът натежава и на хоризонта се струпват тъмносиви облаци. И всички животни се умълчават и изпокриват. Дори мухите престават да жужат.

Сега беше надвиснала същата тишина, само че още по-плътна. Тя проникваше през кожата, по която сякаш пролазваха мравки. Пред и зад тях се простираше само нощ, толкова дълбока, че не можеше да се сравни с никое познато усещане.

„Ние сме в пустошта — даде си сметка Габорн. — Много, много далеч от каквото и да било човешко обиталище.“

Той разпростря Земните си сетива, след това въздъхна дълбоко и погледна Йоме.

— Ейвран продължава да се отдалечава. Предполагам, че сме пробягали стотина мили с възможно най-голямата скорост, но сетивата ми ми подсказват, че Ейвран е много, много напред.

Замълча, сякаш обмисляше какво друго да каже.

— Мисля, че между нея и нас има хали. Усещам опасност.

Не й каза колко голяма е опасността. Не можеше да го изрази с точни думи. Като че ли между тях и Ейвран се издигаше стена, стената на смъртта. Той можеше да стигне до нея, но можеше ли Йоме?

Тя поклати унило глава.

Габорн заудря вратата, като от време на време откъртваше каменни отломъци. Когато се умори, остави Йоме да поработи, а той оправи обувката си и постави нова кожена ръкохватка на древното копие на Ерден Геборен.

След като се смениха още няколко пъти, Йоме проби отвор, въздъхна и кимна към тунела.

— Те ни очакват там някъде, нали? Халите. Виждам го по израза ти.

— Да — потвърди Габорн.

— В такъв случай — каза Йоме и стисна тоягата на Ейвран от отровно черно дърво — да вървим да ги попритесним.

ПРИНОСИТЕЛЯТ НА СВЕТЛИНА

След продължилата седемнайсет години бран под земята човек би предположил, че моите воини най-силно копнееха за свеж въздух, чиста вода, добра храна или компанията на жена. Но не — започваме да разбираме колко отчаяно копнее човек по светлината.

Фалион Справедливия, из „Сведения за войната с тот“

Съпруга на сенките препускаше през подземния свят, краката му трещяха по камъните. Ейвран ту изпадаше в безсъзнание, ту се съвземаше, мъчейки се да поеме въздух.

Отвори очи. Тунелът се люшкеше пред замъгления ѝ поглед. Слой от клей върху стените беше започнал да ерозира. Сенки на разкривени сталагмити, подобни на кривокраки гиганти, се полюшваха тромаво под бледата светлина на нейния опал, преди да бъдат погълнати отново от мрака.

Халата я стискаше силно, за да ѝ попречи да избяга, така както Ейвран беше стискала гуцери и жаби като дете. Колкото повече се опитваше да се измъкне, толкова по-здрово я сграбчваше чудовището.

Ейвран се изтощи и заспа. Събуди я някакъв трус. Съпруга на сенките току-що беше скочил от висока петдесет стъпки канара и препускаше през лабиринт от сталагмити. Беше притиснал Ейвран до гърдите си.

„Не иска да ме убие — осъзна тя. — Опитва се да ме запази жива. Най-доброто, което мога да направя, е да се отпусна.“

Не беше сигурна дали е достатъчно внимателен, за да я запази жива. Кожата на масивната му лапа беше дебела като дюшек и твърда като броня. Трите му пръста бяха толкова широки, че обгръщаха тялото ѝ от главата до петите. Всяка негова крачка сякаш разтърсваше костите ѝ. Беше сигурна, че цялата е в контузии.

Безпомощна пред звяра, Ейвран наблюдаваше замаяна прелитащите покрай нея гледки. Нямаше никаква представа колко

време вече я носи Съпруга на сенките, но знаеше, че препуска с огромна скорост.

Една гънка на кожата му притискаше ребрата ѝ. Чудеше се дали да се осмели да помръдне, за да не я стисне още по-силно.

Можеше да направи само едно. Прочисти съзнанието си, както я беше научил Бизнесман, и си представи Съпруга на сенките. Извика в съзнанието си огромната му, подобна на лопата глава, каквато я видя, когато се надигна в цялата си чернота от водата на езерото, и си представи как потрепват сетивните му пипалца, докато изучава жертвата си. Представи си какво усещат краката му при ударите им в каменния под на тунела и целеустремеността, с която препускаше все по-нататък и по-нататък. Много скоро съзнанието ѝ превключи и тя видя света през „очите“ на халата.

Самецът отчиташе електрическата енергия в околните скали като призрачни сини образи, нещо подобно на мъгла. Растенията и животните край пътеката бяха много по-светли. Раци-слепци прекосяваха забързани пътя му, блещукайки като звезди в зрителното му поле.

Пътят напред беше белязан със стара миризма на хали. Дори и да не беше така, Съпруга на сенките се ориентираше чудесно. Беше ловувал из пустошта през по-голямата част от живота си.

„Къде ме отнасяш?“ — попита Ейвран.

Съпруга на сенките се закова на място. Вдигна Ейвран, за да я разгледа, и пипалцата му затрептяха.

„Ти ли говориш? — запита халата. Тя усети напрегнатото внимание на чудовището. — Или съм хванал мечтите на червея?“

„Да, аз мога да говоря“ — отвърна Ейвран.

Усети мимолетния му въпрос: „Така ли разговарят хората помежду си?“

„Не. Аз съм чародейка, защитник на Земята. Мога да разговарям със съзнанието ти. Но повечето хора не разговарят така.“

Съпруга на сенките си припомни нещо. Между халите имаше Земен пазител. Предшественикът на Съпруга беше убил чародея в безмилостна битка и по-късно Съпруга бе изял мозъка на своя предтеча.

„Твоят дядо е убил Земен пазител! — каза Ейвран. — Виждам го в съзнанието ти.“

„Истинската властелинка нареди да бъде убит.“

Ейвран проследи моменти от битката да се разгръщат в паметта на Съпруга на сенките. Дядо му се бе промъкнал зад мага, беше скочил върху него и бе откъснал предните му крака. След като Земният пазител бе останал беззащитен, неговият нападател безжалостно бе откърлил трите костни плочи от главата му, докато той все още беше жив, за да го изтезава до последния момент, изгребвайки мозъка му. Сега Съпруга на сенките пазеше някои от спомените на чародея.

„Това е ужасяващо“ — промълви Ейвран.

„Моят предшественик се гордее със своето деяние“ — отвърна Съпруга на сенките.

Той се гордееше, но Ейвран разбра, че чудовището се опитва да скрие някои неприятни усещания. Спомените на Земен пазител живееха в него.

Вярно, че Съпруга на сенките изпитваше глад за човешка плът. Но той изпитваше и нещо, което другите хали не можеха. Хората също бяха създания на Земята, обичани от своя създател. Те бяха ценени от Земята наравно с халите, паяците-слепци, световните червеи и папратите.

„Къде ме отнасяш?“ — попита отново Ейвран.

„В едно място за човешки същества“ — помисли си Съпруга на сенките. В паметта му изникна миризма — воня на немити хора, наблъскани в мрачна пещера, вмирисан на урина и изпражнения въздух. Пастира също беше виждал това място. Килия, в която Истинската властелинка изпитваше новите си заклинания върху хора. Стомахът на Ейвран се сви от ужас на буца.

„Твоята господарка ще ме убие там“ — каза тя.

„След време“ — съгласи се Съпруга на сенките.

„Моля те, пусни ме. Ти познаваш силата на Земния дух. Знаеш, че няма да ти сторя никакво зло.“

„Не трябва да споменавам за това човешко същество — помисли си Съпруга на сенките. — Другите ще решат, че съм болен от мечтите на червея.“

Внезапно Ейвран изпита усещането, че между нея и Съпруга на сенките се захлопна врата. Също като конекрадеца, който беше задигнал коня ѝ във Фелдъншир, халата се оттегли от обсега на вниманието ѝ, разрушавайки беглата им връзка.

Огромната хала се втурна из подземния свят през тунела със смътни контури. Стискаше Ейвран толкова силно, че тя едва си поемаше дъх. Опита се да привлече вниманието на Съпруга на сенките, да го помоли да не я стиска толкова безжалостно, но без тоягата си беше почти напълно безпомощна.

Ейвран сънуваше огън: припукващи червени въглени и пурпурни езици — като тези на огнените гущери в Джебан.

Когато се събуждаше, както често ѝ се случваше, откакто беше в лапата на Съпруга на сенките, отново виждаше, че той препуска с шеметна скорост, гмурка се към черните дълбини на подземния свят през осеяни със зъбери тунели, покрай димящи езера, които ревяха и трещяха, край глинени делви и костите на странни подземни същества.

Веднъж се събуди — имаше чувството, че е спала дни наред — от недостиг на въздух и видя, че Съпруга на сенките е спрял и разговаря с други хали. Бяха двайсет и седем членна бойна група. Водеше ги прошарен стар ветеран, наречен Кръвника.

„Скрийте се — предупреди ги Съпруга на сенките с доза миризма. — Направете засада. Отгоре пристигат убийци, търсят Истинската властелинка. Хванах един от тях, но идват и други.“

„Аз няма да се крия — отсече Кръвника с миризми, които изстреля от ануса си. — Истинската властелинка ни зареди с руни на сила. Сега съм силен, по-силен от теб.“

Ейвран не се промъкна в съзнанието на Съпруга на сенките, за да узнае какво мисли. Вече знаеше. Кръвника беше горделив боец и дори сега надигаше опашката си по-високо от опашката на опонента си, което демонстриреше надеждата му да отвоюва правото да създаде поколение. Помръдваше възбудено сетивните си пипалца и бе стегнал мускули.

Съпруга на сенките отдавна се славеше с репутацията на толкова свирепа хала, че никой не дръзваше да го предизвиква. Сега Кръвника си бе въобразил, че е равностоен противник.

„Може да си силен — отвърна Съпруга на сенките, — но същото се отнася за убийците, които пристигат. Убий ги и докажи, че си достоен да ме предизвикаш.“

И неволно сви лапи, готвейки се за битка, от което на Ейвран ѝ секна дъхът и тя припадна.

Когато отново се събуди, ѝ се стори, че са изминали няколко часа. Съпруга на сенките се хранеше. Беше разкъсал гърба на огромен рак-слепец и изсмукваше вътрешностите му с език. Ейвран лежеше по корем на пода, очевидно забравена за момент.

Тя блуждаеше замаяна в някакъв странен свят полунасън, полунаяве. Представи си, че се скита в пусто сиво поле. Пейзажът беше сучен и еднообразен, а земята под краката ѝ беше напукана като от вечна суша.

В съня си вдигна тоягата си и земята потрепери. Скали и глина се надигнаха около нея, образувайки окръжност с диаметър стотина разкрача, която се превърна в странна, величествена руна. А от скалите и глинения хребет почнаха да се оформят животински силуети. Глината под краката ѝ прие формата на миниатюрен елен, не по-голям от две стъпки. Беше полегнал на хълбок с отворена уста и отметната глава. В първия момент очертанията му бяха смътни и недодялани, сякаш моделирани грубо от неумела детска ръка. Но за броени секунди линиите се изчистиха, сякаш извайвани от ръката на невидим скулптор. Когато силуетът придоби съвършени очертания, еленът неочаквано се размърда, зарита с крачета като новородено, опитващо се да се изправи за първи път. Успя да застане на колене, след което се надигна и сивата му фигура внезапно се оцвети в кафяво-червеникаво на гърба, бяло на шията, очите му блеснаха като живи на слънчевата светлина. Съществуването препусна покрай краката на Ейвран.

Изумена, тя се огледа и видя, че същото се случва навсякъде из ширналата се руна. Миниатюрни глигани квичаха възторжено. В един отдалечен ъгъл надаваха тръбни резове слонове, а около краката ѝ се виеха змии. Ято малки гълъби, по-дребни и от молци, пърхаха пред очите ѝ, сякаш се канеха да поемат към планините. Навсякъде подскачаха жаби и се стрелкаха риби, носеха се светли облаци от пеперуди, хали и китове.

Изумена и очарована, Ейвран запристъпва по сивата земя — оглеждаше руната и търсеше начини да я усъвършенства.

„О, да можех да направя такава руна“ — помисли си тя.

И отново осъзна какво я заобикаля. Отвори очи и опипа за тоягата си. Нямаше я. Съпруга на сенките продължаваше да се храни.

Ейвран се замисли как да му се изплъзне.

Погледна го крадешком. За щастие белият ѝ опалов пръстен все още блещукаше и на светлината му тя успя да види, че халата я е отнесла далеч надолу в подземния свят. Тунелът, в който се намираше, беше по-различен. Задушавашата жега и високата влажност правеха въздуха тежък, а от горещината и влагата подът беше покрит с гъста сивкава растителност, наподобяваща вълча козина. Трева-червей и перести папрати се състезаваха за надмощие по стените, а от тавана провисваха коренисти растения. Подът беше покрит със строшени черупки на раци-слепци и кръгли слонски охлюви. И най-важното, малко по-нататък близо до стената се издигаха няколко кристални пръта, които задръстваха пода на съседна пещера. Прътите бяха прозрачни като кварц и много от тях достигаха осем-девет стъпки височина. Кухите пръти завършваха със заострени окончания. Ейвран ги разпозна по спомените на халите: домовете на „пльтоядите“.

Всяка от тези тръби представляваше пашкул, изпreden от бременна твар, която приличаше на невероятно източен тънък рак. Щом изпредише пашкула, ракът се напъхваше вътре, за да умре. Щом яйцата се излюпеха, новородените се измъкваха от утробата му и го изяждаха. Новородените, не по-големи от бълхи, превръщаха пльтояда в свое леговище.

После изпълзяваха до отворието на тръбата и там причакваха нещо да се отърка в тях — без значение хала, рак-слепец или хапльо. Каквото се случеше.

Така пльтоядите се заравяха в жертвата си. Загнездваха се в някой неин орган и го разрушаваха.

Халите се страхуваха от тръбите на пльтоядите. Когато започваха да растат в някой от тунелите им, те го запечатваха и прокопаваха нов проход.

Следователно тунелът, в който се намираше Ейвран, беше опасен. Големият брой провиснали от тавана и израсли от пода растения показваше, че обикновените хали са го изоставили. Но Съпруга на сенките често се движеше по опасни пътеки.

„Мога да изтичам и да се скрия между тръбите на пльтоядите — мина ѝ през ума. — Ако не се приближавам до краищата на тръбите, буболечките няма да ми направят нищо.“

Но не се осмели. А и Съпруга на сенките я наблюдаваше. Вместо това тя се напрегна да се съсредоточи върху съзнанието му, за да разбере какво мисли и да усети какво чувства.

„Трябва да изям тази човешка твар — помисли си Съпруга на сенките. — Никой не би ме лишил от това удоволствие. Тя е дребна и безполезна.“

Но друг глас зашепна в него, сякаш гласът на натрапник.

„Никое създадено от Земята същество не е безполезна, особено това. Тя не е просто земна твар, а защитник на Земята.“

„Това са само мечтите на червей“, каза си халата.

После сграбчи ядосано Ейвран, притисна я до гърдите си и хукна, търкайки грубата си кожа в отсрещната стена на тунела, за да се предпази от тръбите на плътоядите.

„Пропуснах възможността да избягам“, мина ѝ отчаяна мисъл през главата.

Тя знаеше какво изпитва Съпруга на сенките. Беше яла мозъци на хали и в първия момент ѝ се бе сторило, че ще полудее. Същото се бе случило и с него. Дядо му беше изял мозъка на Земен пазител и от този момент, сякаш за наказание, мислите на този пазител преследваха онези, които го бяха опитали.

Ейвран лежеше отпусната в огромната му лапа, доволна от това, че сега я държи внимателно. Престори се на заспала. Опитваше се да поддържа контакт със съзнанието му и да научава, каквото може. Но Съпруга на сенките препускаше като в транс. Нито говореше, нито мислеше. Мозъкът му беше стихнал като утроба.

Тя се надяваше не след дълго той отново да я пусне и да ѝ предостави възможност да избяга.

Съпруга на сенките спря за момент и отвори една каменна врата, зад която се откриваше обширен коридор. Този тунел беше широк около шейсет стъпки, а подът му беше утъпкан от халите. Той затвори вратата зад себе си, както правеше винаги досега. Мина покрай няколко знака за мирис и Ейвран внезапно осъзна къде се намира: приближаваха Леговището на костите. Бяха стигнали Безкрайния развъдник.

Зърна разклоняващи се тунели, из които безцелно се движеха хали. Видя няколко вияча — петнисти жълтеникави същества, които приличаха на огромни паяци — да се измъкват от един от тунелите:

влачеха гърчещото се туловище на дълъг осемдесет стъпки червей. Видя лепкави да плюят клей — укрепваха една полусрутена стена. Видя млади хали, не по-високи от десетина стъпки, да се мъкнат след една женска.

Не виждаше оръженоски и вещерки, пазачите на леговището.

Всички бяха тръгнали да воюват.

Съпруга на сенките зави в един страничен тунел. Ейвран мерна двама оръженосци, застанали на стража. И двамата бяха огромни, с дамгосани по главите и ръцете блещукащи руни.

От помещението зад тях се носеше миризма на човешки тела, отвратителна и зловонна.

„Внимавайте с това“ — каза на стражите Съпруга на сенките.

„Няма да избяга“ — отвърнаха те.

Съпруга на сенките закрачи навътре в тунела и Ейвран, с нейните дарове на обоняние от над дузина кучета, усети, че вонята на вмирисани човешки същества става все по-непоносима с всяка следваща крачка. Миризмата на вкисната пот се смесваше със зловонните изпарения от купчините изпражнения и езерца от урина, от гниеща плът, рибешки вътрешности и незаровени мъртъвци.

За първи път от часове Съпруга на сенките се отърси от унеса си. Стомахът на чудовището се присви от отвратителната миризма.

„Мрази да идва тук — даде си сметка Ейвран. — Всички хали мразят да идват тук. Не могат да понасят вонята.“

Съпруга на сенките пристъпи в средата на широкото помещение и пусна Ейвран на пода. От далечния ъгъл тя чу женски вик, едновременно от уплаха и изумление. Съпруга на сенките се обърна и излезе.

Няколко секунди Ейвран остана да лежи на пода, после се огледа. Пещерата не беше голяма. Клеят по стените се лющеше и на места се виждаха голите скали. От тавана надвисваха сталактити, а подът беше неравен. От близкото езеро се носеше миризма на сяр.

В ъглите се бяха скупчили хора. Приличаха на издатини върху пода, толкова мръсни бяха дрехите им, че се сливаха с околната нечистотия. Само разширените им от изумление очи личаха върху покритите им с мръсотия лица. Ейвран постепенно започна да различава отделни черти: бледия цвят на кожата на лицето на момче,

което по всяка вероятност беше от Инкара, кафеникаво-матовото лице на жена от Индопал.

Колкото повече се вираше, толкова по-ясно ѝ ставаше, че всички подутини по пода наоколо са хора. Болни, умиращи от глад, разранени, но живи.

— Светлина! — извика възрастен мъж. — Чудна светлина!

А някой се присъедини към вълнението му на индопалски:

— Азир! Азир фамата!

Подутините се размърдаха и хората запълзяха към нея на ръце и колене. Ейвран си даде сметка, че лишени от светлина, повечето от тях се бяха придвижвали по този начин седмици или дори месеци.

— Кой си ти, приносителю на светлина? — изплака умоляващо една жена. — Откъде пристигаш?

— Ейвран. Името ми е Ейвран. Бях кралски небесен ездач в крепостта Хейбърд.

— Крепостта Хейбърд? — възкликна един мъж, същински скелет. — Аз съм от крепостта Хейбърд. Можеш ли да ми кажеш какво става там?

Ейвран не събра смелост да му каже, че халите са изтрепали всички до крак. Човекът долази към нея заедно с останалите. Притиснаха я от всички страни със зловонната си плът, ококорили широко изумени очи към проблясващия пръстен. Слабият като скелет мъж протегна ръка и го помилва внимателно.

— Вижте как грее! — извика една жена, посегна да пипне пръстена, но не посмя. — Като паднала от небето звезда.

— Не, няма толкова сияйна звезда — настоя друг.

— Коя година сме? — попита трети, сякаш беше капитан от кралската гвардия.

— Година първа от царуването на Габорн Вал Ордън в Мистария — отвърна Ейвран, — който пое по пътя на своя баща Менделас Дракен Ордън, починал през двайсет и втората година от царуването си.

— Пет години — обади се застаряващ мъж със силен индопалски акцент. — Пет години, откакто видях светлина за последен път.

— А аз десет — изпъшка болнав мъж.

За миг настъпи тишина и затворниците в тази мрачна дупка се заоглеждаха един-друг.

— Гейвин, къде си? — попита млада жена.

— Тук — отвърна някакъв мъж, който се намиреше доста по-встрани.

Двамата се вторачиха изненадани един в друг с грейнали от обич очи. Всички мълкнаха. Жената се разрида.

„Тези хора никога досега не са се виждали“ — досети се Ейвран. Какво ли беше да живееш в такава тъмнина години, без да си виждал никога лицето на приятеля си?

Тези изгубени души бяха облечени в парцали, ако въобще имаха нещо върху себе си, а някои, изглежда, бяха с по няколко счупени кости. Халите, които ги бяха хвърлили в този зандан, не бяха особено любезни.

До далечната стена лежеше купчина кости, както рибешки, така и човешки. Ейвран не видя други остатъци от храна. Събра сили и попита:

— Как... как живеете тук?

— Не живеем — отвърна индопалецът. — Просто умираме, колкото можем по-бавно.

ВИДОВЕ БРАН

Всяка общност от хора измисля различни думи за нещата, които я, засягат най-много. На интернукски има седем думи за „лед“. На индопалски има шест различни думи за „гладна смърт“. На инкарски има осемдесет и две думи за „бран“.

Учителят край камината Хайхам от Стаята на оръжията, из „За осемдесет и двата вида бран“

Инкарците държаха като затворници сър Боренсон и Мирима в планинската крепост почти до мръкване. Взеха оръжията им и им сложиха окови. В крепостта, изглежда, имаше двайсетина войници, нито един от които не искаше да излезе навън през деня, защото блясъкът на белия сняг ги заслепяваше. Тъй че клонящото на запад слънце вече едва се показваше над облаците, когато потеглиха към вътрешността на Инкара.

Вървяха пеша. Инкарците въобще рядко яздеха, а още по-малко щяха да могат да го направят през нощта. Пътят се спускаше по планинския склон през гъсталаци и по скали, след което се гмурна сред мъгли и дървета. Съчетанието от сумрак, сенки и мъгли правеше язденето невъзможно. Поради което великолепните коне на Боренсон останаха в крепостта.

Така или иначе, всички имаха дарове на метаболизъм. С окови на китките, Боренсон и Мирима почти припкаха по надолницето в дрезгавината, възползвайки се от последните слънчеви лъчи.

Групата имаше късмет с хубавото време, независимо от неочакваното и доста непоносимо съчетание от жегата и влага. Надигналите се в късния следобед по гористите склонове мъгли бяха като кротка топла река.

На свечеряване вече се спускаха по стръмен планински път. Потоплият климат беше причина за съвършено различната флора и фауна от тези на север от планините. Боровете бяха по-високи от всички

дървета, които Боренсон беше виждал, а кората им беше тъмночерна вместо сива. Имаше и птици, но тукашните черни свраки имаха по-дълги шии от братовчедите си на север и дрезгавите им крясъци звучаха необичайно.

Навсякъде виждаше странни гущери — да се шмугват под папратите, да скачат от скалите, да прелитат между сенките на клоните на дърветата с кожестите си крила.

Изобщо не беше подготвен за странностите на Инкара — потъналите в мъгла гори, екзотичния аромат на планинските орхидеи с цвят на праскова, които растяха по пътя. Сър Боренсон бе отрасъл в Оруин, остров в Каролско море на не повече от двеста мили оттук. Но откак прекоси планините, имаше усещането, че е навлязъл в един свят, за какъвто дори не е сънувал.

Скоро нощта се спусна. Охраната им напредваше безшумно в почти абсолютния мрак. Нито разговаряха, нито им бяха казали имената си. Инкарците се стараеха да насочват Боренсон и Мирима, помагайки им да заобикалят корените, които стърчаха по утъпкания път, но двамата бяха свикнали да се движат само на дневна светлина и се препъваха на всяка крачка. На Боренсон му се струваше, че няма да му е по-трудно, ако е с вързани очи. Целите му крака бяха изранени и окървавени от препъванията.

След около двучасови мъки групата най-после спря. Боренсон чу смях и гъгнещи гласове, които звучаха странно за слуха му.

— Чакаме — обясни един от стражите.

— Какво? — попита Мирима.

— Фенери. В село сме. Ще донесем вас фенери.

Един от тях тръгна през гората.

Боренсон се огледа. Не се виждаше никаква светлинка, която да подсказе накъде е селото. В плътния мрак не можа да различи нищо освен ствола на едно близко дърво.

— Мислех, че използвате гущери-пламъци, за да пазите къщите си — обади се Мирима.

— Драктферионите са много скъпи — обясни стражът. — Ядат много месо. Това село е бедно. Няма драктфериони.

След малко Боренсон чу шумолене на стъпки и приглушен детски смях. Явно бяха привлекли тълпа.

Най-после видя светлинките на два поклащащи се фенера. Висяха на синджири и приличаха на овални стъклени чаши. Във всяка горяха инкарски свещи, странни свещи — жълти като ахати, твърди като камък и без фитил. Знаеше за тях само от легендите. Веднъж запалена, всяка свещ гореше без дим цяла седмица и дори по-дълго. И наистина не видя никакъв пламък да излиза от чудноватите свещи. Вместо това те блещукаха като синкавобели въглени.

Докато стражът се промъкваше през тълпата от деца, фенерите ги осветяваха за кратко. Най-малките припкаха голи, а поотраслите бяха облечени в бели ленени ризи. Бледите им лица бяха с цвета на дрехите им. На Боренсон му заприличаха на призраци — някакво сметище на мъртъвци.

Стражът завърза единия фенер за китката на Боренсон, а другия за китката на Мирима. На бледата им светлина Боренсон едва виждаше земята под краката си.

Все пак и това беше достатъчно.

Вървяха дълго. Най-после слязоха от планината и тръгнаха по равното, където нито едно дърво не засенчваше пътя им. Подминаваха селище след селище, но нямаше кой знае какво да се види.

Обитателите живееха под земята в дупки под хълмовете. В някои по-богати области на входа на селищата наистина стояха драктфериони. Щом усетеха чужденец, гущерите-пламъци разперваха качулки и започваха да съскат и да флуоресцират. На кървавочервеникавата им трепкаща светлина Боренсон можеше да зърне чудноватата стела, която бележеше входа на всяко инкарско селище. Стелите бяха издялани от камък и се извисяваха на двайсетина стъпки. На върха им имаше кръг, подобен на глава, от чиято основа се протягаха две наподобяващи ръце разклонения. Върху стелите бяха издълбани фамилните имена на всички семейства, които живееха в селището.

Наближиха широка река и Боренсон си даде сметка, че минават покрай земеделски стопанства — замириса му на оризища. Накрая стигнаха до някакво селище, в което стражите ги подкараха бързешком през пазар, където търговци продаваха на крак бели праскови, прясно червено грозде, десетина вида пъпеша и плодове драконово око. Край пътя бяха провесени току-що уловени крокодили, змии и риба — продавачите ги приготвяха за чакащите купувачи.

Стражите купиха крилати гущери, желирани със сладък сос, а също и пъпеши, и Боренсон и Мирима се нахвърлиха върху тях. Един от стражите изчезна в тълпата и когато се върна, каза:

— Тръгваме с лодка по реката.

След няколко минути стражите набутаха Боренсон и Мирима в една продълговата инкарска лодка. Беше дълга шейсетина стъпки и сравнително тясна, издълбана от някакво странно бяло дърво, което стоеше високо над водната повърхност. На носа на лодката беше издялана глава на птица с дълъг клюн, която приличаше на грациозен жерав.

Лодката беше пълна с инкарски селяни с призрачнобели лица. Някои носеха бамбукови клетки с пилета или прасенца.

Боренсон седна в предната част на лодката и се загледа във водата. Въздухът беше неподвижен. Чуваха се нощни шумове — крякане на дървесни жаби, подвикване на някаква странна птица. Смяхът и гласовете на инкарците се носеха откъм селището като музика.

Небето над главите им все още беше мъгливо, но луната се носеше над мъглата и той смътно виждаше реката. Брегът ѝ се бе проснал по-обширен и величествен от брега на която и да било река в Мистария. Отсрещният бряг не се виждаше.

— Колко дълго трябва да пътуваме, за да се срещнем с Краля на бурите? — запита Мирима един от стражите.

— Това не е твоя работа — отвърна той. — Мълчи.

Много скоро лодката се напълни с пътници. Стражът подаде на Боренсон и Мирима по едно гребло и те загребах заедно към дълбокото. На стотина крачки от брега течението се усили и лодката се плъзна под лунната светлина. Пътниците спряха да гребат и оставиха управлението на кормчията.

Един от стражите — с високи скули, очите му изглеждаха червени от отразената в тях светлина на фенерите — най-последно наруши мълчанието.

— Ще стигнем кулата на краля до изгрев. Сега спете.

— Ще ни приеме ли кралят? — попита Боренсон.

— Може би — отговори стражът. — Ако имате късмет, ще видите краля. Ако нямате, ще си получите заслуженото.

— Защо? — попита Мирима.

— Защото сте диваци. Всички северняци са диваци.

Боренсон изпръхтя през зъби, не успял да сдържи смеха си, и стражът се наежи и измърмори някаква инкарска ругатня.

— Не се смей! Казвам го за твое добро. Няма да се смееш, ако някой не се засмее пръв. Тогава може.

— Прощавай — рече Боренсон. — Не се смей на теб. Стана ми смешно, че сме били диваци...

— Не е смешно — пресече го язвително стражът. Направи кратка пауза, сякаш го наказваше с мълчанието си, след което продължи: — Ние инкарците сме най-цивилизованият народ на земята. Вие сте варвари. Вашите крале управляват със силата на оръжието. Когато не им се подчиняват, са жестоки. Пращат войската да коли жени и деца. Това е варварство.

Боренсон не се нае да спори. Инкарците почти не познаваха неговия народ и вярваха на онова, в което им се искаше да вярват. Вярно, че жени и деца понякога загиваха по време на бран, но това не беше целта на една война, а неин неминуем спътник.

— В Инкара ние не водим война срещу невинни — продължи стражът. — Ние избираме жертвите и начините много внимателно.

— Да не искаш да кажеш, че вашите владетели се сражават един срещу друг? — намеси се Мирима. — В двубой?

— При вашия народ — отговори стражът — има само един вид битка. Но ние виждаме много начини да уредим споровете. Вие отнемате живота, когато сте ядосани на някого. — Боренсон не посмя да го прекъсне, не посмя да поясни, че кралете на севера много често използват като средство дипломацията, отколкото битките. Един инкарец не беше в състояние да приеме истината. — Ние инкарците имаме много видове бран. И всеки вид има свои правила, своя стратегия.

— Например? — попита Мирима.

— Гизарет ки — подсказа Боренсон.

— Да — съгласи се стражът. — „Гизарет“ значи „човешко достойнство“, а „ки“ значи „разваля“ или „отменя“. Значи при гизарет ки целта е да се отнеме... как да го обясня?, „думата“ на човек.

— Достойнството — уточни Боренсон. — Лишаваш го от чест.

— И как се води такава война? — настоя Мирима.

— Правилата са прости: не може да лъжеш, за да отнемеш честта. Това е цивилизован начин. Трябва да разобличиш измамата пред свидетели. И спорът трябва да свърши за година.

— И това наричате „бран“? — отново попита Мирима.

Отговори ѝ Боренсон:

— Не омаловажавай. Те се отнасят много сериозно към гизаретки. Преценяват човека по дадената дума, по честността му. Имат така наречените „говорители на истината“, които се обучават десетилетия наред да познават кога някой лъже или казва истината. Когато обявиш война на някого, можеш да наемеш един или повече говорители, за да го изобличат. Те изравят всяка достойна постъпка, която той е извършил някога, след което я разгласяват на всеослушание по площадите. Всички се събират да чуят, защото знаят, че това е само замявка. След като изредят всичките им достойнства, започват да изброяват прегрешенията им с такива потресаващи подробности, че... не един и двама принцове са се хвърляли в кладенците след подобни изобличения. Приключат ли, започват да повтарят всичко това отново и отново, и отново.

— Една година — добави стражът. — На края на годината трябва да престанат. И жертвата може да отвърне със същото: наема свои говорители. Веднъж пострадал от говорител, човек не може да страда отново десет години.

— И какво постигате, като лишавате човек от достойнството му? — запита Мирима.

— Ако има късмет — отвърна стражът, — жертвата се променя, израства. Има легенда за принц Асениян Шей. Брат му му обявил война. Говорителите на истина го изобличили за пороците му... — Стражът започна да ги отброява на пръсти: — Пропилял таланта си, бил жесток към животните, бил лаком, оставил баща си да умре, когато го причакали крадци. Списъкът не свършва. Всички се съгласили, че младият принц бил безсрамен. Но той успял да запази властта. Когато майка му умряла, той станал крал. Минали десет години. Брат му пак наел говорители. След внимателна проверка говорителите разказали само за достойнства на краля. Това много посрамило завистливия брат. Ето виждаш — заключи стражът, — ние сме цивилизовани. При нас не всички битки носят смърт. Ние можем да обявим война на имота на човека или на неговия разум. Така правят цивилизованите хора.

— Хм — изсумтя Боренсон. — Описваш вашето военно дело като целомъдрено, но и при вас нещата не винаги приключват чак толкова благополучно. Запознат съм с осемдесет и двата начина за водене на война. При по-умерените варианти целта ви е да унищожите само богатството или суетата, или репутацията на човека, но при най-зловещия — макоутатек ки — не ви задоволява единствено ликвидирането му, а целта ви е да заличите както бъдещето, така и миналото му. Плячкосват владенията му, унижават го пред народа му, заколват съпругата и децата му, за да не остане и следа от семето му върху земята, и погубват всеки, който се осмели дори само да спомене името му. Съгласен съм, че войната е позорно деяние, но и вие, инкарците, не сте намерили начин да избегнете ужасите ѝ, а само сте я усъвършенствали.

— Внимавай какво говориш — не успя да скрие гневните нотки в гласа си стражът. — Някои казват, че начините на война трябва да се разширят, за да се води война и срещу град или семейство, дори да погребем цели нации.

Боренсон се изсмя заплашително.

— Бих искал да се срещна с тези приятелчета.

— Тогава имаш късмет — отвърна стражът. — Ще ги срещнеш.

— Какво искаш да кажеш? — попита разтревожена Мирима. — Кралят на бурите от тях ли е?

— Той не харесва Роуфхейвън, но не е един от тях. Но вие ще посетите... кеймън ту, празника за отдаване на почит. Ще присъстват владетели от цяла Инкара. Все ще срещнете някой, който иска да ви унищожи.

Боренсон заспа под плисъка на водата и се събуди на разсъмване, когато инкарците се размърдаха. През нощта облачната покривка се беше разкъсала и на небето блещукаха звезди. Задаваше се нов зноен ден. Десетки метеори се стрелкаха от небето в неспирно великолепие.

Боренсон усети морския бриз, чието ухание винаги го подсещаше за родния дом. Отнякъде отпред долиташе ревът на огромен водопад. На север небесният светлик огряваше голям град. Покрай брега се простираха идеално оформените квадрати на

зеделските парцели, които призрачните инкарци обработваха нощем.

Бяха стигнали до покрайнините на столицата на Краля на бурите. Малко след това лодката се приближи до един оживен док, където рибари разтоварваха нощния улов. Стражите избутаха Боренсон и Мирима от лодката и ги поведоха по прашните улици.

Драктфериони осветяваха върховете на хълмовете в града. Групата се насочи към най-високия хълм, огрян от стотици свирепи пламтящи гущери. Боренсон разбра, че са стигнали в Айселферион, Огнения замък. За разлика от всички други пътища в Инкара, пътят, който отвеждаше към него, беше павиран с обли камъни, а клонестите дървета и тревата бяха поддържани в отлично състояние.

Щом стигнаха до основата на хълма, той видя огромна стела с тривърха корона отгоре. Оттук започваше резиденцията на Краля на бурите.

Стражата ги поведе нагоре по полегатия склон, след което се спуснаха през един тунел и стигнаха до железен портал.

Боренсон никога не беше попадал в инкарски тунел. Отворът му беше достатъчно широк, за да могат да се движат двама-трима души рамо до рамо, но недотам широк, за да мине каруца. Желязна врата пазеше входа му. Стърчащите от нея шипове можеха да спрат дори връхлитащ слон. Вратата беше отворена и те се спуснаха по дълъг коридор. По стените се виждаха отвори за наблюдение и пролуки за стрелба с лък. Пътят не беше осветен от свещници. Единствената светлинка идваше от бледия фенер на Боренсон. А единственият звук беше далечният тътен на разбиващите се в скалите вълни в основата на канарата. Щом стражите въведоха Боренсон и Мирима в замъка на Краля на бурите, обкръжаващият ги мрак стана абсолютен.

Прекосиха няколко потънали в мрак преддверия, всяко от които се спускаше по няколкостотин стъпки, и накрая стигнаха до една врата към обширна зала. Залата беше огромна, с овална форма и високи тавани. Стените ѝ бяха боядисани в бяло и на тях на равни разстояния бяха окачени фенери, подобни на този, който носеше Боренсон. Из залата се разхождаха инкарци. Повечето, изглежда, бяха пияни, сякаш бяха пирували цяла нощ, и от време на време избухваха в буен смях. Боренсон видя облечени в странни туники мъже, някои от които

подкрепяни от жени в дълги рокли. Разговаряха шепнешком и мятаха любопитни погледи към Боренсон и Мирима.

В по-отдалечените ъгли на залата търговци седяха на постлани върху пода килими и продаваха топове плат, храна, ризници и почти всичко, което може да се намери на един панаир.

— Както виждате — пошепна стражът, — тук има владетели от много земи.

Боренсон не виждаше почти нищо. Светлината от фенерите беше прекалено слаба. Нито пък беше сигурен, че може да различи дрехата на господар от тази на бедняк.

Стражите ги предадоха на някакъв висш служител, който ги поведе по някакви дълги коридори в почти абсолютна тъмнина. Най-после стигнаха до помещение, което Боренсон оприличи на приемна зала. Появиха се две жени в бели рокли и остъргаха дългата му червена коса с помощта на остро метално ренде. Боренсон седеше като прикован. И двете бяха красиви. Не можеше да устои да не вдишва странното им, екзотично ухание. Сякаш в телата им бяха втрити масла с аромат на орхидея. Когато приключиха с косата му, те обръснаха и веждите му, но не пипнаха брадата. Изхилиха се на ефекта и излязоха, а стражът ги отведе до друго помещение.

То се различаваше от предишните. В центъра на стаята имаше един-единствен фенер, а наоколо бяха пръснати няколко едри камъка — Боренсон не можа да разбере дали са украса, или предназначението им е да служат като столове. В единия ъгъл на стаята имаше малко езеро, в което се вливаше поточе от скалите над него, и в цялата стая ухаеше на вода. По пода бяха пръснати пресни билки, а в някакъв тъмен ъгъл свирукаше щурец. Боренсон успя да види едрите раци, които лазеха по дъното на езерцето.

— Ще чакате тук — нареди стражът.

Облегнаха се на един камък. Щурецът свирукаше до езерото. Боренсон дори полегна.

Най-после се появи кралят. С него дойдоха още няколко души — съветници, както изглеждаше, и придворни, до един в скъпи одежди.

Кралят на бурите влезе пръв. Беше съсухрен гърбав старец с плешива глава и сребристи мустаци, които провисваха почти до кръста. Като всички инкарски крале, и той носеше копие вместо скиптър. Копието беше от сребро с връх, издялан от бял диамант.

Кралят беше облечен само в бяла копринена туника. По него нямаше никакви украшения и Боренсон се запита: „Какво ли обича *той*?“

Старият крал се втренчи в Боренсон, но щом забеляза Мирима, погледът му поомекна.

Боренсон огледа съветниците и придворните. Гневните искри в очите им подсказваха, че ненавистта им към неговия народ е по-голяма от тази на краля. Нещо го накара да се усъмни, че са само обикновени придворни. Кралят на бурите беше Върховният крал на Инкара, комуто бяха длъжни да се кланят всички останали крале. По изящните им копринени мантии Боренсон предположи, че много от спътниците му са крале на далечни царства.

Боренсон падна на колене, а зад него Мирима се отпусна на едно коляно.

— Сър Боренсон — прошепна на роуфхейвънски крал Зандарос с едва забележим акцент. — Разбирам, че ми носиш послание.

— Така е, ваше величество.

— Няма нужда да коленичиш пред мен — каза кротко кралят. — Можеш да ме погледнеш в очите.

Боренсон се изправи и чу, че Мирима стори същото зад гърба му.

— Ти съзнаваш — продължи крал Зандарос, — че пътуването на мъже от Мистария в Инкара е нарушение на нашия закон. Със сигурност сте срещнали нашите стражи в планините. Те не ви ли предупредиха, че животът ви е в опасност.

— Единствено огромната нужда ме доведе тук — отвърна Боренсон. — Дойдох въпреки стражите.

— Изглежда, си мъж с огромна воля — каза кралят, — щом сте успели да преминете. Но и пътуването на мъже от Инкара в Мистария е нарушение на вашия закон, не е ли така? Както съм сигурен, че знаеш, много наши хора са убити за това, че са нарушили вашия закон. Не следва ли от това и ние да ви убием?

— Надеждата на нашия крал беше — отвърна Боренсон, — че би могло да се направи изключение поради факта, че ние пътуваме само като негови пратеници.

— Вие... приближени ли сте на краля?

Според обичая само роднина или близък приятел на краля имаше право да отнесе кралско послание в Инкара.

— В продължение на много години бях негов телохранител — обясни Боренсон. — Той няма нито баща, нито майка, нито братя или сестри. Аз съм най-близкият му приятел.

— Но си тук по негова заповед? — запита Кралят на бурите. Недопустимо беше слуга да носи послание.

— Не — каза Боренсон. — Освободен съм от служба при него. Аз съм Рицар на справедливостта и пристигам като негов приятел, а не като негов слуга.

Зандарос прошепна:

— А ако не може да се направи изключение от нашия закон? Готови ли сте да умрете?

Боренсон очакваше този въпрос.

— Ако възнамерявате да ме убиете — заяви той, — бих помолил само за едно благодеяние: първо да ми позволите да предам посланието.

Кралят се замисли за момент, после все така тихо прошепна:

— Приемам. Жертваш живота си, както и този на съпругата си. Ще постъпя така, както намеря за правилно. Предай ми посланието си.

Боренсон не се изненада от подобна демонстрация на сила.

— Милорд — започна той, — в Мистария се въздигна Земен крал в лицето на Габорн Вал Ордън. А срещу него вдигнаха ръка други крале: Радж Атън от Индопал, Лоуикър от Белдинук и Андърс от Южен Кроудън. Габорн отблъсна тези врагове, но е обезпокоен от много по-голяма заплаха. Дори в момента той се сражава с халите, които са напад за Карис. Вие сте виждали как падат звездите нощем и колко огромно изгрява слънцето на хоризонта. Знаете, че сме изложени на огромна опасност. Дълбоко под земята халите са създали магически руни — Печата на небето и Печата на пъкъла. Съединявайки тези руни с Печата на разрухата, халите ще опустошат целия свят. Габорн би желал да загърби старите вражди и ви моли да се съюзите с него в битката му срещу халите.

Крал Зандарос дълго остана замислен, след което посочи към гърдите на Боренсон.

— Колко хали е убил твоят крал?

— Около седемдесет хиляди нападнаха Карис. Когато видях Габорн за последен път, неговите рицари ги бяха подгонили из равнините на Мистария. Бих казал, че е убил най-малко трийсет

процента от тях. Тези, които оцеляха, изглеждаха... изтощени и укротени. Не се съмнявам, че той ще погуби всички до крак.

— Унищожил е двайсет хиляди хали? — попита Зандарос с нескрито съмнение.

Боренсон чу възбуден шепот зад краля, последван от възклицания от изумление. Кралете и съветниците заспориха на висок глас, а двама от тях започнаха да сочат гневно на север. Кралят на бурите ги накара да млъкнат с груба дума и махване с ръка.

— Така значи — прошепна Зандарос. — Твоят крал моли за мир и иска помощ от Инкара. Наистина трябва да се е отчаял.

— Не само отчаянието го кара да постъпи така — продължи Боренсон. — Той не е като другите крале. Не той е правил старите закони. И не иска да гледа на Инкара като на свой неприятел. Той се счита призван да защитава всички народи през тъмните времена, които настъпват.

При тези думи крал Зандарос се засмя безрадостно.

— Инкарците харесват тъмните времена.

Пристъпи и седна на един камък близо до Мирима. След това даде знак на Боренсон да седне до него.

— Ела, разкажи ми още за този твой Земен крал. Колко дара има той?

Боренсон приседна малко встрани от него.

— Габорн има малко дарове, ваше величество. Той не обича да измъчва хората със силари. Вече няма нито един на чар и на глас. Само по няколко на мускул, гъвкавост, издръжливост и метаболизъм.

— Чувам, че Радж Агън е взел хиляди дарове. Тогава Габорн как смята да се изправи срещу него?

— Той разчита на Земната енергия да го защити — отвърна Боренсон. — И на своя разум.

— И казваш, че този твой крал ще защити и нас?

— Ще го направи — потвърди Боренсон.

Зад гърба на Краля на бурите се чу насмешливо покашляне, а един от благородниците избухна в яростни оскърбления. Но Кралят на бурите запази спокойствие. Взря се дълбоко в очите на Боренсон, а след това погледна към Мирима.

— А ти съгласна ли си?

— Съгласна съм, ваше величество — прошепна Мирима.

Старият крал задържа продължително поглед върху нея и помириша въздуха.

— Ти не си слуга на никакъв Земен крал — рече накрая. — Поне в това съм сигурен.

Мирима кимна, сякаш приемаше думите му като комплимент.

— А каква е останалата част от посланието ти? — попита кралят. — Разбирам, че търсите някого?

— Габорн се нуждае от помощта на Дайлан Чука, за когото знаем, че е тук в Инкара.

Зандарос кимна, обърна им гръб и погледна към струпаните отзад мъже.

— Може би трябва да потърсите по-усърдно из вашите земи. Кралете на юга знаеха за него повече от мен. Срещу него преди известно време беше повдигнато дело, война „мейкфела ки“. Дайлан от Черния чук напусна битката и от много години никой не го е виждал. Казват, че може да е в Мистария, където всеки инкарец, който го потърси, ще бъде убит на място, а и той може да е отишъл още по на север.

Боренсон не обърна внимание на новината. Никога не беше чувал Дайлан Чука да е бил в Роуфхейвън. Но ако се страхуваше от инкарци, които са се заклели да му отмъстят, можеше като нищо да е къде ли не.

— Преди колко време се случи това? — попита Боренсон.

Крал Зандарос се обърна към един от кралете, възрастен мъж, почти старец.

— Шейсет и една години — отговори старецът. — Моля извинете лошия ми роуфхейвънски.

Крал Зандарос потупа Боренсон по рамото и се изправи, за да се оттегли.

— Ти и съпругата ти сте свободни да заминете, сър Боренсон. Крал Криометес ще ви каже всичко, което бихте искали да узнаете. Възползвайте се от нашето гостоприемство в Айселферион, докогато желаете.

С тези думи кралят тръгна да излиза. Един от благородниците зад него, висок мъж с буйна сребриста коса, облечен в черна туника, замърмори гневно и настоя за нещо.

Зандарос се обърна към Боренсон.

— Синът на сестра ми иска да ти зададе въпрос. Изглежда, вчера е сънувал лош сън. Убеден е, че един от моите племенници, Пилвин коли Зандарос, е мъртъв и че може да знаеш нещо за това.

Боренсон не знаеше какво да отговори. Виждаше гнева в погледа на високия мъж и не посмя да признае, че сам той го е убил.

Мирима заговори бързо с кротък и откровен глас:

— Именно Пилвин коли Зандарос стана причина за нашето посещение, ваше величество, тъй като се опита да убие коварно Земния крал.

— Да го убие коварно? — изненада се Зандарос.

— Носеше сандъче с послание, на което беше изрязано проклятие с руни на Въздуха. Твърдеше, че посланието сте изпратили вие.

Благородникът зад Краля на бурите неочаквано се уплаши и отстъпи назад. Зандарос пристъпи към него с блеснал поглед. Усмихна се зловещо, като котка, която обмисля как да поизмъчи мишка.

— Поднасям извиненията си — каза Зандарос. — В кралството ни никога не са липсвали интриги. Повярвайте ми, ще изплатим необходимите репарации. А ако Пилвин наистина е мъртъв, това само ме освобождава от неприятности.

— А какъв е отговорът ви? — попита Боренсон. — Какво ще благоволите да съобщя на крал Ордън?

Зандарос се обърна към него и кимна снизходително.

— Мисля, че бих искал да се срещна с този ваш крал, който е убил двайсет хиляди хали. Нещо наистина ме кара да се сражавам на негова страна. Потеглям след час. Надявам се да стигна планините при изгрев. Ще бъде ли благоразумно, милейди?

Зандарос погледна Мирима в очите, сякаш искаше да разбере дали такава е нейното желание. Нещо се беше случило между двамата, Боренсон бе сигурен в това.

— Да — отговори тя. Като че ли беше потънала в размисъл. — Той ще има нужда от особената ви сила.

Кралят на бурите се обърна и излезе, последван по петите от повечето лордове, с изключение на двама, които останаха до вратата. Единият беше застаряващият крал, който беше взел участие в разговора. Другият беше красив млад инкарец, облечен в черна

коприна. Двамата толкова много си приличаха, че сигурно бяха баща и син.

— Аз съм крал Криометес — представи се отново възрастният мъж, — а това е синът ми Веразет. Нашето кралство е далеч на юг. Моля, последвайте ме.

Боренсон погледна неуверено Мирима.

— Моля — настоя Криометес. — Вие сте гости. Сигурно сте гладни.

Боренсон вече чувстваше в стомаха си спазми от глад. Гущерът, който беше изял предишната нощ, и малкото плодове не бяха кой знае какво.

— Да, гладни сме — призна той и си помисли: „Толкова гладни, че сме готови да ядем и инкарска храна“. И добави: — Благодаря.

Криометес го хвана за лакътя и го поведе обратно натам, откъдето бяха дошли.

— Насам — каза кралят. — Време е за пир. Нашата стая е много малка обаче. Съжалявам.

Стигнаха до голямата зала по сумрачни коридори. Залата беше пълна с млади инкарски лордове, облечени в черни мантии с качулки; под мантиите проблясваха ризници. Вече се подготвяха да потеглят с Краля на бурите. Във въздуха трептеше възбуда и се усещаше мирис на бран.

Крал Криометес ги поведе по един страничен коридор, а след това по оживени ходници, които сякаш нямаха край. Подминаваха един след друг покритите само с по една завеса входове, докато най-накрая кралят не ги насочи към някаква огромна зала.

— Влизайте, влизайте — подкани ги кралят и застана встрани от входа. Побутна Боренсон навътре, като го потупваше по гърба.

Боренсон спря точно пред вратата: колебаеше се дали да влезе в помещението пред краля. В камината мъждукаше слаб огън и четири момичета печеха зеленчуци върху въглените. Подът беше покрит с дебели кожи и възглавници, а на ниска масичка беше поставена гарафа с няколко полупразни винени чаши около нея.

— Моля — подкани Криометес с жест Боренсон да влезе. Боренсон пристъпи навътре, следван по петите от краля, който продължаваше да го потупва по рамото като стар приятел. — Много съм доволен, че Зандарос ви подари живота. Ще сте много полезни.

В този момент Боренсон чу зад себе си изохване, обърна се и видя Мирима да се свлича на пода. Принц Веразет се надвеси над нея и Боренсон забеляза в ръката му да проблясва златна игла. В същата секунда усети нещо да го убожда по рамото точно там, където го потупваше Криометес.

Той се опита да каже нещо, но не можа.

Рамото му моментално се вцепени и ръката му увисна.

„Отрова — мина му през ума. — Парализиращ наркотик.“

Сърцето му заблъска яростно от ужас, вледеняваща болка прониза ръката му. Инкарците бяха майстори в изкуството на отровата и хирурзите им използваха голям брой паралитични вещества, които извличаха от кожата на летящи гущери и всевъзможни растения.

Боренсон посегна към Криометес, опитвайки се да му нанесе смъртоносен удар, но стаята се завъртя като побесняла, мислите му се замъглиха и той просто го сграбчи, за да не падне.

В следващия миг краката му омекнаха и той рухна на килима.

ПРЕДАТЕЛСТВОТО

Човек, който обича парите повече от всичко, се чувства унижен, когато го ограбят. Човек, който обича хвалбите, се чувства нещастен, когато го наклеветят. А добродетелният се чувства сломен, когато сторят злина от негово име.

Учителят край камината Колдридж от Стаята на мечтите из „За преценката на човешката душа“

Габорн и Йоме тичаха през подземния свят, като измерваха времето с ритмичния тропот на крачките си и с хриптенето на дишането си. Ребрата на тунела прелитаха край тях като бели хрущяли на гръклян. Габорн имаше чувството, че препуска през гърлото на свиреп звяр. Все по-надолу и по-надолу към неговия търбух.

Преследваше Съпруга на сенките неотклонно, минаваше през кошмарни тунели все по-надълбоко под земята с плувнало в пот чело, покрай бълващи сивкава тиня кални кратери, под направените от халите тръби от клей, в които свистеше пара. Колкото по-надолу се спускаха, толкова по-страховит и невероятен беше пейзажът. Струваше му се, че тича вече дни наред и че спира само за да накваси зажадняла уста от някое езеро с топла сярна вода или да похапне нещо от провизиите. Но нито водата уталожваше жаждата му, нито храната възстановяваше силите му.

Пътят извиваше из подземния свят, понякога по непреодолими за човешки крак пътеки — през вертикални комини, в които халите бяха издълбали ръкохватки и стъпенки.

Усещаше пред себе си огромната опасност — сега вече все по-близо — като някаква стена на смъртта.

Без да спира, разпротря сетива и за надвисващата над Карис опасност. Опита се да си представи своите Избрани, които бяха в безопасност. Но и тяхното бъдеще вещаеше смърт.

Отпил няколко глътки от едно езеро, опря гръб в стената, обви с ръце коленете си и наведе глава, като остави потта да се стича по брадичката му. Клечеше на пода на пещерата близо до някакъв зловонен поток, чийто бряг беше покрит с дебел слой черупки на раци-слепци, сякаш захвърлени нагръдници на брони.

— Какво има? — попита го Йоме.

Той се опита да обмисли отговора си.

— Разтревожен съм. Сигурно минава полунощ. Опасността в Хиърдън намалява. Предполагам, че нашите пратеници предупреждават хората да се скрият. Но над Карис опасността продължава да расте. Цяла вечер усещам... хората се събират. Почти всички, които Избрах в града, се завръщат. Чувствам, че се раздвижват, събират се заедно.

— Но нали ти им каза да се завърнат — напомни му Йоме.

— Не по този начин — отвърна Габорн. — В Карис има жени, които Избрах, както и деца. Много от тези дечица се връщат. Стотици и хиляди. Вероятно си мислят, че в замъка опасността е по-малка, отколкото в околните селища, но не е така. Вероятно си мислят, че могат да помогнат в сражението...

Той поклати унило глава. Представи си ги да подготвят отбраната на замъка. Жените сигурно изваряваха парцали за превръзки и приготвяха храна преди битката. Децата струпваха скални отломъци за катапултите и закрепваха пера на стрелите, докато мъжете укрепваха пробойните по стените на замъка.

— Усещането за опасност е много силно — продължи Габорн. — Това ще е... Боя се, че ги хвърлям в битка, която не могат да спечелят. Пращам ги на явна гибел.

Йоме приклепна до него.

— Правиш всичко, на което си способен.

— Но дали е достатъчно? — попита Габорн. — Изпращам хора на бран, а срещу какво? Ако бяха само халите, щеше да е добре. Но ние воюваме с враг, за който дори не сме подозирали — Истинската властелинка на Злото.

Йоме не отговори и се възцари тишина. Дори с даровете на слух Габорн не долавяше нищо. Надвисналата тишина, неподвижната пустош действаша потискащо. Единствените звуци идваха от няколко слонски охлюва до тях, които почукваха черупки един в друг, докато се

хранеха с плесен. Дори гласът на Габорн не стигаше на повече от няколко стъпки.

Йоме отвори книгата на Ерден Геборен и запреглежда заглавията. Габорн я изчака да открие нещо, което би го заинтересувало. Усети някакъв полъх, сякаш го заля вълна свеж въздух, и изведнъж се почувства по-лек, по-ободрен. Забелязваше го за трети или четвърти път през последните час-два.

„Не — даде си по-ясна сметка той. — Най-малко за десети. Някой ми прехвърля дарове с вектор.“

За последен път взе дарове в Хиърдън — на мускули, издръжливост, гъвкавост, метаболизъм, ум. Сега пратениците му бяха стигнали в Хиърдън, за да предупредят народа за предстоящите опасности. Даровете би трябвало да прехвърлят облекчителите в замъка Гроувърман. Но защо го правеха?

Йоме продължаваше да преглежда заглавията в книгата на Ерден Геборен. Габорн се втренчи в нея. По-бавно ли се движеше, отколкото преди един час?

„Не, не може да е тя — помисли си. — Вероятно някой ми прехвърля метаболизъм.“ Даде си сметка, че е пробягал последното разстояние с много по-малко усилия. Йоме непрекъснато изоставаше.

— Габорн — обърна се Йоме към него, — ти спомена, че опасността в Хиърдън намалява. Можеш ли да ми кажеш какво ще се случи с приятелката ми Шемоаз?

От години Шемоаз беше най-приближената прислужница на Йоме и бяха неразделни.

Габорн разпростря Земните си сетива. Усети, че я грози опасност.

— Ако чуе предупрежденията ми и се пази, може би има надежда за нея.

— Може би? — попита Йоме.

— Йоме — възропта той, — няма да играем на тази игра. Не ме карай да назовавам имената на тези, които ще загинат. Нищо не се знае.

— Добре — промълви тя, хапейки устна. И посочи книгата. — Ето глава за сражение с локъс. „Никакво оръжие, изковано от стомана, не може да го победи.“

Прелисти следващата страница и се намръщи. Прегледа набързо следващите десетина.

— Щом не можем да го убием със стомана — заключи тя, — трябва да потърсим друг начин.

Гласът ѝ прозвуча неестествено плътен и забавен.

— Нещо не е наред — продължи тя. — Тъкмо страниците, в които Ерден Геборен описва как да победиш локъс, са откъснати.

— Откъснати? — изненада се Габорн. — Защо ще ги къса някой? Йоме се навъси и го изгледа сериозно.

— Помисли за следното: Ерден Геборен е разказал с какво се е сражавал преди хиляда и седемстотин години, но от всички легенди и митове научаваме, че се е сражавал с хали. Има само един възможен отговор: някой не иска да се сражаваме с локъси.

— Или пък — допълни Габорн — някой е откъснал страниците тъкмо защото *той* е искал да разбере как да победи това създание.

— Бих искала да мога да го повярвам — каза Йоме.

Жегата бе непоносима, по-силна отколкото и през най-горещ ден. Габорн отпи още няколко глътки от езерото, но нищо не можеше да го освежи.

Отново усети едва доловимо потрепване. Мускулите му се стегнаха. Сега вече бе сигурен. Прехвърляха му дарове чрез вектор.

Когато Повелител на руни приемаше дар, ако го получаваше направо от Посветител, придобиваше не само дара, но и изпадаше в екстаз. Но тъй като му ги прехвърляха чрез вектор, Габорн изпитваше само разрастване на дара в себе си всеки път, когато облекчителят му го изпращаше.

Той се изправи и огледа дългия тунел пред себе си. Простря сетива и погледна със Земния си взор. Усещането за неизбежна гибел бе понамаляло. С всеки следващ получен дар заплахата стихваше. Стената на смъртта пред него започна да се пропуква.

Йоме забеляза, че нещо не е наред, и попита:

— Какво става?

— Моите облекчители ми прехвърлят дарове.

Йоме го погледна и той видя в очите ѝ тъга, но не и изненада.

— Ти ли ги накара? — настоя Габорн за отговор.

Йоме кимна.

— Сам нямаше да вземеш повече дарове, затова пратих съобщение на облекчителите в Хиърдън и ги помолих да ти прехвърлят дарове с вектори.

Сърцето му се сви. Облекчителите му прехвърляха мускули, гъвкавост, издръжливост. И с всеки дар рискуваха живота на един Посветител. Толкова много негови Посветители вече бяха загинали от ръката на Радж Атън, че не би дръзнал да иска повече дарове.

— Нищо не им е обещано — с извинителен тон промълви Йоме. — Никакво злато, никакви заплахи. Правят го единствено от любов към отечеството, нищо друго.

— Колко дара им каза да прехвърлят?

— Всичко, което успеят. Ако всички четирима облекчители работят цялата нощ, ще могат да прехвърлят над хиляда.

Габорн поклати глава, ужасен от цялото страдание, цялата болка, която щеше да причини на Посветителите. Усети ново разтърсване, последвано от желание да препусне още по-бързо. Погледна Йоме, но не й каза колко безмилостно е злоупотребила с доверието му. За новите Посветители щяха да са опасни не само такива като Радж Атън — самото предоставяне на дарове представляваше опасност. Понякога тези, които даряваха мускули, умираха от сърдечен инфаркт, а на онези, които даваха гъвкавост, им се разрушаваха дробовете и те умираха от задушаване.

— Защо? — попита Габорн.

Йоме поклати глава и очите й се напълниха със сълзи, сякаш искаше да му каже: „Съжалявам“. Вместо това изрече това, което я бе накарало да го стори:

— На хората сега им е необходимо да сме силни. Ако не успеем да убием Истинската властелинка, всичко останало няма никакво значение. Ако можех, сама бих взела дарове. Но не притежавам твоите дарби. Не посмях да хабя повече силари за себе си.

Габорн я изгледа смаяно. Като му предоставяха толкова много дарове на метаболизъм, неговите хора може би го обричаха на самотно съществуване, тъй като за няколко месеца щеше да остарее с години, а близките му щяха да продължат да живеят нормално. Всъщност те просто го жертваха.

Почувства се не само измамен. Нещо в него се скърши.

— Не ме гледай така — помоли го Йоме. — Не ме ненавиждай. Просто... Просто искам да оцелееш.

Лицето ѝ изразяваше непоносима печал. Сякаш бе разкъсана на две.

— Животът за мен не е просто съществуване — отвърна той. — По-важно е какъв избор съм направил.

Йоме сложи ръце на страните му и го погледна дълбоко в очите. Дори сега той не отвърна на погледа ѝ; не отделяше очи от устните ѝ.

— Искам те — промълви тя. — Искам те до себе си и ще направя всичко възможно да те спася, каквото и да ми струва това.

Той затвори очи, безсилен да се противопостави на стореното от нея. Беше по-силна от него, по-склонна да поеме вината заради приетите дарове, да понесе позора, да жертва нещата, които обича, заради общото благо.

Останаха дълго така. След това тя го целуна по челото, по устните и по ръцете.

— Сега върви — добави Йоме. — Вече не мога да поддържам твоето темпо. Само ще те бавя. Ще те следвам, доколкото мога. Оставяй знаци по пътя.

Габорн кимна умислено и я погледна.

— Мога ли да взема тоягата на Ейвран? Да ѝ я дам, когато я намеря.

Йоме му подаде тоягата от отровно дърво. Габорн се съсредоточи върху сетивата си и почна да изучава пътя напред. Да, стената на смъртта го очакваше само на няколко мили по-навътре в тунела.

„Или ще разчистя пътя пред Йоме — помисли си той, — или ще загина.“

Габорн дълго я задържа в прегръдката си и накрая пошепна в ухото ѝ:

— Обичам те. Прощавам ти.

Обърна се и препусна през тунела двойно по-бързо, смяляваше се все повече и повече в далечината. Първо стана колкото юноша, след това колкото момче, после колкото прохождащо дете и накрая се скри зад завоя.

КОЖА И КОСТИ

И в най-сухата пустиня понякога разцъфва цвете.

Индопалска поговорка

В зловонния затвор нещастните души се бяха сгушили в мрака около Ейвран, привлечени като молци от светлинката на пръстена ѝ. Гледаха ту скъпоценния камък, ту нея.

Тя се опита да се надигне, но ѝ прилоша. Главата ѝ се завъртя и тя цялата плувна в пот.

— Дайте ѝ вода — подкани ги дрипав старец.

След малко едно полуголо момиче донесе вода в шепите си и я поднесе към устните на Ейвран.

— В потока има още слепоци — съобщи момичето.

— Риба? — попита Ейвран.

— Риба — потвърди Барис. — Това е почти всичко, с което се храним. Под земята тече река и рибата изплува оттам. Нямаме огън, за да я приготвим, и има вкус на гранясало олио и сяра. Но можеш да изчоплиш малко месо от гръбнака и между костите.

Ейвран усети, че ѝ се повдига. Денкът все още беше с нея.

— Вътре е останало нещичко — каза им тя. — Ябълки, лук, сирене, лешници и сушени плодове. Не е много, но си го разделете.

Никой не помръдна и не докосна денка, докато тя сама не го свали от гърба си и не им подаде храната. Не беше много, по ябълка или шепа лешници на всеки. И все пак хорицата бяха дълбоко впечатлени от жеста ѝ и тя чу един от мъжете да ридае от благодарност, отхапвайки парченце лук.

Възцари се дълга тишина. Накрая се обади един старец с набръчкано лице и побеляла коса:

— Каза, че си от крепостта Хейбърд?

— Да — потвърди Ейвран.

— И аз съм оттам — продължи той. — Но вече не си спомням кой знае колко. Опитвам се да си представя тревата или слънчевата

светлина, но не мога. Познавах доста хора, но лицата им...

Ейвран не искаше да говори за това. Не искаше да му каже, че крепостта е разрушена, че стените ѝ са съборени от халите, а хората са изтрепани и изядени. Сигурно абсолютно всички познати на стареца бяха мъртви.

— Как ти е цялото име? — попита той.

— Уикс. Ейвран Уикс.

— О! — възкликна старецът. — В такъв случай трябва да си чувала за Фелдън Уикс?

— Така се казваше баща ми — отвърна Ейвран. — Познаваш ли го?

— Познавах го добре — продължи старчето. — Беше затворник тук, хванаха ни в едно и също сражение. Помня, че беше женен за една дребна женица, чиято усмивка грееше по-силно от звездите нощем. Но не си спомням за дъщеря.

— Бил е тук? — Ейвран не можеше да повярва.

Бяха ѝ разказвали, че са го изяли халите. Не бе допускала, че може да е докаран тук долу.

— Все си мечтаеше да се прибере вкъщи — добави старчето. — Но не издържа дълго. Дори с дарове никой от нас не може да издържи дълго. А сега ни отнеха и даровете. Той почина веднага, щом това се случи.

Ейвран се вторачи в лицето му. Той бе познавал баща ѝ. Беше само кожа и кости. Беше толкова слаб, че очите му сякаш щяха да изхвъркнат от кухините. Дрехата му представляваше някакъв сивкав парцал, завързан около слабините му. Изглеждаше така, сякаш всеки миг ще издъхне.

Ейвран внезапно осъзна какво се е случило. Радж Агън беше убил Посветителите в Синята кула. Тогава тя загуби собствените си дарове и се почувства толкова омаломощена, че ѝ се стори, че ще умре. Колко ли по-ужасно би било, ако се бе озовала в този затвор само с един-два дара на издръжливост?

От очите ѝ бликнаха сълзи и тя цялата се разтреса, сякаш всеки миг щеше да припадне.

— И баща ми е тук?

— Да — отвърна старецът. И посочи към стената, до която се белееха купчина кости, сред които ровичкаха раци-слепци. — Но от

него не е останало нищо.

„Десет години“ — помисли си тя. Цели десет години бе седял тук долу, а тя бе закъсняла само с една седмица, за да се срещне с него.

Прокле халите, които бяха затворили всички тия нещастници тук, и пожела смъртта им — на всички до една.

Разплака се. Старецът протегна плахо ръка, сякаш молеше за разрешение да я успокои, и тя го сграбчи през врата и се сгуши на костеливите му гърди.

„Това можеше да са костите на собствения ми баща — мина й през ума. — Това можеше да е миризмата на неговата неумита плът.“

Усети мрачна ярост да се надига в нея и се закле да отмъсти.

НЕОЧАКВАН ПИР

Няма по-сигурно убежище от близък приятел.
Хиърдънска поговорка

— Тази нощ ще се скрием под земята! — каза вуйчо Ебер на Шемоаз. Тъкмо влизаше в стаята с ведро прясно мляко и самун хляб, които носеше от селището. — Така е наредил Земния крал. Да се скрием под земята. Току-що го чух в града от кралския пратеник.

Шемоаз вдигна очи от масата, където закусваше. Беше на гости в имението на вуйчо си в селището Ейбълтън в северните краища на Хиърдън. Вуйна й току-що бе запекла няколко наденици и я бе помолила да седне преди Ебер да се прибере. Напълно глухата й и полусляпа баба седеше в люлеещия се стол пред камината.

— Защо изпраща пратеници? — попита Шемоаз. — Можеше сам да ни каже, че сме в опасност.

— Не знам — отвърна вуйчо й. — Потеглил е към Мистария. Може би предупрежденията на Земния крал няма да стигнат толкова далеч. Или пък иска да е сигурен, че всички са предупредени, а не само Избраните.

Шемоаз огледа стаята с нарастваща уплаха. Бременността й беше още в началото, но през последните няколко дни само при споменаването за закуска й прилошаваше. Бе започнала да чувства онази слабост, която е чест спътник на бременността. И сядаше на масата единствено от уважение към добрите маниери.

А сега и това.

— Под земята? — попита тя. — Защо?

— Бас ловя, че е заради звездите — предположи леля Констанс. — Падат всяка нощ и всяка следваща нощ е по-зле от предишната!

Шемоаз усети, че сърцето й прескача. Знаеше твърде малко за подобни неща. Беше чувала за миньори, които копаят желязо от паднали звезди, и си представяше, че ваят като картеч от катапулт. Но това не можеше да е вярно. Падащите звезди бяха горещи. Не можеха

да са картеч, а по-скоро огнен дъжд от небето — огън и разтопено желязо. След снощния метеорен порой с ревящите по небето огнени топки не й бе трудно да си го представи.

Вуйчо Ебер погледна Констанс крадешком — даваше й знак да не се обажда. Не искаше да притеснява Шемоаз с прибързани приказки какво би могло да се случи. Това я притесни още повече.

На Шемоаз й липсваше животът в замъка Силвареста. „Ако бях там — мина й през ума, — поне щях да чуя повече за предстоящата опасност.“ Дори в замъка да не знаеха повече от вуйчо Ебер, положително имаха информация за някои интригуващи подробности.

Но Шемоаз знаеше за далеч по-ужасяващи неща от метеорните дъждове, за които можеше да ги информира Габорн.

— Може би пристига още един Сияен на мрака — предположи тя.

Заплахата изпълни стаята като хладна мъгла. Констанс остави лъжицата до печката и започна да бърше ръцете си. После, за да смени темата, попита:

— И къде ще прекараме нощта?

— Мисля да използваме винарската изба — отвърна Ебер. — Вярно е, че е порутена и прашасала, но е прокопана дълбоко под хълма.

Допреди десетина години в имението имаше големи лозя. Лозовият стригач ги бе унищожил и Ебер нямаше възможност да ги засади отново. Затова бе дал земите на изполичари.

— В онези стари тунели? — възкликна съпругата му. — Но те гъмжат от торбалани!

Споменаването на дребните плъхообразни същества накара Шемоаз да потръпне.

— Торбаланите няма да имат нищо против компанията ни за една нощ — отсече Ебер. — Поканих и изполичарите да дойдат с нас.

— Та това е половината село! — възкликна Констанс.

— Поканих и другата половина — призна си Ебер.

Шемоаз го загледа зяпнала, а той остави хляба и млякото на масата, намести се тържествено на стола и зачака Констанс да му донесе закуската. После обясни:

— Няма къде другаде да отидат. Само някои имат мазета, а най-близките пещери са на мили оттук. Заедно ще сме в по-голяма

безопасност!

— Чудесно — съгласи се с престорено въодушевление Констанс, докато сервираше надениците. — В такъв случай ще си направим пир.

Шемоаз и Констанс стигнаха пеша до избата, която се намираше на половин миля от хълма. Днес въздухът бе странен. Небето надвисваше ниско над главите им, пепеляво и мрачно. Пътеката към избата бе обрасла с висока трева, шубраци, бръшлян и горски маргаритки. Пред вратата растяха круши. Беше късна есен и само няколко сухи листа все още висяха по клоните.

С големи усилия накрая успяха да отворят портата. Старата винарна беше просмукана от миризма на плесен. Подът беше покрит с дебел слой прах. Ситните следи в него показваха пътечките на торбаланите. Купчина техни изпражнения гниеше до вратата.

— Ох! — изпъшка леля Констанс. — Каква мръсотия!

Избата бе прокопана дълбоко под хълма, та виното да отлежава при постоянна температура. Шемоаз остави вратата отворена, нагази в прахта и тръгна към потъналите в мрак складове в дъното. След двайсетина стъпки коридорът се разклони. Вдясно имаше малка работилница с чукове и пейки — тук бъчварят някога майстореше буретата.

— Е — каза Констанс, — по-тежките чукове са си тук, но изглежда, торбаланите са задигнали длетата и пилите.

Пред тях се простираха безкрайни редици стари бурета за вино. По най-близките лазеха крилати термити. Целият под беше кръстосан от пътечките на торбаланите. На едно буре бяха подпрени копията им, а на друго животинките бяха облегли „конкал“ — плашило от сламки и съчки. Около него бяха надраскали с въглен странни рисунки. Никой не знаеше със сигурност предназначението им. Шемоаз реши, че сплашват враговете си с него.

Тя почука по най-близкото буре, за да провери дали вътре има нещо. Това събуди заспалите в него торбалани и те заръмжаха като язовци и засвириха паникьосани, докато се измъкваха през една дупка в задната част на бурето.

Много скоро цялата изба се изпълни с подобни подсвирвания, които на торбалански означаваха: „Какво? Какво?“

Като че ли къртяха отвсякъде. Зад буретата Шемоаз зърна прокопани в стената малки дупки. Освирепели торбалани-воини, облечени в задигнати отнякъде парцали, показваха главичките си от тях.

— Каква мръсотия! — изпъшка отново леля Констанс. — Никога няма да успеем да я изчистим.

— Имате ли нужда от помощ? — провикна се някой.

Шемоаз се обърна. На вратата стоеше осемнайсетинагодишен младеж. Беше висок и широкоплещест, с руса коса, която се спускаше върху гърба и челото, скривайки наполовина зелените му очи.

Шемоаз бе пристигнала в Ейбълтън само преди четири дни и все още не познаваше всички жители. Но не бе пропуснала да забележи младия мъж, който ореше нивата в ливадата срещу къщата на вуйчо й.

— Шемоаз — обади се леля й. — Това е Диърборн Хокс, наш съсед.

— Как сте? — поздрави го Шемоаз.

— Благодаря, добре — отвърна Диърборн. И продължи да я гледа, все едно леля й не съществуваше и сякаш искаше да й каже нещо, но не можеше да намери думите. Положително беше чул всичко за нея или най-малко онова, което разправяше вуйчо й. — О — подхвана несигурно той, — аз, въ, обещах на Ебер да дойда по-рано, за да помогна с почистването.

— В такъв случай — притече му се на помощ леля Констанс — ще ви оставя да се справите двамата, а през това време аз ще отида да изпека нещо.

Излизането й бе последвано от неловка пауза. Диърборн не помръдваше. Шемоаз разбираше какво изпитва. След седем месеца тя щеше да има бебе, а леля й и вуйчо й се опитваха да му намерят баща.

— Значи — измънка най-после Диърборн — не си тукашна?

— Не си ме виждал досега, нали? — попита Шемоаз.

— Щях да те запомня, ако бях — усмихна се сърдечно Диърборн. — Сигурен съм, че щях да те запомня. Аз, въ, аз живея отгатък ливадата, в старото имение.

Шемоаз го бе виждала — порутена постройка, остаряла още преди двеста години. Семейство Хокс беше многобройно, с поне десет деца, доколкото бе успяла да забележи. Диърборн имаше двама братя, които бяха почти колкото него.

— Виждала съм те — каза тя. — Най-големият ли си?

— Да — отвърна той. — И най-симпатичният. И най-работливият, и най-умният, и най-остроумният.

— Охо! Това сигурно много ти помага. Я кажи нещо умно.

На младия мъж сякаш му се прииска да си отхапе езика, задето се бе държал като глупак. Заби очи в тавана и най-после рече:

— Истински приятел е онзи, който ще поеме бремето ти, когато закъсаш, и ще пази тайните ти до гроб. Друг не заслужава да бъде наричан така.

Не беше точно умно или смешно. По-скоро беше вярно.

— Да не би да намекваш, че имам бreme, което някой трябва да поеме, и тайни, които някой трябва да пази?

— Не — смути се той. — Това е просто народна мъдрост.

Шемоаз съжали за хладното си посрещане. Той знаеше, че е бременна, а за останалото вероятно се досещаше. И все пак бе дошъл, изпреварвайки братята си, за да се срещне пръв с нея.

— В такъв случай — предложи тя — да видим дали си и толкова работлив, колкото умен.

След което двамата запретнаха ръкави и се хванаха на работа. Диърборн затъркаля старите бурета от дъното, за да направи място за хората. В някои от буретата живееха цели семейства торбалани и докато той ги търкаляше по пода, те подсвиркваха като обезумели, измъкваха се през дупките и се скриваха в тунелите, които бяха прокопали в стените на винарната.

Други бурета торбаланите бяха превърнали в хранителни складове, в които бяха домъкнали пшеница от нивите, изсъхнали череша и задигнати от градините жилави репи. Две бурета бяха превърнати в гробища, пълни с костите на животинките.

И миризмата им не можеше да се нарече приятна.

Когато леля Констанс донесе чай, половината бурета вече бяха изтъркаляни навън.

— Мисля, че трябва да ги изгорим — каза Шемоаз. — Целите са опикани от торбаланите.

Леля Констанс категорично се противопостави.

— Не, утре ще ги върнем на местата им. Торбаланите ще умрат от глад без хранителните си запаси, а в тях живеят и майки, които трябва да хранят малките си. — Тя хвърли многозначителен поглед

към корема на Шемоаз. Вуйчо Ебер и леля Констанс бяха имали само една дъщеря, която бе починала съвсем малка, и вероятно затова тя се разчувстваше, когато станеше дума за деца. — Не ядат кой знае колко — някоя и друга паднала от дървото череша, мишки, плъхове и врабчи яйца, нищо и никакво. Винарната гъмжеше от плъхове, докато Ебер не донесе торбалани от замъка Силвареста. Те не обичат вино. Дойде ли есен, винаги донасяме сено, за да топли гнездата им през зимата.

— Значи вие сте ги донесли тук? — изненада се Шемоаз. — Аз мислех, че са диви.

— На юг, в Дънуд, живеят в пуцинаците — обясни Констанс. — Но не и тук, скъпа. През зимата в планините е прекалено студено.

В Южен Хиърдън дивите торбалани създаваха големи неприятности и бирниците плащаха по две медни монети за всяка кожа. Много бедняшки семейства си спестяваха плащането на данъци, като събираха парични помощи срещу кожите им. Но вуйчо Ебер и леля Констанс, изглежда, не бяха от тези, които биха утрепали торбалан за няколко монети.

— Добре тогава — обеща Шемоаз. — Няма да ги закачаме.

Така че двамата с Диърборн цяла сутрин почистваха помещението и премиаха прахта от пода. Облакът прах вонеше неприятно, а торбаланите подсвиркваха като обезумели и не спираха да показват глави от дупките си, демонстрирайки явното си недоволство.

Шемоаз забеляза, че двамата с Диърборн се разбират отлично. Той беше фермер, свикнал да управлява ралото, да сече дърва за огрев и да подковава коня си. Бе достатъчно силен, за да повдигне и най-тежкото буре, и достатъчно ловък, за да го изтъркаля покрай Констанс, без да затисне краката ѝ, докато тя метеше и чистеше.

Съвместната им работа ѝ напомняше танц. Докато тя помиташе, той се преборваше с буретата. Усети, че му се иска да е по-близо до нея, дори на моменти го хващаше да я наблюдава втренчено, но не се докоснаха нито веднъж. Вместо това той само се усмихваше свенливо и отклоняваше поглед.

От време на време се опитваше да я заговори — подхвърляше шегички и въпроси за нейния „съпруг“. Тя му разказа, че сержант Дрейс е загинал от ръката на убиец два месеца след сватбата им.

Забеляза, че Диърборн се затвори в себе си. Той всъщност не искаше да знае нищо за нейния съпруг. Искаше да разбере какви са шансовете му в сравнение с онова, което тя помнеше за него, и съзнаваше, че състезанието не е равностойно. Дрейс беше кралски гвардеец и бе получил сержантско звание на деветнайсет години. До четирийсет щеше да е станал капитан и най-вероятно щеше да се уволни като барон. Щеше да притежава титли и земи, и селяни, които да обработват нивите му.

Хокс не можеше да спечели подобно състезание. Беше най-големият син и притежаваше семейните наследствени права. Но това в последна сметка не беше кой знае какво. Баща му беше фермер и земевладелец, почти толкова заможен, колкото вуйчо й, но когато имотът се разделяше между шестима братя, нито един от тях нямаше да печели достатъчно.

Хокс не можеше да предложи много на една жена. Така че си вършеше работата. Опитваше се да го прави като на шега, но тя скоро забеляза мократа му от пот на гърба туника. Изтъркаля повечето бурета навън, но тъй като Констанс бе споменала, че след това ще иска да ги върне, ги струпа от двете страни на пътеката, а върху тях постави греди от лавиците, като оформи нещо като арка, под която да минат съселяните му. Буретата бяха поне двеста.

До обяд коридорите почти бяха почистени и миризмата на прах и плесен, както и на торбалани понамаля, но все още имаше много работа. Шемоаз и Диърборн излязоха навън и приседнаха да си починат.

На хвърлей под тях клечеше имението на вуйчо й. Основите му бяха каменни. Стените бяха варосани, а върху покрива бе струпана прясна слама. Гъските чоплеха нещо в градината отзад, а старият орех кон на вуйчо й ги наблюдаваше печално иззад оградата на обора.

Животът в Ейбълтън имаше своето очарование. Всичко необходимо на човек изглеждаше подръка. Вуйчо й живееше тук и се препитаваше от градината си, откак се бе родил преди четирийсет и шест години. Ако Шемоаз имаше нужда от нова рокля, госпожа Вийкът щеше да й продаде топ плат или да я ушие за няколко медни монети. Ако вуйчо й се нуждаеше от ново рало, ковачът можеше да му го направи за седмица. Всички се познаваха и всички си помагаха.

Шемоаз си помисли, че би било чудесно да отгледа тук сина си. Знаеше, че ще е момче, защото обичаше сержант Дрейс толкова силно, че когато той почина, тя заключи духа му в утробата си.

Беше неспокойна. Небето бе надвиснало още по-ниско. Мъглата бе гъста като крем, а въздухът — наситен с електричество.

— Довечера ще има буря — каза Хокс. — Обзалагам се, че това е имал предвид Земния крал — страхотна буря с много силен вятър. Бас ловя, че ще срути цели къщи.

— Дано ни отмине — промълви Шемоаз. — Не бих искала да събори къщата на вуйчо.

— Стой по-близо до мен — предложи ѝ той, — каквото и да ни сполети.

Тя едва не се изсмя, но забеляза искреността в очите му. Предлагаше ѝ защита и колкото и мелодраматично да прозвучаха думите му, нямаше желание да му се присмива.

Леля Констанс дойде, за да огледа положението. Хвърли око на помещенията и каза:

— Връщам се след час.

След половин час тя пристигна с двайсет жени от селото. Изгъркаляха последните бурета и в дъното на склада откриха три, в които все още имаше вино. Викнаха вуйчо Ебер да го дегустира. Виното в първото буре бе станало на оцет, но след като отпи глътка от второто, той възкликна:

— Охо, това става и за кралски пир! Довечера ще си направим истински празник!

Жените преметоха и измиха каменния под и го поръсиха с прясна тръстика и полски джоджен, за да освежат въздуха. Вехтата врата бе полуизгнила и мелничарят, който вършеше работата и на дърводелец в селището, закова нови чамови талпи и завинти нови панти и вратата стана толкова здрава, че можеше да устои и на кавалерийска атака. Селяните домъкнаха походни легла, маси и столове и помещението полека-лека започна да придобива вид.

Слез това започнаха да носят храната и стана ясно, че такъв пир не е имало и на Хостенфест. Една от масите бе отрупана с чинии с току-що уловени змиорки, две печени гъски, пълнено с печени ябълки и канела прасенце-сукалче. На друга бяха струпани хлябовете — лешникови франзели, препечени кифли с масло и ръжени самуни с див

мед. Трета маса бе отрупана с купи със салати от пресни зеленчуци от градините и гората, подсладени с розови листенца. На нея имаше и плодове — току-що набрано от лозята грозде и зрели круши, както и моркови, боб и печена ряпа с масло. Последната маса беше за десертите: кестенов пудинг, крем карамел с индийско орехче и къпинов пай. И в добавка великолепно вино, каквото никой не бе опитвал от години.

Леля Констанс не забрави и за торбаланите и не пропусна да сложи чинии с тлъсти кокали и достатъчно пиене до всяка дупка. Яростното ръмжене, което животинчетата издаваха през целия ден, премина в доволни подсвирвания и много често някое се втурваше от леговището си, грабваше парче хляб или друг деликатес и хукваше обратно към скривалището си.

Така че празненството започна два часа преди залез-слънце. Беше странна веселба. След шегите идваха усмивки и искрен смях. Няколко момчета свиреха на лютни и думкаха барабани, а като вдигнаха масите, Шемоаз и Диърборн танцуваха.

Но усмивките не скриваха тревогата. Какво ги чакаше през нощта? Защо Земния крал бе предупредил всички в Хиърдън да се изпокрият? Война ли започваше? Да не би призраците на Дънуд да връхлитаха върху земята им?

Отговорът се появи твърде скоро.

Малко преди слънцето да залезе, от изток задуха странен вятър. Едно от момчетата, което се бе покатерило върху купа бурета до вратата, за да наблюдава, изрева:

— Елате да видите!

Всички се втурнаха навън. Небето на изток бе покрито с ниски облаци, от чиито зеленикави отблясъци очите смъдяха. От запад напредваше мрачна стена. Облаци плява и прах скриваха слънцето. Бушуващият вихър сякаш предизвестяваше за надигащата се буря.

Светкавици пронизваха далечината, а гръмотевиците тътнеха неспирно, сякаш небето мяташе проклетия едно след друго.

Шемоаз усети сърцето ѝ да изстива.

— Вече съм чувала този звук — в замъка Силвареста. Изглежда, настъпва Сияйният на мрака!

ТОПЛО ПОСРЕЩАНЕ

Политиците на Инкара са трудни за проумяване от чужденеца. Кралските фамилии воюват на толкова много фронтове, че е сигурно само едно: с всеки приятел в Инкара си спечелваш дузина врагове.

Из „Пътуване из Инкара“ от Илфин Уимиш, Учител край камината в Стаята на стъпките

По лицето на сър Боренсон блисна студена вода. Той се свести в почти абсолютен мрак и се опита да се обърше, но оковите на ръцете му бяха завързани за краката и не можеше да помръдне.

Усети миризмата на плесенявали инкарски одеяла и особения аромат на инкарска плът, който напомняше котешка миризма. Усети и минералния дъх на подземие, но не виждаше почти нищо. Знаеше, че е заобиколен от хора. Чуваше дишането и усещаше движенията им.

Опита се да ритне, но краката и вратът му бяха приковани към дървеното легло.

Крал Криометес се размърда в тъмнината и постави до главата му празно шише.

— Вече си буден? Много добре.

— Къде съм? — почти изкрещя Боренсон.

Изви глава и видя едва мъждукащите въглени в камината. На светлината им различи отделни предмети в стаята — няколко възглавници по пода, ниски масички. Близо до него в почти абсолютен мрак видя друг дървен креват. В него лежеше по гръб окована за ръцете и краката жена.

— Мирима?

— Тя не те чува — обясни Криометес. — Поела е повече отрова. Още спи. Остави я да спи.

— Защо го направихте? — запита Боренсон.

Осъзна, че са минали часове. Позна стаята. Когато влязоха в нея с Мирима, огънят подскачаше весело в камината.

— Трябва да говоря с теб — каза Криометес. Остарелият крал се приближи в мрака и се наведе над Боренсон. Бледата му кожа белееше като облаче и Боренсон различи някои подробности по лицето му. Очите му излъчваха студ, сякаш бяха от лед. Все едно го наблюдаваше насекомо. — Ти си много упорит. Харесвам упоритите.

— Упорит ли?

— Минал си покрай стражата в планините — продължи Криометес. — Голяма воля. Малцина могат това, нали?

Пресичането на границата наистина бе коствало на Боренсон максимално усилие на волята. Никакви думи не можеха да опишат мъките, които бе преживял, докато напредваше крачка по крачка, изпълнен с омерзението на каменните стражи.

— Не мисля, че са много.

— Така, така... — Криометес се задъха от задоволство. — В Инкара повечето хора взимат дар от семейството. Знаеш ли го? Бащата дава дар на сина си, като остарее. Чичото също. Това е най-добрият начин. Най-добре е бащата да прехвърля дарове на сина си. Знаеш ли го?

— Не — отвърна Боренсон. — Не съм чувал дори.

— Аха! Защото облекчителите в Роуфхейвън са глупави. Много са изостанали.

— Ще го имам предвид.

Криометес се усмихна бащински, но и някак зловещо.

— Обаче да се вземат дарове само от семейството не е добре — продължи той след секунда. — Това прави семейството слабо. Аз мисля, че е най-добре да се вземе дар от враг. Нали?

Боренсон усети накъде отиват нещата.

— Ти си мой враг — процеди Криометес, сякаш говореше за убийство. — Разбираш ли?

— Разбирам — отвърна Боренсон. — Ти мразиш моя народ.

— Аз купувам дар. От теб. Искам дар. Най-хубавия дар. На воля. Разбираш ли?

Вълна от страх заля Боренсон. Говореше се, че от векове инкарците прехвърлят дарове на воля, но нито един северняк не бе виждал руната на волята.

Боренсон разбираше какво се иска от него. Но не знаеше каква е цената. Как би могъл да живее без воля?

— Не. Не разбирам — опита се да печели време той.

Мина му през ума да извика за помощ, но нали стаята се намираше в дъното на безкраен коридор.

— Трябва да разбереш — продължи Криометес. — Волята е добро. Волята... прави всички дарове силни. Прави ги по-силни. Когато даваш на някого сила, той става по-силен. Когато му даваш сила и воля, той става могъщ! Даваш ум, другият става по-умен. Даваш му ум и воля, той става мъдър. Даваш му издръжливост — и той не се уморява. Даваш му издръжливост и воля — тогава не можеш да го спреш. Ще ми продадеш ли волята си?

— Не.

— О, много лошо — отсеке Криометес. — Помисли.

И се дръпна встрани.

Нещо помръдна край камината. Един силует се изгърби пред нея, втренчен във въглените. Боренсон позна облечения в черно принц Веразет. Той се наведе и вдигна нещо — приличаше на дълъг тънък нож.

— Чакай! — викна Боренсон. — Нека да поговорим.

Но Веразет нямаше желание да разговаря. Пристъпи към Мирима, грабна туниката ѝ, разпори я и оголи гърба ѝ.

— Спри! — замоли се Боренсон. Чу нечии викове от дъното на стаята. Инкарките бяха все още тук. — Помогнете ни! — извика той.

Веразет заби ножа в гърба на Мирима под малък ъгъл и го напъха целия под кожата ѝ. Чу се цвърчене на изгоряло месо и се изви струйка пушек. Дори упоена, Мирима извика от болка и отметна глава.

— Зандарос! — изкрещя Боренсон. — Помогни ни!

— Никой няма да ви помогне! — каза кротко Криометес. — Зандарос и другите тръгнаха преди часове. Той търси съкровището, за което му каза. Никой няма да ти помогне. Нито на жена ти. Само ти можеш да ѝ помогнеш. Разбра ли?

— Това няма да ти се размине — заплаши го Боренсон. — Зандарос ще побеснее, когато научи.

— Няма да научи — отвърна Криометес. — Ние не искаме мир, не искаме отворена граница. Моите приятели ще кажат на Зандарос, че си заминал.

Принц Веразет остави горещото желязо в гърба на Мирима, която не спираше да скимти, върна се до камината и измъкна друг нож.

Изплю се върху острието. Желязото изсъска.

Боренсон мерна профила му в сумрака. Усмиваше се. Сребристите му очи отразяваха червените въглени в камината.

„Забавлява се“, осъзна Боренсон. Усмивката му излъчваше хлад, което говореше за нещо по-отвратително от злоумисъл — абсолютно безразличие.

— Това е срамно — продължи Криометес. — Жена ти е много красива. Ще я е срам от тези белези. Ще умре от срам.

Веразет отново пристъпи към Мирима и сърцето на Боренсон задумка като бясно. Той замята окованите си крака, опитвайки се да се освободи — но без никакъв успех. Оковите бяха направени за човек с много дарове.

Веразет ръгна втория нож под кожата на Мирима, точно над бъбреците, и се усмихна, докато го въртеше в плътта ѝ.

Мирима пак отметна глава и мускулите ѝ се изопнаха, но и нейните вериги бяха яки като тези на Боренсон. Тя изрева от болка, която разкъса сърцето му, и се строполи в несвяст.

— Моля ви, спрете! — изкрещя той. — Оставете я да живее!

— Е, продаваш ли? — попита Криометес.

— Да! — отвърна Боренсон.

— Трябва да искаш да продадеш много силно — настоя Криометес. — Повече, отколкото искаш да живееш. Трябва да искаш да дариш от все сърце.

— Знам — изпъшка Боренсон. — Знам. Само я пуснете. Обещайте, че ще я оставите жива!

— Разбира се — потвърди Криометес. — Даваш волята си и тя ще живее. Обещавам. Аз държа на думата си.

— И ще я пуснете на свобода? — попита Боренсон.

— Да.

— Пуснете я тогава — настоя Боренсон.

Старият крал кимна на Веразет и каза:

— Упой я пак, изведи я и я пусни.

Думите му явно ядосаха Веразет и Криометес погледна към две от жените и излая някакви разпореждания. После каза:

— Ще изпратя жените да потвърдят, че жена ти е на свобода.

На Боренсон му се искаше да има по-надеждна гаранция от думата на един инкарец, но нямаше друг начин да спаси живота на

съпругата си. Надяваше се, че въпреки изкривеното си чувство за чест инкарците ще я оставят жива. Но и се страхуваше, че ще я убият, за да гарантират мълчанието ѝ. Искаше все пак да ѝ осигури малко време, за да ѝ даде възможност да избяга.

— Съгласен съм да дам волята си. Но искам да видя, че освобождавате Мирима.

Веразет измъкна ножовете от тялото на Мирима и ги остави в камината.

— Ще ги държим горещи, за да не смениш решението си — предупреди го Криометес. — Помни. Трябва много силно да искаш да прехвърлиш волята си.

— Знам — потвърди Боренсон.

Една от девойките изля кофа вода върху Мирима и тя се съвзе, заразтърсва глава и заскимтя. Постепенно действието на отровата изчезна и тя отвори очи и погледна Боренсон. После попита с разтреперан глас:

— Какво става?

— Купувам свободата ти — отвърна Боренсон.

— Купуваш?

— Срещу дар.

Тя осъзна думите му и на лицето ѝ се изписа гняв.

— Не прави глупости — предупреди я той. — Не можеш да ги победиш. Тръгвай. И живей в мир.

Мирима заплака от безпомощност. Боренсон ѝ благодари безмълвно. Много малко жени получаваха дарове и се надяваше инкарците да не заподозрат Мирима.

Криометес кимна на Веразет и младият мъж свали оковите на краката ѝ. Тя седна, заразтрива китките и глезените си и присви очи от болка.

— Върви — каза ѝ Боренсон.

Една от жените ѝ помогна да се смъкне от масата на пода. Мирима изгледа продължително Боренсон, сякаш за последен път.

След това се приближи до него, куцайки под зловецкия съпровод на веригите, прегърна го и го целуна.

Веразет сграбчи рамото ѝ, издърпа я и я изведе в мрачния коридор.

— Ще ѝ махнем белезниците — каза Криометес, — когато е далеч оттук. Сега седни и гледай мен, своя господар. Твой господар. Не мърдай. Стой спокойно.

Боренсон усети някой да повдига десния крачол на панталона му. Погледна към крака си. В сумрака един стар облекчител с призрачно бледо лице се бе навел над него с мастилница и игли в ръка.

ДАЛЕЧНИ ОГНЬОВЕ

Огнетъкачите са най-ефимерните от всички магьосници. Защото огънят, който ги храни, същевременно ги изяжда — първо сърцето, а после мозъка им.

Из „Магьосничество за напреднали“ от Учителя край камината Шо

Радж Атън предвождаше армията си под ясните небеса високо в планината Хест; толкова ясни, че му се струваше, че ако протегне ръка, ще докосне залязващото слънце.

Почти цяла седмица в планините не бе валило. През деня слънцето пълзеше и разтапяше стария сняг. Нощем земята се сковаваше от студ и облите камъни замръзваха като настилка. Твърдият път улесняваше ездата. Подсилените коне препускаха, тъй като макар по стръмните склонове да не растеше нито тревичка, усещаха, че в топлите долини на Мистария ги чака почивка.

В късния следобед армията на Радж Атън навлезе сред боровите гори и се натъкна на огромна войска.

Между дърветата се спотайваха безразборно опънати палатки. Конете бяха станали кожа и кости и ребрата им стърчаха под нечистата кожа.

Щом армията на Радж Атън налетя на лагера, неколцината стражи се уплашиха и надуха овнешките рогове.

— Мир — викна Радж Атън, щом изкачи височината и видя стражите в ниското. — Господарят ви пристигна.

Беше одрипавяла войска от наемници. Състоеше се от стрелци с лъкове и копиеносци, ковачи и перачки, слуги и проститутки. Беше ги пратил преди около месец да подготвят нахлуването му в Мистария. Затрупани от ранния сняг, те не бяха пристигнали навреме за първата битка в Карис.

Но бяха почивали цяла седмица и сега можеха да го придружат. Капитанът, който командваше войската, се втурна от палатката си с

полупразна купа с ориз.

— Нашият господар, великият Радж Атън — изкрещя стражът, предупреждавайки капитана.

— О, Светлина на света — извика капитанът, хвърли купата на земята и смутено се приближи към Радж Атън. — На какво дължим тази чест?

Капитанът, казваше се Мусаиф, произхождаше от аристократично семейство. Беше получил поста по-скоро вследствие на произхода си, отколкото заради качествата си на пълководец.

— Дойде моментът — каза Радж Атън — да нападнем Мистария. Вдигай мъжете от постелите. Трябва да стигнат в Карис до утре на здрачаване.

— Но, о, Светлина на разбирането — заизвинява се Мусаиф, — мъжете ми са немощни. Дни наред почти не сме яли и не сме почивали, а Карис е на трийсет мили отук. Вдигнахме лагера едва преди час. Конете са грохнали.

— Мъжете ти ще почиват в Карис — нареди Радж Атън. — Ще се нахранят с мистарска храна и ще утолят жаждата си с мистарска кръв, това е всичко, за което мога да се погрижа. Кажи на всеки стрелец да вземе само лък и колчан стрели. Кажи на всеки копиеносец да вземе само копието си.

— Но, о, Огън в небесата — противеше се Мусаиф, — Карис е добре защитен. Препуснах дотам на разсъмване и се приближих, за да видя със собствените си очи. Петдесет хиляди души работеха като пчели да издигнат отново кулите и огромни колони от коне и хора пристигаха в града. Защитниците му са два пъти повече отпреди седмица!

Кръвта на Радж Атън кипна.

— Разбира се — изръмжа той. — Трябваше да се сетя. Габорн е усетил надигащата се срещу Карис опасност. Знаеше, че ще нападна. И се надява на последно сражение.

— Не ти го притесняваш — продължи Мусаиф. — Моите шпиони се приближиха достатъчно, за да чуят какво си говорят няколко работници. Казаха, че халите отново са се надигнали срещу Карис.

Радж Атън пришпори коня си в пристъп на ярост към близкото възвишение, където растеше един-единствен хилав бор. Спря под него

и метна поглед към низината с даровете си на взор като кацнал на висока канара орел.

На повече от триста мили на юг съзря надигащи се над земята огромни пушеци и усети зноя на далечни пожари. Огнената стихия го призова, нашепвайки името му. По хълмовете отвъд пламъците се бе изопнала безкрайна черна редица хали. Десетки, а може би стотици хиляди хали се придвижваха към полесражението.

Пред тях зърна отразената от рицарски брони слънчева светлина и езици на пламъци. Рицарите на Роуфхейвън се опитваха да спрат напредването на халите с огнена стена.

На трийсет мили на запад мъже и жени изграждаха стените на замъка в Карис и се готвеха за сражение.

Радж Атън притвори очи. При последното си идване в Карис едва не загина от ръцете на халите. Но оттогава бе станал по-могъщ. В момента неговите облекчители в Деяз му прехвърляха дарове. Радж Атън усещаше приливите на сила и жизненост, които го изпълваха.

Но той се бе сдобил не само с обикновени дарове. Сега вътре в него гореше самият ад, просветлявайки мозъка му. Той се допита до пламъците.

„Нападни — изсъскаха те. — Мнозина ще умрат. Жертвай ги в мое име и аз ще ти даря победа.“

— Чувам те и ти се подчинявам, господарю — прошепна Радж Атън.

И се усмихна. Надигаше се битка, каквато никой не бе виждал. А той беше пригответил някои изненади за враговете си — и за хората, и за халите.

ВРАТАТА НА ГАРВАНА

*Никога не се страхувай от външността, а от
духовната същност на човека.*

Ерден Геборен

Докато яздеха към Гарванова врата, небето почерня и през разпокъсаните парцали на облаците се посипаха стрелите на светкавиците. Поройният дъжд затропа по шлемове и брони, проникваше през туниките и пелерините. Конете цамбуркаха с копита из локвите, а спусналата се мъгла беше толкова гъста, че на Ерин ѝ се струваше, че вдишва вода, а не въздух.

Внушителният силует на Гарванова врата се издигаше на хоризонта. Над стените на замъка стърчаха три огромни кули. Средната бе много по-висока, като централния връх на корона.

В подножието на крепостта течеше широка река. Покрай бреговете и по хълмовете бяха накацали имения и къщички сред пъстър гоблен от ширнали се ниви и зеленчукови градини.

Ерин не можеше да откъсне поглед от величествения замък, осветяван от стрелите на светкавиците. Никога не бе виждала Гарванова врата с нейната легендарна Кула на ветровете. Тук в древни времена чародеят Сендавиан бе отдал почит на стихииите на Въздуха. Тук кралете на Южен Кроудън бяха пазили своите Посветители в продължение на почти две хилядолетия.

Поне двеста хиляди рицари бяха издигнали шатрите си на полетата пред замъка. Фермери и готвачи бяха запалили из тях огньовете, които грееха като скъпоценни камъни, пръснати в подножието на черна планина.

На светлината на светкавиците се виждаха мрачните силуети на безброй обсадни и метателни машини. Щом наближиха лагера, капитан Гантръл наду военния рог и рицарите наизскачаха с извадени оръжия от палатки и шатри, готови да барикадират главния път.

Щом крал Андърс приближи стената от човешки тела, рицарите и воините се развикаха:

— Андърс! Андърс от Кроудън! Поздрав на Земния крал!

Тръбачите надуха сребърни тропети, а воините задумкаха по щитовете като по барабани.

Шатрите не бяха пълни само с лордове от Южен Кроудън. Ерин зърна търговци на едро от Лайсъл, целите в пурпурни мантии и блестящи ризници; страховити рицари от Ейремот, бледи като белезникави призраци; а херцогът на Ашховън се възпряваше висок и надменен в сивата си пелерина.

Не всички в лагера бяха Владетели на руни. Множество стрелци и придружители наобиколи плътно Андърс, всички искаха да го зърнат, а така също и младежи с по една овча кожа вместо ризница, въоръжени само със сопи.

Андърс бе свикал всичките си воини. Войските очакваха единствено неговата дума, за да прекосят границата.

Лицата на всички лордове и обикновени хорица имаха странно изражение — очите им излъчваха възторг и обич към техния господар.

Ерин никога не бе виждала такава готовност за битка и саможертва. Това я накара да се замисли. Ако Андърс действително бе станал убежище на локъс на Сияен на мрака и тя го посечеше, никога нямаше да може да се измъкне жива от кралството му.

Сивият боен кон на крал Андърс се изправи на задните си крака и размаха копита във въздуха. Кралят вдигна лявата си ръка и викна на своите воини:

— Аз ви Избирам. Избирам ви за Земята.

Мъжете нададоха възгласи и задумкаха с оръжията си по щитовете. На север блесна светкавица и изтрещя гръм, сякаш небесата се опитваха да надминат възторжените им викове.

„Те са убедени, че е Земен крал“ — помисли си тя.

— Господа, моля да бъда извинен за лошото време — извика крал Андърс под барабанящия по шлема му дъжд. Воините се разсмяха. — Ще изчакаме бурята през нощта, но утре сме на път. При изгрев слънце потегляме към Белдинук, за да се изправим срещу дъщерята на Лоуикър, която в момента се кани да започне несправедлива война с народа на Мистария. Но Земята ме призова да бъда неин крал и аз трябва да защита човечеството. Ерден Геборен е

водил дванайсетгодишна битка преди деветимата крале да превият колене и да положат желязната корона на главата му. Няма да повторя неговото безумие. Утре дъщерята на Лоуикър или ще сведе глава пред мен, или ще я отсечем!

Мъжете зареваха като обезумели, а светкавиците заподскачаха от облак на облак, последвани от трясъка на гръмотевиците, разцепил цялото небе. Земята затътна в отговор.

Ерин не отделяше очи от гърба на Андърс. Думите му не й харесаха. Той се стремеше или към власт, или към кръвопролитие. Не такъв Земен крал бе Габорн.

Налудничав мисъл прониза мозъка ѝ: а може би точно такъв трябваше да е един крал. Може би тъкмо Андърс бе Земен крал.

Все още не бе видяла никакви доказателства, че той може да предвижда събитията. Не бе чула гласът му да я предупреждава за предстояща опасност.

„Дали да не се осмеля да проверя дали е истински Земен крал? — запита се тя. — Ако опитам да го промуша в гърба, дали ще усети предварително? Но дори да го проверя, дали ще е истинска проверка? Каква е мощта на един локъс на Сияен на мрака? Може ли да имитира тази на Земен крал?“ Изпитваше огромна умора. Цял ден се опитваше да я превъзмogne, докато яздеха на юг. Очите ѝ тежаха и усещаше песъчинки в тях, а мозъкът ѝ бе като несмазано колело, което всеки момент ще се разглоби на съставните си части. Нямахше доверие на собствените си преценки.

„И какво като го убия? Нямам никакво доказателство, че е станал убежище на локъс. Може да е просто луд. Би било твърде мизерна и мръсна работа да убия някого заради лудостта му. Ами ако не е луд, ако наистина в него има локъс? Не мога да убия локъс. Той просто ще си намери друго убежище.“

Както и да преценяваше, не можеше да вдигне ръка срещу стария крал, тъй като смъртта му не би била от полза. Трябваше само да го *изобличи*.

Докато крал Андърс влизаше през Вратата на гарвана, мъжете продължаваха да крещят. Ерин го последва в подгизналите си дрехи, като се мъчеше да пребори съня. Стените на замъка се извисяваха на осемдесет стъпки и докато минаваше под свода, ѝ се стори, че я поглъща мракът.

Продължиха по къса алея, която ги отведе до Кулата на ветровете. Лакеи поеха юздите. Ерин слезе от коня си и закричи с изтръпнали крака към кулата.

Селинор стисна ръката ѝ и я погледна усмихнат.

— Освежете се преди вечеря — обърна се към тях крал Андърс.
— Ще ви чакам в галерията на кулата. Имаме да обсъдим доста неща.

Селинор я поведе по една стълба и влязоха в кралска спалня. В камината гореше огън. В стаята бе уютно, почти горещо. Селинор нареди от вратата на една прислужница да намери подходящи дрехи за неговата съпруга, след което смъкна ризницата и мокрите си дрехи. За момент, докато подсушаваше с кърпа ризницата си пред огъня, остана гол. Навън продължаваше да гърми.

Ерин свали просмуканата си с влага пътна наметка, кожената куртка, панталоните и ботушите и остана по долна туника. Докато окачваше нещата си край огъня, Селинор остави кърпата и я прегърна.

— Да пробваме леглото. Баща ми няма да има нищо против, ако закъснеем за вечеря с няколко минути.

— Не ни трябва легло — спря го Ерин. — Семето ти вече е в мен.

Лицето на Селинор помръкна, сякаш го бяха обидили.

— Ядосана си за нещо, нали?

— Каза на баща си за посланието. Каза му, че Палдейн е мой баща. Не спести абсолютно нищо! А на всичко отгоре се учудваш, че съм ядосана!

— Аз... — смънка Селинор. — Не исках да те засегна. Разбира се, че му разказах всичко. Баща ми и аз нямаме никакви тайни един от друг. Никога не се старая да разбера какво мисли, защото споделя с мен всичко.

— Това не е извинение — сопна се Ерин. — Можеш да контролираш собствения си език.

— Опитвам се да спечеля доверието му — възрази Селинор. — Как мога да се надявам да ми доверява най-съкровените си мисли, ако не постъпвам по същия начин? Ако е луд, трябва да го разбера. Трябват ми доказателства.

— Значи отиде в Хиърдън като негов шпионин — възкликна тя. — Признай, все още ли шпионираш за него?

— Не, разбира се — отрече Селинор. — Но той трябва да си мисли, че е така.

— А аз? — настоя Ерин. — Изпратил те е да проучиш родословието ми. Поиска ли нещо друго от теб? Не ти ли каза да ме ухажваш?

— Ето, че сега ти бърбориш налудничави неща! — сряза я Селинор и поклати глава.

— Мислиш, че съм луда? — продължи Ерин. — Ти ми каза, че мислиш и баща си за луд! Всички ли освен теб са луди?

— Вече познаваш баща ми — обърна се към нея той. — Как ти се струва? Луд ли е? Или е новият Земен крал? Възможно ли е да е всичко онова, което твърди, че е?

— Мисля, че баща ти или е луд, или в него се е заселил локъс.

— А Лешничарката? — попита Селинор. — Тя е Земен пазител и поддържа твърденията му.

— Не знам. — Ерин усети, че ѝ се завива свят. Тя го погледна право в очите. — Зададох въпрос, на който не благоволи да ми отговориш.

— Какъв въпрос?

— Попитах те баща ти ли те прати да ме ухажваш.

— Що за въпрос е това?

— Пряк. Казваш, че двамата с баща ти нямате тайни. А от мен имаш ли тайни? Каж ми: баща ти ли те прати да ме ухажваш?

Усмивката на Селинор стана колеблива. Значи подозренията ѝ имаха основание. Дълго не свали очи от нея; върху лицето му се редуваха тъга и тревога.

— Да — призна накрая той. — Той сметна, че ще е добре да те ухажвам, ако наистина сте родственици с Габорн.

Ерин му обърна гръб, вцепенена от гняв.

Селинор постави ръка на рамото ѝ.

— Но не затова те пожелах — продължи той — Пожелах те, защото си силна, умна и красива. От момента, в който те видях, се влюбих безнадеждно в теб.

Той я обърна към себе си и ѝ се стори, че я гледа искрено. „Що за човек си? — запита се тя. — Мога ли да си позволя отново да бъда откровена с теб?“

„Не — отговори си Ерин, — не мога.“

Всичко, което бе по силите ѝ, бе да не го убие.

Възпираше я единствено това, че не знаеше кой е по-опасен — бащата или синът.

Същата вечер Ерин Конал се качи на вечеря в най-високата зала на Кулата на ветровете, извисила се над равнините. Стълбата имаше шестстотин стъпала.

Докато се изкачваше по виещата се стълба, тя поглеждаше от време на време през цепнатините за стрелци. Южно от замъка Великата пукнатина бе разцепила земята на две преди векове и Гарванова врата бе кацнала точно на ръба на канарата. От възвишенията се виждаха зелените равнини на Белдинук. По канарата до портите на града се извиваше дъвен път.

Най-после стигнаха до покоите на Андърс. Гледката от върха на кулата се простираше на много мили. Вятърът бучеше около кулата, а по небето кръстосваха светкавици.

Андърс не беше в стаята. На малка маса бяха сервирани великолепни ястия, но Андърс бе навън. Стоеше до парапета и вятърът рошеше косите му.

Щом ги усети, кралят влезе усмихнат.

— Наслаждавах се на гледката на Белдинук — каза той, — както вероятно и Сендавиан навремето. Не мога да допусна, че роден от вятъра като него би останал в покоите си в нощ като тази. Хайде, сядайте да вечеряме.

Кралят седна до малката маса в центъра на стаята и отрязва парче от печеното еленско. През цялата вечеря не отрони нито дума и не погледна нито Ерин, нито Селинор, които от време на време се споглеждаха учудени.

Тишината безпокоеше Ерин.

— Татко — обади се най-после Селинор, — нали искаше да разговаряш с нас?

Крал Андърс ги изгледа продължително, сякаш бе забравил, че са в стаята.

„Луд е“ — помисли си Ерин.

— Казват, че лошите новини не трябва да се приемат с вечерята — отвърна кралят, докато ровеше с вилицата, — тъй като са трудни за

смилане.

— Имаш лоши новини? — попита Селинор.

Андърс преглътна парче месо и кимна, без да каже нито дума. Остана загледан в чинията пред себе си, сякаш хапка ряпа или глътка вино биха му помогнали да отговори на въпроса. След дълга пауза продължи да се храни.

Стомахът на Ерин се бе свил от глад и тя ядеше лакомо. Когато кралят приключи с вечерята, всички бутнаха чиниите настрана.

Крал Андърс се усмихна и вдигна очи към сина си. В тях се четеше болка.

— Както знаете, в миналото съм постъпвал нечестно с Габорн. Извиках ви двамата с Ерин, за да се извиня.

— Как точно? — попита Ерин.

— Изпращах послания на крал Лоуикър от Белдинук, в които го предупреждавах да се пази от фалшивия Земен крал. Освен това крояхме с Интернук планове да нападнем Мистария и двете кралства ни предоставиха подкрепата си. Другите бяха по-сдържани при вземането на решение, но, както виждаш, много чуждестранни лордове се присъединиха към армията ми. Само един не се опитах да привлека на моя страна — Радж Атън, тъй като се страхувах, че дори за мен е непосилно да изкупя този грях. Но откакто Земята ме призова да бъда неин крал, съм неспокоен. Сега всеки мъж, всяка жена и дете за мен са безценни. Всички до един. Все пак изпратих кралете на земята да се сражават в Мистария. Без дарове, които да го защитават, народът на Мистария е обречен. Единствената ми надежда е да ги настигнем, преди да го сторят враговете на Габорн, и по този начин да подсигуририм достатъчно подкрепа, за да обърнем хода на войната.

Ерин се наведе към него и предложи:

— Щом трябва да побързаме, нека да тръгнем веднага, колкото може по-скоро.

— Сърцето ми предсказва, че ще загубим много хора, ако тръгнем веднага — отвърна крал Андърс. — Дори да можем да се придвижим в такава буря, ще могат ли конете ни да стоят на краката си, когато стигнем в Мистария? Ще имат ли сили воините? Не мисля. Нека да отдъхнат малко. Но тъй като трябва да се бърза, аз наистина бързам. Изпратих послания до дъщерята на Лоуикър и до военачалниците на Интернук с молба да се оттеглят. Но нямам никакви

гаранции, че ще мога да ги спра. Риала Лоуикър е бясна заради смъртта на баща си, а военачалниците на Интернук се ръководят не от разум, а от алчност. Затова трябва да сме готови за битка. Една парцалива орда от изтощени рицари не е в състояние да постигне нищо. От север трябва да потегли мощна като бушуващ вятър армия, която да донесе победа на народа на Мистария. Трябва да спасим Мистария.

Той дълго не откъсна поглед от Ерин и накрая каза:

— Ето, че ти дадох повод да ме подозираш. Моля те само за едно. Като моя нова дъщеря, те моля за прошка и снизхождение, а аз ще направя всичко, за да поправа стореното.

Ерин се вгледа внимателно в крал Андърс. Лицето му бе изопнато, беше се привел напред, подпрял лакти върху масата. Постоянният израз на тревога толкова ѝ напомняше Габорн, че ѝ се стори, че двамата са един и същи човек. Думите му ѝ се сториха искрени. Той наистина искаше да спаси Мистария.

И все пак нищо от онова, което бе изрекъл или направил, не подсказваше, че е нещо повече от един объркан старец, който се надява да поправи стореното досега зло. Нищо не доказваше, че е Земен крал.

— Добре — отсече тя. — Давам ти втори шанс.

След вечерята Ерин остави Селинор да разговаря с баща си и се оттегли в стаята си. Очите ѝ се затваряха и всички мускули така я боляха, че не можа да остане повече.

Наточи дългата си кама и се отпусна в огромното легло, като я пъкна под възглавницата. Леглото беше по-меко от всички легла, в които бе спала, и тя изпита усещането, че потъва безкрайно дълбоко, без да стигне дъното.

Събуди се в скривалището на бухала. В Долния свят се зазоряваше и бурята, която завари там предишния път, бе отминала. Слънчевата светлина, която проникваше през балдахина на огромното дърво в хралупата, бе толкова ярка, че тя за първи път успя да разгледа обстановката.

Приличаше на най-обикновена хралупа. Възлести корени се усукваха във всевъзможни посоки, като някои образуваха лавици над вратата. Но това не беше животинска бърлога. Ерин забеляза следи от

човешко присъствие. Над входа на хралупата бе издълбано лице на жена, а подобно на него бе резбовано и върху извивката на един корен в коридора зад нея.

Под пръчката, на която обикновено стоеше бухалът, блещукаха купчина кости. Ерин се приближи и ги огледа внимателно. Имаше странни кости, останки от чудовища — нещо като огромна жаба с рога, същество, което приличаше на малко еленче заради широко разположените очни кухини и разкривените зъби. Костите бяха покрити с пера и прах, както и с екскрементите на огромния бухал.

Ерин надникна зад ъгъла към издълбаното над прохода женско лице. Беше красиво, нереално. Дългата коса се диплеше като рамка от двете страни на входа. Зад него се спускаше тунел, чийто под бе покрит с плочи и се спускаше надолу към мрака.

Ерин пое дълбоко дъх. Утринният въздух ухаеше по-приятно от лятно поле, имаше и привкус на мускус и нещо тайнствено. Тя се ощипа и усети болка. Всъщност никога не се бе чувствала по-будна.

В приказките за Долния свят се разказваше, че в началото всички хора били Сияйни и живеели под Първото дърво. Ерин се запита дали това огромно дърво не е същото легендарно дърво и дали зейналата пред нея дупка не отвежда към нечий забравен дом. Забравен или напуснат.

„Може би Сияйните са на път да изчезнат — каза си тя. — Ако ятата Сияйни на мрака, които видях във въображението си вчера, са действителни, то краят им не е далеч.“

Присви очи и огледа стените за свещник, факла или поне снопче борина в някоя ниша, но не видя нищо, с което да освети пътя си.

Обърна се и тъкмо се канеше да рискува и да излезе навън, за да огледа света, който неизменно посещаваше в сънищата си, когато чу свистенето на криле. Нечия сянка се спусна над входа на хралупата.

Огромният бухал влетя изневиделица и кацна на мястото си, вятърът от размаханите му криле вдигна във въздуха облаци пращинки, които заблещукаха на слънчевите лъчи. В масивния му клон се гърчеше нещо, което приличаше на плъх, но със сигурност тежеше не по-малко от петдесет фунта.

Бухалът пусна плячката, заби нокът в плътта ѝ, нагласи криле и се втренчи с приведена глава в Ерин.

„Безопасно ли е да разговаряме?“ — попита тя.

„Засега“, отвърна бухалът. И се замисли. „Боиш се от мен.“ Мислите му я връхлитаха, натежали от печал. „Ти си воин, а се опитваш да прогониш съня си заедно с мен. Няма да ти сторя нищо лошо.“

„Ти си странник — отвърна Ерин. — Щях да се безпокоя дори ако живееше в моя свят.“

„Няма от какво да се боиш, освен ако не си в съюз с Гарвана.“

Ерин видя с вътрешното си зрение Гарвана, огромна сянка, препречила слънцето. Именно той се бе опитал да отнеме контрола над Руните на Създанието от Съвета на Сияйните. Той бе разрушил Истинския свят на милиони парченца и бе положил началото на сенчестите светове, към които сега предявяваше претенции и които искаше да разруши.

„Не съм в съюз с Гарвана — отвърна Ерин. — Но все пак ти нямам доверие. А може би се безпокоя, че полудявам, защото никога не бях сънувала нещо като теб, а сега ме преследваш във всичките ми сънища.“

Бухалът се втренчи в нея, без да мига.

„В твой свят хората не си ли изпращат сънища един на друг?“

„Не“, отвърна Ерин.

Бухалът не отговори, но Ерин усети да я залива тъга и да я просветлява знание. В подземния свят посланията бяха най-съкровеният начин на споделяне. Те притежаваха по-голяма сила от думите да просветляват както мозъка, така и сърцето, а когато един мъж и една жена се влюбеха, често бродеха заедно нощем в споделените си сънища, независимо колко огромни разстояния ги разделяха.

„Разбирам — каза Ерин. — Ти не искаш да ме безпокоиш, а само да ми вдъхнеш спокойствие. Но нещата, които ми показваш, изобщо не ме успокояват.“

„Знам“, отвърна бухалът.

„Опитах се да открия твой Асгарот — продължи Ерин. — Не знам къде се крие.“

„Аз също отдавна преследвам Асгарот“, прошепна бухалът и тя усети бремето на това преследване. Видя в съзнанието си фигурата на мъж, самотен мъж със сабя на гърба, бродещ из безкрайната пустош. Бухалът бе преследвал Асгарот безброй векове из всевъзможни

светове. Стоотици пъти го бе откривал и много пъти бе смъквал маската от лицето му.

„Когато те сънувах за първи път — каза Ерин, — ти държеше камата ми и ме призова.“

„Да — отвърна тихо бухалът. — Търся Асгарот и се нуждая от съюзник от твоя народ... Пази се! Асгарот пристига.“

Скръсти криле пред гърдите си и се стопи като утринна мъгла.

Пред входа на хралупата се спусна сянка. Черни криле затъмниха слънцето и мирис на буря изпълни малката бърлога. Съществуто, което заслиза по стълбите, крачеше приклекло, а кокалчетата на провисналите му ръце се удряха по земята. Имаше очертанията на мъж, но в острите му зъби и нокти нямаше нищо човешко. Зад гърба му се простираше мракът.

Към нея пристъпваше Сияен на мрака, хладен и зловец.

Ерин отвори очи тъкмо в момента, в който вратата на спалнята ѝ изскърца. Сърцето ѝ биеше като лудо. Беше оставила запалена една свещ.

В стаята с тържествен вид влезе Селинор. Ерин беше сигурна, че локъсът на Асгарот е наблизил, и стисна камата под възглавницата, готова да я забие в шията на Селинор в мига, в който той се отпусне в леглото.

Но зад Селинор пристъпваше крал Андърс.

Ерин усети със сигурност, че един от двамата е локъс, но не знаеше кой точно.

— О — възкликна добронамерено крал Андърс, — радвам се, че си будна.

— Току-що пристигна куриер от Хиърдън — съобщи Селинор. — Огромна орда хали е излязла от подземния свят и напредва през Мистария. Габорн е изпратил зов за помощ до всички северни кралства. Моли всеки, който може да се притече на помощ, да пристигне утре преди залез-слънце с копия и лъкове в Карис.

Изпитото като череп лице на крал Андърс бе преbledняло.

— Трябва да се отзовем на призива му преди първите лъчи — промълви той. — За толкова кратко време мога да изпратя малко войски, но вече пътува пратеник да съобщи на Габорн, че нов Земен

крал потегля в негова защита. Ще направим всичко, което е по силите ни!

ТРИНАДЕСЕТА КНИГА
КОГАТО СЕ СПУСНЕ ИСТИНСКАТА НОЩ

ИЗТОЧЕН ВЯТЪР

Светът гъмжи от животни, които ровят земята — огромни скални червеи, по-големи от къща, пълзачи с остри зъби и членести тела, раци-слепци и торбести паяци, както и гъгрици, наречени червили, които се заравят в ризниците на воините. Но халите са ловци, те не прекопават земята. Те живеят в изкопани от други животни тунели и изглежда, копаят само за да измъкнат пляката си от някоя кухня.

Из Алегориите на Бизнесман от „Животните на Подземния свят“

Габорн тичаше. Кални кратерчета разплискваха белезникав калцит по белите стени на тунела. През стените до слуха му достигаше ревът на пара, която фучеше през скритите зад тях комини — изглежда, халите бяха оградили със стена огромни реки от кипяща вода. Тътенът в ушите му не секваше.

Светлината на опаловата игла бе започнала да помръква. Нямаше никаква представа още колко време ще свети. Струваше му се, че тича вече дни, а може би и седмици. Усети пред себе си опасност, спря и огледа следите.

Пътят пресичаше пещера, издълбана грубо от огромен скален червей. Част от тавана бе рухнала и подът бе покрит с натрошени камъни и кал. Мястото бе идеално за засада. Главният тунел бе отгъпан от стъпките на безброй хали, но в страничния бе израсъл червен буренак, висок до коляно.

Оттам бяха изпъззели отровни червеи и гъмжаха с хиляди по пода: хранеха се с останените от ордата на халите изпражнения. Подобните на плужеци гадина, дълги колкото човешки пръст, бяха сиви и тъмночервените вени прозираха под кожата им. Изпускаха отровен секрет, който причиняваше изприщване, но един едър рак-слепец явно бе забравил това и ги поглъщаше, ровичкайки из мръсотията.

Габорн не забеляза пресни следи от хали на кръстовището, нито някое подозрително надничачо над пръстта сетивно пипало. Но усещаше, че смъртта дебне наблизно.

Наоколо имаше хала, може би не само една. Усети лека миризма на плът, която скоро се превърна в миризма на плесен. Халите си шепнеха с миризми.

Погледна пътя пред себе си и усети внезапен прилив на енергия. Облекчителите в Хиърдън му прехвърляха още дарове. Не бе сигурен дали на мускули, или на издръжливост, но бяха добре дошли за човек, тичал дълго, без да спре.

Габорн стисна здраво с влажната си длан кожената ръкохватка на копие то за хали и се приготви да продължи напред.

„Почакай!“, предупреди го Земята.

Габорн не усети причини да чака, но се подчини и нов прилив на свежест нахлу в мускулите му. Бе получил дар на гъвкавост.

Вдигна крак и се приведе напред, но Земята отново му прошепна да изчака. Неочаквано той проумя предупреждението. Опасността бе намалела, но все още бе твърде голяма. Земният дух му забраняваше да тръгне, преди да е получил достатъчно дарове.

Габорн запали огън, направи си тесто от вода, сол и мед и си изпече хляб на жарта.

Докато се хранеше, силата му продължи да расте. Мускули, издръжливост, гъвкавост и ум му бяха прехвърлени едно след друго. С всеки следващ дар се усещаше по-силен, по-... непоклатим.

Цял час напрягаше сетива и долавяше слаби миризми да се носят над пода на пещерата.

След като се нахрани, се изправи. Вдигна един голям плосък камък, отнесе го до кръстовището и го метна ниско над пода. Камъкът заподскача като по повърхността на езеро — разкъсваше отровните червеи на слузести късове и сепна рака, който се хранеше с тях.

Ефектът беше светкавичен. Огромна хала се надигна изпод земята пред него. Пръстта сякаш избухна. На всички страни полетяха камъни и прахоляк.

Изненадано, чудовището улови камъка. Втора хала скочи от тавана на един страничен тунел вляво. Трета се надигна от една кухня вдясно, стиснала заплашително проблясващ кристален жезъл.

От жезъла изсъска зеленикав гръм, който размаза рака-слепец. Габорн усети зловонието на смъртта и в съзнанието му като камбана прокълтяха думите: „Изгний, дете на човеците“.

Халата-водач усети, че жертвата им не е попаднала в капана, и се втурна с такава огромна скорост и мощ напред, че Габорн замръзна от изумление.

Миг по-късно той се праметна презглава на десетина стъпки назад с надеждата, че в теснината ще им се наложи да го нападнат една по една.

Едрият водач замахна, съскайки яростно заради неуспеха си.

Габорн се метна във въздуха, свил колене, прескочи остриите като коси зъби върху долната челюст и се озова в устата му. Стъпи върху грубия му език и усети влажната слуз под краката си, хлъзгава като мокри камъни.

Прониза с копието мекото небце на чудовището и острието проникна в мозъка му. Халата замята с всички сили глава, опитвайки се да го изхвърли.

Габорн се вкопчи в копието, за да се спаси от остриите като ками зъби, които щяха да го накълцат на парченца, ако попаднеш между тях.

От тежестта му копието се заклати. Гореща кръв се изля като порой отгоре му. След миг халата се олюля и рухна, стиснала плътно уста. Габорн изтегли копието.

Най-едрата и най-бързата от трите хали бе мъртва, но сетивата му крещяха: „Бягай!“

Устата на мъртвата хала внезапно зейна и една от спътничките ѝ се опита да го разсече с нокът.

Габорн се втурна да се измъкне от устата на мъртвата хала.

Халата-магесница беше само на стъпка разстояние, тъй като държеше с лапи отворена устата на мъртвия си господар. Габорн нанесе удар, преди да се е окопитила — метна копието право в сладкия триъгълник на чудовището.

Халата пусна челюстта на господаря си и залитна назад, като връхлетя върху спътника си. Посегна и се опита да измъкне копието, което беше фатална грешка, защото щом успя да го изтегли, заедно с него бликна струя мозък и кръв и магесницата се запрепъва и се сгромоляса на земята.

Битката с третата хала в общи линии приключи, преди да започне.

След броени минути трите хали лежаха мъртви. Самият Габорн бе получил една-единствена болезнена драскотина.

Докато минаваше през бойното поле, върху което лежаха купчини мъртви отровни червеи, той се изуми — червеите до един бяха измрели. Плътта им бе гноясала. Ракът-слепец, който се хранеше с тях, също бе мъртъв — от устата му бе потекла слуз и гной.

Раната на Габорн започна да се възпалява. Халата-магесница беше отровна. Той усети, че храната в стомаха му започва да се разваля.

Заклинанието му бе познато. Габорн усети присъствието на Земна сила. Осъзна, че е целебно заклинание, като онези, които Бизнесман изричаше над ранените. Само че обърнато наопаки.

Задави се, сякаш дробовете му започнаха да гният, и се олюля. По ръцете му на тъмночервени петна се появиха гъбички.

Той пробяга няколкостотин разкрача и инстинктивно прегледа вързопа си. Храната бе плесенясала. Във вързопа нямаше друго, които си заслужаваше да носи, и той го хвърли на земята.

Тича часове наред. Лечебните му сили най-после затвориха раната.

„С кого водя битка? — запита се Габорн. — С какво водя битка?“

Преди две седмици в Хиърдън си беше представял, че Радж Атън е неговото възмездие. Но чародеят Бизнесман го предупреди, че Радж Атън е само призрак, маска, зад която се крие много по-могъщ враг.

Тогава си помисли, че Бизнесман говори за Огъня, опитвайки се да му каже, че една от стихиите воюва с него. А след това Йоме го предупреди, че е била нападната от маг на Въздуха, и той реши, че две от стихиите са се съюзили срещу него.

Но онова, което бе видял току-що, го накара отново да се зачуди. Заклинанията на халите деформираха земните стихии. В Карис от тях раните загнояваха и хората ослепяваха. Те мятаха черни мъгли, които разлагаха човешката плът.

И изстискаха водата от нея. Водата?

Не само Огънят и Въздухът се бяха съюзили срещу него. Дори лечебните и защитните сили бяха разрушени. Самата Земя, на която той служеше, сякаш се бе изправила насреща му.

Земя, Въздух, Огън, Вода.

Същество на име „Гарвана“ се бе опитало да властва над тях много, много отдавна, в легендарните времена.

Какво бе изрекъл Бинесман в неговата градина, когато Земният дух за първи път се яви на Габорн? Че другите стихии ще увеличат могъществото си. Но „Земята ще отслабне“.

Габорн мислеше. Земята се бе оттеглила от него, бе го лишила от възможността да предупреждава своите Избрани за опасностите. Но дали се бе оттеглила заради моментната му слабост, или заради своята слабост?

Продължи да тича. Земните сетива го предупреждаваха, че смъртта напредва към народа му в Хиърдън.

Нощта се спускаше над земята.

Бе изминал ден и половина, откакто бе влязъл в Устата на света. Но вече нищо не измерваше времето. Бяха изминали по-малко от две седмици, откакто Радж Атън нападна Хиърдън. Бяха изминали десет дни, откакто Габорн стана Земен крал.

Но с даровете на метаболизъм времето се простираше отвъд нормалните мерки. Дните се влачеха седмици наред, а седмиците се превръщаха в месеци.

Тичаше през тунел, в който дребни кристални пещерни паяци, толкова прозрачни, че сякаш бяха изрязани от кварц, висяха на дебели копринени нишки. Бе виждал такива паяци в Хиърдън, но там те се изкачваха по мрежите си толкова бързо, че приличаха на водни капки, които се стичат нагоре.

Сега бяха замръзнали неподвижни. Сякаш целият свят бе замръзнал и цялата вечност се бе стопила в едно мигновение.

Стигна до място, където подът бе наводнен и водата бе дълбока няколко стъпки. Увеличи темпото и затича над водата. При всяко докосване на повърхността краката му сякаш затъваха в тиня. Но той продължаваше да тича, като използваше съпротивлението на повърхността.

Не знаеше колко дара на метаболизъм е получил допълнително. Най-малко четирийсет. Бе чувал, че толкова са необходими, за да можеш да тичаш върху вода. Но може да бяха и сто.

Нямаше с какво друго да измерва времето, освен с шума от стъпките си и ударите на сърцето си.

Броят на даровете на метаболизъм, които човек можеше да получи, бе ограничен. Според разпространеното вярване не трябваше да са повече от дузина, в противен случай възникваха едва доловими опасности. Всички руни, които облекчителите използваха за прехвърляне, бяха несъвършени. Руната на метаболизма правеше мускулите по-енергични и мисълта по-бистра, но много често влияеше зле на останалите органи.

Ако например човек приемеше голямо количество дарове на метаболизъм и ги задържеше прекалено дълго, често ставаше апатичен и болнав и за няколко седмици умираше. Добавянето на два дара на издръжливост към всеки дар на метаболизъм можеше да облекчи нещата. Но един лорд много рядко можеше да си осигури такова количество силари, поради което човек, приел в момент на нужда голямо количество дарове на метаболизъм, приличаше на ярко проблеснала звезда, миг преди да угасне.

Габорн се запита дали облекчителите могат да го убият със силарите.

Не спираше нито за почивка, нито за сън. С всяка следваща крачка се чувстваше все по-силен.

Във въздействието на даровете съществуваха ограничения. Ако получеше пет дара на ум, човек не можеше да забрави абсолютно нищо. При двайсет дара всеки удар на сърцето, всяко мигване на клепача се запечатваха в паметта му и нямаше никаква полза от приемането на повече дарове.

Същото бе вярно за мускулите. Воин, приел десет дара на мускули, можеше да вдигне кон и Габорн бе виждал много пияни рицари да пробват силите си. Но добавянето на повече дарове не укрепваше костите и така се достигаше практическата граница. Вярно, че би могъл да повдигне кон, но сериозно рискуваше да си строши гръбначния стълб или глезените.

Воин, приел пет дара на издръжливост, също беше на горната граница: вече не му бе потребен сън. Можеше да усети умора, но миг почивка бе точно толкова освежителен, колкото цяла нощ в леглото.

Габорн никога не бе искал да бъде като Радж Атън и да трупа дарове, от които няма особена полза.

И все пак, докато тичаше, усещаше да му прехвърлят още и още дарове. Изпита усещането, че е отвъд всякакви естествени граници.

Нямаше никаква представа колко дара има. Сто на мускули? Прескочи без никакво усилие една широка шейсет стъпки пукнатина над зейналата бездна. Хиляда на издръжливост? Не изпитваше никаква умора. Имаше усещането, че от всичките му пори струи енергия и чувство за пълнота.

С всяка следваща крачка, докато облекчителите в Хиърдън му прехвърляха още и още дарове, жизнеността му избуяваше.

Сякаш бе зреещ под слънцето плод, който всеки миг ще се пръсне от сочност. Сякаш само сънуваше това препускане през подземния свят, оставил тялото си далеч зад себе си и полетял на крилете на мисълта си.

„Радж Атън сигурно изпитва същото — мина му през ума. — Мога да тичам даже по облаците.“

Тичаше през пещерата над водата. Видя пред себе си тумбесто кафеникаво създание, някакъв гигантски плужек, да лази по пода на пещерата — хапльо, който смилаше всичко, до което се докоснеше. Подът на тунела бе осеян с дупки — хралупи на раци-слепци и други дребни гадини.

Габорн спря да пийне вода от един топъл вир. Водата не утоли жаждата му. Набра малко сиви гъби, но и те не успяха да заситят свития му на топка от глад празен стомах.

Усети смъртта в мига, в който един от неговите Избрани бе откъснат от него. Клането в Хиърдън беше започнало. Габорн простря своя Земен взор. Усети собствената му смърт да го дебне в мрачните коридори пред него, докато смъртта връхлиташе неговите Избрани в Хиърдън. Въпреки всички предупреждения, които бе изпратил, десетки хиляди щяха да загинат тази нощ.

Спря за момент да хапне парченце сиво ухо и да оплаче своя народ. Чувстваше, че тази нощ е само предвестник на предстоящите трагични събития.

Над земята на повече от хиляда мили на север бурята връхлиташе Хиърдън. Плътни облаци, мрачни в подножието си и в зеленикави оттенъци по върховете, се издигаха като стена. Короните им мятаха светкавици, а пронизващият вятър фучеше като побеснял из полята.

— Вътре! — крещеше вуйчо Ебер на съселяните си от Ейбълтън. — Всички да се скрият, бързо! Тъкмо за това ни предупреждаваше Земния крал!

На много от младежите им се искаше да останат на вратата, за да демонстрират смелостта си, но бяха чували приказките за случилото се в замъка Силвареста и знаеха, че незачитането на предупреждението на Земния крал ще им коства само едно: собствената им смърт.

— Влизайте вътре — повтаряше Ебер. — Каквото и да е това, което идва насам, ще ви убие.

— Да — мърмореха старците, — такава е кралската воля.

Накрая Ебер затвори вратата и пусна мандалото. Старецът Ейбъл Фармуързи учуди всички, като измъкна кожата чанта, пълна с пръст от собствените му ниви. Изсипа пръстта на земята пред входа, начерта руна на защита, направи върху нея възлияние с вино и рече:

— Никой да не нарушава спокойствието на тази пръст.

Старецът не беше чародейт Бизнесман, но бе преуспял фермер и познаваше земята. На Шемоаз ѝ се искаше да вярва, че той притежава известна сила, а вероятно и на всички останали им се искаше същото, тъй като никой не посмя да докосне руната.

Музиката бе спряла. Празникът бе свършил.

Вечерта тъкмо започваше, но вече на никого не му бе до веселие. Вместо това всички насядаха по земята. Питаха се уплашени какво ли ги чака тази нощ.

Шемоаз наостри уши да чуе какво става навън. Вятърът бучеше и бурята се усилваше.

Скоро пантите на здравата ремонтирана врата захлопаха.

— Навън има някой, който иска да влезе! — обади се една жена. — Кой може да е?

Шемоаз реши, че хлопа бурята, защото никой отвън не извика за помощ. Или пък не можеше да надвика воя на вятъра.

Заоглежда се из стаята. В селището живееха само шестнайсет фамилии. Все още не ги познаваше достатъчно добре, за да прецени дали всички са тук. А ако някое от децата бе останало отвън?

Ебер започна да извиква едно по едно имената им:

— Калн Хокс, тук ли са всичките ти хора?

Калн се огледа около себе си:

— Да!

— Дунагал Фри, твоите?

— Тук сме!

И подред нататък.

Ебер и леля Констанс бяха тук с Шемоаз, а баба ѝ седеше на масата — нещастната старица изобщо не проумяваше, че нещо не е наред.

— Всички сме тук — каза накрая Ебер.

— Но някой е останал навън! — настоя жената.

— Знам кой — обади се Гадамон Дринкуотър. — Онзи стар овчар, дето живее на хълма.

— Не — отвърна Ебер. — Предупредих го тази сутрин. При буря откарва овцете си в една пещера. Реши да остане там със стадото.

— Пред вратата няма никой — каза Ейбъл Фармуързи. — Има нещо.

Вятърът стенеше болезнено и хлопаше по вратата, сякаш се опитваше да я изтръгне. Бурята запращаше клони и листа и вратата се тресеше от ударите им. Шемоаз слушаше ужасена.

Беше чувала как бушува Сияен на мрака, дори вече мъртъв, беше видяла как се превърна във вихрушка и се спусна на изток. Сега, изглежда, се бе върнал.

Чу се далечно писукане, сякаш пред вратата кръжаха прилепи. Под воя на вятъра и трясъка на гръмотевиците Шемоаз едва можеше да го различи. Към писукането се добави миризма на козина и нечистотии.

— Плъхове! — обади се една възрастна жена. — Мирише на плъхове!

Звукът постепенно се усилваше, а заедно с него и вонята. Към тях прииждаха плъхове — не десетки и стотици, не дори хиляди, а десетки хиляди.

Шемоаз си ги представи как препускат през равнината покрай сухите стъбла в пшеничните ниви, как скачат в рекичката и я преплуват с мрачна решимост. Как изкатерват каменните огради на нивите, препускайки като по равен път.

А сега плъховете вече бяха пред вратата. Писукането и дращенето им бе придружено от стържещия звук от прегризването на дъските.

Вуйчо Ебер извика:

— Бягайте в дъното!

Стомахът на Шемоаз се сви от страх. Повечето жени и деца се втурнаха към дъното на избата да намерят място, където да се скрият. Но тя се огледа за оръжие, грабна една метла и се приближи до вратата. Някои младоци от градчето бяха домъкнали саби и мечове за всеки случай. Но срещу плъховете едва ли щяха да им бъдат от голяма полза.

Диърборн Хокс взе метлата от ръцете ѝ и каза:

— Дай ми я. Аз ще се оправя. Върви отзад при другите!

— Не искам — възрази Шемоаз. — Мога да помогна.

— Носиш дете — напомни ѝ той. — Мога да ти разреша да излагаш себе си на опасност, колкото искаш. Но за бебето трябва да се погрижим.

Шемоаз му подаде метлата и го погледна за момент. След това тръгна към дъното на винарната при другите жени. Хвърли поглед назад, Диърборн не откъсваше очи от нея.

Плъховете продължаваха да прегризват дъските на вратата.

И в същия момент започна да се случва нещо невероятно. Торбаланите заподсвиркваха жалостиво в бърлогите си. Започнаха да подават муцунки и да душат въздуха с потрепващи мустаци. След това тантурестите човекоподобни същества се заизмъкваха от дупките си, примигвайки на светлината на лампите.

Шемоаз никога не ги бе оглеждала толкова подробно. Първите, които се измъкнаха дебнешком от леговищата си, бяха едри мъжкаримовци. Бяха малко по-високи от една стъпка. Всички бяха облечени във всевъзможни парцали, карикатурно подобие на човешко облекло. Един бе препасал само колан от миша кожа, на който бе провесил оръжието си, а друг бе нахлупил някаква дрипа като кепе на главата си. Цветът на кожата им беше от кафяво до петнисто сиво, коремчетата им бяха по-светли от гърба. Всеки бе въоръжен с по нещо — дълго една педя копие, измайсторено от стара въдица, наподобяващо брадвичка парче счупено стъкло, камичка от златна игла за пелерина.

Запристъпваха към вратата, като ръмжаха и скимтяха, а щом се изправиха пред нея, започнаха да подсвиркват.

Плъховете бяха предпочитаната им плячка — любимо лакомство, каквото бе сърнешкото за жителите на Роуфхейвън. Още торбалани изпълзяха от дупките си; придобили смелост, прииждаха нови и нови

ловци — възрастни с посивяла козина и младоци с лъскави кафеникави кожухчета. Скоро поне двеста торбалани-воини изпълниха стаята — Шемоаз изобщо не можеше да си представи, че толкова много се спотайват в дупките на старата винарна.

Вуйчо Ебер предупреди:

— Дръпнете се назад. Това е тяхна битка. Земния крал затова ни каза да се скрием под земята.

Хората се изтеглиха назад и зачакаха със страхопочитание предстоящото сражение. Плъховете продължаваха да прегризват дъските. Отвън бурята бушуваше, а вятърът виеше и блъскаше по вратата.

Внезапно един едър плъх се втурна под вратата.

Половин дузина копия светкавично го пронизаха.

Един от торбаланите-главатари изръмжа заплашително и вдигна триумфиращо плъха във въздуха. Краката му подритваха безпомощно; той се мъчеше да се измъкне; изви глава и захапа копието. Беше мръсен и със сплъстена козина. Изглежда, умираше от глад, сякаш бе препускал дни. Очите му бяха покрити с плътна жълтеникава ципа, а козината му бе сплъстена от кал и нечистотии.

Главатарят на торбаланите размаха копието си и запокити ранения плъх във въздуха. Нещастната гадина тупна в средата на помещението и остана да лежи на една страна, като скимтеше и размахваше крачетата, сякаш се опитваше да избяга.

Три женски се втурнаха от дупките си, сграбчиха ранения плъх, задърпаха го във всички посоки и го заразкъсваха с острите си нокти. Плъхът изписка и умря.

Женските помъкнаха парчетата към дупките си, като оставиха червата и нечистотиите на пода.

Воините метнаха втори плъх на неговото място, а след това трети и четвърти; излязоха други женски.

Но започналото като клане сражение скоро прерасна в тежка битка.

Плъховете продължаваха да прегризват дъските и да разширяват прохода, така че много скоро започнаха да се промъкват с десетки под вратата. Воините-торбалани в първите редици мушкаха и посичаха зверчетата, препречваха прохода с мъртвите им тела. Но плъховете нахлуваха. Изскачаха през отверстията, забиваха остри зъби в плътта

на торбаланите, трошаха костите и прегризваха артериите им. Торбаланите не отстъпваха; подсвиркваха и ръмжаха проклетия срещу нахлуващите като обезумели плъхове.

Някои от тях успяваха да профучат покрай торбаланите и се спускаха към селяните като побеснели кучета.

Гледката беше вцепеняваща. Торбаланите хвърлиха един ранен плъх зад себе си и той се втрени с помътен от болката поглед в дъното на помещението. Изведнъж погледът му се проясни, сякаш животинчето се сети какво трябва да направи, и плъхът задраска с лапи към струпалите се в нишата хора като подгонило глиган ранено куче.

Това не беше безумие, сети се Шемоаз. Нечия чужда воля диктуваше действията му.

Когато приближи, от гърлото му се разнесе дрезгав звук, наподобяващ колебливо ръмжене. Шемоаз никога не бе чувала плъх да издава подобен звук.

Но бе чувала, че плъховете разнасят болести. Едно тяхно ухапване много често се превръщаше в гнойна рана, която не заздравяваше дни наред. А понякога ухапаните от плъх дори умираха.

Шемоаз се боеше, че тези болнави създания, които се промъкваха под вратата и нападаха с отчаяна решителност, носят някаква неподозирана зараза.

Плъхът бавно се приближи и един от синовете на Дринкуотър, деветгодишно момче, скочи върху зверчето с двата си крака и го размаза с хрущене.

На Шемоаз ѝ прилоша. В замъка Силвареста открай време имаше много торбалани, за да предпазват града от плъхове.

Поведението на гризачите не бе нормално. Бурята отвън не бе нормална. Гръмотевиците трещяха със страховита, несекваща ярост.

„Убихме Сияйния на мрака — помисли си тя — и сега той праща тази напаст срещу Хиърдън.“

— Застанете в редици — изкреця вуйчо Ебер. — Отпред мъжете, жените отзад. Не пускайте плъховете да приближат!

Все повече плъхове успяваха да се промъкнат покрай торбаланите и не всички от тях бяха ранени. Спускаха се през стаята като ловджийски кучета, правеха скокове от по десетина стъпки. Младите мъже сякаш си играеха: втурваха се напред и налагаха

зверчетата с метли, набождаха ги на вилиците за месо, размазваха ги с ръце или ги стъпкваха с крака.

Но за плъховете това не бе никаква игра. Тласкани от някаква мрачна сила, противните създания нападаха със самоубийствено настървение. Налитаха срещу редиците на селяните и хапеха всеки, когото докопат.

Вуйчо Ебер и още няколко мъже грабнаха масите и ги обърнаха, издигайки защитна бариера.

Кошмарът се ожесточаваше. Плъховете нахлуваха под вратата с такава скорост, че торбаланите не успяваха да се справят. Дребните воини мушкаха и сечаха. Единствената светлина в помещението идваше от два фенера и Шемоаз не виждаше ясно развоя на битката. Торбаланите се струпваха в гърчеща се, стенеща купчина. Подсвиркванията и ръмженето, които Шемоаз възприемаше като бойни викове, скоро се превърнаха в писъци от ужас и болка. От време на време тя съзираше някое копие да прободне подскочил във въздуха плъх или размахана брадвичка да отсече главата на друг.

Ранени и окървавени зверчета пълзяха като замаяни по пода. Но нахлуваха все нови и нови, мръсни и почернели от прах. Плъхове с жълтеникавозелени ципи от чумата върху очите. Плъхове със стичаща се от устата слюнка, които бълваха вътрешностите си, когато умираха.

Торбаланите се сражаваха ожесточено и унищожяваха хиляди гадини. Но това не беше никак лесна работа за тях. Бяха високи не повече от една стъпка и един едър плъх стигаше почти до кръста им. Така че в човешки мащаби плъховете бяха за тях опасни хищници. А макар и по-дребни, плъховете бяха невероятно силни и свирепи, сякаш ги тласкаше някакво безумие. Въоръжените с копия или саморъчно направени ками торбалани успяваха да обезвредят много от тези чудовища, но това им костваше доста усилия.

Тъй че битката беше в разгара си.

Шемоаз бе застанала в редицата на жените и се стараше да се справи с всеки плъх, който успяваше да се отскубне от торбаланите и от мъжете, като ги риташе и ги удряше с ръце.

Въоръжени, женските торбалани застанаха на стража пред входовете на бърлогите си. До слуха на Шемоаз достигна жалостивият писък на една от тях, тъй като два плъха я бяха заръфали и се мъчеха да я съборят. Шемоаз се спусна, сграбчи плъховете и ги стисна с все

сила, докато не разтвориха челюсти. Тогава те са заусукваха в ръцете ѝ, насочвайки яростта си срещу нея.

Настана невъобразима бъркотия. Шемоаз бе загубила представа вече колко продължава кошмарът — час или два. Но имаше усещането, че трае вече дни.

Сражаваше се с разтуптяно сърце и пресъхнала от ужас уста. Бе убила стотици плъхове, а те на два пъти успяха да я ухапят — веднъж по китката, веднъж по глезена. Друг път едно от дребните чудовища се втурна нагоре по роклята ѝ и за малко да ухапе окото ѝ, но в последния миг Диърборн Хокс го перна встрани.

Плъховете прииждаха ли, прииждаха, докато накрая не заляха стаята като тъмен прилив. Шемоаз не можеше да проумее откъде са се взели толкова много плъхове. Със сигурност не бяха от околните полета.

Вуйчо Ебер изкрещя:

— Всички да се дръпнат!

Притича до бурето, останало наполовина пълно след празненството, и го вдигна под мишница. След това грабна и единия фенер и закрачи бързо към вратата, като крещеше на торбаланите:

— Направете път! Път!

Плъховете се втурнаха срещу него, ухапаха краката му, изкатериха се до раменете му, забиха зъби във врата му. След секунди увиснаха с десетки по него, сякаш бе наметнал някаква зловеща пелерина.

Леля Констанс изпищя ужасена. Вуйчо Ебер нямаше да оцелее след такава атака. Шемоаз понечи да му се притече на помощ, но бе твърде късно.

Торбаланите заотскачаха от пътя му и Ебер блъсна безполезната врата.

Отвън бурята бушуваше като разярен демон. Светкавиците кръстосваха зеленикавите небеса и очертаваха за кратки мигове предизвикателно възправилия се на фона им Ебер. Вятърът се мяташе като побеснял звяр във всички посоки. Яростният ураган не бе донесъл дъжд — по полетата не бе капнала нито капка. Суховеят кършеше останките от лятната реколта. Внимателно подредените от Диърборн бурета лежаха безразборно разхвърляни по пътеката.

Ебер направи няколко крачки, газейки през плъховете, които престанаха да атакуват входа и се нахвърлиха върху много по-лесната жертва, като надаваха триумфиращи писъци. Вкопчиха се в краката му, изкатериха се по раменете му и скоро Шемоаз изобщо не виждаше вуйчо си, превърнал се в поклащащо се, покрито с плъхове плашило.

Ебер тресна бурето в земята и размаза десетки плъхове. Те запищяха от ярост и заскимтяха от болка. Всичко бе залято с вино.

Ебер хвърли и фенера.

Лумна огнена стена от пламъци. Стотици плъхове се бяха вкопчили в Ебер и той се завъртя като обезумял, опитвайки се да се освободи.

Положително знаеше, че няма да оцелее след смъртоносните им ухапвания. Залитна сред пламъците и падна.

Всички около Шемоаз, деца и жени, нададоха ужасени викове. Леля Констанс се втурна към него, но жените я сграбчиха и я издърпаха назад. От газта избухна огромен пламък. Старите бурета пламнаха като съчки, усилвайки огъня. Високата трева и горските маргарити също лумнаха. Огнената стена се извиси на осемдесет стъпки точно пред вратата на винарната, раздухвана от беснеещия вятър.

Плъховете продължаваха да прииждат през огнената стихия.

Някои се измъкваха от нея като тичащи факли. Но повечето не успяваха да преминат огнената бариера и торбаланите лесно ги довършваха.

Вятърът блъсна вратата и от удара в стената тя се затвори сама и мандалото падна.

Бурята отвън продължаваше да вилнее и да разпалва огъня все по-силно. Изпод вратата пролази миришещ на газ пушек. Диърборн Хокс побърза да запуши цепнатините с палтото си.

Плъховете спряха да нахлуват.

Шемоаз не помръдваше вцепенена. Свлече се на пода, изтощена и скована от ужас, че гадините всеки миг ще се втурнат отново, че битката ще се поднови. Надяваше се поне на кратък отдых. Много жени и деца плачеха.

Старата госпожа Кинли ги подкани настоятелно:

— Всеки да се погрижи за раните си! Още не е време за почивка.

После взе кана вино и тръгна из избата, като поливаше ухапванията и изричаше молитви към Стихиите.

Шемоаз се надигна да помага. Децата обикаляха за ранени плъхове и ги доубиваха с тояги.

Някои от мъжете имаха огромен брой ухапвания. Шемоаз не подви крак до късно през нощта. Когато свърши да помага хората, се зае с торбаланите. Тяхното племе бе пострадало много повече. Двайсетина бяха загинали в битката, а много други бяха с прегризани уши, подути муцунки, разкъсани крачета и какво ли не още. На едно застаряло приятелче бяха откъснали опашката. Сърцето на Шемоаз се късаше, като виждаше толкова много болка.

Торбаланите, които обикновено се страхуваха от хората, сега изтърпяваха грижите ѝ.

„Повече никога няма да се държа лошо с тях — обеща си тя. — И ще натупам с пръчка всеки мъж или дете, ако чуя да ги обиждат.“

Така в грижи за торбаланите мина цялата нощ. Когато приключи, Шемоаз установи, че много от раните, както на хората, така и на торбаланите, са започнали да се възпаляват, поради което се зае отначало с всичко.

Накрая почувства огромна слабост и умора. Нямахте сили да продължи. Подпря гръб на една грапава каменна стена, за да отдъхне за момент. Клепачите ѝ като че ли бяха от олово и тя притвори очи, макар да искаше да помогне още с каквото може.

Тревожеше се за познатите си, за приятелите от замъка Силвареста. Къде ли беше Йоме? А Габорн?

Той бе предупредил цял Хиърдън. Шемоаз си даде сметка, че в момента такива битки се водят навсякъде — в изби и изоставени мини, в тъмници и влажни пещери. Представи си пъплещите из селищата черни орди плъхове и храбро сражаващите се с тях рамо до рамо хора и торбалани.

Отвън вятърът виеше и бучеше, трещяха гръмотевици. Ритъмът им постепенно проникна в нея и я изпълни цялата.

Разтърсвана от ридания, Шемоаз заспа. И засънува плъхове.

ЗЕМЯ БЕЗ ХОРИЗОНТ

*Онзи, който се предаде на отчаянието, сам изковава
решетките на своя затвор.*

Крал Джас Ларън Силвареста

Броени часове, след като Съпруга на сенките хвърли Ейвран при затворниците, между тях избухна спор.

Бяха останали само шестнайсет души, шестнайсет от стотиците, домъквани тук долу години наред. Бяха на различна възраст, отмъкнати от селища, намиращи се на хиляди мили едно от друго.

— Имаме светлина — възкликна един от мъжете. — За първи път имаме светлина... откакто сме тук. Това е истинско оръжие. Това е единственото, което ни липсваше, за да се измъкнем. Обар, ти нали непрекъснато повтаряше, че ако имаш светлина, ще се измъкнеш жив или мъртъв.

— Че какво ще помогне светлината? — обади се със сипкав индопалски акцент Обар. — Ние сме на много мили под земята, а тунелите водят във всички посоки. Никога няма да намерим изход!

— А какъв избор имаме? — запита Барис, когото Ейвран помисли за техен водач. — Сега, когато вече имаш светлина, ще седиш и ще се сплуваш тук, докато ти изникнат цветя от задника, така ли?

— Не всички сме Повелители на руни — обади се с умолителен тон индопалката Инура. — Не всички можем да воюваме.

— Барис е прав — намеси се Ейвран. — Трябва да се измъкнем. Но няма да се бием сами. Пристига помощ.

— Помощ? — възкликна Барис. — Тук долу?

— Да — потвърди Ейвран. — Габорн Вал Ордън, кралят на Мистария, идва насам.

— Хвала на Стихиите! — извика Инура.

— Как така? — Барис не можеше да повярва, мислеше, че Ейвран е полудяла. — За какво му е на крал да слиза тук долу?

— Идва, за да открие Леговището на костите и да победи злата магесница, властелинката на халите — отвърна Ейвран. — Опитвах се да му покажа пътя, когато халите ме хванаха. Габорн няма друг избор, освен да ме последва. Той ще успее да ме открие. Има дарове на обоняние от двайсет кучета.

— И защо тъкмо дете като теб ще показва пътя на един крал? — не отстъпваше Барис.

— Защото съм Земен пазител — каза им истината тя — или най-малкото помощник.

— Щом си маг — предложи Барис, — можеш да направиш и други неща, с които да ни помогнеш.

— Какви например? — попита Ейвран.

— Можеш ли да призовеш животни на наша страна?

— Тоягата ми не е в мен — оправда се Ейвран — Освен това не мисля, че на мили оттук има нещо друго освен раци-слепци.

— Моля те — примоли се Инура, — опитай нещичко.

Тези хора бяха напълно отчаяни. Ейвран се вгледа в мрачните им, печални лица и не можа да измисли нищо, с което би могла да им помогне. Но гневът заради смъртта на баща ѝ бушуваше в нея и жадуваше отмъщение.

Известно време остана замислена.

— Ще опитам — каза накрая Ейвран.

Затворниците я наобиколиха безмълвно, вперили погледи в нея. Тя забави дишането си и разпростря мислите си.

Съзнанието ѝ освети най-напред Габорн. Представи си лицето му. Когато го видя ясно, се опита да се хармонизира с учестеното му дишане. Той тичаше. Това поне можа да усети.

Опита се да си представи какво вижда, докато тича, опита се да почувства твърдата камениста земя под краката му. Но безуспешно. Нямаше достъп до тревожните му мисли.

Нужна ѝ бе по-лесна цел, по-достъпен обект. Бизнесман я бе научил да се свързва с един елен из хълмовете над Скалата на Мангън, защото беше глупаво животно.

„Какво глупаво животно знам? — запита се Ейвран. — Световен червей.“ Габорн се бе свързал с такъв.

Но представата за някакъв огромен червей, който пълзи из лабиринтите, беше твърде неприятна. Не посмя да призове подобно

чудовище.

Избистри съзнанието си и от него бавно изплува един образ: зелената жена, вайлдът на Бизнесман.

Ейвран протегна мислите си.

Видя зелената жена и се опита да проникне в съзнанието ѝ. Но създанието бе много, много далеч. След дълги минути Ейвран започна да вижда през очите на вайлда, да чува с нейния слух, да надушва чрез нейното обоняние. Изуми я остротата на възприятията ѝ. Обонянието на зелената жена бе по-чувствително от това на хрътка, а зрението ѝ по-остро от това на бухал. Всяко нейно нервче бе нащрек. Усещаше всяко докосване до кожата си и дори вкуса на въздуха с върха на езика си. Бизнесман действително бе измайсторил добре своя вайлд. Ейвран не си бе представяла, че е възможна такава жизненост, такава хармония с всичко наоколо.

Зелената жена стигна до една огромна пропаст, която препречи пътя ѝ. Ниско долу се извиваха стените на каньона, а покрай брега на реката се извисяваха каменни дървета, наподобяващи дъбове без листа, по брега растеше трева-червей, в която се спотайваха слонски охлюви — сякаш купчинки овални камъни.

Преодоляването на отвесния каньон би отнело и на хали, и на хора дълги часове, но вайлдът само подскочи, пропадна стотици стъпки надолу и се вкопчи в една скала на отсрещната стена.

Ейвран почти усети докосването на грубия камък до дланите на зелената жена, която се заизкачва по канарата с пъргавината на паяк.

Ейвран се изненада от издръжливостта на вайлда. Създанието черпеше силата си от Земята, а сега тя бе навсякъде около нея, обгръщаше я, зареждаше я с енергия. Ейвран усещаше невероятната жизненост в изопнатите ѝ мускули.

„Пролет — повика я Ейвран. — Помогни ми.“

Трите думи ѝ костваха твърде много. Почувства се изтощена само щом си ги помисли, и моментално ѝ се зави свят.

Зелената жена подскочи като котка и се завъртя във въздуха.

„Ейвран?“, попита тя.

„Помогни ни — помоли я Ейвран. — Халите ни затвориха в дълбоките лабиринти близо до Леговището на костите.“ Ейвран се пренесе в съзнанието на вайлда. „Враговете на Земята са тук“, призова я тя.

И усети, че ѝ става зле. Едва поддържаше контакта.

Зелената жена отметна глава. Ноздрите ѝ потрепнаха. Вайдът зави като кух вълк и се втурна надолу по тунела. На първото разклонение Ейвран долови миризмата от следа на хала. Съсредоточи се и разпозна мястото.

Вайдът препускаше по стъпките на ордата на халите към повърхността. Намираще се на стотици мили от тях.

„Помощ! — извика Ейвран. — Тръгни назад.“

Отчаяна и задавена от сълзи, тя се оттегли от съзнанието на вайлда, безсилна да поддържа контакт, и рухна в някакво черно пространство, лишено от капчица надежда.

САРКА КАУЛ

От векове Дните претендират за политическа неутралност. Единственото им желание, твърдят те, е да „наблюдават“ живота на господарите и господарките на Земята. Но кой господар, питам се аз, може да остане същия при такова подробно изучаване? Кой от кралете измежду нас не иска да изглежда по-мъдър, по-благороден, по-възхитителен от онова, с което ни е дарила подлата природа? Тя постоянно ни натяква, че животът е кратък, измерен от преброените удари на сърцето ни, събран в една шепа дни. Така че всъщност като наблюдават господарите на земята, Дните неминуемо променят хода на историята.

Предвид на това мога само да заключа, че тяхна цел е не просто записване на историята: а преправянето на делата. Ръката им е неуловима, но уверена, и аз подозирам, че във времена на голяма нужда те ще се разкрият.

Крал Джас Ларън Силвареста до емира на Тулистан

Веразет блъскаше Мирима по дългия тунел, за да пристъпва побързо. Не беше особено деликатен. За севернячка като нея бе прекалено тъмно, но той я побутваше да бърза почти слепешката. До слуха ѝ достигаше шум на море — глух тътен на вълни, които се разбиват в мрачни скали, далечен писък на чайка. Въздухът бе наситен с тежък мирис на солена вода.

Нещо в нея потрепна. Никога не бе чувала шум на морски вълни и дори не можеше да си ги представи. Мислеше, че напомня плисък на вълни по брега на езеро. Той ѝ бе познат.

Но шумът, който чуваше, нямаше нищо общо с това. До слуха ѝ достигаше разбиването на вълни по брегове, които се бяха проснали на разстояния, които погледът не можеше да обхване. Вълните блъскаха скалите в основите на двореца Айселферион, плискаха се около тях и от тласъците им сякаш целият дворец потрепваше. Тя не само чуваше

океана и долавяше мириса му. Трептенията му я пронизваха до костите.

Никога не бе изпитвала стихията на Водата с такава мощ. Тя я зовеше.

Веразет я изблъска от тунела и над главата ѝ неочаквано затрепка звездната светлина. Мирима видя морето — огромно, безгранично, проснало се отвъд хоризонта. Почти се бе развиделило. На изток потрепваше нежна зора. Веразет, блед като мъртвец, в чието лице не е останала капчица кръв, я блъсна към един надвиснал над океана каменен парапет.

Водата се блъскаше в скалите под нея само на някакви си стотина разкрача. Един лек тласък и щеше да падне в дълбокото.

Принц Веразет я избута назад. Черната му пелерина бе отворена и под нея се виждаха бледите му гърди. Беше красив мъж с остър нос, яка челюст и добре оформени мускули на гърдите и корема. Дългата му сребриста коса бе сплетена на плитка, която падаше над дясното му рамо.

— Какво правиш? — попита го Мирима.

Той погали лицето ѝ. Гледаше я с нескрита похот.

— Ще ми доставиш удоволствие — промълви най-накрая той, — ако ми дадеш дар... Метаболизъм.

Тя знаеше какво иска от нея. Дадеше ли дар на метаболизъм, щеше да изпадне в дрямка, докато получилият дара не умре и тя не възстанови метаболизма си. В такова състояние не би била способна да се спаси от похотта му. Дори нямаше да разбере, че я насилва. А когато се събудеше, щеше да носи детето му в утробата си.

— Нищо няма да ти дам — изръмжа Мирима.

— Мъжът ти много те обича. Даде волята си, за да те спаси. Накара ни да дадем обещание да те оставим жива. Но ако те пуснем, ще създадеш проблеми. Затова трябва да дадеш дар.

— Първо ще те убия — каза Мирима.

Той изсумтя подигравателно по адрес на тази нелепа заплаха.

— Ти не разбираш. Даваш дара и живееш. Не го ли дадеш, ще те блъсна долу.

Той я сграбчи и я надвеси над перилата.

Мирима обвини ръце около врата му. Ако се опиташе да я блъсне, щеше да падне заедно с нея, а Мирима не се съмняваше, че във водата

ще се чувства много по-добре от него. Изплю се в лицето му.

Очите на Веразет засвяткаха от злоба и ноздрите му се разшириха. Той сви безпомощно юмруци.

— Давам ти един ден да помислиш. Слънцето е много горещо. — Той я остави за момент да проумее думите му. Бялата кожа на инкарците не беше никаква защита срещу слънчевите лъчи и те изгаряха много лесно. — Помисли. Може да не е толкова зле да дадеш дар. Може и двамата с мъжа ти да дадете дар на краля. И когато той умре, ще си върнете даровете. Не е ли по-добре да живееш с надежда, отколкото да умреш в отчаяние?

Той сграбчи веригите, които окуваха ръцете ѝ, и се освободи от нея. След това смъкна наметката ѝ и я остави само по туника и бричове. Сграбчи отново оковите и я заблъска към стената, вдигнал високо ръцете ѝ.

В следващия момент Мирима усети, че виси на веригите си, без краката ѝ да докосват земята.

Веразет продължи:

— На скалата има много раци. Гладни раци. Изкачват се по скалата и търсят храна. Може да ти помогнат да мислиш по-бързо.

Принцът се обърна и потъна в тунела, като залости вратата след себе си.

Мирима погледна надолу и видя два малки зелени морски рака, които пълзяха, за да си намерят убежище под скалата. Дръпна оковите. Тежките белезници се врязваха в китките ѝ. Стягаха я толкова плътно, сякаш бяха правени специално за нея. С даровете си за мускули можеше да измъкне ръцете си. Но оковите щяха да натрошат костите ѝ и заедно с това да отрежат голяма част от месото по ръцете ѝ.

Какъв смисъл би имало бягството ѝ, ако останеше саката?

Измина цял безкраен час. Утринното слънце се издигна над вълните. Водата отразяваше небесната синева, а огромните вълни бяха ситни бръчици върху вечното лице на океана. Водата се простираше навсякъде, сякаш нямаше край. Мирима никога не се бе усещала толкова дребна, толкова нищожна.

Морето я зовеше. С всяка връхлитаща върху скалите в основата на канарата вълна, чийто рев напомняше врявата на тълпа зрители на турнир, тя усещаше, че океанът я привлича, че я тегли към дълбините си.

В подножието на канарата плуваха тюлени и главите им подскачаха сред вълните. Тя копнееше да поплува с тях. Корморани, чайки и други крайбрежни птици прелитаха на ята. Малък зеленикав рак се изкатери по скалата и се втренчи с изпъкналите си очички в нея. От устата му се стичаха капки вода.

— Ела, малък приятелю — замоли му се Мирима. — Ела да прережеш оковите ми.

Но малкото раче не я разбра и се отдалечи бързешком.

Денят се влачеше едва-едва. Мирима продължаваше да виси върху канарата. Чу тих шум от приближаващи стъпки.

Проточи врат и видя възрастна инкарка да излиза от металната врата. Беше бледа като платно и прегърбена от старост. Приблужи се крадешком, сякаш се боеше някой да не я види.

— Дойде да търсиш Дайлан Чука ли? — попита шепнешком тя на изненадващо чист роуфхейвънски.

— Да — промълви Мирима с пресъхнали устни.

— Отдавна се питам какво се е случило с него — продължи старицата. — Някога, още бях момиче, ми беше наставник. Баща ми го нае да ни учи за отдавнашното минало, за далечни земи и на езиците на народите. Много го обичах, но така и не успях да му го кажа. Бях принцеса, нали разбираш. — Мирима разбра. Щеше да е позор за жена от двора на Инкара да обича мъж от Роуфхейвън, дори герой като Дайлан Чука. — Но колкото го обичах аз, още по-силно го обичаше сестра ми. Често се опитваше да остане насаме с него, а нощем ми разказваше как го е сънувала. Колкото повече го търсеше, толкова по-силно я отблъскваше той. Сватбата ѝ беше уговорена още преди да се роди, нали разбираш. Трябваше да се омъжи за Сандакра Криометес, принца на Интурия. Колкото наближаваше денят на сватбата ѝ, толкова повече я заболяваше сърцето и накрая тя намисли да намери начин да си отмъсти на нашия учител. В нощта преди сватбата си отрязва утробата и умря.

За момент Мирима остана безмълвна — не можеше да проумее смисъла на думите ѝ.

— Защо?

— Така постъпваме в Инкара — отговори старицата. — Когато една жена се е омърсила с един мъж, по този начин тя признава това и му отмъщава.

„За да му навреди — осъзна Мирима, — принцесата го е обвинила за собствената си смърт.“

— Баща ми даде на принца мен вместо сестра ми. Чувала съм някои неща за това какво се е случило по-нататък. Моят господар Криометес беше бесен и настоя за отмъщение. Безсмъртният избяга на север и много мъже тръгнаха да го преследват. Във Фереция имаше голямо сражение. Много от нашите мъже не се завърнаха.

— Убили ли са го?

— Не знам — отвърна старицата. — Знам само това. Не направих нищо, за да го спася, него, когото обожавах и обичах много повече от моя господар Криометес. Затова те моля да ми простиш.

Старицата отвори стиснатия си юмрук, в който държеше ключ. Покатери се върху парапета и отключи белезниците на Мирима. Тя се свлече на земята.

— Сега върви — каза ѝ старата жена. — В двореца почти всички спят. Имаш възможност да избягаш!

— Не и без съпруга си — отвърна Мирима.

— Много е късно за него — каза старицата. — Той вече даде дар на воля. Сега е жив мъртвец.

— В такъв случай ще взема дара обратно — отсече Мирима, свали оковите си и едва тогава старицата започна да проумява, че е сбъркала.

Опита се да извика, но Мирима я сграбчи за врата. Старата жена размаха ръце и крака, но Мирима имаше много дарове и продължи да я стиска за врата, докато старицата не загуби съзнание. След това я окова и я провеси на куката.

— Съжалявам — прошепна Мирима, докато я заключваше. — Наистина съжалявам.

Обърна я с лице към канарата, за да не изгори на слънцето, и се мушна в тъмния тунел.

Сър Боренсон лежеше върху дървеното легло и вдишваше и издишваше. В камината гореше огън и той отново можеше да различава ясно предметите в стаята. Намираше се в централното помещение на жилището на Криометес. Инкарският облекчител се бе навел над голото му ходило. Старателно топна една дълга игла в

някаква мастилница и я заби в ходилото на Боренсон. Изграждаше татуировка, която да покрие целия му крак.

„Мога да погледна — каза си Боренсон. — И да видя формата на руната на волята.“

Но му липсваше желание да го направи. От векове мъжете на Роуфхейвън се опитваха да научат тази тайна. Сега обаче Боренсон не си направи труда дори да погледне. Някакъв тлъст черен паяк пълзеше по каменния таван. Боренсон го наблюдаваше, без да мигне. Очите му бяха без капка влага и го сърбяха и всеки път, когато болката ставаше прекалено силна, той се насилваше да примигне. Правеше го само и единствено заради мъчителката си.

Мъчителката му бе една стара жена. От дълго време се бе надвесила над него с бамбукова пръчица в ръка и от момента, в който бе отдал своя дар, му се караше.

— Диша заради мен или удари — викаше тя.

И щом той преставаше да диша, го шляпваше с пръчката по пицялите, причинявайки му мъчителна болка, което го принуждаваше да издиша. Така го учеше да диша.

Ако го оставеха сам, просто щеше да престане да диша и да се задуши. Беше му все едно диша ли, или не.

— Мига заради мен, когато очи станат сухи — нареди му жената, след като не бе откъсвал поглед от паяка в продължение на цял час.

И го плесна през ръцете, за да му припомни каква силна болка е в състояние да му причини. Така го учеше да примигва, макар да му бе все едно дали очите му ще изсъхнат в очните кухини.

Надвесена над него, тя нареждаше:

— Аз теб не храни. Аз не твой слуга. Когато стане гладен, стане от легло и яде. Разбира? Ако ти не яде, докато нахрани, удари теб. Разбира?

Боренсон разбра, без да даде никакъв знак за това. Трябваше да полага усилия да разговаря, както и да извършва безсмислени жестове. Просто си лежеше, втренчен в тавана.

Жената го удари с пръчката през лицето.

— Ти има език. Ти трябва отговори. Разбира?

— Да — смънка Боренсон.

Беше ядосан и безпомощен. Помисли си, че би могъл да избяга. Вече не беше окован. Облекчителят бе свалил веригите, за да направи

татуировката. Но желанието да се измъкне не беше достатъчно силно, за да задвижи краката му.

„Ако избягам, как ще живея?“, запита се Боренсон. Очевидният отговор бе, че е невъзможно. Трябваше да намери кон, което би му отнело часове. Трябваше да се промъкне или да се справи с охраната, което бе непосилен проблем. След това щеше да му се наложи да язди дни наред. И защо? Всичко, от което имаше нужда, бе тук. Храна, подслон, вода. Достатъчно бе само да лежи и другите да му носят необходимото.

Допика му се и топлата урина подмокри панталоните му.

Облекчителят изпухтя отвратно и изръмжа нещо на мъчителката. Тя бе заета в другия край на стаята и се втурна към него.

— Не! — изписка тя на Боренсон. — Ти не животно. Ти не пикае на под или легло. Ти става пикае като човек. Разбира?

И го шибна с бамбуковата пръчка. Боренсон премести лениво ръката си, за да защити слабините си.

До слуха му достигна плътен глас — казваше нещо на инкарски. От полумрака изникна самият крал Криометес.

— Добре си, надявам се? — попита го кралят.

Боренсон не изпита никакво желание да му даде какъвто и да било отговор.

— Животът без воля е труден — продължи кралят. — Няма никаква надежда, само безсмислено желание. Няма истински мечти, само бленуване на непостижими цели. Животът става бремене без смисъл. Но ние ще те научим пак да живееш. Да дишаш, да ядеш, да пикаеш. Ще живееш, както ние кажем. Ще живееш, защото живеенето е по-лесно от умирането.

— Кажу: „Благодаря“ — нареди му старицата.

Боренсон не отговори, докато тя не го шибна през устата.

— Благодаря.

Крал Криометес се усмихна и тъкмо се канеше да излезе, когато Боренсон чу приближаващи се стъпки. Криометес се извърна да види причината за този шум. От тъмнината изскочи сянка. Изсвистя острие и се чу хрущане на кости.

Кръв оплиска лицето на Боренсон, докато крал Криометес се свличаше на земята, съсечен от остра инкарска сабя през шията и гръдния кош.

Облекчителят залитна смаян назад, а старицата с бамбуковата пръчка изпищя и се опита да се измъкне, но сянката се завъртя, измъквайки сабята от мъртвото тяло на Криометес. Блещукащото острие отсече главата на старицата и намери гърлото на облекчителя, срязвайки трахеята му. Той рухна до стената, кръвта бликаше на мощни тласъци от прерязаната му шия.

Волята моментално се втурна обратно в Боренсон. Той се отгласна от леглото и се изправи.

Омотана в пелерината си, пред него стоеше Мирима, нахлупила ниско качулката, за да се слее с полумрака.

— Хайде — каза му тя. — Да изчезваме оттук!

Само допреди миг Боренсон бе обладан от някаква пустота, почти абсолютно безразличие. Сега усети вместо тях да го изпълва свирепа ярост.

Криометес лежеше на пода и се опитваше да се надигне, сграбчил стол в едната си ръка. Боренсон знаеше, че е мъртъв и че това са следсмъртни конвулсии. Но въпреки това не потисна обладалата го ярост. Виждаше умирация крал като през пелената на гъста червеникава мъгла.

Сграбчи Криометес за косата и го вдигна с една ръка, а другата сви в юмрук и тъкмо да го халоса между очите, размазвайки мозъка му, усети Мирима да го докосва с пръст и я чу да прошепва:

— Мир да обладае душата ти.

Не бе обикновено успокоение, а мощно заклинание. Усети да го залива вълна от спокойствие и гневът му притихна.

Само веднъж досега бе имал подобно усещане — на езерото южно от Банисфер, когато една русалка го целуна и отми чувството за вина от изтерзаното му съзнание.

Той пусна стария крал, смутен от собствената си ярост и неспособността си да я овладее.

Врълхлетяха го едновременно милиони въпроси: „Къде са ми ботушите? Къде е бойният ми чук? Как успя да избягаш?“

Но засега не зададе нито един, а само огледа крака си. От татуировката кожата му гореше от болка. Старият облекчител бе започнал от табана нагоре, изграждайки изображение от корени на дърво. Сякаш бе обул пурпурен чорап, който стигаше до глезена. А върху прасеца имаше руна, която не бе виждал досега — символът на

волята. Заприлича му на глава на бик в окръжност. Над нея имаше някакви завъртулки, които сякаш оформиха дума или мисъл в съзнанието му. Руните често въздействаха по подобен начин.

Боренсон се огледа притеснено, очаквайки всеки момент в стаята да нахлуят инкарски воители. Мирима се втурна навън и огледа тъмния коридор. После попита шепнешком:

— Къде е принц Веразет?

— Не знам — отвърна Боренсон. — Не съм го виждал от часове.

Тя изръмжа от гняв и се върна при Боренсон.

— Трябва да се махнем оттук! — повтори Мирима. — Ако инкарците открият, че сме узнали формата на руната на волята, с нас е свършено.

— Знаеш ли поне как да излезем? — попита той. — Това място е лабиринт.

Мирима се вцепени. Нямаше никаква представа как да се измъкнат от града, а още по-малко от страната.

Някой се прокашля в мрака, след което заговори с лек инкарски акцент:

— Може би аз мога да помогна.

Боренсон се обърна, готов да скочи. В сянката до стената седеше мъж в тъмна мантия. Беше седял толкова кротко, че и двамата не го бяха забелязали в мрака. Той отметна огромната си качулка и разкри бялото си като мляко лице, върху което блещукаха червените му от липсата на пигмент очи.

Миг преди да го нападне, Боренсон осъзна, че мъжът е Дни.

„Не, не просто Дни, а Дните на крал Криометес“, досети се той.

— А защо ще ни помогнеш? — попита го Боренсон.

От незапомнени времена Дните спазваха политически неутралитет и не вземаха страна в никакъв спор.

— Защото съдбата на света виси над бездната — отвърна Дните. — Вече два дни спорим дали да се намесим. Аз взех своето решение и Съветът също взе своето. Те няма да се намесят.

Сякаш за да обяви решението си, той се изправи и свали кафявата си мантия. Беше висок мъж с широки, мощни гърди. Под мантията носеше обикновена бяла туника и инкарски нагръдник. На хълбока му висеше дълъг инкарски кортик в калъф.

— Дошло е времето всеки, който е достоен да се нарече мъж, да се отпрати, за да воюва в Карис.

— В Карис ли? — попита Мирима.

— Земния крал се обърна към всеки, който може да носи оръжие, да се отпрати към Карис, за да се сражава с халите — продължи Дните. — Ако сме достойни да го направим, трябва да стигнем до залез-слънце. Мога да ви изведа от Инкара, но на моя народ е забранено да влиза в Мистария. Когато пресечем границата, животът ми е във вашите ръце.

— Да се сражаваме с халите? — попита отново Мирима. — Последния път видях ордата да отстъпва пред Габорн.

— Не — каза инкарецьт, — не тази орда, а нова орда. Халите напредват към Карис като черен прилив, много по-голям от предишния.

При тези думи Боренсон потръпна.

— Габорн ще участва ли в сражението? — попита той. Надяваше се да му съобщи за откритията си в Инкара.

— За последен път е бил видян преди два дни да влиза в подземния свят, за да воюва с една легенда — злата магесница, предводителката на халите, Истинската властелинка — отвърна инкарецьт.

Той отиде при камината и бръкна в някакви сложени до нея чанти. Измъкна величествен шлем, взе дълъг прав инкарски меч от лавицата над камината и го препаса.

Когато се приготви, погледна Боренсон право в очите.

— Би трябвало да те предупредя, че шансовете на тези, които отидат да се сражават в Карис, са нищожни. Безброй врагове са се вдигнали срещу вас, при това не всички са хали.

— Кои?

— Радж Агън е станал огнетъкач и в момента крои планове да унищожи Мистария. Същевременно неговите облекчители му прехвърлят колкото е възможно повече дарове. Вече са стигнали дотам да използват срещу рушвет улични хлапетии и срещу подкуп криминални престъпници. Но той не е сам. Дъщерята на Лоуикър пази пътищата на север от Карис и спира всеки, който се притече на помощ. Освен това крал Андърс напредва откъм Кроудън: твърди, че Земята го

е призовала за свой нов крал, тъй като Габорн е лишен от силата ѝ да предупреждава своите Избрани при опасност.

Боренсон прихна, но инкарецьт го прекъсна:

— Не се смей. Крал Андърс вече години наред изучава магьосническото изкуство и е успял да убеди много хора в правотата на думите си. Но той е и изключително коварен. Именно той прати чумави плъхове да съсипят Хиърдън — никој Земен крал не би извършил подобно вероломство. Габорн успя да осуети плановете му, но Андърс има още в запас.

— Назови ги — настоя Боренсон.

— По негова заповед военачалниците на Интернук опустошиха Замъка на прилива. Сам Олмарг ръководеше нападението, вдигнал високо Сферата на Интернук. Три хиляди големи сиви лодки акостираха в града при изгрев слънце. Канцлерът Уестхейвън се предаде, но това не попречи на Олмарг да го изкорми. След което варварите от Интернук подпалиха колибите край доковете и цяла сутрин изнасилваха и плякосваха. Олмарг заграби трона на Мистария и сега плякосва съкровищницата ѝ от злато и силари. Преди час херцогиня Галант отиде на крака пред него и го помоли да възпре своите мъже, които заклаха съпруга ѝ и изнасилиха дъщерите ѝ пред самата нея. В отговор Олмарг я тръшна на пода и я изнасили, след което отрязва главата ѝ. Ето какъв мъж служи на Андърс.

Докато говореше, инкарецьт измъкна от мъртвия крал пълна с монети кесия и грабна няколко оризови кифлички и плодове от една кошница до камината. Приблужи се до една кука на стената, свали от нея инкарска дневна мантия — черна пелерина с дълбока качулка, която да пази очите му от светлината — и я метна върху рамене си.

Семейство Боренсон се бяха вцепенили от новините. Боренсон цял живот бе служил на бащата на Габорн, защитавайки Мистария. И в най-кошмарните си сънища не бе сънувал, и в най-ужасяващите си представи не бе допускар, че някой може да съсипе народа му.

Инкарецьт втренчи за момент поглед в него.

— Сега ще ви заведе при охраната. Дръжте се, сякаш всичко е наред. Те ще ви върнат оръжията. Конете ви би трябвало да са докарани в кралската конюшня. Ако не, ще си откраднем коне.

— А принц Веразет? — попита Мирима. — Той къде е?

— Пие вино от орлови нокти и мята зарове с приятели — отвърна инкарецът. — Ако имаме късмет, няма да дойде тук, преди да се е стъмнило.

Инкарецът тръгна към една врата.

— Последен въпрос — спря го Боренсон. — Имаш ли име?

Инкарецът се извърна. Лицето му се белееше под качулката. Очите му отразиха проблясъците на червените въглени.

— Сарка. Сарка Каул.

ЛЮБОВ, ТЪЙ ЧИСТА

Тъй като дар не може да бъде получен, ако не е отдаден доброволно, следва да заключим, че по-скоро чувството — а не толкова умението на облекчителя — е по-важният елемент, от който е направено лепилото, свързващо Посветителя с неговия господар.

Само страх обвързва Посветителя с един злонамерен господар, тъй като Посветителят много често предпочита смъртта, отколкото да продължава да служи на някой, ненавистен нему. Алчността е по-силна, защото онези, които даряват срещу злато, обикновено треперят за живота си. Но най-силна е връзката, основана на любовта, защото този, който обича своя господар истински, не може да бъде разубеден дори когато усети ухапването на силара.

Из „Изкуството на свършеното съответствие“ от Анса Пер и Дилан Фендемер, магистри облекчители

Когато Шемоаз се събуди от кошмара си, гъмжащ от плъхове, през вратата на старата винарна струеше дневна светлина. Тя цялата се тресеше от студ. Леля Констанс ѝ помогна да се надигне и някой от градчето — очите ѝ бяха замъглени и не разбра кой — я придружи надолу по хълма до къщата.

Земята пред винарната беше изпепелена. Обръчите на буретата лежаха разхвърляни като черни пръстени. Крушите тлееха като овъглени колове. Огънят бе изпепелил хълмовете на запад.

Пред портата на къщата имаше каруца и Шемоаз видя в нея три тела, чиито лица бяха покрити с одеяла.

— Кой е умрял? — попита горестно Шемоаз: нали бе положила толкова усилия да спаси всички до един. Доколкото си спомняше, само любимият вуйчо Ебер бе загинал. — Кой е в каруцата?

— Всички са добре — отвърна леля Констанс със задавен от мъката глас. — Всичко е наред.

И я побутна да влезе вътре. Шемоаз бе прекалено слаба, за да спори. След време щеше да разбере кой е починал. Изненада се, че къщата е непокътната, но после видя, че вятърът е издухал пожара през полето на запад от винарната: близките хълмове все още догаряха. Така че къщата и градчето бяха останали невредими.

Щом влязоха, Констанс изми раните ѝ със студена вода и ги наложи с лапа. Цяла сутрин Шемоаз лежа трескава. По едно време се събуди от почукване на външната врата, последвано от женски гласове.

— Момчето на Фанчер току-що умря — каза някой. — Опитахме всичко, но бе нахапан на много места.

— С него стават девет — чу тя помръкналия глас на леля Констанс.

— Можеше да е и по-лошо — обади се някаква стара жена. — Ако не беше кралят, всички щяхме да измрем.

Шемоаз лежеше замаяна и се питаше кой още е умрял. „Само не и Диърборн Хокс — неочаквано си помисли тя. — Не и той.“

Изпита вина, тъй като по този начин пожелаваше смъртта на някой друг.

След битката се бе погрижила за раните му — двайсет и четири на брой — и не можеше да не си спомни свенливата му усмивка и разтупканото си в отговор сърце.

— Ужасно, ужасно — продължи възрастната жена. — Сърцето ми се къса за всеки. Хвала на Стихиите, че Земния крал ни предупреди навреме. Така ми се иска да му се отблагодаря.

— Скоро няма да го видим — каза леля Констанс. — Вчера следобед Ебер ми каза, че предстоят ужасни неща. Тази вечер ще има голяма битка в Мистария: с халите. Прииждат с хиляди. Всеки, който може да държи оръжие, е повикан да се бие в Карис. А които не могат да се сражават, дават дарове на Земния крал.

— Дарове ли? — попита старата жена. — Къде?

— В замъка Силвареста. Отвсякъде се стича народ. Кралят взел дарове миналата седмица в замъка Гроувърман и облекчителите са довели Посветители в замъка Силвареста, за да му прехвърлят още.

— Наистина ли? — попита възрастната жена. — Толкова ли са зле нещата?

Леля Констанс замълча за момент и Шемоаз си я представи как поклаща глава.

— Чух Ебер да шушне на някои от мъжете. Казваше им да си приготвят оръжията. Земния крал казал, че ако не победим в Карис...

Шемоаз изпълзя от леглото и се опита да се задържи на крака. Замъкът Силвареста не беше далеч, не повече от трийсетина мили. Вуйчо Ебер нямаше подсилен кон, но имаше лодка, а река Вий се спускаше през гората чак до замъка. Ебер редовно бе изпращал бурета с вино надолу по течението, което означаваше, че реката е достатъчно дълбока, за да стигне лодката до него.

„Ако имам късмет, ще стигна за няколко часа“, прецени тя.

Метна на раменете си пътната пелерина и тихичко се измъкна през прозореца. Промъкна се покрай задната страна на къщата и тъкмо прекосяваше калната уличка, когато вратата се отвори. Леля Констанс и старата ѝ приятелка Нан Фийлдс стояха изправени на входа.

— Не знаех, че си станала — извика Констанс. — Къде отиваш?

Шемоаз се обърна и я погледна право в очите.

— В замъка Силвареста. Да дам своя дар.

Констанс се втурна, куцукайки през улицата, тъй като десният ѝ крак бе подпухнал от ухапванията на плъховете. Изразът ѝ бе неумолим.

— Нямах право да постъпваш така. И без това вече си болна. Помисли за детето си!

Разкъсвана от колебания, Шемоаз спря. Йоме бе най-добрата ѝ приятелка и на Шемоаз страшно ѝ се искаше да ѝ помогне, с каквото може.

— Мога да дам дарове, които няма да изложат на опасност бебето — възрази накрая тя.

Диърборн Хокс сигурно бе чул разговора — сигурно цял ден бе чакал да види Шемоаз, защото в същия миг излезе от обора. Лицето му беше загрижено.

— Диърборн, спри я! — помоли го Констанс.

Той я погледна, след това погледна Шемоаз и кимна замислено.

— По това време на годината няма много вода в реката — промълви най-после младежът. — Ще ти трябва помощник за гребец, ако искаш да стигнеш преди да мръкне.

И я поведе надолу към лодката.

НЕБЕСНИТЕ ЗАВЕСИ

Много воини демонстрират умения в боя, но само глупците пренебрегват да се усъвършенстват в деликатното изкуство на отстъплението.

Из „Деликатното изкуството на отстъплението“ от Колм Брайт, послушник в Стаята на оръжията

Боренсон и Мирима се измъкнаха от Айселферион с инкарския Дни Сарка Каул като техен водач. На вратата стражата им върна оръжията и Сарка ги поведе към подземните конюшни, където Боренсон откри конете. Много инкарски лордове посещаваха града, така че Сарка не се затрудни особено да открадне подходящ кон за себе си.

Тримата напуснаха Айселферион в ясната утрин, оставяйки зад гърба си заспалия град, в който нито един инкарец не подозираше, че върху крака на Боренсон мрачно блещука руна на волята. Самият той беше сигурен, че спокойствието дълго време няма да ги съпътства.

Предполагаше, че щом инкарците разберат за случилото се, ще изпратят легион бледи воини по петите им. Които ще убият както него, така и всеки, с когото е разговарял.

Но засега не ги преследваше никой и нямаше дори и следа от инкарец зад гърба им. Сарка ги водеше по пустите пътища, които лъкатушеха из пусти ниви и градини, обработени и подрязани, но някак странно изоставени, тъй като нито един стопанин не работеше из тях и наоколо не се виждаше нито обор, нито колиба. Единствен знак за присъствието на хора бяха блесналите под слънчевите лъчи стели, които стърчаха край всеки град.

Боренсон дори не бе мечтал за по-безпрепятствено бягство. Сарка Каул ги преведе по изоставени пътища, докато най-последна стигнаха потъналите в сенки гори, където прелитаха крилати гущери, подгонили сред клоните пеперуди и комари.

Само веднъж се опитаха да ги проследят. Докато наближаваха подножието на планината Алкаир, една тъмна фигура препусна зад тримата. Тежкото тропане на копитата подсказваше, че това е подсилен кон с голям брой дарове, и Боренсон хвърли поглед назад към планинския път и зърна галопиращия между дърветата ездач.

— Оставете го на мен — настоя Мирима, докато приближаваха една ливада.

Цялата сутрин бе държала лъка си изопнат. Сега забави коня си, скочи от него и го потупа по задницата. Конят препусна след Сарка и сър Боренсон през ливадата от белезникави цветя, толкова нежни, че проблясваха под слънчевите лъчи като лед.

Сарка Каул яздеше отпред и тъкмо стигна до дърветата, когато преследвачът им изскочи от гората. Боренсон погледна зад себе си. В сенките препускаше инкарец. Краищата на кървавочервената му пелерина се развяваха зад гърба му като крила. Конят му беше черен като нощта. Жребецът препусна през ливадата, а Мирима се показа иззад един чворест явор и пусна стрелата.

Ездачът изкрепя и се наведе напред, забил пети в хълбоците на коня. Боренсон видя белите гъши пера на стрелата да стърчат от гърба му.

Черният кон спря напред ливадата и се завъртя в кръг. Ездачът ръсеше проклетия, като се мъчеше непохватно и да пришпори коня, и да не се строполи от него.

Боренсон препусна към ранения конник. Беше принц Веразет. Беше се отпуснал върху седлото, притиснал се към врата на жребеца; от ребрата му стърчеше стрелата. Мирима го бе улучила близо до сърцето. Конят подскачаше, ужасен от миризмата на топла кръв.

Сарка Каул приближи зад Боренсон.

— Кор ас! Кор ас! Помогнете ми! — мълвеше принцът.

— Веднага — отвърна Сарка и пришпори коня си към него.

Сграбчи принца за косата и заби мечата си в гърба му. След това с един замах метна тялото на земята и хвана юздите на коня му.

След миг през поляната дотича Мирима.

— Мъртъв ли е? — зададе излишен въпрос тя. И се надвеси над принца с готов за стрелба лък.

— Мъртъв е — отвърна Сарка.

— Но... нали си го наблюдавал да расте още от дете — недоумяваше тя.

— И неведнъж съм изпитвал желание да сложа точка на мизерния му живот — прошепна инкарецьт. — Ето, вземи коня му. Дойде ни тъкмо навреме. Има много дарове на взор, с които може да препуска из тъмнината.

— И това ли е всичко? — не можеше да повярва Боренсон. — Само него ли са изпратили да ни преследва?

Сарка Каул изсумтя.

— По всяка вероятност. Инкарската политика е много объркана. От десетки години крал Криометес е в таен съюз с Краля на бурите и Веразет не е посмял да разкрие стореното от баща му. Нито пък да каже на своите приближени за случилото се, тъй като това би дало повод да стане за посмешище заради глупостта си пред Осветителите на деня, към които се отнасяше като към подчинени. Имал е един-единствен избор. Да тръгне да ви преследва сам. Само така би могъл да отмъсти за поруганата семейна чест и да възвърне достойнството си. Затова се е спуснал след вас, проявявайки абсолютната глупост да го прави на дневна светлина, и така отнесе тайната си в гроба.

Мирима не изглеждаше съвсем убедена.

— Да се махаме оттук все пак — подкани ги тя.

Тя изтегли тялото на принца от пътя и го скри сред дърветата на около двеста разкрача навътре в гората. След което се метна на черния жребец, успя да го укроти и поведе групата.

Изкачването на Алкаир мина бързо. Покритите със сняг планински склонове блестяха като кости на дневната светлина и конете препускаха нетърпеливо в студения въздух.

Изкачваха назъбени върхове по пътища, почти недокосвани от човешки крак. Най-последна приближиха крепостта. Откъм върховете се носеше леден вихър и колкото повече приближаваха, толкова поплътна мъгла ги обграждаше.

Пътят лъкатушеше зигзагообразно нагоре по стръмния склон. Сарка Каул заобиколи по странични пътеки и излязоха на главния път над крепостта. Дори подсилените им коне се катереха трудно по хлъзгавия лед през мъглата.

Когато приближиха върха със страховитата стена, Мирима и Сарка стиснаха плътно очи, а Боренсон мина начело. Потръпна само веднъж,

докато минаваше под сянката на портата. По обяд тримата вече се спускаха по заснежените склонове.

От силната светлина Сарка почти бе ослепял. Боренсон оглеждаше зорко за инкарци. Сарка предупреди, че крал Зандарос и воините му може да са устроили крайпътен лагер, скрити до някое мрачно мочурище. Но по снега не се забелязваха никакви следи и накрая Сарка предположи, че Зандарос е минал по обиколните пътища на запад, преди да поеме на север. По този начин Кралят на бурите щеше да избегне често използваните пътища в Мистария и да мине по-голяма част от пътя през пущинаците.

— Малко го е грижа за съдбата на Роуфхейвън — обърна се Сарка Каул към Боренсон, — но му е ясно, че ако халите съсипят земята ви, собствения му народ го чака люта бран.

Слънцето приличаше на огромен кехлибар върху безкрайно море и на Боренсон му се струваше по-голямо от обикновено. Долу в ниското на север облаци покриваха като наметало зелените равнини на Мистария.

Пришпорваха конете и язدهа колкото се може по-бързо. Отминаха Батен и продължиха през блатата на Фенрейвън. Жребецът на Веразет беше по-бърз и неуморим от всички коне, които Боренсон бе виждал, и препускаше, понесъл Мирима на гърба си без никакви протести. Собственият му боен кон и бялата кобила се уморяваха по-често, но Боренсон се стараеше да не ги изтощава и ги сменяше, щом усетеше, че почват да забавят ход срещу вятъра. Сарка Каул си бе открил добър кон, чиято кожа имаше странен яркочервен цвят.

— В Южна Инкара ги наричат кървави жребци — обясни им Сарка. — Много са ценни заради способността си да виждат в тъмнината.

Конят му препускаше най-отзад, явно притеснен от дневната светлина. Когато прекосяваха град или село, Сарка Каул свеждаше ниско глава, прикрил лице под дълбоката си качулка. Носеше и черни ръкавици, тъй че ако някой мистарец го забележеше да язди открито на дневна светлина, нямаше да го подгони.

В ранния следобед оставиха зад гърба си блатата във Фенрейвън и продължиха на запад, все по-близо и по-близо до пътя на халите.

По целия хоризонт горяха пожари: бълваха във влажния въздух необичайно черни талази. Пушекът се извиваше в огромни колони към

небето на много мили височина. На Боренсон те му напомняха черни вени върху каменна канара. На върха им вятърът издухваше пушеците на изток и те приличаха на ластари на лоза върху градинска ограда.

Започнаха да срещат бегълци, които се измъкваха от приближаващата бран. Боренсон видя млада жена, подкарала волска талига. Отзад върху купа сено спяха четири деца. Храната и дрехите им бяха омотани в няколко малки вързопа.

Срещаха все повече и повече бегълци — по пътя куцукаха старици с тояги, млади жени, понесли бебета в ръце. Но нямаше нито един мъж — нито старци, нито младежи над единайсет-дванайсет години. Дори куците и сакатите бяха останали в Карис.

Пушекът покриваше огромни пространства. Простираше се като таван над главите им най-малко на двайсетина мили. Тримата препускаха все по-близо и по-близо до черните колони. От небето започна да се сипе ситна пепел.

Боренсон спря конете на водопой до една рекичка близо до изоставена ферма, където се бе струпала тълпа жени, прекалено изтощени, за да продължат по-нататък.

— Кога пламна пожарът? — попита ги Мирима и посочи пушеците на запад.

— Рицарите на справедливостта го запалиха вчера преди разсъмване — отвърна една старица. — Препускат пред халите и опожаряват всичко, надяват се така да забавят ордата.

Доколкото Боренсон ги познаваше, Рицарите на справедливостта нямаше да се задоволят с едно запалване на огън. Беше по-лесно да влезеш в открит бой с халите, отколкото скрит зад стените на замъка. Върховният маршал Хондлър би тръгнал в директна схватка.

— Видяхте ли ордата? — попита ги Боренсон. — Имате ли представа колко е голяма?

Предишната орда срещу Карис наброяваше около седемдесет хиляди хали. Сарка твърдеше, че тази надхвърля милион, но бе трудно да се вярва на подобни налудничави цифри.

— Не може да ги преброи човек — отвърна старицата. — Редиците им се простират на стотина мили като някаква черна река, толкова широка, че не се вижда отсрещният ѝ бряг.

— В името на Стихиите! — изруга Боренсон. — С такова нещо не можем да се преборим. В цяла Мистария няма толкова мъже и пики!

Сарка Каул метна поглед на северозапад и прошепна:

— Със сигурност ще се намерят достатъчно мъже, стига да имат волята да влязат в сражение.

Продължиха да препускат под сянката на пушеците. Още няколко левги срещаха бягащи тълпи жени и деца, след което броят им започна да намалява.

С всяка миля облаците пушек ставаха все по-гъсти и скоро сякаш се спусна нощ. Прекосиха изоставено селище, в което петлите кукуригаха, сякаш приветствайки изгрева.

Налетяха на селско девойче, което се опитваше да носи на ръце изтощените си сестрички. Зад него щапучаха, ревейки от умора, две току-що проходили дечица.

— Къде са майка ви и баща ви? — попита Боренсон.

— Отидоха да се бият в Карис — отвърна девойчето.

— Нямате ли храна? — запита Мирима.

— Имахме малко, но не можех да взема и малките, и храната. Затова я оставих. По пътя има ферми. Все ще намерим нещо да се нахраним.

Настъпи мълчание. Боренсон обмисляше затрудненията на девойчето. Земята беше каменлива и на четирийсет мили нямаше никакво селище. По-нататък покрай пътя имаше десетина ферми, но другите бегълци бяха обрали и последната ябълка. Девойчето и братчетата и сестричетата му нямаше да оцелеят. Той самият никога не би изоставил рожбите си по такъв начин.

— Дай й четвъртия кон — предложи Мирима.

Боренсон се поколеба. Хвърли поглед на запад. Пламъците бушуваха съвсем близо — прииждаща огнена вълна на хоризонта. Ако дечицата скоро не намереха подслон, огънят щеше да ги погълне преди халите.

— Не — отсече той. — Конете може да ни потрябват в битката. Дай им храна.

— На нас конете *може* да ни потрябват — възрази Мирима, — но на тях *наистина* им трябва.

Боренсон приведе глава. Сега проумя частица от болката, която изпитваше Габорн. Ако дадеше боен кон на тези дечица, може би щеше да спаси живота им. Но конете му трябваха в боя, в който би могъл да спаси много повече хора, а не само тези пет деца.

Погледна за съвет Сарка Каул, но инкарецьт само повдигна рамене.

Изборът беше мъчителен. Той даде на девойчето няколко сливи и един хляб, който бе купил в Батен, посъветва го да продължат на изток към река Донестгрий, след което препуснаха нататък.

Докато приближаваха сянката, го споходи неочаквана мисъл: „По този път баща ми е вървял към смъртта си“.

Беше изминала само седмица, откакто баща му бе потеглил към Карис. Небето е било синьо и ясно и баща му със сигурност не е подозирал какво му предстои, но пътят е бил същият, същите са били фермите и дърветата, в същото тъмно езеро в далечината се е отразявало небето.

Сенките се издължиха още повече и мракът стана по-плътен. Въздухът застина неподвижен. Огненият ад сякаш престана да бълва пушеци. Боренсон си представи невидими ръце да проникват в земята и да разкъсват утробата ѝ, както ловец изкормва сърна.

След един завой най-после видя червената ивица съскащи пламъци под пушеците. Пътят прекосяваше огъня.

Пришпориха конете през бушуващите от двете страни на пътя пламъци под сянката на пушеците. Въздухът се превърна в пелена от пепел и дим, толкова плътна, че омотаха кърпи около главите си.

Небето над тях беше черно като нощ, а земята под копитата на конете овъглена. Смътна светлинка хвърляше единствено разпокъсаната редица пламнали храсти, която се извиваше като змия на хоризонта.

До слуха им достигна тропотът на настъпващите хали, на чийто фон се чуваше пращането и съскането на пламъците. Виячите надаваха скръбни викове. Боренсон, Мирима и Сарка Каул препускаха срещу ордата. Много скоро над главите им като камшици заусукваха криле грий — надаваха сякаш предсмъртни писъци.

Халите настъпваха сред плътния мрак. Стотици и стотици една до друга, те се носеха край овъгления път в редици, чиито краища се губеха в безкрая. Черупките им отразяваха тъмночервените пламъци. Под стъпките им земята се тресеше, а над нея се носеше съскащото им, хриптящо дишане.

Оръженоските съставляваха основната маса от армията им заедно с огромен брой бледи паякоподобни виячи, чиито смразяващи

писъци често цепеха сумрака. Сред тълпата тъмни тела Боренсон съзря няколко аленочервени магесници.

— Какво е това? — викна с пълно гърло Мирима, за да надвика гюрултията.

Сочеше три огромни хали, които подскачаха на около четвърт миля. На Боренсон му приличаха на най-обикновени хали, с тази разлика, че на гърбовете имаха по няколко десетки черни израстъци, наподобяващи огромни луковици.

Мирима пришпори коня си към чудовищата. Боренсон я последва с по-голяма предпазливост. Сарка Каул остана отзад, тъй като се страхуваше от халите и освен, че бе Дни, не ползваше привилегията на даровете.

Щом приближи, Боренсон разбра загатката: огромните хали, изглежда, бяха бавачки, които се грижеха за подрастващите хали. Всяка от тях беше огромна, дълга поне четирийсет стъпки, а гърбиците бяха самите малки хали, всяка не по-висока от пет-шест стъпки и осем стъпки дълга. По десетина-петнайсет млади хали се бяха вкопчили в гърбовете на бавачките си.

— Защо им е да водят малките си? — викна Мирима и опъна лъка си.

Боренсон май се досещаше защо. Представи си как младите хали нахлуват в залите и мазетата на някоя крепост, за да търсят скрили се жени и деца. Как се изкачват по тесните стълби на кулите, как се промъкват във всяко местенце, където някой би могъл да намери убежище. Нямаше никаква представа колко свирепи биха могли да бъдат тези създания.

В този момент една огромна оръженоска, изглежда, ги надуши. Отдели се от редицата и се спусна с огромна скорост с бясно размахващи се сетивни пипала. Боренсон моментално прецени, че конете не биха могли да я надбягат.

Никога не бе виждал хала да препуска с такава скорост.

— Стреляй! — изкрещя Боренсон и измъкна бойния чук от калъфа.

Чудовището се спусна към Мирима. Беше над двајсет стъпки високо, а с огромната си уста спокойно можеше да налапа кон. Огнени руни блещукаха върху оръжието му като призрачни пламъчета над блатата във Фенрейвън. Халата изсъска.

Мирима дръпна юздите на черния жребец и опъна лъка си, докато оръженоската връхлиташе насреща ѝ. Но конят присви уши, очите му се разшириха от ужас и той заотстъпва назад.

Боренсон възви коня си към чудовището, нададе боен вик и атакува.

Тъкмо връхлиташе върху чудовището, когато тъмната стрела изсвистя над главата му и изчезна в сладкия триъгълник на халата. Десните ѝ крака се извиха на една страна и тя се плъзна върху пепелта, след което преплете крака, докато се опитваше да запази равновесие. Стрелата бе попаднала в мозъка ѝ, но не я бе убила на място.

— Бягай! — викна Боренсон и се обърна да види къде е Мирима.

Тя пришпорваше коня и се отдалечаваше от редиците на халите.

Ранената хала се опита да се изправи — без успех — и в същия момент други две се отделиха от ордата.

Боренсон заби пети в хълбоците на коня си и той препусна в галоп през овъгленото поле. Мирима яздеше пред него, а най-отпред конят на Сарка Каул препускаше като вятъра. Боренсон погледна през рамо. Ранената хала се въртеше като пумпал на едно място, а другите две препускаха след него.

Вече го застигаха.

Боренсон теглеше вързаната на въже кобила. Мина му през ума да среже въжетото. Ако не друго, кобилата можеше да послужи като примамка за халите.

Погледна напред към Мирима. Тя измъкваше нова стрела от колчана и се опитваше да я нагласи.

Халите го настигаха. Усецаше дишането им все по-близо; тежките им стъпки тресяха земята. В Карис бе взел един дар на метаболизъм, а през последните дни облекчителите му бяха прехвърлили още, но все пак се движеше по-бавно от халите. Не смееше да се изправи срещу тях само с бойния си чук.

Погледна напред.

Мирима се отдалечаваше през сиво-кафявото поле. Сарка Каул продължаваше да е най-отпред. Облаците пушек мятаха плътна сянка и те сякаш препускаха под бурята. Изпод копитата на коня на Мирима полетяха буци пръст и той прескочи обгорелия ствол на рухнал дъб. Захапала поводите, Мирима опъна лъка.

Боренсон пришпори коня, за да го накара да препуска още по-бързо, и стисна здраво бойния чук. С толкова малко дарове едва ли би му свършил много работа, но беше всичко, с което разполагаше.

Чуваше приближаващите се хали, усещаше връхлитащите им тела. Чудовищата бяха по-тежки от слон. Съскането им беше оглушително.

Веднъж, още момче, беше отишъл в корабостроителниците на северния бряг на Туин, където правеха корабите на крал Ордън. Щяха да монтират огромна стенобойна машина на един кораб. Беше по-висока от централната мачта. Корабостроителите разправяха, че по-голямата ѝ част ще е скрита в корпуса на малък бързоподвижен кораб, построен специално да обезврежда големите тежковъоръжени „плуващи дворци“ на Туум. Той беше присъствал на спускането на току-що излятата стенобойна машина в рова с мазна течност. Когато докосна повърхността ѝ, машината засъска като хилядоглава змия и въздухът се изпълни с фучаща пара.

Съскането на догонващите го хали върна този спомен.

„Какво ли не бих дал за едно добро копие!“, мина му през ума.

Дочу резкия вик на Мирима и погледна напред. Беше обърнала коня си и препускаше към него.

— Внимавай! — изкрещя тя.

Боренсон пусна юздите на бялата кобила и тя препусна наляво. За да не се сблъскат с Мирима, той пришпори жребеца си вдясно.

Мирима профуча между тях с приведена глава: атакуваше халите, които се сепнаха от неочакваното ѝ нападение.

Тази отпред се плъзна, опитвайки се да спре, и пипалата ѝ се размятаха тревожно. Изпод краката ѝ изригнаха облаци прахоляк и тя вдигна пръта си, за да промуши коня на Мирима. Дългото черно острие отрази далечните червени пожари. Втората хала не можа да спре и се блъсна в задните ѝ крака, от което се паникьоса.

Мирима за малко да се блъсне в преплелата се двойка, но успя да пусне стрелата. Тя бръмна към предната хала и с тъп звук прониза сладкия ѝ триъгълник.

Чудовището се метна почти отвесно нагоре, размахало задните си крака, сякаш се опитваше да побегне, праметна се във въздуха и се плъосна с главата надолу на земята.

Рухналата хала не се надигна повече. Остана да лежи с лице, заровено в пепелта, подритвайки безпомощно със задните си крака.

Остана само едната хала. Боренсон изви коня си и застана насреща ѝ.

Тя не помръдваше от мястото си. Мирима препусна зад нея и огромната оръженоска се извъртя натам. В същия миг Боренсон я нападна и халата изви глава, за да прецени голяма ли е опасността. Сарка Каул набра смелост и препусна да им помогне.

Чудовището се отпусна на задните си крака и вдигна предните, сякаш загубило самообладание. Двама от спътниците му бяха мъртви, а то не беше наясно кой е по-голямата заплаха — Боренсон, Мирима или Сарка Каул.

— Двеста крачки! — изкрещя отдалеч Мирима.

Беше се отдалечила на приблизително такова разстояние от халата и сега извади стрела от колчана си. Боренсон се сети какво възнамерява да направи.

Ейвран им беше казала, че „зрението“ на халите стига до двеста разкрача. На такова разстояние халата ги надушваше, но не ги „виждаше“ ясно. Боренсон също се отдалечи отвъд „зрителната“ граница, докато Сарка Каул препускаше към халата, отвличайки вниманието ѝ.

Мирима вдигна големия стоманен лък и нагласи стрелата. От такова разстояние почти не се надяваше да улучи чудовището в сладкия триъгълник. Боренсон дори се съмняваше, че ще може да пробие кожата на халата, независимо колко остър е върхът на стрелата.

Стрелата се извиси в дъга и се заби в хълбока на халата.

Чудовището изръмжа и подскочи във въздуха, след това проточи глава, ухапа стрелата и се опита да я измъкне. Но напразно. Не можеше да изтегли забилия се под кожата връх на стрелата, без да си причини още по-големи поразии.

Халата изсъска и се завъртя в кръг, търсейки да открие нападателя си. На Боренсон му заприлича на ранена мечка, която се опитва да ухапе наобиколилите я ловни кучета. Изглеждаше объркана и безпомощна.

„И защо не?“ — запита се той. Във всички досегашни битки срещу халите бяха заставали воители с обикновени лъкове и бойни чукове. Никога не им се бе налагало да се справят с лъковете от кована

стомана на Силвареста. Насреща им никога не се бяха изправяли стрелящи от конски гърбове воители на разстояние отвъд границите на „зрението“ им.

Халата се завъртя в кръг. Ръмжеше и размахваше остриите си нокти във въздуха, като полюшваше бясно пипала, опитвайки се да надуши неприятеля.

— Тръгвайте! — извика Мирима. — Идвам след вас.

Изобщо не се надяваше да убие и тази хала, а само да я забави, докато успеят да се отдалечат. Сарка Каул обърна коня си и препусна към пътя. Боренсон се спусна да настигне бялата кобила, докато Мирима обикаляше халата откъм подветрената страна зад рухналата ѝ спътница.

Беше нагласила нова стрела на тетивата.

Боренсон приближи кобилата, заговори ѝ успокояващо и хвана юздите. Тя го погледна ужасена, присвила уши назад, и се задърпа от уплаха.

— Всичко е наред — успокой я той. — Няма да те оставя на халите.

Потупа я по гърба и чу халата да надава яростен вой. Погледна назад.

Мирима нападаше ранения звяр, като заобикаляше трупа на мъртвата хала. Беше на по-малко от стотина крачки от чудовището.

Зави на север и халата я надуши и подскочи светкавично напред, вдигнала гигантското острие във въздуха. Изправи се на задните си крака, разтвори огромна паст.

Мирима пусна стрелата към устата ѝ, опитвайки се да улучи мекото на небцето ѝ. След това смуши коня в слабините и препусна към Боренсон.

Огромната оръженоска изсъска, обезумяла от ярост, и се втурна след нея. Продължи да съска освирепяло, докато я преследваше, и Боренсон ужасен си даде сметка, че Мирима не е улучила.

Препускайки, тя приготвяше нова стрела.

Чудовището почти я настигаше въпреки стърчащата от крака му стрела. Яростта сякаш му вливаше допълнителна сила и то всеки миг щеше да разкъса Мирима на парчета.

Боренсон изкрещя, заби пети в хълбоците на коня и препусна право срещу Мирима. Разстоянието между двамата бързо се стопяваше

и той вече виждаше бялото на разширените ѝ от ужас очи. Черната ѝ коса се развяваше зад нея.

В следващия миг тя профуча край него и Боренсон се оказа лице в лице срещу халата. Тя спря, изпързала се и дръпна инстинктивно глава назад, очаквайки удара му. Но Боренсон не разполагаше с подходящо оръжие, така че изви коня наляво и препусна.

Изненадан, звярът остана за миг неподвижен на мястото си и в същия момент пуснатата от Мирима стрела прониза сладкия триъгълник и потъна в мозъка му. Чудовището като че ли се напрегна да скочи, но само пристъпи и се отпусна полека върху тревата, сякаш полягайки да поспи.

И повече не помръдна.

Мирима препусна към Боренсон. Беше навъсена.

— Три стрели — викна тя. — Изхабих цели три стрели за една хала.

Боренсон разбра какво има предвид. Имаше само няколко безценни стрели в колчана си, а в далечината маршируваше армия от стотици хиляди хали и земята тътнеше под стъпките им.

— Според мен три стрели за една хала не са много. Освен това ти уби три хали с пет стрели, а не една с три.

Мирима хапеше устни. Беше му пределно ясно, че вътрешно се проклина за неточността си, вместо да се радва, че е останала жива. Колко мъже бяха убивали хала с лък? Тези, които познаваше, се брояха на пръстите на едната му ръка. А току-що тя бе ликвидирала цели три!

Сарка Каул се приближи до тях и попита:

— Колко метални лъка мислиш, че има в Хиърдън?

Мирима поклати глава.

— Не съм виждала много. Доколкото мога да предположа, може би към триста в цял Хиърдън.

— Добре би било да са сто хиляди и някой да се сети да ги докара в Карис — добави Сарка Каул. — Заедно с всичките ви метателни машини.

Но Боренсон усети, че тонът му е тревожен, тъй като знаеше, че Карис не може да се похвали с подобни оръжия. Сарка Каул обърна кървавия си кон и тримата препуснаха в галоп под мъждукащата зад завесата димни облаци небесна светлина.

ВИЕЩАТА СЕ СТЬЛБА

*Докато не презърнеш собствената си тленност,
никога няма да бъдеш истински свободен.*

Омар Оват, емир на Тулистан

Йоме накара Габорн да се спусне към Леговището на костите, но нямаше никакво намерение да се влачи едва-едва подире му. И сега тичаше с всички сили.

Верен на думата си, Габорн бе маркирал пътя през тунели и пещери, каньони и речни корита, покрай невероятни чудеса, които — подозираше Йоме — човешко око не бе зървало. По пътя си прекоси дълъг тунел, издълбан в кристална скала, чиито стени бяха прозрачни като лед. Видя гори от каменни дървета, усукани и нереално красиви, извиващи се нагоре по стените. Случваше се да изгазва цели стада от раци-слепци и да се спуска в бездънни бездни. Да минава под водопади, от чийто рев оглушаваше.

И през целия път една мисъл не я напускаше: „А докато ти спасяваш света — бе попитала Габорн тя, — кой ще спаси теб?“

Това не бе просто въпрос. Беше обещание, което тя се надяваше да спази. Искаше да е до него, но нямаше оръжие, а и не можеше да поддържа темпото му.

Стигна до един стар инкарски подслон, в който се надяваше да намери оръжие.

Един отвор близо до пода на тунела водеше към убежището.

Йоме се промъкна в него, надявайки се да открие нещо, което да й бъде от полза. „Джобни рачета“ бяха издълбали безброй дупки по стените. Белезникавите създания приличаха на миниатюрни хали с масивни предни крайници и дебели черупки. Пълзяха с милиони по пода и моментално се спуснаха към свърталищата си, щом усетиха движение около себе си. Някои бяха не по-големи от хлебарки, а най-големите бяха колкото плъхове.

В първия момент Йоме реши, че убежището е необитаемо, но забеляза каменно гърне, в което имаше лешници и брашно от елда със сушени пъпеши, ябълки и череша. Гребна с шепи и установи, че е солено, но може да се яде. По вкуса му предположи, че е оставено тук преди повече от година. В едно глинено гърне имаше сладко зимно вино от пъпеши.

В срещуположния ъгъл бяха подпрени четири копия. Едно беше изкривено, другото абсолютно ръждясало, а на останалите две бяха паднали диамантите от върховете. Нито едно от тях не беше в добро състояние. И все пак някакво оръжие бе по-добре, отколкото никакво.

Докато ги оглеждаше и се чудеше дали може да ги поправи, зърна бледа рисунка с въглен на стената. Бяха някакви завъртулки, маркирани с инкарски знаци. Заприлича ѝ на карта.

Ако наистина беше карта, не очакваше да ѝ помогне кой знае колко. Джобните рачета бяха издълбали толкова много дупки в стената, че от линиите не се виждаше почти нищо, а и цветовете бяха избелели. Картата беше на стотици, ако не и на хиляди години.

„Вероятно съм тук — каза си Йоме, разпознавайки знак, който приличаше на щит с инкарски числа по него. — А тази пътека отвежда нататък.“

Тя проследи с пръст спускащата се на голямо разстояние линия, която завиваше в обратна посока и се усукваше като спирала все по-надолу и по-надолу. Предположи, че пътеката води до Безкрайния развъдник. Изглежда, беше някакъв пряк път, пунктиран със стрелки.

„Пряк път?“, запита се Йоме. Сърцето ѝ се разтуптя. Със своите дарове на метаболизъм Габорн положително беше на много мили пред нея. С нейното темпо на придвижване Йоме никога не би могла да му се притече на помощ навреме. Но ако действително бе открила пряк път...

На края на прекия път имаше знак, наподобяващ глава на пълзач.

„Това е стар тунел на пълзач — досети се развълнувана тя. — Вероятно ще ми спести... стотина, а може би и двеста мили.“ При положение, че Габорн следваше главния тунел.

„Не е възможно да имам чак такъв късмет“ — помисли си Йоме. Дори да бе имало някога пряк път, малка беше вероятността все още да съществува. С всички тези джобни рачи стените на тунела бяха най-малкото проядени от проходи, а може и да бяха паднали.

Йоме огледа внимателно рисунката. „Да посмея ли да рискувам?“

Грабна най-здравото копие и се спусна през тунела. Много скоро пред нея се изпречи стена, надупчена от множество издълбани от едри пълзачи проходи. Всеки беше с диаметър три-четири стъпки. Над отвора на един от тях беше гравирано инкарско изображение. Йоме го огледа внимателно на светлината на опаловата си корона.

Проходът лъкатушеше в безброй извивки, сякаш бе издълбан от налудничаво създание. Както предполагаше, стените бяха надупчени от джобни раци, но тунелът изглеждаше проходим. Под дланта си усети подобни на лишеи жилави растения, по които пълзяха, използвайки ги за храна, дузини червеи — зеленикави плужекоподобни гадина, които се превръщаха на каша при най-лек натиск. Йоме се промъкваше, стиснала копието. След стотина крачки тунелът се спусна почти отвесно надолу, както бе отбелязано върху картата.

Сърцето на Йоме заблъска. Единствената възможност да продължи бе да скочи с надеждата, че дъното не е твърдо.

Представи си върху какво би могла да падне — срутени скали, върху които можеше да натроши костите си, или издълбан от водата тунел, който би я запратил в някоя бездна.

Седна, за да се спусне с краката надолу. Мина ѝ през ума, че на дъното може да намери смъртта си.

И се оттласна от ръба.

Полетя надолу край мрачни сенки. Плъзна се по мазни от лазещите по тях червеи стени. Падайки, събаряше пълзящите по стените раци-слепци и те се мятаха във въздуха заедно с нея.

Тръбата продължаваше все по-надолу, но засега Йоме нямаше сериозни наранявания. Проходът внезапно зави наляво, след това надясно и тя се завъртя, продължавайки да пропада надолу.

Зад нея мракът отново поглъщаше всичко.

СВЕТЛИНАТА ОТ НЕБЕТО

Съюзите са като цвете в пустиня: бързо разцъфват и бързо повяхват.

Фейкаалд Кализар, канцлер на Радж Атън

На дванайсет мили в хълмовете западно от Карис стохилиядната армия на Радж Атън се събираше преди изгрев слънце. Огнетъкачите вдигнаха облак от гъст пушек, затиснал земята като утринна мъгла, който ги скриваше и през който слънцето се провиждаше като кървавочервена перла.

Воините режеха дървета и сковаваха от тях стълби, точеха оръжията си, сглобяваха метателните машини, с една дума — готвеха се за сражение. В ранната утрин Радж Атън изслушваше разузнавачите и далекогледците, които бе изпратил на разузнаване през нощта.

Новините бяха тревожни. На юг земята бе почерняла от ордата на халите, която напредваше към Карис, а едно рицарско войнство напразно се опитваше да осуети нападението им.

На изток далекогледците бяха видели само разпокъсани групи жени и деца, които бягаха по пътищата от предстоящата битка или отплуваха с лодки и импровизирани салове надолу по течението на Донестгрий.

На север обаче разузнавачите му бяха забелязали по-интересни неща. Дъщерята на Лоуикър, кралица Риала, бе струпала мощна войска, която наброяваше около сто и осемдесет хиляди воители. Повечето бяха стрелци, въоръжени с традиционните за Белдинук огромни лъкове от тисово дърво. Придвижваха се в бойни фургони, теглени от яки коне, които бързо можеха да ги прекарат до полесражението. В нейните редици имаше и много могъщи Повелители на руни, както и кавалеристи, яхнали тежко бронирани кавалерийски коне, едновременно бързи и яки.

Изглежда обаче, дъщерята на Лоуикър не бе уверена как да постъпи.

— Миналата нощ няколко армии приближиха на разстояние хвърлей камък до вратите на Карис — докладва един от разузнавачите, — след което се оттеглиха на двайсетина мили на север, където проклятията на халите не са изпепелили тревата. Там вдигнаха лагер край пътя и пуснаха конете да пасат. В момента не допускат нито един съюзник да се притече на помощ на Карис.

— Пристига ли помощ от север? — запита Радж Атън двама разузнавачи, които бяха стигнали по-надалеч.

— Да, о, Небесна светлина — отговориха те. — От Оруин са потеглили няколко хиляди благородници заедно с воители от Флийдс и Хиърдън.

— А Кроудън? — попита Радж Атън.

— Не видяхме войски от Кроудън — отвърнаха разузнавачите.

Радж Атън се усмихна. Намеренията на Риала му бяха ясни. Беше пристигнала да обсади Карис, но се бе натъкнала на нахлуващите хали. Затова се бе оттеглила на север, за да ги изчака да свършат мръсната работа вместо нея.

Карис нямаше никакъв шанс. Радж Атън вече бе съсипал Мистария, като бе разрушил северните крепости и бе ликвидирал Посветителите в Синята кула. Защитниците на града бяха немощни, лишени от дарове.

А паднеше ли Карис, нищо не можеше да спре дъщерята на Лоуикър да завладее Мистария — освен Радж Атън.

И все пак армията ѝ го притесняваше. Нейните стрелци и тежката ѝ кавалерия превъзхождаха неговата войска от наемници, въпреки че с неговите магове и Владетели на руни нещата се балансираха. Но ако двата гиганта прахосаха силите си, сражавайки се един срещу друг, чия щеше да бъде тогава Мистария?

В главата му започна да се очертава план.

— Съберете почетна гвардия от хиляда благородници — нареди Радж Атън. — Мисля да направя визита на добра воля на дъщерята на Лоуикър.

Щом най-могъщите лордове и магове на Радж Атън се приготвиха за път, той се настани в пурпурната си носилка. Всеки следващ миг се чувстваше все по-силен, тъй като неговите облекчители в Деяз му прехвърляха дарове на издръжливост.

Никога не се бе чувствал толкова здрав и силен. Потеше се изобилно, макар да не полагаше никакво физическо усилие. Сякаш тялото му усещаше, че е настъпил моментът да се освободи от нечистотиите, да стане повече от човек. Сякаш жизнеността и мъжествеността му се бяха слели в едно цяло с такава мощ, че струяха от всяка негова пора.

„Ето — каза си той. — Тъкмо този миг очаквам от толкова време. Ще се превърна в Дара всечовешки.“

— Храна за бедните! — провикваше се едно момиченце на пазара Гуза в Деяз. — Храна за бедните!

Улиците все още тънеха в сумрак, макар утринното слънце да се издигаше като яркочервен въглен над песъчливите хълмове.

Турауш Касил, едър мъж, надебелял от дългите години охолен живот, заобиколи една сергия с високи глинени урни и откри източника на подвикванията.

Огромната му сянка падна върху дребното момиченце. Беше не повече от осем-деветгодишно, с огромни като бадеми очи. Кафеникавата му кожа бе по-бледа от цвета на кожата на мургавите жители на Деяз. Детето стискаше ръчичката на петгодишно момченце.

— Моля ви — каза момичето и протегна една кошничка към него. — Гладни сме.

Турауш се усмихна доволно.

— Аз мога да ви нахраня. Колко искаш? Пълна кошница? Може. — Детето го погледна с ококорени очи, зинало от глад. — Какво искаш за ядене? Праскови? Пъпеш? Ориз? Патешко? Сусамови кексчета, намазани с мед? Ако можеш да избираш, какво от всички тези неща искаш да си похапнеш?

— Сусамови кексчета! — проплака момченцето.

Момичето стисна ръката му и го сбута с лакът да кротува, сякаш се боеше, че иска прекалено много.

— Каквото и да е — примоли се момиченцето. — Каквото ни дадете.

— Аха — измърмори Турауш. — Толкова ли си гладна?

— Трябва да нахраня двете си сестрички и големия си брат, той е ранен — отвърна момичето. — Разбойници убиха татко, а мама отиде

при леля и оттогава не сме чували нищо за нея. Ще ви бъдем благодарни за каквото и да е.

— Ами ако ти предложи една сделка? — попита Турауш. — Ако ти предложи да ти давам колкото храна си поискаш всеки ден до края на живота ти плюс една хубава къща, в която да живееш?

Момичето се замисли. Сигурно беше чувало, че има лоши хора. Огледа го преценяващо, но накрая сложи ръка върху празния си стомах, сякаш така можеше да укроти болката от глада, и попита недоумяващо:

— Каква къща?

— Най-хубавата в Гуса — Турауш махна с ръка към цитаделата на Посветителите. — Добра храна до насита — и то всеки ден до края на живота ти.

Турауш беше един от най-убедителните облекчители на Радж Атън. С петте си дара на чар успяваше да омае с грейналите си очи всяка млада жена. А с трите си дара на глас хипнотизираше попростоватите. Сега съсредоточи цялата си воля върху момичето.

— Само си помисли — продължи той. — Пресни плодове — мандарини, пъпеши и фурми за закуска. Чудесни агнешки ребърца, поръсени с мед и кимион, печени върху въглени от ябълка; току-що уловен червен костур; пълнен паун с ориз и гъби.

— Искаам — проплака отново момченцето със сълзи на очи.

Тя стисна още по-силно ръката му да кротува и попита:

— И какво, ако го направя? Ще нахраниш ли братята и сестрите ми?

Беше дете и вероятно знаеше, че ако мъж или жена дадат дар, за децата им ще бъдат полагани грижи до края на живота им. Турауш поклати печално глава.

— Ако беше голяма, можехме да сключим такава сделка. Но ти си още дете и твоят дар не е кой знае колко ценен. Понеже си малка, нямаш такава голяма издръжливост като един възрастен — излъга я той. В края на краищата трябваше да си изпълни квотата. — Тъй че, ако малкото ти братче също иска да се нахрани, и то трябва да даде дар.

И той се усмихна на момченцето. Турауш рядко бе прибегвал до вземане на дарове от толкова малки деца. Но тези двете изглеждаха достатъчно здрави.

— Чувала съм, че боли — не се съгласи момичето.

— Съвсем малко и само за миг — отвърна Турауш.

В тона му прозвуча обещание за доживотна радост, макар че техният живот нямаше да продължи кой знае колко дълго. Радж Атън имаше нужда от издръжливост и едно недохранено дете едва ли щеше да изкара даже зимата с нейните болести.

— А сестричките ми? — попита момичето. — Кой ще се грижи за тях?

— На колко години са?

— Едната на три, а другата току-що навърши годинка.

Турауш свъси чело. Такива деца бяха прекалено малки, за да дадат дарове. Един Посветител трябваше съзнателно и от цялата си душа да отдаде даровете си, а малки дечица, които не биха могли да си дадат сметка за последиците, не можеха съзнателно да вземат подобно решение.

„Все пак — помисли си Турауш — може да ги отглеждаме няколко години, докато пораснат достатъчно.“

— Ще ти предложи нещо. Ако ти и братчето ти дадете дарове, вероятно мога да уредя и сестричките ти да се нахранят. Всъщност познавам една много добра жена, която отдавна иска да си има дъщеря. Тя ще е истински щастлива да бъде благословена с две.

— А големият ми брат?

— Разкажи ми за него.

— Казва се Балимар. Достатъчно е голям, за да работи. Но миналото лято го намушка един бик и едва сега проходи отново.

— Значи се оправя?

— Да — отвърна момичето. — Много е силен.

Турауш се замисли. Балимар вероятно нямаше да може да даде издръжливост сега, но можеше да даде мускули. Той с положителност се чувстваше отговорен за по-малките и ако Турауш успееше да ги прикотка в замъка, лесно щеше да го убеди да ги последва.

— Сигурен съм, че можем да се договорим. Хайде да вървим да вземем вашите дарове и да се нахраните. След това ще говоря с Балимар.

Турауш хвана слабата ръчичка на момиченцето. До слуха му достигна пронизителното свирене на облекчител, последвано от

болезнения вопъл на някой, комуто изтръгваха издръжливостта. За него този звук бе по-приятен от гукането на гривяк.

ЗАД ЗАВОЯ НА РЕКАТА

Няма нищо по-благородно от това да дариш някому нещо от обич. Няма нищо по-унизително от чувството, че си принуден да приемеш този дар.

Крал Джас Ларен Силвареста

Диърборн гребеше в късния следобед, без да спира, с помътнели от изтощение очи. Струйки пот се стичаха по страните му и от носа му и цялата му риза бе просмукана от потта.

— Почти стигнахме — каза той. — След завоя трябва да е замъкът.

Гребеше вече четири часа, без да спре за почивка. Следеше течението и насочваше лодката към бързеите, за да се придвижват с по-голяма скорост.

Шемоаз се тресеше от студ. Опита се да се овладее. Загледа се в гладката зелена вода и се опита да се наслади на слънчевите лъчи, които затопляха кожата ѝ. От тях сякаш се чувстваше по-чиста, като че ли топлината им изпепеляваше заразата в нея.

— Реши ли какво да дадеш? — попита Диърборн.

— Метаболизъм — отвърна тя след дълга пауза.

Последствията от даряването му бяха най-безопасни. Не биха засегнали детето, а също така и на нея не биха навредили особено. Лесно можеше да го отдаде. Ако Габорн победеше и успееше да унищожи халите, тя щеше да се събуди някой ден след приключването на битките, превърнали се в кошмарен сън, който постепенно избледнява.

Диърборн изсумтя. Очевидно не беше доволен. Отдавайки своя метаболизъм, тя всъщност щеше да го изостави. Щеше да спи, докато той остарява. Но очевидно нищо не бе в състояние да я разубеди.

Пътуването по реката напомняше приятен излет. Бреговете бяха обрасли с котешки опашки, а над водата подскачаха пъстърви, за да налапат някоя мушичка. Край брега плуваха зеленоглави патици, без да

откъсват нито за миг очи от малките си. Шемоаз видя един елен да изскача от леговището си под една ябълка.

Щом подминаха завоя, Шемоаз видя замъка Силвареста — ограден с крепостни стени град, издигнат върху един продълговат хълм; високите наблюдателни кули приличаха на прицелили се в небето сиви стрели. От такова разстояние почти не се забелязваха разрушенията, причинени от яростта на Сияйния на мрака. Гнездата на грааците скриваха голяма част от разрушената Кралска цитадела и Цитаделата на Посветителите. Единствено изпепелената трева по околните хълмове напомняше за скорошната битка.

Шемоаз се изненада от струпалите се около замъка тълпи. По околните хълмове бяга опънати десетки ярки палатки и шатри. Пушеците на огньовете висяха над полето като сиви паяжини. Покрай брега бяха завързани конете.

Преди пристигането на Сияйния на мрака Шемоаз живееше в града. Над четиристотин хиляди души лагеруваха покрай градските стени, нетърпеливи да срещнат Земния крал. Предупреждението на Габорн ги бе накарало да се скрият из околните гори от Сияйния на мрака. Сега като че ли всички се бяха завърнали.

— Погледни ги! — възкликна учудена Шемоаз. — Сякаш са дошли на панаир.

Диърборн вдигна глава, без да спира да гребе, погледна през рамо и изсумтя от изненада. Стотици жени и деца перяха дрехите си и пълнеха ведра с вода по брега.

Шемоаз подвикна на една от перачките:

— Защо са тук всички тези хора?

— Земния крал се нуждае от дарове — отвърна жената.

— Това не е възможно — прошепна Шемоаз на Диърборн. — Невъзможно е толкова народ да се е струпал да даде дарове. Сигурно има друга причина. Може би са се скрили от плъховете.

— Снощи нападнаха ли ви плъховете? — попита Диърборн жената.

— Нападнаха ни — отвърна тя. — Изподавиха се в рова. А торбаланите се справиха с онези, които успяха да изкатерят градските стени.

Жената не изглеждаше особено притеснена и Шемоаз ѝ завидя. В Ейбълтън битката с плъховете беше наистина много по-свирепа.

Диърборн спря лодката и Шемоаз стъпи в овесеното стърнище на брега и огледа за следи от сражението. Градът изглеждаше спокоен.

— Плъховете не убиха ли конете ви? — продължи да разпитва Шемоаз възрастната жена. — Не събориха ли палатките ви?

— Всички бяхме в замъка — отвърна тя. — Скрихме се. Натъпкахме се по мазета и гробници.

— И се намери място за всички? — не можеше да повярва Шемоаз.

— Ох, не — отвърна жената. — Някои се качиха в старите железни мини в Дънуд, натъпкани като в дядовата ръкавичка. Плъховете въобще не са успели да стигнат дотам. Сигурно торбаланите са ги изтрепали до един.

Шемоаз се оглеждаше с невярващи очи. Нямаше никаква следа от сражение. Над полята грееше слънце. Къщурките край реката си стояха непокътнати. Фермите се простираха край пътя като пъстра черга — бялото на овесените стърнища, зеленото на нивичките с мента, жълтото на синапените поля, яркочервеното злато на зимната пшеница.

Едва след като изминаха стотина крачки по посока на замъка, Диърборн откри следа от нападението — посочи с крак един умрял плъх, свит под туфа трева край пътя. В корема му беше забито копие на торбалан.

Шемоаз потръпна, после забеляза скръбното изражение и замисления поглед на Диърборн и попита:

— Какво има?

— Ние сме щастливци — промълви той. — Воюваме с дребни плъхове. Представи си това нещо, голямо колкото къща, да гази наоколо. Тъкмо срещу такова нещо ще се изправят нашите в Карис.

„И още по-лошо“ — помисли Шемоаз. Плъховете нямаха твърда като броня кожа. Нямаха и магесници, които да мятат зловещи проклетия. А и не притежаваха ловкостта и уменията на хора.

Тя погледна изненадана Диърборн. „Нашите“ бе нарекъл той народа на Карис. Които всъщност бяха чужденци на стотици мили от замъка.

„Ето какво прави войната“ — помисли си тя. Общият враг ги бе превърнал в братя.

Тя ускори крачка. Стигнаха до градските врати. Момчета измъкваха с пръчки удавени плъхове от рова и ги събираха в кошници.

Едно бе нагазило до кръста и ги пробождаше с копието си между лилиите, които растяха в сянката на стената на замъка.

Сенките бяха започнали да се издължават. Слънцето се бе спуснало в цялото си великолепие сред облаците в златно облаци ниско над хоризонта. Скоро щеше да се свечери. Шемоаз се надяваше, че все още има време. Забърза по Търговската улица, където амбулантни търговци продаваха храна. Въздухът бе изпълнен с аромати на пресен хляб и апетитно месо, от които устата ѝ се напълни със слюнка.

Едва когато прекоси търговския квартал и мина през Кралската порта, забеляза колко се е променило всичко.

До слуха ѝ достигна далечното чуруликащо припяване на облекчителите, които вземаха дарове, и тя видя струпалата се зад вратата тълпа.

Поне хиляда души чакаха да дадат дарове и се блъскаха да застанат най-отпред. Една жена се провикна:

— Кажете на облекчителите да побързат. Нямаме на разположение цялата нощ!

Кралската цитадела и Цитаделата на Посветителите бяха превърнати в руини след битката със Сияйния на мрака и купчините натрошени камъни бяха неразчистени. Но старите казарми и Голямата зала бяха останали непокътнати и сега бяха превърнати в импровизирана цитадела на Посветителите.

Шатри във всевъзможни цветове покриваха тревните площи и Шемоаз виждаше стотици хора да лежат навсякъде из сенките, сякаш бяха припаднали.

Досети се, че казармите, както и палатките, са претъпкани с народ и единственото място, където можеха да полегнат Посветителите, бяха тревните площи, докато не се уреди нещо по-добро. Тези, които бяха дарили мускули, се бяха отпуснали като безпомощни новородени бебета, а помощниците обикаляха около тях. Десетина слепци се бяха струпали около един огън, подрънкваха на лютни и припяваха стара балада от незапомнени времена:

*Ела, дари от себе си, ела, дари от себе си,
преди да стане късно.
Сега сме заедно сред спусналия се в очите мрак.
И нуждата расте огромна.*

*Ела, дари от себе си, ела, дари от себе си,
макар цената да е скъпа.
Сега сме заедно по призива на господаря
възторга си да споделим.*

— Всички тези хора ли са дарители на Земния крал? — запита изумена Шемоаз.

— Да — провикна се някакъв млад мъж.

До една маса наблизко бе седнал един помощник-облекчител с перо в ръка — топеше го в една мастилница и пишеше върху дълъг свитък. Беше на не повече от тринайсет години.

— От колко дара има нужда? — запита го тя.

— Ще използваме всеки силар, с който разполагаме, и да се надяваме, че ще са достатъчни — отвърна чиракът. — Ако имаме късмет, ще му прехвърлим Даровете всечовешки.

Шемоаз огледа полето. Тук не бяха само стотиците, отдала дарове. Хиляди лежаха по тревата. Погледна надолу към склоновете на хълма и видя пристигнали от много далеч каруци и коне — от Банисфер на юг, от Хобтаун на изток, както и от стотици селища от запад, — с които хората бяха домъкнали в замъка Силвареста всичко, с което разполагаха. Десетки хиляди бяха готови да се предложат за Посветители. А онези, които не биха могли да бъдат удостоени със силар, охотно щяха да защитават стените срещу всеки, който би ги нападнал, щяха да застанат като живи щитове между враговете на Земния крал и източника на неговата мощ.

Беше грандиозно и величествено да се видят толкова много хора, пристигнали да възродят една легенда: Даровете всечовешки. За момент Шемоаз бе изблъскана встрани. Младият облекчител се провикна:

— Дар ли сте дошла да дадете?

Стомахът ѝ се сви.

— Да.

— Какво можете да предложите?

— Метаболизъм — отвърна тя. „Това няма да навреди на нероденото ми дете“, мина ѝ през ума.

— Имаме предостатъчно — отвърна облекчителят. — Вече е получил над сто. Трябват ни издръжливост, гъвкавост и мускули.

Той изброи по-тежките дарове. Сякаш беше амбулантен търговец, който настояваше за по-висока цена за стоката си, отколкото му предлагаша. Отдаването на всеки от тези дарове можеше да убие човек. Шемоаз ѝ без това се чувстваше зле от ухапванията на плъховете. Не смееше да предложи издръжливост, без която рискуваше болестта да я довърши. Сърцата на онези, които даряваха мускули, много често спираха или пък те преставаха да дишат от безсилие. Шемоаз дори не искаше да си представи как лежи безпомощна, неспособна да си поеме дъх, очаквайки всеки миг смъртта.

— Гъвкавост — каза най-после Шемоаз, като се опитваше гласът ѝ да прозвучи възможно по-убедително.

„Може би, ако даря гъвкавост на Габорн — помисли си тя, — ще изкупя прегрешението на баща си.“

То се състоеше в това, че баща ѝ бе отдал своята гъвкавост на Радж Атън, най-зловещия враг на Габорн, който също искаше да събере Даровете всечовешки.

Писарят отбеляза в книгата си, добавяйки нейния дар на гъвкавост към сметката на Земния крал. Беше само една от хилядите. Нито я попита за името, нито ѝ благодари или пък ѝ обеща според обичайната процедура, че са ѝ гарантирани грижи и отплата до края на живота ѝ.

Дарът бе доброволен и наградата се състоеше в самото му отдаване.

— А вие, сър? — запита писарят, като погледна застаналия зад нея Диърборн.

— О — опита се да обясни Шемоаз, — той е мой приятел. Само ме придружава...

Диърборн постави ръка на рамото ѝ, отмести я и обяви с нетърпящ възражение тон:

— Мускули. Дарявам му силата си. И дано Стихиите му позволят да цапардоса...

Диърборн сви юмрук и го размаха, сякаш самият той се канеше да цапардоса някого.

Шемоаз го погледна и се изуми от изписаната върху лицето му решителност. А си беше представяла, че е още пале. Припомни си как натискаше цял ден греблата, без да отдъхне нито за миг. Нещо в него се бе променило.

„Плъховете ни бяха пратени, за да съкрушат волята ни — помисли си Шемоаз, — но вместо това ни направиха по-решителни от всякога.“

СЛАВАТА

*Славите не разговарят като хората, а нашепват
слова, които чува със сърцето си само онзи, който жадува
да ги проумее.*

Ерден Геборен

Габорн тичаше надолу по стълба, която изглеждаше толкова безкрайна, че обикновен човек би слизал по нея няколко дни. Нагоре по нея от подземния свят право в лицето му духаха горещи ветрове. Наоколо нямаше капчица вода, с която да се освежи.

В Хиърдън битката бе приключила и тези, които щяха да умрат, вече бяха умрели.

Сега идваше ред на Карис.

Габорн усещаше, че някъде там долу Ейвран е жива.

През последните няколко дни — както той можеше да прецени времето — Съпруга на сенките го бе насочвал през врати, които обикновен човек не можеше да отвори; той се бе спускал по шахти и изкачвал стълби, по които човешко същество не можеше да премине.

Не само халите прокопаваха проходи в подземния свят, тъй че бе еднакво вероятно Съпруга на сенките да тръгне както по издълбан от някой огромен червей проход, така и да използва тунелите на халите. Габорн тичаше покрай огромни водопади и през глухи пещери. На два пъти загуби посоката, но след това отново я намери.

Докато тичаше, дните се нижеха един след друг и той се питаше какво ще направи, когато се изправи срещу Истинската властелинка.

Тя щеше да е подготвена. Беше веща в изкуството на магьосничеството и достатъчно могъща, за да се противопостави на Стихиите. Още повече, че бе убежище на локъс, който съществуваше от незапомнени времена.

С копието си ли смяташе да я победи? Той вдигна древното оръжие и огледа диамантения му връх. По него бяха гравирани Земни

руни, които го предпазваха от счупване. Други особености не се забелязваха. Просто едно издялано от кост копие.

„Не и с копие — помисли си той. — Не можеш да убиеш локъс по този начин. Локъсът е злото, самата същност на злото.“

Стомахът му се бе стегнал в юмрук, но желанието му да разреши дилемата беше много по-силно от глада.

На пътя му се изпречи широка стотина стъпки бездна. Той се засили и я прескочи без усилия, но навехна глезена си, когато се приземи от другата страна. Намести го и седна за момент, докато подействат даровете му на издръжливост. След малко всичко бе наред и той продължи нататък.

Опита се да си припомни всичко, което бе чувал за Лъчезарните и за Сияйните, за Ерден Геборен, за големия противник, който според всичко, което знаеше, се наричаше *Гарвана*. Припомни си нещо, което му бе прочела Йоме. При първата си среща с тях Ерден Геборен бе описал Сияйните по следния начин: „Добродетелта е тяхната броня, а истината техния меч“.

Тогава си бе помислил, че Ерден Геборен се опитва да опише добродетелността на тези достойни обитатели на подземния свят.

Но му бе направило впечатление, че думите не бяха написани веднага след първата му среща със Сияйните, а десетилетия по-късно.

„Ами ако?...“, запита се той. „Буквалния смисъл ли е имал предвид Ерден Геборен? Ами ако... човек е един празен съд, който може да бъде изпълнен както със светлина, така и с мрак? И ако аз мога да бъда изпълнен със светлина, как ще проникне в мен мракът? И от какво ще ме лиши този мрак?“

Спомни си за книгата, която емирът на Тулистан бе изпратил на крал Силвареста, и графиката в нея. На нея бяха изобразени „Владенията на човека“, нещата, които той притежава. Те се състояха от Видимите владения, които човек притежаваше и които можеха да се видят — неговият дом, неговото тяло и неговото богатство. Общностните владения включваха неговите връзки и взаимоотношения с общността — семейството, града, неговата страна и доброто му име. Невидимите владения обхващаха всичко онова, което не може да се види — време, свободна воля, телесно пространство.

Трите владения на човека

Според емира, ако някой нахлуе в някое от тези владения, го наричаме злодей. Ако се стреми да разруши репутацията ни или да открадне златото ни, или да упражни контрол над действията ни, той е насилник.

Но ако разшири нашите владения, ако ни подари от своето богатство или ни възхвали, го наричаме доброжелател.

Според това определение Истинската властелинка беше самото зло. Нейната цел беше да разруши света на Габорн, да лиши от всичко него и народа му, да им отнеме включително и живота.

Как би могъл да я победи? Как би могъл да я унищожи?

Така бе потънал в мислите си, че тичаше почти слепешком. Изскочи иззад един ъгъл и чу стенание. Беше като стон на човек, който изпитва силна болка.

Спря задъхан напред стърчащите по стените на тунела зъбери. Опита се да не издаде никакъв шум, да нормализира дишането си и да укроти пулса си.

— Помогни ми! — извика някой пред него.

Човекът едва говореше от болка. Стоновете му отекваха от всички страни и Габорн се разтревожи дали не го е подминал в тъмнината.

— Ей? — подвикна той.

Запристъпва внимателно напред. Бледата зеленикава светлинка на пръстена му бе помръкнала и не стигаше на голямо разстояние. Хълцанията престанаха.

Габорн се приближи до ъгъла и зърна нещо на земята — облян в кръв и бял като сняг човешки крак. Пръстите му бяха почернели, а мускулите — болезнено изопнати.

Стоновете иззад завоя се подновиха.

Габорн застана нащрек. Земните сетива го предупредиха за опасност.

Усети, че това е капан. „Халите са оставили стръв. И когато изляза иззад завоя, ще се нахвърлят върху мен.“

Пулсът му се качи в гърлото и по челото му изби пот. Стисна копие и бавно запристъпва напред, опрял гръб в стената.

След няколко стъпки видя две ръце с почернели и извити като нокти пръсти.

„В името на Стихиите — изруга наум Габорн. — Какво са му направили?“

Представи си потънала в локва кръв безпомощна пихтия с изтръгнати ръце и крака. Само могъщ Владетел на руни с десетки дарове на издръжливост би могъл да живее толкова дълго в това състояние.

— Помощ! — отново дочу вик: по-отблизо, но по-немощен.

Габорн внезапно усети колко е изтощен. Бе тичал дни наред като в несвяст и въпреки всичките си дарове бе грохнал. Стените на пещерата му се сториха някак призрачни, нематериални, а той самият сякаш се бе отделил от тялото си.

— Ей? — викна пак Габорн. — Има ли хали около теб? Това да не е капан?

Чу задавен звук, сякаш онзи се зарадва, че чува познат глас.

— Не, няма хали — отвърна едва-едва той. — Не хали ми сториха това.

Гласът му звучеше познато и Габорн зави зад ъгъла — и се изненада, че говорещият е съвсем наблизно.

Вторачи се към земята. Раци-слепци бяха издълбали дупки в стената на тунела, а близо до тях лежеше останка от човек — без ръце и без крака. С посивяла червеникава коса и брада. С лице, обърнато към мрака. Раците бяха върху него и го изяждаха. Но той все още беше жив — Габорн видя гърдите му да се издигат и да се спускат.

— Не хала стори това с мен — прошепна той с малко по-силен глас. — Освен ако *ти* не си хала.

И се обърна да погледне Габорн с очните си кухни. Раците бяха издълбали очите му. Беше крал Лоуикър, когото Габорн бе оставил мъртъв в Белдинук преди по-малко от седмица.

— Не! — извика Габорн. Помисли, че вижда духа на Лоуикър.

Лоуикър се засмя болезнено.

— Габорн — изрече той и името на краля отекна в тунела. Габорн го чу ясно прошепнато в лявото си ухо, а веднага след това и зад гърба си.

„Сънувам“, каза си той. Не беше възможно разложеният крал Лоуикър да е все още жив тук долу. Повелителите на руни с огромен брой дарове на издръжливост рядко се нуждаеха от сън, но когато се случваше, потребността от това намираще израз в подобни кошмари наяве.

Лоуикър се изхили, сякаш развеселен от объркването на Габорн.

— И така — продължи той, — дошъл си да ме видиш? Или се надяваш да посечеш моята властелинка? — Габорн не отговори, тъй като в мозъка му се блъскаха стотици мисли. „Сън ли е — запита се той, — или послание?“ — Не можеш да я убиеш, без да убиеш себе си. Защото тя живее в теб. Ти си нейно убежище, неин дом.

— Не — отвърна Габорн. — Не желая да е част от мен. Ненавиждам я.

— Както ненавиждаше мен? — попита го Лоуикър.

— Ти си убиец. Уби собствената си съпруга и щеше да убиеш и мен. Получи си заслуженото.

Лоуикър вторачи в Габорн празните си, обвиняващи очни ями. Кръвта по чуканите на краката и ръцете му беше хванала кора и раците я разкъсваха с настървение.

— И ти ще си получиш заслуженото — отвърна Лоуикър.

В този момент Габорн усети да го връхлита ледена вълна и мракът да го обгръща отвсякъде. Светът около него се завъртя.

Сякаш попадна във вихрушка. Обгърнаха го невидими ветрове, ветрове на мрака; прииска му се да изкрещи за помощ, но езикът му сякаш се бе вдървил и можеха да го чуят само раците-слепци.

Свлече се на земята, осъзнавайки, че не е сам в пещерата. Някаква невидима стихия се вихреше около него с категоричното намерение да го унищожи.

Сърцето му блъскаше. Едва си поемаше дъх. Усещаше присъствието на Истинската властелинка, вечното ѝ злокобно дихание. Тя пошепна в ухото му: „Как ще победиш враг без очертания, който владее собствените ти мисли?“

Габорн се сви на кълбо. Прииска му се да избяга, но нямаше къде, а и нямаше никаква представа кое е реално и кое въображаемо.

В съзнанието му изникна образът на четири-пет годишно момченце. Небето бе ясносиньо, а денят топъл и светъл. Отнякъде отекваха гръмове и детето тичаше откъм дома си с някаква непоколебима решителност, стиснало пръчка в ръка. „В кокошарника се е промъкнала лисица“, помисли си момченцето. Но щом зави зад къщата, Габорн внезапно разбра каква е причината за този тътен. Към него приближаваше огромна орда хали. Спускаха се в черна редица по близкия хълм. Момченцето ги видя, крачетата му се подкосиха и то зяпна. Вдигна малката пръчица, сякаш с надеждата да ги прогони, както се пропъжда лисица, но нищо не бе в състояние да спре неумолимата орда.

Първата хала, която връхлетя отгоре му, го погълна и видението изчезна.

Властелинката прошепна в ухото на Габорн: „Ти си момченцето, ние сме ордата. Не можеш да ни победиш.“

Габорн си даде сметка за ужасяващата достоверност на видението. Магесницата му бе показала нещо, което се бе случило при нападението на ордата на халите срещу Карис.

Тъмнината се сгъсти. Дълго време Габорн изпитваше усещането, че духът му ще се откъсне с вой от тялото му, за да се превърне в играчка в лапите на Властелинката.

След доста време осъзна, че тя не притежава такава мощ. Ако разполагаше с нея, отдавна да бе изтрила цялото човечество от лицето на земята.

Постепенно мракът започна да отстъпва и скоро се стопи напълно, а заедно с него изчезна и Лоуикър, и откъснатите му крайници. Пред Габорн се простираше единствено излъсканият от тежките стъпки на халите под на пещерата.

Сърцето му препускаше като бясно.

Беше го връхлетяла Властелинката. Но защо?

Можеше да предположи само две вероятности. Първата бе, че го измъчва за забавление. А втората, че го прави от страх.

„Но с какво бих могъл да я уплаша? — запита се Габорн. — Каква заплаха представлявам за нея?“

Спомни си как започна видението. Беше се запитал как би могъл да победи създание на абсолютното зло, което не обитава тялото, а духа.

Пролази на колене и осъзна какво се бе случило. Беше се опитала да го отклони от собствената му логика на разсъждения. Даваше си сметка, че ако се върне към нея, ще ѝ даде повод за нова атака.

„В такъв случай нека дойде — каза си Габорн. — Искам да приключа с нея. Ненавиждам я.“

Той се изправи.

„Тя ще насочи тази омраза срещу теб — прошепна един глас в съзнанието му. — Ще те принуди да намразиш онези, които ѝ служат, и накрая ще те победи. Когато разшириш пределите на добродетелта, силите на злото вят и жалейт.“

Вихрушката на мрака се бе оттеглила и спокойствие изпълваше сърцето на Габорн, макар до слуха му да достигаше отдалеч воят на локъса.

„Научи се да обичаш всички хора еднакво — бе написал Ерден Геборен и тези думи сега сякаш прозвълнаха в ушите му, все едно авторът им бе застанал до него. — Както жестоките, така и добросърдечните.“

— Както жестоките, така и добросърдечните — повтори Габорн.

Облада го съмнение. Замисли се за крал Лоуикър, убиеца на съпругата си.

„Как трябваше да постъпя с него?“

Припомни си стотиците жестоки мъже, които бе отказал да Избере. Припомни си как ненавиждаше Радж Атън.

„Научи се да обичаш всички хора еднакво. Както жестоките, така и добросърдечните.“

Когато Избираше тези, които да оцелеят, и тези, които да загинат, Габорн се бе опитал да наложи някаква норма. Отказа се да Избере само силните, изоставяйки слабите в ръцете на смъртта. Отказа се да Избере само мъдрите, обричайки глупавите на смърт. Бе Избрал стари и млади, мъже и жени, роуфхейвълци и индопалци.

Позволи си една-единствена норма. Бе отхвърлил злонамерените. С чувството, че постъпва справедливо. Защото човек може да се роди глупав или слаб, или грозен, смяташе Габорн, и съдбата може да онеправдае и най-скромните, но човек трябва да бъде държан отговорен за постъпките си. В противен случай отваряме път на анархията.

„Тогава ги дръж отговорни заради слабостите им — продължи да шепне гласът. — Но ги наказвай заради прегрешенията им според онова, което са заслужили, а не за удовлетворение на собствения ти гняв.“

Габорн се замисли.

Почувства се глупаво. Бе огорчил Земния дух и загуби способността да предупреждава своите Избрани за грозящата ги опасност. Заради собствената му слабост много жени и деца тази вечер щяха да загинат в Карис.

„Кой ще ме накаже заради собствената ми слабост?“, запита се той.

Знаеше отговора. Много хора щяха да загинат, а той щеше да остане жив и това щеше да е наказанието му.

Но дали имаше още нещо, което би могъл да стори?

Ерден Геборен беше казал, че трябва да обича жестоките и лукавите, да извлича полза от тях, дори когато са толкова заслепени от алчност и омраза, че не могат да осъзнаят собствените си интереси.

Нещо не бе точно така. Габорн се усъмни в преводаческите умения на Йоме. Ерден Геборен често се бе затруднявал да намери точната дума, зачерквайки една, за да постави друга на мястото ѝ и отново да я зачеркне. Сякаш собственият му език бе прекалено несъвършен в сравнение с езика на Сияйните.

Какво искаше да каже с това „да обичаш“ жестоките? Как може да обичаш един жесток човек, без да обичаш жестокостта? Освен ако „обич“ не означаваше емоция, а понятие. Може би съвършеният смисъл на обичта към някого бе стремежът да разшириш хоризонтите му, да му помогнеш да стане по-добър дори ако той няма желание да го направи.

Габорн тичаше слепешката през тунела, почти по интуиция. Раци-слепци и други гадини сякаш не помръдваха от страх. Подът бе прояден от дребни насекоми. От тавана висяха каменни дървета, усукали клоните си в спираловидни корони.

С периферното си зрение забеляза близо до тавана на тунела светло петно.

Погледна нагоре и то изчезна.

„Отражение от опаловата ми игла“ — помисли си Габорн.

Спомни си нещо, което му бе казал дядо му: „Добротата е като хвърлен в спокойно езеро камък. Вълнички набраздяват повърхността му във всички посоки, докосвайки всичко около себе си, и след време се връщат обратно към онова, което ги е причинило. Казваш «здравей» на някого, похвалваш работата му и така правиш деня му по-светъл. Той постъпва така с други хора и скоро целият град почва да се усмихва и дори непознати те поздравяват с усмивка. Добротата е заразна. Злобата също.“

Ерден Геборен бе нарекъл локъса „сянка“, мрак, чиито изпарения обгръщат всичко наоколо.

„Възможно ли е да съществува добър локъс? — запита се Габорн. — Възможно ли е да съществуват създания на светлината, които са способни на същото?“

Нещо се спусна с всички сила върху него, прониза го някакво познание. Разтърси го като изкрещяна дума, като отдавна забравен

спомен. Но изпита усещането, че ги изрича някой от страни.

„Да, съществуват Лъчезарни“, прошепна отново гласът.

Той отново зърна плахата светлина над главата си. Имаше форма на огромна птица, чайка с грациозно извити крила, която се плъзгаше в бавни кръгове.

„Не съм сам — помисли си Габорн. — Нали?“

„Не — отвърна гласът. — Аз съм близо до теб.“

Габорн усети да го изпълва увереност. Разбра защо го бе нападнала Властелинката. И тя бе усетила присъствието на Лъчезарен.

„Можеш ли да ми помогнеш?“, попита Габорн. Не знаеше защо зададе този въпрос. Изпита неудобство, че го задава. Бе обещал на хората си защита, но слабостта му бе превърнала обещанието в лъжа. Беше използвал Посветители и ги бе унищожил. Заради него бяха загинали хора, вместо да се опита да ги спаси.

„Може би, ако го искаш достатъчно силно“, прошепна гласът.

„Искам го“, отвърна Габорн.

Светлината внезапно лумна в яркочяло. Бе ослепителна и Габорн закри очи с ръце, но продължи да усеща топлина. Сякаш се потопи в басейн от мъдрост и сила, за каквито дори не бе подозирал.

Светлината го замая. Всяка кост в тялото му завибрира в неведом ритъм. Светлината стана още по-ярка.

Сенките се стопиха и Габорн свали ръце от очите си, надявайки се да зърне Лъчезарния. Но дори и да притежаваше тяло, Габорн не можа да го съзре. Представляваше някаква неизразима яркост, поослепителна от обедно слънце, и Габорн изпита усещането, че всеки миг или ще се разтопи, или ще избухне, разкъсан на парчета.

И в същия момент светлината го прониза.

Сякаш огнено копие го улучи в сърцето, изпепели стаеното в него зло и наелектризира всеки косъм по тялото му, а от всяка пора на кожата му бликна сияние.

Неща, които никога не бе успял да проумее, придобиха кристално ясен смисъл — взаимозависимостта между добро и зло, между хора, локъси и Лъчезарни.

Избухналата в него светлина бе непоносима.

— Умирам! — изкрещя ужасен Габорн.

Безшумно, както бе изпълнила пространството, светлината започна да помръква. Сенките се уплътниха и издължиха. Тунелът

потъна в мрак — крилатата птица от светлина се отдалечаваше от спусналите се сенки.

Габорн седна, задъхан и изоставен.

Погледна ръцете си. Усещаше сиянието отвътре, което сякаш озаряваше съзнанието му. Не забеляза никаква физическа следа по себе си.

„Действително ли видях Лъчезарен? — запита се той. — Или бе сън наяве? Ако и другите бяха тук, дали щяха да го забележат?“

Знаеше. Нямахше причина да не вярва на сетивата си. Това не бе сън.

Изправи се и затича все по-надолу и по-надолу към дълбините на подземния свят, понесъл светлината в сърцето си.

БИСЕРИ В ПУСТИНЯТА

Няма нищо нередно в алчността. Благодарение на нея твоите предци са натрупали богатството, което имаме днес. Ако искаш да ги уважиш, пирувай до насита и стани достатъчно силна, за да се опиташ да докопаш всичко, което си пожелаеш.

Един от съветите на Лоуикър към четиригодишната му дъщеря Риала

Блеснали като бисери върху черната пепел, Радж Атън и свитата му от индопалски благородници препускаха към лагера на Риала Лоуикър.

Благородниците бяха облечени в сребристи ризници, чийто блясък под слънчевата светлина ослепяваше очите, а златните им мантии бяха толкова ярки, че отдалеч приличаха на току-що изсечени монети. Конете и камилите бяха нагиздени не по-зле от господарите си.

Спуснаха се по хълмовете и препуснаха по изпепелената преди седмица от проклятията на халите земя. Обгорелите борове покрай пътя протягаха черни клони с окапали иглички. Тревата се бе превърнала в килим от суха сива слама, който покриваше земята. Всяка лозичка и всеки храст бяха изпепелени.

Повече от седмица не бе валяло и мъртвата трева и папрат, както и обгорелите борови гори, бяха изсъхнали като прахан. Една искра изпод копитото на един от конете разпали недозагаснал пожар. Един капитан предупреди войните да бъдат бдителни.

Радж Атън само се усмихна. Лагерът на кралица Лоуикър беше на около шейсет мили и на бързите подсилени коне им бе достатъчен по-малко от час, за да стигнат до него.

Докато глашатаите му известяваха, че Радж Атън е пристигнал да преговаря, той яздеше величествено изправен върху сивия имперски боен кон в блестящите си копринени одежди.

Напредваше през лагера предпазливо, без да го показва. Нямаше особено доверие на северняците, защото хората на Лоуикър в миналото често се бяха опитвали да му отнемат живота. Над главата му се развяваше зеленият флаг на примирието. Радж Атън се наслаждаваше на обаянието си, което виждаше отразено в очите на воините. Макар по никакъв начин да не ги принуждаваше да му отдават почит, след като го зърваха, много храбри мъже коленичиха и свеждаха глава пред него.

Самата Риала излезе пред огромната синя шатра и го видя. Беше с едър кокал и грозновата, но мускулестата грубоватост бе нещо, което той ценеше у жените. Моментално разбра що за жена е: знаеше, че никога не би могла да се състезава с изтънчените придворни дами и затова бе предпочела да се мери с лордовете и воините, които я заобикаляха.

Но щом зърна Радж Атън, устата ѝ зейна от изумление, тя видимо трепна и се мушна обратно в шатрата.

Миг по-късно нейният камерхер излезе от покоите ѝ и обяви:

— Нейно кралско величество Риала Вал Лоуикър ще преговаря насаме с вас в шатрата си.

Радж Атън скокна леко от коня и закрачи към шатрата, докато камерхерът отмяташе завесата пред входа ѝ.

Риала Лоуикър го очакваше сама в средата на помещението. На пода бе разпростряна огромна карта на Мистария, начертана върху четири съшити една за друга телешки кожи. Беше се изправила точно над Карис. На картата личеше езерото Донестгрий на изток, планините на юг заедно с напредващите към тях хали, означени с издялана от дърво малка черна хала. На запад бяха Алкаирските планини, където бе поставен знакът за войските на Радж Атън — издялан от дърво воин с бял тюрбан. На север през Белдинук напредваше крал Андърс, а младият Оруин препускаше от юг през Флийдс. Но на изток го очакваше изненада.

В Дворовете на прилива кралят на Мистария бе свален и на мястото му седеше облечен в сиви одежди варварин със Сферата на Интернук върху кръглия щит.

— По-добре си осведомена от мен — призна Радж Атън, докато разглеждаше картата. — Кой е военачалникът в Дворовете на прилива?

— Олмарг — отвърна Риала.

Дишането ѝ бе учестено. Радж Атън я погледна. Когато се появи отвън, копчетата на роклята ѝ с дълги ръкави бяха закопчани чак до врата. Сега пет от тях бяха разкопчани и почти разкриваха гърдите ѝ.

Радж Атън се усмихна. Имаше хиляди дарове на чар и глас и малко жени можеха да му устоят дълго. Освен това беше огнетъкач и затова разполагаше със Стихията на своя властелин. Самото му присъствие разпалваше неконтролирани страсти — похот, алчност, желание за битка.

Радж Атън хвърли поглед на младата кралица. Съзнаваше, че тя не е в състояние да му устои. Комбинираното въздействие на магиите му имаше върху нея съкрушителен ефект.

Започна да си играе с нея: пристъпи по-наблизо, взе дясната ѝ ръка, наведе се и я целуна, като не откъсваше поглед от нея, освен за един миг, в който погледна към оголената ѝ плът.

Реакцията ѝ напълно го удовлетвори. Само при докосването му Риала Лоуикър се задъха. Ноздрите ѝ се разшириха, а докато целуваше ръката ѝ, тя притвори очи. Щом погледна към деколтето ѝ, цялото ѝ тяло потръпна в екстаз.

Знаеше, че е негова, стига да я пожелае.

— Преди колко време нападна Дворовете на прилива Олмарг? — попита той.

— Трябваше да доплува призори — отвърна тя, — съгласно разпореждането на крал Андърс от Кроудън.

— Но Дворовете на прилива са отлично укрепени. Сигурна ли си, че Олмарг може да ги превземе?

Риала се задъхваше, омаяна от неговите магии.

— Той беше... моите информатори ми докладваха, че Габорн Вал Ордън е заминал да се сражава с халите в подземния свят и е наредил на всички свои воители да пристигнат тук. Бреговете са оставени без защита.

— И какви са ти плановете? — попита я Радж Атън. — Картата ти показва, че от север препускат лордове в подкрепа на Карис. Ще се сражаваш ли с тях?

Той задържа ръката ѝ и Риала Лоуикър стисна неговата в отговор: не искаше да го пусне.

— Докато не узная какви са твоите планове и тези на Андърс, не мога да реша.

— Защо Андърс? — попита Радж Атън.

— Много е потаен — непрекъснато крои някакви заговори.

— И ти не го харесваш?

— Страхувах се да застана срещу Габорн след онова, което той стори на баща ми. Писах на крал Андърс, че сделките на баща ми са умрели заедно с него. В отговор неговите пратеници го обявиха за новия Земен крал. Той твърди, че Габорн е изгубил силата си и Земята го е призовала вместо него.

Радж Атън се засмя с пълен глас.

— Първо обяви, че Габорн не е никакъв Земен крал, а сега твърди, че Габорн е Земен крал, но той е по-добър от него?

— Според мен — отвърна Риала, — когато един мъж не знае коя от предпочитаните си лъжи да избере, причината за това е, че е скаран с истината. Запомни ми думите: в Роуфхейвън няма по-опасен човек от крал Андърс.

— Аз съм в Роуфхейвън — отвърна Радж Атън; продължаваше да държи ръката ѝ.

— Гарантираш ли, че си по-опасен от него? — подразни го тя.

Очите ѝ излъчваха страст и предизвикателство, и похот. Радж Атън реши, че харесва тази жена. Дързостта ѝ бе съчетана с предпазливост, а усещаше в нея и жилка на лукавство и жестокост.

Радж Атън протегна дясната си ръка и погали кестенявата ѝ коса. Риала притвори очи, сграбчи ръката му и я притисна до бузата си.

В никакъв случай не беше красива, но в този момент Радж Атън усети някаква пълнота. Толкова много дарове на издръжливост му бяха прехвърлени, че имаше усещането, че от всяка негова пора струи светлина и живот. Ако не посееше много скоро семето си в някоя жена, желанието да го направи щеше да се превърне в истинско мъчение.

— Нека северните лордове пристигнат в Карис — предложи Радж Атън. — Градът е незащитим и ще загинат заедно, като оставят Северен и Западен Роуфхейвън уязвими за нападение. Оруин, Флийдс, а дори и Южен Кроудън могат да станат наши заедно с Мистария и Хиърдън. Междувременно ти предлагам да изчакаш с армията си тук, а аз ще изчакам с моята по хълмовете на запад, докато халите приключат с Карис. Така те ще се напъхат срещу езерото. Едва тогава ще тръгнем и ще прогоним халите обратно в подземния свят.

Радж Атън не отделяше поглед от нея. Риала пристъпи към него.

— Мислиш, че ще успеем да го направим само с триста хиляди души?

— Халите — отвърна Радж Атън — лесно изпадат в паника, когато останат без водачи. Объркват се. А съм си донесъл от Мейгаса и някои изненади, които дори халите не са виждали. Убия ли техните зли магесници, нашите мъже лесно ще им вземат страха.

— Какво искаш в замяна? — попита тя.

— Проклятията на халите опустошиха земите във всички южни кралства на Индопал. Народът ми има нужда от храна, за да изкара зимата.

— Складовете в Карис няма да свършат много работа — отвърна Риала.

— Ще има достатъчно, за да оцелеят силните и хитрите — каза Радж Атън. — Останалите нека умрат от глад. А освен това се нуждая от Посветители за дарове. Всеки лорд, когото пленя в Роуфхейвън, е мой трофей.

— И какво предлагаш в замяна, ако удовлетвориш искането ти? — попита Риала.

— След година ще бъда крал на цял Роуфхейвън, а ти ще си моята кралица.

Риала дишаше учестено. В този момент обаче отстъпи крачка назад и макар похотта да я държеше в лапите си, го изгледа преценяващо. Радж Атън си даде сметка, че както той си играе с нея, така и тя си играе с него. Току-що ѝ бе разкрил сърцето си. Сега и тя изплю камъчето.

— Имаш много съпруги в харема си. А кралицата може да бъде само една.

Дързостта ѝ му допадна.

— Те не са ми съпруги, а само играчки за забавление. Имал съм само една съпруга, но Габорн ми я отне, така както ти отне и баща ти.

— Ако твоите съпруги не значат нищо за теб — настоя Риала, — убий ги заради мен.

Огънят в него зашепна: „Да, дай ѝ ги. Така ще я имам.“

— По-добре — предложи ѝ Радж Атън — да ти дам нож да ги убиеш сама.

Изчака я да разбере дали ще приеме, или ще откаже предложението му. Вместо това Риала Лоуикър, бъдещата кралица на

Роуфхейвън, го сграбчи за врата, повали го на пода и започна да къса дрехите му.

Малко след зазоряване кървавото слънце се издигна над Деяз. Петлите закукуригаха с пълен глас по улиците на Гуза, сякаш го виждаха за първи път.

Турауш Касил, облекчителят на Радж Атън, обикаляше улиците на града, докато най-после не откри една порутена барака зад тухларната. Бараката всъщност представляваше подпрени в древната каменна стена пръчки, покрити с кожи срещу дъжда и обедното слънце.

Пред колибата още тлееше огън. Вонеше на човешки нечистотии. Турауш се намръщи от погнуса и плесна два пъти с ръце.

— Балимар? — викна той. — Балимар Махадим?

От бараката се показва главата на млад мъж. Очите му бяха зачервени, сякаш беше плакал или не бе спал цялата нощ.

Сигурно беше търсил сестричката и братчето си, просячетата на пазара. Изтощен от безсъние, той надали бе в състояние да съобразява достатъчно бързо. Поне Турауш се надяваше да е така.

— Да? — попита момчето. — Ти ли ме викаш? — Забеляза скъпите одежди на Турауш и сведе почитателно глава. — О, велики каиф?

— Аз те повиках — отговори Турауш. — Намерихме снощи братчето и сестричето ти да просят храна на пазара.

— Знаете ли къде са сега? — запита с облекчение Балимар.

— Знам — отвърна Турауш. — Искаш ли да ги видиш?

Балимар се измъкна от бараката, подпирайки се на стената. Турауш забеляза белезникавия белег на бедрото му — кракът му явно бе заздравял. Имаше мускулесто тяло с дебел врат и силни бицепси, а погледът му бе неинтелигентен. Това беше мечтата на облекчителя — мускули, издръжливост, а може би и гъвкавост. Този млад мъж беше цяло съкровище.

— Къде са? — попита подозрително момчето.

— Продадоха се за храна — отвърна Турауш.

— Като роби ли? — В гласа на момчето прозвуча недоверие.

— Като Посветители — каза Турауш. — Сега служат на нашия господар Радж Атън.

Турауш произнесе последното изречение с многозначителен тон, подчертавайки благородството на тяхната служба, за каквато всеки би мечтал.

— Аз... — Гласът на Балимар секна, тъй като той не знаеше какво да каже. — Никога не съм го виждал.

— Той е велик владетел — обясни Турауш, — най-великият от всички досега. Казват, че само преди два дни в Картиш съсякъл огромна хала, Господарката на подземния свят. А в момента е тръгнал да спаси нашето кралство от злите крале на Роуфхейвън. Ти трябва да се гордееш с братчето и сестричето си. Те оказват голяма услуга на нашия господар.

Балимар се огледа объркано. Беше по-мургав от брат си и сестра си и можеше да мине за извънбрачно дете, чийто баща е някой чужденец. Очите му бяха по-тъмни от бадеми. Косата му бе подстригана късо, както се подстригваха младите мъже, които участваха в уличните борби по време на панаир, надявайки се с уменията си да заслужат място в армията на Радж.

— Майка ми ще се натъжи да чуе това, когато се прибере.

— Къде е майка ти? — попита Турауш.

— Отиде при леля ни в Джебзирил. Надяваше се вуйчо да ни вземе там. Но замина миналата пролет и още не се е върнала.

— Джебзирил е на по-малко от седмица път пеша оттук — каза след мигновен размисъл Турауш. Беше изпечен лъжец и често самият той се изненадваше от уменията си да преиначава истината. — Но пътят през хълмовете гъмжи от разбойници и крадци. Подозирам, че майка ти никога няма да се върне. Боя се, че е попаднала на тях. — Изрече го с тон на дълбока печал, убеден в нейната смърт, без нотка на съмнение в този факт. — Сега как ще се грижиш за братята и сестрите си?

Балимар сведе безнадежден поглед.

— Кракът ми оздравява. След месец-два отново ще мога да работя.

— Без прехрана — зашепна Турауш — те чака сигурна смърт. А когато умреш, малките ще те последват.

Балимар се заоглежда безпомощно. Очите му се насълзиха от скръб.

— Какво да направя?

Изад гърба му се показаха две току-що проходили деца. Огромните им очи гледаха умолително Турауш. На лицата им бе изписан глад.

— Тръгвай с мен — подкани го Турауш. — Отдай се на нашия господар и ще те нахраним до насита — и теб, и малките. В замъка ще можеш да се грижиш за тях. И ще имат всички удобства.

Балимар се огледа безпомощно.

— Какво да дам, за да мога да се грижа за децата? Слуха си?

— Тогавя няма да чуваш виковете им през нощта — подсети го деликатно Турауш. — Мисля, че е най-добре да дадеш издръжливост. Така ще можеш да се грижиш за тях.

— А кракът ми? Никога няма да оздравее.

Турауш само се усмихна снизходително, сякаш бе излишно да спори с него. „Глупчо такъв — сякаш казваше усмивката му, — намерил за какво да се тревожи.“ И след малко добави:

— Най-добрите лекари от цял Индопал са удостоили с присъствието си двореца в Гуза. В продължение на хиляда години лордовете на земите ни идват да дишат въздуха от високите му кули и да се къпят в целебните му извори. Ще покрием с билки и балсами раната ти. След една-две седмици мускулите ти ще заздравеят и болката ще престане.

Долната устна на Балимар потрепваше и момчето бе навело чело, като вол пред кланица, който не иска да пристъпи, подушил кръвта на побратимите си.

„Не е толкова глупав, колкото изглежда — помисли си Турауш. — Дари ли издръжливостта си, кракът му никога няма да оздравее и той го знае отлично.“

Облекчитеялят се пресегна и хвана ръката на Балимар.

— Ела. Нямаме време. Братчето и сестричето ти имат нужда от теб, а и закуската те очаква...

ОТДАВАНЕТО

Всеки от големите дарове — мускули, ум, издръжливост и гъвкавост — може да бъде прехвърлен единствено с цената на сериозна опасност за дарителя. Много често смъртта настъпва мигновено. Ако например един мъж отдаде твърде много мускули, сърцето му може да спре от безсилие, или човек, който отдава ум, просто може да забрави как се диша. Докато при издръжливост и гъвкавост смъртта може да настъпи и по-късно...

Из писмо на главния облекчител Бери Шан до Радж
Атън

Шемоаз полагаше усилия да изчака търпеливо, за да отдаде своя дар. Докато чакаше на опашката, установи, че в замъка са пристигнали облекчителите от цял Хиърдън заедно с помощниците си. Шестнайсетима от тях работеха близо до върха. Не бяха спирали вече почти два дни — полагаха върховни усилия да свършат огромната си работа, без да хапнат или да починат дори за миг.

Гласовете им бяха дрезгави от умора.

— Сигурна ли си, че се осмеляваш да го направиш? — попита я шепнешком Диърборн зад гърба ѝ. — Ако дариш гъвкавост, не рискуваш ли детето си?

— Рискът е малък — отвърна Шемоаз. — А и не е ли сигурно, че ще загинем, ако не се изправим срещу враговете си?

— Отстъпи мястото си на някой друг — помоли я Диърборн.

— Не мога — прошепна Шемоаз. — Йоме бе най-добрата ми приятелка, а за краткото време, през което познавам Габорн, му се възхищавам така, както не съм се възхищавала на друг мъж. Облекчителите не могат да прехвърлят дара ти, ако не изпитваш обич и преданост. Колко души от всички, които са тук, наистина познават Земния крал?

— Никога не съм го виждал — призна Диърборн, — но знам срещу какво воюва и съм готов да дам всичко, което мога.

— Значи даваш дар заради принципа, докато аз давам моя заради човека. Мислиш ли, че е едно и също?

— Би могло да бъде — отвърна Диърборн, — ако достатъчно уважаваш принципите си.

Над тях се чу вик. Шемоаз погледна нагоре, предварително сигурна какво ще види. Един от дарителите на мускули лежеше на моравата, а няколко лечители набързо го покриха с бял чаршаф и го изтеглиха настрана, за да не би смъртта му да разколебае останалите, дошли да дадат дарове.

Шемоаз използва момента, за да се промъкне към предната част на тълпата, изпреварвайки другите Посветители. Започваше да притъмнява и скоро щеше да се спусне пълен мрак. Габорн беше предупредил, че нападението ще започне около залез слънце.

Надяваше се да успее да даде своя дар навреме.

— Пуснете ме да мина. — Тя се промъкна напред и бутна с лакът някакъв пълен мъж.

В същия момент един облекчител с грубовато лице се спусна по хълма.

— Следващият?

Шемоаз не го познаваше. Ако беше Ерин Хайд, старият главен облекчител на крал Силвареста, или някой от помощниците му, щеше да си остане в тълпата. Ерин Хайд знаеше, че е бременна, и щеше да откаже да вземе дар от нея.

— Аз съм — подвикна Шемоаз.

И се измъкна от тълпата в момента, в който облекчителят застана отпред.

— Много си нетърпелива! — изръмжа той. — Какво желаеш да дариш?

— Гъвкавост — отвърна Шемоаз. — Предлагам гъвкавостта си.

Той я хвана за лакътя и каза:

— Благодаря. Малко са тези, които се отказват от гъвкавостта си. Бих те последвал, ако имах възможност.

— Ти си вършиш своята работа — отвърна Шемоаз, — а аз своята.

Той я поведе към една палатка край налягали на купчини по земята Посветители, сякаш ранени на бойното поле след някоя страховита битка. Чуваха се стенания, сякаш вятърът свистеше през скални цепнатини, а наоколо щурците подхващаха вечерното си цвъртене. Над полето се носеше миризма на печени сладкиши.

— Кажи ми — попита я облекчителят, — дали случайно познаваш Земния крал?

И откряна завесата на червената шатра.

— Познавам го и го обичам — отвърна Шемоаз.

Отлично знаеше какво иска да чуе от нея.

— Чудесно — изръмжа облекчителят. — Чудесно. Мисли за любовта си към него, докато отдаваш своя дар. Само за нея. Ще се справиш ли?

Тя пристъпи в шатрата. В центъра на тясното пространство мъждукаше като звездичка една-единствена свещ. На една възглавница лежеше свита на кълбо млада жена. Мускулите ѝ се бяха изпънали до скъсване и не можеше да помръдне. Бе свила пръстите си в юмруци и върху лицето ѝ се четеше болка. Клепачите ѝ бяха стиснати плътно. При всяко вдишване и издишване от гърлото ѝ излизаше свистене.

Облекчителят спря и остави Шемоаз да огледа за момент жената.

— Това е Бриел. Преди да отдаде гъвкавостта си на нашия крал, беше танцьорка в една странноприемница в замъка Гроувърман. Тя му служи като вектор. Дарявайки ѝ своята гъвкавост, ти я прехвърляш на твоя крал.

— Разбирам — промълви Шемоаз.

— Ето така ще изглеждаш след няколко минути, ако не се откажеш — предупреди я той. — Осмеляваш ли се да продължиш?

Шемоаз знаеше, че мускулите ѝ ще станат на буци, но не това бе най-лошото. Отдаването на гъвкавост нанасяше поражения на стомаха. През първите няколко седмици щеше да ѝ е трудно. Отсега нататък щеше да се храни само с бульони и постни супички.

— С радост ще го направя — отвърна Шемоаз.

— Чудесно — каза облекчителят. — Добро момиче.

Отиде до една купчина със силари, взе един и огледа на светлината на свещта руната на върха му. Приличаше на тънко желязо за жигосване. Изглежда, откри нещо нередно, защото взе някакъв инструмент и започна да оформя ръба на руната.

— Съжалявам, че те бавя — извини й се той. — Кървавият метал лесно се деформира и при пренасяне много често се поврежда.

— Разбирам — отвърна Шемоаз.

Тя не откъсваше очи от Бриел. Освен че дишаше едва-едва, тя не показваше почти никакви други признаци на живот. Шемоаз забеляза от окото й да се стича сълза.

„Сигурно е болезнено да си стегнат като в окови — помисли си тя. — Мъчително е да отдадеш дар на гъвкавост.“

Когато приключи, облекчителят я погледна и каза:

— Сега искам да гледаш свещта.

Шемоаз погледна към свещта, след което погледът й се върна към Бриел. Винаги, когато бе наблюдавала отдаване на дарове, Посветителят не отделяше очи от господаря, който получаваше дара.

— Не, не гледай нея — предупреди я облекчителят. — Не откъсвай поглед от свещта. Гледай светлината.

„Разбира се — досети се Шемоаз. — Гледаме към господаря, защото е красив с даровете си на обаяние и така ни е по-лесно да отдадем своя дар. Но ако виждаш пред себе си един клет вектор, това само може да те разстрои.“

Шемоаз загледа свещта. Облекчителят започна да припява с плътен глас. Тя не можа да разбере думите. Доколкото знаеше, това бяха само звуци. Действаха й успокоително и усиливаха все повече и повече желанието й да отдаде своя дар, като постепенно разгарящ се огън.

Пламъчето на свещта потрепваше и пращеше. Облекчителят обиколи помещението няколко пъти и накрая постави силара върху ръката на Шемоаз.

Докосването разтърси цялото й тяло. Много пъти бе чувала за „целувката на силара“. Затова си представяше, че първото докосване на метала ще е някак нежно и чувствено. Но изобщо не приличаше на целувка. Вместо това изпита усещане, че в кожата й се забива пиявица и засмуква цялата й жизненост.

Щом се допря до кожата й, започна да се нагорещява, а мускулите й започнаха да се съсухрят. Десният й бицепс се сгърчи толкова силно, че от болка тя спря да диша.

Отдаваше се, като полагаше усилия да мисли за Габорн, който се нуждаеше от помощта й. Пламъкът на свещта потрепваше като

змийски език и тя не отделяше поглед от него, без да обръща внимание на настойчивото припяване на облекчителя. До слуха ѝ достигна кукуригането на петлите отвън — изпращаха залязващото слънце.

Болката се простря надолу към лакътя и нагоре към рамото. Капки пот оросиха челото ѝ и потекоха по носа ѝ. Силарът сякаш се превърна в огнен пламък, който изгори ръката ѝ и замириса на опърлена коса и изгоряла плът.

От изненада тя погледна върха на силара. Много пъти беше присъствала при отдаване на дарове и почти всички дарители един след друг изкрещяваха от болка. Някои твърдяха, че болката от силара е неописуема, непоносима, но Шемоаз бе твърдо решена да издържи.

Тя притвори очи, съсредоточена върху своя крал и хората, които обичаше. Болката лумна с всичка сила, сякаш цялата ѝ ръка внезапно пламна. Тя заскърца със зъби.

„Мога да го понеса — повтаряше си. — Мога да го понеса.“

И в този момент болката се разрасна стократно. Сякаш всички мускулчета в цялото ѝ тяло се сгърчиха едновременно и тя се сви от болка, по-остра от всичко, което си бе представляла. Искаше ѝ се да изкрещи, да даде израз на непоносимата болка, но между устните ѝ се промъкна само някакво стенание.

И светът потъна в мрак.

ПО СТЬПКИТЕ НА БАЩАТА

Отговорност на всеки мъж е да ръководи делата си по такъв начин, че за потомците му да бъде както въпрос на чест, така и предизвикателство да продължат по неговите стъпки.

Сър Блейн Оукуърти, съветник на кралете на Мистария

Боренсон, Мирима и Сарка Каул препусаха на една-две мили от фронта на напредващата орда на халите, ширнал се от хоризонт до хоризонт.

Сарка Каул се взираше напред с разсеян поглед.

— Имам добри и лоши новини. Радж Атън и кралица Лоуикър сключиха съюз. Смятат да пуснат от север войски срещу Карис с надеждата халите да ги унищожат до крак, което ще им даде възможност да завладеят половин Роуфхейвън. Но и те не подозират каква подкрепа ще им донесе нощта.

— Ха! — засмя се Боренсон, откровено доволен, че има на разположение Дни за съветник. — Кажи ми, приятелю, какво ще направи този ваш „Съвет“, когато открие, че си разкрил техните тайни?

— Има едно-единствено наказание за такива като мен — смърт — отвърна Сарка Каул. — Първо ще подложат моята близначка на бавни и мъчителни изтезания. Когато мозъкът ти е побратимен с някого, не споделяте само общи спомени. Аз виждам, каквото вижда тя, чувствам, каквото тя чувства, чувам, каквото чува тя, и това продължава до последния миг. Когато тя умре, най-вероятно ще умра заедно с нея, тъй като не е възможно да продължиш да живееш, след като се скъса една толкова интимна връзка като тази, която споделяме ние двамата.

Боренсон не каза нищо, засрамен, че се бе изсмял.

— Съжалявам — промълви след известно време той.

— Вината не е в теб — успокои го Сарка Каул. — Сключих тази сделка преди много време. В този момент моята близначка заблуждава

Съвета, че сте ме хвърлили в океана и сега се нося върху вълните, стиснал парче дърво. Едничката ми надежда е, че ще доживея поне докато падне нощта, за да ви показвам пътя.

— А моята надежда — добави Мирима — е Съветът никога да не разбере какво се е случило и твоята близначка да успее да избяга.

Скоро срещнаха самотен ездач, който препускаше на юг. Външността му подсказваше, че е Рицар на справедливостта: беше със старовремска броня от Северна Мистария и черен шлем с рога, от който върху гърба му като коса се спускаше плетена мрежа, каквито носеха единствено кдунските воители от Стар Индопал. Държеше богато украсено копие от черно дърво.

Приблужи се върху сивия си кон, широко усмихнат. Боренсон го позна — сър Питс от Дворовете на прилива.

— Какво смяташ да правиш? — викна Боренсон и кимна към напредващите хали. — Да ги плашиш със странните си одежди?

— Стана истинска каша с една червена магесница тази сутрин — отвърна Питс, ухилен до уши. — Разкъса ми ризницата и наръфа шлема ми! Имах късмет да се измъкна, иначе щеше да ме налага за закуска.

Питс се приближи. Явно беше събрал доспехите си от загиналите воители и бе навлякъл каквото намери. Върху седлото му бяха метнати половин дузина сетивни пипала на хала. Клатушкаха се като умрели змиорки и от тях се разнасяше зловоние на мухлясал чесън. Ейвран бе казала, че тази миризма е предсмъртният крясък на хала. Боренсон забеляза засъхналата почерняла кръв на челото му. Раната беше сериозна и ако Питс оцелееше след предстоящата битка, щеше да му остане достоен за завиждане белег. Колко воители можеха да се похвалят, че са се измъкнали от зъбите на хала?

Боренсон се засмя на висок глас.

— Някой ден ще ми разкажеш цялата история и ще те черпя бира за оказаната чест. А сега кажи как върви битката?

Питс кимна на север.

— Земният крал ни предупреди да защитаваме Карис и така ще направим. Но Върховният маршал Хондлър не изчака нападението на халите, а изпрати копиеносци срещу челото на колоната. Сега там е истинска касапница.

— Колко е до челото? — попита Боренсон.

— Трийсет-четирийсет мили — отвърна Питс.

Новината смрази Боренсон. Четирийсет мили до челото? Фронтвата линия се простираше на юг, докъдето стигаше поглед.

— А колко е до тила им? — запита Мирима.

— Трудно е да се прецени — отговори Питс. — Някои смятат, че е на стотина мили, други го изчисляват на сто и двајсет. — Докато Боренсон се опитваше да отгатне колко огромна би могла да е ордата, Питс добави мрачно: — Може да са дори милион. Нямаме дори толкова копия, не стигат и за една двајсета от тях. Земния крал ги използва всичките миналата седмица. Затова се съсредоточаваме върху водачите. Магесниците-разрушителки са защитени отлично в предните редици. Истинска касапница беше — каза той с разтреперан глас. — Вече загубихме много воители. Сър Ленгли от Оруин е един от тях.

— В името на Стихиите! — изруга Боренсон.

— И как ще се сражаваме без копия? — попита Мирима.

— Ще ги посрещнем на земята, пред вратите на Карис — отвърна Питс. — Ще използваме бойни чукове и къси копия, а ако се наложи, и ноктите си. Но ще се бием. — Думите му демонстрираха глуповатост, но същевременно и храброст. — Хондлър знае повече номера и от панаирджийска мечка — добави той. — Вървете в Карис и ще се убедите сами!

— Ще е необходимо повече от номерата на панаирджийска мечка, за да се защити Карис — обади се Сарка Каул. Боренсон погледна назад. Сарка Каул изглеждаше застрашително върху червения си кон, скрил лице под черната качулка. Гласът му бе почти безпльтен. — Но има и повод за радост. Младият крал Оруин най-после е събрал смелост и в този момент препуска към вратите на града с три хиляди воители зад гърба си.

Питс се вторачи в омотаната в черна мантия фигура и попита Боренсон:

— Кой е приятелят ти?

— Сарка Каул — представи го Боренсон. — Запознайте се: това е сър Питс.

— Инкарец? — възкликна Питс и сграбчи копието си. — Каква работа има инкарец тук?

— Отивам да се сражавам в Карис, приятелю — отвърна Сарка Каул.

Питс избухна в зловещ смях.

— В такъв случай, надявам се да се срещнем там!

— Ела, преди да е паднал мрак — отвърна Сарка Каул.

Боренсон и Мирима пришпориха конете си. Земята пред тях потъваше в мрак. Към небето се извиваха колони от пушек и се сливаха в огромна завеса, която се спускаше над равнината. Земята се тресеше под стъпките на напредващите хали, сякаш всеки миг щеше да се продъни под краката им.

Преди да стигнат челото на ордата на халите, Боренсон, Мирима и Сарка Каул минаха край Скалата на Мангън. Рицари пришпорваха уморените си коне, препускайки пред настъпващите хали, и подпалваха всяко стръкче трева, всеки шубрак или папрат, всяко дръвче.

Пламъците се издигаха нагоре и покриваха небето с тъмна пелена. Бе започнало наистина да се смрачава, тъй като слънцето се бе спуснало ниско на запад, а и гъстите гори в планината Хест бяха пропити с влага и от многото сажди издигащите се над тях пушеци бяха мастиленочерни.

Нямаше и следа от конница. Групата препусна край огнената долина към планините. Спряха за малко на южния склон в хладната сянка на едно самодивско дърво и за първи път от часове зърнаха слънчевия диск. Дори през пелената на пушеците слънцето блестеше като разпален въглен в знойното небе. Отразената от пушеците светлина обагряше света в пепеливи оттенъци.

Препуснаха през планината, прекосиха няколко малки градчета, стъпиха върху опустошените от проклятията на халите земи и най-после зърнаха Карис да блещука на брега на езерото Донестгрий.

Зелените допреди седмица поляни бяха посърнали. Лозята и горите бяха изпепелени. Не бе оцелял нито един стрък трева. Дори враните и лешоядите бяха отлетели. Единствено гниеците туловища на халите, грамади със зейнали в зловеща усмивка озъбени уста, свидетелстваха безмълвно за случилото се.

Докато препускаше по прокълнатата земя, Боренсон изпита странно усещане. Сякаш не пристигаше от Фенрейвън в Карис, а препускаше от миналото към бъдещето. Зад гърба му се простираха

зелените поля на света, който познаваше. Пред него се бе проснала опустошена забрава.

Сарка Каул помириса въздуха. Боренсон усещаше стелещата се над земята миризма на проклятията на халите. „Ослепейте!“, „Превърнете се в прах!“, „Да изгниете, о, деца на човеци!“, сякаш нашепваше земята.

— Свидетелите на битката се опитаха да я обрисуват — прошепна Сарка Каул, втрещен в мъртвите полета, — но не намериха думи. И аз не мога да си го представя. Не ми достига въображение за такова разрушение.

Боренсон плю върху съсухрената трева и изръмжа:

— От седмица нито капка дъжд. Всичко ще се превърне в зловонен ад.

Докато приближаваха Карис, слънцето се спусна зад ръба на света, скрит зад талазите на пушеците. Въздухът бе зловецко неподвижен и издигащата се над опустошената земя воня се стелеше като отровна мъгла. Хълмовете на запад сивееха от пепелта, а на изток се простираше езерото Донестрий, гладко и потънало в сумрак. Нито вълничка не набраздяваше повърхността му. Отлетели бяха и чайките, които допреди седмица прелитаха над бреговете му.

Карис бе целият в руини. Мазилката бе изпопадала от полусрутните стени на замъка и само тук-там върху сивия камък се белееха оцелели петна. Нямаше ги нито гугутките, нито гълъбите, които кръжаха над града като снежинки.

„Много по-приятна гледка е зърнал баща ми — помисли си Боренсон. — И защо точно Карис? Тук няма нищо, което си заслужава да бъде завоювано, нито да бъде защитавано. И въпреки това продължаваме да се сражаваме като два рака, които са се заклецили в безсмислена схватка. А може би има нещо ценно за халите?“

Но какво би могло да бъде, не можеше да се досети. Земята бе напълно опустошена.

Сега войските отново се бяха струпали тук. Стотици хиляди хали напредваха от юг, а по напуканите стени на замъка крачеха мъже и жени в блещукащи на дневната светлина като черупки на бръмбари ризници.

Боренсон усети тежък дъх и забеляза вдясно от себе си прокопаните от халите ровове с езерна вода. Халите бяха хвърлили в тях огромни жълти камъни.

Навремето никой не бе успял да проумее защо го правят. Докато Ейвран не им обясни, че халите могат да пият само богатата на сяра вода, което изясни нещата: чудовищата си осигуряваха питейна вода.

Но сега тези ровове бяха пълни с белезникави буци лугав сапун, кафяви човешки изпражнения и мазна пяна от всевъзможни нечистотии, която покриваше цялата повърхност. Воините на Хондлър така бяха отровили водата, че дори при лекия полъх откъм зловонната каша Боренсон го засмъдяха очите.

— Дори да успеят да завоюват Карис — сякаш отгатна мислите му Мирима, — не вярвам да им е особено уютно тук.

Слънцето се скри зад върховете и над посивелите равнини се спусна мрак. Боренсон дочу над града да се извисява вик и погледна зад себе си.

По планинските върхове на двайсетина мили на юг беше огнената ивица, над която като стволоче на исполински дървета се издигаха колони от черни пушеци. Високо в небето над тях пушекът се разстиляше като гъба или по-скоро като разперена корона на дъб.

Не надвисналият мрак обаче бе причина за тревожните викове. В далечината зад огнената ивица по планинските склонове в ширнала се като черен порой редица се спускаха халите. Далечното им съскащо дишане и тътенът от крачките им напомняше прииждането на потоп, понесъл в утробата си дървета и канари.

Град Карис бе кацнал на остров в езерото Донестрий. Беше над две мили дълъг от север на юг и малко над миля в най-широката си част. До него можеше да се стигне само с лодка или по тесния път по дългия насип.

Преди седмица кулите и портите върху този насип бяха успели да опазят града. Но халите бяха съборили кулите и бяха строшили вратите и на маршала, въпреки добрите намерения, така и не му остана време да ги възстанови.

Наместо тях в началото на насипа хората бяха струпали сламени покриви, строшени каруци и столове, дори сламени чучела. Тези купчини щяха да пламнат като огнена преграда пред настъпващите хали, но и огнената стена едва ли щеше да ги забави повече от час-два.

Сред купчините боклуци лежаха няколко огромни глави на хали с широко зейнали уста. Боренсон позна една от тях — на злата магесница, която предвождаше първото нападение срещу града, — както и на още няколко чудовища. Устата им бяха натъпкани със сетивни пипала, изрязани от други мъртви хали, от които над полето се стелеше миризма на изгнил чесън.

Полето пред насипа беше покрито със слама: сигурен знак, че хората на Хондлър бяха замаскирали с нея калтропи — метални шипове за пробиване на конски копита.

„Но може ли калтроп да спре хала?“, запита се Боренсон. Вгледа се още по-внимателно и видя през сламата да стърчат извити метални остриета, поне пет пъти по-големи от нормален калтроп.

„Къде са намерили толкова много метал?“, учуди се той и в същия момент си спомни за десетките хиляди брадви и пръти, останали преди седмица след халите.

Продължиха към града. Няколко лъча на залязващото слънце успяха да се промъкнат през пушеците. Хората върху градските стени оглеждаха новодошлите. Мъже с ярки шлемове; стиснали решително челюсти старици с побелели коси; пребледнели от страх момчета. Изтощените им лица напомняха нападали върху поле от сажди листа.

Вратите на замъка, както и някои от кулите, бяха съборени, но камъните бяха струпани като барикади по насипа. Тяхното предназначение не беше да спрат, а само да забавят халите и да дадат по този начин възможност на стрелците да се прицелят по-добре.

По стените бяха поставени дървени платформи, а в езерото плаваха салове, върху които, както и по кулите, бяха поставени метателни машини, невиждани досега в Роуфхейвън. До всяка от тях имаше по двама стрелци от Хиърдън с лъкове от гъвкава стомана. Тези зад тях бяха въоръжени с рогови лъкове от Индопал. По стените на замъка също бяха разположени стрелци.

— Хондлър трябва да е събрал стрелците от всички замъци в радиус сто мили! — възкликна Мирима.

— Двеста — поправи я Сарка Каул. — Макар да не е от голяма полза.

Сърцето на Боренсон се бе свило от лоши предчувствия.

„Защо Габорн накара хората да се съберат тук?“, запита се той. Само чудо бе спасило града при първото нападение. Единствено

Земния крал, който успя да призове един световен червей в негова защита, бе успял да отблъсне обсадата. Купчината пръст все още се издигаше като кратер около дупката на червея на няколкостотин разкрача на север.

„Може би — каза си Боренсон — Габорн отново се надява на чудо.“

Стигнаха до градската „врата“ — разстоянието между две купчини струпани боклуци, на едната от които се бе покачил маршал Хондлър и се взираше на юг. В краката му лежаха вонящи сетивни пипала, а гнусни парчета плът на хали висяха като талисмани по стените на замъка.

— Здравейте, сър Боренсон, Мирима и... кой е вашият приятел? — поздрави ги унило Хондлър. — Някакви новини от юг?

Гласът му бе странно висок, а движенията му необичайно забързани. Боренсон разбра, че е взел няколко дара на метаболизъм, което означаваше, че може да укроти речта си само с големи усилия.

— Халите настъпват — отвърна Боренсон. — Но това и сам можеш да видиш.

— Няма ли следа от Земния крал? — запита с дрезгав глас Хондлър, сякаш за да потисне страха си.

— Никаква — каза Боренсон. — Както и никаква друга утеха.

— Даровете ти са непокътнати — обърна се Хондлър към Боренсон. — Вчера накарах твоя облекчител да ти прехвърли още, разчитайки, че ще се върнеш.

— Получих ги — потвърди Боренсон, — но малко късно. Да не искаш да кажеш, че моите Посветители са все още тук, в Карис?

Новината го потресе. Милиони хали напредваха към града и неговите Посветители щяха да са абсолютно безпомощни срещу тях.

— Да — отвърна Хондлър. — Надявахме се да ги измъкнем, но се наложи да прекараме с лодките болните, жените и децата. Не останаха свободни лодки за Посветители. Ще защитаваме Карис, каквото е задължението на Владетелите на руни, така че халите ще успеят да достигнат до нашите Посветители само през труповете ни.

— Това място е смъртоносен капан, да знаеш — заяви Боренсон.

— Назови ми по-добре защитен замък в цяла Мистария — възрази Хондлър. И имаше право.

— Имате ли копия? Бихме могли да направим едно последно сражение на бойното поле.

— Бих бил доволен да отговоря, че имаме поне няколко. Но не остана нито едно. Разчитаме само на стрели, бойни чукове и всякакви други оръжия, с които разполагаме.

— Срегнах сър Питс да препуска на юг — добави Боренсон. — Каза ми, че знаеш повече номера и от панаирджийска мечка. Надявам се, че имаш в запас още неща освен огнената стена и метателните машини.

— Имаме десет хиляди стрели за катапултите — отвърна Хондлър. — Можем да стреляме по халите иззад огнената стена. Разчитаме и на стрелците с лъкове. Те ще ги засипят със стрели от стените на замъка, докато са заети с вратата. Разполагаме с три милиона стрели и петстотин отлични подсилени стрелци, които улучват всяка мишена.

— Три милиона стрели може и да не стигнат — отвърна Боренсон. — Роговите лъкове може и да пронизат кожа на хала, но никога не съм чувал да го направиш с дълъг лък.

— Налага се да опитаме — отсече Хондлър. — Наредих на стрелците да се въздържат от стрелба, докато врагът не приближи на десетина разкрача.

Боренсон прехапа устни. Не беше убеден, че това ще свърши работа.

— Облекчителите работеха без почивка ден и нощ — продължи Хондлър. — Използваха всички силари, които успяхме да намерим. Разполагам с три дузини защитници, всеки от тях с по двайсет дара на метаболизъм. Заедно един до друг ще успеят да удържат вратата дълго време. Но и при това положение ни трябва още един защитник. Какво ще кажеш? — Хондлър се ухили неприятно. — Да ти се умира млад?

Боренсон погледна крадешком към Мирима. Ако му бяха задали този въпрос преди седмица, изобщо нямаше да се колебае. Но сега не отговаряше единствено за себе си. Приемането на толкова дарове означаваше, че дори и да оцелее след битката, никога няма да бъде истински съпруг на Мирима. Щеше да умре като самотник.

Мирима сякаш прочете мислите му и погледна към спускащата се по планинския склон орда. Мракът се бе съгъстил и Боренсон виждаше само бушуващата огнена ивица. Пламъците внезапно

подпалиха един бор, който лумна като огромна факла, и на светлината му зърнаха страховитите създания, чиито матови гърбове отразяваха огненочервените пламъци. Със скоростта, с която препускаха, щяха да са тук най-много след час.

— Ще ви трябва повече от един защитник, за да се спасите — обади се най-после Сарка Каул.

— Надяваме се на подкрепления, сър — обърна се към него Хондлър. — Дъщерята на Лоуикър предвожда отлична войска и според последните известия е на малко повече от десет мили оттук.

— А Радж Атън е скрил армията си в хълмовете на изток — прекъсна го Сарка Каул. — Но нито един от двамата не ви мисли доброто. Идат като гарвани, надявайки се да съберат плячката, след като паднете. Ще се намесят едва след смъртта ви.

— А откъде знаете всичко това? — попита намръщено Хондлър.

Сарка Каул отметна качулката си, разкривайки по-бялото си от кост лице.

— Посветен съм в техните тайни споразумения — отвърна той. — Дайте ми вашите двайсет дара на метаболизъм, за да мога да се сражавам, и се надявам да ви покажа как да спечелите тази битка.

Хондлър изгледа инкареца с недоверие, след което погледна Боренсон.

Той кимна утвърдително.

— Отлично — съгласи се Хондлър. — Добре би било да прибегнем до услугите на човек, който знае да воюва на тъмно.

Вечерното слънце се спусна зад Зъберите на света и метна върху града черната плащаница на нощта.

МОСТ ПРЕЗ ВРЕМЕТО

Знаци и чудеса съпътстват само помазаните от Стихиите.

Из „Буквар по чародейство“

Беше утро. Ерин Конал яздеше в свитата на крал Андърс през калните полета на Белдинук на юг, към полесражението. Следваха ги почти шест хиляди рицари върху бързи подсилени коне.

Бяха вдигнали върховете на черните си копия нагоре и те проблясваха във въздуха като мрачна гора. Земята тътнеше под копитата на конете, които цвилеха и пръхтяха, а рицарите пееха с пълен глас мрачни песни.

Странната буря бе отминала и утринната зора беше ярка и чиста. Ерин се чувстваше като измамена от времето. Вчера бурята цял ден вървя по петите им и макар ясното време да бе добро за езда, земята бе покрита с кал, сякаш дъждът продължаваше да се сипе и утринното слънце не променяше нищо. По-добре бурята да бе продължила. В Карис ги очакваха халите, стотици хиляди хали, а те се страхуваха от светкавици — те ослепяваха чудовищата така, сякаш бяха погледнали слънцето.

Но небесата над Белдинук бяха чисти.

Войските на Андърс напредваха на юг през Полята на луната, където древните бяха издялали огромна базалтова овална канара във формата на луна и я бяха поставили на върха на един вулканичен конус. Върху нея бяха издълбали планински вериги и кратери, чиито очертания отдавна се бяха поизтрили. Равнината беше сравнително гладка и еднообразна, само тук-там покрита с трева. Падналите преди векове вулканични дъждове бяха унищожили всякакъв растителен живот. Пръснати на стотици мили един от друг, полузарити под ситните камъни, лежаха странни, издълбани във формата на звезди с лъчи камъни, свързани помежду си с пътеки, които образуваха небесната карта.

— Карта за къде? — запита един от конниците в кралската свита.

— До Първата звезда и от нея към подземния свят — отвърна със самодоволна усмивка Андърс. — Древните са копнеели след смъртта си да се завърнат там и затова се упражнявали да бродят между звездите, за да научат пътя.

Ерин изостана от кралската свита.

Лешничарката дръпна юздите на коня си и се изравни с нея. Беше ниска и възпълна, облечена в мръсносиви парцали. В лявата ѝ шепа беше заспала една катеричка и тя я галеше нежно, докато яздеше.

— Искаш ли нещо? — попита я Ерин.

— Мислех си за теб — отвърна жената. — За теб и за крал Андърс. Ти не скри от него, че му нямаш доверие. — Ерин не отрече това. — Но аз си мисля следното. Една катерица винаги може да различи само по миризмата здрав от развален жълъд. Знаеш ли това?

Ерин поклати отрицателно глава.

— Може — повтори Лешничарката с грейнали очи. — Катериците надушват червей или гнило. И отварят само здравите жълъди и лешници.

— Какво общо има това с крал Андърс?

— Не разбираш ли? — попита я Лешничарката. — Катеричките щяха да познаят, ако в него има нещо гнило. Но нали виждаш колко го обичат? Подскачат по седлото му, вмъкват се в джобовете му. Никога не се държат така със зли хора.

Ерин се загледа пред себе си. И в момента една катеричка се бе покатерила на рамото на Андърс.

Ерин погледна Лешничарката в очите. Тя гледаше краля с нескрито възхищение. Но Ерин видя още нещо. Погледът ѝ бе замъглен. Сякаш не забелязваше Ерин, а се взираше в нещо отвъд нея.

— Да — кимна Ерин. — Разбирам какво имаш предвид.

Лешничарката се усмихна.

— Добре! Много добре. Повечето не проумяват. Просто не могат да проумеят.

Ерин се усмихна насила. Селинор подозираше, че баща му е луд; а крал Андърс ѝ каза, че тя се е побъркала. В момента бе сигурна в едно: Лешничарката бе по-луда от всички тях.

Докато денят се влачеше, прекосиха ширналата се пустош южно от Голямата цепнатина и стъпиха върху плодородните земи на

Белдинук, където тревата растеше висока и свежа дори през есента. Навсякъде сред долините и ниските хълмове се гушеха замъци и градове. Белдинук беше второто по големина кралство в Роуфхейвън, с почти дванайсетмилионно население.

Ерин стискаше юздите на коня си. Все пак беше Конесестра от Флийдс и от незапомнени времена белдинукците бяха нейни врагове. Всеки път, щом доближаваха някой замък, очакваше от вратите му да изскочи конница и да я нападне.

Но крал Андърс яздеше, необезпокояван от нищо. Очевидно го очакваха и на няколко пъти през вратите на замъците към тях се спускаха херцози и барони, но не ги нападаха, а заставаха в редиците им.

Призивът на Габорн за подкрепления бе обиколил всички кралства и го бяха чули дори тук, в Белдинук. Щом застанеше в редиците на крал Андърс, всеки от лордовете се ухилваше и изръмжаваше нещо от сорта на:

— Е, ваше величество, какво си намислил? Отиваме да спасяваме Карис или да гледаме как халите излапват враговете ни?

И при всеки подобен въпрос кралят смръщваше чело и с търпението на баща към провинило се дете ги смъмряше:

— Как ти хрумна да се радваш на чуждата неволя? Отиваме да спасим Карис и по този начин да спасим себе си.

След което вдигаше лявата си ръка и Избираше лорда да го подкрепя в битката, а Ерин за пореден път си задаваше въпроса дали Андърс действително е Земен крал, или го е обладал локъс.

Напредваха към Мистария по-бавно, отколкото ѝ се искаше. По плодородните брегове на река Роуван имаше множество селца и градове. Ерин никога не бе виждала толкова богати ферми, а пътищата бяха задръстени от народ. С настъпването на зимата селяните откарваха свинете, говедата и овцете на заколение в града. В тези краища честваха Стейтърфест на петнайсетия ден от Месеца на Листата, което беше след десет дни, когато щяха да отпразнуват клането, като изядат огромни количества суджуци и салами, агнешки ребърца и сладкиши, а така също и препържени в масло репи и корени от женско биле, плодови пити, пудинги и торти, и всичко това полято с тъмна белдинукска бира, която бе толкова ароматна, че миризмата ѝ се усещаше в потта под мишниците цяла седмица след празника.

Цяла сутрин Ерин яздеше близо до крал Андърс и сина му. Андърс почти не разговаряше. Мислите му препускаха по пътя пред тях и той често се взираше, свъсил чело, на юг, и мърмореше едва чуто:

— Трябва да побързаме.

Селинор правеше опити да го развесели и често повеждаше войските с песен с надеждата да повдигне духа им.

Когато стигнаха ширналите се брегове на река Лангорн, пътят изви далеч встрани от целта им. Ако тръгнаха по него, щяха да изгубят часове и някои от воините на крал Андърс започнаха да проклинат и да говорят, че би било по-добре да преплуват реката. Но това би принудило рицарите да свалят както своите брони, така и броните на конете си.

Крал Андърс прекрати споровете, като извика:

— Виж Стихията на Земята!

И вдигна меча си като жезъл към небето и запя с пълен глас. Надигна се мощен вятър, сякаш запратена от слънцето вихрушка от смъртно ранени орли. Вятърът отвяваше думите му надалеч.

След това той посочи с меча към близкия хълм и вятърът се втурна натам и го обгърна целия в прахоляк. Камънаци и пръст се издигнаха на стотици стъпки във въздуха и покриха небето като с пелена от сажди. Сякаш огромна ръка сграбчи хълма и го задърпа, като че ли се опитваше да го отскубне от мястото му. От земята проблесна светкавица и разцепи небесата, а равнината затътна под набезите на вятъра. Конете зацвилиха и препуснаха ужасени във всички посоки. Ерин едва удържаше своя.

Накрая канарите и пръстта заваляха над Лангорн и образуваха широк път — набързо струпан бент.

— Напред към Карис! — провикна се крал Андърс. — Нямаме време за пилеене!

И пришпори коня си към реката и препусна в галоп по бента. Войските му го последваха. Пръстта бе рохкава и копитата на коня на Ерин затъваха в калта и между камъните. Бентът се издигаше само няколко стъпки над водата. Нямаше да издържи дълго. Есенните води бяха бавни и уморени, но много скоро щяха да се вдигнат и да пометат струпаната пръст надолу по течението.

Все пак войските на крал Андърс успяха да се измъкнат на твърдия бряг и воините закрепяха като обезумели:

— Да живее Земния крал! Да живее Андърс!

През останалата част от деня Ерин яздеше като насън. Не можеше да прецени дали от шока на преживяното, или от недоспиване.

Когато войските спряха за кратка закуска, Селинор се приближи до нея и я попита:

— Сега какво ще кажеш? — Очите му светеха с фанатичен блясък. — Какво мислиш за баща ми?

— Не се съмнявам, че притежава огромна сила — призна тя. — Но какъв е източникът ѝ? Дали му е дарена от Земята, или от някой друг?

— Какво искаш да кажеш? — възкликна Селинор. — Разбира се, че е от Земята.

— Не видях да е Земята, а по-скоро бушуващият вятър — настоя тя.

— Никога няма да повярваш — отвърна Селинор. — Нали? Нищо, че виждаш със собствените си очи и чуваш със собствените си уши, пак няма да повярваш.

Бърбореше като момченце, убедено, че баща му е най-великият мъж на света.

— Знам, че го обичаш — каза Ерин.

Селинор се отдалечи разгневен.

Когато потеглиха, Ерин се опита да заспи: надяваше се отново да срещне бухала в съня си. Но пътят беше хлъзгав и коварен и тя не можа да се отпусне. Сънят също я бе изоставил, както бурята и светкавиците.

Не след дълго оставиха Белдинук зад гърба си и с настъпването на вечерта навлязоха в Мистария. Докато прекосяваха хълмове и долини, над главите им грееха ярките звезди. В дъбовите шубраци стържеха скакалци под мелодичния съпровод на щурците.

Всичко ѝ се струваше нереално. Имаше чувството, че се прибира вкъщи след освежителен лов, а не е тръгнала към свършека на света.

Единствено празните къщи и селища край пътя подсказваха, че нещо не е, както трябва.

Когато излязоха на пътя за Туинхейвън, тя се запита дали зелените пламъци все още лижат земята и дали ако препусне към тях,

няма да попадне в подземния свят? Погледна към Селинор и забеляза, че съпругът ѝ я наблюдава, сякаш се бои, че ще се втурне нататък.

Продължи по пътя. Скоро видяха далечните огньовете по планините отвъд Карис. Към небето се издигаха високи огнени стълбове. Когато войските на крал Андърс препуснаха през опустошените земи, зловонията изместиха аромата на летни поля.

Напред препуснаха разузнавачи и когато се върнаха, докладваха:

— Халите вече напредват през полята на изток от Карис, а кралица Лоуикър от Белдинук е строила войските си на три мили от предните им линии, точно зад Стената на Барън.

Крал Андърс заповяда да надуют тропетите и воините му заликуваха. Цял ден бяха държали копията си, вдигнати към небето, сякаш черна гора от полирани пръти. Селинор подхвана бойна песен и копиеносците се строиха в три колони. И свалиха копията надолу в готовност за атака.

Скоро до слуха на Ерин достигна тътенът на препускащите през полята хали, извисил се над глухия тропот на конски копита и подрънкването на ризниците. Съскането им напомняше далечен прибой, а от стъпките им земята се тресеше.

Тя изкачи един хълм и видя на юг Карис — десетки хиляди факли блещукаха върху сивите стени на замъка. Пламъчетата им се отразяваха в спокойните води на Донестгрий, а над тях пушекът се стелеше като мъгла.

Пред замъка Карис бушуваше и ревеше черното море на халите.

В ЦИТАДЕЛАТА НА ПОСВЕТИТЕЛИТЕ

Който е на страната на врага ми, е мой враг.

Радж Агън, докато посичал Посветителите на Радж Бареб, лорд на Стар Индопал

Докато препускаше надолу и все по-надолу през назъбените тунели на подземния свят, все едно сред костите на безкраен червей, Габорн забеляза пред себе си странна светлина.

В първия момент помисли, че в тунела пред него има Лъчезарен, но не усети могъщата сила, която го бе пронизала предишния път.

Когато изскочи иззад завоя, видя Йоме — тичаше към дълбините на подземния свят. Движеше се много по-бавно от него, тъй като сега той имаше голям брой дарове.

Габорн едва не се препъна от изумление.

Изпревари я и видя изкривеното ѝ от изненада лице.

— Как стигна толкова бързо? — попита я бавно той, за да го разбере.

— Намерих пряк път — отвърна тя.

— Тичай след мен! — подкани я Габорн.

Йоме го погледна в очите и вероятно зърна тревогата в тях.

— Време е, нали? Битката в Карис започва.

Думите ѝ се точеха бавно, всяка гласна се издължаваше сякаш до безкрай. Това беше от даровете му на метаболизъм.

Габорн кимна. Идваше краят на трите дни, които бе обявил. Всеки момент в Карис щеше да пламне сражение, каквото не бе пламвало, откакто Ерден Геборен бе предвождал деветимата крале срещу ордите на халите във Визенгоуър.

Габорн усещаше своята армия от Избрани воители на десетки мили над себе си. Земните му сетива му позволиха да установи точното им местоположение. Отначало бяха яздили около двеста мили на юг, а оттам пещерите продължаваха на югозапад към Индопал. След

време пътят отново зави на североизток, така че в момента двамата се намираха точно под Карис.

Предположи, че това е жизненоважно. Халите се опитваха да си осигурят земята над себе си — или може би над Великите печати. Но защо?

Можеше само да се досеща за отговора.

— Тичай след мен — повтори бавно Габорн.

— Накъде? — попита го Йоме.

И той се запита дълбоко в себе си как би трябвало да постъпи. Беше пристигнал, за да съсече Истинската властелинка, но земните му сетива го възпираха да го стори. Все още не можеше да се справи с чудовището — засега. Дори в този момент, когато му се струваше, че от всяка негова пора струи енергия, не бе равностоен на нея. Освен това Земята не би му разрешила да потърси и разруши Великите печати. Земята му възлагаше една-единствена задача.

— Трябва да намерим Ейвран! Тичай, колкото сили имаш.

Лицето на Йоме просветна и тя кимна.

Габорн хукна.

„Изминаха три дни“ — помисли отчаяно той. Макар заради даровете на метаболизъм да му се струваше, че тича из безкрайната нощ вече цели трийсет.

Всеки миг смъртта щеше да се спусне над сънародниците му. Представи си халите да се катерят по стените на замъка и да мятат злокобните си проклетия.

Следваше завоите на тунелите. Беше съвсем близо до дъното на Безкрайния развъдник. Земята се нагорещи като стените на камина, а тежките стъпки на халите бяха излъскали пода като мрамор. Почти нищо не растеше из тези тунели, освен трева-червей тук-там по стените. По пода пълзяха няколко раци-слепци. Вече не се намираше в пущинака.

На всеки няколко разкрача подминаваше страничен тунел или кухня. Насреща му се изпречиха няколко невъоръжени хали-работнички. Забави се само колкото да прониже всяка от тях в сладкия триъгълник и продължи нататък, оставяйки следите на смъртта зад гърба си. Заради късогледството си халите дори не усетиха приближаването му, докато не връхлетя отгоре им.

Тичаше, следвайки мириса на Ейвран. Чувстваше, че е наблизно. Една миля, половин миля, четвърт миля... и се изправи пред вратата.

Една вдлъбнатина отвеждаше към коридор с издълбани от двете му страни помещения за охраната. Щом Габорн zakрачи навътре, от тях изскочиха две хали, готови за бой.

Първата размаха над главата си меч и изсъска уплашено. Габорн усети струя от думи да изпълва въздуха, по всяка вероятност викове от изненада или за предупреждение. Халата вирна глава, зина и в устата ѝ проблеснаха кристални зъби, дълги като ками.

Той скочи в пастта ѝ, стъпи върху тъмния ѝ език и заби копието си в меката част на небцето, пронизвайки мозъка ѝ. Върхът му се блъсна в черепа на чудовището.

Габорн завъртя копието, разрязвайки мозъка на халата.

От раната рукна тъмночервена кръв и парчета сив мозък.

Габорн изскочи от устата ѝ още докато огромната оръженоска се свличаше на земята. Втората хала заотстъпва, изправена в цял ръст на задните си крака. Беше магесница с кристален жезъл в ръка. От ануса ѝ изсвистя порой от думи — опитваше се да запокити проклятието си срещу него. Не можеше да му направи нищо.

Габорн подскочи на височината на гърдите ѝ и заби копието в твърдата черупка точно там, където се намираще „бъбрека“ ѝ, както твърдяха рицарите на Роуфхейвън. Разнесе се смрад на чесън — предсмъртният вопъл на халата.

Габорн се спусна в прохода.

Там беше Ейвран, извърнала към него подплашеното си лице, осветено от опала на сребърния ѝ пръстен. Около нея клечаха изтощени от глад полуголи хора. Вонята беше умопомрачителна — на немити тела, урина и испражнения, както и на гниещи рибени кости и непогребани трупове.

— Ейвран — викна Габорн, преди тя да успее да осъзнае присъствието му. И ѝ подхвърли тоягата ѝ от отровно дърво.

С десетте си дара на метаболизъм Ейвран все пак успя да реагира, преди другите да успеят да осъзнаят присъствието му: посегна към тоягата с бавно движение, сякаш се намираще под водата.

— Битката в Карис всеки миг ще започне! — извика Габорн. — Но аз не съм готов да се изправа срещу Истинската властелинка. Как да я сломя?

Ейвран все още продължаваше да протяга ръка към тоягата и да се взира в него. Гласът ѝ прозвуча неестествено плътен и проточен:

— Какво?

Габорн си наложи да говори по-бавно и повтори въпроса си.

На лицето на Ейвран се изписа тревога и тя прескочи налягалите затворници. Движенията ѝ му се сториха ужасяващо мудни. Тя направи две крачки, спря и викна:

— Чакай!

Извади пръстена от пръста си и го хвърли на затворниците. Трябваше да им остави някаква утеха.

Докато тя сваляше пръстена, върху стените на Карис загинаха двама от Избраните на Габорн — един храбър рицар и едно момиче. Смъртта им сякаш отвори рана в сърцето му и той се почувства като почва, от която са изтръгнали най-нежните цветя. Заболя го неопишимо.

Ейвран се втурна покрай него и викна:

— Насам!

Тичаше, колкото сили има, напрегнала всеки мускул докрай, което личеше по напрегнатото ѝ лице. От зеленото блещукане на опала на Габорн силуетът ѝ затанцува по пода на тунела.

Габорн закрачи след нея, недоволен от ленивите ѝ движения, макар че тя имаше десет дара на метаболизъм.

„Сто дара? — усъмни се той. — Вероятно облекчителите са ми прехвърлили повече. Те ще ме убият.“

Следваше Ейвран по петите. Тя тичаше плавно и грациозно, напрегнала всичките си сили. От очите ѝ бликаха сълзи. Сълзи от безсилие, помисли си Габорн, че не може да се втурне по-бързо.

Изпревари я, готов да унищожи всяка хала, която се изпречи на пътя им. С всяка следваща крачка усещаше приближаващата се опасност.

— Натам! — викна Ейвран. — По коридора, след три разклонения. Цитаделата на Посветителите.

„Разбира се!“, досети се Габорн. Ейвран му бе казала, че Истинската властелинка прави опити с дарове, но той нямаше никаква представа колко успешни са те. Ето защо не можеше да се надява да се изправи срещу нея.

Габорн остави Ейвран зад гърба си зави в коридора.

„Скачай!“ — предупредиха го земните му сетива и Габорн скочи на височина петнайсетина стъпки.

Пред входа на Кулата на Посветителите стоеше хала, огромна черна оръженоска. Острието изсвистя във въздуха под краката му.

Чудовището не отвори уста, а се дръпна назад със скорост, почти равна на неговата. Сетивните пипала по главата и челюстта му се изправиха и се усукаха като змии, което показваше, че халата е нащрек.

„Не е обикновена хала“, мина му през ума. Върху предните ѝ крайници блещукаха мътносини руни.

Извисил се над халата, Габорн метна с все сила копието в сладкия триъгълник на чудовището. Замахна толкова силно, че усети как раменната му става се измъква от ямката си.

Копието улучи целта, прониза плътта на чудовището, заби се в мозъка му и завибрира като улучила дърво стрела.

Но огромната оръженоска не рухваше. Мечът ѝ се вдигна и изсвистя във въздуха, преди Габорн да е докоснал земята. Той се изви като котка, докато острието се приближаваше със свистене към него, но то го улучи косо в гърдите, разкъса ризницата му и го запрати встрани.

Габорн се отдръпна, избягвайки следващия удар, който се заби пред краката му. Халата нападна и Габорн се метна назад.

Беше останал без оръжие, тъй като копието му стърчеше в мозъка на чудовището.

Ейвран дотича по тунела зад него и халата завъртя масивната си глава към нея, размахала сетивните си пипала.

В същия миг Габорн нападна. Подскочи двайсет стъпки и сграбчи дръжката на копието си във въздуха, но вместо да го издърпа, го завъртя с все сила и го тикна още по-надълбоко, докато падаше към земята, разрязвайки мозъка на чудовището.

То се разтърси и рухна на колене. В коридора пред него на пътя му се изпречиха нови два стража, но никой от тях не притежаваше скоростта на току-що победения от Габорн. Той се справи набързо с тях и се спусна към цитаделата на Посветителите.

Нито в най-прекрасните си сънища, нито в най-ужасяващите си кошмари бе виждал подобно място. Зелените проблясъци на опала не можеха да пробият мрака. Щом влезе в огромното помещение, сенките

се разбягаха във всички посоки, но таванът беше толкова висок, че дори с даровете си на взор Габорн не видя нищо над главата си освен извити подпори, слепени с клей. По нищо не напомняха обичайно използваните от хората греди в залите в дворците. Приличаха по-скоро на опънати над бездна паяжини. Дори прословутата Къща на песните в Сандомир не можеше да се конкурира със сложността и великолепието на тази конструкция. Посивелите от времето подпори се извисяваха до тавана като дантели. Габорн си помисли, че дори паяк единствено във въображението или в сънищата си би могъл да изтъче подобна паяжина, ако можеше да сънува, разбира се. Конструкцията беше колкото необикновена, толкова и красива.

А под тази изумителна паяжина пъплеше огромно стадо вонящи хали-Посветители.

Зловонието им удиви Габорн не по-малко от самата гледка. Блъсна го облак от невероятни миризми — изпражнения на хали и гнилоч, примесени с мирис на дарове, крехки като лед и усойни като плесен.

В мрака на оформеното като купа пространство се блъскаха стотици хали. Мътната светлина на огнени руни се стелеше като мъгла наоколо.

На около двеста разкрача огромно колкото слон паякообразно създание лежеше по гръб с вирнати във въздуха сгърчени крака. Халите късаха с лапи и зъби парчета плът от туловището му.

По-нататък течеше зловонен поток, над който се издигаха серни изпарения. Някои Посветители бяха коленичили в плитчините, потапяха глави и след това ги издигаха нагоре като птици, които пият вода. Над тях се извисяваха две огромни дървета от камък, като останали без листа дъбове, чиито клони се бяха сгърчили като от неизразима болка.

Скрибуцайки с крилата си, из въздуха кръжаха ята грий, като подплашени прилепи.

Погледът на Габорн не стигаше до отдалечените кътчета на пещерата и той не можеше да прецени колко стотици Посветители би могла да побере.

Щом усетиха присъствието му, много от Посветителите се надигнаха и започнаха да отстъпват, като съскаха и изпускаха предупредителни миризми.

Габорн се втурна, скочи и заби копието дълбоко в сладкия триъгълник на най-близкия Посветител. Той изсъска и изпусна миризма на изгнил чесън, удари едва-едва копието и се свлече, подгъвайки крака. Халите се надигнаха и образуваха застрашителна стена от тела, проблясващи зъби и размахани като гребла лапи. Започнаха да се катерят по гърбовете си, като се опитваха да го достигнат.

Габорн скочи, превъртя се във въздуха и нападна най-близката хала. Прониза сладкия ѝ триъгълник, избегна един удар и промуши друга хала.

От кръвта и парчетата сив мозък копието му стана мазно и хлъзгаво. Ръцете до лактите и лицето му бяха оплескани със съсиреци кръв. Той изтри очи и продължи битката.

На главата на всеки Посветител просветваше сребриста руна. Габорн предположи, че е знак за отдадения дар, но нито една от руните по нищо не напомняше поставяните върху хората. Тъй като халите пишеха с миризми, смисълът на изрисуваните по тях руни се излъчваше чрез аромати.

Габорн усети иззад стената от хали до ноздрите му да достига специфична миризма на киснатото зеле. И в същия момент Земята го предупреди настойчиво: „Нападни!“

Той скочи върху една от халите, покатери се на главата ѝ и погледна зад нея. На шейсетина стъпки по-нататък една хала отстъпваше през ордата. На челото ѝ блещукаше една-единствена сребриста руна, но дузини огнени руни блестяха по краката ѝ. „Вектор“, досети се Габорн.

„Нападни!“, настоя още веднъж Земята.

Габорн скочи на височина дващестина стъпки, праметна се през глава във въздуха, прелетя над три хали и прониза с копието си сладкия триъгълник на чудовището.

Халите около него засъскаха, въздухът се изпълни с предупредителни миризми.

— Габорн! — извика отчаяно Ейвран.

Той погледна назад — тя беше на трийсетина разкрача от него близо до входа и стискаше черната тояга от отровно дърво.

— Не мога да ти помогна! Какво да направя?

Габорн усети със сърцето си опасността, която я грозеше.

— Знаеш ли къде са Великите печати?

Ейвран кимна.

— Иди да ги разрушиш — настоя Габорн.

Самата Земя го предупреждаваше, че тя трябва да се махне. Опасността беше все по-близо и ако Ейвран останеше там, където беше, щеше да я връхлети.

Габорн откопча опаловата си игла и я хвърли към нея. Отсега нататък щеше да се сражава на светлината от руните на халите.

Ейвран хвана иглата и без да каже нито дума, се извърна и побягна колкото можеше по-бързо.

Габорн удвои скоростта на действията си. Подскачаше, а чудовищата съскаха, замахваха с лапи към него и се опитваха да го захаят.

Той нанасяше удари наляво и надясно, пронизваше ги с копието и се опитваше да усети миризма на вектор.

Удряше и мушкаше отново и отново.

Постепенно разбра какви са намеренията на Земята. Отвсякъде беше заобиколен от опасности. Истинската властелинка бе усетила присъствието му и всеки момент щеше да се появи насреща му, както би сторил всеки Повелител на руни, защитавайки своите Посветители.

Бе доволен, че даде светлината си на Ейвран, защото така виждаше по-добре руните на халите.

Усещаше надигащата се вълна от ярост.

Тя приближаваше. Габорн скочи сред халите, спусна се между краката на едно от чудовищата, покатери се на гърба на друго и повали един вектор.

Тя беше на вратата.

Беше ликвидирал петдесетина Посветители, включително три вектора. Той се спусна към входа.

На вратата се изви черна вихрушка, по-мрачна от нощ. Това не беше видение. Помещението започна да се изпълва с изпарения — сякаш някаква мрачна мъгла. Каквото и да настъпваше към него, бе по-ужасяващо от хала.

Неочаквано Габорн я видя.

Сред сенките изникна чудовищно създание, по-огромно и застрашително от всички зли магесници, които бе виждал.

Пристъпваше с трясък, а огромният ѝ гърбук тътнеше, докато тя се тътреше по пода. Съскаше оглушително, а от ануса ѝ струяха миризми.

Вонята бе непоносима. Габорн усети миризма на плесенявали дарове, напомняща гранясала мазнина, развалено зеле и сплъстена коса, толкова зловонна, че го задави.

От нея се излъчваше мрак и докато пристъпваше към него, около краката му плъпнаха тъмни сенки.

Усети някаква замаяност. Създанието се заусуква като видение и Габорн не можеше да съсредоточи поглед върху него. Внезапно халата сякаш започна да се разраства и се извиси над него като някакъв исполин, изпълни цялото помещение, цялата вселена...

МРАКЪТ СЕ СПУСКА

*Нека бъда запомнен не с това как живях, а с това как
загинах!*

Последни думи на сър Мартен Брейдън, загинал
геройски в Битката на глиганите

Нощта се спускаше бързо над Карис. Слънцето потъна зад планините под завесата от пушеци, която покриваше небето. На двайсетина мили на север ордата на халите препускаше по планинските склонове и тътенът от стъпките на чудовищата разтърсваше земята. Боренсон не ги виждаше добре, тъй като ята грий затъмняваха гледката. Виячите надаваха странните си викове, сякаш писъци на тромпети, и над земята се носеше съскането на халите. Но друг шум безпокоеше Боренсон, някакво разтърсващо „бум-бум-бум“, като далечен гръм на фона на тътена на халите.

Ордата беше на по-малко от час разстояние. Мъжете по стените на замъка подхващаха бойни песни за кураж.

Хондлър заведе Боренсон до неговата позиция. Воините започнаха да вадят гредите от подвижния мост и да ги хвърлят в езерото.

— Пристига конник! — извика някой от покрива.

Боренсон се вгледа и видя в сумрака самотен ездач да препуска от юг върху бърз сив боен кон. Тропотът на копитата отекваше надалеч. Яздеше ниско приведен и наметалото му се развяваше като криле зад гърба му.

Тъкмо вземаше последния завой. Половината мост вече бе разрушен, но мощният кон скочи над водата и се приземи на не повече от десетина разкрача от Боренсон.

— Приветствам ви, сър...? — поздрави го маршал Хондлър.

Ездачът укроти коня, изправи се върху седлото и огледа преценяващо укрепленията. Беше възрастен мъж в сиви одежди, с побеляла коса и розови страни. В очите му проблясваше странна

светлина и Боренсон имаше необяснимото усещане, че го познава отнякъде.

Докато се опитваше да си припомни къде може да го е срещал, си спомни детските години. Близко до тях имаше прасковена градина, в която обичаше да се разхожда. Бе прекарал безброй следобеди под разкривените клони на една праскова, така натежали от плод, че допираха земята — представяше си, че е в пълна с вълци и лъвове гъста гора. Отново изпита блаженството и хармонията на това забравено преживяване.

— Бизнесман! — извика Мирима. — Какво правиш тук?

Боренсон най-после позна чародея. За последните два дни бе остарял поне с четирийсет години.

— Дойдох да защита сънародниците си — отвърна той. — Може би за последен път.

И без да каже нито дума повече, заоглежда укрепленията: търсеше в каменния градеж слаби места, които само един маг можеше да различи. Купчини камъни, сред които проблясваха оръжия на хали, преграждаха насипа вместо разрушените мостови кули. Боренсон ги бе виждал нарисувани в някаква книга. Наричаха се „таралежи“. Бяха разположени шахматно, за да забавят нападението на халите достатъчно, та да могат стрелците и артилеристите да се прицелят точно от върха на кулите и да превърнат насипа в гробница на хали.

Малко по-нататък, на север и на юг от градските порти, бяха издигнати две нови стражеви кули.

— Катапултите в тези кули са лесна мишена — измърмори под носа си Бизнесман. — Халите могат да ги бутнат и с мисъл.

Свъси загрижено чело и замърмори някакво заклинание, без да сподели нито дума нито с Боренсон, нито с маршал Хондлър, нито с някой от останалите.

— Как се озова тук? — запита го Хондлър. — Защо изостави Земния крал?

Бизнесман погледна към Върховния маршал и изсумтя:

— От глупост. Поради собствената си глупост. В подземния свят ме раниха и Габорн ме зари с пръст, за да ме спаси. Дълго лежах под Земята и размишлявах, докато оздравея. А над главата ми тътнеше ордата на халите. Когато се събудих, Габорн вече бе твърде далеч, за да мога да го настигна. Тогава предположих, че Земята умишлено е

оставила да бъда ранен. Поведох Габорн към подземния свят, защото усещах, че има нужда от мен. Но всички вие сте под моята закрила и знаех, че също се нуждаете от мен. И когато бях достатъчно здрав, се погрижих за някои неотложни неща на изток и пристигнах колкото ми бе възможно по-бързо.

— Благодаря ти — отвърна маршал Хондлър. — Чародей с твоята сила наистина е добре дошъл.

Бизнесман се втрени в стените на замъка. Изразът му стана тревожен и той поклати глава.

— Боя се, че не мога да помогна кой знае с какво. Но ще се опитам.

И скочи от коня, за да влезе в замъка. Но спря и се загледа в Мирима, след което постави ръка на рамото ѝ.

— Твоето време дойде, жено. Враговете на Земята се събират и може би само ти си в състояние да се възправиш срещу тях. Помогни ни.

Стисна насърчително рамото ѝ и се отдалечи.

Мирима остана известно време на мястото си, след което отиде до пълния с вода ров. Извади една стрела от колчана си и я потопи във водата, седна на земята и започна да очертава руни върху водната повърхност, като вадеше стрели една след друга.

Боренсон дълго не откъсна поглед от нея. Не разбираше смисъла на руните, които чертаеше, но не смееше да наруши спокойствието на една чародейка, която върши работата си.

След това тръгна към замъка след Върховния маршал Хондлър, Сарка Каул и чародея Бизнесман. Докато крачеше по дигата, усети силна миризма на чесън, от която очите му се насълзиха.

— Какво е това? — попита Боренсон, като погледна надолу.

— Лук и чесън, сварени със сетивни пипала на хали — отвърна маршалът. — Надявам се тази воня да ги притесни по-сериозно, отколкото нас.

На лицето на чародея се появи заканителна усмивка.

— Да, това може би ще помогне повече от всичките ви укрепления и стрели.

Точно пред защитната стена на замъка се издигаше вал със солидни размери. В него също стърчаха оръжията на халите, насочени срещу самите тях. Разкривените остриета проблясваха като зловещи

тръни по дължината на целия вал. Беше покрит с пънове и натопени в газ парцали.

В него бяха оставени три прохода, широки колкото да премине конник.

Хондлър поведе групата към градския площад, който бе ограден от подобни валове. Под тях отвеждаха улици на запад, на север и на юг. Бизнесман огледа критично валовете, сякаш видът им го притесни с нещо. После внезапно вдигна тоягата над главата си и започна да чертае по стената руни на могъщество.

Накацалите по стените на замъка воители започнаха шумно да го приветстват, доволни, че чародей като Бизнесман благославя укрепленията.

Маршал Хондлър спря. Бизнесман се обърна и започна да произнася заклинание към насипа, над който се носеше миризмата на чесън. В това време маршал Хондлър се приведе към Боренсон от седлото си:

— Твоята позиция е тук, сър Боренсон. — Той кимна към вратата в укреплението вляво. — Ще воювате в група. При последното сражение халите превзеха стените за броени минути. Единственото, което ги спря, бяха храбреците, които се сражаваха рамо до рамо. Когато насреща им има повече воители, халите се объркват. Не знаеха нито кой от противниците им ще ги нападне, нито кой от тях представлява по-голяма заплаха. Когато нападнат, ще подпалите вала. Това ще ви подсигури достатъчно светлина и защита срещу халите.

— Труповете — каза Боренсон — много скоро ще задръстят пространството и ще ни лишат от възможността да се сражаваме.

— Имал съм го предвид — съгласи се Хондлър. — Вероятно ще се наложи да се оттеглите, за да имате място за сражение. При отстъплението си ще защитите Улицата на гирляндите. По нея има още три защитни вала. Разположили сме стрелци по покривите и по прозорците. Трябва да удържите халите, докато воилите отстъпват.

Улицата на гирляндите прекосяваше целия остров и беше дълга около две мили. По продължение на първата половин миля от двете страни бяха наредени три-четириетажни порутени магазини. Сградите бяха толкова близо една до друга, че покривите им почти се съединяваха. По-нататък се редуваха разнебитени складове и ниски бараки.

— Последното ни средство — продължи Хондлър — са доковете, от които можем да превозим няколкостотин души. Ще задържите халите там.

Боренсон никога не бе слизал до старите докове и дори не знаеше пътя до тях, но това не го разтревожи особено. Щеше да се ориентира по отстъпващите воители. А и не се надяваше да доживее дотогава.

— Успех — пожела му Хондлър и погледна към южната кула, която се намираще на десетина разкрача. Мирима идваше към тях, след като бе приключила със стрелите. — Лейди Мирима — обърна се маршалът към нея, — качете се със стоманения си лък на третия етаж и освободете стрелеца, който е там. Предполагам, че имате желание да пазите гърба на съпруга си.

— Благодаря — отвърна Мирима.

Бизнесман приключи със заклинанията и Сарка Каул погледна чародея и Хондлър.

— Сега — предложи Дните — нека обсъдим дали бихме могли да измислим как да спасим този град.

Докато Хондлър, Сарка Каул и Бизнесман бързаха към старата графска кула на върха на хълма, Боренсон дълго не отдели поглед от гърба на чародея.

И въпреки че към града прииждаше безчислената орда на халите, усети в себе си искрица надежда.

До него стоеше Мирима, стиснала лъка. Хапеше нервно долната си устна и потропваше с крак, без да отрони нито дума. Боренсон знаеше, че ѝ е неудобно да даде публичен израз на чувствата си, макар да успяваше да навакса, когато останеха насаме. Мъжете върху стената подхваляха песен за кураж:

*След битката настъпват дни честити,
благословена да е мойта кръв пролята.
Вдигни бокал и пий във моя чест,
потомците дано ме помнят на земята.*

Мирима обви с ръка раменете му и дълго остана така. Държеше го, без да пророни дума. Накрая Боренсон прошепна:

— Обичам те. Мисля, че ми е било съдено да те обичам.

— Виж какво — отвърна Мирима. — След това сражение би могъл да ми покажеш колко ме обичаш, вместо само да ми го повтаряш.

Той не отвърна нищо. Намираше се в двореца, където бе загинал баща му, а земята се тресеше от стъпките на напредващите хали.

— Това място е добро за водене на сражение — продължи тя. — Отвсякъде сме обградени от вода. Усещаш ли силата ѝ?

— Не — отвърна Боренсон. — Чувам плисъка на вълните в скалите и усещам във въздуха дъха на езерото. Но не усещам нищо.

— Тя ми нашепва спокойствие — каза Мирима. — Не се съпротивлявай прекалено на халите. Не заставай като стена насреща им. Ако го направиш, ще те разрушат. Бъди гъвкав като вълна. Втурни се да срещнеш яростта им и се опълчи, ако потрябва. Дръпни се назад, ако се наложи. И след това отново скочи, за да нанесеш удар.

Очите ѝ излъчваха странна светлина.

— Ще направя всичко, на което съм способен — отвърна Боренсон, пообъркан от съветите ѝ.

И я целуна продължително. В този момент един далекогледец извика от стената:

— Преден отряд хали атакува пред войските им! Няколкостотин на брой!

— Ела — каза Боренсон. — Ела да погледнем.

Боренсон се втурна през вратата към Улицата на гирляндите и се качи по една дървена стълба на стената. На разстояние три стъпки един от друг там стояха подредени стрелци и пехотинци. Нямаше цивилни зяпачи, които да им се пречат, каквито очакваше да види. Хондлър им бе забранил да се мотаят наоколо.

Въздухът ухаеше на пресен ръжен хляб и печено месо — воините довършваха набързо приготвеното ядене. Нужни им бяха сили за предстоящата битка.

Боренсон присви очи и погледна на юг, но в сумрака не видя почти нищо. Халите се спускаха по планинския склон като черен прилив, но хълмовете скриваха главния им фронт. Не видя и нищо, което да му заприлича на челен отряд, освен няколко неясни силуета на хали — черни монолитни туловища, които препускаха сред зловещите кохорти.

— Някакъв знак за войските на Лоуикър? — запита той един едър воин.

— От север засега няма нищо — отвърна воинът, стиснал нервно бойния си чук.

В същия момент от върха на стената върху купчините папрати край пътя се изсипа град от запалени стрели. Папратите моментално пламнаха.

На светлината им Боренсон започна да вижда малко по-добре. През полето действително препускаха хали, сякаш бяха обезумели. Пъплеката като мравки във всевъзможни посоки.

Някои се изкачиха до ръба на огромната яма, от която бе изскочил световният червей, и залазиха предпазливо около кратера.

„Опитват се да научат, каквото могат, за предишното сражение — сети се Боренсон. — Душат изписаните по земята думи.“

Две от халите се втурнаха към замъка в края на полуострова. Едната стъпи върху скрит в сламата калтроп, изсъска от болка и вдигна високо опашката си — изпускате предупреждение, докато измъкваше калтропа от стъпалото си.

Другарката ѝ моментално препусна по покритото със слама поле, като събираше скритите калтропи и ги мятеше в езерото.

— По-умни са, отколкото предполагаме — измърмори някой зад гърба на Боренсон.

Никоя от халите-разузнавачки не се осмели да пристъпи върху насипа. Но се приближиха до главата на магесницата, в чиято паст бяха натъпкани вмирисаните на чесън сетивни пипала. Пристъпиха към нея, разтреперани от страх от миризмата, после препуснаха на юг към предните си линии.

Боренсон се усъмни, че ще им се наложи да препускат дълго назад. Замъкът под краката му се тресеше и земята тътнеше, сякаш приближаваше буря. Изненада се, като видя огромна неясна тъмна маса да се приближава на по-малко от десет мили от юг. Халите бяха по-близо, отколкото си бе мислил.

— Не остава много време — промълви Мирима.

Само на няколкостотин разкрача на брега южно от замъка се бяха скупчили петдесетина хали. При предишното сражение на това място те бяха започнали да изграждат от клей някаква странна кула със сини

върхове, усукани като рогове на нарвал. Всичко това бе рухнало при появата на световния червей.

Сега започнаха да издигат върховете и те се извисиха на стотици стъпки във въздуха.

За броени минути успяха да закрепят основите им и се заизкачваха по тях.

Един далекогледец наблизо се провикна:

— На кулите забелязвам нещо ново: някакъв вид хала, каквато не сме виждали досега.

Боренсон присви очи, но едва различаваше тъмните силуети. Бяха издигнати само три кули, наклонени някак несигурно на една страна, като скършени рогове на нарвал. По върховете им се бяха покатерили няколко хали, които му се сториха някак странно деформирани.

— Опиши ми ги — викна той на далекогледеца.

— Приличат на оръженоски, но с по-тънки и по-издължени тела. А наглавниците им са поне два пъти по-дълги, отколкото на нормална хала, и са с повече сетивни пипала.

„Наглавник“ на хала бяха плочите около сладкия триъгълник, които образуваха „короната“ на главата.

— Наблюдават ни — извика далекогледецът. — Изучават укрепленията ни.

— Невъзможно — измърмори Боренсон. Халите бяха поне на шест-седемстотин разкрача, а според Ейвран не „виждаха“ на повече от двеста крачки. И все пак той ясно виждаше, че странните разузнавачи са се покатерили на кулите и висят по тях като богомолки на клонка. И освен това сякаш се взираха към замъка, размахали пипалата си като полудели.

Забеляза някакво движение на не повече от пет мили и разбра, че към тях като тъмна вълна се спуска огромна маса хали.

Предполагаше, че главният фронт на ордата е най-малко на час разстояние. Но разузнавачите се движеха пред челните редици. Не оставаше никакъв час. Нямаше дори и петнайсет минути.

— По-добре да застанеш на позиция — обърна се той към Мирима, докато дузина могъщи Повелители на руни приближиха до вратата на замъка, за да заемат позиции под защитния вал.

Стисна ръката ѝ, а тя бръкна в джоба на туниката си и извади червено копринено шалче. Беше същото, което Боренсон бе завързал на копието си преди седмица на турнирния бой с Върховния маршал Скалбейрн в замъка Силвареста.

— Ето — каза тя, докато го завързваше на врата му. — Пази ми го.

След това се обърна и изчезна под един мрачен свод, забързана към кулата.

Боренсон не откъсна очи от кулата, докато не зърна раздвижване на прозорчето на третия етаж. Мирима протегна бялата си ръка и я размаха, но той не видя лицето ѝ.

Боренсон така се бе съсредоточил да наблюдава халите-разузнавачи, че бе пропуснал да забележи защитниците, които бяха заели позиции под крепостния вал на Улицата на гирляндите. В калта до вратата бяха забити две факли и на светлината им той позна капитан Темпест от Лонгмът. И той като него бе храбър воин, но не разполагаше с изобилие от дарове. Третият бе Рицарят на справедливостта сър Гринсуор от Туум, който бе приел такова количество дарове на метаболизъм, че преждевременният гроб не му мърдаше. Двама бойци до него носеха златистите туники на Индопал. Представиха се със силен акцент. Единият бе мургав мъжага, казваше се Хамил Оват, деветият син на емира на Тулистан. Другият беше висок черен мъж от Дезаз, воин от племето на свирепите тинту, и се казваше Нгуя Кинсага.

Нгуя огледа внимателно Боренсон и притвори очи в знак на уважение, но застана в челото на малката група.

— Преди седмица се бих с хали на тази врата — поясни той. — Те не се страхуват от мъж, който отстъпва пред тях или който брани земята си. Но когато тръгнеш насреща им, умират от страх.

После огледа всеки воин поотделно, сякаш по този начин искаше да узнае всичко за тях. След това вдигна копието си и го размаха заплашително.

— Не изчерпвайте докрай силите си — посъветва Боренсон тези, които разполагаха с голямо количество дарове. — Тук сме петима. Ако някой почувства, че се уморява, нека се оттегли и да остави на друг да нанесе последния удар.

Нгуя кимна одобрително и всички заеха местата си.

Боренсон не виждаше нищо от барбикана. С приближаването на ордата земята се тресеше все по-застрашително. Тътенът непрекъснато се усилваше, а над двора запрелитаха и грий — сигурен знак, че халите са вече тук.

Боренсон усети ударите на сърцето си и по тях заизмерва изтичането на секундите. Прииска му се да се качи на стената и да погледне от нея.

Далекогледците завикаха възбудено:

— Почти стигнаха градските врати, но се колебаят.

От саловете в езерото откриха огън срещу най-близките до брега хали.

— Милорд — викна един далекогледец. — Виждам войските на Лоуикър по хълмовете отвъд Стената на Барън. — И след секунда добави: — Милорд, от изток се издига разузнавателен балон!

Боренсон знаеше, че само огнетъкачите на Радж Атън използват разузнавателни балони. Тук на Градския площад не се усещаше никакъв вятър. От всичките му страни се издигаха стените на замъка. Той погледна нагоре и видя потрепващите на небето звезди, почти скрити от тънката пелена на довяваните от юг пушеци, поради което улиците тънеха в сумрак. Но отвън подухваше леко в източна посока. Балонът щеше да се извиси над града и над полесражението и огнетъкачите на Радж Атън щяха да наблюдават битката необезпокоявани. Вероятно след около час балонът щеше да кацне на изток сред неговите войски.

Боренсон погледна на юг и зърна под тъмния свод на кулата върху стената на замъка мъжки силует. Мъжът беше червенкос и стойката му му се стори позната. Сърцето му подскочи в гърдите, защото си помисли, че е баща му.

Погледна отново, но там нямаше никого.

Боренсон преглътна. Беше сигурен, че е духът на баща му. Усмиваше му се, сякаш го очакваше.

„Тук ли ще умра?“, запита се той.

Огледа се и за първи път в живота си усети страх. Винаги досега бе тръгвал на бой с неумолима решителност, изплезил език в лицето на смъртта.

Попита се къде ли лежи баща му. Преди седмица намери тялото му на зеления склон под двореца на граф Палдейн. Сега по всяка

вероятност беше долу в гробниците.

Карис бе построен върху няколко ниски хълма, които стърчаха над водата. На изток хълмовете бяха надупчени като решето от древни пещери и тунели — гробници за мъртвите и складове за храна и скривалища за войските при обсада.

— Халите се събират — викна един наблюдател. — Виждам магесницата им! Ама че е огромна, в името на Седемте стоящи камъка! Пригответе се!

Дълго след това не се случи нищо. Някой на улицата запита:

— Какво става?

— Приблжиха насипа, подушиха и се оттеглиха. Сега са близо до Хълма на червея — заобяснява на висок глас далекогледецът. — Виждам цяла група магеснички. Изглежда, искат да построят отново онази руна — Печата на опустошението.

Навсякъде по стените на замъка припламнаха огньовете. Млади факлоносци тичаха да занесат светлина на всеки, който се нуждаеше от нея. По цялото протежение на Карис хората започнаха да си подвикват нещо, но съскането на халите и тътенът от стъпките им заглушаваха виковете. Всички очакваха началото на сражението и градът бе заприличал на кошер, огромен кошер, в който мъже и жени притичваха нагоре-надолу.

Чародеят Бизнесман се втурна в двора и хукна по Улицата на гирляндите към доковете.

След малко маршал Хондлър се появи тичешком на Градския площад с факла в едната ръка и копие в другата.

— Всички Повелители на руни да останат на позиция — викна той. — Всички лордове на изток и на юг от мене по моя команда да започнат да се изтеглят към гробниците. Всички цивилни веднага да се насочат към доковете.

— Какво? — викна от стената един от лордовете. — Караш ги да се оттеглят, преди да е започнала битката?

— Всеки, който иска да остане жив, да направи, каквото казах — веднага! — изкрещя Хондлър.

Стотици цивилни, стрелци и лечители едновременно започнаха да се спускат от кулите и да се втурват по Улицата на гирляндите, следвайки Бизнесман.

Боренсон моментално се сети какво е намислил Хондлър. Сарка Каул ги бе предупредил, че Риала Лоуикър и Радж Атън няма да изпратят войските си в бой, докато Карис не падне. Тъй че Хондлър се надяваше да успее да ги заблуди, че Карис губи, за да ги подмами да му се притекат на помощ. Като изпратеше лордовете да пазят гробниците, а цивилните в тайните зали, които отвеждаха към доковете, Хондлър щеше да скрие повечето мъже под земята.

Над главите им приплясваха с криле грий, сякаш скимтейки от болка, а халите съскаха като огромно море.

Хондлър се качи на стената и дълго оглежда обстановката.

Разузнавателният балон летеше във въздуха като огромен граак. Вятърът го насочваше право към града. Огнетъкачите проблясваха в коша му, сякаш всеки момент щяха да избухнат в пламъци.

— Не позволявайте на халите да изградят руната! — изкрещя Хондлър. — Стреляйте с катапултите!

Стрелците викнаха в отговор:

— Сър, на такова разстояние можем да стреляме само с гюлета!

— Стреляйте! — настоя Хондлър.

След секунди от върха на кулата полетя залп от метални топки.

Халите засъскаха от ярост.

Далекогледците закрепяха:

— Нападат!

Въздухът съскаше от свистенето на гюлетата и прозвънването на хиляди лъкове, изпрацащи градушка от стрели.

— Ама че са бързи, в името на Стихиите! — изруга някой.

„Няма да продължи дълго“, помисли си Боренсон: чуваше ужасените писъци по стените. Грабна една факла и я метна върху защитния вал. Факлата падна върху шиповете и просмуканите с газ парцали. Лумна огън и освети целия двор.

На Градския площад изневиделица скочи хала, огромна магесница, размахала с ръмжене кристалния си жезъл. От хълбока ѝ стърчаха две стрели от катапулти.

Боренсон замръзна от изненада.

Халата се завъртя и изпусна проклятието си, а отгоре ѝ заваля град от стрели. От жезъла ѝ изригна червен облак, чиито отровни пари

изпълниха пространството. Стрелите пронизаха сладкия ѝ триъгълник и тя се свлече, тресейки се, на земята.

„Откъде изникна?“, запита се Боренсон и си даде сметка, че е скочила отгоре. Вдигна очи и видя други три хали да препускат по стената и да къртят зъберите, които летяха във всички посоки.

Една хала се наведе от върха на стената, размаха оръжието си и покоси едновременно трима души. Купчина черва плъсна в краката на Боренсон, а от небето заваля кървав дъжд.

— Покатерили са се на стената! — изкряска някой.

Една хала се сгромоляса върху покрива на магазина от другата страна на улицата. Шестнайсеттонното чудовище направо го срути. Разлетяха се греди и каменни отломки. Етажите рухнаха един подир друг върху надаващите ужасени писъци мъже и жени в сградата.

Обхванати от ужас, стрелците на стената отстъпваха и стреляха срещу чудовищата.

Облакът от проклятието на магесницата се спусна върху Боренсон и в ушите му отекнаха думите: „Пълзи, ти, дете човешко“. Усети да го сковава безсилие, краката му омекнаха и той едва се държеше на тях. Стомахът му се сгърчи и сърцето му задумка, сякаш всеки момент щеше да се пръсне.

Обхванати от ужас мъже рухваха от стените. Стрелците захвърляха лъковете. Могъщи воители се сгромолясваха като покосени.

Огромна оръженоска скочи от стената, масивното ѝ тяло се приземи с трясък зад Боренсон и цялата улица се разтресе.

Боренсон нададе боен вик и се спусна насреща ѝ.

В ЛЕГОВИЩЕТО НА КОСТИТЕ

Ерден Геборен е прекарал седем години в търсене на Трона на Подземния свят. Фактът, че не го е открил, предполага, че той вероятно не съществува.

Из „Съпоставки на сведения за халите“ от Учителя край камината Дънджилс

Ейвран надникна в тунела, който отвеждаше към Леговището на костите. Насреща ѝ препускаше огромен оръженосец, размахал тревожно сетивни пипала при миризмата на кръв. Щом усети присъствието ѝ, се закова на едно място.

Ейвран се съсредоточи и изпрати мисъл на чудовището: „Не съм истинска. Заразил си се от «мечтите на червея».“

За миг халата се вцепени, стиснала меча си. Ейвран подскочи и описа с тоягата си във въздуха руната, която бе виждала да използва често вайлдът на Бизнесман.

После цапардоса оръженосеца по костните плочи над муцуната. Черепът му се пръсна и в мозъка му се забиха парчета кост. Чудовището се свлече на земята.

Ейвран се промъкна край мъртвата хала и хукна към Леговището на костите. Докато тичаше по назъбения тунел, ѝ хрумна, че никой никога не е изпитвал подобна самота. Напредваше към сърцевината на Безкрайния развъдник, на дълбочина, каквато нито едно човешко същество не бе достигало.

По лицето ѝ се стичаше пот; тишината тежеше като олово. Единственият звук бяха отекванията на стъпките ѝ и учестеното ѝ дишане.

„Ако се нараня или умра тук долу — помисли си Ейвран, — никой никога няма да ме намери.“

Тунелът извиваше през развъдника, сливаше се с други проходи и образуваше усукан лабиринт. Във всички посоки водеха разклонения — едно вляво от нея отвеждаше на десетина мили до подземно езеро,

където халите развъждаха огромни риби-слепоци. Друго се спускаше в древна пещера, където млади магеснички се обучаваха да правят огнени руни. Трети тунел се спускаше отвесно надолу към леярна, в която свирепи ковачи изковаваха метални оръжия. Четвърти отдясно се спускаше към тунел, чиито стени бяха от чист кървав метал, толкова богата рудна жила, че самият Радж Агън не би могъл да си го представи и в най-грандиозните си мечти.

Докато напредваше, душеше въздуха, за да се увери, че паметта ѝ не я подвежда. Бе прекарала часове наред в общуване с Майстора на пътя, прониквайки в дълбините на паметта му. Той бе познавал отлично пътя и сега Ейвран преодоляваше засуканите лабиринти с лекота.

Но ѝ оставаха още много мили.

Налетя на два вияча, огромни жълтеникави паякообразни същества, които влачеха каменни ведра с руда към мините. Чудовищата захвърлиха ведрата и затръбиха зловещи предупреждения, докато ги подминаваше.

Едрите виячи се уплашиха от нея повече, отколкото тя от тях.

Продължи да тича още десетина мили, без да срещне хали. А в паметта на Майстора на пътя тези тунели винаги бяха оживени. Ейвран чак сега започна да проумява колко много хали е изпратила срещу Карис Истинската властелинка.

Буквално бе опразнила подземния свят.

Ейвран започна да изнемогва от жажда. Стигна до страничен тунел, който се спускаше почти отвесно на стотина разкрача, след което отново ставаше хоризонтален, отвеждайки към Леговището на костите.

Тук земята пареше. Дори с дарове на издръжливост нито едно човешко същество не можеше да издържи дълго.

Тя се втурна в помещението. Леговището на костите представляваше огромна пещера, която съществуваше от хилядолетия. От тавана висяха сталактити, покрити с пухкава трева, и корени, които бавно се полюшваха във въздуха. Кости на хали задръстваха пода — древни черепи със зейнали кристални челюсти, нащърбени зъби колкото ръката на Ейвран и огромни бедрени кости с дебелината на дънери. Във въздуха стърчаха големи като коси нокти; навсякъде се извисяваха купища рогови плочи, които не можеха да се сравнят с

нищо, което се срещаше над земната повърхност. Бяха прозрачни като кристали. Някои от тях бяха толкова древни, че имаха мътночервеникавия цвят на кехлибар, а други блещукаха в лимоненожълтия цвят на скорошна смърт.

На места пластът кости достигаше дебелина петдесет разкрача и образуваше малки хълмчета, между които халите бяха разчистили проходи. Ейвран напредваше през долина от кости.

Това бяха победените неприятели на Истинската властелинка, натрупани тук като трофеи, за да вдъхват страхопочитание у халите, които пристигаха на преговори при нея.

Едва след като видя всички тези скелети, Ейвран придоби поясна представа колко древна е Истинската властелинка, колко стародавна е злокобната ѝ воля.

Знаеше, че чудовището е покорило всички други обиталища на хали. Но не беше успяла да прецени колко кралици е ликвидирало.

Мъртвите наброяваха хиляди.

Ейвран забави крачка, докато обикаляше печалната долина.

Някъде тук би трябвало да се спотайват хали, някои от Стражите-сенки на кралицата.

Но огромното помещение бе потънало в тишина.

„Значи всички са се изкачили на повърхността — помисли си Ейвран. — И предвождат войските ѝ.“

И все пак усещаше, че няма да успее да стигне Залата на печатите, без да срещне някой от стражите.

Не долавяше миризмата им. Халите можеха да скрият своя мирис, да го направят подобен на скала или растение. Нито пък би могла да ги съзре, ако се криеха някъде.

Избистри съзнанието си, разпростря сетивата си и го усети — Съпруга на сенките.

Очакваше я търпеливо на пътя пред нея. Беше предположил, че някой ще се опита да проникне тук.

„Аз съм — пошепна в съзнанието му Ейвран. И запристъпва предпазливо напред. — Трябваше да дойда. Трябва да разруша Печатите.“

Чу смътния отговор на Съпруга на сенките, произнесен като че ли мимо волята му: „Подуших те. Знаех, че ще дойдеш.“

„Пусни ме да мина“, отвърна Ейвран.

Пред нея на височина седемдесет стъпки почти до тавана се издигаше хълм от кости. Върхът му бе увенчан с черепите на гигантски хали с насочени навън като листенца на маргаритка зеещи муцуни.

Образуваха нещо като гнездо. Между черепите като зъбци на корона стърчаха жезлите на могъщи магесници. Това бе величественият трон на Истинската властелинка, седалището на могъществото, от което тя надзираваше своите слуги. Над гнездото като зъби провисваха огромни сталактити.

„Подвластен съм на мириса на заповедта — отвърна Съпруга на сенките. — Трябва да пазя това място.“

Някои от костите под трона неочаквано се размърдаха и Съпруга на сенките изпълзя и надвисна над Ейвран. В едната си ноктеста лапа стискаше огромно оръжие, каквото тя не беше виждала никога. Оръжието излъчваше черен хлад, а острието му се виеше на вълни. Момичето долови мирис на руни с аромати от могъщи магеснички, изваяни по цялата му дължина. В другата си ноктеста лапа Съпруга на сенките държеше изплетена от кожа на хала черна мрежа.

Беше огромен и Ейвран долови мириса на стотици руни върху него и ги видя да блещукат като бледи синкави пламъци върху ръцете му и по костния ръб на огромната му глава.

Движенията му бяха мълниеносни и грациозни и Ейвран не посмя да поведе битка с него.

„Твоят предшественик изяде мозъка на Земен пазител — напомни му Ейвран. — Знаеш онова, което узна той. Не съм дошла да унищожа твоите сънародници, а да ги спася.“

Чудовището замахна.

Тя вдигна тоягата си и си представи върху покрива над главата си руна, разтрошаваща камък. Камъкът моментално омекна и руната се оформи.

Таванът на помещението започна да се руши. Колосалните сталактити започнаха да се откърват от собствената си тежест.

Съпруга на сенките се метна встрани, за да избегне първия сгромолясал се сталактит. Ейвран се втурна с все сила назад.

Сталактитите се сипеха като копия заедно с рухващите скални плочи. Леговището на костите се сгромолясваше над главата ѝ.

Ейвран хукна като обезумяла през долината. Успя да отскочи миг преди огромен овален камък да задръсти пътя ѝ.

Каменният дъжд се сипеше върху древните купчини кости на хали. Подът тътнеше и се тресеше под краката ѝ.

Ейвран тичаше към изхода на залата, прималеля от страх, че Съпруга на сенките може всеки миг да се хвърли отгоре ѝ. Камъните обстрелваха пода като снаряди. Задушлив и черен като нощта облак прах изпълни пещерата. Беше толкова плътен, че светлинката на опаловата игла не можеше да пробие мрака. Ейвран не виждаше нищо около себе си.

Метна се под един череп на хала. Наоколо ѝ се сгромолясваха каменни отломки, парчета отскачаха от земята и я удряха по краката. Заслепяващият прахоляк се втурна насреща ѝ и тя закри очи с ръце. Прахолякът нахлу в ушите ѝ, влезе в яката ѝ, задръсти ноздрите ѝ. Нямахше спасение от него.

Ейвран отключи сетивата си и ги разпростря, за да открие Съпруга на сенките.

Огромната хала беше в окаяно положение. Върху гърба ѝ се бяха стоварили няколко тона скали и постепенно изтласкваха въздуха ѝ. Дясната ръка на Съпруга на сенките бе прикована, а с лявата се опитваше да си разчисти пътя. Но въпреки невероятната си сила, едва ли щеше да се измъкне. Намираше се на не повече от стотина разкряча от нея.

„Съжалявам — изпрати му мисъл Ейвран. — Не исках да те нараня. Никого не искам да наранявам.“

Тътенът на срутваци се камъни бе поутихнал. Само няколко скални отломки се отцепиха от тавана и се строполиха върху развалините.

Ейвран се измъкна изпод черепа и се огледа. Прахът беше толкова плътен, че я заслепяваше, а и щеше да виси във въздуха още часове, които тя не можеше да си позволи да пропилее.

Подскочи и започна да си проправя път сред строшените камънаци, бързайки към Залата на печатите. Тонове камъни и скални отломъци покриваха Леговището на костите. Някои се разклащаха заплашително, щом стъпеше върху тях, и се налагаше да ги заобикаля. Хвърли поглед към величествения трон и успя да зърне премазаните и разтрошени черепи. Очите я боляха от гъстия прахоляк.

Заизкачва камъните, под които лежеше Съпруга на сенките, притеснена, че той всеки миг може да измъкне лапата си и да я размаже.

Надникна в съзнанието му и усети яростта и безпомощността му. Мъчеше се да се измъкне, без да съзнава колко близо е тя до него. Ейвран пристъпи внимателно върху първата огромна канара — боеше се чудовището да не долови присъствието ѝ по допълнителната тежест.

Камъкът под нея внезапно се размърда и хлътна надолу.

„Ще ме хване!“, помисли си тя.

Подскочи високо, стъпи върху една масивна канара и отново отскочи. Отдалечи се, подскачайки като жаба, от погребания си враг.

Стигна отсрещната страна на Леговището на костите. Пред нея зейна тунел и настилната от натрошени камъни свърши.

Залата на печатите беше само на три мили по коридора. Щеше да стигне там за минутки.

Втурна се през тунела, подминавайки проходите, които отвеждаха до покоите и до люпилнята на Истинската властелинка. Избърса очи и преглътна сълзите си.

В съзнанието ѝ изникна образът на Габорн и тя се запита как ли се справя. Беше така обърквана, че в първия момент не усети трусовете.

Беше земетресение. Ребрата-подпори по стените се люшнаха, а подът под краката ѝ започна да пропада и да се издига като морска вълна. От тавана се откъртиха скали и рухнаха на пода, вдигайки облаци прах.

„Земята страда“ — помисли си Ейвран. Усещаше тъпата болка, която сякаш се бе загнездила в самите кости на света, увеличавайки собственото ѝ страдание.

Зави зад следващия ъгъл и на пътя ѝ се изпречи хала — огромна клатушкаща се матрона. Усетила приближаването на Ейвран, тя се завъртя и побягна към люпилните помещения. Ейвран подуши зова ѝ за помощ.

В джоба на наметката си носеше стрък магданоз, който ѝ бе дал Бизнесман. Беше ѝ казал да го завърже на седем възела и да го хвърли зад себе си, ако нещо тръгне да я преследва. Беше го завързала, но досега не ѝ се бе налагало да го използва.

Тя стисна с пръсти изсушените листенца, пусна магданоза на пода и изтананика:

*Зад завоя, зад извивката,
зад ъгъла и обратно
потърси мириса ми и щом го откриеш,
обиколи го дванайсет по дванайсет пъти.*

Пак затича по тунела. Подът под нея се люшна от нов трус и се изви като гърбица пред нея. Ейвран заподскача като заек между щръкналите скални плочи.

Не беше далеч — нагоре по тунела, зад един завой, по моста с гърнета, които разплискваха нажежена бяла кал върху стените, зад ъгъла.

И най-последно стигна — помещението бе много по-малко от Цитаделата на Посветителите — не повече от двеста-триста разкрача от единия до другия край. От бълбукащ извор извираше гореща вода и бавно се стичаше по пода. От тавана надвисваха няколко каменни ствола.

Залата бе някак призрачно осветена.

На пода бе издълбана огромна руна, дълга стотина разкрача: Руната на опустошението. Видът ѝ бе зловещ, а това, че бе издълбана в камък, я правеше още по-злокобна. Имаше много сложна форма. На Ейвран ѝ заприлича на две извити в огромна окръжност змии, които се дебнат да се нагълтат. Изпъкналостите, които стърчаха тук-там, подсилваха чудовищността на гледката. Над руната бавно се виеше в кръг мъгла и я скриваше от погледа.

Самата руна беше от пръст. От издълбания камък на различна височина стърчаха буци и ръбове и образуваха странен барелеф.

Над руната потрепваха червени и сини пламъци и мятаха призрачни отблясъци по стените. Ейвран не виждаше източника на огъня. Пламъците като че ли изскачаха от самата земя и тя видя тлеещите въглени, но пръстта около тях не гореше.

Ейвран се огледа. Габорн ѝ бе казал да разруши Печатите. Но тя виждаше един-единствен печат, Печата на опустошението.

Къде бяха останалите?

Опита се да си представи някакво близко помещение, в което можеше да са скрити. Но в паметта на Майстора на пътя руните се намираха пред нея.

Изведнъж тя се задъха: сред трепкащите пламъчета различни силует. Напрегна очи и можа да различи руна, която не бе издълбана в камъка, а бе образувана от самия огън. Печатът на пъкъла.

А над земната и огнената руни се носеше сивкава мъгла и кръжеше в лениви спирали. Не подухваше никакъв ветреца. Третата руна също беше на мястото си — Печатът на небето, изписан от въздушните струи.

Руните бяха подредени една върху друга.

Първият ѝ импулс бе да разруши Печата на опустошението.

„Мога да срутя покрива отгоре ѝ“, помисли си Ейвран.

Вдигна тоягата и заизрича заклинание за размекване на камък.

ПОД СЯНКАТА

*За да отдадеш живота си в името на по-висша цел,
първо трябва да се откажеш от дребнавата си себичност.*

Чародеят Бизнесман

Габорн отстъпваше пред бушуващата Истинска властелинка. При всяка крачка назад Земята го предупреждаваше: „Бягай“, последвано от: „Нападни!“

Това означаваше, че все още не е в състояние да се справи с чудовището. То го превъзхождаше многократно. И той бягаше и ликвидираше Посветителите, които му се изпречваха.

В Карис битката бе в разгара си. В един-единствен миг от него бяха изскубнати десетки Избрани и Габорн изплака от болка.

Мрачни изпарения се усукваха около краката му, а сърцето му сякаш бе вкочанено от лед. Гласът на Истинската властелинка зашепна в съзнанието му: „Ти загуби. Заради собствената ти слабост твоите Избрани ще загинат.“

Габорн виждаше ревящата черна вълна на халите да се носи по насипа и чудовищата да се мятат върху стените на замъка. Целият град бе обхванат от пламъци, единствената светлина в един помръкнал свят. Злата магесница и помощничките ѝ бързаха да създадат нов Печат на опустошението. Над него трептяха синкави проблясъци.

Сред пушеците над замъка се носеше балон във формата на граак.

Армията на Габорн търпеше поражение. По стените на замъка тичаха ужасени мъже. Габорн видя как една хала се пресегна и сграбчи едно момченце от един прозорец на кулата. Беше сигурен, че видението показва реално случващото се, защото момчето беше един от неговите Избрани и той усети, че го изтръгнаха от него.

Гледката се смени и Габорн видя като от птичи поглед изправения върху високия хълм на запад от Карис Радж Атън заедно със строените зад гърба му войски. Лицето му бе истинска маска на

разрухата с изгореното му ухо, сгърчена върху челюстта кожа и присвитото побеляло и невиждащо око.

Гибелта на Карис явно го въодушевяваше и той се наслаждаваше на гледката на нахлуващите през стените хали, които претърсваха всеки дом и мазе, за да открият защитниците на града.

„Това е твое дело — прошепна Истинската властелинка. — Ти направи от него свой враг, ти искаше да му отнемеш живота.“

— Лъжеш! — изкрещя Габорн. — Той сам стана мой враг — по твоя заповед!

„Гърси начин да ме забави“, осъзна той. Втурна се към следващия Посветител и промуши с копието бъбрека му.

„Легни“, пошушна Земята и Габорн се метна на пода край краката на друга хала.

В същия момент Истинската властелинка замахна със зловещия си камшик и разцепи въздуха над главата му.

„Дръпни се“, изкомандва Земята и Габорн отскочи встрани в мига, в който чудовището изсъска проклятието си.

От върха на жезъла на чудовището блъвна черна струя, която се заби точно там, където Габорн се намираше преди секунда. От докосването ѝ пръстта кипна и във всички посоки се разлетяха скални отломки. Трима Посветители рухнаха като поразени от светкавица. Наоколо се посипаха кръв и кости.

Подът под краката на Габорн се надигна и мощен трус разлюля залата. От тавана западаха камъни и се вдигна прах.

„Нападни!“, изкомандва Земята и Габорн се хвърли към една хала и заби копието в тялото ѝ. Погледна назад и с удовлетворение установи, че една от призрачните синкави руни на чудовището помръква.

Струите на мрака се спуснаха върху него и Габорн изпита желание да се свие на пода и да умре. Властелинката се опитваше да го подчини на волята си.

— Нека ме закрилят Лъчезарните! — изкрещя Габорн.

В същия миг усети неистово желание да се превърне в сияйна светлина и да превъзмогне разрухата около себе си.

Чудовището изсъска и сянката му се отдръпна.

„Самото ми желание ѝ причини тази пронизваща болка — досети се Габорн. — Значи мога да се справя. Мога да призова

Лъчезарните и тя го знае!“

„Не — прошепна чудовището. — Не си достоен.“ И пред очите на Габорн се заредиха гледки: две хали да разкъсват един мъж, биейки се коя да го изяде; жена, която се опитва да се спаси от хала, която я съсича на две. „Ето какво завеща на народа си“, изсъска чудовището.

Габорн не искаше да повярва. Като му показваше разрухата на света, звярът се опитваше да го отчае.

— Достоен съм — отвърна Габорн. — Лъчезарните ме удостоиха.

Истинската властелинка изхриптя и замахна.

Габорн отстъпи и клоните на едно каменно дърво се забиха отзад в ребрата му.

Чудовището се извиси във въздуха.

„Скачай“, нареди му Земята. Габорн подскочи на височина трийсетина стъпки между два клона на дървото. „Завий“, последва нова команда и Габорн я изпълни в движение. „Завий“, нареди му отново Земята и той отново сви встрани, докато падаше към земята.

Истинската властелинка сечеше въздуха с кристалния си жезъл, размахваше го с невероятна скорост. Веднъж, два пъти, три пъти изсвистя жезълът на косъм от падащия Габорн, но и трите пъти той успя да се измъкне в последната секунда.

Щом стъпи на земята, забеляза на входа на залата светлина и огромни танцуващи силуети. Йоме му се бе притекла на помощ.

Земята се разтресе и от тавана се посипаха камъни.

Много мили пробяга Йоме, следвайки Габорн, преди да зърне светлина пред себе си след поредния завой. Видя множество силуети на мъже и затаи дъх, защото си помисли, че Габорн е налетял на инкарски военен отряд.

Но щом приближи, видя група слаби като скелети същества, навлечени в парцали, които й припомниха разказите на Ейвран за затворниците в мрачните кътчета на света.

Втурна се към тях и попита:

— Къде е Габорн?

В първия момент никой не отговори, тъй като тя имаше много дарове и говореше с голяма скорост, но накрая един посочи по тунела.

— Нататък! По-бързо!

Йоме препусна по излъскания като мрамор от халите каменен под. Сърцето ѝ блъскаше като побесняло. Тя оглеждаше всяко разклонение от страх да не изгуби посоката. Зърна издълбани в скалата огромни зали и ѝ се прииска да ги проучи, за да узнае колкото може повече неща за халите.

Бе загубила представа за времето. Тичането ѝ сякаш нямаше край и единственият ѝ спътник беше неизменният подтик да продължава все по-напред.

Зави зад един ъгъл и видя три мъртви хали и проход на тунел. Чу вика на Габорн сякаш някъде от много далеч:

— Йоме, стой там!

Земята под краката ѝ се надигна и се разлюля. Йоме притича да се облегне на една стена — боеше се, че таванът ще рухне отгоре ѝ, но забеляза, че стените и таванът са подсилени с клей.

Втурна се през входа на огромното помещение. От тавана се сипеха камъни. Навсякъде имаше купища умрели хали. Видя в далечината да пристъпва хала, по-огромна и отвратителна от всичко, което си бе представяла.

Утробата ѝ бе така препълнена с яйца, че сякаш всеки момент щеше да се пръсне. Но въпреки това чудовището се носеше по бойното поле с такава невероятна скорост и грация, че дъхът на Йоме секна.

След миг забеляза и Габорн — силуетът му бе осветен от блещукащите руни на халата. Пространството около него беше празно, тъй като халите отстъпваха, щом ги наближеше.

Габорн и противничката му пристъпваха като в танц, сякаш всеки от двамата усещаше мислите на другия. Габорн отскочи осемдесетина стъпки назад, като се завъртя във въздуха, за да избегне камшика на чудовището.

Йоме не бе допускала, че мъж може да притежава такава грация и повратливост. Движенията му ѝ заприличаха на небесна светкавица. Стори ѝ се, че се е превърнал в природна стихия, в Дара всечовешки.

Но и Истинската властелинка го следваше в същия ритъм, тъй че ако той се бе превърнал в Дара всечовешки, нейната мощ и неумолимост бяха доказателство, че е придобила даровете на всички хали.

Двамата се спуснаха между две причудливо разкривени дървета.

— Йоме! — викна Габорн. — Убий векторите.

В пещерата имаше безброй хали и върху всяка потрепваха нежните сияния на руни. Йоме се досети. Огледа се наоколо, за да открие онова, което търсеше. Забеляза вляво от себе си ярко сияние. Около него се бяха струпали пет-шест хали, сякаш за да го скрият от погледа ѝ.

Йоме се спусна право към светлината. Няколко млади стражи се втурнаха насреща ѝ. Щом ги приближи, тя скочи срещу главата на един от тях. Той се дръпна назад, а Йоме се промъкна между краката му и изскочи зад него.

Видя легнала хала, върху чиито рамене и глава потрепваха десетки бледосинкави руни. Вектор. Йоме заби копието си в сладкия триъгълник и от раната бликна кръв и мозък.

На двеста разкрача от нея Истинската властелинка изсъска яростно.

Една канара се стовари наблизко и отломките ѝ се пръснаха като дъжд. Някои хали засъскаха от болка.

Йоме се огледа за следващата си жертва.

С разтуптяно от ужас сърце Боренсон се втурна срещу халата.

— За Хиърдън! — изкрещя капитан Темпест и се присъедини към него. Халата се завъртя, за да ги пресрещне, и зае защитна поза. Огромното острие се извиси и се стовари отгоре им.

Боренсон се търкулна на една страна, а Темпест се втурна напред и намушка звяра в гръдния кош. Халата се дръпна, измъкна копието от ръцете на Темпест и се търкулна, ритайки във въздуха.

Друга хала скочи от стената и едва не се стовари върху нея. Беше един от младоците, които Габорн беше видял да яздят върху гърба на матроната. Беше малко по-малка от слон, но сякаш имаше безброй крака и се движеше много по-бързо от възрастните. Съществува се втурна, сграбчи един воин, който се опитваше да избяга, и го сгриза наполовина.

Една стрела от кулата зад гърба на Боренсон се заби в сладкия му триъгълник. Чудовището се сгърчи като оса, опитвайки се безуспешно да измъкне стрелата.

С периферното си зрение Боренсон забеляза, че още и още младоци ваят като градушка от стената на замъка.

Нямаше и следа от воините, които трябваше да защитават вратата. Бяха все още във вътрешността на двора.

Южно от Боренсон бушуваше пожар. Огнената стена се издигаше на четирийсет стъпки височина и го разделяше от останалите.

Той погледна нагоре към стените на замъка. Балистите и катапултите не стреляха. Халите, възрастни и младоци, вече бяха превзели северната кула и десетина чудовища се бяха изкатерили върху стената. Неколцина воители се втурнаха насреща им, но вече нищо не можеше да спре прииждащите хали.

„Гашт!“ — чу той звука на заклинание и инстинктивно приклезна.

Препусна към северната кула, като крещеше:

— Мирима, излез!

Една от халите се метна на върха на кулата. Посипа се порой от каменни отломки. Три етажа рухнаха.

Боренсон подскочи встрани, за да се предпази от сгромолясващите се камъни. Един от тях се стовари близо до него и навсякъде полетяха каменни парчета. Капитан Темпест изрева от болка.

Боренсон погледна назад. Воинът от Хиърдън гледаше като обезумял. От глезена му стърчеше остър като кама отломък.

— Върви при лечителите! — изкрещя Боренсон и в същия момент една хала се спусна от стената на кулата върху улицата.

В северния край на острова тръбачите затръбиха сигнали за подкрепление и отстъпление, сякаш с надеждата кралица Лоуикър да изпрати войските си в боя.

Боренсон се спусна срещу огромната магесница. Подскочи на десет стъпки височина и заби с всичка сила бойния си чук в сладкия триъгълник на чудовището.

Кожата на магесницата обаче бе толкова дебела, че издължените шипове на чука не можах да проникнат до мозъка ѝ.

Халата разлюля глава и метна Боренсон на трийсетина стъпки върху стената на един магазин. Ризницата и подплатата ѝ поеха силния удар, но той все пак изкара въздуха от дробовете му.

Боренсон се срина на земята и остана да лежи неподвижен. Халата се завъртя и го огледа; разтваряше плочите си като ветрило и размахваше тревожно сетивните си пипала.

Той видя тъмната струя кръв върху муцуната ѝ. Здравата я беше ранил. Тя вероятно реши, че е умрял, и се извърна, за да се спусне по улицата подир втурналите се да се спасяват тълпи.

„Маха се — помисли си Боренсон. — Трябва да я оставя да се махне.“

Но не я остави.

Скочи и хукна след нея. Ранената хала налетя на един от отстъпващите гвардейци и спря за момент.

Боренсон скочи на гърба ѝ, размаха бойния чук и я халоса с всичка сила по хълбока.

Халата изсъска и от задното ѝ отворстие избухна зловоние. Боренсон късно усети, че е проклятие.

„Като прах да изсъхнеш, човешко дете.“

Потта бликна от всяка негова пора и обля лицето му. Пикочният му мехур се сви и той усети топла струя да лази по крака му.

Магесницата се извърна към него, полуоткрехнала паст.

— Проклетата да си! — изкрещя Боренсон и скочи в устата ѝ. Одраска чело в нащърбените ѝ зъби и падна върху твърдия ѝ като камък език.

Халата затвори светкавично уста, но вече беше късно. Боренсон беше вътре. Изправи се, завъртя бойния чук и замахна с дръжката, опитвайки се да прониже мекото небце на звяра. Но в същия момент загуби равновесие и ударът попадна на кост.

Той политна на една страна, докато халата полюшваше глава, опитвайки се да се избави от него. Удари се в острите ѝ зъби и се хвана за един от тях.

Халата разтърси глава още веднъж и спря, за да разбере дали е успяла да се освободи от него. Боренсон светкавично грабна бойния чук и го заби в мекото ѝ небце. С облекчение усети струя гореща кръв да рука отгоре му.

Халата се препъна напред и рухна на земята. Боренсон се праметна и заби лице в грапавия език на чудовището.

За миг остана да лежи, вцепенен от болка и с десетина кървящи рани. Мъчеше се да си поеме дъх. Целият плувна в пот и усети, че

езикът му се е подул от жажда.

Надигна се на колене. Кръвта на халата се изливаше на тласъци като зловещ водопад от зейналата дупка.

Боренсон се изхили и запълзя напред. Устата на халата беше затворена. Дори не виждаше нищо зад устните ѝ. Една възрастна хала можеше да стигне до дванайсет тона тегло, като голяма част от тежестта се падаше на костните плочи на главата ѝ. Дори Повелител на руни с всичките си дарове на мускул рядко успяваше да повдигне повече от няколкостотин фунта.

Боренсон нагласи краката си върху венците на халата и подпря гръб върху небцето ѝ. Напрягна всичките си сили, но устата ѝ не помръдна дори и на милиметър.

До слуха му достигна тръбният сигнал на бойните рогове, които обявиха отбой. Отвсякъде се носеха ужасени писъци. Халите нахлуваха с десетки през срутените стени.

„Какво да направя?“, запита се Боренсон.

Легна по гръб и се опита да натисне нагоре с крака. Със същия резултат.

Челюстите ѝ бяха като залостени.

Замисли се над безизходното си положение.

Спомни си зейналите уста на мъртвите хали по бойното поле след битката при Карис. Когато настъпеше трупното вкочаняване, устата на чудовището щеше да се отвори сама — но след няколко часа.

Най-безопасно за него би било да изчака тук, докато битката приключи. Но не можеше да стои и да чака, докато другите се сражават и загиват. А и Мирима беше в северната кула, където бушуваше най-яростната битка. Ако все още беше жива, много скоро нямаше да може да се спаси.

— Трябва да се измъкна! — измърмори той.

Имаше една-единствена възможност — да пробие проход. Единственото място беше гърлото на чудовището. Стисна бойния чук в дясната си ръка и кинжала в лявата и пристъпи към гърлото на халата. Тъкмо се опитваше да се измъкне и устата ѝ неочаквано зейна, а стомахът ѝ избълва слузеста течност.

Слузта изхвърли Боренсон на улицата.

Той се надигна на колене и се огледа, за да се увери, че е в безопасност. Пъкна кинжала в ножницата и изтри слузта и кръвта от

дръжката на бойния чук. Халите препускаха необезпокоявани по стените. Северната кула бе срутена напълно. Изглежда, беше останал само приземният етаж, но той не забеляза никакво движение през тъмния му вход.

Заглежда се като обезумял и изкрещя:

— Мирима? — Сърцето му щеше да се пръсне.

Ако все още бе в кулата, сигурно лежеше премазана под камъните.

Няколко стрели стърчаха от покривите на магазинчетата срещу стената на замъка, а един гвардеец лазеше по улицата към него. Боренсон не видя други хора, макар до слуха му да достигаха викове.

Една хала скочи от стената и се стовари върху магазина, който служеше за убежище на стрелците. Боренсон погледна по улицата с надежда да зърне оттеглящата се Мирима.

Десетина хали препускаха пред него към пристана.

Беше останал в тила на врага!

Чу изсъскване и се обърна. Една хала се втурна срещу него.

Боренсон остана неподвижен — престори се на вцепенен от ужас — и я изчака да го доближи. Тогава подскочи десет стъпки във въздуха и нанесе удар с бойния си чук дълбоко в мозъка на чудовището.

Халата се свлече под него и той стъпи върху гърба ѝ.

Бе получил заповед да охранява улицата и да отбива халите, докато отстъпващите успеят да стигнат до пристана.

Но се страхуваше, че Мирима е все още в северната кула, и си я представи премазана и цялата в кръв под рухналите отгоре ѝ камъни.

Не можеше да я изостави.

Затича към кулата. Една хала се опита да скочи от стената на замъка отгоре му. Боренсон се търкулна встрани, скочи на крака и я уби. Една магесница метна от стената ужасяващо проклетие и го обгърна гъст червеникав облак. Той задържа дъх, но очите му пламнаха, сякаш щяха да изскочат.

Нови две хали-младоци скочиха от стената, а трета се покатери по укреплението, без да обръща внимание на пламъците.

Боренсон знаеше, че безстрашие и безразсъдство са две различни неща. Беше откъснат от Мирима. Скочи през прозореца на най-близкото магазинче и се втурна през задното помещение, подгонен от хала. Халата се блъсна в стената на магазина и постройката рухна, а в

това време Боренсон се измъкна през задния изход и хукна по уличката.

Уличката бе прекалено тясна за възрастна хала, но насреща му се втурна един младок.

Боренсон притича до близката врата, но тя се оказа залостена. Той я изби с рамо и падна вътре.

За момент се запита какво да направи. Халите бяха по петите му. Скочи и хукна към задния изход.

Усети, че нещо във вътрешностите му се скъса, сякаш отскубнаха частица от него — един от Посветителите му бе загинал.

Това означаваше следното: халите бяха проникнали в гробниците под двореца на Палдейн, където се криеха Посветителите.

Дълбоко в подземния свят Йоме промуши с копие петата си жертва.

Габорн нададе вой от другия край на мрачното помещение. Тя погледна нататък.

„Гашт!“, изригна проклятие жезълът на Истинската властелинка и Габорн отскочи — мъгляв силует, който се стопа в мрака.

Истинската властелинка насочи вниманието си към Йоме, обърна гръб на Габорн и тръгна срещу нея. Изпод краката на чудовището плъзнаха мрачни струи мъгла.

Габорн нададе животински вой и нападна. Спусна се с такава скорост, че Йоме не успя да види кога заби копието си в гръдния кош на Истинската властелинка.

Тя се извърна към него и изплющя с камшика. За момент очертанятията ѝ се стопиха в мъглата.

Йоме продължи към струпалите се на купчина хали, сред които сияеше силна светлина, като прескачаше живи и мъртви Посветители.

„Гашт!“, избълва ново проклятие жезълът на чудовището — тъмен облак на разрушението.

— Скачай! — изкрещя Габорн.

Йоме подскочи на трийсетина стъпки във въздуха и направи салто. Струята на разрушението проблесна с пепеливия си цвят и се заби точно там, където допреди секунда се намиреше Йоме, и повали няколко хали. Полетяха камъни и облаци прах.

Йоме падна наред извилата се вихрушка. Усети силна болка в глезена и извика. Запълзя на колене сред струпалите се хали, като се подпираше на копието. Една от халите замахна, но Йоме успя да избегне удара.

Туловищата им я обграждаха като плътна стена. Движеха се толкова бавно, че приличаха на монолити. Йоме се мушна под сянката им като в сенчеста горска дъбрава. За момент си спомни горската полянка сред Седемте стоящи камъка в Хиърдън, където Бизнесман бе създал своя вайлд.

Но тези монолити с нищо не напомняха огромния резервоар на Земна сила с цялата му внушителност и великолепие.

Изправен наред жалкия коптор, сър Боренсон стискаше бойния чук с окървавени ръце и се опитваше да успокои дишането си. Отвън халите бушуваха из Карис, рушаха сградите и си проправяха път през каменните отломки. Над целия остров се носеха изпълнени с ужас и болка предсмъртни писъци.

Пламъците бушуваха на всяка крачка.

Не можеше да противопостави нищо срещу разрухата. През последните няколко минути бяха загинали всичките му Посветители.

Останал без дарове на мускул, той усети тежката като наковалня броня върху раменете си, а чукът с дълга дръжка се превърна в менгеме, което едва-едва можеше да помръдне с две ръце.

Без издръжливостта си усети, че е изтощен до смърт. Напрежението от последните дни се стовари отгоре му — пътуването до Инкара и обратно, мъченията, на които го бе подложил крал Криометес. Чувстваше, че краката му ще се прегънат всеки момент под тежестта му.

Искаше му се да събере сили, за да пресече улицата и да потърси Мирима, въпреки проклетите хали. Ако все още бе жива, вероятно би могъл да ѝ се притече на помощ. А ако бе загинала, нямаше причини да дочака края на деня.

„Силата е просто илюзия“, каза си той в безпомощността си.

За втори път го лишаваша от Посветители — десетки прекрасни мъже и жени, — за да му докажат безсилието му.

Боренсон нададе боен вик, сграбчи оръжието си и се хвърли навън в нощта.

Пламъците лижеха нощното небе, а пушеците отразяваха проблясъците им, сякаш гореше самият въздух. Беше по-светло от ден.

Сред пушека на стотици стъпки височина почти точно над главата си зърна огромен балон с формата на граак. Носеше се като призрак из мрака.

В северния край на острова тромпетите отново затръбиха като побеснели отбой.

Чу се внезапен рев, сякаш отекна гръм. Земята под краката му се разтресе. Сградите потрепнаха, сякаш разтърсени от гигант.

От дъното на улицата насреща му се понесе хала, оръженоска-младок с несъразмерно дълги крайници и малка глава.

Щом го забеляза, спря и се завъртя, сгърчила сетивните си пипала. Разтвори пастта си и нападна.

— Смърт! — изрева Боренсон, вдигна бойния чук и се втурна срещу нея.

Радж Атън наблюдаваше Карис от далечния хълм.

Градът се бе превърнал в истински ад. Навсякъде препускаха хали — срутваха сградите като стенобойни машини, ровеха из каменните отломки, за да измъкнат оцелелите. В северния край на острова роговете отчаяно тръбяха отбой, а хората се катереха по стените на замъка и се мятаха във водите на Донестгрий.

Но не можеха да се изкатерият достатъчно бързо по дървените стълби и вътрешните стълбища на кулата и се трупаха като кипнало море по стените и се тъпчеха един-друг, обхванати от ужас. Някои правеха опити да се сражават с настъпващите хали с жалките си лъкове и други оръжия, но халите просто ги премазваха. Все едно кокошки, които се опълчват срещу върлуващия в кокошарника кух вълк.

Светкавичността, с която халите съсипваха Карис, го изуми. Могъщи лордове защитаваха вратите, но халите-младоци просто ги прескачаха или връхлитаха върху тях и смазваха съпротивата им.

Хората не бяха в състояние да се противопоставят на чудовищата.

Разузнавателните балони на Радж Атън се носеха над града. Той чуваше ликуващия шепот на огнетъкачите си. Пушеците се кълбяха на огромни облаци и ги примамваха да се втурнат в сражение. Кошовете им бяха пълни с тайнствени прахове от сяр, поташ и билки, докарани от южните краища на Индопал специално за тази нощ.

„Дай ни сигнал — нашепнах му мислите им — и ще изсипем товара си.“

„Търпение“, прошепна им в отговор той. Балонът се носеше към една хала-магесница, настанила се в центъра на огромна руна, нейния Печат на опустошението.

Вятърът докара балона над Печата и Радж Атън прошепна, оставяйки силата на Огъня да отнесе думите до неговите огнетъкачи: „Нека небесата да пламнат!“

Огнетъкачите заликуваха с огнените си езици: „Да живее Скатаин, Господарят на пепелта!“

На три мили северно от Карис се издигаше Стената на Барън, висок до гърдите крепостен вал, който се простираше от езерото Донестгрий на изток до Алкаирските планини на десетина мили на запад.

Войските на крал Андърс се приближиха под прикритието ѝ — яздеха в тъмнината — и налетяха на над стохилядната армия на кралица Риала Лоуикър, която се спотайваше и изчакваше. Стотици метателни машини бяха струпани по склоновете на хълма, за да отблъснат евентуална атака на халите, а стрелците и пешаците бяха върху вала. Намерението на Лоуикър беше очевидно: щеше да защитава укреплението, ако халите тръгнат на север.

Карис беше целият в пламъци. По стените тръбяха рогове, народът надаваше вопли за помощ и писъците на умиращите заглушаваха роговете.

Стотици хали препускаха по стената на север и избиваха всички, които се изпречваха на пътя им.

Земята пред стените на града бе почерняла от огромната орда на халите. Виячите надаваха вой и земята сякаш стенеше под стъпките им, а над множеството като бели облаци кръжаха грий.

Близо до огромната могила на червея клечеше покрита с блещукащи руни магесница и размахваше жезъл, който проблясваше като светкавица. Под нея се оформяше зловеща руна, към която пъплеха и се извиваха в торнадо мъгли.

— В името на Стихиите! — изруга Андърс, след като зърна цялата тази бъркотия.

От Карис, изглежда, не бе останало нищо за спасяване.

„Дори веднага да нападнем града — помисли си Ерин, — халите ще унищожат всички до крак още преди да сме стигнали.“

Конят ѝ затропа нервно с копита и тя се приведе над врата му. Много храбри рицари стиснаха копията, готови всеки миг да се понесат напред.

Благородниците в челото на колоната не откъсваха очи от Андърс. Очакваха решението му. Той беше заявил, че е Земен крал. Щеше ли да призове земен червей, както бе направил Габорн?

— Ваше величество, заповядайте атака! — викна Ерин.

Но Андърс вдигна бавно дясната си ръка и произнесе с глух глас:

— Не мога. Земята не разрешава. Тези в града са Избраните на Габорн и трябва да загинат заради греховете му.

— Какво?! — извика ужасено Селинор.

Андърс поклати печално глава.

— Аз съм определен за новия Земен крал. Той е старият. Но аз не мога да бъда коронясан, преди старият да бъде отстранен.

И се втренчи пред себе си, сякаш виждаше през стените на Карис.

„Що за човек е той?“, запита се Ерин. Габорн никога не би седял безучастен, ако някой е заплашен от опасност.

Зави ѝ се свят. Прилошаваше ѝ от изтощение. А сега и този шок.

Имаше усещането, че спи или сънува наяве. Прииска ѝ се да извика бухала от подземния свят на помощ, да му изпрати послание.

Внезапно ѝ хрумна нещо.

Бухалът ѝ бе казал, че Асгарот може да прониква в мислите на други хора. Дали можеше да му изпрати послание?

Още докато си го мислеше, Ерин изкрещя безмълвно: „Асгарот!“

Крал Андърс се бе отпуснал уморено върху седлото на коня си точно пред нея, сивата му дълга коса падаше на вълни изпод бойния му шлем.

И изведнъж в отговор на вика ѝ той се извърна, сякаш му зашлевиха плесница. Погледна я със зейнала от изненада уста.
Добродушната маска се бе смъкнала от лицето му.

Истинската властелинка препускаше към Йоме с невероятна скорост.

— Неееее! — изкрещя Габорн и се спусна срещу чудовището с оръжие в ръка.

Йоме ги гледаше, вцепенена от ужас. Габорн тичаше срещу същество, изтъкано от светлина и сянка. Истинската властелинка изплющя с камшика си, сякаш метна светкавица. Габорн отскочи, залитна, но успя да избегне удара.

Йоме се спусна към една Посветителка — огромна хала, която сякаш бе заспала — и вдигна ръка, за да я халоса с всичка сила.

Копието изхвърча от ръката ѝ — друга хала бе замахнала зад гърба ѝ, но лапата ѝ се стовари на косъм от нея.

Габорн отново изкрещя:

— Йоме, пази се!

Всичко се разтърси. Подът под краката ѝ се заогъва и от тавана се посипаха камъни.

„Гашт!“, изсъска ониксовият жезъл. Габорн се засили и подскочи високо във въздуха, а от жезъла излетя тъмен зелен облак. Кралят метна копието си.

Чудовището се завъртя към Йоме. Копието издрънча върху черепа му. Габорн се стовари с тъп звук върху него, после се свлече и се просна на пода като счупена кукла.

— Не! — извика Йоме.

Истинската властелинка изгледа за секунда Габорн, след което му обърна гръб и пак тръгна към нея.

Последните му думи отекнаха в съзнанието ѝ като ехо:

„Йоме, пази се!“

Халите я обкръжиха — застрашителни и освирепели. Тя заоглежда залата като обезумяла. Дори с дузината си дарове на взор не успя да види изход за бягство.

Габорн не усещаше никаква болка. Беше налетял върху костните плочи на чудовището. Не помнеше друго.

Наоколо беше светло като ден. Навсякъде се простираха поля, кафяви от прясната оран, а плодородната пръст сякаш бликаше от земята. В далечината се извисяваха полегати хълмчета, чиито склонове бяха покрити с дъбови гори. Не подухваше вятър, на небето не грееше слънце, но над всичко неизвестно откъде се сипеше светлина. Над главата му кръжаха гарвани и злокобното им грачене изпълваше пространството.

Земята около него припукваше тихичко, сякаш преливаше от плодородие и изобилие.

Гарваните се снижаваха, измъкваша семенца от пръстта и изскубваша бледи коренчета.

На десетина разкрача върху огромен камък се бе отпуснало с гръб към него някакво същество. Беше облечено в безформена сива мантия, а сивата му коса се спускаше върху гърба му. Вместо кожа беше покрито с пясък и камъчета.

Пред него седеше Земният дух.

„Аз съм само плод за гарваните на съдбата — промълви той. — Те кръжат на прикрепени криле. Камъните ми не могат да ги повалят...“

Габорн се приближи до съществото и постави ръка върху рамото му. То извърна лицето си към него.

Земният дух беше с лика на Радж Атън, но на мястото на очите му зееха дупки.

Земята изгледа безпомощно Габорн и разпери ръце.

„Гарваните. Гарваните се хранят...“

Земята страдаше.

„Но защо носиш лицето на мой неприятел? — запита Габорн. — Би трябвало да сме приятели.“

Върху лицето на Земята се появи мъчителен израз.

„Ти се извърна от мен.“

„Не — отговори Габорн. — Само веднъж, в момент на слабост. Но повече никога няма да се извърна от теб. Всичко, което съм или се надявам да бъда, отдавам на теб.“

Каменистото лице на Земния дух започна да се променя. За миг изникна лицето на баща му, след което то се подмлади. Габорн си

помисли, че Земята му показва собственото му лице или детското лице на баща му, но веднага осъзна, че му е разкрила лицето на сина му. Камъчетата и песъчинките се раздвижиха още веднъж и той видя усмихнатото лице на Йоме.

Усети някакво олекване и видя, че в гърдите му зее рана. Но вместо кръв от нея бликаше светлина. Гарваните грачиха и плющящите им криле сякаш изпращаха залпове към небето.

ДЪРВО ПОД СЕНКИТЕ

Никое дърво или растение не може да расте само на дневна светлина. Само на светло смето никога няма да покълне и корените му няма да заякнат. Нужни са както светлината, така и сянката. Най-дълбоките корени на човека също растат на тъмно.

Ерден Геборен

Габорн се съвзе и скочи на крака с разтуптяно сърце. Чувстваше ребрата си като натрошени трески. Огромната хала преследваше Йоме.

От проклятията ѝ раните гноясваха. Другите хали наоколо хриптяха и се мъчеха да си поемат въздух. Поради очевидното забавяне на времето звукът се проточваше като зловещо монотонно бръмчене.

Йоме тичаше пред чудовището. Призрачните му руни продължаваха да блещукат, но изпод краката му се стелеше мрак, който замъгляваше гледката. Габорн избърса сълзите от пламналите си очи.

Йоме се провря между две хали — опитваше се да се скрие зад тях. Но Габорн знаеше, че няма да е за дълго. Кралицата препускаше към нея с шеметна скорост.

Габорн усети, че смъртта настъпва към съпругата му.

И вдигна древното копие на Ерден Геборен.

Истинската властелинка връхлетя върху своите Посветители и прегази две от халите.

„Нападни!“, нареди му Земята.

Габорн нададе боен вик и се втурна напред. Халите около него не помръдваха — приличаха на огромни тъмни камъни. Той прелетя между краката на един огромен Посветител и заби копието в коляното на Властелинката.

Кракът ѝ се изметна на една страна. Тя се завъртя към Габорн и той отскочи високо във въздуха, като се преметна през глава. Камшикът

й изсвистя под него.

Руните върху муцуната й проблеснаха. Призрачни синкави пламъчета покриваха почти изцяло трите й костни плочи. Макар да бе съсякъл много от Посветителите, сред тях почти липсваха тъмни петна.

Габорн стъпи върху един Посветител и отскочи няколко пъти назад, за да отклони Властелинката от Йоме.

Чудовището се приближи с хриптене. Струйки мрак се заусукваха около глезените на Габорн. Мислите му се замъглиха. Опитва се да се задържи на краката си.

„Изтръгни детето от утробата на любовницата си — дочу съскащ шепот в съзнанието си той, — защото е заченато в грях.“

Пред очите му изникна видение, в което той държеше детето от утробата на Йоме, някакъв отвратителен урод. Стискаше мършавото вратле и оглеждаше противното създание, което се гърчеше в ръцете му. Забеляза, че е с четири крака и две ръце и че няма очи. А вместо лице имаше костни плочи и от челюстта му се полюшваха подобни на розови червеи сетивни пипала.

Габорн го запокити на земята.

То извърна лице към него и измяука.

„В нея расте нещо чудовищно — нашепна Истинската властелинка. — Изтръгни го. Спаси народа си.“

Габорн бе обладан от ужасяващо желание. В ботуша си бе напъхал кама. Нищо нему костваше да я измъкне и да забие острието в утробата на Йоме.

„Можеш да освободиш света от злото — прошепна гласът. — Нали тъкмо това искаш?“

„Не! — каза си Габорн. — Това е дете, не е злото.“ Но го сграбчи още по-могъщо желание и той чу как собственият му глас прошепва: „Да, господарю, подчинявам се на заповедта ти“.

Истинската властелинка се спусна към него и Габорн се свлече на колене и пропадна в някакъв водовъртеж на мрака.

— Господарю! — извика Габорн.

Истинската властелинка и Земята отговориха едновременно:

„Да, слуга мой.“

— Не — обърна се Габорн към Властелинката. — Аз не съм твой слуга.

В съзнанието му лумна странна светлина. Ужасното видение избледня и той се озова разтреперан в залата на халите-Посветители. В дясната си ръка стискаше покритото със съсирена кръв копие.

В другия край на пещерата проблесна светлина.

Откъм входа на тунела се чу животински вопъл и Истинската властелинка се обърна натам.

Там стоеше вайлдът на Бизнесман.

„Призови веднага Лъчезарните“, нашепна му Земята.

Зелената жена вдигна лявата си ръка и започна да чертае руни във въздуха. Говореше като в транс, с абсолютно празен поглед:

— Времето настъпи, Старице, да изоставиш тялото си. Господарите на Подземния свят настояват за това.

Истинската властелинка изсъска тревожно и заотстъпва от Габорн. Масивната ѝ глава се залюшка наляво-надясно в желанието ѝ да се втурне едновременно и към него, и към вайлда. Тя размаха като обезумяла сетивните си пипала, опитвайки се да долови опасността.

Зелената жена нададе вой и скочи напред с разкривено от ярост лице. Над главата ѝ се появиха бели светлини, отначало малки и бледи, но все по-ярки и едри. Бяха Лъчезарните, десетки бели призрачни силуети с бели крила от светлина.

Зелената жена вдигна ръка и от нея изскочиха кълбета светлина и се пръснаха във всички посоки. Светлината се заизвива, съскаше и пращеше във въздуха. В залата замириса на надигаща се буря.

Халите-Посветители засъскаха от отчаяние и побягнаха. Много от тях вдигнаха лапи върху главите си и се свлякоха на пода.

Габорн наблюдаваше хладнокръвно.

„Зелената жена е дошла да убие Истинската властелинка. Но няма да ѝ отстъпя тази чест!“

В същия миг кралицата-хала завъртя муцуната си и обърна сладкия си триъгълник точно към него. Мекото петно над мозъка на чудовището беше широко цели две педи. А магесницата бе на по-малко от четирийсет крачки.

Габорн се спусна между две хали и метна копието с цялата си сила. Болка прониза рамото му. Металният прът изсвистя като черна сянка и се заби в плътта на халата. Габорн нададе тържествуващ вик.

Но копието улучи костната плоча на чудовището и отхвъркна встрани. От раната бликна алена кръв. Истинската властелинка

продължи да мята глава.

Чудовището вдигна черния жезъл и замагна, за да го удари, но погледна назад, сякаш в последния момент реши, че вайлдът е по-голяма заплаха.

Зелената жена и Властелинката се втурнаха едновременно една срещу друга. За част от секундата Габорн не можа да прецени коя от двете първа ще успее да нанесе удар.

Вайлдът вдигна двете си ръце, сякаш за да прегърне връхлитащата хала. Ръцете и пръстите му се издължиха като клони и вейки в огромна корона.

Двете се вкопчиха като в прегръдка и зелената жена нададе тържествуващ вой на превъзходство. В този момент Габорн я видя такава, каквато беше при Седемте стоящи камъка, когато я призова Бизнесман — купчина клони, камъни, корени и пръст. Вайлдът сграбчи Истинската властелинка. Оглушителен тътен разцепи въздуха, корени пробиха скалата, над която израсна дебел ствол и се заизвива спираловидно нагоре. Истинската властелинка рухна върху вайлда, като съскаше ожесточено. Бореше се освирепяла, сякаш сграбчен от скорпион тарантул, размахваше огромните си крайници, които късаха и деряха всичко, което можеха да докопат.

Под нея израсна цяло дърво — стволът му беше по-дебел от дъб; клоните му я разкъсваха, прорастаха през туловището ѝ, усукваха се като змии. Пронизаха бронята ѝ, вейки и филизи проникнаха през черепа и раменете ѝ.

Истинската властелинка хапеше и съскаше. Изви глава назад, пронизана от неописуема болка. От раните ѝ бликаха струи алена кръв.

Чудовището мятеше глава и се мъчеше да се измъкне.

Но вайлдът го държеше впримчено в земята.

След секунди призрачните руни върху тялото на Истинската властелинка изгаснаха като духнати от вятъра свещици.

Габорн се свлече задъхан на земята. „Локъсът не може да бъде убит — помисли си той. — Злото просто ще се прехвърли в някой друг.“

„Помогнете ми“, призова със сърцето си подкрепа от Лъчезарните той.

Около Властелинката постоянно витаеше мрачен воал, който я следваше на всяка крачка. Сега Габорн забеляза спотаилия се призрак.

Той се надигна нагоре като облак от сажди или крилата сянка и увисна над мъртвата хала, над клоните на дървото.

И Лъчезарните долетяха. Врълетяха като далечни светлини от подземния свят. Отначало бледи, сякаш проблеснали на огромно разстояние светкавици, но само след секунди засвяткаха навсякъде.

Пикираха като лястовици с криле от светлина, едновременно красиви и неописуемо свирепи. Бяха по-едри от хора и макар да имаха ръце и крака, не бяха с човешки очертания. Имаха глави на хищни чакали с остри зъби и огромни очи. Габорн не можа да прецени дали са покрити с козина, или с пера. Да погледнеш към тях означаваше да срещнеш собствената си смърт. Габорн закри главата си с ръце и стисна очи. Лъчезарните обкръжиха мъглата от мрак като врълитащи върху гарван скорци и я задърпаха във всички посоки, като кръжаха спираловидно във въздуха.

Габорн отвори очи и му се стори, че вижда зейнал между световите проход, че съзира за миг небесата на подземния свят, толкова страховити и огромни и осеяни с толкова яростно блеснали звезди, че сърцето му подскочи от ужас.

Като се извисяваха все по-нагоре в безбрежния небосвод, Лъчезарните преследваха плячката си, сякаш ярки като самите звезди светлини врълитаха някаква странна безформена сянка, понесени от бушуващ циклон.

В следващия момент земята се затвори и Лъчезарните заедно с локъса изчезнаха. Габорн и Йоме стояха сред мъртвите Посветители.

Ейвран огледа печатите на Истинската властелинка и се взря в сенките под тавана. Вдигна тоягата си и си представи руните за трошене на камъни, които щяха да срутят покрива.

Земята под нея се надигна и се разлюля. Отгоре се посипаха камъни и сажди.

И сякаш Бизнесман нашепна в ухото ѝ: „Земята страда. Излекувай я. Помогни на Земята да не страда.“

В съзнанието ѝ изникна образ от сънищата ѝ. Появиха се руни — огромни колелета, които да се съединят с тези, които лежаха пред нея.

Ейвран се вторачи в три големи руни, всяка от тях моделирана като Печатите на създанието, които властваха над Истинския свят.

Самите руни не причиняваха зло. Те бяха само оръдия. И ако посмееше, Ейвран би могла да ги използва за своите цели. Можеше да излекува Земята, да я преправи по образ и подобие на Истинския свят, някога бил първият дом на човечеството.

„Ще се осмеля ли?“, запита се разтреперана тя.

Земята се надигна от нов трус и залата се разтърси.

Ейвран протегна тоягата си и се втренчи в каменистия под — мъчеше се да си припомни великата Руна на живота от сънищата си.

И започна да оформя камъка.

Един от ръбовете имаше формата на сърп, над който се виеха орли. Представи си го и ръбът бавно изникна от земята. Имаше и заоблени хълмчета, из които подскачаха зайци — и хълмчетата се надигнаха от земята. Имаше и долина, където бе видяла от пръстта да никнат слонове, размахали хоботи към небето — и долчинката хлътна.

Ейвран моделираше камъка, като подчиняваше дарбите си на своята воля.

Ерин Конал не помръдваше върху коня си, вцепенена от изумление. Крал Андърс не откъсваше злобния си поглед от лицето ѝ. Миг по-късно злобата му премина в тревога.

— Не! — извика той и се обърна към бойното поле.

Над него изгря бледа светлина, сякаш луната надникна иззад облак.

Ерин нямаше време да се пита коя е причината за тревогата на Андърс или за внезапната светлина. Пришпори коня си и захвърли копието, защото не ѝ вършеше работа на такова близко разстояние. Изтегли късия си меч и нападна Андърс, преди да се е окопитил.

Замахна и заби острието в гърдите му, без да откъсва очи от подобното му на череп лице.

— Майко! — извика той, загледан в бойното поле. След което бавно се извърна към нея.

Очите му я ужасиха — в тях нямаше нито тревога, нито страх, а единствено коварство.

С дясната си ръка кралят сграбчи меча ѝ, за да ѝ попречи да го забие по-дълбоко, а с лявата стисна рамото ѝ.

Политна напред, облягайки се за момент върху нея, и докосна ухото ѝ с уста.

Тя си помисли, че ще ѝ каже нещо, преди да умре, но той само се изкиска сподавено.

Мъжете наоколо се развикаха, а Селинор закрепця:

— Хванете я! Дръжете я!

Лордовете светкавично я наобиколиха. Ерин пришпори коня си, за да се измъкне, но бе обградена.

Селинор скочи от коня си с вик:

— Татко! Татко!

Андърс се отпусна в ръцете на Ерин и рухна на земята, стиснал меч, който продължаваше да стърчи от корема му.

Нечии груби ръце сграбчиха Ерин и я събориха на земята до краля. Трима яки воители се хвърлиха отгоре ѝ. Един дебелак с червена брада се разкреця:

— Въже! Въже! Да обесим тази кучка!

Крал Андърс вдигна немощно ръка към лицето на Селинор и изпъшка:

— Не! Пощади тази луда нещастница. Тя носи детето ти — бъдеща кралица, която ще управлява света. Затвори я. Обещай ми... да я затвориш... докато не се роди детето.

Главата му клюмна на една страна и той погледна Ерин с очи, изпълнени с болка. Един лекар се втурна сред тълпата и отместа Селинор настрана, след което се приведе да прегледа раната.

Селинор изгледа Ерин с разкривено от ярост лице.

— Вържете я!

Земята се разтресе. На Ерин ѝ се стори, че ще се разцепи под краката ѝ.

Един далекогледец изкреця:

— Кораби! Кораби в езерото! Воините на Интернук пристигат!

Мъжете завързаха ръцете на Ерин и се качиха на височината да погледнат към града. Един дръпна въжето, за да се изправи. През това време лекарят намаза раната на краля с лечебен балсам.

Ерин дръпна възела, за да се освободи, но въжето се впи още по-здраво в китките ѝ.

От изток се надигнаха бойните викове на главанаците и земята се разтресе под стъпките им.

— Главанаците! Настъпват с хиляди! — извика някой. — Слизат от хълмовете.

Ерин погледна нататък, но в първия момент не видя нищо. След това ги видя да се спускат по стръмния склон с огромните си тояги и червеникава от светлината на далечните огньовете козина. Тичаха към ордите на халите, като изминаваха двайсетина стъпки с всяка крачка.

Разузнавателният балон на Радж Атън продължаваше да се носи на неподвижните си криле над Карис. Точно под балона внезапно лумна светлина, последвана от мощна експлозия. Издигна се огромен стълб от огън и пушек, който освети цялото бойно поле.

Огненото кълбо лумна над Печата на опустошението, където се намираще магесницата на халите. Някои от тях като че ли изпаднаха в паника, но чудовищната магесница и десетината ѝ помощнички не помръдваха сред пламъците.

Далекогледците на халите засъскаха и надигнаха муцуни към небето и Ерин видя как халите започнаха да си съобщават една на друга за надвисналата над главите им опасност — надигаха задници и изпускаха предупредителни миризми към съседите си.

Магесницата насочи жезъла си към небето и изпрати тъмна мълния-проклятие. Тя разкъса балона и той рухна сред ордата на халите.

Те се нахвърлиха да разкъсат огнетъкачите.

Миг по-късно огнетъкачите бяха мъртви. На мястото им се издигнаха три огнени създания — високи по шейсет стъпки стихии, яростно бели фурии.

Фуриите забушуваха сред халите, изпепелявайки ги една след друга.

Една от стихииите вдигна ръка и запрати огнен смерч към Карис.

Глеещите огньовете се разгоряха с нова сила. Пожарът забушува отново, поглъщайки греди и стърчащи стълбове.

Градът избухна като огнено зарево, хиляди вопли се издигнаха над огнения ад.

Към небето се извисиха колони от пушеци, червени от отблясъците на пожарите. Дори атакуващите хали заотстъпваха пред бушуващите стихии, които постепенно загубиха човешките си очертания и се превърнаха в зловни звероподобни пламъци.

Ерин гледаше изумена. Огнените стихии газеха сред ордата от хали, сякаш бяха глутница кучета. Огнетъкачите мятаха огнени мълнии сред редиците на халите и скоро пожарите лумнаха и по съседните хълмове.

От югозапад затръбиха бойните рогове на лордовете от Индопал. Войските на Радж Атън препуснаха към бойното поле.

На склона под тях дъщерята на Лоуикър закрепя команди към войските си. Сребърните бойни тропети запищяха, сякаш в отговор на призива на Радж Атън. Рицарите ѝ пришпориха конете си и препуснаха като вихър към халите. Стрелците и пешаците нададоха бойни викове и се втурнаха след тях.

— Дай заповед за атака! — промълви едва чуто Андърс на сина си.

Тръбачът наду бойния тропет и лордовете яхнаха конете си.

Много от тях нямаха търпение на секундата да препуснат към полесражението, подчинявайки се по този начин на предсмъртното желание на своя господар. Но Селинор клекна на едно коляно и повдигна баща си, за да види готовността им за битка, а двама от лордовете застанаха на стража над него.

— Тръгвайте! — глухо каза Андърс на сина си. — Това е нашият ден, часът на твоя триумф. Нека синът на Земния крал се прочуе в боя.

Всички воители на Селинор бяха по конете. Принцът се наведе над баща си и стисна дясната му ръка. Лекарят също се наведе и помириша раната на краля. После каза:

— Ще се оправи. Острието е проникнало в черния дроб, без да нарани сърцето и белите дробове. С даровете си след седмица ще е здрав.

— Чудесно — каза Селинор, изправи се и се метна на коня си. Погледна към стражите, които държаха Ерин, и нареди: — Убийте я, ако се опита да избяга.

ЗЕМЯТА СЕ НАДИГА

Историята потвърждава, че раните на народите никога не могат да бъдат излекувани с меч. В битката можеш да постигнеш отмъщение, да възтържествува справедливостта, да отвоюваш свободата си, но всеки удар на острието оставя нови пресни белези.

Затова отдайте почит не на войнолюбците, а на миротворците.

Думи, изречени от Дайлан Чука

Ейвран приключи със скицирането на Печата на създанието и се зае с втората руна, която си бе представила в сънищата си.

Водата в езерото забълбука и завря. Момичето вдигна жезъла си и върху повърхността пробягаха геометрични фигури — кръгове, триъгълници и причудливи дъги, сякаш риби пореха с перки водата.

Пот обля челото на Ейвран и гърлото ѝ пресъхна, но тя не обръщаше внимание. Беше така погълната от акта на създанието, че не забелязваше нищо друго.

Скоро в езерото заблещука Печатът на гълбините. Вълните се издигнаха като изваяни от лед.

Ейвран огледа произведението си. Стореното я изпълни с удовлетворение. Знаеше, че това е огромна работа, бавна магия, с каквато Бизнесман бе опитал да излекува Карис от чумата. Трудът ѝ нямаше да даде окончателен плод в продължение на векове.

И все пак тя усети могъществото на руните. Земята щеше да възвърне силата, жизнеността и здравето си. Тревата щеше да израсте по-зелена и по-висока. Новородените щяха да са по-красиви и умни. Върху дъгата щяха да се появят нови цветове и в пустинята щяха да поникнат цветя.

Руната съответстваше на спомените ѝ. Все още не бе съвършена, но в общи линии беше точна, а ѝ оставаха още много години да я оправя и усъвършенства.

Оставаше ѝ да направи само още едно нещо тук долу в лоното на подземния свят — да очертае кръг, с който да ограда Петте печата, превръщайки ги в един.

Ейвран вдигна тоягата и разпротря сетивата си дълбоко под земята. Усещаше извивките и пукнатините по камъните, шевовете и задръстванията. Оформянето на камъка не изискваше почти нищо, освен да освободи енергията.

И тя я пусна да потече нагоре.

Пръстта се надигна, разпуквайки се като превтасало тесто. След това сякаш потече настрани. Кръгът започна да се оформя.

В този момент Ейвран усети нечие присъствие на входа на тунела и долови мирис на предсмъртен вик на хала. Обърна се.

Към нея крачеше Габорн. Опаловата му игла блестеше като метеор. На раменете му като огромни змиорки висяха две от сетивните пипала на Истинската властелинка.

Тъкмо нейния предсмъртен вик бе доловила Ейвран.

Габорн се загледа с благоговение в Печатите, усетил мощта им.

— Какво правиш? — попита съвсем бавно, за да го разбере.

— Довършвам го — отвърна Ейвран. — Лекувам Земята.

— Усещам настъпването на промяната — каза Габорн. — Това, което правиш, е велико и се боя, че ти преча. Но имам нужда от помощта ти. Битката в Карис върви на зло и само аз бих могъл да променя нещата.

— Как мога да ти помогна? — попита Ейвран.

— Намираме се почти отвесно под града. Отвори проход, за да мина.

— Не съм сигурна, че ще успея.

— Ще успееш — отвърна с категорична убеденост Габорн.

Ейвран все повече свикваше със свръхестественото му Земно сетиво. Щом той твърдеше, че може да му помогне, значи бе така.

Погледна Печатите за последен път. Беше твърде уморена, за да продължи, но отдели минутка да изтегли сила от земята, за да осигури защита на залата. Очерта с жезъла руна върху стената и скалата потече като кипнала магма и постепенно запуши входа.

— Нека Печатите се крият тук — прошепна тя, — недокоснати от ръката на неприятел.

— Ела — подкани я Габорн. — Оставих Йоме и затворниците назад.

И затича по тунела, а тя се втурна да го настигне. Щом приближиха Леговището на костите, от един страничен коридор се чува викове.

— Милейди, насам! — викна някой. — Открих полозите им.

— Строшете яйцата — изкомандва Барис. — Всички до едно.

Сърцето на Ейвран затупка. Йоме и затворниците бяха открили люпилнята. Яйцата в нея бяха безценни.

Тя се спусна по един завой на тунела след Габорн и видя сержант Барис, Йоме и останалите да надничат в една от люпилните. Йоме се подпираше на едно копие като на патерица — глезенът ѝ беше бинтован. Беше вдигнала високо опаловата си корона, за да освети твърдите сиви яйца на пода, по който се стелеше пара. Във всяко гнездо от копринени влакна, пресукани от пещерни паяци, имаше по двайсет-трийсет яйца.

— Спрете! — извика Ейвран.

Пръв се извърна Барис. Погледът му бе гневен.

— Защо?

— Това са последните яйца на хали. Истинската Властелинка воюва години наред с другите кошери. И щом ги завоюва, унищожава яйцата на враговете си. Може би това са последните останали яйца на хали!

— Чудесно — прекъсна я Барис. — В такъв случай ще унищожим и последните чудовища.

В живота на всеки Земен пазител настъпва момент, когато осъзнава смисъла на своето съществуване. Бизнесман бе казал на Ейвран, че когато този момент дошъл, той разбрал, че неговият жребий е да защитава човечеството, и това познание проникнало в него с неумолима яснота и мощ.

Ейвран бе почувствала същото.

„Тъкмо за това съм се родила на този свят — помисли си тя. — Тъкмо за това съм удостоена от своя господар. Затова се научих да общувам с халите и ми е дарена власт над най-дълбоките кътчета на света.“

— Забранявам да го направите! — извика тя. — Аз служа на Земята и се подчинявам на волята на своя господар.

Насочи тоягата си към входа на люпилнята и начерта над него руна. Нямахше време да изтегли енергия от земята и затова трябваше да разчита на собствените си оскъдни запаси.

Камъкът изпука и на повърхността му се появи кръг. Вътре в кръга изникна руна. Стената омекна и се усука, затваряйки входа.

Ейвран бе толкова изтощена от светкавичното заклинание, че ѝ прилоша. Подпря се на тоягата, втречена в Барис, Йоме и Габорн. Питаше се дали я ненавиждат и дали ще се нахвърлят върху нея.

Всеки от тях беше изтърпял огромни страдания от халите. Чудовищата им бяха отнели всичко — дом, здраве, семейство. Ако някой имаше причина да ненавижда халите, това със сигурност бяха те.

— Земята обича еднакво целия живот — прошепна Ейвран. — Обича змията не по-малко от полската мишка, орела не по-малко от гълъба, халата не по-малко от вас.

Барис изръмжа яростно, сякаш всеки момент щеше да се хвърли върху нея. Но Габорн го сграбчи за ръката и го дръпна назад.

Йоме се взираше в Ейвран, зяпнала от изненада.

— Пораснала си, малката ми — промълви тя. — Наистина си пораснала.

В очите на Йоме бликнаха сълзи, сякаш виждаше мъртвец. Това разкъса сърцето на Ейвран.

— О, Йоме — едва чуто отвърна тя. — Това съм аз. И съм все същата.

Йоме поклати тъжно глава.

— Не, не си. Вече си Земен пазител. Виж мантията си.

Ейвран сведе поглед и забеляза огромната промяна. Мантията ѝ на чародей бе пораснала за броени дни. Сякаш върху наметалото ѝ бяха поникнали миниатюрни семенца, а новите корени бяха пораснали от земята. И в последния момент цветът им бе станал яркозелен.

„Аз съм Земен пазител — помисли си тя, — призован да служи на халите.“ И разбра защо Йоме бе заплакала. „Сега това е моят дом. Може би в някакво далечно бъдеще отново ще посетя повърхността на света и ще зърна полята със зелена трева и ще се разходя под звездите, но няма да е скоро. Нито пък често.“

Ейвран поклати глава.

— Пригответе се за път — обърна се тя към Йоме, Габорн и затворниците. По навик си помисли какво би направила, ако се канеше да пътува с граак. — Съберете си нещата. Барис кимна към дрипавите затворници и каза:

— Няма какво да събираме.

— Готови сме — обади се Габорн.

Ейвран вдигна жезъла и се замисли как да постъпи. Стихиите на земните дълбини бяха нейни, затова тя разпротря сетива, сякаш призоваваше животно, и усети скалите и каменните блокове наоколо.

Габорн имаше право. Усети на не повече от няколко хиляди стъпки над главата ѝ да прелита стрела. Световният червей бе пробил проход преди седмица, когато Габорн го бе призовал в Карис.

Ейвран разпротря сетивата си още по-надалеч, усети натиска на скалите, малките пукнатини и кухини. Нужна беше огромна енергия, за да отвори проход през цялата тази многотонна каменна маса.

Трябваше ѝ по-голяма Земна сила, отколкото се надяваше да притежава някога. Само като си го помисли, усети болка в главата си.

— Не мога — почти проплака Ейвран.

— Вдигни тоягата — нареди Габорн.

Тя я вдигна едва-едва и усети в нея Земната стихия. Не. Беше твърде изтощена дори да опита.

Габорн посегна и грабна черната тояга.

От докосването му дървото сякаш избухна в пламъци. Земната сила се втурна през него, топла като дъха на новородено и твърда като камък.

Ейвран се втренчи със страхопочитание в уморените очи на Габорн. Нищо в него не подсказваше, че разполага с такъв запас от енергия.

— Благодаря — успя да промълви само тя.

После коленичи и започна да чертае руна върху земята и всичко наоколо се разтресе.

Сър Боренсон стисна бойния чук и се вмъкна в един порутен винарски магазин. Халите бяха срутили покрива и беше останала само стената с рафтовете. Пламъци лижеха гредите. Боренсон се свлече на

ръце и колене пред прага. Халите препускаха необезпокоявани из града и профучаваха покрай скривалището му със стотици.

Сърцето му биеше лудо. Лицето и ръцете му бяха покрити със съсирена кръв на хали. Жегата от бушуващите пожари беше непоносима. Пепел и сажди се сипеха като черен сняг. Боренсон видя на пода бутилка вино, измъкна корковата тапа и утоли жаждата си.

От полетата на северозапад от Карис долетя тръбният призив на бойните рогове на Радж Атън и Лоуикър за атака. Навсякъде се носеха крясъците на обезумели хора.

Зловещите орди на халите очакваха атаката, но над Карис надвисна зловеща тишина.

„Колко ли са загиналите?“, запита се Боренсон.

Прииска му се да огледа полесражението. Необходимо беше само да надникне над градската стена. Стълбището, което водеше към несъществуващия вече втори етаж на магазинчето, бе оцеляло. Сега то отвеждаше към откритото небе и само няколко пламъчета лижеха долните стъпала.

Боренсон запълзя нагоре.

Хиляди лодки кръстосваха близо до брега на Донестрий. Мачтите скриваха водната повърхност. Воините на Интернук, с увенчани с рога шлемове, стреляха срещу струпалите се на брега хали.

От север рицарите на Лоуикър атакуваха редиците на халите. Препускащите коне цвилеха като обезумели, докато ездачите забиваха копия в туловищата на чудовищата.

От северозапад срещу халите настъпваха главанаците. Халите нямаха друг избор, освен да се сражават.

И го правеха. Вълна от хали настъпваше на север към Стената на Барън, а друга вълна към войските на Радж Атън на запад. Магесницата и помощничките ѝ мятаха с жезлите си ледени мълнии срещу стихииите.

Халите бяха обсадени.

Боренсон се огледа за Мирима. Халите препускаха необезпокоявани под него. Северната кула, в която бе стояла Мирима, бе превърната в руини. Халите се катереха по нея, трошаха гредите и събаряха укрепленията. От издигащата се доскоро на шейсет стъпки кула стърчаха отломки, не по-високи от трийсетина стъпки. Част от нея бе рухнала в езерото.

Той се втренчи в сенките в основата ѝ с надеждата да зърне силуета на Мирима, но не видя нищо.

Ако при атаката на халите тя се бе намирала на третия етаж, шансът да оцелее беше нищожен.

— Мирима? — викна той с надежда тя да го чуе, но отговор не последва.

Единствено една хала-младок ровичкаше сред камъните като огромен зайчар, който търси плъхове в дупките им.

— Атака! — ревеше Радж Атън, надвиквайки тътена на битката.

Гръмовният му от хилядите дарове глас сякаш кънтеше едновременно отвсякъде и отникъде и беше така всевластен, че Боренсон усети безпричинно желание да се хвърли от покрива върху най-близката хала.

Сърцето му заби като лудо. Той прилекна, за да се скрие зад камъните от халите долу.

— На бой! — изкрещя Радж Атън. — Нека яростта освети пътя ви. Нека ги накараме да се страхуват от нас още хиляда години.

Думите му сякаш бяха заклинание, което разпалваше яростта на Боренсон. От гърлото му се надигна неволен смях и той изпита желание да се хвърли в битката пряко волята си.

Изглежда, командите на Радж Атън действаша по същия властен начин на всички, които ги чуваха. На запад войните ревяха като обезумели и връхлитаха срещу редиците на халите. Двете армии се сблъскаха като бушуващи стихии. Конете цвилеха в предсмъртна агония. Изправени на задните си крака и пронизани от безброй копия, халите стоварваха мечове и чукове, превръщайки нападателите си в размазани кървави локви.

Вкопчени в яростна битка, хали и хора гинеха със стотици, без да е ясно кой ще надделее.

От север Риала Лоуикър предвождаше конницата си надолу по склона под небеса, по-червени отколкото дори при изгрев слънце. Облаци пушек отразяваха блясъците на огнетъкачите-стихии. Конниците се врязаха в редиците на халите и настана поголовна сеч.

На изток войните на Интернук надуваха рогове и стреляха с удвоена ярост срещу халите. Чудовищата продължаваха да обстрелват

корабите с градушка от камъни и Боренсон ужасен забеляза, че в отговор войните насочват корабите към брега, за да влязат в ръкопашен бой. Те също бяха подвластни на заповедите на Радж Атън.

Сякаш увлечени от общия устрем, от северозапад главанаците също нададоха ожесточени крясъци.

Но ордите на халите нямаха свършване и на мястото на всяка загинала хала три нови се втурваха в битката. Прииждаха от хълмовете като неспирен прилив, чийто край се губеше на стотина мили.

Боренсон хвърли поглед на изток към хълма, върху който се издигаше замъкът Карис, и сърцето му замръзна. Халите препускаха необезпокоявани по улиците на мъртвия град, задръствайки като черен потоп Улицата на гирляндите. Разкопаваха горния ѝ край, за да изровят онези, които се криеха в лабиринтите на подземните тунели.

„Как успяха толкова много да стигнат толкова бързо дотук?“, запита се Боренсон. Не бяха изминали и двацет минути, откакто пробиха първия пролом в крепостната стена!

Воините на Риала неочаквано се развикаха и някои от тях почнаха да отстъпват, докато други продължиха да нападат. Боренсон погледна на изток в момента, в който знамето на Риала се люшна. Хиляди рицари бяха образували огромен кръг с насочени навън копия. Препускаха по периферията му и поваляха всяка хала, която успяваше да проникне в него. Но Боренсон знаеше как ще приключи всичко. Рицарите бяха обкръжени. Всеки от тях имаше копие, с което би могъл да убие една-две хали. Но нямаха никаква възможност за отстъпление. Халите ги бяха обградили и живите газеха мъртвите, за да се докопат до тях.

Самата Риала и рицарите ѝ бяха обречени. Пешаците и стрелците, които се сражаваха в тила ѝ, внезапно се обърнаха и хукнаха да бягат.

Халите се втурнаха към редиците на главанаците и те нададоха ужасени крясъци.

Мъжете на Радж Атън продължаваха атаката, но бойните им викове се бяха превърнали във викове от болка и отчаяние.

— Напред — крещеше той и ги тласкаше в битката като товарни животни. Всяка стъпка напред бе отвоювана с кофи кръв.

Отгоре блесна метеор — разпръсна се с такава яркост, че светлината му прониза надвисналата над полесражението гъста мъгла.

Боренсон приклепна до каменната стена на магазинчето. Зави му се свят.

„Това е краят на света“ — помисли си той.

В РАЗГАРА НА БИТКАТА

*Научи се да обичаш еднакво всички, както жестоките,
така и добросърдечните.*

Ерден Геборен

Земята пред войските на Радж Атън бе почерняла от хали. Оръжията им отразяваха пламъците на стихииите зад гърба им. Сетивните им пипала се люшкаха като кобри. Цветните пушеци на проклятията им се носеха на отровни облаци над бойното поле.

Туловищата на мъртвите хали образуваха зловещи могили. Много негови мъже бяха загинали, за да издигнат тези могили, които войските му сега не можеха да изкатерят. Затова отстъпваха пред настъпващите хали, забавяни единствено от труповете на собствените си мъртви. Стрелците му стреляха с най-великолепните рогови лъкове на света и пронизваха сладките триъгълници на много от халите. Срещу онези от тях, които успяваха да се изкатерят до върха, се възправяха най-могъщите лордове на Индопал.

Възседнал коня си, Радж Атън наблюдаваше неподвижен развоя на битката. Кръвта препускаше лудо из вените му и го тласкаше към нея. Мъжете му бяха отлични бойци, но нямаше да удържат още дълго. Броят на жертвите растеше неумолимо.

Само едно можеше да ги спаси: самият Радж Атън.

Искаше да го проумеят. Да се убедят в собственото си безсилие, да ги лиши от упование в бъдещето, да ги превърне в жалки и безволеви играчки в ръцете си. Да усетят крайното отчаяние.

Защото само лишени от надежда щяха да благоговеят пред ужасяващата светлина, която го изпълваше.

Пешаците му на левия фланг започнаха да отстъпват, омаломощени от проклятията и изправени пред една изключително ожесточена контраатака на дузина магесници, които мяхаха убийствени заклинания иззад своите мъртви.

— Напред, пъзльовци — изрева Радж Атън. Бойците трепнаха като марионетки, подвластни на даровете му на обаяние и глас. — Прегазете мъртвите и ликвидирайте онези магесници.

Грий се стрелкаха над главите им като прилепи. Воините поеха дълбоко дъх и тръгнаха на сигурна смърт.

Радж Атън наблюдаваше невъзмутим. Карис бе рухнал. Халите препускаха по всичките му стени. Жителите му се мятаха във водите на езерото в последен отчаян опит за спасение.

На север армията на кралица Лоуикър беше почти напълно разгромена. Флагът на крал Андърс се развяваше спокойно зад Стената на Барън, докато неговите воители се втурваха срещу халите.

Дори главанаците надаваха резове от болка и бавно отстъпваха.

Тътенът на метателните машини откъм езерото стихна, тъй като воините от Интернук бяха изчерпали боеприпасите си без особен ефект.

Един от великите лордове се извърна от предните линии и извика:

— О, Велики, спаси ни! Битката е безнадеждна.

— Продължавайте боя — настоя Радж Атън.

Нови и нови лордове присъединяваха виковете си:

— Помогни ни, о, Велики!

Той долови нарастващата паника и отчаянието в гласовете им и накрая осъзна: „Времето ми дойде“.

Над халите се издигаха стихиите на неговите огнетъкачи — осветените от огъня талази на пушеците. Окончателно бяха загубили човешките си очертания — бяха се превърнали в обезумели от болка и разкъсвани от желание да погълнат всичко около себе си чудовища. Мятаха напосоки огнени мълнии и камшици от пламъци срещу халите. Скоро щяха да загубят контурите си и да се превърнат в безцелни желания.

Страстта е могъща сила, когато се насочва умело. Но тези създания само я прахосваха.

Радж Атън простря ръка, сякаш призоваваше стихиите. От тях се изопнаха огненочервени струни и се завихриха като торнадо към него.

Огънят им се вля в тялото му.

Беше прекалено много за един-единствен човек. От всяка негова пора бликна блясък и го омота като змия от брилянт. Бронята му

потече като лава.

Бойният кон под него изцвили и издъхна: рухна на земята и сварените му вътрешности изскочиха.

Радж Атън стъпи леко на земята. Сякаш беше абсолютно безтегловен. Бе се превърнал в блясък и сияние.

Закрачи към линията на халите и воините му се извърнаха към него. Прочете изумлението върху мургавите им лица.

— Не се страхувайте — рече им той, — защото аз ще покоря всички ваши врагове. Мечът ми ще се стовари върху земята и ще настъпи вечен ден.

Радж Атън блестеше по-ярък от слънцето, пристъпвайки спокойно към полесражението — сякаш всички звезди на небето се бяха събрали в едно изваяно от звездна светлина създание.

Една хала се втурна към воините му. Радж Атън насочи към нея пръст, от който излетя огнена стрела и се вряза в сладкия триъгълник върху челото ѝ.

Чудовището тупна на земята и се превърна в димяща купчина, от чийто отвор потече изпържения му мозък. Радж Атън запрати светкавици към още една и още една хала.

Беше детинско забавление да ги изтрепе до една.

Но за частица от секундата всичко се преобърна.

Светът внезапно се разтресе и преди Радж Атън да разбере какво се случва, халите засъскаха оглушително. Никога не бе чувал подобен звук. Милион хали засъскаха едновременно — сякаш натопени във вода късове нагорещено желязо.

Съскаха и изхвърляха газове, изпълвайки въздуха със странна миризма, която му напомняше плесен.

После до една му обърнаха гръб и захвърлиха оръжията си. Гледаха нещо в центъра на полесражението, точно пред вратите на Карис.

Радж Атън не виждаше какво става там.

Но щом се вгледа, видя от земята да изниква могила. На всички страни се разлетяха камъни и пръст и се появи хълмче. На върха му стояха десетина души.

На главата на Йоме имаше корона, която блещукаше като лунна пътека върху водна повърхност, а иглата на Габорн проблясваше като фенер. Габорн стоеше изправен, а на копието му висяха сетивни пипала на хала, сивкави и лигави като змиорки.

Той ги вдигна високо, а халите засъскаха още по-силно и заотстъпваха заднешком. Всички до една отпуснаха опашки и ги повлякоха по земята.

Само една се осмели да тръгне насреща му — огромната магесница, военачалничката на ордата. Тя се спусна от могилата и се понесе с тътен към Габорн.

Вдигнала високо глава, халата размахваше побесняла сетивните си пипала, стиснала синкавия си кристален жезъл. После забави ход, сякаш се двоумеше как да започне битката.

Габорн само вдигна лявата си ръка и посочи на юг.

Халата го изгледа втренчено за миг, повдигна масивната си глава, сякаш душеше въздуха, и я обърна на юг. Бе схванала жеста му: „Властелинката ви е мъртва. Вървете си вкъщи. Връщайте се в подземния свят.“

Халата се поколеба, сякаш обмисляше нещо, след което сведе глава, остави жезъла си върху сивата пръст и отпусна опашка. Утробата ѝ изхвърли струя миризма и всички хали зад нея започнаха да си препредават заповедта ѝ. През ордата сякаш се понесе плисък на вълни, който отекваше на десетки мили все по-назад и по-назад.

Халите се обърнаха и земята затътна под препускащите им на юг крака.

Войските на Радж Атън неочаквано нададоха радостни крясъци — викаха и дюдюкаха с цяло гърло. Радж Атън се огледа и видя сълзи на облекчение в очите на много от воините. На североизток главанаците вдигнаха жезли във въздуха и се разкрещяха: „Уа-хут! Уа-хут!“ На изток мъжагите от Белдинук замяха шлемовете си и затанцуваха джигата.

— Да живее Земния крал! — закрещяха те. — Хвала на Земния крал!

Воините от Интернук надуха бойни рогове по корабите в знак на прослава.

Радж Атън побесня. По размера на сетивните пипала, които носеше Габорн, и по реакцията на халите, той се досети какво е

направил Земния крал.

„Отне ми славата — помисли си Радж Атън. — Посякъл е властелинката на подземния свят и си е присвоил триумфа ми.“

Целият бе обхванат от пламъци и сияеше с убийствена яркост.

Радж Атън закрачи през полесражението — газеше през труповите на хора и хали. Преди седмица халите бяха съсипали с опустошителни проклетия земята, бяха съсухрили всеки лист, всеки стрък трева. Бяха изпепелили всичко и сега Радж Атън пристъпваше върху посивялата земя сред пустошта.

Скатаин, Господарят на пепелта, се чувстваше у дома си. Сияеше като ярка светлина сред царството на мрака.

Докато крачеше сред труповите, забеляза бойния кон, който бе подарил на Риала Лоуикър. Кралицата бе приклепнала боязливо зад него. Той й хвърли бегъл поглед.

Пристъпваше към Земния крал в блестящата си мантия от пламъци, които припукваха, подухвани от вечерния вятър.

Халите се оттегляха с тътен през равнината. Земята под Габорн се тресеше и стенеше, сякаш изнемогваше под непоносима тежест.

В небето профучаха два метеора, но червеникавите следи, които оставиха, едва се забелязваха през облаците пушек и тъмното ято грий, кръжащи над Карис.

Габорн бе вдигнал високо копието си, на чийто връх висяха сетивните пипала на Истинската властелинка. Беше невероятно изтощен.

Халите напускаха Карис — оттегляха се в широка колона по насипа, като се блъскаха и бутаха. Бяха се отказали от битката.

След броени минути и последните от тях щяха да са далеч. Магесницата и нейните фаворитки вече се бяха отдалечили на около миля.

Но Габорн усещаше опасността.

Тя крачеше към него през опустялото бойно поле като прожектор в мрака, същество от пламъци, ярко като Лъчезарен, по-нажежено от всякаква земна пещ. Когато наближи на около четиристотин разкряча, Габорн започна да усеща жегата, която излъчваше.

Той отпусна копието и викна на Радж Атън:

— Достатъчно се приближи. Аз съм Земния крал и съм дал обет да спася семената на човечеството. И ще спазя обета си. И теб бих спасил, Радж Атън, стига да можеш — макар да се боя, че пламъците са изпепелили всичко, което някога беше ти.

Откъм езерото затръбиха бойни тръби, а от север и от запад се понесоха радостни викове. Каквото и да се бе случило, Боренсон знаеше, че битката е свършила.

Единственото, което искаше, бе да намери Мирима.

Халите още не бяха напуснали града, а той вече тичаше по Улицата на гирляндите към разрушената северна кула.

Зидарията ѝ бе достатъчно солидна, а стените достатъчно дебели. Халите бяха скачали върху нея и бяха срутили яките греди, които крепяха горните етажи, но първият все още не бе засегнат. Някакъв млад мъж бе клекнал на пода и стискаше окървавената си глава. Той се втренчи в Боренсон, парализиран от страх.

— Мирима? — извика Боренсон.

Опита се да се качи по стълбите до втория етаж, до мястото, където я бе видял за последен път да се взира през прозореца, но гредите и нападалите камъни препречваха пътя му.

Чу зад себе си познат глас. Сарка Каул се бе появил сякаш от нищото.

— Нагоре! — прошепна инкарецьт.

Боренсон се огледа, не видя път към върха на кулата, слезе долу и изхвърча през вратата. На стотина крачки видя подпряна на крепостната стена дървена стълба, която стигаше до върха.

Заобиколи тичешком развалините на някакъв търговски склад и се закатери по стълбата. На едно от стъпалата видя откъснат мъжки крак. На последното имаше шлем с глава в него. По пътеката на върха на крепостната стена имаше още топли локви кръв.

Тук бе имало истинска касапница. Навсякъде се търкаляха трупове — някои просто прегазени, а други посечени от халите. Точно пред себе си видя долната половина на мъж. Червата му бяха провиснали по зъберите на стената. Главата и гърдите му явно бяха цамбурнали в езерото.

Беше достатъчно светло. Из целия град бушуваха пожари и талазите на пушеците отразяваха заревото им.

Боренсон почти не погледна към полесражението. Халите се оттегляха с тътен на юг. Той прекоси осеяната с трупове улица и стигна до останките на кулата. Халите бяха сринали покрива и по-долните етажи под тежестта си. Част от кулата бе рухнала на запад във водите на езерото. Навсякъде стърчаха греди.

Боренсон огледа разрушенията и изпита мъчителна болка. Уплаши се, че ако започне да рови из тях, ще открие премазаната Мирима.

Хвърли поглед през една пукнатина на изток. Бляскав огнетъкач прекосяваше бойното поле. Боренсон се вцепени от изненада. Някой отдолу се обърна към съществото, но говореше толкова бързо, че му бе трудно да проумее думите му.

Боренсон забеляза, че онзи, който говори, се е изправил върху малко възвишение сред мъртвите хали. Беше Габорн, а причина за бързата му реч бяха многото дарове на метаболизъм. От едната му страна се бе скупчила малка група хора. Ейвран бе вдигнала високо тоягата си, Йоме държеше копие, сякаш готова всеки момент да го метне, а на главата ѝ проблясваше царствена корона. Зад тях клечаха група парцаливи просяци.

Габорн умишлено заговори по-бавно и достатъчно високо, за да го чуе всеки, застанал на стената.

— И теб бих спасил, Радж Атън, стига да можеш...

Ноздрите на Боренсон потрепнаха гневно и той се втренчи в огнетъкача. Това Радж Атън ли беше?

Радж Атън спря и остана за момент неподвижен. Пламъците по него бушуваха, сякаш раздухвани от силен вятър, и той засия още по-ярко. Боренсон дочу изпод огъня съскащ смях.

— Ти би ме спасил? — отвърна Радж Атън с почти неразбираем от огромното количество дарове глас. — Не аз имам нужда да бъда спасяван. Всичко, което притежаваш, ми принадлежи, включително и животът ти. И аз ще ти го отнема, както отнех живота на баща ти, на майка ти, на сестра ти и на братята ти.

Габорн поклати печално глава.

— Има малко неща на света, които не бих ти дал, но не бих ти разрешил да отнемеш чужд живот, както няма да ти разреша да

отнемеш и моя.

Боренсон чу шум под себе си и погледна към насипа. От една срутена сграда се измъкваха десетки воини. Сред тях бяха Сарка Каул и капитан Темпест.

Боренсон свирна, за да привлече вниманието им, и им обясни с пръсти: „Радж Атън е пред двореца“.

— Ако искаш да живееш — продължи Габорн, — чуй ме. Ще направя всичко, което мога, за да те спася.

Радж Атън се вторачи в Габорн, който пусна оръжието си и седна на земята с кръстосани крака. И оброни глава, сякаш потъна в размисъл.

Боренсон надникна надолу над един откъртен зъбер. Труповете на мъртвите хали задръстваха улицата пред градската порта. Туловищата им бяха струпани по две-три едно върху друго, доказателство, че стрелците и стражите на вратата ги бяха принудили да си платят за дързостта да минат по моста.

Сарка Каул, капитан Темпест и още десетина храбри Повелители на руни вече се катереха върху труповете, за да се притекат на помощ на Габорн.

Боренсон скочи от високата дваисет стъпки порутена кула върху гърба на една от халите, без да обръща внимание на болката в глезените си.

Затича се да догони воините пред себе си. Те почти бяха стигнали до Габорн.

— Искам първия удар! — викна им Боренсон.

Мъжете се пръснаха във ветрило и продължиха да крачат към Радж Атън. Трупове на мъртви хали покриваха бойното поле непосредствено до насипа. Повечето бяха улучени от метателните машини.

Боренсон пристъпваше към огнетъкача с разтуптяно сърце.

„Радж Атън — повтаряше си той. — Наистина е Радж Атън.“

Но като се вгледа по-внимателно, му се стори, че не е той. Бе нещо повече. Дори от стотина разкрача усети жегата, която излъчваше чудовището, по-жарка от ковашка пещ.

Скри се от нея в сянката на една мъртва хала. Другите около него постъпиха по същия начин. Воините запълзяха безмълвно — прибягваха между сенките на умрели хали и обграждаха Радж Атън,

както кучета обграждат мечка от всички страни. Някои бяха с опънати лъкове, други държаха дълги копия или бойни чукове. Боренсон забеляза, че броните им са от различни краища — Мистария, Хиърдън, Оруин и Индопал.

Все повече и повече воители прииждаха по насипа зад гърба на Габорн.

— Ела по-близо, дребосък — извика Радж Атън. Беше се изправил върху могила от мъртви хали. — Първият, който ме нападне, пръв ще умре.

Един от стрелците изскочи от прикритието си и насочи стрела към гърба му.

— Радж Атън, пази се! — извика Габорн.

Стрелецът пусна тетивата.

Радж Атън се извърна и простря напред ръка. От пръстите му изскочиха сучещи се като змии огнени мълнии и изпепелиха стрелата още във въздуха.

Преди стрелецът да успее да побегне, мълниците се усукаха около тялото му. Доспехите и косата му се нажежиха до бяло и той лумна в зеленикави пламъци. Гореше като жива факла и пищеше.

Боренсон бе чувал за проклетия, които изпепеляват плътта, само в легендите.

Погледна към Габорн, който продължаваше да седи с кръстосани крака на земята на не повече от двеста разкрача от Радж Атън.

— Предупреждавам те за последен път — обърна се Габорн към огнетъкача. — Спри веднага.

Сарка Каул изскочи зад гърба на Радж Атън иззад една огромна хала с вирнати като стволоче на дървета крака. Лицето му блестеше от яростната светлина, която струеше от огнетъкача. Инкарецът притича петнайсетина крачки, вдигнал високо дългия си кинжал.

Жегата, която излъчваше Радж Атън, беше толкова непоносима, че Сарка Каул спря на десетина стъпки от целта и омаломощен от горещината, се отпусна на колене. Дрехите му избухнаха в пламъци.

Боренсон приклезна зад главата на една хала и стиснал бойната си брадва, се зачуди какво да направи.

„Ще метна топора отдалеч“, реши той. Но беше загубил даровете си на мускул и не можеше да метне оръжието на повече от трийсет-четирийсет стъпки.

Наблизо се извиси нечий властен глас.

— Господарю на пепелта — провикна се напевно Бизнесман. — Махни се веднага! Предупреждавам те за последен път.

Пламтящото чудовище се извърна и се втренчи в Земния пазител. Чародоят бе вдигнал високо тоягата си, сякаш в самозащита. Вечерникът вееше размятаната зад гърба му наметка.

Радж Атън се изсмя.

— Нищо не можеш да ми направиш с тази овехтяла клонка. Неподвластен съм на силата ти!

— Може и да си прав — отвърна Бизнесман. — Но си подвластен на нейната!

И свали ръцете си и Боренсон видя скритата зад наметката му Мирима, изпълнала тетивата докрай.

Тя пусна тетивата.

Стрелата бръмна във въздуха.

— Радж Атън, дръпни се! — викна Габорн.

Радж Атън зърна бръмчащата към него стрела и в същия миг чу предупредителния вик на Габорн. Но не му се подчини.

Нямаше време да събере енергията си и да изпепели стрелата. Вместо това протегна ръка, за да я хване, преди да се е забила в окото му.

Хвана я и моментално разбра, че е сгрешил.

Разтърси го неподозирана сила. Стрелата сякаш раздробила костите на ръката му. Пламъците, които го обгръщаха като в милувка, внезапно стихнаха и загаснаха. За миг жегата от него изтече и Радж Атън остана чисто гол: само хилядите тъмни белези на руните покриваха цялото му тяло.

Сякаш между него и източника на силата му се издигна непреодолима стена. Едва тогава осъзна, че стрелата не би могла да го пониже. Много по-гибелни бяха изписаните върху нея водни руни.

— Не! — изрева Радж Атън.

Гласът му, подсилен от хилядите дарове, отекна над ниските хълмове.

— Повалете го — изкрещя Мирима, — преди да е отминало заклинанието ми!

От близките сенки внезапно наизскачаха мъже. Посипа се дъжд от стрели, а воините се втурнаха, размахали копия и бойни брадви към

него.

„Аз не съм страхливец — каза си Радж Атън, — та да се дам на тези палета. Все още съм Повелител на руни!“

Перна първите две връхлитащи го стрели встрани, издърпа копие от ръката на първия нападнал го воин и разцепи черепа му.

И се обърна с лице към нападателите си.

Отдавна лежеше Балимар в цитаделата на Посветителите в двореца Гуса. Таванът се издигаше на дващест стъпки над него. Високите мраморни сводове свидетелстваха, че някога това е било открит вътрешен двор. Но Радж Атън го бе преградил с евтин кирпич, за да има къде да събира повече Посветители.

Сърцето му се разтуптя, когато посегна към превръзката на бедрото си и стисна дръжката на скрития под нея дълъг наточен кинжал.

Беше лесно да се престори, че отдава дар. Като а'келлахски воин сам бе приел доста дарове. Беше виждал как Посветителите се обливат в пот, щом силарите докоснат оголената им плът, как се олюляват и крещят от болка, как подбелват очи и накрая рухват безчувствени на земята. Така че не му бе трудно да се престори, че отдава дар. Силарът го беляза, но в сърцето си той питаеше към Радж Атън единствено омраза.

Не бе дал никакъв израз на чувствата си, но вътрешно се бе усмихнал. Ненаситната алчност на Радж Атън за дарове щеше да му донесе гибел. Облекчителите му се трудеха така усърдно да му осигурят дарове от местните жители, че дори не се бяха погрижили да разберат от уличните хлапета, че Балимар ги е подкупил да излъжат, че е техен брат.

Беше оставил облекчителите да го отнесат в най-потайното кътче на цитаделата, където лежеше сега сред купчината Посветители. Всички те бяха полуживи. Чуваше кашлицата им и ги наблюдаваше как куцукат наоколо.

Облекчителите го бяха захвърлили на пода като парцал близо до вратата, тъй като цитаделата беше претъпкана.

Отвън се понесоха тръбните сигнали на боен рог — Вакъз Фааракин тръбеше атака. Беше само маневра. Вакъз и още трийсет

воини щяха да препуснат с конете си до портите и да стрелят срещу стражите.

Чу се предсмъртен вик и цвилене на коне.

Двама от стражите в кулата хукнаха към вратата. Водачът им изкрещя:

— Нападат ни! Залости вратата!

И се втурна вътре.

Вторият страж затръшна огромната метална врата и хвана тежкия железен лост.

Балимар безшумно се изправи. Доста дни вече се бе преструвал на безпомощен, за да не открият даровете му на метаболизъм. Сега се втурна светкавично към вратата.

Стражът го чу, нагласи лоста в скобите и посегна към бойния чук на гърба си. Балимар го блъсна във вратата и го намушка с кинжала си в сърцето през ризницата. Извади острието до половина и пак го заби — един, два, три, четири пъти.

Стражът успя само да изохка.

Балимар се увери, че вратата е залостена здраво, и се обърна да огледа Посветителите в цитаделата.

Още деветима се бяха изправили — воини на А'келлах, въоръжени с остри кинжали, които пробождаха сърца, и струни, които късаха вратове. Касапницата беше започнала. Балимар издърпа бойния чук от ръката на мъртвия страж, докато той се свличаше на пода, и се втурна към Посветителите.

Подмина жените и децата, струпани на камари върху каменния под. Вакъз бе казал: убий първо векторите.

— Радж Атън — извика Габорн. — Бягай!

Боренсон се учуди защо Габорн се опитва да му помогне.

Радж Атън бе обграден от всички страни. Десетки мъже налитаха срещу него, мушкаха с копия, мятаха брадви, пращаха стрели. Той танцуваше гол сред развилнялата се кръвожадна тълпа и поваляше нападателите си наред.

Един Непобедим се втурна зад гърба му и метна скорпионския си кинжал. Отровното острие се заби до половината между плешките му.

Радж Атън разтърси рамене и кинжалът отлитна встрани. В същия миг кралят се извърна и прониза мъжа с копието си право в окото. Раната на гърба му се затвори и заздравя за броени секунди.

Радж Атън замахна с копието си като с тояга и преряза гърлото на друг.

„Много е бърз — помисли си Боренсон. — И много силен.“

И не се осмели да пристъпи по-близо до него.

В този момент Радж Атън сякаш омекна. Вихреният му танц внезапно се забави. От очите му бликаше светлина, сякаш отразяваха стотици звезди. От ноздрите му блъвна пушек. Лицето му тревожно се разкриви.

Боренсон бе виждал този объркан израз върху лицата и на други мъже. Бе го усещал и върху собственото си лице. „Посветителите му умират! — досети се Боренсон. — Загубил е метаболизма си!“

Воините около Радж Атън се втурнаха към жертвата си. Един мъжага от Хиърдън го прониза с копието си в коляното. Друг метна бойния си чук и проби главата му с шипа.

Боренсон също се втурна напред, но чу в съзнанието си гласа на Земния крал Габорн, който му нареди: „Дръпни се!“

Той отстъпи крачка назад тъкмо в момента, в който Радж Атън замахна с копието си.

В следващия миг Боренсон метна брадвата — не много силно, но с изключителна точност. Тя улучи Радж Атън в рамото и отсече дясната му ръка.

От раната рукна кръв и един Рицар на справедливостта се спусна да довърши Вълчия господар — отсече с огромния си топор и лявата му ръка.

Радж Атън със стон се свлече на земята. Още воини се втурнаха напред, нетърпеливи да го разкъсат на парчета. Наобиколиха го и започнаха да го дупчат с копията си, а Рицарят на справедливостта съсече краката му.

Воят на Радж Атън бе ужасяващ, но заради безбройните си дарове той не можеше да умре.

— Престанете! — закрещя Мирима. — Не го убивайте!

Страховитият ѝ вик закова мъжете на място.

— Той е огнетъкач — напомни им тя. — Ако го убиете, ще освободите стихииите вътре в него! Оставете го на водата.

Седрик Темпест викна:

— Това ми харесва! Да го пуснем да поплува. Ще му дам дори бронята си назаем!

И сграбчи Радж Атън, от когото беше останал само торс без крайници. Макар кръвта му да изтичаше отвсякъде, за свое изумление Боренсон видя, че раните му заздравяват. Само за секунди те се бяха затворили — при обикновен човек това би отнело месеци — и дори бяха започнали да регенерират. На отсечените места израстваха нови ръце и крака.

Но това ставаше по ужасяващ начин и на ужасяваща цена. Тялото на Радж Атън се самоизяждаше, тъй като новите крайници израстваха за сметка на плътта и костите от оцелелия торс, който заприлича на отвратителен скелет.

Темпест вдигна Радж Атън, подпомогнат нетърпеливо от други двама мъже. Понесоха го по изпепеленото поле, газейки през кръв и кал към разрушения подвижен мост. Над главите им се сипеше пепел. Един метеор проряза небето. Письците на грий продължаваха да се носят из въздуха, а от далечината долиташе тътенът на отстъпващите хали.

Радж Атън изцъкли очи и простена:

— Моите Посветители! — Съзнанието му сякаш се избистри и той замоли жалостиво враговете си. — Слуги мои! Слуги мои, пуснете ме.

Но вече нямаше достатъчно чар и глас, за да ги принуди да му се подчинят.

Боренсон тръгна след мъжете и усети как в гърлото му се надига неударжимият боен кикот. Газеха през труповете на халите към моста. Пожарите по крепостната стена хвърляха мътни червеникави отблясъци.

Стигнаха до водата и Боренсон видя огромни силуети да се движат в кръгове под мрачната ѝ повърхност. „Сьомги“ — помисли си.

Но силуетите бяха твърде големи. По-скоро приличаха на есетри, на огромните риби, които бе видял в рова на замъка Силвареста.

„Водни духове“, осъзна внезапно със страхопочитание той. Десетки плуваха в кръгове, а малките вълнички се плискаха нежно по гърбовете им, очертавайки руни върху повърхността на езерото.

Вече бяха стъпили върху моста, когато Рицарят на справедливостта забеляза, че на Радж Атън почти му е израсла нова дясна ръка. Бе се оформил израстък с големината на детска ръчица. Спряха за момент, за да го отсекаат.

Капитан Темпест свали бронята си и започна да я навлича несръчно върху Радж Атън.

— Искаше да превземеш Хиърдън заради метала му — каза му той. — Повече от това няма да получиш.

Боренсон също свали бронята си и я навлече отгоре му, за да увеличи тежестта.

След което Темпест и още един от мъжете грабнаха онова, което бе останало от Радж Атън, и го метнаха във водите на Донестгрий.

Мрачните дълбини го погълнаха, докато той се опитваше като обезумял да източи врат, за да изкрещи. Водните духове го наобиколиха, докато потъваше. Огромните риби го побутваха с муцуните си като разиграли се делфини — побутваха го нагоре, сякаш го лъжеха, че отново ще може да поеме въздух.

Водата излъчваше власт и всемогъщество. Тъмните вълни се плискаха в крепостната стена, сякаш тихо нашепваха нещо.

Боренсон стоеше на насипа и не можеше да повярва, че Радж Атън ще умре, не можеше да проумее как е възможно да бъде убит човек с такава мощ.

Под водата проблесна светлина и в същия момент избухна огромно червено огнено кълбо. Водата заклоочи и се разпени. Горещите газове вдигнаха високи вълни, които разтърсиха езерото. Боренсон видя как се отприщва чудовищната стихия: оформи се като пламтящ силует, който започна да расте, а ръката му се протегна към повърхността.

Останките от тялото на Радж Атън лумнаха с такава сила, че ребрата му щръкнаха като обгорели трески, докато той потъваше към дъното.

Огромните риби се замятаха като обезумели. Яркото сияние продължи само секунда, след което стихията избледня и водата отново потъмня, укроти се и стихна в безмълвие.

Боренсон погледна зад себе си и видя Габорн и Йоме, застанали един до друг върху купчина хали и свели глави към земята. Върху лицата им не личеше възторг от победата. Габорн изглеждаше печален и уморен, а случилото се сякаш бе разтърсило Йоме, бе й причинило болка.

„Габорн загуби — осъзна Боренсон. — Земния крал загуби един от поверениците си.“

Едва сега забеляза настъпилата у Габорн промяна.

Цветът на кожата му бе станал зеленикав като на малката Ейвран и чародея Бинесман.

„Дори е по-тъмна от тяхната — помисли Боренсон. — По-скоро като на зелената жена или като на куклите, които правим за Хостенфест. Габорн най-последна стана Земния крал.“

И Боренсон проумя защо Габорн се бе опитвал да спаси Радж Атън и защо бе получил наградата, която бе спечелил чрез търпението си.

УМИРОТВОРЕНА ЗЕМЯ

Габорн крачеше из улиците на Карис. Поданиците му го гледаха изумени и отстъпваха с благоговение. Някои шепнеха:

— Той има листа на лицето си: дъбови листа — знака на Земния крал.

И коленичеха.

Габорн си даваше сметка за настъпилата промяна в него. До тази вечер само смътно се досещаше за мощта, която би притежавал като Земен крал. Сега я усещаше. Корените му проникваха в земята, от него избуяваха филизи. Започваше да осъзнава как да използва огромната енергия, за която изобщо не бе подозирал.

Навсякъде из града догаряха пожари. Сред руините като изпочупени ребра стърчаха греди. Но той усещаше съхранения под земята живот като семенца, които всеки момент ще поникнат.

Начерта върху земята руна за защита от огън и пламъците наоколо започнаха да се смаляват и да гаснат.

Спусна се по една малка уличка, опитвайки се да открие живот, и спря пред една врата. Йоме, Боренсон и останалите го следваха с безмълвно страхопочитание.

На светлината на звездите с острото си зрение той успя да забележи на земята пред вратата руни на защита от преследвачи.

Габорн знаеше, че в Карис има стотици такива врати. Векове наред бяха прекопавани тунели и убежища — складове за стоки, гробници за богатите, тайни проходи под стените на замъка.

— Извършил си велико дело — обърна се Габорн към чародея Бизнесман.

И прати безмълвно послание към скритите си под земята Избрани: „Излезте навън. Опасността отмина и халите са победени.“

Мина доста време, преди вратата да се откряне и отвътре да надникнат двама преbledнели от уплаха мъже — и двамата стискаха копия.

И започнаха да излизат. Хората на Карис се заизмъкваха от скривалищата си — първо една старица, след нея други две... и скоро

улиците започнаха да се изпълват с народ. Всички поглеждаха с благоговение към небето — пушеците бяха започнали да се оттеглят и звездите грееха като диаманти, сякаш от бистрия нощен небосвод валеше порой от злато и сребро.

Надигнаха се възторжени възгласи. Тълпите изпълниха улиците и стана ясно, че макар много от жителите да са загинали в битката, може би половината са оцелели.

Иzumеният Боренсон не откъсваше очи от тълпящия се народ и не спираше да повтаря:

— Страхувах се, че всички са измрели. Мислех, че всички са избити.

— Милорд — викна капитан Темпест на Габорн, — воините на Интернук настояват за преговори.

Габорн се изкатери на близката стена и погледна надолу към езерото. Корабчетата се полюшваха върху повърхността му като листа, осветени от запалените в тях факли. Поклащаха се като кадилници върху водата. Йоме бе застанала до Габорн с царствената си корона, грейнала с хилядите си скъпоценни камъни, а зелената игла на Габорн блещукаше като кацнала на рамото му звезда.

Огромните риби кръжаха край основите на замъка.

Старият Олмарг, върховният военачалник на Интернук, приближи с корабчето си, тласкано от грациозните движения на гребците. Видя водните духове и нареди на гребците да спрат. След това погледна нагоре към Габорн, присвил окото, с което виждаше, сякаш го преценяваше.

Габорн огледа корабите. Все още усещаше заплахата. Олмарг се колебаеше дали да продължи щурма срещу града, или да отплава.

— Народът в това царство е под закрилата ми — предупреди го Габорн. — Ако тръгнеш насреща ни, ще те унищожим.

Олмарг изръмжа и отговори заплашително:

— Дойдохме и се бихме, за да си вземем плячката, а ти нищо ли няма да ни дадеш? Моите мъже проляха реки от кръв. Редно е да ни се отплатите.

— Певците ще възпяват името ти, че си се сражавал храбро — отвърна Габорн. — Твоите внуци ще те славят вовеки.

Олмарг се изкикоти и хвърли поглед на юг. Тътенът от стъпките на халите долиташе като рева на океан, черните им гърбове блещукаха

под звездната светлина, докато се катереха по хълмовете.

— По дяволите! — изруга Олмарг. — Значи сме дошли да се бием само за слава. — Той изгледа Габорн още веднъж и моментално прецени, че човек, който е успял да отблъсне цяла армия хали, няма лесно да се уплаши. И се усмихна широко: — Все пак си заслужава.

Олмарг вдигна високо една ярка сфера. Габорн зърна вихрещите се в нея облаци и светкавици, сякаш вътре бушуваше буря, и в същия момент от север се надигна вихрушка.

— Вдигай платната! — викна Олмарг. — Прибираме се у дома. Габорн кимна замислено. Опасността напускаше Карис.

Щом воините на Интернук отплуваха, Ейвран се огледа и видя препускащи на запад войски. Много воители на Радж Атън бягаха презглава по хълмовете, ужасени, че Габорн ще ги накаже за урок на останалите. Риала Лоуикър се държеше по-достойно. Бойците ѝ се струпяха на едно място, роговете нададоха протяжен вой и войската потегли в бавен марш на север под разветите от вятъра знамена.

Сякаш в отговор на призива на роговете, главанаците се изкатериха на хълма на запад и се развикаха:

— Уа-хут! Уа-хут!

И така до безкрай.

Задумкаха по кухите дънери, а водачите им вдигнаха над главите си една умряла хала, сякаш правеха жертвоприношение на Габорн, и я оставиха върху бойното поле.

Воините на крал Андърс не пуснаха оръжието и не се оттеглиха в тъмнината. Един от рицарите препусна откъм техния лагер. Изглеждаше уплашен. Стигна до стената на замъка, вдигна поглед нагоре и викна на Габорн:

— Ваше величество! Моят господар крал Андърс от Южен Кроудън ти изпраща своите поздравления за отлично спечелената битка и ти пожелава мир и дълъг живот.

— Защо не дойде да ми поднесе поздравите си сам? — запита недоверчиво Габорн.

— Боя се, че е неразумно да прави излишни движения. Лекарите казаха, че е смъртно ранен, и сега единственото му желание е да зърне родната земя. Боя се, че надали ще успее. И все пак молим за

снизхождението ти и за разрешението ти да се оттеглим от бойното поле.

— Как е Селинор? — запита Йоме.

— Младият принц е до баща си и се опитва да облекчи мъките му — отговори пратеникът. — Той също моли за разрешение да се оттегли от бойното поле.

Габорн бе изпълнен с лоши предчувствия. Андърс бе обявил, че е Земния крал, а сега молеше да напусне бойното поле?

— Ще дойда да се сбогувам с него — отсече Габорн.

И закрачи през полето със скорост, каквато пратеникът не бе очаквал, покрай мъртви хали и нагоре по малкото възвишение. И още преди смаяните стражи на Андърс да забележат, че приближава, нахлу в палатката на краля.

Ерин Конал лежеше с вързани ръце и крака на земята пред нея. Вътре бе легнал Андърс, а до него седеше Селинор. Раната не бе смъртоносна. Габорн прониза краля със Земния си взор и видя нещо много по-ужасяващо дори от хала. В него се спотайваше сянка, черен и уродлив мрак.

Селинор и стражите реагираха късно на изникналия изневиделица Габорн. — Развикаха се и се дръпнаха назад.

Крал Андърс отвори очи, взря се в Габорн и се усмихна едва забележимо.

— Ще ме убиеш ли?

— Какъв е смисълът? — попита в отговор Габорн. — Един локъс не може да бъде посечен.

Селинор бе извадил кинжал, за да защити баща си, но Габорн го спря с поглед.

— Мъдър си, Земни кралю — промълви Андърс.

— Твоят баща е дал подслон на локъс — обърна се Габорн към Селинор, — и затова вече не ти е баща. Завържи го и го хвърли в най-дълбокия зандан. Там можеш да се грижиш за него и да го храниш, без да му причиняваш зло.

Селинор погледна ужасен баща си. В същия момент крал Андърс запищя и гърбът му се изпружи като дъга. Очите му се подбелиха. Когато тялото му се отпусна, бе престанал да диша. Габорн мерна излитация като мрачна светкавица локъс и го побиха тръпки. Той изскочи от палатката и видя отлитащата на север сянка.

— Какво стана? — викна Селинор от палатката.

Стражите гледаха навъсено.

— Локъсът се уплаши от тъмницата — отговори Габорн. —
Затова откъсна духа на баща ти от тялото му и отлетя.

Сигурен беше, че след време всички ще се убедят в това.

Пристъпи към Ерин и я освободи от въжетата.

„У дома — помисли си Ейвран, докато Габорн крачеше към палатката на Андърс. — Всеки се прибира у дома. А къде да Отида аз?“

Вече нямаше дом.

Според телесния си часовник бе прекарала в подземния свят трийсет денонощия и през това време бе свикнала с мириса на дълбока земя, с всепоглъщата тишина на пещерите, с вечния мрак. Просналата се над главата ѝ шир ѝ се струваше странна и заплашителна с всичките тези блеснали звезди, падащи в неспирен поток, сякаш посипали се от среднощните синкави небеса златни и сребърни монети.

Жителите на Карис бяха започнали да погребват мъртвите си в две огромни могили пред стените на замъка още преди изгрев слънце. Ейвран ги наблюдаваше в сивата утринна мъгла, докато яздеше на юг към Дворовете на прилива, все по-надалеч от смаляващите се хълмове. Представи си ги как ще изглеждат след време с ширналите се корони на брястовете над тях, под чиито сенки хората щяха да издигнат нови градове. По склоновете щяха да подскачат зайци, а лисиците да копаят дупки в корените на огромните дървета. Вечер гълъбите щяха да гукат в клоните, под чиито сенки млади мъже щяха да пеят песни на любимите си.

„Скоро — шепнеше ѝ Земята. — Всичко това ще се случи много скоро.“

Затворниците, които бе освободила с Габорн от подземния свят, вече пътуваха към домовете си. Габорн бе дал на всеки наметало и кон, храна и пари за из път и много горди мъже се разплакаха от благодарност, когато той се сбогуваше с тях.

Пътуваха бавно към Дворовете на прилива. Кралят яздеше начело през деня, а нощем се отдалечаваше от лагера. Със своите дарове препускаше по хълмове и поля, обикаляше колибите на

скромни фермери и дървари, за да Избира своите избраници. Беше облякъл зелена мантия и държеше дъбов жезъл. Още щом облече мантията, върху нея пораснаха малки коренчета, които след два дни я покриха цялата.

На третия ден стигнаха до извисяващите се кули на Дворовете на прилива с кристалните мостове над океана, които свързваха островите.

Воините на Интернук бяха отплували, но следите от разрушенията им се виждаха навсякъде.

Въпреки това хората бяха доволни, че пристига Земния крал, и се стекоха да го посрещнат. Всички камбани биеха приветствено, а децата и жените плачеха.

Габорн яздеше бавно, защото тези, които искаха да бъдат Избрани, бяха толкова много, че през навалищата не можеше да се мине. Яздеше, вдигнал високо лявата си ръка, и повтаряше високо:

— Избирам ви. Избирам всички ви за Земята.

Ейвран се питаше защо го прави. Бе спасил семената на Земята, каквато бе отговорността му. Защо продължаваше да Избира?

Една вечер, седмица след като бяха пристигнали в града, го попита.

— Аз съм Земния крал както по време на война, така и в мирни времена — отговори Габорн. — Сега моите сили ще ми служат най-добре.

И продължи да Избира. Не спираха да пристигат лордове от далечни острови, от най-отдалечените краища на Индопал и от всички кътчета на Роуфхейвън — свеждаха глава в знак на почит и поднасяха дарове. Вакъз Фааракин пристигна от Индопал, за да предложи мир от името на всички царства в пустинята, и дари огромно количество кървав метал.

Габорн разпредели щедро кървавия метал, но го раздаде само на тези, които принадлежаха към Вълчето братство.

— Земния крал не се нуждае от постоянна армия — обясни той. — Сега най-големият ни враг е злото, което се крие в самите нас, а дълг на Вълчето братство е да изкорени това зло. Вървете по хълмовете, открийте разбойниците и ги изкоренете. Вървете в залите на вашите барони и графове, открийте злото там и го унищожете.

Така Братството си спечели огромен авторитет: съдеше справедливо и всеки, който биваше намерен за виновен или дръзваше

да се противопостави, беше наказван.

Единствено мъжете от Инкара не пристигнаха, за да бъдат Избрани. Боренсон каза на Габорн, че кралете на Инкара тръгнали на бой срещу халите, но никой не бе чувал за такава битка и никога не стана ясно дали са загинали, или са видели халите да излизат от Устата на света и са решили да се оттеглят.

Ейвран беше настанена в отделни покои, достойни за високо уважаван лорд. Но макар да бяха просторни и ламперията от кестен да бе инкрустирана със злато, и възглавницата на огромното легло да бе натъпкана с пух, предостатъчен за детските креватчета в къщите на цяло село, Ейвран не се чувстваше уютно. По цели нощи обикаляше от стая в стая и си търсеше място за спане.

На десетия ден, точно след като слънцето бе залязло, в замъка пристигна стар звездоброец с бяла брада и помоли да се срещне с Габорн.

Звездите бяха престанали да падат всяка нощ, макар небесата да преливаха от светлина, сякаш върху тях бяха изгрели нови звезди. Ейвран го заведе в кулата при Габорн, който наблюдаваше кралството си отвисоко, както пастир наблюдава стадото си.

— Ваше величество — обърна се звездоброецът — казваше се Дженес, към Габорн. — Благодаря ви от името на нашата гилдия.

— За какво? — попита Габорн.

— За това, че върнахте Земята в нормалната ѝ траектория.

Габорн погледна Ейвран с крайчеца на окото си и отвърна:

— Нямам никакъв принос за това. Направи го по-велик чародей от мен.

Звездоброецът зяпна от изненада и се обърна към Ейвран.

— Значи трябва да благодаря на вас. Както и да е, но нещата не са точно, както...

— В какъв смисъл? — попита Ейвран.

— Сега пътят ни в небесата е по-дълъг отпреди. Всяка година е по-дълга почти с цял един ден, ако изчисленията ни са точни. Не можете ли да оправите вредата?

— Вредата е оправена — каза Ейвран. — Новата траектория е по-добра от старата.

— Но календарите! — изпъшка звездоброецът. — Трябва да ги променим до един!

— Ами променете ги — намеси се Габорн. — Добавете още един ден в календара.

— Как да го наречем? — попита звездоброецът.

— Ден на Габорн — отговори веднага Ейвран. — В чест на нашия крал.

— Не — противопостави се Габорн. — Не искам хората да ме честват. Нека честват себе си. Наречете го Ден на братството, за да празнуват своето родство един с друг. Да бъде ден за празненства и игри.

— Отлично — съгласи се звездоброецът и се поклони, като едва не помете пода с брадата си.

У ДОМА

Дом е всяко място, където намерим спокойствие.
Роуфхейвънска поговорка

Йоме остана в Дворовете на прилива през цялата зима, макар съпругът ѝ да замина твърде скоро. До нея достигаха слухове, че кръстосва надлъж и нашир, броди из планините на Ашховън и по хълмовете на Туум и препуска из Оруин. Много пътници го срещаха по пътищата — решителен мъж с много дарове, препускащ към някаква тайна цел. При своите пътувания посочвал Избрани, едни предпочитал, други отхвърлял и наказвал онези, които били извършили кървави престъпления.

Затова много хора го обичали и му се възхищавали, но някои се страхували от него и се говореше, че злосторниците се събирали из горите на кралството, за да скрият от зорките му очи тайните си кроежи.

През цялата есен Йоме узнаваше за схватки, в които Вълчето братство бе успяло да обкръжи и унищожи до крак разбойнически банди.

Докато пътуваше из подземния свят, бременността ѝ изобщо не бе проличала, но от даровете ѝ на метаболизъм бебето в утробата ѝ растеше бързо. И през една студена зимна нощ, не повече от три седмици след битката за Карис, Йоме роди първия син на Габорн. Кръсти го на древния герой Фалион.

За нейно учудване, Габорн се прибра още същата нощ и се втурна да види детето. Йоме беше направила всичко, та съпругът ѝ да получи много дарове, и Габорн можеше да се придвижва с голяма скорост, но и старееше бързо. Макар да бе отсъствал само няколко седмици, беше остарял с години.

Той дълго гледа в люлката и накрая промълви:

— Стар дух е и се е прераждал много пъти. Не пристига както повечето с празен ум и без цел. Идва с предназначение.

— И какво е то? — попита Йоме.

Габорн се втрени в детето и прошепна загадъчно:

— Да довърши онова, което не успея.

Йоме усети тъгата му и изпита болка заради онова, което бе направила. Щеше да го загуби заради каузата му. И тъкмо тя бе платила цената, предоставяйки му дарове, които той не би взел сам. И макар да бяха успели да спасят света, цената бе прекалено висока. За около година Габорн щеше да загине от даровете, а и нейните дни бяха преброени.

Габорн остана в замъка още няколко дни и след като следродилните болки на Йоме отминаха, тя зачена второ дете.

Габорн отново пое на път, защото научи, че в Индопал срещу него се е надигнала цяла армия. Замина една нощ и Йоме отново разчиташе само на слуховете, които достигаха до нея.

Една нощ в средата на зимата, когато първият снежец покри зелените поля на Мистария, получи известие от него.

Сънува сън и в съня й Габорн крачеше до нея и й разказа за преждията, които бе преживял през последните няколко дни как е Избирал в Таиф бедняци, пострадали от глада в южните краища. В съня й не използваше думи и тя усещаше мислите и желанията му, тъй че времето, което прекараха разделени, бе по-пълноценно от времето, което прекарваха заедно.

Когато се събуди, разбра от съветниците си, че посланието е вярно, тъй като Габорн наистина бил в Таиф през последните два дни. Не за да предупреждава хората за опасността, а да им каже кой е изпаднал в най-голяма нужда. Онези, които имали най-много храна, откликвали на призивите на Земния крал и често носели хляб на някое дете край пътя или в колибата на някоя старица.

Понякога и тя чуваше гласа му, когато й съобщаваше колко пари да изпрати за спасението на някоя област в кралството.

Но самият той не се връщаше. В средата на зимата обикаляше из кралствата на Индопал, а след това се чу, че може да е стигнал чак до Инкара.

Копнееше да го види, защото всеки ден той остаряваше с още петдесет дни. Самата тя бе взела много дарове на метаболизъм и си носеше теглото. Вторият й син Джас се роди месец след първия. В креватчетата си двете деца бяха като близнаци. И макар да растяха

незабележимо, само за една зима Йоме остаря с десет години, а Габорн прехвърли средната възраст.

С приближаването на пролетта Мирима и Боренсон се настаниха в имението си. Около къщата нямаше никакви крепостни валове и на Мирима това ѝ харесваше. Боренсон окачи щита и бойния си чук на кристалния зъб на една хала и Мирима се надяваше да останат завинаги там.

Мирима покани Ейвран да живее с тях и се отнасяше към момичето като към своя дъщеря. Но Ейвран също бе взела дарове на метаболизъм и през лятото разцъфна в млада жена. Не я свърташе на едно място и тя по цял ден обикаляше около къщата, а често я виждаха да се визира с отнесен поглед на запад. Когато Мирима ѝ задаваше въпрос за какво мисли, Ейвран само промълвяваше:

— За вкъщи.

След което свеждаше смутено очи.

Мирима прекрасно разбираше, че Ейвран копнее да е някъде другаде.

През лятото Боренсон се захвана с фермерска работа и се научи на чудесното изкуство да отглежда зелен фасул, да скубе плевели и да размахва косата.

По-голямата част от деня Мирима прекарваше край един извор над къщата. Той се вливаше в бистрите води на дълбоко езеро, заобиколено от плачещи върби. През есента листата им се покриха със злато и вечер шумоляха, подухвани от вятъра, а Мирима обичаше да покрива водната повърхност с розови листенца. Пак тогава тя роди дъщеря и през първите седмици не ѝ даде име.

Боренсон отдавна не бе чувал нищо за Габорн. Последното бе, че Земния крал е в Южен Кроудън. Носеха се слухове, че след битката в Карис старият крал Андърс не е умрял, а нощем го виждали върху стените на замъка. Малкото новини, които стигаха до Боренсон, бяха добри. Почти всички хора по света бяха Избрани и бе настъпил дълбок и траен мир, какъвто не бе имало никога.

На Боренсон често му се налагаше да посещава една възрастна съседка и да ѝ помага в къщната работа и всеки път изпитваше

усещането, че по този начин удължава живота ѝ. И всеки ден хиляди хора по света вършеха същото хиляди пъти на ден.

Боренсон започна да разбира, че макар Габорн да бе спечелил битката при Карис, както някога самият Ерден Геборен, един ден ще казват за него: „Беше велик в битките, но още по-велик бе в мирно време“.

Случи се така, че една вечер Земния крал пристигна у тях. Беше изминала малко повече от година от битката при Карис и с многото си дарове на метаболизъм той наистина бе остарял. Косата му бе побеляла и бръчки прорязваха кожата му. Тъмнозелени петна земна кръв покриваха лицето му като татуировки, а бръчиците бяха сякаш жилки на листа.

Габорн остана цялата нощ с Боренсон, Йоме и Ейвран и им разказа много неща за странните събития в южните земи. Седяха върху груби кухненски столове и пиеха топла бира, толкова пенлива, че оставиш ли я за момент, образуваше огромни кълбета пяна. Навън духаше студен вятър, сякаш виеха малки вълчета.

— Родените тази година виждат по-добре от бащите си — разказваше Габорн. — Виждат нови цветове в дъгата и в цветята. В Инкара са се появили нови животни, а тези, които познаваме, са станали още по-силни. Това лято тревата във Флийдс израсна по-висока и по-сочна и беше така ароматна, че завиждах на конете. Още щом се родят, жребчетата хукват по-бързо от майките си.

— И аз чух това-онова — обади се Боренсон. — Моят иконом твърди, че е сънувал сънища и е имал послания от Долния свят. Не ми каза много, но съм сигурен, че са го уплашили. Непрекъснато точи мечи си.

— Няма от какво да се бои — намеси се Ейвран. — Светът се промени и ще продължава да се променя.

— Това е твое дело, нали? — попита я Габорн.

— Светът се променя — продължи тя — и възприема някои неща от Истинския свят. В това няма нищо страшно.

Разговаряха дълго. Късно през нощта на вратата се почука и когато Боренсон отвори, видя чародея Бизнесман.

Изсумтя от изненада, огледа побелелия чародей, след това погледна Габорн и накрая попита:

— Какво всъщност става?

— Дойдохме да се сбогуваме — отвърна Габорн. — С теб и с Ейвран. Ние четиримата вече няма да се видим. Аз няма да доживея до края на зимата, а щом си тръгна от този свят, оставям го във вашите ръце. Затова трябва да ви помоля за една услуга.

— Кажи каква — настоя Боренсон и видя Ейвран и Бизнесман да се привеждат един към друг.

— Пази съпругата ми и синовете ми.

— Какво я грози? — попита Боренсон. — Да не би халите да се върнат?

Габорн повдигна рамене.

— Не ми е казано. Само го чувствам.

— Не са халите — намеси се Ейвран. — Мисля, че никога повече няма да ни притесняват.

— Има по-мрачни същества от халите — промълви Габорн. — Търсих ги навсякъде по света, но все още много неща остават скрити за мен.

По изгрев слънце Ейвран, Габорн, Боренсон и Бизнесман яхнаха конете, за да пояздят за последен път. Казаха на Мирима, че ще се върнат след три дни, и препуснаха върху подсилените коне към Дворовете на прилива.

Там Йоме даде подарък на Ейвран и й каза:

— Нека тази светлина те води из мрачните места. Ти си чародейка, но ще бъдеш и кралица на Долния свят.

Ейвран прибра подаръка, прегърна Йоме и двете се сбогуваха.

На следващата нощ стигнаха с бързите си коне до Устата на света. Ейвран наведе глава, докато минаваха покрай цитаделата Хейбърд, и не погледна към срутените масивни камъни, които бяха обрасли с див грах.

Беше чудна, изненадващо топла нощ. Звездната светлина и изгрялата луна бяха метнали сребърни мантии върху хълмовете. На Ейвран й се струваше, че броди из някакъв свят на чудесата. Дърветата вече намятаха есенни одежди. Хълмовете се диплеха един зад друг все по на север, а отвъд тях проблясваха далечните поля на Мистария. На изток се издигаха острите върхове на Алкаир, покрити с проблясващи снежни шапки. Отвсякъде се носеше скрибуцането на щурците и

Ейвран вдигна очи към звездите, които блещукаха ярко в небето. Не видя нито една да пада.

Сякаш огромен товар се бе смъкнал от плещите ѝ. Държеше черната си тояга, а в другата си ръка — юздите на сивата кобила. Белият ѝ опалов пръстен блестеше по-ярък и от най-ярката звезда.

— Кажете на всички хора — въздъхна Ейвран, — че халите няма да ги тормозят никога вече. Стопаните на подземния свят вече никога няма да тръгнат срещу тях.

— Сигурна ли си, че не искаш да се върнеш? — попита Боренсон. — В нашата къща винаги ще се намери място за теб, ако пожелаеш.

Ейвран поклати глава.

— Не се тревожи за мен. Ти се връщаш в своя дом, аз отивам в моя. Има още много работа да се върши и трябва да съм нащрек.

Боренсон кимна, неспособен дори да предположи трудностите, които ѝ предстояха. Халите имаха нужда от Земен пазител, който да ги защитава. Дори той знаеше какво означава това. Задаваха се мрачни времена.

— И все пак — настоя Боренсон, — ако закопнееш слънчевата светлина да погали лицето ти или за удобно легло, или за някой, с когото да си побъбриш...

— Знам къде да те намеря — довърши вместо него Ейвран.

Слезе от коня и прегърна Боренсон. Той я стисна в ръцете си и му се прииска никога да не я пусне. Дребничкото ѝ тяло почти изчезна в прегръдката му.

Ейвран се притисна към него за последен път и Боренсон видя в очите ѝ да проблясват сълзи.

„Все пак частица от нея се е запазила човешка“, помисли си той и това го зарадва.

Тя се сбогува и с Габорн и Бинесман, но думите са безсилни да опишат тази сърцераздирателна сцена. В Бинесман бе открила бащата, когото не познаваше, и когото отново трябваше да загуби.

Остана за момент до входа на пещерата, вдишвайки свежия въздух. Лек полъх на вятъра разклати клоните на дърветата и прошумоля сред тревите — стори ѝ се, че ѝ дава знак да тръгне. Тя сложи древната корона на Йоме на главата си, за да ѝ осветява пътя, обърна се и закрачи към Долния свят.

Издание:

ИК „Бард“, 2003

Оформление на корица: „Megachrom“, Петър Христов, 2003

ISBN 954-585-471-5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.